Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ភេយា ពស្ស ភកចេតា អរហេតា សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

អត្ថឌីបតិបិដ

១. ចិត្តសង្គហអត្ថឌីបភា

អភត្ថញ្ញាណំ ភព្វាភ, លោកាលោកករំ ឌិតំ;

កទិស្សាយិ បរយត្ថ-ឌីបតិយា ត្ថឌីបតិ.

[ពត្ថ, លោកាលោកករន្តិ ឝសសហស្សិលោកធាតុយំ ឝត្ថុស្សត្តឆម្ពេឝសភាលោកការកំ. បរយត្ថឌីបតីតិ ឲត្ថ អត្ថោ គុចិតេធា បធាភេត្វាឝ បរិឃាឃេត្វាឝ. ពត្ថ បធាភេត្វា បរយេត្វាភាយ, បធាភេត្វាតិឝ បឝចាញ្ញាតំ យុត្យេត្វា ក្ខុកេត្វា. បរិឃាឃេត្វាបិ កោឆិ, ឃុត្តន្តបិ អត្ថោ បរយេត្វា ឃេឝ. បរយត្ថឌីបតិបការសេតីតិបរយត្ថឌីបតី]. តំបរ យត្ថឌីបតីកទោត្តាអាឝវិយោ បឆយំតាឝ ពុទ្ធស្សភកចេតា បណាយំកទោតិ “ក្ខឝឃាឃស្សា”តិអាឌិតា.

ពត្ថ “ក្ខឝឃា”តិ ក្ខឝឃេតាក្ខក្ខយភេតា. “ឃស្សា”តិ ឃស្ស សព្ពញ្ញុពុទ្ធយហាឃុរស្ស. “ឲកស្សា”តិ អក្សតីឃស្ស, អសឌិ សស្សចា.

“សទ្ធម្មរំសិខាលិតោ”តិ ឲត្ថសទ្ធម្មាតិសត្ថុសា សភឆម្មោចុទ្ធតិ. ពត្ថឝ ឝត្ថុរាសីតិសហស្សឆម្មក្ខន្ធសង្ខាតោ ឝេសភាសទ្ធម្មាព្ទធាឆិបេត្តា. សទ្ធម្មសង្ខាតំរំសិខាលំអស្ស អត្ថីតិ សទ្ធម្មរំសិខាលី. ពស្សសទ្ធម្មរំសិខាលិតោ “បញ្ញេ្ញាស្ស”តិ ចិកសិសុ, ឝត្ថុស្សត្តញ្ញាណចិការ់ពញ្ញាណសម្បាល្លិ បិបុលិសុ. “ឌតម្ពុឌា”តិ ឌតសង្ខាតាអម្ពុឌា. ពត្ថឌភាភាយ ព្ពធេពៃធតេឃ្យសត្តា អឆិបេត្តា, ឃេសព្ពញ្ញេឝសតំ សុត្វា ឝត្ថុស្សត្ត ធម្មំ ពុន្ថិស្សន្តិ. អម្ពុឌាតិបក្សយា “ឌាតិកេក្លេត្តយហាសទេតិ” ឌាតិកេក្លត្ត សង្ខាតេ ឌតម្ពុឌយហាសទេ. ពត្ថ ឌាតិកេក្លត្តំ ភាយឝសសហស្ស ឝក្កចាឡអំ, ឃំ ឲកំ ពុទ្ធកេក្លត្តន្តិ ចុទ្ធតិ. ឃត្ថ ឝ យហាធៃធិសត្តាតំ ពុទ្ធភាចត្វាឃ បឆយយហាកិតឹហារកាលឌឹសុ ឲកប្បហារេតបឆចិកម្បតាឌីតិបចត្តន្តិ. ឃត្ថឝឝសត្តារេឝ(ព្រាហ្មារតា ពុទ្ធបរិសារេហាត្តិ. ឌាតិកេក្លេត្តយហាសទេឃស្ស ឲកស្ស សទ្ធម្មរំសិខាលិតោ យហាឃុរស្ស ក្ខឝឃា ពស្សិ ឌាតិកេក្លេត្ត យហាសទេ ឌតម្ពុឌាបញ្ញេ្ញាស្សុតិឃោឌតា.

“តំ យហាឃុរ”ន្តិ សព្ពញ្ញុពុទ្ធយហាឃុរិឃយណ្ឌលំ. ឌតម្ពុឌ សត្តាភេតសុបចត្តំ យហត្តំ យោហពយំត្ថុឝតិ អបតេតិ, សទ្ធម្មរំសិខាលំ ចិស្សជ្ជេត្តា អត្ថរធារបតីតិ យហារយាហពយោត្ថុទឝា. តំ “យហារយាហពយោត្ថុទំ”.

ឲចំ ពុទ្ធស្សបណាយំ កត្វា អត្តភា ព្ពន្ធិតំ បណាយប្បឃោឌតំ បរិណាមេត្តា “សទ្ធាតា”ត្តិអាឌិយាហ. “សោយហាឃុរោយឃំ្យាហឝយេ

សញ្ជាតំ តយោលត្ថំ បត្វុចតំ”ត្តិយោជនា។ តត្ថ “សញ្ជាតំ”ត្តិ សុដ្ឋុជាតំ, អភិបតក្កិំសារេទ គញ្ញុំ បចត្តត្តិ អត្ថោ។ “តយោលត្ថំ”ត្តិ បហារយោហតយោលត្ថំ។ សព្ពកិលេសតយោលត្ថំ ចា។ អន្តរាយករាតិ ឫបចិញ្ញអកោបឈាតកកប្បុាតិបិ តយោលត្ថេ សក្កិហិតាតិ ឲចា។ តឆា ទោកាគយោ អន្តរាយ ផល្ហាបិ តយោឌាតិកាឲចតយោតយបរាយតោតិអាតិស្ស។ “បត្វុចតំ”ត្តិ បត្វុចតុ, អបតោតុ, អន្តរផាបេតុ។

ឲចិ សប្បយោជតំ បណាមំ កត្វា ព្ពជាតិ សតិជាតំ កត្តប្បុជិញ្ញា កទោរាត្តោ “បេរិរាណកោហិ”តិអាទិមាហ។ តត្ថ តិជាតំ តាម កត្តប្បុជិញ្ញាយ អាសន្នការណំ។ កតជំបតតត្តិ, សារត្តាភិមានិតំ យាចតញ្ញុសក្កហស្សចិបុលត្តតា ច។

តត្ថ ខ្លឹហិ កាមាហិ សការណំ យាចតំ គទេស្សតិ។ បុត ខ្លឹហិ កាមាហិ ទិសាបយំចិបុលត្តតំគទេស្សតិ។ “តស្មា”តិអាទិតា កត្តប្បការ កត្តក្កុរោណហិ សហកត្តប្បុជិញ្ញា គទេស្សតិ។ តត្ថ អាទិកាមាយំ “អភិផយុត្តសក្កទេហ បេរិរាណកោហិ ចិញ្ញ្វហិ ចល្លិតា ពាហ្វចល្លតា ព្ពផលេកិយិញ្ញស្សត្តិ”តិ យោជនា។ “ចល្លតា”តិ បេរិរាណដីកាយោ ចុង្គត្តិ។ ឲចញ្ញុសតិ កស្មា អភិតចំ ចល្លតំ យាចត្តិតិ។ “យេ សារត្តាភិមានិនោ, តេ តាហិពាហ្វហិ បេរិរាណចល្លតាហិតុជ្ជិ៍ តចិន្តត្តិ។ តស្មា តំ យាចត្តិ”តិយោជនា។ ឲទេតត អប្បសារត្តា ឲច តាបេរិរាណចល្លតាយោតិបិ ឌីបេតិយេច។ តត្ថ “តុជ្ជិ”ត្តិ សត្តុជ្ជិ៍ តចិន្តត្តិតបជិលកត្តិ។ “យេ”តិយេជនា។

សារត្តយេច អភិបាតេត្តិ, ចិសេសេត តត្តត្តិឬីលេតាតិ សារត្តាភិមានិតោ។ តេតចិន្តត្តិតិបុទិយេតសព្ពត្តោ។ បុត “តេ”តិ តាហិ តុជ្ជិ អចិន្តត្តា តេជនា។ “យ”ត្តិ អត្តាតំ តិក្ខិសតិ។ “សក្កុយា”តិ សយាកត្តា។ យស្មា បទេយត្តស្សឌីបតំ យាចត្តិ, តស្មា ព្ពយិស្សាជីកាយ “បទេយត្តឌីបតិ”តិ តាមំបិ សិទ្ធំហោតិ។ “យហល្លចេ”តិ យហាសប្បុត្ត្ក។ “រតតាតិ”តិ ស្វចល្លរជតាឌីតិ រតតាតិ។ “ប្ដត្តិទ្វា”តិ ប្ដត្តិ អាហរិទ្វា។ “យចិន្តកំចិ”តិយចិន្តិតំបិ។ យត្តកំ ព្ពត្តត្តិ, តត្តកំចិតិ អធិប្បាយោ។ “គទេជ្ជយ្យុំ”តិ គទេជ្ជយ្យុំ។ កាមំ គគត្វតិ អត្ថោ។ ឲយ្យាឌិចចតាតំ អតុបតិ អត្ថបចត្តតោ។ “តចត្តព្ពាចឬាតតា”តិ យហល្លចេរតតាតំ ឬាតតាហាតិតា តចត្តព្ពាច។ កស្មា, អបរិយាណ រតតាធិជ្ជាតត្តា យហាសប្បុត្តស្ស។ យថា ចេសា សាកទោតិ ចុង្គតិ, សាតំផតរតតាតំ ទេហកត្កសឌីសត្តាសាកទោតិ ហិស្ស អត្ថោ។

“តទេចេត្វា”តិ ឲតស្មិំ អភិផយុត្ត សក្កទេហតទេច។ “ចិបុលត្វា”តិ យហត្តា អត្វា។ “រតត្វបយា”តិ យហល្លចេ រតតសជិសា។ “សតាត្តត្តុំបិ”តិ អទេតកសតចាទំបិ។ “ចល្លេយ្យុំ”តិ កាយំចល្លេត្តុំ។ “បរិឃាជិត្តា”តិ បរិទេតា អតចេសេសតោ អាជិត្តា កហិតា។ បរិក្ខិណាតិ ចុត្តំ ហោតិ។ “តទេហស្សទេ”តិ តទេហស្សត្តិ តកចិស្សត្តិ។ “តស្មា”តិ យស្មាច យាចត្តិ, យស្មាច បរិឃាជិត្តាតទេហស្សត្តិ, តស្មា។ “តាស្វចល្លតាស្វ”តិ តាស្វ បេរិរាណដីកាស្វ។ “ចល្លត”ត្តិ អភិតចចល្លតំ, អភិតចដីកំកទិស្សត្តិ សព្ពត្តោ។ កីជិសំចល្លតំ កទិស្សតីតិ អាហ “តាតាសារត្ត សប្បុល្លា”ត្តិអាទិ។ តត្ថ “ឬត្តាតបគញ្ញញ្ជាត”ត្តិ ឬត្តាតបគញ្ញា ឬត្តាតចាក្យញ្ញា។ “តាតិសទ្ទេបចិត្តាទ”ត្តិ តាតិសទ្ទេបំតាតិចិត្តាទញ្ញា។ យត្តា ព្យុត្តិ ទេយំ តេ យត្តព្យុត្តិតោ។ “យត្តា”តិ យុត្យកា។ “ព្យុត្តិ”តិ ពាកណំ។ យត្តព្យុត្តិតោ ទេសាត្យុជេត បទេពាទេធតិ ចិកាទេសតិ, ពាកណ ចិកាសំបិទេបតីតិ យត្តព្យុត្តិប្បុទេពាធតា។ “កទិស្ស”ត្តិ កទិស្សាមិ។ “ត”ត្តិ តំចល្លតំ។ “បទេយទេត្តស្វបិជចត្តិតោស្វលត្វ”តិ យោជនា។ បទុតោកាទេចាបិជចំ។ បទុតោតិ ញ្ញត្តស្សបល្លិតស្ស។ បិជទេចត អត្វា ទេយំ តេ បិជចត្តិតោ។ ព្ពតិសទ្ទេ បរិសយាបតឌោតកោ។ ទេសា ហិ កត្វាទព្ពុចិផាតស្ស ព្ពផបរិសយាបតំ បរិតិដ្ឋាតំ ពាទេបត្វំ កត្វាទព្ពុចាក្យស្សបរិយត្ត យោជិតោ។ អចយច ចាក្យាតំ បិយោឌីយតិយេច។ ឲសតយោសព្ពត្ត។

គន្ថារម្ភកថាវណ្ណនានិដ្ឋិតា។

១. ឯវំ គន្ថារម្ភវិធានំ កត្វា ឥទានិ អាទិកថាយ សម្ពន្ធំ ទស្សេន្តោ “អភិធម្មត្ថសង្គហ”ន្តិអាទិមាហ។ សម្ពន្ធន្តិ ការណផលសំយោគំ។ តត្ថ កថាបវត្តំ ការណំ នាម។ បដ្ឋាបិតត្ថ ទស្សិតំ ផលំ នាម។ ការណផលសំយោគោ សម្ពន្ធោនាម។ “សប្បយោជនេ”តិ ផលប្បយោជនសហិតោ។ កេត្តន អភិធាតព្ពោ កថេតព្ពោតិ គន្ថាភិធេយ្យោ។ និបតស្ស កម្មំ និបទំ។ និបទ កិរិយា, និបទាការោ, និបទការស្សការណន្តិ សមាសោ។ “សោ”តិ វេតត្តមវត្ថា។ ទស្សិតាតិសម្ពន្ធោ។ “អភិហិតា”តិ កថិតា។ បកាសិតាតិ វុត្តំ ហោតិ។ “បធានត្ថតោ”តិ អធិប្បេតត្ថតោតិ អធិប្បាយោ។ ទុវិធោ ហិ អត្ថោ វចនត្ថោ ច អភិធានត្ថោ ច។ តត្ថ គច្ឆតីតិ គតោ, បុរិសោតិ វុត្តគច្ឆតិ បនេត វុត្តា វោហារោតិ គច្ឆន្តោ វចនត្ថោនាម។ បុរិសោតិ បនេតទស្សិតោ បធានត្ថោ អធិប្បេតត្ថោ អភិធេយ្យត្ថោ នាមាតិ។ “អភិធម្មត្ថា”តិ។

តត្ថ វុត្តាភិធម្មត្ថា, ចតុធា បរមត្ថតោ;

ចិត្តំ ចេតសិកំ រូបំ, និព្ពានមិតិ សព្ពថា។ តិ

ឯវំ វុត្តា អភិធម្មត្ថា។ ឯវំ វុត្តត្ថា មេវ ច តេវត្តាទោ អភិធម្មត្ថា ឯវ ឥធ បធានត្ថតោតិ ច, - បធានត្ថា ឯវ ឥធ គន្ថាភិធេយ្យការេន អធិប្បេតាតិ វវត្ថាបេតីតិ អធិប្បាយោ។

កេចិ បន វទេយ្យុំ, ន អភិធម្មត្ថា សង្គហប្បការំ បត្តា វិសុំ សង្គហត្ថានាម ភវេយ្យុំ, ន អភិធម្មត្ថា នាម។ ឥធ ច សង្គហត្ថា ឯវ អភិធេយ្យការេន អធិប្បេតាតិ វុត្តំ អភិធេយ្យា អភិធម្ម សង្គហប្បទេសាតិ។ វុច្ចតេ។ ន អភិធម្មត្ថា សង្គហប្បការំ បត្តាបិ អភិធម្មត្ថា ឯវ នាម ហោន្តិ, ន វិសុំ សង្គហត្ថា នាម។ តត្ថ វុត្តាភិធម្មត្ថាតិហិ វុត្តំ, នានុវុត្តំ តត្ថ វុត្តា សង្គហត្ថាតិ។ ឯវញ្ចសតិ សង្គហិតការេនយុត្តំ វិសិដ្ឋំ ហោតិ។ នទេវ ឥធ អភិធេយ្យា នាម សិយាតិ វុត្តំ “សង្គហិតការេនាបិ អភិធេយ្យា ហេវា”តិអាទិ។ តត្ថ “សង្គហិតការេវា”តិ ចិត្តសង្គហោ, ចេតសិកសង្គហោតិអាទិនា សង្គហណកិរិយា។ សា សង្គហិតេហិ ធម្មេហិ អញ្ញា នហោតិ។ តេ ឯវ ធម្មា សង្គយ្ហន្តីតិ វុត្តំ “សង្គហិតការេនាបិ អភិធេយ្យា ហេវា”តិ។ កិញ្ចាបិ តេហិ អញ្ញា នហោតិ, តេ ឯវ សង្គយ្ហន្តិ។ សាបន គន្ថស្ស បធានត្ថា នហោតិ។ ឥធ ច បធានត្ថាវ អធិប្បេតាតិ វុត្តំ “តំនសុត្តន”ន្តិ។ កស្មា នសុត្តន្តិ អាហ “នហិ សោ”តិអាទិ។ ឯត្ថ វហិ សន្តោ ឥមស្ស វាក្យស្សេ វាក្យការំ ខោ តេតិ។ ឯសនោយាបរត្ថបិ “ឥតោ បដ្ឋាយ វ”តិអាទិ គន្ថ គរុភាវ វិវជ្ជនំ។ តត្ថ “ឥមស្ស សង្គហស្សា”តិ ឥមស្ស អភិធម្មត្ថសង្គហស្ស។ “ទុតិយា”តិ ទុតិយាដីកា។ “ទ្វេបិ”តិ ទ្វេបិដីកាយោ។ “វិសុទ្ធិមគ្គមហាដីកា”តិ អាចរិយធម្មបាលត្ថេរេន កតា បរមត្ថមញ្ជូសានាមដីកា។ សា (ពាហុរដ្ឋេ ធីរិយបដ្ឋានបាសិតា ធេនទេកកាំ ឋនួអដីកំ វូបិយាម មហាដីកាតិ បាកដា។ តំសន្ធាយេតំ វុត្តំ។

ពន្ធប្បការេនាធ បការេចន្តេហិ ឆខេប្ទហិ សហេចសិន្ទ្ធាតិ, ចិតា តសិន្ទ្ធាតីតិ អឆិប្បាយេឃត “េសាអកិឆខ្លុត្តបេនតា”តិ ចុត្តំ កាយញ្ញា សោ ទេហិ សហេចសិន្ទ្ធាតិ, ចិតាតសិន្ទ្ធាតិ អកិឆខ្លុត្តបធំ បត សង្គហលាកិរិយាបការេត ចនតីតិ ចុត្តំ “ពំ តសុត្ត”ន្តិ ទុចិឆំ តាយំ អត្ថុត្តតាយំ ទ្វញ្ញតាយត្តិ ពត្ថ, អត្ថាតុកពំ តាយំ អត្ថុត្តតាយំ, យថា សុលិពស្សឌតស្ស សុេលាតិតាយំ អត្ថេហិតំ អាេទាបិតំ តាយំ ទ្វញ្ញតាយំ, យថា ទក្លិពស្សឌតស្ស សុេលាតិ តាយំ ញ្ញាឆ បត អត្ថុត្តតា យត្តិឥស្សតំ “អត្ថាតុកពា”តិអាទិ ចុត្តំ ពត្ថ “អត្ថាតុកពា”តិ សកត្ថាតុកពា សង្គប្បចត្តិតិបិត្ថាតុកពាតិ ចុត្តំ េហាតិ “គត្តសយញ្ញា”តិ គត្តសយុតិ គត្តស្សតាយត្តិ ចុត្តំ េហាតិ សង្គហកេត្ថាតាយ បិញ្ញតឃំពត្ថ ពត្ថ ចិប្បកិេណ្ណឆខ្លុ ឲកត្ថ សកាការាសិការលាចេសត បចេត្វា កេត្ថា ពំ ភ្លុកលាបត្តា អប្បេកាត កេត្ថតពាហុេកាឆខ្លុសុេលតឌាតាតិ “ពទ្ទកហបរិបុន្នាឌិចេសតា”តិ ពទិស្សាក្កុេហាធ បរិបុន្នាធាតិ ទួេត្តា អាឌិសេធ្ទត ឆាេលាឌីតិ សង្គញ្ញាតិ ពត្ថ បិធស្សចាទ្ទកពការលំ ភ្លុកេហាតាយ ភ្លុកហិ ពស្សបិធស្ស អត្ថុកហលំ បរិបុន្នាតាយ “អតាឃាសេពា”តិ តិទូេល្លត “លឆ្លាំបលិតុបល”ន្តិ សម្ពេត្ថា សន្ទបេពា អចញ្ញត្តំ សន្ទបិចេធាេឆា អាឌិសេធ្ទត លក្ខលាចេធាេឆា េសាច េធាេឆាតិអាឌិ សង្គញ្ញាតិ អតុបិតាបរិតិត្ថាតំ អេត្ថា បរិេឃាសាតំ ឃស្សាតិ អតុបិតាបរិតិត្ថាតត្តំ ពត្ថ “អតុបិតាបរិតិត្ថាត”ន្តិ ពញ្ញាឌិតីហិ លេត្តស្ស អតុបិតាឃបរិតិត្ថាតំ អតុបិឌិេសស បរិតិត្ថាតត្តិ ចុត្តំ េហាតិ “បលិតុបល”ន្តិ បលេធ្វាច អតុបលេធ្វា ពត្ថ “បល”ន្តិ យួលបាលំ “អតុបល”ន្តិ បេឃ្យេបាលំ បេឃាេឌតីតិ “បេឃាឌតំ” បេឃាេឌតីតិ តិេឃាេឌតិ កំ តិេឃាេឌតិ បលត្តិកំឌតំ កត្ថ តិេឃាេឌតិ បលតិត្ថាត្តកេកេឃ្យ កិយត្ថាឃ តិេឃាេឌតិ ពស្សកឃុស្ស ការលត្ថាឃាតិ បលិតុកចតត្ថាឃ ពត្ថពត្ថ បលិតុកចតកិេធ្វស្ស បឃុឌីឃតីតិ បេឃាឌតត្តិ បិចឥត្តិ “សាយត្តិឃេពា”តិ ចចតសាយត្តិឃេពា កំ ចចតសាយត្តិឃត្តិ ការលាចចតំ បលំបិឌីេបតិ បលចចតំ ការលំបិឌីេបតិ ឃធាពំ អសុកស្សិ ទេឌ្ឌ សខ្ញុាេឥេធា ចុេឌ្ឌាតិ ចុេត្តា ពំ ទេឌ្ឌស្ស កិក្ខត្តិ ចិណ្ណាឃតិ អសុកេឌ្ឌ សុកិក្ខត្តិចុេត្តា ពស្សិ ទេឌ្ឌ សខ្ញុាេឥេធា ចុេឌ្ឌាតិ ចិណ្ណាឃតីតិ បេឃាឌតំ បត អកិឆខ្លុត្ត សេធ្ទត ឥស្សពត្ថំ តត្តិ, សង្គហចចតសាយត្តិេឃតេច សិទ្ធំ េហាតីតិ អឆិប្បាយេឃត “សង្គហសេធ្ទតា”តិ ចុត្តំ សាយត្តិឃឥស្សេត បត សុទ្ធ បរិបុណ្ណចចតំ ញ្ញាន្ទិពត្ថំ េហាតិ ញ្ញាពាេធា អតិឌ្ឌត្តប្បសេឆ្ងាបិ សិឃាតិ ញ្ញាយបត្តំ ឥស្សតំ “ពំ ត សុត្ត”ន្តិ ចត្វា “តហិ”តិអាឌិតា េហតុចាេកាត ពឥត្តំ សាេឆតិ

១។ ឯចំ សប្បេឃាឌេត បញ្ញាបិណ្ឌេត្វតិ ឯពត្ថ បញ្ញាបិណ្ឌេត្ថ ឥស្សេត្វា ញ្ញាតាតិ េពសំបញ្ញាត្តំ បិណ្ឌត្វាតំ ចិស្សុចិស្សុ បញ្ញាប្បេឃាឌតាតិ ឥស្សេត្ថា “ពត្វា”តិអាឌិយាហ “ពត្វា”តិ េពសុបញ្ញាសុ បិណ្ឌេត្វសុ តសញ្ញាពត្ថាតិ អសេល្លាឃំ សណ្ហាតំអសក្កេលាឃត្តិ អេត្វា តបេយពត្ថាតិ អប្បេយឃំ បេយតំ អសក្កេលាឃត្តិ អេត្វា ឯចំ កិច្ចបច្ចយាតំ កត្វចិ សក្កត្វ ឌីបតំ េហាតិ សកចចតំ បិញ្ញតចចេតត សាេឆតំ “ឃធាហា”តិ បុន្ទិត្វា បិញ្ញតកាធំ អាហទិ ពត្ថ “ឃធាហា”តិ កធំ អាហ ញ្ញាេធ្វចេត្វា អតត្ថេទ ចុត្តស្ស អត្វស្ស សាេឆកំ ចចតំ កធំ បិញ្ញតឃំ អាហ, កធំ អឌ្ឌកធាឃំ អាហ, កធំ ឌីកាឃំ អាហាតិ ឯចំ ឃធាទហំ អេត្វា េចឌិតេត្ថា “េពតាឌិេសតិត្ថេព អកុេពាកេឃ បុឌឃេពា”តិ េឃាឌតា ពត្ថ “េព”តិ ញាទ្ធ ញាទ្ធ សាចេកា “ពាឌិេស”តិ ពធា ទួេបឃិ លក្ខត្តាឌិកុលា សប្បេត្ថា “តិត្ថេព”តិ កិេលស តិត្ថាេតត តិត្ថេព តត្ថំ កុេពាធិ េហតុេពា កឃំ េឃសំ េព អកុេពា កឃា អតាកាឃិ លីលាសចា “កឃ”ន្តិ ចិត្តុពាសកឃំ “បុឌឃេពា”តិ បុេឌត្តស្ស “ពំ បេឃាឌត”ន្តិពស្សាទពតត្វឃ ចត្ថតាឃ បេឃាឌតំ “សង្គហការា”តិ ញាទ្ធេឈាសេត្វទាេឥេឃា បន្និយ អឌ្ឌកធាការា ចុន្ទត្តិ េពហិ េបិទាលឌ្ឌកធាសុ ពត្ថ ពត្ថ ចិប្បកិេណ្ណបកិណ្ណកចិតិន្ទេឃឃុត្តឌ្ឌាេតស្ស សង្គេហត្វា អកិតច អឌ្ឌកធាេឃា

ករោន្តិ។ តស្មា សង្ខារអភិសង្ខរណដ្ឋេនយោ សង្ខតា តាយ ហោន្តិ។ តេ ច អាចរិយា សង្ខតការា តាយ។ តេន វុត្តំ “សង្ខតការាតិ

ញាណ្ឌវេឈាស។ បេ... វុច្ចន្តី”តិ។ តេ អត្ថរាយ តិចារណេយច ញាឋ្ឋន្តីតិ កធំ ចិត្តាយតីតិ ឥធ។ តេសំ ចធតេត ចិត្តាយតីតិ ឥវស្សតុំ

សង្ខតការ កាធំ អាហរិ។ “វតតត្តវេយកតស្ស ឲតស្សតិបច្ចការស្ស អាតុការេចត អត្ថរាវេយ អវេសសតោរសារវេសត្វាតិ វេយាឌតា។ “ហិ”តិ

ឥាបកវេហតុ វេឌាតវេកា។ “ចុត្ត”ន្តិ អដ្ឋសាលិតិយំ វុត្តំ។

៦។ “កឆញ្ចេហាតី”តិ សព្ពន្ធ្ធា។ ញាតិ អយំ បុឆ្ឋា។ “ចុច្ចេតេ”តិ ចិសជ្ជតា កឆិយតោ។ “ហិ”តិចិត្វាវវេឌាតវេកា។ “ចត្តុតា កិរិយាកិតិប្បាឥវេកា

បុញ្ញាប្បចាវេហា”តិ សព្ពន្ធ្ធា។ “អវេតក...បេ... ចាវេវ”តិ អច្ចត្ត សំវេយាកវេតួ ខ្លបវេយាក ចចត៌។ “បុញ្ញាកិសន្ត្តា”តិ បុញ្ញាកិវេសាវេតា,

បុញ្ញាប្បចាវេហាតិ តវេស្សច វេចចធត៌។ “វេសា ច បុញ្ញាតិស្សវេយា វេហាតី”តិ សព្ពន្ធ្ធា។ កស្មា វេសា បុញ្ញា តិស្សវេយា វេហាតីតិ។ វេលត្ត

សព្បត្តិយា ច អញ្ញាសយ សព្បត្តិយា ច វេហាតីតិ ឥវស្សតុំ “អតុត្តវេវង្ហ”តិអាឌិយាហ។ សំចឌ្ឋិត្វាតិ សំចឌ្ឋិវេតា។ បុញ្ញាកិសន្ត្តា។

សំចឌ្ឋិតស្សការេចា សំចឌ្ឋិតត្តា។ សុកវេត្ឋហិចិយ សុបរិសុទ្ឋិចត្តំ បរិកាឋិយិត្វាតិ បរិកាចិវេតា។ បុញ្ញាកិសន្ត្តាវេយច។ បរិកាចិតស្ស ការេចា

បរិកាចិតត្តា។ ខ្លកយត្វាបិ វេហតុ អវេត្ត តិស្សក្កចចត៌។ “យហាឌុតិវេកា”តិ យហាវេតវេឌា។ “យហប្បវេលិ”តិ យូលប្បវេលត យហប្បវេលិ។

“យហាតិសំវេសា”តិ អាតិសំសប្បវេលត យហាតិសំវេសា។ អាតិសំសប្បលត្តិ ច បវេយ្យរា ផលំ វុច្ចតិ។ អញ្ញា បុញ្ញា អតិក្កយវេត្តា សយតិ បចត្តតីតិ

អតិស្សវេយា។ បុញ្ញាញ្ញា តំ អតិស្សវេយាចាតិ បុញ្ញាតិស្សវេយា។ អតិស្សយបុញ្ញា, អធិក បុញ្ញាត្តិ អវេត្វា។ “វេសា អតុឥាលំ ឥេតិ, ឆ្លកាសលិកំ

ករោាតី”តិ សព្ពន្ធ្ធា។ កឆញ្ចា អតុឥាលំ ឥេតិ, កឆញ្ចា ឆ្លកាសលិកំ ករោាតីតិ អាហ “សយំ បវេយាក សព្បត្តិការេចឥត្វា”តិអាឌិ។ តត្ថ

បវេយាកសព្បត្តិភាយ អតីត បុញ្ញាកម្មាត៌ ឥាលចតវ៌ ខ្លបត្តុក្កកម្មំ វេហាតិ។ “ឥាហិន្ថ្ថា”តិ ឥាហិន្ថ្ថសត្តាតវេតា។ “ចិបត្តិបច្ចវេយ សព្បត្តិបច្ចវេយ”តិ

វេយាវេឌតព្ពា។ តត្ថ, ចិបត្តិបច្ចយាភាយ-វាឌវេតាចា វេចារវេតាចា-តិអាឌិតា អាកតា ទុក្ខុប្បត្តិបច្ចយា។ សព្បត្តិបច្ចយាភាយ កាយចិត្តាត៌

សប្បាយ បច្ចយា។ ចត្តារេវា បច្ចយា ច ខ្លបដ្ឋាកកុលិតិ ច អារក្ខ វេឥចតាឥវេយា ច សុចុប្បត្តិ បច្ចយា។ តេហិ បច្ចវេយហិ បរិវេយាឌ្ឋ ឥាហុ

លស្ស វេឆវស្ស សត្តាវេត វត្តិឌិចំ បីតិបស្សទ្ឋិសុលសយាធិត៌ បចត្តិយា អញ្ញាត្តុតា ខ្លតុចិត្តាហារា ច អតិ បណីតា វេហាត្តិ។ តេហិ សយដ្ឋិតា

សរីវេដ្ឋកឆាតុវេយា ច អតិបណីតា ឲច ហុត្វា ខ្លបត្ថាហន្តិ។ តត្ថ សរីវេដ្ឋកឆាតុវេយា ភាយ បឆចិ អាឥវេយា ចាតបិត្តវេសម្ហាឥវេយាច។

“អតុឥាលំឥេតី”តិអភិតចំឆាយឥាលំ បចវេត្តតិ។ “បុញ្ញាត្តវស្សា”តិ បចត្តិចិបាកឌតកស្ស ឥាហុចិឥស្ស បុញ្ញា កម្មស្ស។ “អធា”តិ តស្មិំ កាវេលតិ

អវេត្វា។ “ឥាលចឥាលចត្តិវេយា ហុត្វា”តិ បកតិ ឥាលវេតា អតិឥាលចត្តិវេយា ហុត្វា។ “តស្មិំ វេឆវសត្តាវេត”តិ សព្ពន្ធ្ធា។

“ញាដ្ឋប្បលឈតប្ឋរិវេត”តិ ញាដ្ឋប្បលក្ខតាត៌ វូបសត្តតិត៌ ឈវេតត ប្ឋរិវេតា។ “ឆ្លកាវេសា ភាយ តត្វី”តិ បតិដ្ឋាវេតាកាវេសា ភាយ តត្វិ។ “ញាតី”តិ

តស្មា។ “ទុវេតា អបតីតាវេតច វេហាត្តី”តិ សព្ពន្ធ្ធា។ ញាដ្ឋប្បលសត្តាត៌ ចិឥាធត្តិ តិចារេត្តីតិ ញាដ្ឋប្បលសត្តាតចិឥាធកាតិ

ខ្លបបីឡអក្ខបឈាតកកម្មាតិ។ អតិដ្ឋប្បល សត្តាត ឌតកាតិ, អកុសល ឌតក កម្មាតិ, អបុញ្ញា កម្មាតីតិ តាតិតិចិឥាតិ អកុសលកម្មាតិ

ទុវេតា អបតីតាវេតច វេហាត្តិ, តេសំ ចិបាកស្ស អវេតាកាសកវេណតាតិ អធិប្បាវេយា។ តេតាហ “តហិ”តិអាឌិ។ “តវេតា”តិ តស្មា អបុញ្ញា

កម្មាត៌ ទុវេតា អបតីតត្វា។ អភិចារេឥតព្ពាត៌ យាតាបិតុ សយណព្រាហ្មណាធិត៌ អភិចាឥតកវេម្មកវ្ទ័កវេណ៌ អភិចាឥត សីលំ ភាយ។ តំ អស្ស

អត្វីតិ អភិចាឥតសីលី។ កុណចុទ្ធចយចុវេទ្ធ អបវេចតិ អត្តាត៌ តិចចុត្តិ ករវេណត ប្ឋវេឌតិសីវេលតាតិ ចុទ្ធាបចាយី។ ខ្លកយត្វាបិសព្បឥាត

ចចត៌។ ឲចត្តិអាឌិតិ កយត ចចត៌។ តិកយត្តិ ច តិដ្ឋក្កយត៌។ តស្មាតិអាឌិ លទ្ធកុណ ចចត៌។ លទ្ធកុវេណាតិ ច តំតំបសង្ខ ចិវេសាឥត៌ បរិបុណ្ណំ

កត្វា លវេទ្ធាចិសុវេទ្ធា អវេត្វា វុច្ចតិ។ តឆា ចចត សាយត្វិវេយត លវេទ្ធា អត្តត្តវេរាបិ អយយិធ អធិវេប្បវេតា។ “តវេកចលញ្ចា វេឆវវេស្សច

អតត្ថុទ្ធារវសេន បរិយាយសទ្ទំ ហោតី”តិ ឃោសតោ “សោតូតន្ទាកហហ កិច្ច សប្បដ្ឋតព្វ”ន្តិសម្ពន្ធោ បុលគ្គិតិ សោតារោ តេសំ

“កហាត្ថាត”ន្តិ វុក្កហាត្ថាតំ “ចត្តតាសិត្ថិយា”តិរ តតព្វសេយចត្តតា បុញ្ញាស្សសិទ្ធិតោ ឌចតចិតិច្ឆសេយ យស្មា អត្តរាយ តិចារលំតាយ ចិដ្ឋេឆយ្យ

ព្វន្ធិតព្វំ ផលំ ហោតិ ចិដ្ឋ ឆយ្យោ ន បឆយ ឌចតស្ស ចិបាកកេ្លត្តំ តស្មា វុបត្តព្វកុ កិច្ចំ បត្តាបិ បឆយ ឌចត ចេតតា ឲច ព្វឆបរិយត្តាតិ

អធិប្បាយេត “ចិដ្ឋឆយ្យចេចតិយក្មតា”តិ ចុត្តំ សា បត បឆយ ឌចត ចេតតា វុបត្តព្វកុ កិច្ចំ បត្តាបិ សព្វាកុព្វាលិ ឲចសិយា កស្មា,

អលទ្ធាសេចតត្តា សេស ចេតតាសោ ឲច ពលចតិសោ សិឃំ កស្មា, លទ្ធា សេចតត្តាតិ ចេដ្ឋព្វំ “សត្តឌចតបកេ្ល អធិប្បេតត្តា

វុបលទ្ធព្វាតត្តា ចំ តស្សុត្ថុរ”ន្តិ សម្ពន្ធោ “ព្វតី”តិ ចាល្យបរិយាយបតំ “យឆា អប្បយត្តកំ ហោតិ ឲចសេចំ អប្បយត្តកំ ហោតី”តិ ឃោសេតព្វំ

“តឆាហី”តិ តតោ ឲចាតិ អតេ្វា បដ្ឋាតបិ=កពព្វព្វាការោអាហារោ ព្វយស្សកាយស្ស អាហារ បច្ចយេតបច្ចយោ=តិចិកតេ្វា

ព្វតឆោ ‘កពព្វព្វាការោ អាហារោ អាហារសយដ្ឋាតាតំ ទ្វបិតំ អាហារបច្ចយេត បច្ចយោ’តិ ចិកតេ្វា សិយាតិ “អធុតាចា”តិ ព្វយស្មិ

កចេ ឲច ឲចំ ចត្តតាយបឃោឌតំ ជីបេត្វា ព្វកាតិ សេសាតំ បិណ្ឌត្ថាតំ បឃោឌតំ ជីបេតុំ “យស្មាបតា”តិអាធិ ចុត្តំ តត្ថ,

“អាធិតោចិជិតេតសតី”តិអាធិបិក្យាសិស្ស អភិធម្មេត្ថ សក្កហ-ន្តិ បធំ សុត្វា ចិញ្ញាតេតសតិ, “វុស្សាហោខាយតិ” ព្វយំ វុក្កហេត្វា សុតុល្លេក

អភិធម្មេត្វ ន អតាយាសេត ឌាតិស្សាយ, តយ្យលកស្ស ន អតុបិធា បរិតិដ្ឋាតត្តស្ស បឃោឌតស្សកាកិតោ កចិស្សាយាតិ ចិត្តប្បាភ

សយ្យុចតោតិ អធិប្បាយោ

បិណ្ឌត្ថាតុជីបតា តិដ្ឋិតា

៤ បចតេ្វ “ព្វុឌ្ឍិ”តិ អញ្ញាសិ “ឲត្វា”តិ ឲតស្មិំ បចេ ន សទ្ធោ ចាល្យាវេស្គុ ខោតកោ ចាល្យា វេស្គុតិ ន ម្ពុលចាកេ្យ ឃំ ឃំ ចតព្វំ

អចុត្តំ, តស្ស តស្ស កចតត្វាយ អតុចាល្យស្ស អាវេស្គុ ព្វុឌ្ឍតកិរិយាចុច្ចតិទោលំ កចំបតអចិបរិតតេ្វ បចតេ្វា សយ្យាសទ្ធោ អសេស

ព្យាបតំ ជីបេតីតិ បុច្ឆាយ បុរិសត្វេយ ចព្យតិរេកតោ ន អត្ថយតោ ន បុត ចិត្វាវេន្ថា “តឆាហី”តិអាធិយាហ តត្វ, “តឆាហី”តិ តស្ស

ចចតស្ស អឃំ ចិត្វារោតិ ខោតេតិ “អចិបរិត”ន្តិ កិរិយាចិសេសត បចេយតំ “អត្តតោ ចិសេយ ឲចា”តិ អត្តតោ ខាលហចិសេយ ឲច

តេសំ ចិសយោចាតិ សម្ពន្ធោ យស្មា ឲកោបិ ឆយ្យោ កាលេឆសត្តាតាធិកេឆត អតត្ត កេតឆា ហោតិ តស្មា បឆេសខាលំកា

បច្ចេកព្វទ្ធាឆសោ ឲកឆយ្យំបិ សព្វាការតោ ឌាតិតំ ត សកេ្កាត្តិ តេតាហ “តេហី”តិអាធិ តត្វ “សព្វាការតោ”តិ សកាចតោ,

ហេតុតោ, បច្ចយតោ, ផលតោ, តិស្សត្ថតោ, កាលតោ, ឆេសតោតិអាធិតា អាកាកេត “យត្វា”តិ យស្មិ អចិសេយឆយ្យ “តេ ចិបរិតំ

ព្វុឌ្ឍយ្យំ, សោ អចិសយោ តាយឆយ្យោតត្វី”តិឃោសតា ចំ ចិត្វាវេន្ថា “តេហី”តិអាធិយាហ តត្វ, “តិយទ្ធាកេត”តិ តីសុកាលេសុ កតេ

បចតេ្វ “អទ្ធាយុត្តកោ”តិ កាលត្តយចិយុត្តកោ “ហត្វយហិកោចិយា”តិ ហត្វ តលេ ធបិតយហិរតតាតិចិយ “សព្វោ ឆយ្យា”តិអាធិ

បិព្វព្វាសាធកំ តត្វ, “អាបិត”ន្តិ អភិមុខំ បតតំ អាតាធន្តិបិ បិធេឋា, ឌូត្វទិត្វា វុបដ្ឋាតន្តិ អតេ្វា “សព្វញ្ញុយហាកចក្ក”ន្តិ

សព្វញ្ញុំសព្វញ្ញុព្វុទ្ធាតំ បន្ធិយកចេ បជិសន្ធិតោ បដ្ឋាយ បចត្តំ អដ្ឋសុ យហាចិបិតោសុ បឆយយហាចិបិកំ កចក្កំ ចិត្តំ “តត្វា”តិ តស្មិ

យហាកចក្កេ “តិច្ចកាលំ វុបដ្ឋហតិ”តិ សព្វកាលំ វុបដ្ឋាតាការ បត្វា ហុត្វា តិដ្ឋតិ កស្មា, កស្សចិ អាចរណស្ស អភាចតោ ព្វធំបិហិ ឲកំ

វុបដ្ឋាតំ តាយាតិ “អាចដ្ឋតាយា”តិ យតោត្វារាចដ្ឋត ចិតេ្វត ឆយ្យា យហត្វា កចដ្ឋ បរិត្វកំ តស្មា បរិត្វកំ កចដ្ឋ ឲកក្កលោ យហត្វាតំ

ឆយ្យាតំ តបហោតីតិ ចោឌកស្ស អធិប្បាយោ “តចោរេចតព្វរយេត”ន្តិ ឲតំ ធាតំ តចោរេចតព្វំ “បរយុក្កសបត្វាត”ន្តិ ឲត្វ “វុក្កសោ”តិ

អន្ក្កេយា អន្ត្តេទា។ បទេយា ស្កិ្កសោ បទេយ្កិ្កសោតិចិក្កេហា។

ឯចំ សម្មាសម្ពុស្ស អត្ថំ ចិចារេត្វា ព្ពកាតិ សំសម្ពុស្ស អត្ថំ ចិចារេត្តា “សំសេម្ពាបគា”តិអាឌិយាហ។ តត្ថ, “ស្ពបសេក្កា”តិ ស្ពបសក្កបង។ “បឌិេចឆឆេម្ពុស្ន”តិ បឌិច្ចុសមុប្បាទាឌីតំ បឌិចិន្នាគន្នាលេហស្ស។ គត្ថិ អាចទិយោ ឯតស្សាតិ អគាចទិយោ។ សយាសេត្ត ពកាេទគ សហ អគាចទិយេកា។ អគាចទិយកស្ស ការេចា អគាចទិយកតា។ តំ អគាចទិយកតំ។ តតីយា ទុប្បសយាបត្តិ តាយ អាកិច្ចាន្នាយតគន្នាតំ។ តំ កកចា អាឡអារស្ស សត្តិេក ស្កក្កល្យាតិ។ ចត្ថត្វាទុប្បសយាបត្តិ តាយ េគចសន្នា គាសន្នាយតគន្នាតំ។ តំ ស្ពកស្សសត្តិេក ស្កក្កល្យាតីតិ ចុត្តំ “អាឡអារុគកម្ពុលិកា”តិ។ “អគលក្ខទិត្វា”តិ អាចជ្ជគសយាបជ្ជគាឌិចសេគ អគលក្ខទិត្វា។ អគាសេចិត្វាតិ ចុត្តំ េហាតិ។ “ឈដ្ឋិតត្វា”តិ ឯតាសយាបត្តិយោគាល់ េធាឆាយ, អឆ េលា យាចេឆច តតីយ ចត្ថត្វាទុប្បកចប្បឌិលិកាយ សំចត្តត្តិតិ ឯចំ អាឌីគចំ ឌិស្វា ឈដ្ឋិតត្វា។ “ព្ពន្នកពិទិយាយា”តិ បឌិេចឆន្នាលស្ស។ “កុេតា បឌិេចឆឆម្ពា”តិ តា កុេតា បឌិេចឆឆម្ពា េហាត្តិ។ បឌិេចឆឆម្ពា ឯច ច ព្ពន្ធកាចាយបឌ្ឌាគាេហាត្តិតិ អឆិប្បាយោ។

បិឡ្ជព្ពាយំ។ “បុេទ្ធា អគត្ថុស្សុេតាបុឆេម្ពុស្ន”តិ ព្ពលសុំ កេច ព្ពេតា បុេទ្ធា ពស្សចិសត្តិេក អគត្ថុស្សុេត បុចត្ថុស្សច្ឆ ឆេម្ពុស្ស។ “អកិសម្ពុឆ្នឹ”តិបឌេ អកិសេម្ពាឆិសន្លាតំ អទេហត្តយក្កន្នាលំ ចុត្តំ។ តេឆច ធាលំ សន្ទាន្នាតន្នាលស្ស បឌ្ឌាគំ េហាតិ។ តប្បច្ចយា តឆគត្ថទា ឯចសន្ទាន្នាតន្នាលំ បិតុព្ពកចតីតិ ចុត្តំ “តត្ថ ច សន្ទាន្នាតំ បិបុលាតី”តិ។ “តឆគត្ថទា”តិ ច អទេហត្ត យក្កចិធិយាច ចត្ថត្តំ បច្ចេចក្ខគ ចាទាគច្ចា អគត្ថេទ ពារេលតិ អេត្វា។ “គិមិត្តេត្វ”តិ គិមិត្ត េហត្វេត្វ។ “កុម្ពុ”ត្តិ អឌ្ឌពចាយុអាកតំ សត្តមិចិកត្តិយាគាមំ។ តាយុ ហិ បច្ចត្តចចតំ, ស្ពបេយាកចចតំ, ពទលា ចចតំ, សប្បកាគ ចចតំ, គិស្សក្កចចតំ, សាមិចចតំ, បុម្ពុចចគត្ថិ ឯចំ អត្ថក្កេមគ សត្តត្តំ ចិកត្តិតំ គាយាតិ អាកតាតីតិ។

“គសពាលន្នាេលាស្ន”តិ ផាគាផាគ េពាសល្លន្នាលាឌីសុ គស ធាលាពាេលស្ស។ “ចមិកាច”ត្តិ ឯត្ត អត្តេគា ចសំ ចេត្តត្តំ សយត្វតា សព្ពាេតាសត្តិ ចិេសេសា ចេសាគាយ។ ចេសា ឯតស្ស អត្ថិតិ ចមី-ចមិកេលហិតិអាឌីសុចិយ។ ចមិេគា ការេចា ចមិការេចា។ តំ ចមិកាចត្តិ អេត្វា។ េតគាហ “ចមិកាច”ត្តិ ព្ពស្សទកាចត្តិ។ ពត្វចិ បគ “ចមី”តិ ព្ពត្តិលិង្គបងិបិ ឌិស្សតិ=តព្រិយា បច្ចាចមិេយា អាចជ្ជគចមីសយាបជ្ជគចមី=តិអាឌីសុ។

សម្មាសព្ពុបង។

៤។ អតុលបទេ ។ អេគេពហិកុលបទេហិ បចត្តិតាចគ្គគា “អេគេកកុលបគចិសយាគាយ”។ “ព្ពតិកិេកុតីេយគា”តិ ព្ពតិ តស្មា កុតីេយគ អតុលបទេគ ពិ បេយាឌគំ អត្ថិតិ អេត្វា។ “គគ សយត្វា”តិ គសយត្វា គ េហាតីតិ េយាឌគា។ សយត្វា ឯចាតិ អឆិប្បាយោ។ “យត្តកាទិេគា”តិ បយាលកាទិេគា។ “េឆេទា ច េតសំ អន្នាតេទា”, តស្មា យត្តំ គ ពេទាតិ, កុតីយំ អតុល បងំ អាហទីតិ អឆិប្បាយោ។ “អបិចា”តិ ពិច្ចិ ចត្តត្តំ អត្ថិតិ អេត្វា។ “គេពចល់ ចគ្គគាយ អគ្គទាយតីចាទលេយច ព្ពស្ថិ តត្តំ េហាតី”តិ េយាឌគា។ “ចគ្គគាយា”តិ

ចក្ខាទេហិ ទោបិ បញ្ញាបិដចាតិ អត្ថោ “កក្ខុបរិសុទ្ធិយា”តិ កក្ខុទោសាភាយ បទទោស ចាត្យទោស អត្ថុទោសាទយោ អត្ថិ តេហិ ទោសេហិ ព្លយស្ស កក្ខុស្ស បរិសុទ្ធិយា កង បត ចក្ខាឃ បញ្ញាបិដចាតិ អត្ថោសម្ពចតីតិ ទុត្តំ “អត្ថុស្សតិដ្ឋានត្ថ”តិអាទិ អត្ថុស្សតិដ្ឋាតាតិ ភាយ ព្យុទ្ធ ឆយ្ម សញ្ញីលិខិតិ ចិត្តសយាឆាត់ អាចហតីតិ ចិត្តសយាឆាភាចទេហា “តិក្លាឝ្វាហុត្វាចហតី”តិ កម្មីទេឝុ អត្ថ ត្យញ្ញូត បទេឝុ អយត្ថា ចិស្សុដ្ឋា ហុត្វា ចហតិ “តឌត្វាឃបឹ”តិ បញ្ញាបិដចាតិ អត្ថាឃបិ ក្យលភាយបជាត់ ក្យលទេត្វាភាយចិក្កហ ចារញ្យឝុ បិកាដេវិ, សិទ្ធបទេឝុ អបិកាដេវិ តស្មា តាតិ ចិក្កហត្តំ អជាតត្តាត់ សត្តិកោ ភាយ យត្តាតិ សយ្យជ្ញតិ្តតិ ទុត្តំ “ឃឆាទុត្ត ចចតត្តទេឃារកបិ... ទេប... បចត្តត្តា”តិ “សភាចតិទុត្តំ ជាតត្តាត”ត្តិ យាកឆ ភាយំ ជាតត្តាត់ យាកឆភាយាហិ ឡូលភាយាតិ ច អរិយភាយាតិ ច យាកឆភាយាតិ ច បិត្យព្ទភាយាតិ ច ឆយ្មតិទុត្តីតិ ច សភាចតិទុត្តីតិ ច ទុទ្ធតិ “ភាចត្តសុញ្ញា”ត្តិ ឲត្ត ក្យលភាយាត់ ក្យលទេត្វា ភាចទេត្វា ភាយ ទេសា ឲចសកាទេត្វាតិ ច ចចតទេត្វាតិ ច ចិក្កហទេត្វាតិ ច ទុទ្ធតិ កិរិយភាយាឌឹស្ងបិ ឲទេសចតទេឃា “សត្ត”តិ សត្តុទេភា “សយញ្ញាយត្ត”ត្តិ ភាយសញ្ញាយត្តំ កចិត្យំ ភារេហតិ តឆាហិ អភាឆបិល្លិទោកាទេសដ្ឋិ ទាជកហំ អត្ថុបទេត្វា ព្យុទេទ្ធា ទេលិទេក ដ្ឋប្យទេត្ថាតិ ស្ទុត្វា ដ្ឋជាត់ ដ្ឋជាតេសិ=ទេឃារសាបិ ទេលា ឲទេសាទ្យល្លទេភា ទេលិកស្មិំ ឃជិជំ ព្យុទេទ្ធា=តិ តស្មា ព្យុទេទ្ធាតិ ភាយំបិ ទេលិទេក យហត្តំ ស្ទុទ្យល្លក្យលបជំ ទេហាតិ សយ្មាសម្ពុទ្ធ ភារេយចត្តព្ទទេយចតត្តីតិ “សភាចតិទុត្តំ អជាតត្តាត់ បត បទសហស្សំ ទុទ្ធយាត់បឹ”តិ តិដ្ឋត្យ ឲកំ អត្យលបជំ, បទសហស្សំបិ ទុទ្ធយាត់ សត្តសយញ្ញាយត្តទេយច សយ្យជ្ញតិ តាជិសាហិ ជភា ព្លជំ ទេលិទេក យហត្តំ ក្យលបឆត្តិបិ ភជាតត្តិ ភាចត្តំ កិជាតិស្សត្តិ

“អត្យទេលិ”តិ អទេញ្ញត ទេសា អសជិទេសាតិ ចា, អទេញ្ញា ចារេតត សជិទេសាតស្សតត្តីតិចា, - ក្ខិឆាបិអទេត្វាលត្ថុតិ សាឆកកាចាឃំ “បជិបុក្កទេលិ”តិ ឃុកក្កាហឹបុក្កទេលិ កិញ្ញាបិ យក្លលិ ប្ទុទេលាឌទេឃា ចិសុំចិសុំ - អហំ សព្ទញ្ញូ សព្ទឌស្សាចី - តិច, អហំ សយ្មាសម្ពុទ្ធ-តិច បជិជាតត្តា ឃុកក្កាហិទេភា ហុត្វា ចិចទត្តិ ឆយ្មទេតា បត សិទេតទ្យ បព្ទត ទាជស្ស សត្តិកោ សក្លទ កឆលិតិចិយសយ្យជ្ញតិ្តតិ “អតទ្ធិទិយ”ត្តិ ភតាច អទ្ធិទិតព្ទំ ទេហាតីតិ អទេត្វា “ព្យុទ្ធក្ទុតស្ស្យា”តិ ព្យុទ្ធភាចំ ក្ទុតស្សបត្តស្ស “ឃំ ព្យុទ្ធ ក្ទុតស្ស អត្យលត្តំ, ឲតំ អតទ្ធិទិយ”ត្តិ ទេឃាជតា ឃជិ ទេចតំ អតទ្ធិទិឃំ ទេហាតិ, កតឃំ បត តាច អទ្ធិទិឃំ កចតីតិ អាហ “សយ្យតិជាតស្ស្យា”តិអាទិ តត្ត “សយ្យតិជាតស្ស្យា”តិ អទេជ្ជចជាតស្សបិ អស្ស ភកចទេតា កង អត្យលតា បញ្ញាឃតីតិ អាហ “តឌាហឹ”តិអាទិ “ឲកដ្ឋលាតី”តិ ឲកតលិតិ តឌាហិ ទេឆាជិសត្តស្សបុញ្ញាត្យភាទេចត អតិយហទេត្ថា ឌ្លភាទេសា បិត្យព្ទចតិ = ដ្ឋត្យអារេទា ឌ្លភាទេសា បិត្យទេហាសិ អតិក្លូទេចចាត់ ទេចចាត្យភាច=ត្តិហិ ទុត្តំ តេតត ឌ្លភាទេសត ឋទិតា សទេព្ទា បឆចិ បព្ទតាឌទេឃា ជាតិឋលិកក្លូទ្ធាចិឃ ស្ទុប្យសត្ថា ទេហាត្តិ ឌសសហស្ស ចក្កចាត្យអាតិ ឲកតលំ ហុត្វា បញ្ញាឃត្តិ តេតត ទុត្តំ “អទេតកាតិ ចក្កចាត្យអសហស្សាតិ ឲកដ្ឋលាតិ អទេហឝុ”ត្តិ “បទេយាឃ ប្ទុជាឃាតិ ឝុតិយក្កលចចតប្ទុជាឃ “ទេលិកស្ស្យា”តិ សព្ទា សត្តទេលិកទេតា ឲចំ អទ្ធម្ពិ ចាឆំ តិដ្ឋាទេទសិ ឆយ្មតាឃ សទេញ្ញាជិតត្តាតិ អឆិប្យាទេឃា តត្ត “អទ្ធម្ពិចាច”ត្តិ ចិសាទឆចាឆំ អាសកិ ចាចត្តិបិ បិទេផា ដ្ឋត្តយចាចត្តិ អទេត្វា “តិដ្ឋាទេទសឹ”តិ ដ្ឋជាហទតិ ព្លឌយ្យិ អតទ្ធិទិឃំ, អញ្ញា បិតទេតា អទ្ធិទិឃតាទំ អតិ្តតិ ឌទេស្សត្យំ “ឃឌាបតា”តិអាទិ អាទេទ្ធំ បិទេយិតា ក្យទេលាហិ តេតត សជិទេសា ទេកាចិតទេត្វច ឆទេបត្វា អទេញ្ញា ច យហាទេតាឆិ សទេត្តតិ អឆិប្យាទេឃា “អស្សា”តិ តេតត សជិសស្ស “តត្តិភាទេចា ឌីទេបតទេព្ទា”តិ សព្ទទេទ្ធា “ឌីទេបតទេព្ទា”តិ ព្យុទ្ធចំសបិត្យព្ទទេតា អាហទិត្វា ឌីទេបតទេព្ទា “ក្យទេតាសាចកទេតាឆិសត្តាត់ សតសហស្សំ សក្លស្សតី”តិ ទេឃាជតា បិទេយិទេឃា បកាទេទតចិចិតត្តិ ឲទេតភាតិ បិទេយិបចិចទេឃា ចាកលំ តំបតចាកលំ យហាទេតាឆិសត្តាត់ ឲច ដ្ឋប្យត្ថំ ភទេហាតិ បទេទ្ធកទេតាឆិសត្ត សាចកទេតាឆិសត្តាត់បិ ដ្ឋប្យត្ថូយច តទេឌច ច សទេព្ទាសំបិ ទេតាឆិសត្តាត់ តិឃតត្យាកទេលាប្យជិលិទេក បឆាតកាទេលាត្តិ ឌទេស្សត្យំ “សាចកទេតាឆិសត្តាបឹ”តិអាទិ ទុត្តំ តត្វ ទេតាឆិទុទ្ធតិចិទេយាក្លូញ្ញាកលំ

អរិឃយក្គស្សតំ តាយំ៉ ទោនិឧិប្បជន្តិ លក្កត្តិតិ ទោនិឧិសត្តា៉ "លក្កត្តិ"តិ ពប្បជិលិកត្វាឃ តិឃព ចិត្តា ទេហាត្តិតិ អទេត្វា៉ ទោនិ អត្វាឃ

បជិបត្តា សត្តា ទោនិឧិសត្តាតិបិ ឃុជ្ជតិ៉ ញុទ្ធ បុទេញ្ញាបិទលិទេក កយ្យស្សកតាធាទេលា ឆត្វា ចជទ្រក្លទេតា ទេយាក្លឆយូបរិទេឃសិទេតា សត្តាតិ ចុត្តំ

ទេហាតិ៉ "សម្ភារ ឆទេយ្ជ"តិ ឆសចិទេឆ បិទេរយិ ឆទេយ្ជ៉ ចជិ អត្ថសទេត្តិ អត្ថកន្ត្តិតិ ចជាត្ថសាទិទេតា៉ បឆចិឃំ បំសុទ្រណ្ណាតិ ចិឃ បកតិឃា

ចបុទ្រក្កតាឌតាតិ បុទ្រជ្ជតា៉ យហត្តាបុទ្រជ្ជតាតិ យហាបុទ្រជ្ជតា៉ ចជាត្ថសាទិទេតា ច ទេព យហាបុទ្រជ្ជតាចាតិ សយាទេសា៉ ទេពសំ កាទេចាតិ

ចិក្ខទេហា៉ អឃំ កាទេចាទេឃច ទេពសំ ក្ខុឹតិ ច ចុច្ចតិ៉ អត្វទេតា បត ទេយាក្លឆយូតិទេបក្លតា ឧច៉ អច្ចត្តិកតាតិបិ ចុច្ចតិ៉ "ឋក្កត្តា"តិ បចិជ្ជា៉

តទេឃាតិឃតា, ទោនិឧិសត្តតិឃទេតា ច ក្នុញអទេសាតាបត្តតិឃទេតា ច អរិឃ ទេសាតាបត្តតិឃទេតា ច៉ តត្វ ទោនិឧិសត្តតិឃទេតា

ទោនិឧិសម្ភារពទេលត សិទ្ធោ៉ ក្នុញអទេសាតាបត្ត តិឃទេតា បច្ចឃាកាទាត្ថទោនិឆញ្ញាណពទេលត៉ អរិឃទេសាតាបត្ត តិឃទេតា ទេសាតាបត្តិ

យក្ខញ្ញាណ ពទេលត៉ ទេពសុ ទោនិឧិសត្តតិឃទេតា ញ្ញឆ អធិទេប្បទេតាតិ ចុត្តំ "ឧទេកត បរិឃាទេឃតា"តិអាឌិ៉ ចត្តញ្ញទេយចតត្វិទេពសំ ខ្ចិត្ត

ទោនិឧិសត្តាត់ បិទេរយិ បចិចឃញ្ញាណ សយ្បត្តិឃា ចិតា តិឃតញ្ញកទេលា លិកា សក្កាឃ ឧច អកាចទេតាតិ អធិប្បាទេឃា៉

បឆសិទ្ធិចិចាទេរឃំ ចុត្តំ ចិកាចតិឃំ=ព្យលិឃសយិទេតាព្យទេល្យា៉ ព្យទេល្យា ឧច ព្យទេលិឃកាទ ទេលិបចទេសតា=តិ៉ តំសត្តាឃ "ឃ

កាទស្សចាចទេសតា"តិ ចុត្តំ៉ ឃញ្ញាចុត្តំ តទេត្វច=អឆចាសយឹតទេត្វ អកាទបច្ចឃចទេសត ព្យលិឃសយឹទេតាព្យទេលិ=តិ៉ តំ សត្តាឃ

"អកាទស្សចាចទេសតា"តិ ចុត្តំ៉ តត្វ "ព្យលិឃា"តិ ទេលិទេក ឆាទណព្យលិសឌិសាឃ បញ្ញាឃាតិ អទេត្វា៉ "សឹទេតា"តិ សយំ កទេតា៉ តហិ

ព្យលសទេក្ខា កចិតំ តឃុទេត្តា៉ ឃុទេត្តា ឧចាតិ អធិប្បាទេឃា៉ កឆំ ចិញ្ញាឃតឹតិ អាហ "ព្យលឃិព្យ"ត្តិអាឌិ៉ តត្វហិ "ព្យលឃិតំ

អសក្ខទេលាទេឃ្យា"តិចចទេតត តស្សកយូសាឆតត្តំឆទេស្សតិ៉ "កយូសាឆទេតទេតចា"តិ បុទេញ្ញ-ព្យលឃិតទេញ្ញា អទេញ្ញាត សហ បយិតទេញ្ញាតិ ព្យទេលិតិ

ឧចំ ញ្ញឆចុទេត្តត កយូ សាឆត ចចតទេត្វទេតច៉ "តឆត្វសិទ្ធិទេតា"តិ តស្ស ចិកាចតិឃំ ចុត្តស្ស ក្នុចិឆស្ស អត្វស្ស សិទ្ធិទេតា៉ "តទេតា"តិ

ព្យលសទ្ធទេតា៉ ចិត្តាឃ កំ បទេឃាឌត់ អត្វិ៉ តត្វិទេឃចាតិ អធិប្បាទេឃា៉ ចឆតិ សឹទេលតាតិ ចត្តា៉ ចាឌឹ បុក្ខទេលិ៉ ចត្តទេតា ញ្ញន្ធាចត្តិន្ធា៉

ចត្តំ ញ្ញន្ធាចត្តិន្ធាតិបិចឆត្តិ៉ ចត្តិន្ធំ អត្ថកទេតា សយុតិ សទេក្កតទេចាហាទ សិទ្ធត្តាតិ សយាទេសា៉ "ឧព"ត្តិ ឧពំ ខ្ចិឆាសិទ្ធចចត់៉ "ទេច"តិ

ទេចចទេឆ្យ៉ "តា"តិ តឃុត្តំ៉ "ឃឆាសុព"ត្តិ ព្យល ញ្ញតិ សុតំ៉ "ឃុត្ត"ត្តិ ឃឆាសុព តិឃាទេយទេតច ឃុត្តំ ចទេជ្ជត្វា៉ "អស្សុតស្សា"តិ

ឆាទណព្យលិបរិឃាឃស្ស ញ្ញតិ្វលិក្ខព្យលិសទ្ធស្ស៉ តទេតាទេឃចឃកាទ ឃុត្តស្សព្យល្យសទ្ធស្ស ច អស្សុតស្ស៉ ញ្ញតិ្វលិទេក្ខសតិ, តទេតាបិ ឧទេកា

អកាទេទាតិ កត្វា សយឹតទេត្វ ក្នុតឹទេឃា តទ្ធិព អកាទេទាបិ អស្សុទេតាទេឃចតាយទេហាតិ៉ "បរិកប្បតាឃា"តិ បរិកទេប្បត្វា កឆតាឃ៉

បទេឃាឌតាកាចទេតា ត ឃុត្តត្តិសញ្ញទេត្តា៉ អព្យលបជិ៉

៩៉ ឧចំ ខ្ចិត្ត បឆាត់ បឆត្វ សំចណ្ណត់ កត្វា ញ្ញឆាតិ ទេពសំទេឃច អត្វទ្ធាទសំចណ្ណត់ កទេទាទេត្តា "ញ្ញទេយហិ បតា"តិអាឌិយាហ៉ តត្វ "សយ្យឆា"តិ

សយ្យត្តិទេឃា៉ "ទោនិឧិសម្ភារសម្ភារណំ តាយ" សយតិ សបិទេរយឹត់ បរិបុទណំ៉ "យហាចឌិទេញ្ញាណ"ត្តិ កកចទេតា អាសចក្លឃញ្ញាណយ្បិ ចុច្ចតិ៉ តស្ស

បុញ្ញកាទេក ញុទ្ធកាចត្វាឃ អត្ថបឆឆយូចិបស្សតាចទេសត លត្តិំស ទេកាដិ សតសហស្ស សក្លាត់ ទេឆចសិកំ ចញអញ្ញតកប្បលសយាបត្តឹត់

បុញ្ញកាក ចិបស្សតាធាណយ្បិ យហាចឌិទេញ្ញាណត្តិ ចុច្ចតិ៉ សញ្ញទេយ្យតំ យហាឌឹកាឃំ ចុត្តំ៉ "យហាទោនិឧិឃា"តិ សញ្ញញ្ញា ញុទ្ធាត់ អកិសទេម្ពាធិ

សក្លាតស្ស អក្ខយក្ខញ្ញាណស្ស៉ បហិឃ្យត្តិ បហាតញ្ញា ឆយ្ជា ឧទេពតាតិ បហាត់៉ បឌហត្តិ បហាតទេញ្ញឆទេយ្ជឧទេពតាតិចា បហាតត្តិ កត្វា តំ

អក្ខយក្ខញ្ញាណយ្បិតំ ចិបស្សតាធាណយ្បិ បហាតត្តិ ចុច្ចតឹតិ ញ្ញយិតា អធិប្បាទេឃត "បហាតសយ្យឆាឃំ ចា សា សក្ខហិតា"តិ ចុត្តំ៉

ປຎ຺ຈສີລານີຕິ ປາຓາຕິປາຕສ຺ສ ປຫານໍສີລໍ, ເວຣມຓີສີລໍ, ເຈຕນາສີລໍ, ສໍວໂຣສີລໍ, ອວີຕິກ຺ກໂມສີລນ຺ຕິອາທີສຸ ວິຍ ເອຕ຺ຖ ຫິ ປຫານສີລໍ

ນາມ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ອຕ຺ເຖນ ເວຣມຓີສີລເມວາຕິ ຍຸຊ຺ຊຕິ ປຫານໍ ນາມ ໂກຈິ ທມ຺ໂມ ນ ໂຫຕີຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ ປນ ນທິປຫານ ສີເລນ

ປຫານສມາທໍ ນເທຈໂມເຫຕ຺ວາ ວຸປຈາເຣນປຫານຕ຺ຕິ ວເທນ຺ຕີ ຄຸນໂຣຈາ ປຫານສຎ຺ຎາ ນາມ ອສມາໂນ ອບລີຕິ ອາປຈ຺ຈວຍ຺ຍາຕິ

ປເຈ຺ຈກພຸທ຺ທ ພຸທ຺ທສາວກາ ກິເລເສ ປຊຫນ຺ຕາປິ ວາສນາຍ ສຫ ອປ຺ປຊຫນ຺ເຕາ ຈິຕ຺ຕ ສນ຺ຕາເນ ເຍາຫວາສນາຍ ຈິຊ຺ຊມານຕ຺ຕາ ສຕ຺ຕາຎ຺ຎາ ກາຈິ

ນກນ຺ຕີ ທສ຺ສາ ຍຖາເທເສ ກິເລສປ຺ປຫານໍ ປຫານສຎ຺ຎາ ນາມ ນເຫາຕີ ນທວາສຕ຺ຕາຎ຺ຎາພຸທ຺ທານນ຺ຕີ ອາຫ “ສຫວາສນາຍາ”ຕິອາທິ

ຈິກາຈນີຍໍໂທວຍສຎ຺ຎາ ປທໍ ວຸຕ຺ຕາ ທເທາ ປຫານ ສຎ຺ຎາ ບີກາຍໍ ປນ ປຫານສຎ຺ຎາ ປທໍ ວຸຕ຺ຕາ ທເທາ ອເນກາ ສຎ຺ຎານາມ

ວຸຕ຺ຕາ ທເທາ ໂທວຍສຎ຺ຎາ ປຫານສຎ຺ຎາຍສ຺ສ ອຄ຺ຄຍຄ຺ຄຎ຺ຎາໍ ຄສ຺ສິທໍ ອເນກາ ສຎ຺ຎາຕິ ຈ ສຕ຺ຕາຎ຺ຎາທຎ຺ຎາໂທປ຺ປວິລິເກາ ວຸເຕ຺ຕາ

ໂທວຍສຎ຺ຎາຍຍ຺ຍນ ເທຫິ ຄ຺ໂທຫິ ໂທເສຫິ ອຈເສສນາທີຄສທລຎ຺ຎາຍາທີທີສຕ຺ຕາຎ຺ຎາຍາທີຄສ຺ສິທາທີ ພຸທ຺ທປິ ບີກາຍເຍສຈ ສມ຺ມາເຈສຕ຺ຕາ

“ປຫານສຎ຺ຎາເຍຈປນາ”ຕິອາທີຍາຫ “ສຕ຺ຕາຎ຺ຎາທຎ຺ຎາໂທປ຺ປທ຺ຄາຕ”ນ຺ຕິ ສຕ຺ຕາຎ຺ຎາທຎ຺ຎາໂທສ຺ສປທ຺ຄາທໍ, ອາສນ຺ນ ກາເລາ “ນ ຫິ

ຍຄ຺ຄຎ຺ຎາໂທເທາ ອຎ຺ຎາ ປຫານສຎ຺ຎາກາຍ ອຕ຺ຖິ”ໆ ປເຍຕ຺ເທາ ນຕ຺ຖີຕິ ອທິປ຺ປາເຍາ ພຸທ຺ທາ ຈິສຸທ຺ທິເຍຄ຺ຄ=ປຫານຕ຺ຕິ ເກາຈິ ທເຍ຺ຍາກາຍ ນຕ຺ຖີ

ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣາທໍ ປາຓາຕິປາຕາທີທໍ ອນຸປ຺ປາທຍຕ຺ເຕາ=ຕິ ອາຄຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ ປຫາຍກທຍ຺ຍສຍາທາເນນ ປນ ປຫາຕຕ຺ຕາ ທຍ຺ຍາທໍ

ອນຸປ຺ປາເທາ ກາຍ ວຸເກາປລີຕ ທເຍ຺ຍາເຫາຕີ ວຸກໍ ສຕ຺ຕິ ປທໍ ເຫາຕີ ຕທາຫິ ວຸຕ຺ຕໍ ປຕິສມ຺ພິທາ ຍເຄ຺ຄ=ອຸປ຺ປາເທາ ກຍໍ , ອນຸປ຺ປາເທາ ເຂມນ຺ຕິ

ສຕ຺ຕິປເທ ທາກໍ ປວຕ຺ຕິ ກຍໍ, ອປ຺ປວຕ຺ຕິ ເຂມນ຺ຕິ ສຕ຺ຕິປເທທາກ=ນ຺ຕິ ຕທຄ຺ຄປ຺ປຫານໍ ປນທຄ຺ຄອນຸປ຺ປາເທາ ກາຍ ຈິກ຺ຂຍ຺ຍກປ຺ປຫານໍ ຈິກ຺ຂຍ຺ຍກ

ອນຸປ຺ປາເທາ ກາຍ ສຍຸເຈ຺ຈທປ຺ປຫານໍ ສຍຸເຈ຺ຈທ ອນຸປ຺ປາເທາ ກາຍາຕິ ຈຕຸກ຺ກໍ ພຸທ ປນ ອນຸປ຺ປາທ ສຍ຺ຍາປທໍ ຈິປສ຺ສກາ ທາກາຍຊ຺ຊ

ຍຄ຺ຄຎ຺ຎາໂທຊ຺ຊ ວຸປຈາເຣຕ ປຫານຕ຺ຕິ ອທິເປ຺ຍຕໍ ກເຍາ, ວຸປຣິທາກາ ສຍ຺ຍາທີທໍ ປຈ຺ຈຍຕ຺ຕາຕິ ທທ຺ຄຕໍ “ສຍ຺ຍາສທ຺ຄເຣາ”ຕິ ສຍ຺ຍາສຍ຺ຍເຣາ,

ສຍ຺ຍາສຍໍເຍສ຺ສາ “ທາການາຄຕ”ນ຺ຕິ ຍຸຕ຺ຕິເຕາ ອາຄຕໍ “ສີລິທິຄຸເລາຫີ”ຕິ ສີລ ສຍາທິ ປຎ຺ຎາ ຈິຍຸຕ຺ຕິ ຈິຍຸຕ຺ຕິຎ຺ຎາທສ຺ສນ ຄຸເລາຫິ

“ພຸທ຺ທິທເຍ຺ຍາຫີ”ຕິ ພຸທ຺ທິຈິທາກິຎ຺ຎາທີຫິ ພຸທ຺ທິຄຸເລາຫິ “ລກ຺ຂລານຸພ຺ພຍ຺ຊນປຕິຍທ຺ຕິຕສ຺ສາ”ຕິ ທຸຕ຺ຕິສ ຍຫາປຸຣິສລກ຺ຂເລາຫິ ຈ ອສີຕິ

ອນຸພ຺ຍຊນລກ຺ຂເລາຫິ ຈ ປຕິຍທ຺ຕິຕສ຺ສ “ອາສເຍາ”ຕິ ຈິຕ຺ຕ ສນ຺ຕາເນ ອທິສຍິເຕາ ພຸທ຺ທາຈິເສເສາ “ອຎ຺ຎາສຍສ຺ສາ”ຕິ

ອເລາກຎ຺ຎາສຍາທິກສ຺ສອຎ຺ຎາສຍສ຺ສ “ຍຸຊອາເຣາ”ຕິ ປຫີຕເຕາ “ຫິຕຎ຺ຎາສຍເຕາ”ຕິຫິຕກາຍເຕາ ອປຣິປຸນ຺ຍ ກຕິກ຺ກຍາທໍ ສຕ຺ຕາທໍ

ພຸທ຺ທກຍປຣິປຸນ຺ຍກາລິກາຍຄຍ຺ຍາ ວຸຕ຺ຕ ຈຕຸກ຺ກໍ “ອກິຎ຺ຎາຕາຄ”ນ຺ຕິ ອຕິປຸນ຺ຍຕິກໍ “ເຂາປຫານສຍ຺ຍາ”ຕິ ເຂາປຫານ ສຍ຺ຍາ ທາການສຍ຺ຍາ

ສຍຸສຍຸທ຺ທປເທ “ສາຍໍ ສຍ຺ຍາຕິ ອກິສຍຸທ຺ທີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ອກິສເຍ຺ຍາທິສຍ຺ຍາທໍ ອຄ຺ຄຍຄ຺ຄຎ຺ຎາໍ ຄຫິຕໍ ຕຍ຺ຍາ ປຫານກິຈ຺ຈປ຺ປທາທໍ ເຫາຕີ “ຕຕ຺ຕ ຈ

ສຕ຺ຕາຎ຺ຎາທໍ ປເທ຺ຕາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ສຕ຺ຕາຎ຺ຎາທຎ຺ຎາທໍ “ທເລສຸ ຈ ຈສີກາຈ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ຄສທລຎ຺ຎາລາທີ ຄຫິຕາທີ ເຕຄ ວຸຕ຺ຕໍ “ເຂາ...ເປ...

ສຍຸສຍຸທ຺ທປເທຄຈິກາຈິຕາ”ຕິ

ສຍ຺ຍາທິທ຺ທີຕາ

ລີ ສສທ຺ທຍຄ຺ຄສຸຕ຺ຕຍປເທ ຍຄາ=ສສຊ຺ຊຸລິກຄາຍກໍ ຄຍສ຺ສິສໍ=ຕິ ວຸຕ຺ຕສຫສທ຺ທສ຺ສ ສຍຈາຍຕ຺ຕາ ອຫໍເລິກຄາຍກຍ຺ຍາ ສຊ຺ຊຍ຺ຍາ

ຄຍສ຺ສິສ຺ສນ຺ຕິ ວຸຈໍ ສຍຈາຍເຕ຺ວາ ຈິຎ຺ຎາຍຕິ ຕຄາ ພຸທ຺ທປິ ສຍຸສຍຸທ຺ທຍາສທ຺ທຍຍ຺ຍາ ຄສຸຕ຺ຕຍຍ຺ຍາ ອກິຈາທິຍາຍີຕິ ວຸຈໍ ກິຣິຍາສຍຈາຍເຕ຺ວາ

ສຫສເທ຺ທຄ ທີປິເຕາຕິ ທເສ຺ສຕໍ “ທຸເຕາຫໍ...ເປ... ວຸຈຍິທໍ ທທ຺ຄຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ພຸທ”ນ຺ຕິ ສສທ຺ທຍຄ຺ຄສຸຕ຺ຕຍປທໍ ວຸຕ຺ຕ ຈ“ສຍຈາເຍາ”ຕິ ທິຕ຺ຕໍ ຕິລ຺ລໍ

ជាហុតំ ចា អត្ថានំ ឧគាស្មិំ ងន្តោចា ក្យេលចាកិរិយាឃចាឧយំ អនេចច្ច អឃតំបចត្តតំ ឧយចានេយា។ បច្ចាតុតាប

បច្ចាតុយោគតាឌិផានេតសុ=អហំ បុន្តោគាតំ តឌឌិស្សំ, ឃឹលំ តរក្លិស្សំ។ - អនេតកខាតិ ឯំឧារំ ឧត្តាចិស្ស=ត្តិអាឌិតា អតីតេបិកាលេ

អតាកាតចចតំ បឃុជ្ជតីតិ អាហ “តយឃ្សិស្ស”ត្តិ តយឃ្សិតិ។ “ក្យលីក្ខតាត”ត្តិ ឧយាឧបនេឌ ចិនេឧឧតក្ខតាតំ, អប្បឆាតក្ខតាតត្តិ អនេត្ថ។ អត្ថត

តត្ថានេចចាឃំ ច្រាការេនា។ ឃថា, ការេកា នេឧតី កចតិ, ជានេកា កលីក្រចតីតិ។ ឧត្ថ ច “នេឧតី កចតី”តិ អនេឧតបុនេន្តា នេឧនេតាកចតិ។

“កលីក្រចតី”តិ អកាលហ្សុនេន្តា កនេល្យាកចតីតិ អនេត្ថ។ តធា ព្លឆបិ។ ព្យន្ធិ ឆឧុត្ថា ឧញ្ឈាចត្តិត្ថា-តិអាឌិសុ ចិឃុំចិឃុំ បឆាតត្តា អក្យលក្ខតាបិ

ឆឧុឧញ្ឈា ព្លឆឧយាឧបនេឌ អន្តាបឌត្ថស្សក្យលក្ខតានេហាត្តិ។ អឃំ អត្ថតតត្ថាចនេត្ថ តាឃ។ “អភិចារិតការេចា”តិ ចុនេត្ត តបច្ចឃស្ស ជាហុលំ

អតីតកាលចិឧឃត្តា បុនេន្តាកត្ថានេក្ខការេល ឆឧុ ឧញ្ឈាតំបិ នេឆរស្ស ចត្តតាឧិន្ធិ ឌឃ្សិតា នេហាតិ។ “អភិចារេតត្តា ការេចា”តិ ចុនេត្តបត

តត្តាបច្ចឃស្សកាលឧាឃត្តាចិឧឃត្តាត តធា ឌឃ្សិតា នេហាតិ។ គាតំ គាតត្តំ, ឃឹលំ រក្លិតត្តាត្តិអាឌិសុ ចិឃ ឆឧុឧញ្ឈាតាឃឧត្តាកាលំបិ

អភិចារេតត្តាតិ។ ឧចំ ឆឧុឧញ្ឈាតំ ឧត្តាកាលំបិ អភិចារេតារហក្យេលា ឧច ឌឃ្សិនេតាតិ ព្លឃឃត្ថំ ឌនេស្សត្ថំ “តត្ថ”តិអាឌិ ចុត្តំ។ តត្ថ,

“អភិចារេត”ត្តិ ព្លឌំ កិរិយាឧឃចាឃឌស្សតនេតា ចុត្តំ។ កាលចិនេឧឧំ បត តឌីនេបតិនេឃច។ “អត្ថនេតា តិឌស្សនេតតា”តិ ឧបុត្តគានេរា

អាការេតាតិ អត្ថតា តីហរិត្វា ឌឃ្សិនេតត បនេយានេកត។ នេឧាហិ បនេយានេកា កិរិយា ឧឃចាឃនេស្សច។ តក្យលឧឃចាឃស្សាតិ។ ឧត្ថ ច

នេឆរស្ស ចត្តតាចចនេត នេឆនេរា ព្លនេឃហិ នេឃចបនេឌហិ រតាតត្តាឃំតីហិត្វានេរ ហិចត្តតីតិ កនេហត្វា “អភិចាឌិឃា”តិ ឧត្ថ អភិចាឌិឃាឌីតិ ច

អត្ថំ តីហរត្តិ។ អប្បឆាត កិរិយាបនេឌ បត តឌត្ថ តីហរណំ អឧឃ្យារេចត្តា “អបិចា”តិអាឌិយាហ។ តត្ថ “អបិចា”តិ កិត្តិំ ចត្តត្តំ អត្ថិតិ

អត្ថនេខាតនេត អឃំ តិបិតឧឃុឌនេយា។ “កត្ថប្បជិន្តាឃា”តិ កត្ថប្បជិន្តាចចនេតត។ “ឧហឈនេដត្វា”តិ ឧគនេតា ឧព្វត្តិត្វា។

ចចតនេត្ថ។ ឧឆនេតា បុរិនេឧា, ឆតចាបុរិនេឧា-តិ អាឌនេយា ឧយាឧតន្តិតឧត្ថា នេឃក្ខនេឃ្យត អតិឃ្សឃត្ថ ឌីបកា នេហាត្តិ។ តហិ អប្បនេកាត

ឆនេតត តធា នេចាហរត្តិ។ តស្មា ព្លឆាបិ តធា ឧ្វបំ អតិឃ្សឃត្ថំ ឌនេស្សត្ថំ “អត្ថតាតិឃ្វិនេតត...នេប... ឧរេលក្ខនេតតា”តិ ចុត្តំ។ តត្ថ,

“អត្ថតាតិឃ្វិនេតតា”តិ អត្ថតា ឧ្វប្បាឌិនេតត។ “តហី”តិអាឌិតា តឌត្ថនេឃច ព្យតិនេរកនេតា ចិចរតិ។ តត្ថ, “បរតិឃ្វិនេតតា”តិ ព្យត្តតិឃ្វិនេតតាតិ

អធិប្បានេយា។ “តធា នេចាឃត”ត្តិ ឧឧត្តុ កល្យត្តឃត្តិ នេចាឃតំ។ “ព្លឌំបី”តិ ឧ្វតីឃត្ថ ឧឃ្យិល្តនេត អឃំបិការេរា។ តនេកចលំ បុរិមបឌត្ថឃនេឃច

ឧត្ថ អនាធារលក្យលបឌំ នេហាតិ។ អធ នេលា ព្លឌំបិ បឌំ ឧត្ថ បនេច្ចកព្យត្តាឌីហិ អនាធារលា បឌនេឃចនេហាតីតិ នេឃាខតា។

ឆឧុចចតនេត្ថ “ធារនេតី”តិ ចហតិ។ កាធាឃំ “រក្ខតី”តិ អបិឃាឌិក្យក្ខនេតារក្ខតិ។ “នេឃឧ”ត្តិ កិនេលឧាតំ។ “ព្លឃស្មិំ អនេត្ថ”តិ

កិនេលឧឧឃុត្តិត្តឧត្តានេត ធារលនេត្ថ។ “តិន្តាតត្វាតិប្បរិឃាឃនេតា ឆនេឃុា តាយា”តិ កស្មា ចុត្តំ, តត្ថ តិស្សរលប្បហាតនេឃច តិន្តាតស្ស

កិច្ចំ, ព្លឌត្វា ឧឃុនេច្ឆឌប្បហាតត្តិ នេចាឌតំ បរិហរនេន្តា “អរិយមក្កាហី”តិអាឌិយាហ។ “តិន្តានេតត ឧនេហច ហុត្វា”តិ អារឃុណាធិបតិក្ខតំ

អារឃុល្យ បតិឃ្សឃក្ខតត្វា តិន្តាតំ អត្ថនេតា បតិដ្ឋំ កត្វាតិ អធិប្បានេយា។ អបិច, ឧឃុនេច្ឆឌាតិ ច តិស្សរលត្តិ ច អត្ថនេតា ឧយាតកាតិកំ

នេហាតិ។ តស្មា តិស្សរលំបិ ឃុព្យធារលា នេឃចាតិ ឌដ្ឋត្តំ។ តិស្សរលនេឃចចា បឆាតធារលត្តិ បិឃុជ្ជតិនេឃច។ “ធារល្យបិនេឃានេឃចនេហាតិ”។

តឃុព្យធារលំ។ កស្មា, ឧឃុនេច្ឆឌ កិច្ចាកាចនេតា។ “ឧនេតបត្វា បរិឃាឃឆឃុានេឃច”។ កស្មា, តិន្តាតស្សចិឃមក្កាតំ ឧឃុនេច្ឆឌ កិនេច្ច

អឧហាឃត្តាតិ។ ឧត្ថ ច “ឧាឃន្តាប្បលិតី”តិ ឧយលស្ស ការេចា ឧាឃន្តា។ អរិយមក្កនេស្សតំ តាឃំ។ ឧាឃន្តាស្សចលំ ឧាឃន្តាប្បលំ។

ក្យតីឃចិកនេប្យ អកិច្ច បច្ចឃក្ខតាបិ នេកចិកិតកបច្ចឃា កឃុនេត្តកតា កិច្ចបច្ចឃាតំបិ អត្ថំ ឌីនេបតិ។ ឃធា, ឌិដ្ឋំ, សុតំ, ឃុតំ, ចិន្តាតត្តិ ចុត្តំ

“ធារណារហោ”តិ។ “យថា វុត្ត ធម្មា យេវា”តិ បញ្ញាវុឌ្ឍិធម្មា, បញ្ញាបរិយាយធម្មាយេវ។ “កោធី”តិ ចត្តារោ មគ្គា។ បុន “កោធី”តិ និដ្ឋានយេវ។ ពាហុវចន សោតេបតិតត្តា ឯត្ថ ពាហុវចនំ រុញ្ញអំ។ បុន “កោធី”តិ ចត្តារោ សាមញ្ញផល ធម្មា។ “កោធី”តិ បរិយត្តិ ធម្មា។ ឯត្ថាបិ ពាហុវចនំ សោតាបតិតេយេវ។ “ធារេន្ត”ន្តិ ធារេន្តំ បុគ្គលំ។ តតិយ វិកប្បេ “អបតយាតិ វហន្តិ”តិ អបតយាតិ គត្វា វហន្តិ។ ចតុត្ថ វិកប្បេ “ឯត្ថា”តិ ឯតស្មិំ ធម្មេ។ ធម្មាវធីបំ ឯតេសន្តិ ធម្មាធីបា។ ធម្មោ វ បដិសរណំ ឯតេសន្តិ ធម្មប្បដិសរណា។ ធម្មាធីបា ភិក្ខូ វ ខចឆ ធម្មប្បដិសរណា, អត្ថប្បដិសរណា តិហិ វុត្តំ។ លទ្ធា បតិដ្ឋា ឯតេសន្តិ លទ្ធប្បតិដ្ឋា។ យុត្តិយេវ។ ធម្មាធីបបាឌាតុលោមត្តាតិ អធិប្បាយោ។ ធម្មវិចារណាយំ, ទោសគោចរបដិបត្តិ ធម្មំ ទសវិធ ធម្មតា អញ្ញាមញ្ញាមាទោ “កម្មា”តិអាទិនា ទោសេតិ។ សោ បន បដិបត្តិ ធម្មា តេតា អនញ្ញាត ហោតិ, តទេវ អនត្តាភាសាតិ ទស្សេន្តោ “សោបនា”តិអាទិមាហ។ “មគ្គស្ស បុគ្គលាបប្បដិបទា ហោតី”តិ យថា អត្តនោ អត្តបុរិសប្បុគ្គលស្ស បតិដ្ឋា ភាវេន បុគ្គលាក តិស្សយោ ហោតិ។ កម្មា, ញាណោមនតស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស ជាតត្តា ឯវេវនំ វឌ្ឍិតត្តា វ។ តថា បដិបត្តិ ធម្មាបិ អរិយមគ្គបុគ្គលស្សបតិដ្ឋាភាវេន បុគ្គលាក្ខតិស្សយប្បដិបទាហោតិ។ កម្មា, ញាណោមន តស្សជាតត្តា ឯវេវនំ វឌ្ឍិតត្តា វ។ វុត្តញ្ហេតំ មហាវគ្គ សំយុត្តេ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មេកេធិ មេឃិជកាយក្ខតកាយាវុឌ្ឍិ វិរុឡ្ហិំ វេបុល្លំ អាបជ្ជន្តិ។ សព្វេតេ បថវិំ និស្សាយ បថវិំ បតិដ្ឋាយ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុសីលំ និស្សាយ សីលេបតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ វុឌ្ឍិំ វិរុឡ្ហិំ វេបុល្លំ បាបុណាតិ ធម្មេសូតិ។ “បុញ្ញវេតនាវិមាទោ”តិ យថា ទិវិធំ បុញ្ញំ, ទានមយំ បុញ្ញំ សីលមយំ បុញ្ញំ ភាវនាមយំ បុញ្ញន្តិ វុត្តំ ទានវត្ថុ បរិយេសនតោ បដ្ឋាយ ទានំ អារព្ភបវត្តា សព្វា បុញ្ញាក វេតនា ទានវេនេន សង្គហិតា ទានវត្តេវ សង្គហិតា។ ឯវំ សោ បន បដិបត្តិ ធម្មា អរិយ មគ្គវេនេន ឯវសង្គហិតោ, អរិយមគ្គោ ឯវេវ សង្គហេតាតិ វុត្តំ ហោតិ។

ព្រហ្មស្មិំ ធម្មំសន្ធេន អបរម្បិ វត្តព្វំ វទេន្តោ “អបិចា”តិអាទិមាហ។ តត្ថ “មហគ្គតា”តិ មេធការណាគោដ្ឋានេន សារណាបរិយោតិអាទិនា ការណាការកោតាតិ អត្ថោ។ វត្ថុំ អរហ តីតិ វត្ថុនេយ្យោ។ តស្មិំ វត្ថុនេយ្យំ “បុថុជ្ជនកល្យាណកោ”តិ ឯត្ថ តិវិធោ កល្យាណកោ វិនយកល្យាណកោ សុត្តន្តកល្យាណកោ អភិធម្មកល្យាណកោតិ។ តត្ថ វិនយេ បញ្ញត្តាយ កល្យាណប្បដិបត្តិយា សមន្នាគតោ ភិក្ខុ វិនយកល្យាណកោ នាម។ សោ ព្រហ្ម ភិក្ខុ បាតិមោក្ខ សំវរសំវុតោ វិហរតិ អាចារ គោចរ សម្បន្នោ, អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវី សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសូតិ ឯវំ វេទិតព្វោ។ តត្ថ វិនយេ បញ្ញត្តាកល្យាណប្បដិបត្តិនុវិធា, អាទិព្រហ្មចរិយកសីលំ អភិសមាចារិកសីលន្តិ។ តត្ថ, វត្តតោវិកប្បបរិយាបន្នំ សីលំ អាទិព្រហ្មចរិយកំ នាម។ ខន្ធកបរិយាបន្នំ សីលំ អភិសមាចារិកំ នាម។

សុត្តន្តេសុ វុត្តាយ កល្យាណប្បដិបត្តិយា សមន្នាគតោ គហដ្ឋោ វា បព្ពជិតោ វា សុត្តន្ត កល្យាណកោ នាម។ សោ ចតូហិ ភិក្ខវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ សោតាបន្នោ ហោតិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ។ កតមេហិ ចតូហិ។ ឥធ ភិក្ខវេ អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ ឥតិបិ សោ ភគវា...បេ... សត្ថា ទេវមនុស្សានំ, ពុទ្ធោ, ភគវាតិ។ ធម្មេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ ស្វាក្ខាតោ ភគវតា ធម្មោ...បេ... បច្ចត្តំ វេទិតព្វោ វិញ្ញូហីតិ។ សង្ឃេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ សុប្បដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ...បេ... អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្សាតិ។ អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ហោតីតិ ឯត្ថ វេទិតព្វោ។ តត្ថ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទោ នាម អរហំ, សម្មាសម្ពុទ្ធោ, តិអាទិកានំ គុណបទានំ អត្ថ ញាតញ្ញាណេន យុត្តោ បសាទោ។

អរិយេហិ កាមីយន្តិ ឥច្ឆីយន្តីតិ អរិយកន្តានិ។ សុបរិសុទ្ធស្ស អាជីវដ្ឋមកសីលស្សេតំ នាមំ។ ចត្តារិ យានិ កិញ្ចេ សោតាបត្តិយង្គានិ កតមានិ ចត្តារិ។ សប្បុរិសសំសេវោ, សទ្ធម្មស្សវនំ, យោនិសោ មនសិការោ, ធម្មានុធម្មប្បដិបត្តីតិអាទីនិ ទេសិតានិ សុត្តន្តានិ ឯវ ចត្តត្តានិ។

អភិធម្មេ វា សុត្តន្តេសុ វា វុត្តាយ កល្យាណប្បដិបត្តិយា សមន្នាគតោ ច បណ្ឌិតោ ច អភិធម្មកល្យាណកោ នាម។ សោ ឯវ សុតវា អរិយសាវកោ អរិយានំ ទស្សាវី អរិយធម្មស្ស កោវិទោ អរិយធម្មេ វិនីតោ។ សោ ឥធ អធិប្បេតោ ន សព្វោបីតិ ឯវ វេទិតព្វោ។ តត្ថ, "សុតវា"តិ ឯត្ថ ខន្ធ, អាយតន, ធាតុ, បដិច្ចសមុប្បាទ, សតិបដ្ឋានា, ទីសុ ឧគ្គហ បរិបុច្ឆា វិនិច្ឆយញ្ញាណ សមន្នាគតោ ច បណ្ឌិតោ ច សុត ច នាមាតិ អដ្ឋកថាសុ វុត្តោ។ សោ ឯវ បុថុជ្ជន កល្យាណកោតិ ច វុច្ចតិ។

ទុវេ បុថុជ្ជនា វុត្តា, ពុទ្ធេនាទិច្ចពន្ធុនា;

អន្ធោ បុថុជ្ជនោ ឯកោ, កល្យាណេកោ បុថុជ្ជនោ។ តិ

ន វុត្តំ។ អង្គុត្តរេ បន ចតុក្កនិបាតេ កតមោ បុគ្គលោ អប្បស្សុតោ សុតេន ឧបបន្នោ ហោតិ។ ឥធេកច្ចោ អប្បំ សុណាតិ ឯកាយបិ ចាតុប្បទិកាយ គាថាយ អត្ថំ អញ្ញាយ ធម្មំ អញ្ញាយ ធម្មា នុ ធម្មប្បដិបន្នោ ហោតិ។ អយំ អប្បស្សុតោ សុតេន ឧបបន្នោតិ វុត្តំ។ សុតវាតិ ច សុតេន ឧបបន្នោតិ ច អត្ថតោ ឯកន្តំ។ បុថុជ្ជន កល្យាណកោ សង្ឃេ សេក្ខេសុ សង្គហិតោ។ វុត្តំហេតំ បរិវារេ វេទ និក្ខិត្តីតិ។ បុថុជ្ជន កល្យាណកេន សទ្ធិំ សត្ត អរិយបុគ្គលា សិក្ខន្តិ។ អរហា សីលាសុ ចោ សិក្ខិតសិក្ខោតិ។ ធម្មិក ចិកក្ខុត្ត អដ្ឋកថាយំ បន។ តិ សេខា សេខំ កតោ ឧបាសកោបិ សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នេ សង្គហិតោតិ វុត្តំ។ តត្ថ, សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោនាម សោតាបត្តិ មគ្គដ្ឋោ អរិយបុគ្គលោ។ "សោហិ សង្គហិតោ"តិ សមន្នោ។ "វុត្តាវតា បដិក្ខិត្តំ ហោតី"តិ សមន្នោ។ "សង្ឃេ អសង្គហិតោ"តិ សង្ឃសរណំ គច្ឆាមីតិ ច, សុប្បដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោតិ ច, ឯវំរូបស្ស ឋានស្ស អាគតេ សង្ឃេ ចេវេត អសង្គហិតោ។ "ន ហិ តំ សរណំ គច្ឆន្តស្ស សរណគមនំ សម្បជ្ជតី"តិ ញាណំ សង្ឃសរណំ គច្ឆាមីតិ ឯត្ថ សង្ឃេ ចេវេតស្ស បុគ្គលស្ស អសង្គហិត ភាវសាធកត្តំ វុត្តំ។ តេនាហ "តំ បដិក្ខិត្តំ ហោតី"តិ។ សចេ បន សត្តំ ភវេតោ សាវកសង្ឃំ អត្ថនិស្សិតមេវ បុគ្គលំ សង្ឃសរណំ គច្ឆេយ្យ អាយស្មន្តំ សរណំ គច្ឆាមីតិ។ សរណ គមនំ ន សម្បជ្ជតិមេវ។ អថ សត្តំ ភវេតោ សាវកសង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស តស្ស សន្តិកេ សរណំ គច្ឆេយ្យ សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមីតិ។ សម្បជ្ជតិមេវ។ ញាណទ្វា ឯហិភិក្ខុ សត្ថុប្បចយំ សរណគមនំ សង្ឃាយ វុត្តំ។ ញាណទិន្នសរណ គមនំ នាម សក្កា កេហិតុំ វេនតព្វយេ សទ្ធិំ អជ្ឈត្តស្ស យាចនំបិ ន កិច្ចតិ។ បុនប្បុនំ គហណ កិច្ចំ នត្ថិ។ បុនប្បុនំ គណ្ហន្តិបិ ទោសោ នត្ថិ។ បុនប្បុនំ បុញ្ញំ វឌ្ឍតិ។ សត្ថុប្បចយំ គហណកាលេ ច អញ្ញេន ឯកត្តា លទ្ធំ នហោតិ។ អត្តនោវ ធីរេន លទ្ធំ ហោតិ។ តស្មា អញ្ញស្ស សន្តិកេ អគ្គហេត្វា សយមេវ វជិរេនេវ កណ្ហន្តស្ស គហេតុស្ស សរណ គមនំ សម្បជ្ជតិមេវ។ តថា សត្ថានិ គហេតុ សីលានីតិ។ សាមណេរ សរណ គមនប្បន កិច្ចតា ទិន្នមេវ លព្ភតិ។ តេសុ ទោ ឧកិន្នបិធានករណ សម្បត្តិយា សតិ ឯវាតិ ឧទ្ទិដ្ឋំ។ "វោ"តិ ពុទ្ធការី។ ឃោសនេយ្យា ច វេសិនោ ឃោសិតឃោសបញ្ញត្តេ។ "បបញ្ចយេតា"តិ បយាតិក្កមេន បមំ បរិកិត្តិតេតិ វុត្តំ ហោតិ។ សទ្ធា គតិស្សតីតិ បាឋសេសោ។

“សញ្ចលិតោ”តិ សុដ្ឋុ ចលិតោ ចោទិតោ។ “កល្យាណប្បដិបត្តិយំ ឋិតោបី”តិ តីសុ កល្យាណប្បដិបត្តីសុ អញ្ញតរប្បដិបត្តិយំ ឋិតោបិ។ “អដ្ឋិតោបី”តិ សព្វប្បដិបត្តីហិ ទូរោ ទុស្សីលោ បាបធម្មោតិ អធិប្បាយោ។ ចិរេន វតោ បន ចតុត្ថប្បដិបត្តិ ឯវ ឆន្ទ បរិយត្តាតិ ទដ្ឋព្វា។ “សោ”តិ សោ ទុស្សីលោ បាបធម្មោ។ អត្តនោបិ សកំ ភវោតិ។ អថស្ស អបាយគាមិនេវ សោ ហោតីតិ អធិប្បាយោ។ “កុតោ សកំ ភវិស្សតី”តិ ឯវាហ។ “អនតីតស្ស សុត្តសទ្ទស្ស”តិ ចិតេនបិ ពាហុតិ ករសុត្តបទានិ ឥស្សត្តិ សុត្តន្តេសុបិ។ ចិរេន វតោ បន អក្កុលន្តាបយសុត្តានិសុ។

សម្ពោធនត្ថេ កិលេសេហិ សមេន្តិ ឧបសមេន្តីតិ សន្តោតិ ធនត្ថំ សន្ធាយ “សមិតកិលេសាន”ន្តិ វុត្តំ។ សត្ត សន្តោ បន បសត្ថេន, សុន្ទរេន, សប្បុរិសេន, បណ្ឌិតេន, ឥស្សតីតិ ឧមេ អភិធានត្ថំ សន្ធាយ “បសត្ថាន”ន្តិអាទិវុត្តំ។ “សទ្ធាចា ធម្មោ សទ្ធម្មោ”តិ ឯវាហ។ ឧតោន សភាវតោ អត្ថិសំវិជ្ជតីតិ សន្តោតិ ធស្សតិ។ “សោ”តិ អញ្ញតិត្ថិយ ធម្មោ។ “ធារេត្តុស្សា”តិ សចតុក្កហធារណប្បដិបជ្ជនាទិវសេន ធារេត្តុស្ស អហិតោវេវ សម្បជ្ជតិ, ឯកុវេជ្ជន ឧក្កតិ ទិបាកត្តាតិ អធិប្បាយោ។ “អយំ បនា”តិ សត្ថុ សទ្ធម្មោ បន។ “តថា ធារេត្តុស្សា”តិ អយំ ខេ ហិតោតិ ធារេត្តុស្ស ហិតោវេវសម្បជ្ជតិ, សុគតិ និព្ពាន សម្បាបកត្តាតិ អធិប្បាយោ។

“សមានជីវិ សីលិន”ន្តិ សមានជីវិកានំ សមានសីលិនញ្ច។ ឯវេតេ សមានជីវិ សីលិ ខតា កលិយន្តិ ឧត្តាតិ កណោ។ សំហតិយន្តិ ឧកតោគរិយន្តិ ឧត្តាតិ សង្ឃោតិ ឧមេយត្ថំ ទីបេតិ។ សហ ឧកតោ ធម្មំ ចរន្តីតិ សហធម្មិកា។ ឧកស្ស សត្ថុនោ ធម្មំ ចិតេយ បញ្ញាទិតោ។ តេសំ សហធម្មិកានំ ភកចតោ សាធកសង្ឃោ រូបមុកណោ តាយ។ ឯយ គេជិ លេកេ សង្ឃាចា គណាចា។ តថាគតស្ស សាធកសង្ឃោ តេសំ អក្កុមក្ខាយតីតិ ហិ វុត្តំ។ សោវេវ ឆន្ទ កុលុត្តមោតិ វុច្ចតិ ចិរេន វត បរ និបាត ចវេតាតិ អធិប្បាយោ។ រូបមន្តស្ស កុលតាយត្តា “កុលមិត្តេវ បចត្តតី”តិ វុត្តំ។ “តេភា”តិ រូបម សន្តេន “កណោតិ សង្ឃោវេវ វុច្ចតិ” សង្ឃសន្តស្សបិ សមុហដ្ឋ និទ្ទេសត្តា, “សោ ចិតយកម្មេសុ បសិទ្ធោ”តិ បញ្ចសង្ឃោ ចតុវគ្គសង្ឃោ, បញ្ចវគ្គសង្ឃោ, ទសវគ្គសង្ឃោ, វីសតិវគ្គសង្ឃោ, អតិរេកវីសតិវគ្គសង្ឃោ, ចតុវគ្គករណីយំ កម្មំ, បញ្ចវគ្គករណីយំ កម្មន្តិអាទិនា បសិទ្ធោ បាកដោ។ ឥក្ខិណា វុច្ចតិ កម្មញ្ច កម្មផលញ្ច សទ្ទហិត្វា អាយតិំ ទិបាកប្បលប្បដិ លាភត្ថាយ ទិន្នំ ទានកម្មំ ឥក្ខិត្តិ ឆន្ទិត្តិ សត្តា ឧតាយាតិ កត្វា។ តំឥក្ខិណំ បដិគ្គហិតុំ អរហតីតិ ឥក្ខិណេយ្យោ។ “អរហតី”តិ ច អត្តនោ បុញ្ញក្ខេត្ត ចិរេនវត្តាទាយកេន ឱត្ថិត បត្តិតស្ស អាយតិ ផលស្ស សុដ្ឋុ សម្បាទនវសេន ទាយកស្ស ច អចិរាធនតោ អនុច្ឆវិយាប្បយេយ្យចន្ទិ អាចហនតោ ច បដិគ្គហិតុំ អរហតិ។ ឧចន្ទ្ធំហិទានំ តាយ ឱទានទានំ ហោតិ។ តំ យេសុ ទុស្សីលេសុ ឥយ្យតិ។ តេសំ ពោត្ត ទដ្ឋព្វា ទាយកេន ឱត្ថិតបត្តិតំ ផលំ ន សម្បាទេតិ។ និប្ផលំ វា ហោតិ។ អប្បផលំ វា។ ឧចំសតិ, តេ ទាយកស្ស ចិរាធេន្តិ តាយ។ បុញ្ញប្ផលិតំ ច ចិតាវេត្តិ តាយ។ សមស្ស តំទានំ បដិគ្គហណតោ វា បរិភោគតោ វា សទ្ធាទេយ្យំ ចិនិបាតនតោ វា ឧក្កតិ កាមិនោ ហោន្តិ។ តស្មា តេ ឧចន្ទំ ទានំ បដិគ្គហិតុំ នារហន្តីតិ។ “រូបសម្បទាកម្មំ សម្មតិ តាយា”តិ ឧកេន បរិយាយេន សម្មតិ កម្មំ តាយ។ តទិញ្ញាកាមំតេន សមុសម្មតិ កម្មេសុភាកតំ។ ខាត្តិ ចតុត្ថ កម្មចាចា សង្គាហាយ បន សម្មុតិយា សិទ្ធត្តា តេន បរិយាយេន សម្មតិ កម្មន្តិ វុច្ចតីតិ។ “រូបសម្បត្តក្ខមំ បត្តា”តិ រូបសម្បត្តក្ខមំ សង្ខាតំ រូបទិដ្ឋាតត្តនំ បត្តា។ តថា ហិ វុត្តំ ចិតេយ ភិក្ខុ ចិកន្តេ ខាត្តិ ចតុត្ថេន កម្មេន អកុប្បេន ឋានារហេនាតិ។ តត្ថ, “ឋានារហេនា”តិ រូបសម្បត្ត ក្ខមំសង្ខាតំ ឋានត្តនំ បរិបេត្តុំ អរហេនាតិ អត្ថោ។ “រូបសម្បត្តក្ខមី”តិ ច រូបសម្បត្ត សីលំ វុច្ចតិ។ “ចិតយកម្មេសុ បសិទ្ធោ”តិ។ សុណាតុមេភន្តេ សង្ឃោ តិអាទីសុ បាកដោ។ អបិច “សម្មុតិ សង្ឃោ”តិ,

ឆេចសញ្ញាសយាកតាតិអាឌីសុ ចិយ ពាហុតំ សម្មុហតវេត្ថ លេកិសម្មុតិយា សិទ្ធេសញ្ញោ សម្មុតិ សញ្ញោតិបិ ឃុជ្ជតិ៑ “អរិយបុក្គលសម្មុហោ”តិ បុថុជ្ជតកល្យាណកោ កិក្លុ បុទ្ទោ ថុត្តតយោត សោតាបត្តិ យក្កដ្វេ សក្ខហិតោតិ, តោត សហ អដ្ឋចិឆោ អរិយ បុក្គលសម្មុហោ៑ “សម្មុតិ សញ្ញោ អទ្ទោកឆោយចា”តិ ឲតោត ឥក្លិលោឃ្យសញ្ញោ តាយ ចិសុំ តចត្តទ្ទោ៑ តសុិញ្ញោ តចត្តទ្ទោ សតិ, សម្មុតិ សញ្ញោតិបិ ចត្តញ្ញោ កិច្ចំ តត្តិ៑ កកចតោ សាចកសញ្ញោ តេច្ចច ចត្តត្តាំ ហោតីតិ ឥស្សតិ៑ សច្ចយតំ ព្វាឆ បត សញ្ញចចតេត អាកតដ្ឋាតស្ស ថុចិឆត្តា សញ្ញស្ស ថុចិឆតា ថុត្តា៑ តត្តួ សម្មុតិ សញ្ញស្ស អាកតដ្ឋាតំ ចិតយកយេម្មុតិ ថុត្តយេច៑ ព្វាជាតិ អរិយសញ្ញស្ស អាកតដ្ឋាតំ ឥស្សទ្ទោ “តឆាបី”តិអាឌិយាហ៑ តត្តួ សទលា កយត...យេ... អត្ថុស្សតិដ្ឋាតេសុ ដ្ឋបសយ្យុត្តក្ខទោ កិក្លុសញ្ញោច កហេតទ្ទោ៑ ឥក្លិលាចិសុផ្ផិដ្ឋាតេ បត បុក្គលិកជាតេសុ ចត្តិហិ សោតាបត្តិយក្កហិ សយត្ថាកតោ ដ្ឋបិរសកោបិ សាយលោទោបិ ឃុជ្ជតិ៑ សញ្ញិក្លា ជាតេសុ បត កិក្លុសញ្ញោច៑ “តឆា តឆា សំចណ្ហេតា”តិ អាហុតយ្យោ, បិហុតយ្យោ, ឥក្លិលោយ្យោ, អញ្ជលីកទលិយ្យោ, អត្ថុត្តរំ បុញ្ញោក្លេត្តំ លេកិស្សោ, តិអាឌិតាសុដ្ឋ ឆោយេត្តា៑ សោ ឥក្លិលោឃ្យ សញ្ញោ៑ “បុថុជ្ជត សញ្ញោ”តិ ព្វាជំ អរិយ សញ្ញត ចិតាកោចលំ បុថុជ្ជតសញ្ញសទ្ធាយ ថុត្តំ៑ ឲត្តួ ច សញ្ញចចតេត សញ្ញ បរិយាបទ្ទោ ឲកោបិ កិក្លុ កហេតទ្ទោ៑ សោ សចេ បុថុជ្ជទោ ហោតិ, អត្ថុត្តរំ បុញ្ញោក្លេត្តំ តហោតិ៑ យទិ អរិយ បុក្គលោ ហោតិ, អត្ថុត្តរំ បុញ្ញោក្លេត្តំ ហោតិ៑

ឥក្លិលាចិកក្ខសុទេត្ត សញ្ញិក្លជាតេ កចិស្សត្តិ ទោ បតាតគ្គ កោ(តកុទោ កាសាចកណ្ហា ថុស្សឹលិ បិបឆយ្យា៑ តេសំបិ សញ្ញញ្ញុគ្គិស្ស ជាតំ ឥស្សត្តិ៑ តជាបិតគ្គ សញ្ញាតំ ឥក្លិលំ អសទ្ធេយ្យំ អប្បេយឃ្យត្តិ ចជាយីតិ ថុត្តតា សញ្ញិក្លដ្ឋាតំ បត្វា កោចិ កិក្លុ ឥក្លិលោឃ្យ សញ្ញអសក្ខហិតោតិ តត្តិតិ ឥដ្ឋទ្ទោ៑

តេលត្តំ ក្ខុសេត្តីតិ តេលត្តក្ខដ្ឋាតិ៑ តិលាតិ៑ តេលត្តក្ខដ្ឋា កិទេលសា៑ ថុត្តតិក្សម្មុបទេ៑

តិលាទោសាតិ តេលត្តាតិ, ទាកទោសា អឃំបជា;

តស្មាហិ ចិតទាកេសុ, ឌិត្តំ ហោតិ យហប្បលំ៑

តិលាទោសាតិ តេលត្តាតិ, ទោសទោសា អឃំបជា;

តស្មាហិ ចិតទោសេសុ, ឌិត្តំ ហោតិ យហប្បលំ៑

តិលាទោសាតិ តេលត្តាតិ, មោហទោសា អឃំបជា;

តស្មាហិ ចិតមោហេសុ, ឌិត្តំ ហោតិ យហប្បលត្តិ៑

ពួឆ បត សាតិឃ្យយតោ ពេតួក្ខេ កិលេស ឥស្សតំ “សក្កាយធិដ្ឋិចិចិកិច្ឆាតុសយាត”ត្តិ ចុត្តំ “សក្កាចា”តិ សត្តស្ស ចិឌ្ឍយាតស្សការចោ សក្ការចោតិចិក្កហោ “អឃ្យា”តិ បុទុឌ្ឍត សឈ្ឈស្ស “សថ្លួបផេ ចុត្តតយោតា”តិ អបិចយផេក្កតាតិ ចុត្តតយោត

សសថ្លួកាល្យុត្តយបផត្វាតុឌីបតី តិដ្ឋិតា

ប័ “អភិចាឌិយា”តិ ឃុលីហោហិសប្បុរិសាតិ ឲចំ អភិចឆារេបត្វា អភិចាឆតត្ថា តាយ ចត្ថុតារយចាតិ ចុត្តំ “ចត្តិត្វា”តិ ចត្ថុរត្តាហិ ចត្ថុតេឃ្យេ ចុឌ្ឍ តចា ចឆារេបតិ តាយ តចា ចឆតត្ថា ចត្ថុតេឃ្យាតំចុឌ្ឍាត់ ចត្តំ “បត្ថុបដ្ឋារេបត្វា”តិ បដិយុលំ ដ្ឋបដ្ឋារេបត្វា “តិចិឆា”តិ ថ្វារ កេឆេត តិចិឆា “ចត្ថុតេឃ្យាត”ត្តិ ពុឌ្ឍឌីត់ “តិបឌ្ឍរត្តា”តិ តិបតរត្តា “អចត្តិយេឃ្ង”តិ កិក្កហិ អចត្តិតរត្ត ឃុតចកតទាឌីឃុ “ក្យាលបឆាតី”តិ ក្យាលឌីបកាតិ អរទំ សយ្យាសឃ្យត្តាតិអាឌិបឆាតិ ឲត្តចការេយតចត្ថុតីតិអាឌិ ដ្ឋបចារ ចចត់ ហោតិ យចា ចក្កុតា ទ្ធបំ បឃ្យតីតិ តចាហិ ចុត្តំ អដ្ឋកចាឃុ ចក្កុតា ទ្ធបំ ឌិឃ្វាតិ ករលចសេត ចក្កុតិ លឌ្ឍចាហារេត ទ្ធបឆឃ្យត សយត្វេត ចក្កុ ចិឌ្ឍារលោត ទ្ធបំ ឌិឃ្វា បេរិរាលា បតាហុ ចក្កុ ទ្ធបំ ត បឃ្យតិ, អចិត្តត្តា ចិត្តំ ត បឃ្យតិ, អចក្កុត្តា ថ្វាររាល្លំលា សឃ្ឃដ្ឋតេ បត សតិ ចក្កុ បសាឆចត្វុ កោតចិត្តេត បឃ្យតិ ព្រាឌិសី បតេសា កចា ឆតុតា ចិឌ្ឍាតីតិអាឌីឃុ ចិយ សសយ្យារ កចាតាយ ហោតិ តស្វា ចក្កុតា ទ្ធបំ ឌិឃ្វាតិ ចក្កុ ចិឌ្ឍារលោត ទ្ធបំ ឌិឃ្វាតិ អយេរចេត្វ អត្វោតិ ឲត្តហិ “ការេយតា”តិ កាយ ចិឌ្ឍាត្តិសក្កាតំ ថ្វារ ទ្ធបំ ករល់ ហោតិ តស្វា ចក្កុតាតិ ចចេត ដ្ឋបចារ ចចេត សតិ ការេយតាតិ ចចត់បិ ដ្ឋបចារ ចចតត្តិ ចិឌ្ឍាយតិ តចា ចក្កុតាតិ បឆេ ចក្កុចិឌ្ឍារលោតាតិ អត្វេ សតិ ការេយតាតិ បឆេបិ កាយកយ្យុតាតិ អត្វោ ចិឌ្ឍាយតិ ចាចាយ ចត្ថុតិ, យតសាចត្ថុតី,តិ បឆេឃុបិ ឲសតយោ ឲចត្ថា សតិ, កាយ កយ្យុតចត្ថាយិ, ចឌីកយ្យុត ចត្ថាយិ, យតោកយ្យុត ចត្ថាយិ, តីហិ កយ្យុហិ ចត្ថាយីតិ ពួឆយេច យុឮចចតត្តិ សិឌ្ឍំ ហោតិ សត្តាយិឆំ ពួត្រិយ សំចរសីលដ្ឋារេត អដ្ឋកចាឃុ អាកតត្តា ចុត្តំ ចក្កុតាតិ ពួឆំ បត យុឮ ករល ចចតយេច សយ្កចតិ កស្វា, ចក្កុស្ស ឆឃ្យតសក្កាតស្ស ចក្កុចិឌ្ឍាលាស្ស ចត្វុ បុរេឌាតិត្រិយបច្ចយចិសេសត្តា សោរេតត សឌ្ឍុស្វត្វាតិអាឌីឃុបិ ឲសតយោ

ការេយតចត្ថុតិ, ចាចាយចត្ថុតី,តិ ឲត្វ តំកាយចឌីចិឌ្ឍាត្តិ ទ្ធប ថ្វយំ កិច្ចាបិ សហឌាត រេចតា កយ្យុត ឌាតំ ហោតិ ត តំ រេចតាកយ្យុ ចិឌ្ឍាត្តិ ថ្វយេតឌាតំ ឲចំ សត្តេបិ តំ ទ្ធប ថ្វយំ តស្សារេចតាតាយ កាយចត្ថុតាកយ្យុ, ចឌីចត្ថុតាកយ្យុ សិឌ្ឍិយា ដ្ឋបតិឃ្យយ បច្ចយចិសេសោ ហោតិ យចាតំ យាតិតោ ឌារេតា បុរេត្តា ចុឌ្ឍិ បរេត្តា តំ តំ កយ្យុឃុ យាតុយា ចាល ច្ចបតិឃ្យយោ ហោតិ ឲចត្ថា កត្វា តំ ទ្ធបថ្វយំ អភិឆយ្យុ ថ្វារទ្ធបត្តិ ចុត្តំ តស្វា ‘ការេយត, ចាចាយា,តិ ពួឆំបិ យុឮ ករល ចចតយេចាតិ ឌដ្ឋព្វំ ការេយតាតិ បត កាយកយ្យុតាតិ អត្វេ សតិ, តស្សកយ្យុស្ស ចត្ថុតាកិរិយាយ សហ អភេឆោ អាបឌ្ឍតីតិ ចេ តាបឌ្ឍតិ កស្វា រេចតាតំ កិក្កចេ កយ្យុំ ចឆាយិ, រេចតាយិត្វា កយ្យុំ ករោតិ ‘ការេយត, ចាចាយ, យតសាតិ ពួយឃ្វិ ឃុរេត្ត យចាហិ “រេចតាយិត្វា”តិ បុរិយរេចតាតាហិ រេចត យិត្វា “កយ្យុំ ករោតី”តិ បច្ឆិយំ សត្តិដ្ឋាបត រេចតា កយ្យុំ ករោតីតិ អត្វោ តចា ពួឆបិ បុរិយបច្ឆិយរេចតា សយ្កចោតិ ឲត្វ ហិ “កាយកយ្យុតា”តិ បុរិយរេចតា កយ្យុំ កឃ្យិ “ចត្ថុតី”តិ បច្ឆិយ សត្តិដ្ឋាបតរេចតាកយ្យុត្តិ

៩។ “រចយន្តោ”តិ ចិនហន្តោ។ “រចយិស្សតី”តិ អបច្ចន្តេ អតីតេ អនាគតចនត៌។ “បេវិត្តការន្ទេហ”ន្តិ បេវិត្តក បនេត្តស្លិលតចរេមត អាន្ទេហំ។

១០។ អកិឆលូត្តបនេ។ “អកិឆរេខ្លុ”តិ អកិឆលូប្បកនេលោ។ “ឲត្ត, ឲនេតភា”តិ ចនេតហិ សក្កហសក្ខស្ស ឲកនេសសចិឆាតំបិ ចិន្នាឃតិ។ “អញ្ញាបិញ្ញត្តេឃំ ចុទ្ធតិ”។ កស្មាតំ បិញ្ញត្តេឃំ អកិឆរេខ្លា តាយាតិ ចុត្តំ “តទ្ធា”តិអាទិ។ “ឃធាបចនេត្ត”តិ អត្តនេតា បច្ចយាត្ថុបំ បចនេត្តា។ “បរេយត្តឆរេខ្លុ ឲចា”តិ នេត្វ នេយ កិល្លេច បុក្កលិ, តនេឃារេយកិល្លេច បុក្កលិតិអាទិតា បញ្ញត្តិនេចាហារនេត បចត្តាបិ នេសតា បរេយត្ត ឆរេខ្លុហិ ចិតា តបចត្តតិ។ បរេយត្ត ឆខ្លាតំ តាតត្តចនេសនេតច បុក្កលិតំ តាតត្តសក្ខចនេតា។ តស្មា បរេយត្តឆរេខ្លុ ឲច ឌីនេបតិ។ ត អាលាចិឆាតំ ឌីនេបតិ។ “ខ្ញុំស្មុឆរេខ្លុស្ម”តិ តិដ្ឋារនេលោ ក្សខ្លុចនត៌។ “នេឃាឡុតរនេតា”តិ តិដ្ឋារលឹឃំ។ “នេឃា”តិ នេឃា ឆខ្លា។ “ឡុតរនេតា”តិ ឡុតរ ឆខ្លុនេតា ស្មុត្តត្ត ឆខ្លុនេតា។ “ឲចទ្ធា កត្វា”តិ ឡុយិតាការនេលាតាតិ អនេត្វា។ អដ្ឋកធាសុ ចុត្តត្តិ សខ្ញនេត្ឋា។ នេទនេសតន្ត្រប្បការាតំ អតចនេសសចិកត្តិចនេសត អតិនេរកតា, ស្មុទ្ធ ឆខ្លាឆិដ្ឋាត នេសតា បចត្តិចនេសត ចិនេសសតា នេឃារេឌតន្តា។ “ឃនេតា”តិ ឃស្មា អតចនេសសចិកត្តិនេតា, អតិចិត្វារនេសតាកាចនេតាតិ ចុត្តំ ហោតិ។ កស្មា នេទនេចសុ ឲច នេទនេសត្តីតិ អាហ “ត ហិ យត្សស្សា”តិអាទិ។ តត្វ “ត ហិ យត្សស្សា បដិក្កុនេហត្បំ សនេក្កាត្តី”តិ សខ្ញនេត្ឋា។ “បចត្តតនេឃាក្យ”ន្តិ បចត្តតត្វាឃ បនេហាត្តំ។ “កធាយក្កុ”ន្តិ នេសតាកធាបតាន្តំ។ “ឲកយាតិកាត្ស តាន្តា”តិ ក្សសលិ ឆខ្លា អក្សសលិ ឆខ្លាតិអាទិកំ ឲកំ អកិឆលូ យាតិកំ អត្សកតា។ “តស្សា”តិ អកិឆលូស្ស។ អតិនេរក ចិនេសសតត្តិ សខ្ញនេត្ឋា។ “តត្វា”តិ តិស្សំ អដ្ឋសាលិតិឃំ។ អាទិយិត្យឃចតត្វ នេកតនេដ្ឋត អកិឆរេខ្លា, ឆខ្លាតិនេរក ឆខ្លុចិនេសសនេដ្ឋ តា-តិ ចត្វា តឆត្វំ ចិត្វារនេត្តា ស្មុត្តញ្ញាបត្វា បញ្ញាល្លុត្តា ឲកនេទនេសនេតច ចិកត្តា, តតិប្បនេសនេត។ អកិឆលុំ បត្វា បត តិប្បនេសនេតាច ចិកត្តា-តិ ចុត្តំ។ នេតតាហ “ឆខ្លុតាយិកាត”ន្តិអាទិ។ “ឆរេខ្លា បតា”តិ បិញ្ញត្តេឃយាហ។“ឲចំ សនេត្តប៊ី”តិ អដ្ឋសាលិតិឃំ ឲចំ ចិធារិនេតបិសតិ។ “សត្ថនេដ្ឋនេកា”តិ តិណ្ហុំ បិដកាតំ យនេឡ្យសត្ថនេដ្ឋនេកា។ កស្មា សត្ថនេដ្ឋនេកា សិឃាតិ អាហ “ចិតឃំ ចិចនេណ្ហត្តស្សហី”តិអាទិ។ តត្វ “ចិចនេណ្ហត្តស្សា”តិ កនេហត្តស្ស។ ធរតិ បចត្តតីតិ ចក្កុ។ លេិកស្មុំ នេកតធិ សយនេលាត ចា ច្រាហ្ខុនេលាត ចា នេទនេចត ចា យានេរត ចា ច្រាហ្មុតា ចា បដិតិចត្តិត្បំ អសក្កុនេលាឃ្យំ អាលាចិឆាតំ អាលាធក្កុ តាយ។ តធា អសក្កុនេលាឃ្យំ នេសតា ចិឆាតំ ឆខ្លុធក្កុ តាយ។ តត្វ, នេឃា បត កិល្លុ នេយធុតំ ឆលុំ បដិនេសចតិ, បិរាឌិនេកា ហោតិ អសំធារេសា-តិអាទិតា តនេឃត បចត្តំ អាលាចិឆាតំ អាលាធក្កុ តាយ។ ធត្តារិយាតិ កិល្លេច អរិឃសច្ចានី-តិអាទិកំ នេសតាចិឆាតំ ឆខ្លុធក្កុ តាយ។ តក្សកឃំបិ នេកាធិ កិន្តិត្បំ បិរាឌិកំ ចា កិល្លុ អបិរាឌិកំ កាត្បំ ធត្សស្សន្តំ ចា ឆលុំ អសច្ចំ កាត្បំ តសនេក្កាតិ។ អធ នេលា កនេរារនេត្តារនេឃច នេទចឆនេត្តាចិឃ អាបិឃិនេកា ហោតិ។ បិរាឌិនេកាធ កិល្លុ អត្តាតំ ស្មុត្ឋំ អកនេរារនេត្តា អបិឃកាឃីនេឃច ហោតិ។ ឲចំ សនេត្តាសុ ចិតឃ សិក្ខាបនេទសុ។ ឲចំ នេកតធិ បដិតិចត្តិត្បំ អសក្កុនេលាឃ្យត្តា តក្សកឃំបិ អប្បដិចត្តិឃំ ធក្កុ តាយ ហោតិ។ “ចិតនេឃា តាយ សាសតស្ស ឃុល”ន្តិ ចិតនេឃ ឌិនេត កិល្លុសនេណ្ឋា បញ្ញាឃតិ។ កិល្លុ សនេណ្ឋ បញ្ញាឃនេត្ត តិចិនេឆាបិសទ្ធរេខ្លាបញ្ញាឃតិ, តិចិឆំបិ សត្វសាសតំ តិដ្ឋតិ។ ឲចំ ចិតនេឃា តិចិឆស្សសាសតស្ស ឃុលំ ហោតីតិ។ កធញ្ញបរិឃត្តិសទ្ធរេខ្លុ បញ្ញាឃនេត្ត តិចិឆំបិ សាសតំ តិដ្ឋតីតិ។ ចុទ្ធនេតា។ តត្វ សាសតំ តិដ្ឋតីតិ កិត្តកំកាលំ តិដ្ឋតីតិ។ បញ្ញចស្សសហស្សាតិ តិដ្ឋតីតិ នេបិរាលដ្ឋកធាសុកធឃិសុ។ យិដ្ឋាចាឌិនេតាបតចឆត្តិ ចិតនេឃ ធ្វេអចនេក្កកិល្លុតិល្លុត្តនេក សចេ អាតត្ថ យយសាសនេតយាត្សការេយា បត្ថុន្តំ តលនេកឃ្យំ ធស្សសហស្សំ សទ្ធរេខ្លា តិនេដ្ឋឃ្យំ ឡុឆាតិ យាត្សកាយស្ស បត្ថុន្តា អត្សញ្ញាតា នេកាតយិឃា បុតប្បុតំ អាឃាធតំ ខ្ញុបិធាឃ។ បនេញ្ញចឆាតិ អាតត្ថ ធស្សសតាតិ សទ្ធរេខ្លាឆស្សតីតិ ចុត្តំ។ តស្មា ត្បុទ្ធសាសតំ បញ្ញចស្សសតាតិ ឲច តិដ្ឋតិ។ តនេតាបរំ ឲកឌិចសំបិ ត តិដ្ឋតិ។ ឡុឆាតិ សាសតប្បុដិ ទ្ធុបកយត្តំ ហោតីតិ។ តំ នេតសំ យិដ្ឋា

ចនតយត្ថា “បទេ្មាចច្ឆុឃតាតិ”តិ ព្ពត៌ បត ឃត្តិដ្ឋាត ចចត៌ តទេហាតិ៍ យាត្យកាយាត៌ អាឌឹតច ឌឹបតយត្តចចត៌ ទេឃា ច អាឌឹតទេចា អដ្ឋកទ្ធេធទេ្យ ឃល្គទេបត្វា ឃត្ទារា ឲច បដិតាហិទេតា៍ បុត “ចឃ្សុឃហឃ្សុ”ត្តិ ព្ពកទេយចឃត្តិដ្ឋាត ចចត៌ ឌាតត្តិ៍ ឲត្តបិទេកឌិចកត្តិ ចឃ្សុឃហឃ្សុទេយច ឃាឃត៌ តិដ្ឋតិ, តទេតាបទំ ឲកឌិចឃ យត្តុបិ ត តិដ្ឋតិ, អត្តទ្ធនាឃតិ៍ តកា ឃិយាទេឃាបិ អឃិយា ទេហាត្តិ៍ បឆ្នាតាឃុ ក្តបឃយ្យាឌិតាបិ អតុបឃយ្យត្តា ទេហាត្តិ៍ ព្ពកាតិ ឃាឃតប្យដិ ទុបកយត្ត ទេហាតិតិ៍ ព្ពត៌បិ ទេតឃំ អត្តច្ចាកាទេលច្ចា អឌិឃ្ចា អឌាតិត្វា ទុត្តត្តា យិច្ឆា ចនតយត្ត ទេហាតិ៍ អឃំ បទេតត្ត អទេត្វា៍ “ចឃ្សុឃហឃ្សុំ ឃគ្គទេយ្យា តិដ្ឋេឃ្យា”តិ ចឃ្សុឃហឃ្សុទេយច ឃគ្គទេយ្យា អបទិហាឃយាទេតា តិដ្ឋេឃ្យ៍ តទេតាបទំ បត ត តិដ្ឋេឃ្យ, អត្យក្ខទេយត បទិហាឃយាទេតា កទេច្ឆឃ្យាតិ៍ កឆំ បត អបទិហាឃយាទេតា តិដ្ឋតិ, កឆច្ចា បទិហាឃយាទេតា កច្ឆតិតិ៍ ទុច្ចទេតា៍ បច្ចាឃញ្ញា ទេចឌិតញ្ញា៍ ទេឃឃុ ឃញ្ញាឃុឃគ្គទេយ្យា តិដ្ឋតិ៍ កតទេយ បច្ចា៍ លិលាឃចឃញ្ញា, អតាកាយិឃញ្ញា, ឃកកាកាយិឃញ្ញា, ទេឃាតាបត្តឃញ្ញា, បុទ្ធជ្ជតកល្យាលកឃញ្ញា,តិ៍ តត្ត, ចឃ្សុឃហឃ្សុត្តត្តទេទ ឃទេត្តាបច្ចាឃញ្ញា បញ្ញាឃត្តិ៍ ឲចំ ចឃ្សុឃហឃ្សុំ ឃគ្គទេយ្យា អបទិហាឃយាទេតា តិដ្ឋតិ៍ តទេតាបទំ លិលាឃចឃញ្ញា ត បញ្ញាឃតិ៍ ទេឃឃាតិ ចត្តាទិចឃ្សុឃហឃ្សុាតិ អត្យក្ខទេយត ទេឃឃាត៌ ចត្តត្តិ ឃញ្ញាត៌ ទេឃត្តាតិ ឌាតាតិ៍ ឲចំ តទេតាបទំ បទិហាឃយាទេតា កច្ឆតិតិ អឃទេយត្ត អទេត្វា៍ កាទេលាំ ទុច្ចទេតា៍ “ឃគ្គទេយ្យា តិដ្ឋេឃ្យា”តិ ឲត្ត តិចិធោ ឃគ្គទេយ្យា ‘បទិឃត្តិឃគ្គទេយ្យា, បដិបត្តិឃគ្គទេយ្យា, បដិទេចធឃគ្គទេយ្យា,តិ៍ ទេឃា ឲច តិចិធំ ឃាឃតត្តិ ច ទុច្ចតិ៍ តត្ត, បទិឃត្តិ ឃគ្គទេយ្យា តាឃ ឃាដ្ឋកចាតិតិលិបិដកាតិ៍ ទេឃាច ឲតាទេហិ បទិបុណ្ណា តិដ្ឋតិ៍ កឆំ បទិឃត្តិ ឃាឃត៌ បដិទុបកយត្ត កទេចឃ្យ៍ កិក្ខុ ច បទិឃត្តិកយ្យិកា អទេតក ឃតាឃហឃ្សុយត្តា បញ្ញាឃត្តិ៍ កឆច្ចាត៌ ឃាឃត៌ តទេតាបទំ ឲកឌិចឃំបិ ត តិដ្ឋេឃ្យ៍ ទេត ច កិក្ខុ ឃិលប្យដិបត្តិឃំ ឌិតា អទេតក ឃតាឃហឃ្សុយត្តា ឲតាទេហិ ឃគ្គិឃ្សុត្តិ៍ កឆច្ចា បដិបត្តិ ឃាឃត៌ តទេតាបទំ ត តិដ្ឋេឃ្យ៍ បទិឃត្តិឃាច បដិបត្តិឃាច តិដ្ឋយាតាឃបដិទេចធឃគ្គទេយ្យាបិ ត តិដ្ឋតិតិ ត ចត្តទេត្តា៍ ឃចាហិ-ឲទេកា ធតទេឃដ្ឋិ តាឃ អត្ថិ៍ ទេឃា បុត្តឌិត្យ បទេយ្យទាត៌ អត្វាឃ យហត្តាទតតតិធទេឃា ត្សុយិឃំ តាហ្សុដ្ឋាទេតឃុ តិធហិត្វា ធបិតា ទេហាត្តិ៍ ទេបិត្តទេកឃុ ច ទេតឃំ បចត្តិ បទិបុណ្ណំ លិលិត្វា ធទេបតិ៍ តត្ត តិឃិឃុ ច ទេបិត្តទេកឃុ ច អក្ខទេទឃុ ច ធទេទត្តឃុ ទេតាតិធទេឃា តឃ្សុត្តិ អត្តទ្ធនាឃត្តិតិ ត ចត្តត្តាទេឃច៍ ឲចឃិត៌ ឃាឃត៌ ដដ្ឋត្តា៍ តត្តហិ តិធិតតិធាតត្សុយិឃតិឃំ ទេតាបិដកំ ព្យុឌ្ឍចចត៌, ធតទេតតឃតិឃាតិ ធយ្យទេតតាតិ៍ ឃចា ច ទេឃដ្ឋិចំទេឃធាទេតា ពលឃយ្យទេត្តា បុទិទេឃា ទេបិត្តកំ បឃ្សិត្វា ឃុដ្ឋ លលាទេត្តា តាតិទេតតាតិ លតិឃ្សុតិទេឃច៍ ឲចឃិធបិ ពលឃយ្យទេត្តា កិក្ខុ ទេឃឃតាធយ្យំ ឃុត្វា ឃុដ្ឋ បដិបជ្ជទេត្តា តាតិធយ្យទេតតាតិ លតិឃ្សុតិទេឃច៍ លតយាទេត ច ឃតិ, កឆំ តាតិធយ្យទេតតាតិ អត្តទេហិតាតិ៍ ឃិយាតច្ចា បចត្តិចាតិចត្តិ ចា អាលាចក្ខទេឃ្សុច ឌិឃទេឃា ទេហាតិ៍ ត ធយ្យចក្ខុឃ្សុ៍ ឃច្ចា ទុត្តំ-បទេ្មាចច្ឆុឃតាតិឃគ្គទេយ្យា ធឃ្សុតិតិ ច, - ចឃ្សុឃហឃ្សុំ ឃគ្គទេយ្យា តិដ្ឋេឃ្យាតិ ច៍ ព្ពកច្ចា ចចត៌ ធយ្យចក្ខទេយច ទេហាតិ, ត អាលាចក្ខិ៍ ពគ្គឃិយាទេឃា ច តិចត្តយាតា ខ្ញុំហិ កាទេលាហិ តិចត្តត្តិ អត្តទ្ធនាឃត្តិ៍ អាលាចក្ខក្នុតាឃ កយ្យចាចាឃ ឃយ្យហតទេតត ចា, ឃាឃតឃ្សុ ចា អត្តទ្ធនាទេតត៍ តត្ត ចឃ្សុឃហឃ្សុបទិឃទេត្ត កយ្យចាចាឃ ឃយ្យហតតច្ចា តត្ថិ៍ ឃាឃតត្តទ្ធនាតច្ចា តាឃ អតាកទេត នាត្យបទិតិត្តាទេតត បទិច្ឆិត្តំ ទេហាតិ៍ នាត្យបទិតិត្តាទេតហិ ឌាទេត ឃត្តិ អាលាចក្ខិ ឌិកត៌ ទេហាតិ, អត្តទ្ធនាឃតិ៍ ធយ្យចក្ខិ បត ទេធចទេលិទេកឃុ ឃាចាតាកតព្យុឌ្ឍកាលិបិ បចត្តិឃ្សុតិទេឃច អាត្យអចកបុច្ឆាកាធាទេឃា ឌិឃ៍ អបិចទេឃា ទេចា អាតត្ត យឃា ធទេយ្យា ច ឌិតទេឃា ច ទេធឃិទេតា បញ្ញាទេត្វា៍ ទេឃា ទេចា យយច្ចទេឃត ឃត្វា-តិ ទុត្តិ៍ ទេឃាចតិ បិដកត្សុទេតា ធយ្យឌិតទេឃា ឃត្វា ឲតាទេហិ តិចិធំបិ ឃាឃត៌ ទេលិកឃ្សុ ឌិទេបទេត្តា បកាទេឃទេត្តា តិដ្ឋតិ៍ ឃទេតាព្យុឌ្ឍការឃិកាត៌ ទេធចយត្យុឃ្សុាត៌ តាតា តាហិទេកហិ ឌទេតហិ អឃាធាទេណា យហទេត្តា ចាកាលាទេលិទេកា ឲតាទេហិ ឌិទេញ្ញាតយាទេតា បចត្តតិ៍ ទេតហិ ឃត្តាញ្ញាតញ្ញាទេលាត ទេធឃិតាតិ ឲតាទេហិធទេយាតាតិ ចត្យទាឃិតិ ធយ្យក្ខត្ត ឃហឃ្សុាតិ ឃុត្វា អតយតទេក្ខុឃំឃាទេទ អតត្តាឃុ ទេលិកនាត្យឃុ ឃត្តំទេលិកត្តឃប្យចត្តិច្ចា, ឃត្តំធយ្យប្យចត្តិច្ចា,

សព្ពញ្ញុតញ្ញាណាទ្យាទិភេទ ឞុតយយញ្ញាណេណ ឌានត្តិ៍ អាយតិង្ហា សក្កត្តាយ ច យក្កផលតិន្តានត្តាយ ច តានាបុញ្ញាកិរិយវត្ថូតិ អាទកត្តិ, បព្ពុឌត្តិ៍ បរិយត្តិ បរិយាបុណត្តិ៍ បដិបត្តិ បូរេត្តិ៍ កាចត់កាចេត្តិ៍ ព្ពុង៉ សព្ពុំ សាសតប្បដិទ្ធបកយត្តុំត ហោតិ៍ ឲកត្ត សាសត់ ហោតិ៍ កស្មា, យឆា ឆយ្យុំ យឆា ចិតយំ បដិបឌ្ឍតេតា៍ ព្ពុយាយ ច បដិបត្តិយា អាយតិ សក្កយក្កផល តិន្តានប្បដិលិកាយ សំចត្តតិកត្តាតិ៍ ឲត្តាចតា សព្ពុំ យិន្ឋាចាឌីត់ យិន្ឋាចចត់ ចិឆយិត់ចិដ្ឋិសិត់ ហោតីតិ៍

បណាយកាឆាចណ្ណតា៍

១១៍ ទុតីយកាឆាចណ្ណតាយំ៍ “អាឌិកាឆាយា”តិ បឆយកាឆាចារេញ្ញត៍ “ត់ ត់ បយោឌតសហិតេ”តិ តេតតេតបយោឌតេត សហិតេ៍ “បង្ហា អតេ្ត”តិ បង្ហាបិណ្ឌតេ្ត៍ “តេអកិឆយុតេ្ត”តិ អកិឆយុត្តបចេ ឌីបិតេ តេអកិឆយុតេ្ត៍ “តត្វា”តិ តិស្សំ ទុតីយកាឆាយំ៍ “តត្យ ចុត្ត”ត្តិ តបតបកេលំបិ បុត្តេចុត្តុំ ហោតិ៍ អកិឆយុត្តា ក្យតាបុត្តេចុត្តា ហោត្តិតិ យោឌតា៍ ឲចំតីស្ស អត្តចិកេប្បស្ស បឆយស្ស កាលចិទេរាឆំ ចេស្សត្វា ព្ពុកាតិ ទុតីយ តតីយាត់ សព្ទតោចិទេរាឆំ ចត្យុំ “តចា”តិអាឌិយាហ៍ តត្ត “អាឌិយិត្រយចា”តិ ឲតេត យកាកកាឌិ បង្ហាយសត់ អប្បឆាតត្តិ ចេស្សតិ៍ “អប្បឆាតបកាតិ”តិ អកិឆយុត្តសក្កហត្តិ ព្ពុយស្មិ ឲកស្មិ សយាសបចេ បុរិយាតិ ចិសេសត បកាតិ៍ តត្ត សព្ពុឆាបិ ចុត្តាតិ យោឌិតេ សតិ, តស្មិ អកិឆយុត្តសក្កហប្បកេណ តស្មិ អកិឆយុត្ត បចេចា សព្ពុឆា យឃា ចុត្តាតិ អតេ្វា ហោតិ៍ សោ ត យុជ្ជតិ៍ តស្មិ អកិឆយុ ត្យុតេត្តត ភកចតា សព្ពុឆា ចុត្តាតិ អតេ្វា យុជ្ជតិ៍ អប្បឆាតបង៉ បង្ហាយសតីតិ ចោសោបត អាបជ្ជតេច៍ តេតាហ “ឲចតិក្សតី”តិអាឌិ៍ តត្ត, “ឲចតិក្សតី”តិ អដ្ឋសាលិតិយំ ចិយ ព្ពុឆ អកិឆយុត្តសក្កហបង៉ បង្ហាយសត្តេ សតិ៍ ហិសដ្ឋោ ផល ចាក្យេឌាតកា៍ លដ្ឋក្យណេឌាតកាតិបិ យុជ្ជតិ៍ “បដិក្ខិត្តា ហោតិ” តស្មិ អកិឆយុត្តសក្កហបចេ យឃា សព្ពុឆា ចុត្តាតិ អត្ថស្ស សម្ពុចតោ៍ ត កេចលំ សោ ឲច ចោសោ អាបជ្ជតិ៍ អបេរាបិចោសោ អត្ថីតិ ចេស្សត្យុំ “សាហី”តិអាឌិយាហ៍ ឆាត្យកឆាយំ ចុតេ្តតសក្កហាសក្កហាឌិប្បកាតេតាតិយោឌតា៍

១២៍ បរេយត្តបចចណ្ណតាយំ៍ ចិសេសតបង៉ តាយ កត្តចិ ក្វតកឆតត្តាយចា បយុជ្ជតិ កេណ្យាកាកោ, សេតោឌាកោ,តិ៍ កត្តចិ អញ្ញាតិចត្តតត្តាយ ចា បយុជ្ជតិ តីលេបិបដោ, តីលំបុប្ឞ, ត្តិ៍ ព្ពុឆ បត អញ្ញា តិចត្តតត្តាយាតិ ចេស្សត្យុំ “ទុចិឆាតិហិសង្ហាតី”តិអាឌិយាហ៍ បញ្ញាបីយតីតិបញ្ញាត្តិ៍ បញ្ញាបតង្ហា តាយ សយក្កាត់ ឌតាត់ ចោហាររេត ច សប្បដិឋ្ឋេតត ចាតិ ទ្វីហិ អេក្កហិ សិដ្ឋុីតិ អាហ “តេចយហាឌតា”តិអាឌិ៍ “តស្មោរេត សយុតិ សង្ហត្តិ ចុង្ហត្តី”តិ សព្ពុេត្ត៍ “សយុតត្តា”តិ ចោហរិតត្តាចេច សប្បដិឋ្ឋិតត្តា ច៍ “ចឌីសង្ហចិរតិសង្ហាត”ត្តិ ឲត្ត ចឌីសង្ហ៉ តាយ យុសាចាឌេរហិត់ សង្ហចចត់៍ ចិរតិសង្ហ៉ តាយ សយ្យាចាចាចិរតិ៍ សាហិ យុសាចាឌាឌីហិ ចឌីទុង្ហរិតេហិ ចិរយណយតេ្តត ចឌីសង្ហត្តិ ចុង្ហតិ៍ “ចត្វក្វតត្តា”តិ អឆិដ្ឋាតក្វតត្តា៍ សយុតិសង្ហត្តិ ចុង្ហត្តិ, សយុតត្តា សយុតិ ច, សា សង្ហាត់ ចត្វក្វតត្តា សង្ហញ្ញាតិ កត្វា៍ សយុតិយា សិទ្ធំ សង្ហ៉ សយុតិសង្ហត្តិបិ យុជ្ជតិ៍ “សយ្យាបដិបជ្ជត្តា”តិ បរេណា តហត្តតេ្តា, សតេ្តសត្តា អចេរា ហោត្វាតិអាឌិតា សយ្យាបដិបជ្ជត្តា៍ “សព្ពុលេកិកយសប្បត្តិយោ”តិ ឆាតសីលិឌីត់ បុញ្ញាកិរិយវត្ថុត់ ផលចិបិកក្វតា សព្ពុលេកិកយសប្បត្តិយោ៍ សតេ្តា “តៅធិសយ្យារេឆយ្យុ”តិ ឆាតបិរេមិសីលបិរេមិអាឌិកេបិរេមិឆយ្យុ៍ “អាទារេឆត្តិ”តិ សប្បារេឆត្តិ៍ “យិន្ឋាបដិបជ្ជត្តា”តិ ទុង្ហរិត ទុរាឌីចយិន្ឋាឌីចាឌីត់ ចសេត យិន្ឋាបដិបជ្ជត្តា៍ “ឲចំ យហត្តុ សយុតិ សង្ហ”ត្តិ ឲតេត អហំ បរេយត្ត

សង្ខេបេនកលាមីតិ សមុទ្តិ សង្ខិ តកិត្តិតញ្ញា៍ កិត្តន្តោហិ សព្ហសយ្យត្តិហិ បរិញាហិរោ អស្សាតិ ងេស្សតិ៍ ពេធច្ចា តំ កិត្តិតិ៍ សទ្ធា តាយ តត្ថិ៍

សត្តស្ស កចេតាសក្កត្តិ តាយ តត្ថិ៍ កចតិន្នត្តកំ កុសលាកុសលកម្មំ តាយ តត្ថិតិ កល្យាត្តា វេឆ្ឆងឌិឌ្ឌំ យំ តិឌ្ឌតិ៍ សព្ហសយ្យត្តិហិ បរិញាហិរោ

ហោតិ៍ អបរេ បុនេកា កចតីតិ៍ “ចិន្តយាតន្តេច កល្យាបេតិ”តិ សញ្ញា ចិត្តឌិឌ្ឌ ចិបល្លាសានំ ចត្តការេចន កល្យាបេតិ៍ តេនាហ

“សក្កាយឌិឌ្ឌិ”តិអាទិ៍ “ឧចំ ចិបរីតញ្ញាសមុទ្តិសង្ខ”ន្តិ ឯតេនសមុទ្តិ សង្ខេបេចងព្វហំ កេហត្វា បរេបត្វ សង្ខិ តកិត្តិតញ្ញា៍ កិត្តន្តោហិ តាហិ

ឌិឌ្ឌិហិ តយុង្ខតិ៍ ពេធច្ចា តំ កិត្តតិ៍ លេនគ្គ ចា លេនគ្គយុត្តកោចា អត្តឌីចេ កេហត្វា តោធ អត្តឌីចា បរេមុកោ ស្លិន្ទត្តិតិ កល្យាត្តា វេឆ្ឆងឌិឌ្ឌំ យំ

តិឌ្ឌតិ៍ តោ ច អត្តឌីចា កចាកេចឬសស្សាតា ហុត្វា កចតោកចំ សំសរន្តិ សគ្គាចត្តិតិ កល្យាត្តាសស្សាតឌិឌ្ឌំ យំ តិឌ្ឌតិ៍ “តចិសំចារេតន្តិ”តិ

ចិបរីតំ តាបរេតន្តិ៍ “តំ បតា”តិ សការចសង្ខិ បត៍ អត្ថកចតេកេងយត្តិ រូបិងារេយច រេចងតា ឬលាតិ ចុត្តា៍ សញ្ញាការេតា ឬលក្ខតត្តា

រេចងតា ឬលាតិ ចុត្តា តេហោតិ៍ “សញ្ញាបិរេចងតា ទុក្ខា ឧចា”តិ បងាតេត្វា៍ តត្ថ អត្ថកចតេកេងោ តិចិរេងា៍ សាតេតា ចា អត្ថកចតំ,

អស្សាតេតា ចា, យញ្ញត្តេតា ចា៍ “ទុក្ខា ឧចា”តិ កឃេដ្ឋត ទុក្ខា ឧច៍ កឃេដ្ឋតាតិ ច សំសារ កឃេងស្សិហិកាឃិតញ្ញេដ្ឋត៍ ឬតោ

ចិបិរេកា រេយសំ តោ ឬលចិបិកា៍ តេក្ខយកកុសលិ៍ “កុសលសមុតា”តិ ឯតេន សការចសេង្ខបិ ឯតេចោហារោ លេកសមុទ្តិ តិស្សិតាតិ

ទីបេតិ៍ “សាសចតា”តិ អាសេចហិ សហិតការេចា “សំកិលេសិ កតា”តិ សំកិលេស ងេមុហិ សំយុត្តការេចា ឆ្លេឈហិ ច រេយារកហិ ច

រូបិងារេតហិ ច បត្តញ្ញការេចា “ឆ្លឈតឹយរេយាកតឹយ រូបិងាតឹយតា”៍ អងិកា អត្តា អញ្ញត្តា៍ ញហិគ្គារុក្ខេខ្វបងមុារុក្ខស្ស អត្តាតាយ

សារេដ្ឋត៍ សាលាយំ ខ្វបងមុា សាលាយ អត្តាតាយ សារេដ្ឋត៍ សត្តសត្តាតបរិយាបគ្គា បត ខ្វបិខ្វបងមុា តល្យាបរិក្កហ ងព្វហេដ្ឋត តតោតា

ញហិគ្គា អត្តតោតា អងិកា អត្តាតិ អតេត្វត អញ្ញត្តាតិ លេកសមុទ្តិ ហោតិ៍ តេនាហ “អញ្ញត្តាតិកេច្ចា”តិអាទិ៍ ទុក្ខតិរោរាធ យក្កការេចា ច, ញ្ញតិ

ញ្ញងំ ចត្តក្កិ អរិយសង្ខិ តាយាតិ រេយាឌតា៍ “ញ្ញងេយចា”តិ ញ្ញងំ ចត្តក្កេយច៍ “អចលយាត”ន្តិ ឯតេន អរិយសង្គស្ស អត្ថំ ទីបេតិ៍ តេក្ខយក

ធម្មានំ ឬលតា តាយ ចលិ ហោតិ៍ កម្មា, អតិង្ខ ធម្មត្តា៍ តោ ធម្មឬលាតិ កេហត្វា អត្តេតា អញ្ញត្តក្កំ ករោន្តា អធិរេតេច ទុក្ខំ បិឬលន្តិ៍

តោ ធម្ម ទុក្ខាតិ ញាត្វា តេហិចិយុត្តា បុន ទុក្ខំ បិឬលន្តីតិ តត្ថិ៍ ឧសតរេយា រេសសអរិយសេង្ខុ៍ “តេឬ”តិអាទិមិស្ក្សចិងាតិហិ សង្ខាតីតិ

ចុតេត្តឬ ក្ថិឬ សេង្ខុឬ៍ “តេត ចុត្ត”ន្តិអាទិ លគ្គក្រុលចេចតំ៍ “យោ វិនា អញ្ញាបទេសេន”តិ ឧត្វ អញ្ញាបទេសោ តាយ អដ្ឋធម្ម សរេយាងាតំ

តិស្សាយ ឈដសណ្តាតំ បញ្ញាយតិ, បដសណ្តាតំ បញ្ញាយតិ, តំ សណ្តាតំ អត្តេតា សការេចន វិនា អញ្ញាបទេសេន សិទ្ធំ ហោតិ៍

យាបតចិត្តត កិរិយា តាយ អត្ថិ៍ យំ ចិត្តន្តិ ចុច្ចតិ៍ សា អញ្ញាបទេសេន សិទ្ធា ន ហោតិ៍ អត្តេតា សការេចតេចសិទ្ធា៍ ឧសតរេយា

ឫសតកិរិយា, រេចងយិតកិរិយា, ទីស្ខតិ៍ ញ្ញយត្វំ ងេស្សត្វ “យោ វិនា អញ្ញាបទេសេន”តិអាទិយាហ៍ “ចិត្តេនបរិកេបត្វា”តិ

យេនាចិញ្ញាណ ចិត្តេន អចិន្តយានំ សណ្តានំ ចិន្តយានំ កត្វា៍ “សវិគ្គហំ កត្វា”តិ សរីរំ កត្វា៍ ចត្វ ងញ្ញសហិតំ កត្វាតិ ចុត្តំ ហោតិ៍

“ចិត្តយរេយាចិត្តតិមុតោ”តិ ឬបិតេត្ត ឌិដ្ឋខ្វបិតិ ចិយ ចិត្តេនបកោតា ចិត្តេន តិមុតោ៍ កម្មា សការចសិទ្ធា បរេយត្វា តាយាតិ អាហ

“េសាហិ”តិអាទិ៍ “សត្តិ”តិ ឯតេន អសងាត្ត ចេសន អតេត្វាតិ សិទ្ធំ ចុត្តំ៍ សគ្គាត្តឌ្ឌិហិ អរលិយតោ រូបកត្តញ្ញេតា អតេត្វាតិបិចងន្តិ៍

“ញ្ញតរេតា”តិ បរិកប្បសិទ្ធតោ៍ “បរេយា”តិ អងិកោ៍ តេនាហ “រូក្កិសកេតា”តិ៍ ឯតេន បរេយសគ្គស្ស អងិកត្វំ ចងតិ៍ ញ្ញងាតិ តស្ស

រូត្តយត្វំ ងេស្សត្វំ “អបិចា”តិអាទិចុត្តំ៍ តត្ថ, ញ្ញយម្លិ ញ្ញគ្គសាសេត បញ្ចាសាសត កិច្ចាតិ យហត្តាតិ អភិញ្ញេយ្យានំ ធម្មានំ អភិញ្ញាតំ៍

បរិញ្ញេយ្យានំ បរិញ្ញាតំ៍ បហាតព្វានំ បហានំ៍ សច្ឆិកាតព្វានំ សច្ឆិករណំ៍ ភាវេតព្វានំ ភាវនាតិ៍ តត្ថ សព្វេបិ បរេយត្វ ធម្មា

អភិញ្ញេយ្យា តាយ៍ ទុក្ខ សច្ចធម្មា បរិញ្ញេយ្យា តាយ៍ សមុទយ សច្ចធម្មា បហាតព្វា តាយ៍ នាយញ្ញាបម្បលិតិ ច តិញ្ញាតច្ចា សច្ឆិកាតព្វា

តាយ៍ មគ្គសច្ចធម្មា ភាវេតព្វា តាយ៍ តេសុ ធម្មេសុ តេសំ កិច្ចានំ សិទ្ធិយា ញ្ញយម្លិ នាសនេ នាសនកិច្ចំ សិទ្ធំ ហោតិ៍ តិដ្ឋានំ កច្ឆតិ៍ តោ ច

ធម្មា ឯច រូបាតិំ សារសត កិច្ចាតិំ អចិរាធកត្វា អចិរំចាធកត្វា វុត្តយេវ្វេត បរមត្វា តាយ ហោន្តីតិ ទ្ទាយបត្វំ ឧទស្សត្វំ “អបិចា”តិអាទិមាហ។ តត្វ “ខេយ”តិខេយឌតា។ “អយ”ន្តិ អយំ ធម្មោ។ “តស្សា”តិ តស្សអកិទ្ធោឃស្ស, តស្សបរិទ្ធោឃស្ស, តស្សបហាតព្វស្ស, តស្សសច្ឆិកា តព្វស្ស តស្សភាវេចតព្វស្សាតិ សម្ពន្ធោ។ បរមត្ថចណ្ណនា និដ្ឋិតា។

“តំ តស្សត្ថ”ន្តិ ព្យញ្ជនតោ តស្សត្ថំ។ ភគេចលំ ព្យញ្ជនតោតេយច តស្សត្ថំ, អត្ថតោបិ តស្សត្ថរេយច។ ចត្សន្ធ ធម្មាហិ បចេន្ទកត្ទញ្ញាណស្សបិ កោធរា ហោន្តិ។ បញ្ចេតោឃ្យ ធម្មា បត សព្វញ្ញុតញ្ញាណស្សេច។ តត្ថ ចត្សន្ធ ធម្មា តាយ បរមត្ថ ធម្មា ឯច។ បញ្ចេតោឃ្យធម្មា បត សព្វ បញ្ញត្តិយា សហ សព្វបរមត្ថ ធម្មា។ សព្វញ្ញុត្ទាតំ ចត្សន្ធាកំ សព្វោធោ ធម្ម បញ្ញត្តិយា សហ និព្វានំ។ បចេន្ទកត្ទាតំ ចត្សន្ធ សព្វោធោ ធម្មបញ្ញត្តិយា សហ តនិព្វានំ។ តស្មា តេ សយំ បដិចិន្ថំ ចត្សន្ធ ធម្មំ តាយ បញ្ញត្តិំ តីហទិត្វា បនេរសំ ខេងេសតំ ត សក្កោន្តិ។ តេសំ ចត្សន្ធសព្វោធោ ព្វាកស្ស សុបិតភស្សតំ ចិយ ហោតីតិ អដ្ឋកថាសុ វុត្តំ។ តស្មា បញ្ញត្តិយា សហ បញ្ចេតោឃ្យ ធម្មា ឯច សព្វញ្ញុតញ្ញាណស្ស កោធរាតិ សក្កាចត្តុំ។

បរមត្ថបទចណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១៧. ចិត្តចេតសិក្ខ។ តហិ សា អារម្មណេតចិតា លក្ខតិ។ ចិន្តេតីតិ ចុត្តំ កិំ ចិន្តេតិ, អារម្មណំ ចិន្តេតីតិ ឯចំ អារម្មណក្ខេតត កម្មបទេត ចិតា អសម្ភុចេតា។ តស្មា ព្ទឆ ចិន្តនាតិ ឌដ្ឋព្វា, តស្មា អស្ស តាយំ សិទ្ធិ ឌដ្ឋព្វន្តិ សម្ពន្ធោ។ សុតយញ្ញាណំ, ចិន្តាយញ្ញាណ, ន្តិ ឯត្ថ អារម្មណស្ស ក្ខតសកាច ចិន្តាបិ អត្ថិ, សាបញ្ញាឯចាតិ តំ តិចេត្តុំ “អារម្មណ...បេ... ល្វបលទ្ធិយេចា”តិ ចុត្តំ។ ចិត្តំ, មនោ, មានសំ, ចិញ្ញាណ, ន្តិ សព្វំ ចិត្តស្ស នាមំ។ អារម្មណ បច្ចយប្បដិពទ្ធំ ហោតិ។ ត អញ្ញបច្ចយប្បដិពទ្ធំ។ ត ច អញ្ញបច្ចយេត លទ្ធំ នាមំ។ ឯចន្ទុបស្ស អារម្មណ ចិជាតត សព្វាតស្ស អត្ថត្តរស្សនៅធកំ តហោតីតិ ទស្សេតុំ “សន្តេសុ ចា”តិអាទិចុត្តំ។ “ឯតេតា”តិ ព្ទទំ កត្តេតា កិរិយាសាធតេ អតិស្សឃ្វបការកំ ករណ សាធតំ ចទតីតិ ទស្សេតុំ “តតិ្យា”តិអាទិចុត្តំ។ “ចិត្តភយត្ត”ន្តិ ឯត្ថ យត្តសទ្ទោ ចិសេសតិចត្តិ អត្ថោតិ, តេត តិចត្តិតំ អត្ថំ ទស្សេតិ “សព្ទេបិហិ”តិអាទិនា។ “ចិក្កហោ ចា”តិ សទិទំ ចា។ បច្ចយេត អាយត្តា បច្ចយាយត្តា។ “អាយត្តា”តិ សម្ពន្ធា។ ចត្តតំ ចុត្តំ វុប្បជ្ជតំ ចា ឋិតិ ចា។ បច្ចយាយត្តា ចុត្តិ ឯតេសន្តិ “បច្ចយាយត្ត ចុត្តិតោ”។ “ធារេតា”តិអាទិ អញ្ញមញ្ញចេចចតាតិ។ “ឯកំ កាចសាធតេយេច បធាតតោ លក្ខតី”តិ ព្ទទំ ធម្មាតំ តំ តំ កិរិយា យត្តកាចំ សន្ធាយ ចុត្តំ។ កិរិយាយត្តក្ខតាបិ បត តេ ធម្មាសយំ តាតាបច្ចយា ចត្វាយំ ឋិតា ចា ហោន្តិ តាតាបច្ចយុប្បន្នាចត្វាយំ ឋិតា ចា។ តស្មា បរមត្ថ បទេសុបិ យធារហំ តទញ្ញសាធតាតំ បដិលិខេកា អចារិតោ ហោតិ។ ព្ទតរធា ហេតុ បច្ចយោ, អារម្មណ បច្ចយោ, សហជាតបច្ចយោ, តិស្សយបច្ចយោតិអាទីសុ កចំ កាចសាធតំ យុត្តំ សិយាតិ។ “បធាតតោ”តិ ម្យឆ្យតោ។ “អតេកស្ស ចិត្តតស្សកេងកាតេ”ន្តិ ព្ទទំ ចិន្តេតីតិ ចិត្តន្តិកតំ កត្តុសាធតំ សន្ធាយ ចុត្តំ។ “សិលាបុត្តកស្សា”តិ តេសជ្ជមុលិតំ បិសតសិលាបេតកស្ស។ តស្ស សទិទំ តាយ ចិសុំ អដ្ឋំ តត្ថិ។ អកិត្តំបិ កិត្តំ កត្វា ចុច្ចតិ “សិលាបុត្តកសទិទ”ន្តិ ព្ទទំ អតេកស្សកេងកាតំ តាយ អក្ខតរូបំ ហោតិ។ បយោជនេ សតិ ចត្តព្វំ, អសតិ ត ចត្តព្វាត្តិ អាហ “តធាករណញ្ចា”តិអាទិ។ តត្ថ “បរបរិកប្បិតស្សា”តិ បរេហិ អញ្ញតិត្វា ធរិយេហិ បរិចិត្តិតស្ស។ “សតិហិ...បេ... កប្បតាយា”តិ សចេ អត្តា អត្ថិ, អត្តា ចិន្តេតិ, តស្មា អត្តា ចិន្តេតាភាយាតិអាទិ ចត្តព្វំ។ ត ចត្តព្វំ ចិន្តេតីតិ ចិត្តន្តិ, ចិត្តស្ស កិរិយាយត្តត្តា។ ត បត អត្តាទិកោ

កត្វា តាយ អត្ថិ តស្មា កិរិយា យត្តរេច កត្វាទំ កត្វា “ចិន្តេតីតិ ចិត្ត”ន្តិ ចុត្តំ ទេតត ចិន្តាយតិទេលិទេក អត្តាឌិទកាកត្វា តាយ តត្ថីតិ ឰាឌំ អទេកឌស្សទេកឌ បរិកប្បតាយ បទេយាឌតត្តិ ចុត្ត ទេហាតិ “អត្តប្បឆាទេតា”តិ កិរិយាឃាឆទេត ពាហុត់ការទេកាត់ យទេ្ឍប្បឃំបឆាទេតា ឃំទេដ្ឋទេកា ហុត្វា “តំកត្វុកាច”ន្តិ ទេលិទេកឃិទ្ធំ កត្វុកាចំ “បុត ករណកាច”ន្តិ បុត ទេលិទេក ឃិទ្ធំ ករណកាចំ ឲុចំ ចិត្តស្ស ចធតត្ថំ ឌទេស្សត្វា ឰាឌាតិ តស្ស អភិធាតត្ថំ ឌទេស្សទេត្តា “អបិទេចត្វា”តិអាឌិយាហ ឃចឃិធំ ទេឃ ឰាទេយ តិរទ្ឋាតកាតា បិណា ចិត្តាចិចិត្តា ឲុចំ ចិត្តំ ចិចិត្តំ ឃំ អឌ្ឍា អត្ថិ, តំ អឌ្ឍា ឲុកតិកាឃំបិ តឃយតុបស្សាយី-តិ ទេយាឌតា “តិកាយ”ន្តិ ឃត្តឌាតិឃម្ម ហំ “តិស្សទេក្ក ករណចធត”ន្តិ ចិកត្តាបិដាតទេត្វ ករណចធតំ ឲុទេតត តទេតា ធទេណទេតា ចិត្តទេតាតិ អត្ថំ ចឌតិ កាឆាឃំ “តំ តំ ឃការទេចា”តិ ចិឌាតតឋុឃតាឌិទេកា ឃការទេចា, អក្កិទិស្សារេណ្យាចិយ “កិច្ចឃប្បត្តិទេយារទេឃា”តិ ទេតត ទេតត ឆទេយុត ករណកិច្ចញ្ញា, តំ កិច្ចំ កត្វា លទេទ្ធា ឃប្បត្តិក្ខុទេណា ចៈ អក្កិស្ស ចត្ថុយិប្បរិបិចតកិច្ចំ ចិឃ, ឮភារតកុទេណាចិឃ ចៈ “កឃ្យាការទេរា”តិ ឆារេណត កទេហតទេដ្ឋា តស្ស តស្ស ឆយុស្ស ឆឌក្ខទេតា អាការទេរាៈ ឃប្បត្តិ ទេរឃាទេយច ចុច្ចតិ “ឋលំចាបឺ”តិ ការិយប្ឋលំ ចាបិ, អក្កិស្ស ធ្វទេយាចិយ “អារត្តការណ”ន្តិ អត្តទេតា អតត្តទេរ ឋលតិដ្ឋត្តកំ ការណំ, អក្កិស្ស អក្កិការេក បុរិទេឃា ចិឃ “អល”ន្តិ ឃយត្វា “ចិត្តិទ្ធទេតា”តិ ចិទេឃឃត្តិទ្ធ ឃប្បត្តស្ស បញ្ញិតស្ស “បុញ្ញាកូបទេរ”ន្តិ អារទេមុណក្កហទេណ បឆាតទេរ កិច្ចំ “ឃទ្ធាត បច្ចុបដ្ឋាត”ន្តិ តិរត្តរប្បចត្តាការបច្ចុបដ្ឋាតំ “តាយ ទ្វបបឌ្ឋាត”ន្តិ ឋស្សាឌិតាយញ្ញា ចត្វុ ទ្វបញ្ញាចិត្តស្សបឌ្ឋាតំ

ចិត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា

១៣ “ទេចតសិ កច”ន្តិ ចិត្តស្មិំ បិតុក្ខតំ “ឲុទេតត ឃិទ្ធា ទេហាត្តិ”តិ ឃដ្ឋទេត្ថា “ឃា ឲុច ឋស្សាឌីតំ ឌាតិ យាចិត្តស្សឌរា, ឃា ឲុច ឋស្សាឌីតំឌរា”តិអាឌិតា ទេយាទេឌតត្ថា “ឲុកចណ្ដបតិ ពាទ្ធាតី”តិ ឲុទេកត ចណ្ឌឌណ្ឌទេកត ដ្ឋបតិពាទ្ធាតិ “ឲុកឌាតិយាឌិ ដ្ឋបតិពាទ្ធា”តិ ឲុកឌាតិកឆា ឌិចទេឃត ដ្ឋបតិពាទ្ធា “ទេច”តិ ទេចចទេឃ្យ “តា”តិ ត ចត្តញ្ញំ កាឆាឃំ “ឆយុា”តិ តាយក្ខទ្ធ ឆយុា “យតឃា ឲុចា”តិ កត្វុក្ខទេតត យទេតត ឲុចៈ “បកតា”តិ បចត្តិតា “តិយុិតា”តិ តិប្បាឌិតា “ចិត្តកិរិយា ក្ខតា ឲុចា”តិ អារទេមុណំ ចិឌាតត្តំ ចិត្តំ ឋុឃតាការទំ ឌទេតត្វាច ចិឌាតាតិ ទេឃា ឋុឃតាការទេរា ឋទេស្សាតិ ចុច្ចតិ អចទេឃឃា បត ឃទេដ្ឋបិ ទេចតសិកឆយុា ឋស្សំ បដិច្ច ដ្ឋប្បឌ្ឍត្តិ ឋទេស្សា ទេហតុ ឋទេស្សា បច្ចទេយា ទេចធតាក្ខទ្ធស្ស ដ្ឋបិដាយ ឃញ្ញាក្ខទ្ធស្ស ឃង្ខារក្ខទ្ធស្ស ដ្ឋបិដាយាតិ ហិ ចុត្តំ ឲុចំ ឃទេត្តបិ ចិត្តមុលកត្វា ចិត្តតិស្សិតត្តា ច ទេតបិឆយុា ចិត្តកិរិ យាក្ខតា ឲុច ទេហាត្តីតិ “ឲុទេតតា”តិ ឲុទេតតកាឆាបទេឌត ចិកាចតិឃំ បត ឲុកាលឃ្ពណតា យទេត្តត ចិការេចតិ បរិបុណ្ណាតិ ទេច តសិកក្កាតិ ដ្ឋបរិ ទេឆទេរត ឃឃទេយច ចក្ខយាតត្តាតិ អធិប្បាទេយា ឰាឆ បត បឌត្វចិកាចតដ្ឋាតត្តា បរិបុទេណ្ណហិ អទេក្កហិ ចិការេចត្ថ ចដ្ឋតីតិ អាហ “តំ តឃុត្តុរ”ន្តិ “ចត្វុយឺ”តិ បដទេកាដ្ឋកាឌិយ្យ“តាតាចិត្តកយុាតី”តិ ហត្ថិ អឃុស្សទ្វបិឌីតិ ចិឌាតតយត្ថ ចិត្តំ, កុឃលត្តិ ចា អកុឃលត្តិ ចា ចត្តញ្ញំ តត្ថិ តាតាទេចតសិទេក ហិ ឃុត្តត្តា ឲុច តឆា ចត្តញ្ញំ ទេហាតិ ចុត្តំទេហតំ កកចតា បកស្សទេយិធំ កិក្ខទេច ចិត្តំ តញ្ញា ទេលា អាកាត្វុទេកហិ ដ្ឋបក្កិទេលទេឃហិ ដ្ឋបក្កិលិដ្ឋត្តិ ទេតតាហ “ដ្ឋកកំ ចិឃចិត្ត”ន្តិអាឌិ

ទេចតសិកចណ្ណតា តិដ្ឋិតា

១៥។ រុប្បតីតិ បទំ កត្តុនិទ្ទេសោ ហេតុកត្តុនិទ្ទេសោ វា សិយា។ រុប្បនាការប្បត្តិ ឯវាតិ ទស្សេតុំ “សីតុណ្ហាទីហី”តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ “វិសមប្បច្ចយសមោធានេ”តិ សភាគំ វិសមប្បច្ចយសមោធានេ សភាគេន្តា កតសមោធានេតិ វុត្តំ ហោតិ, “ភេទរុប្បតី”តិ ឯត្ថ “ភេទា”តិ ហេតុ អត្ថោ វា ហេតុ កត្តុទិ វា ករណបទេន វុត្តំ។ តថា សីតាតិអាទីសុបិ។ សំវេគោ វា កាយ ឧទ្ធុមាតា ឧក្កប្បុក្កិតាទិ ឯវរូបា អក្ខិបាតា ច។

វាតា កាយ បរិក្ខេបាតាទយោ អាតបេ វា កាយ ឧណ្ហាតបេ។ សរីសបេហិ អហិ វិច្ឆិកា សតបទិកាទយោ។ តេសំ សម្ផស្សេហិបិ រុប្បតិ។

យេហិ វា ដសតិ, យេហិ យត្ថ វា ផុសតិ។ “ទេហ ផស្សា”តិ ទ្វារសវិសា សប្បដិឃរូបផស្សា។ “អធោ”ន្តិ សោតឹអសន្ត អប្បដិឃរូបិតត្វា អរូបផស្សាតត្វា។ “តេសុ”តិ និទ្ទារណេ ភុម្មំ។ ឥធាតិ បិញ្ញាណា សន្តិ យុត្យរូបតំ វិសេសេន្តោ “សមាគមោ ចា”តិអាទិមាហ។ សមាគមោ ច

កាយ អញ្ញមញ្ញាភិឃាតំ រុប្បតីតិ សម្ពន្ធោ។ អាបាថាគមនត្តា អារម្មណករណត្តា ផស្សត្តាតិ យោជនា។ “មហាភូតានមេវ ចា”តិ

អាហបិសាតុ វឌ្ឍិតានំ តិណ្ណំ មហាភូតានមេវ ចា។ “វិការំ អាបជ្ជតី”តិ វត្វា តមេវត្ថំ វិវរន្តោ “យត្ថ ឥតោ”តិអាទិមាហ។ “សង្ខាបិ

វិការប្បត្តា ហោន្តី”តិ តេមហាភូតានំ ឯវ បកតិ វិជហិត្វា ឧប្បន្នាភិឃាតកាលំ បិបុណន្តីតិ អត្ថោ។ “ឧប្បន្នាភិឃាតរូបសន្តតីតព្វា”តិ

បរម្បរតោ ឧប្បជ្ជមានា រូបសន្តតិយោ សន្ធាយ វុត្តំ។ ឯវំ បិញ្ញាណយោគ វិបត្តិយេសុ រុប្បតំ វត្វា ឋានាតិ វិបត្តិ វា ហោតុ, សម្បត្តិ

វា។ បុរិមបត្តិ យសន្តតីនំ វិសទិសប្បច្ចយុប្បត្តិយា វិការោបិ ឯកោក បរិយាយេន រុប្បតំតាយាតិ កត្វា បុន តំ រុប្បតំ ទស្សេន្តោ

“អបិចេត្ថ”តិអាទិមាហ។ “ឃដ្ដតេសេន រុប្បន ផស្សោន យេវា”តិ អាបាថាគមនាទិសេសេន រុប្បនផស្សេហិវិតា អភិឃដ្ដនសេសេនរុប្បន

សមាវាតំ រូបផស្សានយេវ សិទ្ធន្តិ បុច្ឆា។ “សវិក្កហា ហោន្តី”តិ ឥត្ថ សណ្ឋានាការសហិតា ហោន្តិ។ កស្មា, ឧប្បន្នអាទិកសមាវត្តា។

ពហុតព្វរូបកលាបានំ ឯកក្ខណេ ឯកាពន្ធភាវេនបវត្តត្តា។ អរូបផស្សាហិ សណ្ឋានសមាវា ន ហោន្តិ។ សចេ អនេកសតសហស្សានិបិ

ឯកតោ បវត្តេយ្យុំ ឥត្ថសណ្ឋានកាទំ តាយិស្សន្តិយេវ។ ឯកស្មិំ សត្តសន្តានេ ឯកក្ខណេ ឯក កលាបេន បវត្តតិ។ កស្មា, អនន្តរ

បច្ចយូបនិពន្ធេន បវត្តត្តា។ តស្មា តេ សវិក្កហាន ហោន្តិ។ រូបផស្សា បន ឧប្បន្នអាទិក សមាវា ន ហោន្តិ។ ពហូនំ សន្តិវេសវសេន

ឥត្ថសណ្ឋានត្តាយ សំវត្តន្តិ។ ឯកក្ខណេ ច ពហុកលាបាបិ ឯកាពន្ធាហុត្វា បវត្តន្តិ។ តស្មា តេ សវិក្កហា ហោន្តីតិ។

“សីតាទិក្កហណាយាតិ្វយេតា”តិ សីតេនបិ រុប្បតិ, ឧណ្ហេនបិ រុប្បតីតិអាទិនា លោកស្ស បច្ចក្ខេន បាកដស្ស សីតាទិវសេន រុប្បនាយាតិ្វយេន

តព្ភាវេន លោកស្ស អបាកដំ អរូបផស្សានំ រុប្បនំ ញាបេតាតិប្បាយត្តិ ទីបេតីតិ អធិប្បាយោ។ “ចោទនាមុខា កាយា”តិ កាយសញ្ញា កាយាតិ

វុត្តំ ហោតិ។ “លោកាបទាទេសា”តិ ពហុជនស្ស ឧបទាទេស ចោទនាទេស គតតេន។ “បាកដ និមិត្តវសេន”តិ បាកដស្ស

សទ្ធប្បច្ចត្តិនិមិត្តស្ស វសេន។ “សីតាទិក្កហណេន ចិតាបី”តិ បិសេន្តេ សីតាទិក្កហណាយាតិ្វយេនបីតិ ទីបេតិ។ ឯវំ សន្តេបិ

បិញ្ញាណសាធកំ កាយ ត សក្កាសត្តេ លទ្ធំ បាកដនិមិត្តំ វិសេសេន សត្តេ សាធារណត្តិ ទស្សេតុំ “តប្បសក្កិតព្វំ”តិ តស្ស អរូបផស្សានំ

រូបតាបសក្កស្ស និវត្តិ។ “ធាតុវិករាត្តាចសប្បច្ចត្តា”តិ ឯត្ថ ធាតុវិករាត្តាតាតិ ធាតុវិករាត្តាតាប្បការេយាបនំ។ “រូបតា សិទ្ធា”តិ រូបន្តិ កាយ

សញ្ញាសិទ្ធា។ “ធាតុ បតា”តិ ធាតុ រូបំ បត។ “អត្តុក្កហាតំ សីតាទីតំ វេទេតា”តិ កិញ្ចាបិ បិញ្ញាណំ សីតាទិវេទនំ ឧបលាតកាតំ សីតាទីតំ

វេទេត វុត្តំ។ តេន ព្រហ្មលោកេ គន្ធិ អត្តុក្កហកា ឯវ អត្ថិ តេសំ វេទេតាតិ អធិប្បាយោ។ “បិញ្ញាណំ និទ្ទិដ្ឋានិ”តិ សញ្ជានាតីតិ ខោ

ភិក្ខវេ តស្មា សញ្ញាតិ វុច្ចតិ។ កិញ្ច សញ្ជានាតិ។ នីលំបិ សញ្ជានាតិ, បីតកំបិ សញ្ជានាតី-តិអាទិនា ច, វិជានាតីតិ ខោ ភិក្ខវេ តស្មា

វិញ្ញាណន្តិ វុច្ចតិ។ កិញ្ច វិជានាតិ។ មធុរំបិ វិជានាតិ, អម្ពិលំបិ វិជានាតី-តិអាទិនា ច-បិញ្ញាណំ និទ្ទិដ្ឋានិ។

រូបបធចណ្ណតា តិដ្ឋិតា

១៩. តិដ្ឋាគបធេ “ឋត្ថាចា”តិ កចត្តេរ អបិឃាតេសុ កចិឃ្យយាតា ឋត្ថាចា. ត ហិ អតីត ឆម្មា, តិដ្ឋាឃត្តិ តាយ, យទេត្ត បឹត្យុត្វា តិរុទ្ធត្តាតិ អឆិប្បាយោ. បច្ចុប្បត្តា ច ឆម្មា ឲតេហិ បឹត្យុត្តិ, អចឃ្សំ ឧប្បជ្ជយាតា អតាគតឆម្មា ច អតាគតេ បឹត្យុស្សត្តិ, ពថំ តេ តិដ្ឋាឃត្តិ តាយាតិ អាហ “បច្ចុប្បត្តេសុ...បេ... ចត្តព្វមេច តត្ថី”តិ. “ចិរវេឃក្ខុ”ត្តិ ចិរឃាឆារេក្ខុំ. ចិរឃាឆារោ តាយមគ្គ្យាក្ខុមិយំ គន្ថីតិអាតីសុ ចិឃ ម្យុព្យាឆារោ តហោតិ. តេត បត ចិតា អញ្ញាតូ តំ កិរិឃំ ពាតុំ តសក្កោតិ. តស្មា អាឆារការេត បរិគប្បិតោ អាឆារោតិ ឌស្សេតុំ “ឃថាអាការេត”តិអាទិចុត្តំ. ឃថា សក្យុលាតំ បក្កូត កិរិឃា តាយ អាការេសត ចិតា អញ្ញាតូ តសិច្ឆ្យាតិ, តថា ចេដ្ឋក្លូឆម្មាតំ តិដ្ឋុតិ កិរិឃាបិ តិដ្ឋាតេត ចិតា អញ្ញាតូ តសិច្ឆ្យាតីតិ ឌស្សេតុំ “ឃេហិតេ”តិអាទិមាហ. តត្ថ “ឃេ”តិ ឃេតិចិឆចេដ្ឋក្លូសត្តាបឆម្មា. ហិសទ្ទោតិបាតោ. តេសទ្ទោ ចចតាលង្ការោ. “តព្វីតិមុត្តា”ត្តិ តិដ្ឋាតចិតិមុត្តា. តិដ្ឋុតិធាតំ តាយ តត្ថិ. តស្មា តិដ្ឋាតំ តេសំ តិដ្ឋុតិ កិរិឃាឃ ចិសឃា ឆារេរាហោតីតិ អឆិប្បាយោ. ឃថា អឃំ បដីរេបិ តិដ្ឋាឃតិ. តថាឆីរា តិដ្ឋុត្តីតិ ឃោជតា. “តំ តំ កិលេសាតំ ចា”តិ តេ តំតេតំកិលេសាតំ ចា. “ឋត្ថាតំ ចា”តិ អតាគតកចេសុ ឋត្ថាតំ ចា. “ឃុតអប្បដិសត្ថិគកាច”ត្តិ សត្តាតស្ស ឃុត បដិសត្ថាតាកាចំ. បិឃុលត្តិ អរិឃា ឌតា. ឃថា ឃរេក្កុ ពរលចចតំ ជិស្សុតិ អន្តា ព្ទាឃាឃបដិបត្តិឃា ឌរាឃរលេហ្យាបរិមុត្តិស្សាឃីតិអាទីសុ. ត តថា តិដ្ឋាតេតិ អាហ “ឃរេក្កុចិឃា”តិអាទិ. តិដ្ឋាតេតបតក្យុមូចចតេឃេច ជិស្សុតិ ឃត្ថតាឃញ្ចារូបញ្ចា. អសេសំ រូបរទ្ធាតីតិអាទីសុ. តស្មា តិដ្ឋាតេត ពរលា ចចតំ ត ជិស្សុតិ, ពរលា លក្ខលហេស្សេច អកាចតោតិ ឌស្សេតុំ “ត ច តិដ្ឋាត”ត្តិអាទិ ចុត្តំ. ពរលា លក្ខលំ តាយពេត្តុតោ សហពារី បច្ចឃការចោ. តត្ថ អត្តុបាទិសេសាឃ តិដ្ឋាតធាត្យុឃា តិដ្ឋាឃត្តីតិ ជិស្សុតីតិ. សច្ចំ, តត្ថ បត ចិសេសេត ពរលា ចចតំ. ត ពរលាការេគោ. តពារិតិសាបាទិសេសតិដ្ឋាតធាត្យុឃាតិចត្តតតូ ចុត្តន្តិ.

តិដ្ឋាតបធចណ្ណតា

ទុតិឃកាឆាចណ្ណតា តិដ្ឋិតា

១៥. កាយាចធរបធេ “កាយីឃតី”តិ ព្ពន្ធិឃតិ. តិមិត្តស្សាឌចត្តុ មន្តិមច្ឆកេធាឃំ អាគតំ. “តេកាយីឃត្តី”តិ តេ អចិចិតិរេឃាឌេឃា ព្ពន្ធិឃត្តិ. “តត្ថុ ក្កប្បត្តាតមឿ”តិ អចិចិតិរេឃាតិសុ ក្កប្បត្តាតំបិ សត្តាតំ. “កចតិគត្តិ តាយ ហោតី”តិ កចសក្កាតំ អត្តតោ លត្ថិ ឲតំ មម, ឲសោហមស្មិ, ឲសោ មេ អត្តាតិ គលត្តិ តលហ្យា កចតិគត្តិ តាយ. សា តេរឃិកសត្តាតំបិ អត្ថិឃេច. “ការេ អចចរតី”តិ ការេមបរិឃាបន្នំ ហោតិ. ការេ អតេត្តាគឃំ ហោតិ. រូបារូបក្ខមីសុ ក្កប្បត្តំបិ រូបារូបសញ្ញេតគន្ថតិ. កាមសញ្ញេមេច គន្ថតិ. កាមគលតេមេចគន្ថីតិ អត្ថោ. “តីសុកចេសុ ក្កប្បត្តាតិបី”តិ កាមរូបារូបសត្តសត្តាតេសុ ក្កប្បត្តាតិបិ ត ត៣បរិឃា បត្តាតេច ហោត្តិ. ត៣ អបរិឃាបត្តាតេច ហោត្តីតិ អឆិប្បាយោ. “កាយាចធរតាបត្តិធោតសា”តិ កាយាចធរ ឆម្មាតិ ចត្តព្វតា បត្តិធោតសា. “រូបាចធរតាទិមុត្តិធោតសា”តិ ព្ទរេ រូបាចធរ ឆម្មា ត ហោត្តិ, អរូបាចធរ ឆម្មា ត ហោត្តិ, លោកុត្តរ ឆម្មា ត ហោត្តីតិ ឲចំ ចត្តព្វតាបត្តិ ធោតសាតិ ចុត្តំ ហោតិ. ឲសតេឃា “រូបារូបាចធរតាបត្តិ ធោតសា កាយាចធរតាមុត្តិ ធោតសា” តិបធេសុ . អចធរសទ្ទស្ស ក្កប្បត្តេតូ ពហិតេបិ ឲតេធោសា តាបជ្ជត្តិ.

កម្មា, លេិកេ យេក្ខុឃ្យតឃតត្តាហុលតឃាត់បិ សង្កាចាតិ ពួយបត្តំ ចនេត្តា “តតុយេក្ខុឃ្យ ចុត្តិចេសេតបិ”តិអាទិយាហ។ តត្ថ “កេសេត្ថិ”តិ កេសត្ថិ បុក្កលិត់ ចា ឆយ្ហាត់ ចា។ ឃឆាយិកលុត្តេកា កាេយ ចនេត្តាបិ ចេត ចនណាពាហុលត្តា ចតចនេកាតិ តាយំ លកតិ។ ទាឌហត្ថិ អញ្ញាត្ត ចនេត្តាបិ សក្កាេយ ចនណាពាហុលត្តា សក្កាយាចចនេទាតិ តាយំ លកតិ។ អយំ យេក្ខុឃ្យតេយា តាយ។ ឃស្មិំ ចេត អញ្ញាទុក្ខាបិ អត្ថិ, អញ្ញាទុក្ខាបិ អត្ថិ។ អញ្ញាទុក្ខពាហុលត្តា បត ចំ ចត់ អញ្ញចតត្តិ តាយំ លកតិ។ វុចំ សិញ្ញលិចតាឌឹសុ។ អយំ តញ្ញាហុលតេយា។ ព្ពុឆ បត ក្ខុយិេយា តញ្ញាហុលតេយត កាយរូបិរូប តាយំ លកត្តិ, ឆយ្ហា យេក្ខុឃ្យតេយត កាយាចចនេទាទិ តាយំ លកត្តីតិ។ វុចំ កហិតេ សតិ, តេ ចេកាសាតា បញ្ញត្តីតិ ពួយបត្តំ ចនេស្សត្តំ “តម្ភា ព្ពុឆបិ...បេ... ចេកាសាតី”តិអាហ។ “តា”តិ ត កោឆិចេកាសា តត្ថិ។ អត្ថិ វុចាតិ អធិប្បាយោ។

“តម្ភាស្សា”តិ វុត្ត “អស្សា”តិ អចចនេសន្តស្ស។ “តឆា អត្ថិ អក្កុតេហត្ថា”តិ ស្វប្បញ្ញត្តំ អក្កុតេហត្ថា។ “បរិក្កាហិតិយា កាយតណ្ហាយ កេតា”តិ តឆា បរិក្កាហិតិយា កាយតណ្ហាយ កោចនេចិសឃត្តាតាឃតណ្ហាយ កេតាតាយ ហោតិ។ វុតេតត កាេយតីតិ កាេយា, កាយតណ្ហា។ អចចនេតិ វុត្តាតិ អចចន់។ កាយស្ស អចចនេត្តិ កាយាចចន់។ កាយ តណ្ហាយ កោចនេចិសឃត្តា កាយាចចនេត្តិ អយេបត្តាបិ សិញ្ញាតិ។

រូបេអចចនេតីតិ រូបិចចន់។ “រូបេ”តិ សោត្សអសចិឆាឃរូបក្ខុយិយា។ “អចចនេតី”តិ តត្ថ បរិឃាបត្តកាចេត បចត្តតិ។ អរូបេ អចចនេតីតិ អរូបិចចន់។ “អរូបេ”តិ ចត្សត្តិឆាឃ អរូបក្ខុយិយា។ “អចចនេតី”តិ តត្ថ បរិឃាបត្តកាចេត បចត្តតីតិ ពួយបត្តំ ចនតិ “រូបិរូបិចចនេយុបិ អយំតេយា កេតតេត្តា”តិ។ រូបេ កេចា រូបំ។ រូបតណ្ហា។ អរូបេ កេចា អរូបំ, អរូបតណ្ហា។ រូបស្ស អចចន់ រូបិចចន់។ អរូបស្ស អចចន់ អរូបិចចនេត្តិ ពួយបត្តំ ឌីេបតិ “តេសុ បតា”តិអាទិតា។ “អត្រា”តិ ពួយស្មិំ ឆាេត។ ឃឌិបិ លេិកា, ទាេកា, កាេយា, តណ្ហា, តិសត្តាេយត់ លេិកស្សចេចចត់ ហោតិ។ រូបទាេកា អរូបទាេកាតិ បត ចិសុំ ចិកត្តត្តា ព្ពុឆ កាយសេក្ខត ចំ ចនេញ្ញាេលិកា កឃ្យតិ។ “សេត្តាបិ េលិកា”តិ វុតេតសស្សតុនេ្តូ ឌិន្តិសហកេតាបិ សក្កហិតេតាតិ ឥន្ត្តា។

១៩។ “រូបិរូបសត្តា តាសុ ក្ខុឹសុ តិទុត្ថហា”តិ អតិយិត្តា ហុត្វា តិទុត្ថហាតិ អធិប្បាយោ។ ព្ពុជាតិ សតិយិត្តំ តយំ ចនតិ “អយិចា”តិអាទិតា។ “តិស្សេយាបចាេទា”តិ ធាតុបចាេទា, ឃឆា សេត្តាកាេយា អាកេតាតិ។ “តិស្សិតា បចាេទា”តិ ធាតុប្បចាេទា។ ឃឆា ឆឌា អាកត្តីតិ។ “ឃំ វុតស្មិំ អត្ថុេទ”តិ េឃ វុតស្មិំ អត្ថុេទ ឧត្តឆាត់ អាឃតតា។ ឃំ រូបំ, ឃា េចនតា, ឃាសញ្ញា, េឃ សង្ខាទា, ឃំចិញ្ញាណត្តិ េយាឌតា។ “សុចិសន”ត្តិ យេក្ខុឃ្យាទិ តេយហិ អតាក្យលត្តាសុចិសុទ្ធិ។ “កាំ ចិកេល្លេបតា”តិ ចិត្តចិកេល្លេបត កាំ បេយាឌតត្តិ អតេត្វា។

២០។ “លុត្តតប្បលុត្តតេត្តតា”តិ កិត្តតប្បកិត្តតេត្តតា។ “ឃត្វា”តិ ឃស្មិំ តេក្ខុយកេ ឆយូសយូហេ។ “តិចិសតី”តិ តិត្វា ចិសតិ, ស្វបាកត្តិ។ “តស្សា”តិ យិត្ថាក្កាហស្ស។ “តេស”ត្តិ លេិក្យត្តទ ឆយ្ហាត់។ “យេស”ត្តិ លេិកិឃ ឆយ្ហាត់។ “លុត្តត”ត្តិ ឧលិកកេក្ខត កិត្តត់។ “បលុត្តត”ត្តិ សណ្ហាតកេចេត សត្តតិធ្វេចេត តាតប្បកាេរតា កិត្តត់។ តិត្តាត់ បត ព្ពុឆ ត លត្តតិ ចិត្តសក្កហាឆិកាទត្តាតិ អធិប្បាយោ។ េសា ច អបរិឃាបត្តកាចា, ចិសុំ វុកាចត្សត្ថិ អចត្វា ក្ខុយិតាយាតិ េយាឌតា។

ចត្សត្ថុយិចិកាកចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

១៨. “ហីន”ន្តិ សន្តានតិអាទីហិ នោកលាធម្មេហិ អយុត្តត្តាហីនំ. “សន្តហីន”ន្តិ លោកាទីហិ បាបធម្មេហិ យុត្តត្តា សន្តា ចិត្តេហិ ហីនតាទំ. “តទេត្ថា”តិ រូបទិយាតំ ចិត្តាតំ នោកលាសញ្ញាការលាសុលទេត្ថា. “អាទីនេតា”តិអាទីយ្យ“ចិឆិចិត្តចនេសតាតិ ឲតំ យយ, ឲនោហយម្ពិ, ឲនោរេយ អត្តាតិ ឲចំ បចត្តស្ស កចតិកត្តិ ឌចតចិឆិចិត្តស្ស ចនេសត. ឲចញ្ញាសតិ, កំ ការលំ លោកម្ពលចិត្តស្សបធយំ ចចនេតតិ អាហ “អក្យសលេសុ បតា”តិអាទិ. “ន្តិហិចពុម្ពលេហិ”តិ លោកនយាហសន្តានេតហិ ន្តិហិ ចពុម្ពលេហិ.

១៩. “សិតិន្ទចិត្ត”ន្តិ សាតនេចងតាយុត្តត្តាល្វលចិត្តំ ត ហោតីតិ អធិប្បាយោ. សុយតស្សការចោតិ ចុទេត្ត កាយិកសុលចេងតាយបិ បសទ្ធោ សិយាតិ ចុត្តំ “យាតសិក...បេ... តាយ”ន្តិ. “សុយតាកិឆាតស្សា”តិ សុយតតាយស្ស. “បចត្តិតិមិត្ត”ន្តិ បចត្តិយា អារម្មណ ការលំ. កទំ បត ការចោ បចត្តិតិមិត្តំ តាយហោតីតិ អាហ “កចត្តិ...បេ... កត្វា”តិ. តិមិទេត្ត កុម្ពិ. តឆាហិ ការចោ តាយ សម្ពយ្យចត្តិតិមិត្តត្តិ ចុត្តំ. ព្ពាគាតិ តិមិត្ត លក្ខលំ ងស្សនេត្ត “ឃឆាហិ”តិអាទិយាហ. “តត្វា”តិ តម្ពិ បយោគេ. “ងត្ត តិមិត្ត”ន្តិ ងត្តការលា. “តំ ចេងតា តិមិត្ត”ន្តិ តំ ចេងតាការលា. ឲត្វ សិយា, “ឲតម្ពិត្តិ តិមិទេត្ត កុម្ពិ”ន្តិ ចុត្តំ, តិមិត្តញ្ញាតាយ អការលំ អសាធតំ, តំ កទំ សាធតចិក្កហេ យុជ្ជតីតិ. អធិការលា សាធតាត្វុបត្តា សម្ពយ្យចត្តិតិមិត្តស្សាតិ ងដ្ឋព្វំ. ឲតេតាតិ ច ឲតប្ពាតិ ច ហេតុ អទេត្ត រូកឃចចតត្តិ ចងត្តិ. អារម្មណហេតុ តាយសាធតទ្វេបិ កចតីតិ តេតសំ អធិប្បាយោ. សុដ្ឋ ករោតិ, បកតិបច្ចយេត អតិប្បវត្តំ កម្ពុំ អត្តនោ ជាលេត តិប្បាទេតីតិ សន្តានោ. “បុគ្គាកិសន្តានោ”តិ បុគ្គាការេ អកិសន្តានោ. បយោនេតិ តិនយោនេតីតិ បយោគោ. រូបេតិ ផលសន្តានេតា អទេត្វា ឲទេតាតិ រូបិនយា. “អាលត្តិឃាចា”តិ បេបតាយចា “អព្ពោសុនេតត ចា”តិ អាឃាចនេតត ចា “តទេន្តត្វា ចា”តិ កឃំ ងស្សត្វា ចា “តំ តំ រូបិយំ បទេ អាទិក្ខ”ន្តិ. កទំ អាទិក្ខតីតិ អាហ “អការេលា”តិអាទិ. “តម្ពិ តម្ពិ កម្ពេ បយោនេតីតិកត្វា ព្ពាធ សន្តានោ តាយា”តិ យោជតា. “បច្ចឃ ករលា”តិ បកតិបច្ចឃករលា. “តេតា”តិ សន្តានេត. “សាធារលោ”តិ កុសលាកុសលាញ្ញាកតាតំ សាធារលោ. “ចុចិតេធត សន្តានេតា”តិ បយោគេត ចា រូបិយេត ចា. “យោ បត តេតសហិតោ”តិអាទីតា បុទ្ធោត្តចុត្តយេចត្តំ បការត្តទេតបិកចំ កាតំ “នោបត ឃតា”តិអាទិ ចុត្តំ. “ព្ពាតី”តិអាទិ លទ្ធក្កលា ចចតំ. “បច្ចឃកាលម្បុចតាយ”ន្តិ បច្ចឃកាលម្បុច ចិនេសស តាយត្តិ ចុត្តំ ហោតិ. រូប្យត្តទេត្ត ព្ពាកបច្ចយោតិ កចំ ចិញ្ញាឃតីតិ អាហ “ឃម្ពិ សយេឃ”តិអាទិ. “បិញ្ញព្ពាឃ”ន្តិ ធម្មសង្កហិបិញ្ញព្ពាឃំ. “អបលក្ខេត្វា”តិ អចិន្តេត្វា ព្ពាទេទ្ធចទេត្វា. សន្តានេយតំ តយុជ្ជតិយេច. កម្ពា, បិញ្ញព្ពាអដ្ឋកឆាហិ អសំសត្តតត្តា, អត្វយុត្តិញ្ញាតយុត្តិតញ្ញា អចិសចត្តាតិ អធិប្បាយោ. “ត”ន្តិ ចិត្តំ. “ឲតេតា”តិ បុគ្គប្បយោគេត. “ឃឆាចុត្តតយេតា”តិ តិក្ខាចសន្តាតយល្អចិនេសនេត. “នោ បតា”តិ បុគ្គប្បយោគោ បត. “ព្ពាតី”តិ តម្ពា. “តំ តិព្ពត្តិតោ”តិ តេត បុគ្គប្បយោគេត តិព្ពត្តិតោ. “ចិទ្ធិច្ចា”តិ អយុត្តបក្ខបតិត្វា. ឲតេតបចិក្ខិត្វា ហោតីតិ សម្ពន្ធោ. កាឆាយំ “ចិត្តសម្ពុទិ”តិ ចិត្តម្ពិ សម្ពុតោ. ចិនេសនោ សន្តានោ តាយាតិ យោជតា. សលោបនោ, សបក្ខកោញ្ញាជីសុចិយាតិ ចុត្តំ. សារសចា ធម្មា, សារម្ពុលា ធម្មាញ្ញាជីសុចិយាតិ បត ចុទេត្ត យុត្តតំ. “បិញ្ញព្ពាអដ្ឋកឆា សិទ្ធ”ន្តិ បិញ្ញព្ពាអដ្ឋកឆានេតា សិទ្ធំ អបិចយត្វចិសុទ្ធិយក្កាជីសុ អសន្តានំ ចិត្តំ, សសន្តានំ ចិត្តត្តិ អាកតំ. តត្វ អយំ បទ្ធិមតយោ យុទេត្វា រូបិយសម្ពុទ្ធិតស្ស អនេតកសតសម្ពុចនេតា “ព្ពាងញ្ញា តយងស្សតនេចា”តិ ចុត្តំ. “រូងាសិតការចតា”តិ យញ្ញព្ពាការចេត. “ឃតោតា”តិ ឃម្ពា. ចិការបទេត្វា ហោតីតិ. តនេតា អធិយត្តបស្សតំ ចិញ្ញាឃតីតិ យោជតា.

១៨. ព្ពាគាតិ សហកតចចត សយ្យយុត្តចចតាតិ ចិចារនេត្វា “ឲត្វចា”តិអាទិយារកិ. “ត បត តេ នេកងចត្តា ហោតី”តិ កម្ពា ចុត្តំ. ត ត

ទេបិចក្ខុ សមុទ្ទស្សា, សោមសមុទ្ទស្សា, តិអាទិនា ច, កាយចិត្តេក្កា, ញាបាទចិត្តេក្កា, តិអាទិនា ច, ទុក្ខេ អញ្ញាណំ, ទុក្ខសមុទយេ អញ្ញាណំ, ត្តិអាទិនាច ទេនចត្តា ហោន្តីតិ។ សង្ខំ ទេ បន ទេនា ឥមំ ចិត្តំ កិន្តំ ន ពទន្តិ។ តស្មា ទេ ទេនចត្តាន ហោន្តីតិ ទុត្តា។ ន ច ទេតំ អយំ ចិកប្បោ អត្ថិតិ សព្ពទេទ្ធា។ "ឥមស្មិំ ចិត្តេ"តិ លោភមូលចិត្តេ។ "កត្ថចិ"តិ កិស្មិញ្ចិ ចិត្តេ។ ឃេចាបនកាតិ ទុទេត្ត សុឆមេសុ អាកតាតិឃេចាបនកាតិ។ "អញ្ញេហី"តិ ទោសមូលមោហមូលេហិ។ តត្ថាតិបិ ឥឆ ករហេតុញ្ញាតីតិ សព្ពទេទ្ធា។ "តា"តិ ន ករហេតុញ្ញាតិ។ កម្មាតិ អាហ "ទេតុហី"តិអាទិ ។ ទេបិ ឥឆ តករហេតុញ្ញា និយុំ។ ន បន ន ករហេតុញ្ញា។ កម្មា, ឆចងតាយ ច សយំ ទេនចត្តត្តា, ជិជ្ជិ សព្ពទាគត្ថា ចិកប្បសត្តាចាតិ អធិប្បាយោ។

១៣។ "សោមនស្សស្សការណ"ន្តិ សោមនស្សុប្បត្តិយា ការណំ។ សោមនស្សុប្បត្តិយា ការណេ ទុទេត្ត តំ សហគត ចិត្តុប្បត្តិយាបិការណំ និទ្ធិ ហោតីតិ កត្វា តទេច ទុត្តន្តិ ជជ្ជន្តំ។ ទេតាហ "សោមនស្សុប្បជិសន្ធិកោហី"តិអាទិ។ ហឹទេត ចា...បេ... អាទមុទេតេ សមាទោទេកា, ទេតេ សមាឃុត្តស្សាបិ ចិត្តំ ជុប្បជ្ជមានត្តិអាទិនា ចត្តព្ពំ។ តថា ញាសតុត្តិយំបិ ជុទេបក្ខាការណេ "ញាសតុត្តី"តិ ឥទំ ទោយតស្សុប្បសក្កបរិហារចចតំ។ អញ្ញាសយោទុច្ចតិ អញ្ញាទុត្តំ ពេហំ។ ជិជ្ជិ សក្ខទោតា អញ្ញាសយោឃស្សាតិ ជិជ្ជញ្ញាសយោ។ តស្ស ភាទោ ជិជ្ជញ្ញាសយតា។ "អយោតិសោ ជុមុជ្ជុត"ន្តិ អតុបាយទោតា អាក្ជតំ, ឃតសិការំ។ "ចិត្តា បស្ទតចទេសតា"តិ កម្ពិទេស្ទុ ឆទេមុស្ទុ ចិត្តាបសចតចទេសត, ចិមំសា ចទ្ធតចទេសត។ "ជិជ្ជការណទេចា"តិ ជិជ្ជំ ការណប្បជិទ្ទបកទេចា។ ទេតាហ "សារទេតាសច្ចទេតា ជុមុជ្ជុត"ន្តិ។ "តទ្ធិបរីទេតា"តិ តទេតា ចិបរីទេតា។ អជិជ្ជញ្ញាសយតា, ជិជ្ជិចិបត្តុបក្កលបរិចជ្ជតតា, សទ្ធម្មសចតតា, សមុាចិតក្កញ្ញាហុលតា, ឃោតិសោ ជុមុជ្ជុតញ្ញា ជិជ្ជិចិប្បយោកការណន្តិ ចត្តព្ពំ។

"ព្វមេតំ បន ចិត្តាតំ ជុប្បត្តិចិធានំ ចិសុទ្ធិមគ្គេហេតុញ្ញ"ន្តិ ចិសុទ្ធិ មគ្គេ តន្ទេសទេតា ករហេតុញ្ញំ។ ទុត្តមិញ្ញាត្តំ។ ឃតា ហិតត្តិការមេស្ទុ អាជិតទេចាតិអាទិនាតទេឃត មិច្ឆាជិជ្ជិ បុរេក្ខត្វា ហដ្ឋតុដ្ឋោ កាមេចា បរិភុញ្ជាតិ, ជិដ្ឋមង្គលិកិតិ ចា សារទេតាបច្ចេតិ សកាច តិទេក្ខត អត្តុស្សាហិទេតតចិត្តេត។ តទា បឋមំ អកុសល ចិត្តំ ជុប្បជ្ជតិ។ ឃទា បន ទេន្ទត សមុស្សាហិទេតត ចិត្តេត, តទាទុតិយំ។ ឃទា មិច្ឆា ជិជ្ជិ អបុរេក្ខត្វា កេចលំ ហដ្ឋតុដ្ឋោ មេថុនំ ចា សេចតិ, បរ សមុប្បត្តិំ ចា អភិជ្ឈាយតិ, បរភណ្ឌំ ចា ហរតិ សកាចតិទេក្ខតេច អត្តុស្សាហិទេតត ចិត្តេត។ តទា តតិយំ។ ឃទា ទេន្ទត សមុស្សាហិទេតតចិត្តេត, តទា ចតុត្ថំ។ ឃទា បន កាមានំ ចា អសមុប្បត្តិំ អាកម្ម អញ្ញេសំ ចា សោមនស្សហេតុនំ អភាទេត ចតុស្ទុបិ ចិកប្បេស្ទុ សោមនស្សរហិតាហោន្តិ , តទាសេសានិ ចត្តារិ ជុបេក្ខាសហកតានិ ជុប្បជ្ជន្តីតិ។

លោភមូលចិត្តចណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១៥។ ទោសមូលចិត្តេ "ចិទ្ទប"ន្តិ ទុជ្ជំ, លុទ្ធំ។ ទុមុតស្ស ភាទោចាតិ ទុទេត្ត កាឃិកទុក្ខចេទនាឃបិ បសទេញ្ហា និឃាតិ ទុត្តំ "ឃាតនិក...បេ... តាយ"ន្តិ។ បជិហញ្ញតិ នាឆតិ។ "សត្តទេត្ត"តិ សត្តាបិទេតា។

១៩។ "ទេនកទេរា"តិ អញ្ញាមញ្ញាចិទេសសកទេរា។ "ទេនកទោត ហោន្តី"តិ ព្វមស្ស ចិត្តស្ស អញ្ញាមញ្ញាចិទេសសកទោត ហោន្តិ។ ទោមនស្សក្កហណំ

បសដ្ឋកិចត្តតត្ថំ ហេតុតត្ថិ ឃោឌតា បសឌ្ឋាតិ ចតាតប្បការតោ សឌ្ឍតិ លក្កតិ ពធិ បសឌ្ឋាតិ អាហ “ឃធាហិ”តិអាទិ “ពុទ្ធិ បចេចតត្តំ”តិ ពុទ្ធាយយំ ព្ពលេយសំ យរលោតាតិអាទិ ចិល្លត្តិ ឲចំ សហកតប្បសដ្ឋំ តិចតេត្តត្វា សម្បយុត្តប្បសដ្ឋំ តិចតេត្តាំ “បដិឃក្កហលំបឺ”តិអាទិ ចុត្តំ តិរច្ឆានកតបរិលាចតេឆ អបុញ្ញា តាយ តត្ថិ អាទិកប្បតោ បជ្ជាយ យតុស្សាតំ ឃធាកាយ បរិតោកតេ្ថាយ លេហិកិស្សាទិឃេតឆាចឌ្ឌាយិតា តិយ្យិតត្វាតិ អធិប្បាឃោ “ចិស្សុជ្ជា”តិ អតាសដ្ឋា “អញ្ញោចា”តិ អញ្ញោ ចា ឌតោ ចិយតិ ឲច តេចយតិកំ តេចយតិកំ ឌាតំ ឃេយំ តេ តេចយតិកឌាតា បុរិយចិត្តស្សលោកសហកតការចា ព្ពយាតិអដ្ឋបិ លោកសហកតចិត្តាតិតាយាតិ ព្ពយិតា ក្ខួឡអតិកយតេ តេច យិតេ្ធាចិឃាតិ ឃោឌតា ក្ខួឡអតិកយតេត បដិឃសម្បយុត្ត ការចេយិតេ្ធ ចោយតស្សសហកតការចាបិ តេតយិតេ្ធា ឃេចាតិ ពត្វា “តេតយំ កហលំ”តិ ចុត្តំ “តេតយ”ត្តិ ចោតស្សបដិឃាតំ ព្ពយម្ហិ ចិតេ្ត ព្ពស្សាយច្ឆទិយក្កុច្ចាតិចធិតយិត្ថាតិ ច អតិឃតឃោកិតិ ច ហោត្តិ ឃេចាបតកាតិ ច តេតាហ “បុរិយចិតេ្ត”តិអាទិ ចោយតស្សំ ព្ពយម្ហិ ចិតេ្ត អត្ថិ, អញ្ញាចិតេ្តសុ តត្ថិ, តស្មា អសាឆារលា ឆម្មា តាយ អតញ្ញាសាឆារលា ឆម្មាតិបិ ចុច្ចតិ “ឃធាតំ”តិ តំ តិឌស្សតំ តក្ខាហរលំ ឃធា កតយត្តិ អត្ថោ “រូបលក្ខតឺ”តិ សញ្ញារបតិ អាតបំតាឃតិរក្ខតឹតិ អាតបត្តំ ឃេតច្ឆត្តំ លទ្ធំ អាតបត្តំ ឃេតាតិ លទ្ធាតបតេ្តា រាឌកុមារោ ឃោ អាតបត្តំ លេទ្ធាតិ ចុតេ្ត សត្តំ រាឌសម្បត្តិំ លេទ្ធាតិ ចិញ្ញាឃតិ តស្មា ព្ពធំ រូបលក្ខលា ចចតំ ឌាតត្តិ ឌដ្ឋាំ “រូកិត្ត”ត្តិ ទិត្តំ ចោយតស្ស បដិឃាតំ បុតេ្ត ចោយតស្សសហកតត្តិ ចត្វា តិកយតេ បដិឃសម្បយុត្តចិត្តាតឹតិ ចុត្តត្វា “ព្ពយស្ស…បេ… យិត្ថេតា”តិ ចុត្តំ

១៧៩. “អតិដ្ឋលោកឆម្មេហី”តិ អលាភោ ច, អយសោ ច, តិន្ទា ច, ទុក្ខញ្ញាតិ ចតូហិ អតិដ្ឋលោកឆម្មេហិ “តំ កុតេត្ថ លឡ្កា”តិ អហំ អលាភាឌីហិ យាសយាកត្ថិតិ បតេ្តត្តស្សបិ កុតោ យេឲត្ថលោកេតំ បត្វតា ប្ញរលំ សត្តាកាលំ លឡ្កាតិ អត្ថោ “លឡ្កា”តិ ច កយ្យត្ថឹបកំ បរិបដិកបធំ ព្ពយេយំ រូប្បត្តិចិឆាតំ ចិសុទ្ធិយេក្កុ សេដ្ឋបតោច ចុត្តំ តស្ស បិលាតិ បិតាឌីសុ តិក្ខយត្តប្បចត្តិការលេ បចត្តិតេចតិតត្តាតិ

ចោសមូលចិត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា

១៨០. មោហមូលចិតេ្ត “មូលត្តរចិរហេតា”តិ អញ្ញមូលចិរហេត សំសប្បតីតិ សំសប្បយាតា ឲចំ ត្យ ពោ, អញ្ញាធាត្យ ពោតិ ឲចំ ទិដ្ឋា ឲរឃតិ កប្បតីតិ អត្ថោ ចិក្ខិបតីតិ ចិក្ខិបយាតំ “តិឃយតត្ថ”ត្តិ ព្ពធំ ចិចិកិច្ឆាសម្បយុត្តំ តាយាតិ តិឃយតត្តំ ព្ពដធ្យាបដិឃសម្បយុត្តំ ចិឃ តិកយតេត យិត្ថំ ត ហោតិ “ព្ពធ លេទ្ធាកាសំ ហុត្វា”តិ មូលត្តរ ចិរហត្តា ឲច ព្ពធលេទ្ធាកាសំ ហុត្វា បកតិ សកាចត្វតំ, ព្ពតិ តស្មា តត្តីតិ ឃោឌតា “អតោសក្កយាត”ត្តិ បច្ឆតោ អតិចត្តយាតំ “អសំសឹឌយាត”ត្តិ តេហដ្ឋតោ អបតយាតំ រូកឃេត អញ្ញាច្ឆិតត្តិ ចុត្តំ ហោតិ “អតិសម្មូឡហតាឃា”តិ មូលត្តរ ចិរហេត មោហេត អតិសម្មូឡហតាឃ “អតិចញ្ចលតាឃា”តិ សំសប្បយាតចិក្ខិបយាតេហិចិចិកិច្ឆុទ្ធច្ចេហិ អតិចញ្ចលតាឃ “សត្តត្តបឺ”តិ សត្តេសុបិ អារម្មណេសុ អដ្ឋកធាយំ សត្តារ គេតេត អចិត្តាឃ ទុចិឆការចោច ចុតេ្តា ពធំ ចុតេ្តា អចិត្តា អប្បដិបត្តិ មិច្ឆា បដិបត្តិតោ ទុចិឆា តធា សសត្តា រាសត្តារតោតិ ចុតេ្តា “តិចិឆការចាចា”តិ ព្ពយម្ហិ ចិតេ្តសត្តារចិម្មត្តាឃ អចិត្តាឃ សត្តិ តិចិឆការចាច ព្ពយេយំ ទិដ្ឋិ ចិត្តាតំ រូប្បត្តិចិឆាតំ ចិសុទ្ធិយេក្កុសេដ្ឋបតោចចុត្តំ តស្សអសត្តិដ្ឋាតចិក្ខេបការលបចត្តិ តេចតិតត្តាតិ

១៨។ "សព្ពទាបី"តិ តិបិតសមុដ្ឋានយោ ចា ហោតុ អញ្ញមញ្ញបច្ចយតោ ចា, ចិស្ស តិបិតោចាតិ ឲចំ សព្ពប្បការេនាបិ។ អកុសលបទេ អកាទោ ចិរុទ្ធោ។ យថា អមិត្តោ, អស្សទោ, តិទេស្សតុំ "អកុសលាតិ"តិអាឌិយាហ។ "បដិចិរុទ្ធការេចា"តិ យោហាឌីហិ អកុសលេហិ ចិរុទ្ធការេចា។ កាចតិតារហត្ថីតិ "អកាចតារហា"។ ពចំ បត កាចតិតារហត្ថីតិ អាហ "បុតប្បុត"ត្តិអាឌិ។ "តិឃាមំ ឲ្យក្កុយត្តាបី"តិ បច្ចាតត្តទិយ កាមុការេចត តិឃតមិច្ឆាឌិដ្ឋិការេចត ច តិឃាមំ ឲ្យក្កុយត្តាបិ។ អបិឃំ កដត្ថីតិ អបិឃកាកិតោ។ កាមុការកា។ តេសំ ការេចា តាឃ។ "ចដ្ឋសោតតិឃតោ"តិ សំសារចដ្ឋ សោតស្មិំ តិឃតោ។ "ឆិរតរបត្តា"តិ សយាឌិចសេត ឆិរតរកាចំ បត្តា។ ព្ពុទាតិ តយេចតុំ បការន្តរេត ចិការេចតុំ "អបិចា"តិអាឌិយាហ។ "សិឃុ"ត្តិ បដំ ឆាតុបច្ចយេហិ សិទ្ធំ តិប្បត្តបដំ តាយ តហោតិ។ កស្មា, ព្ពុឆបរិកប្បត្វស្ស អសម្ពុចតោ។ តិបិតបដំ ហោតិ។ កស្មា, អនេកត្វតា សម្ពុចតោ។ ព្ពុឆ បត កចត្តិ សទ្ទេត សយាតេត្វា។ តេតាហ "តិបិតបដំ ព្ពុឆ ដដ្ឋា"ត្តិ។

អកុសលចណ្ណតា។

១៩។ អហេតុកចិត្តោ។ "សព្ពតិហិត"ត្តិ សព្ពចិត្តេហិ ហិតំ។ បុត "សព្ពតិហិត"ត្តិ សព្ពហេតុកេហិ ហិតំ។ "ត"ត្តិ អកុសល ចិបាកំ។

២០។ សុត្តបិឭព្ពឃំ, "កដ្ឋ"ត្តិ សុក្កុទាទុំ។ "សកលិក"ត្តិ លិក្ខិតបាលិតំ កដ្ឋក្កលព្ភំ។ "ទុស"ត្តិ ឌីហិសុក្កំ។ "សក្ការ"ត្តិ កចចទំ។ ចក្ខុញ្ចាទូបេ ច បដិច្ច ឃំចិញ្ញាណំ ឧប្បជ្ជតិ។ តំ ចក្ខុចិញ្ញាណន្តេច ចុច្ចតីតិអាឌិតា យោជេតព្ពំ។ តត្ថ "ទូបេ"តិ ទូបាយតនេ។ "សទ្ទេ"តិអាឌីសុបិ ឲសតយោ។ ឲត្ថ ច ចិញ្ញាណាតិ ឲកចត្ថ តិស្សិតាតិ ហោត្តិ។ តស្មា ចត្ថ ទ្វារេសុ ឲកចចតំ ចុត្តំ។ អារម្មណាតិ បត ឲកចិញ្ញាណេនាបិ ពាហុតិ កហិតាតិ។ តស្មា អារម្មណេសុ ពាហុចចតំ។ "ទុក្ខយតី"តិ ទុក្ខំ ករោតិ។ តាយឆាតុ បទេ ញោតិ។ យថា អត្ថាតំ សុខេតិ ចិណេតីតិ សទ្ទចិន្នុ ឆាតុបិទេសុ បត សុខទុក្ខតក្កិរិយាឃំតិ ចុត្តំ។ តក្កិរិយាតិ ច សុខកិរិយា ទុក្ខ កិរិយាតិ អត្ថោ។ សាតកិរិយា អស្សាតកិរិយាតិ ចុត្តំ ហោតិ។ ច សទ្ទោ ឲ្យការសេត្វាតិ កត្វា "ទុក្ខំ ឲ្យការសាត"ត្តិ ចុត្តំ។

២១។ "ចក្ខុស្ស អសម្ពិន្នត្តា"តិ ចក្ខុបសាទទូបស្ស អកិន្នត្តា។ តស្មិំ ញ្ញាកិន្នេសតិ អន្ធស្ស ចក្ខុស្ស ទូបតិនុបដ្ឋហត្ថីតិ។ "សោតស្សអសម្ពិន្នត្តា"តិអាឌីសុបិ ឲសតយោ។ "អាលោកសន្និស្សយបដិលិកោ"តិ ចក្ខុ ច អាលោកេសតិ កិច្ចការី ហោតិ។ អសតិ តហោតិ។ តថា ទូបញ្ចា។ តស្មា អាលោកោ តេសំ ចិសយចិសយីកាទូបការយេត សន្និស្សយោ ហោតិ។ តស្ស អាលោកសន្និស្សយស្ស បដិលិកោ។ ឲសតយោ អាកាសសន្និស្សយាឌីសុ។ ព្ពុយេសំ អក្កាតំ យុត្តិ ឌីបតា ឧបរិទូបសក្កហេ អាកមិស្សតិ។ "អដ្ឋកថាយ"ត្តិ អដ្ឋសាលិតិយំ។ តត្ថ "តស្មិំ បត អាបាតំ អាកច្ឆន្តេបិ អាលោកសន្និស្សយេ អសតិ ចក្ខុចិញ្ញាណំ តុប្បជ្ជតី"តិ ចចតំ អសម្ពុចេន្តោ "តំ ចិតា អាលោកេតា"តិអាឌិយាហ។ "អកាចឥស្សត បទ"ត្តិ អកាចឥស្សតប្បឆាតំ។

២២។ ចិបាកចចតេត្វា។ ចិបច្ចតីតិ ចិបាកំ។ ចិបច្ចតីតិ ច ចិបក្កកាចំ អាបជ្ជតិ។ បុព្ព កតកម្មំ ព្ពុទាតិ តិព្ពត្តិ បិបុណាតីតិ ចុត្តំ ហោតិ។ ព្ពុទាតិ តឥត្វំ បិកាដំ កទោរន្តោ "អយញ្ចា អត្ថោ"តិអាឌិយាហ។ អដ្ឋកថាយំ អាឃូហត សយក្ខិតាបិ អាកតា។ ព្ពុឆ បតសា ចេតនា សយក្ខិតាយ សក្កហិតាតិ កត្វា "ចតស្សា សយក្ខិចា"តិ ចុត្តំ។ សយក្ខិតាតិ ច សយុត្តតា។ "តំ តំ កម្មាឃូហត កាលេ"តិ បិណាតិ បិតាឌិកស្ស

តត្ថិរយាបថិកស្ស ច តស្ស តស្ស ទុក្ខិតសុចិតកប្ពស្ស អាឃ្វហតកាលេ សយុ្ជិតកាលេតិ អទេ្វា៍ “សន្តុរេយា អកាចំ បត្វាត តិរុជ្ឈាី”តិ ឃថា អញ្ញាកត ឥប្ពាតិរុជ្ឈាបាតា សន្តុរេយា អកាចំ បត្វា តិរុជ្ឈត្តិ៍ តថា តតិរុជ្ឈត្តីតិ អធិប្បាយោ៍ “សន្តាកាន បរិបុន”ត្តិ បិលាតិបិតំ កនោគ្គស្ស កប្ពាគុ ន្វបិតហ្វកាឃ ចឌឹយតោ ចិការា សត្តិស្សត្តិ៍ ឲសតយោ អឌិត្តាគាតាឌឹស៍ ឲចន្វបេហិ សទេ្តាហិ អាការ ចិការេហិ បរិបុន៍ “តិគហិត្វា ចា”តិ សណ្ហបេត្វា ឲច៍ “ឃំសន្តាឃា”តិ ឃំកិរិឃាចិសេសតិឆាតំ សន្តាឃ៍

កាឆាឃំ៍ “សជ្ជុ”តិ ខ្ពយស្មិំ ឌិចសេ៍ “លិនំ ចយុ្ចតិ”តិ ឃថា លិនំ តាយ ខ្ពយស្មិំ ឌិចសេ យុ្ចតិ៍ បកតិ៍ ឌហតិ៍ ចិបរិលាមំ កច្ឆតិ៍ ត តថា បិបំ កតំ កប្ពត្តិ យោឌតា៍ កធំ បត ហោតីតិ អាហ “ឥហត្តុ ចាលយន្តេតី”តិ៍ “កម្ពាលទន្តោចបិចកោ”តិ លាទិកា លទន្តោចិឃ អក្កិ៍ “សោ បតា”តិ កិរិឃា ចិសេសោ បត៍ “ចិស្មំ ឲកោ បរយត្វ ឥប្ពាតិបិ សព្វ្វាត កច្ឆតី”តិ ចិស្មំ សយ្យឃុត្ត ឥប្ព គាចេត សព្វ្វាត កច្ឆតីតិ អធិប្បាយោ៍ សោ ហិ កប្ពបុ្ចឃឥប្ពត្តា បរយត្វ ឥប្ពា ត ហោតីតិ ត ចត្តុទ្តោ៍ តេតាហ “អត្វសឃឆាតុយោ ចិឃា”តិ៍ “សោ”តិ កិរិឃាចិសេសោ៍ “ត”ត្តិ កប្ពំ ចា, កប្ពតិឃិត្តុំ ចា, កតិតិឃិត្តុំ ចា៍ “តគា ខ្ពកាសំ លកតី”តិ ចិបចុ្កតត្វាឃ ខ្ពកាសំ លកតិ៍ ខ្ពកាសំ លកិត្វា បចុ្បដ្ឋាតីតិ អធិប្បាយោ៍ “តត្វា”តិ តាស៍ ច តុស្វសយគ្គិតាស៍ “ខ្ពតី”តិ លន្តក្រហចធតំ៍ “ឲចញ្ញា កត្វា”តិអាឌិ បុត លន្តក្រហចធតំ៍ “បិញ្ញខ្ពឃ”ត្តិ ឥប្ពសក្កហិ បិញ្ញខ្ពឃំ៍ “កប្ពសត្តាតតោ”តិ អន្វបសត្តាតំ ឲច ចុ្កតិ៍ “ឃេ បតា”តិ កត្វការា បត៍ “តេស”ត្តិ កត្វការាតំ៍ អាបជ្ជតីតិ សព្តទ្តោ៍ តេតំ ចាគេតិ ចា យោឌេតគ្គាំ៍ ឃទិ្ឈាបយំ ឥស្សត្តីតិ យោឌតា៍ “តត្វា”តិ តស្មិំ ចធតេ៍ ត ច ត លកត្តីតិ យោឌតា៍ “តគា”តិ តស្មិំ បរិហតកាលេ៍ “តាញូអ”ត្តិ បុប្យុចលិតំ ឥណ្ហកំ៍

៦៣៍ “សក្ខចា”តិ បសក្កការេហិ៍ អតិចិសេសេត ធរហិ បចត្តតំ អតិធាតោ៍ ចិសេស ចុត្តិ៍ ត អតិធាតោ ញ្ញតិធាតោ៍ សាយញ្ញា ចុត្តិ៍ បព្ហត្តទេត សាឆារហតាតិ ចុត្តំ ហោតិ៍ បព្ហត្តទេត សាឆារហតា តាយបព្ហត្តរស្ស តាតប្យការតោ សជ្ជតយេច លក្កតយេចាតិ ចុត្តំ ញ្ញតិធារស្សាតិ បសក្កស្ស ខ្ពតេ្ចចទេ្វាតិ៍ ឲត្វចាតិអាឌិតា សក្ខចញ្ញតិធារាតំ អកាចយេច ចឥតិ៍ អក្យុសលហេតុហិ ច សហេតុកតា សក្ខចា តតិ្វតិ សព្តទ្តោ៍ “តេស”ត្តិ អក្យុសលចិបិកាតំ៍ “អញ្ញតិធារោយេចា”តិ ញ្ញតិធាររហិតោយេច៍

៦៣៍ “បញ្ចទ្វារេ ឌ្ហប្យត្ត”ត្តិ បញ្ចទ្វារចិការេ បដិចុ្ច ឌ្ហប្យត្តត្វា ចុត្តំ៍ តេតាហ “តត្ថ៉ា”តិអាឌិ៍ ឲសតយោ យតោទ្វារាចជ្ជតេបិ៍

ឃទិ ហិ អឃយទេ្វាសិឃា, ឲចញ្ញាសតិ, អឃយទេ្វា អាបជ្ជតីតិ សព្តទ្តោ៍ “តេស”ត្តិ ចិធិចិត្តាតំ៍ ឌ្ហប្យាឥសទ្តោតិឃតបុល្លិទ្តោតិ កត្វា “ចិកាស៍ បត...បេ... តិដ្ឋិដ្ឋំ” សិឃាតិ ចុត្តំ៍ “ចុត្តតយេតា”តិ សយ្យឃុត្តហេតុចិនហេតោតិ ចុត្តតយេត៍ ចិបចុ្កត កិច្ចំ តាយ ចិបិកាតំ កិច្ចំ៍ ចិបិក្យប្យាឥតកិច្ចំ តាយ ក្យុសលិក្យុសលិតំ កិច្ចំ៍ “តំ តំ កិរិឃាយត្តក្វតាតី”តិ អាចជ្ជត កិរិឃា ហសតកិរិឃាយត្តក្វតាតំ៍ បដិសត្តិកចក្កចុតិចិត្តាតិ តាយ ពេចលំ កប្ពចេក្រព្ហត្តការចេតសត្តាតេបតិតយត្តត្តា ទុត្ខាល កិច្ចាតិ ហោត្តិ៍ បញ្ចា ចិញ្ញាណាតិ ច អសារាតំ អតាលិតំ បសាឥចត្វត្តំ តិស្សាឃ ឌ្ហប្យត្តត្តា ទុត្ខាលចត្វុកាតិ ហោត្តិ៍ សយ្យដិច្ឆតាឌឹតិ ច បញ្ចាចិញ្ញាណាគុពាត្ត យត្តត្តា ទុត្ខាល កិច្ចដ្ឋាតាតិ ហោត្តិ៍ តស្មា តាតិ សត្តាតិ អត្តតោ ឌ្ហស្សារហេតចិតា ពេចលំ ចិបចុ្កតយត្វេត បចត្តត្តិ៍ “ចិបិកសត្តាតតោ”តិ បញ្ចទ្វារាចជ្ជតញ្ចា យតោទ្វារាចជ្ជតញ្ចា កចក្កចិបិកសត្តាតតោ លទ្ធបចុ្ចឃំ ហោតិ៍ ចោដ្ឋព្វាតំ បញ្ចាចិញ្ញាណាឌិ ចិបិកសត្តាតតោ លទ្ធបចុ្ចឃំ៍ “ខ្ពតទាតិ

បតា”តិ ហសិតុប្បាទចិត្ត យហាកិរិយចិត្តានីតិ៍ “តិទតុឋឃឋត្តាទេត”តិ អតុឋឃទហិទេត លឹណាឋចឋត្តាទេត៍ “ក្ខឞ្សាហទហិតាតិ ៤ចា”តិ ឃឆា ទុក្ខាត់ ចាតបុបុឡាតិ តាយ អត្ថិ៍ តាតិ ឞលុប្បាទកឋិទេតហទហិតត្តា ឞលិតិ ត ក្ខប្បាទេត្តិ៍ តឆា តាតិ ច ចិបាកុប្បាទកតណ្យាឋិទេតហទហិតត្តា ក្ខឞ្សាហញ្យាបិទ ទហិតាតិ ៤ច៍

១៤៍ ទេចតាចិចាទណាឃំ៍ “បិទុបិណ្ឌកាត់ ចិឃា”តិ ក្ខិត្តិ កប្បាឋបិទុបិណ្ឌកាត់ អញ្ញាយញ្ញាឋញ្ញូត់ ចិឃ ក្ខបិតាទុបិតញ្ញ្ញូ អញ្ញាយញ្ញាឋញ្ញូត់ ទុត្តាលទេយចាតិ ទេឃាខតា៍ “ទេតឋំ អាទម្មណាក្ខតាត”ត្តិ តិណ្ហិ យហាក្ខតាត៍ “កាឃតិឞ្សឃក្ខទេតឞ្ញ”តិ កាឃតិឞ្សឃយហាក្ខទេតឞ្ញ ៍“ទេតហិ”តិ បញ្ញូចិញ្ញាទណាហិ៍ “បុទិមចិទេត្តតា”តិ ឋយ្យជិច្ចតចិត្តទេតា៍ “ត”ត្តិ អកុឋលចិបិាកឋត្តិទេល៍ បជិទេឈត ចិតា តប្បចត្តតិ៍ កឞ្សា តប្បចត្តតីតិ អាហ “ឲកត្តាកុឋលក្ខទេតតា”តីអាជិ៍ “អញ្យាកទេតឞ្ញ អឋមួចទេតា”តិ អញ្យាកត ចិទេត្តឞ្ញ ឃុឌ្ឍិតុំ អឋមួចទេតា៍ កយ្យាតុកាចទេតា ច មុទ្និត្តា ឃឆាបុទិមំ ចិបាកឋត្តាត់ កយ្យាតុការចេត បចត្តិ ទេហាតិ៍ តឆា អប្បចត្តិត្តាតិ អធិប្បាទេយា៍ “ទេកតធី”តិ ទេកតធិ ចិទេត្តត៍ “ចិឋជិឋចិត្តឋត្តាត បទាចជ្ជតចទេឋតា”តិ បុទិមេតចិបាក ចិត្ត ឋត្តាទេតត ចិឋជិឋំ កុឋលាជិ ឌចត ចិត្តឋត្តាត់ បទទេតា អាចជ្ជា បត ចទេឋត៍ តឆាហិជំ ចិត្តក្ខឃំ បិញ្ញុក្ខឃំ អាចជ្ជតា, អត្ថាចជ្ជតា, អាទេកាទេកា, ឋយត្តាហាទេទាតិ តិត្ថិជិ៍ “ឋត្តាតុ្តាបិ”តិ ត្ថជ្ជាទម្មណាបិ អតិជ្ជាទម្មណាបិ៍ “អត្តទេតា បត្ថា បចត្តឞ្ស ចិត្តឞ្ស ចទេឋតា”តិ អត្តទេតា បត្ថា បចត្តិ ចិត្តិ បជិច្ច ត ចត្តទេត្តាតិ អធិប្បាទេយា៍ “អត្តទេតា បច្ចទេឃហិ ៤ច ទេឋា ឋក្កា ចត្តុ”ត្តិ អត្តទេតា បច្ចទេឃឞ្ញ ពលចទេត្តឞ្ញ ឋតិ, ពលចា ទេហាតិ៍ ទុត្តាទេលឞ្ញ ឋតិ, ទុត្តាទេលិ ទេហាតីតិ ឋក្កាចត្តុត្តិ អធិប្បាទេយា៍ “ចិឋជិឋ ចិត្តឋត្តាត”ត្តិ ទេចាជ្ជត្តតកិរិយចិត្តឋត្តាត៍

១លិ៍ ឋត្តាទ ចិចាទណាឃំ “ចិបាកុត្តាទេទ”តិ អជ្ជឋាលិតិឃំ ចិបាកុត្តាទ កឆាឃំ៍ “ក្ខកឃកទេម្មតបិ”តិ ឋឋត្តាទិក កទេម្មតបិ, អឋត្តាទិក កទេម្មតបិ៍ “ទេឆទេទតា”តិ យហាតត្តទេត្តទេទត៍ “តក្ខកឃកាចាកាទេចា”តិ ឋឋត្តាទិក អឋត្តាទិកកាចាត់ អកាទេចា៍ “តាតិបិ ហិ អបទិញ្យត្តកិច្ចាតិទេឃចា”តិ ៤ត្តុ អាចជ្ជត ក្ខឃំ ឌចតាត់ បុទេទចាទិក កិច្ចត្តា អបទិញ្យត្តកិច្ចំ ទេហាតុ៍ ហសិតុប្បាទចិត្តំ បត ឌចតកិច្ចត្តា កធំ អបទិញ្យត្តកិច្ចំ កទេចឃ្យាតិ៍ តឃ្យិ ឋត្តាត្តាតត្តាណាឌីត់ អតុចាទិកយត្តត្តា អបទិញ្យត្តកិច្ចំ តាយ ទេហាតីតិ៍ “អជ្ជយហាចិបិាទេកឞ្ញ ចិឃ ចត្តទេត្តា”តិ យហាចិបិាកាត់ ឋឋត្តាទិកា ឋត្តាទិកកាទេចា បុទិមកទេច យទណាឋត្តាកាទេល អាទម្មណាត់ បទេឃាទេកត ឋហ ចា ចិតា ចា ក្ខបជ្ជាត់ បជិច្ច ចុទេត្តា, តឆា ចត្តទេត្តាតិ អធិប្បាទេយា៍

១ប៍ “ទុត្តាល កម្មតិត្តាទេត្តឞ្ញ”តិ បជិឋត្ថិ កចក្ក ចុតិកិច្ចាតិ ឋត្តាឃ ចុត្តិ៍ “ទុត្តាលចត្តុ កិច្ចាទេតឞ្ញ”តិ ចក្ខាឌិចត្តុទេកឞ្ញ អាចជ្ជតាឌិ ទុត្តាលកិច្ច ទុត្តាលជ្ជាតិទេកឞ្ញ៍ “តត្តា”តីអាជិតា តចត្តុំ ចិចទតិ៍ តត្តុ “ចិទេក្ខបឃុត្តិ”ត្តិ ចិទេក្ខបកិទេច្ចត ក្ខជ្ជទេច្ចតឃុត្តិ ហុត្តា៍ “កប្បជ្ជិតិកំ” តាយ ឋញ្ញុកទេកម្មុំ៍ ឈឞុចត្តុ ទុឋបឞ្ញ ហទេឃចត្តុទេយច ឞុចណ្ណទេជតំ ចិឃ ឋាទចត្តុ ទេហាតិ៍ ត្ថតទាតិ ឞលិកាតិចិឃ បឋាទេយត្តត្តា អឋាទាតិ ទេហាត្តីតិ ចុត្តិ “ចក្ខាឌឹឞ្ញ ទុត្តាលចត្តុឞ្ញ”តិ៍ ទេឞ្សតាឌីតិ ច កិច្ចាតិ ឌចត កិច្ចឞ្ស បុទេទចទត្តា ឲុជ្ជកិច្ចាតិ ទេហាត្តិ៍ ទេតតាហ “ទេឞ្សតាឌីឞ្ញ”តីអាជិ៍

១ជ៍ ត្ថាឆ ឌីបតិឃំ ត្ថាទេច្ចចត្តិ បជំ អជ្ជាទឋាតិបទេឞ្សចិទេឋឋត្តិ កត្វា “ឋត្តាចាបិតិ បទេឞ្ស...ទេប... ទេចជិតទេត្តា”តិ ចុត្តិ៍ ចិកាចតិឃំ បត តំ

សន្តានាបីតិ បទស្ស ចិរេរសគត្តិ ពត្វា "សន្តានា បីតិក្យរលោក្យលចិបាកកិរិយាកេទេគា"តិ ទុត្តំ។

អតេហតុកចិត្តចណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១០។ រោរកលាចិត្តេស្វ អទុត្តាបិ និន្ទា ហោតិ។ យថា អដ្ឋចិត្តានិ លោភ្យត្តទានីតិ ច ទុត្តេ អទុត្តេបិបិន្ទត្តិ រេរចិត្តានិ លោភិយានីតិ ច ទិរោត្តទានីតិ ចាតិ អធិប្បាយោ។ "អត្តរបដ្ឋិតោ"តិ អត្តនា បិបកេម្ម រយត្តាកេតោ។ "អតិន្ទតេ្ត យេចា"តិ រទេបិ អឌិចិតិបិត្តស្សាទចត្វ ចិយ ពេចិ ព្ពន្ធា។ អជាតត្តាត់ បគ ព្ពន្ធា អប្បយាលត្តិ អធិប្បាយោ។ "រោរកក្ក បត្តិយា"តិ ទុត្ត ឫកក្សស កាទេចា រោរកក្កត្តិ ចិក្កេហោ។ ឫកក្សសាតិ ច ឫនិទិកស្ស។

១១។ "យាចាចតោ"តិ យថា រកាចតោ។ ទុត្ត និយា ខាគាតីតិ ចាកាលត្តិ ទុត្តំ, កិំ រទ្ធា ចាកាលំ យាចាចតោ ខាគាតីតិ។ កិទេហាត្វ។ យជិ រទ្ធា ចាកាលំ យាចាចតោ ខាគាតិ។ ទុចំ រតិ, ចាកោលោគ ចិទេត្តត្តាត់ អជាតត់ គាយ គត្តិ, ចិទេន្តត់ គាយ គត្តិតិ អាបដ្ជតិ។ អថ រទ្ធា ចាកាលំ យាចាចតោ គ ខាគាតិ, ពត្វចិ ខាគាតិ, ពត្វចិ គ ខាគាតិ។ ទុចដ្ឋារតិ, យត្វ ខាគាតិ, តទេវចតំ ចាកាលំ ហោតិ។ យត្វ គ ខាគាតិ, តត្វ តំ ចាកាលរេចគ ហោតីតិ អាបដ្ជតីតិ។ ទុដ្ឋេត។ ចាកោលោគ ចិទេត្តស្សាយីតិ ចិទេត្តត្តាត់បិ យត្វ យត្វ យាចាចតោ ខាគត់ គ ហោតិ, តត្វ តត្វ ចាកាល ចិប្បយុត្ត ចិត្តំ ហោតិ។ ចាកាលប្បដិ ទ្ធបកា ច ឆយុ អត្តិ ចិត្តដ្ឋា ចិតេក្កា ច, ចិចាទេរា ច, និដ្ឋិ ច។ ទុទេតហិ ចិទេត្តត្តាបិ អយំ ចាកោលោគ ចិទេត្តយីតិ យញ្ញត្តិ។ "ទេឃ្យ ឆយុបដិក្កាហក រប្បត្តិ"តិ ទេឃ្យឆយុ ចត្វ រប្បត្តិ, បដិក្កាហក ឫក្កល រប្បត្តិ។ "អញ្ញាបដ្ឋលោក្យបបត្តិតា"តិ ទុត្ត អញ្ញាបដ្ឋលោកោ គាយ កាយិកទុក្ខ ទេតសិក ទុក្ខ ទហិតោ ដ្ឋបទិទេចលោកោ ចា ព្រាហ្មលោកោ ចា។ ដ្ឋបបដ្ឋត់ ដ្ឋបបត្តិ។ បដិរន្ធិចរេគ ដ្ឋបាកតត្តិ អទេ្វា។ អញ្ញាបដ្ឋលោកំ ដ្ឋបបត្តិ យស្ស រោ អញ្ញាបដ្ឋ លោក្យបបត្តិ។ តស្ស កាទេចាតិ ចិក្កេហោ។ "កិលេរ ទ្ទតា"តិ រយាបត្តិ ពលេគ ចា, អញ្ញាតប្បដិបត្តិយា ចា, ចិក្កុម្ពិត កិលេរតា ចា, អទិយបក្កេត រយុដ្ឋិគ្ក កិលេរតា ចា។

តេរំ ដ្ឋប្បត្តិ ចិធាត់ ចិទុទ្ធិ យកក្ក ពន្ធតិទេ្ទរ ទុចំ ទុត្តំ។ យទាហិ ទេឃ្យឆយុ បដិក្កាហកាទិ រប្បត្តិ អញ្ញ ចា រោរគស្សហេតុំ អាកយុ ហដ្ឋតុដ្ឋោ អត្តិទិគ្គត្តិអាទិគយប្បចត្តំ រយុនិដ្ឋិ ឫទេក្លិត្វា អរំរីទគ្គោ អគុស្សាហិតោបទេហិ ខាគាទិតិ ឫញ្ញាតិ កេទាតិ, តទាស្ស រោរគស្សរហាកតំ ចាកាល រប្បយុត្តំ ចិត្តំ អរដ្ឋារិ ហោតិ។ យទា បគ ទុត្តគយេគ ហដ្ឋតុដ្ឋោ រយុនិដ្ឋិ ឫទេក្លិត្វា អយុត្ត ចា កតាទិចរេគ រំរីទយាតោ ចា បទេហិ ចា ដ្ឋស្សាហិតោ កេទាតិ, តទាស្ស តទេច ចិត្តំ ររដ្ឋារិ ហោតិ។ ព្ពរប្តិញាអទេ្វ រដ្ឋាទេតិ ទុតំ អត្តនោ ចា បទេរំ ចា ចរេគ បចត្តស្ស ឫន្តប្បយោកស្សាធិចចត់។ យទា បគ ញាតិ ខគស្ស បដិបត្តិ ទស្សេគគ ខាតបទិចយាគិលទាទកា កិទ្ធ និទ្ធា រោរគស្ស ខាតាររហរា កិញ្ចិ ទេច ហត្វកតំ ទគត្តិ ចា ចត្តត្តិ ចា, តទា តតីយំ ចិត្តំ ដ្ឋប្បដ្ជតិ។ យទា បគ ទេចចគ្គតាតិ ញាតីហិ ដ្ឋស្សាហិតា ទុចំ បដិបដ្ជត្តិ, តទា ចតុត្ថំ ចិត្តំ ដ្ឋប្បដ្ជតិ។ យទា បគ ទេឃ្យឆយុ បដិក្កាហកាទីត់ អរប្បត្តិ អញ្ញាគំ ចា រោរគស្សហេតុត់ អភាចំ អាកយុ ចតុស្សុបិ ចិកប្បេស្សុ រោរគស្សទហិតា ហោត្តិ។ តទា រេសាតិ ចត្តារិ ដ្ឋបេក្ខារហកតាតិ ដ្ឋប្បដ្ជត្តិតិ។

៣១. អដ្ឋបីតិ ឧត្តរ បិសទ្ទេន ញាយាតិ ចិត្តានិ ន កេវលំ អដ្ឋេវ ហោន្តិ . អថ ខោ តតោ ពហូនិបិ ពហុតរានិបិ ហោន្តីតិ ញាបំ សម្បិណ្ឌនត្ថំ ទីបេតីតិ ទស្សេតុំ “ទេវតា”តិអាទិវុត្តំ. ទសសុ បុញ្ញកិរិយាវត្ថូសុ ទិដ្ឋុជុ កម្មំ កាយ កិច្ចំ. តំ កត្វា ញាណវិប្បយុត្ត ចិត្តេហិ ករោន្តីតិ. វុត្តេ. ញាណ សម្បយុត្ត ចិត្តេហិ ទិដ្ឋិំ ឧជុំករោន្តា តេសំ អត្តនត្តនា ញាណសោតេ បតិតវសេន ញាណវិប្បយុត្ត ចិត្តេហិបិ ករោន្តិយេវ. សព្ពេសត្តា កម្មស្សកាតិអាទិនា, ពុទ្ធោ សោ ភគវា, ស្វាក្ខាតោ សោ ធម្មោ, សុប្បដិបន្នោ សោ សង្ឃោ, តិអាទិនា វាទិ ទិដ្ឋិំ. តេនាហ “ញាយាតិ អដ្ឋ ចិត្តានី”តិអាទិ. តត្ថ ទសបុញ្ញកិរិយវត្ថូនិ នាម ‘ទានំ, សីលំ, ភាវនា, អបចាយនំ, វេយ្យាវច្ចំ, បត្តិទានំ, បត្តានុមោទនំ, ធម្មស្សវនំ, ធម្មទេសនា, ទិដ្ឋុជុកម្មំ,’ តេហិ គុណិតានិ វឌ្ឍិតានិ. តានិ ច អដ្ឋសុ អារម្មណេសុ ឧប្បជ្ជន្តិ. តីហិ ច កម្មេហិ ករោន្តា តេ តេហិ អដ្ឋហិ ករោន្តិ. តានិចេវ ច សព្ពានិ អត្ថិ ហីនានិ, អត្ថិ មជ្ឈិមានិ, អត្ថិ បណីតានិ. តស្មា បុន អត្តាធិបតេយ្យ អារម្មណាទីហិ វឌ្ឍិតំ ករោតិ. តត្ថ “តានិ ធេបតន្តានី”តិ សព្ពន្តោ. “សុទ្ធិកានី”តិ អធិបតីហិ អមិស្សិតានិ. “ញាតិ កត្វា”តិ ញាតិ យនសិ ករិត្វា. តថា ញាណវិប្បយុត្តានិ ទ្វេសហស្សានិ សតំ សដ្ឋិំ ច ហោន្តីតិ យោជនា. “វីរិយាវជ្ជិតេហី”តិ វីរិយាធិបតិ វជ្ជិតេហិ. “តថាគុណិតានី”តិ សព្ពានិ បុញ្ញកិរិយាទីហិ សហ គុណិតានិ. “កោសល្លតា”តិ កោសល្លសព្ភាវតោ. “តាតាវជ្ជនវីរិយ”ន្តិ ញាណវិប្បយុត្ត វីវិហិ វីរិយំ ក្រមាយ អាវជ្ជនាយ យុត្ត វីវិយំ. “តេនេវា”តិ វីរិយាធិបតិក្ខេន តេនេវ ឧបនិស្សយញ្ញាណេន. ឧទំ សន្តេបិ ន សក្កាវីរិយន្តិ សព្ពន្តោ.

៣២. វនេន្តេ “រជ្ជនេ្តតា”តិ រាគេន្តេ. “អហិតេ្តតា”តិ ហិតវិរុទ្ធេ្ត. “អតិបុលេ្តតា”តិ អសល្ល សុល្លេ្ត. “អតិដ្ឋវិបាកេ្តតា”តិ អតិដ្ឋំ វិបាកំ ឧទេសន្តិ អតិដ្ឋ វិបាកានិ. តេសំ ភាវោ អតិដ្ឋ វិបាកេ្តា. តេន អតិដ្ឋ វិបាកេ្តន. “តប្បដិបក្ខត្តា”តិ រាគាទីហិ បដិបក្ខត្តា. ឧទំ បរិយាយត្ថ សក្ខាតំ អភិឆាតត្ថំ ទស្សេត្វា ញាជាតិ អដ្ឋកថាសុ អាគតំ វនត្ថំ ទស្សេតិ គុច្ឆិតេតិអាទិនា. តត្ថ “គុច្ឆិតេ”តិ ជេគុច្ឆិតព្ពេ, តិត្តិ តព្ពេ វា. វាលេត្តិ តជ្ជុប្បហានវសេន, កម្បេន្តិ វិក្ខម្ភនប្បហានវសេន, វិទ្ធំសេន្តិ សមុច្ឆេទប្បហានវសេន. “តនុករណេ្តតា”តិ សល្លិខនេ្ត. “អត្តការណេ្តតា”តិ បរិយោសានការណេ្ត. “អបិ វា”តិអាទិ ទីបតីនយទស្សនំ. “កោសល្ល សម្ភូតេ្តតា”តិ យថាអដ្ឋកថានយោ. តត្ថ, គុសលស្ស បណ្ឌិតស្ស ភាវោ ឧកោសល្លំ. ញាណំ. តេន សម្ភូតំ សញ្ជាតំ កោសល្ល សម្ភូតំ តិវិក្ខេហោ.

៣៣. “ពាលវកម្មេ្តតា”តិ តិហេតុ គុណ្ឌ កម្មេ្ត. “ទុក្ខាល កម្មេ្តតា”តិ តិហេតុកោមខោក ចា ទ្វិហេតុក គុសល កម្មេ្ត ចា. “កោហិចិ អាចរិយេហី”តិ យោរាចាបិ ចានី យថាឆត្តកេត្វា សន្តាយ វុត្តំ. “សង្ខារកោរតា”តិ កេន្ត ព្យន្ធឈាយលេត្តេរេត. “សន្តិហិត បច្ចយវសេតា”តិ អាសន្ន សណ្ឋិតបច្ចយ វសេត. បច្ចុប្បន្ន បច្ចយវសេនេតាតិ វុត្តំ ហោតិ. ឧបដ្ឋិតានិ កម្មាទីនិ អារម្មណានិ. បវត្តានិ យថាវិបាកានិ. “អវិបាក សភាវតោ”តិ អវិបច្ចនសភាវតោ. អវិបាកុប្បាទនសភាវតោតិ វុត្តំ ហោតិ. “អដ្ឋកថាយ”ន្តិ ធម្មសង្គហដ្ឋកថាយំ. “ញាណា”តិ យថាវិបាកចិត្តេ. “តថា អប្បវត្តិយា វា”តិ ភាតាទិវសេន អប្បវត្តិតោ វា.

៣៤. យថាកិរិយចិត្តេ “ឧបរី”តិ វិវិសន្ទេហ តផា រម្មណ តិយយេ. “សយយេវា”តិ អត្តុរូបត្តេរេតវ. “វក្ខតី”តិ វុច្ចិស្សតិ. “យថារហ”ន្តិ

ឞិឈាឞចឞត្ថានេ ក្ខប្បត្តាតិ ឞហាកិរិយាតិ អនហាត្ម្ទ្មបំ ក្វតកឆត ចិនេឞឞតិ ទោត តិចទេ្តតព្ពាឞ្ស អត្តស្ស អកាចាតិ អធិប្បាយោ “តំ”តិ ឞទេហត្យកក្កហលំ “ញ្ជចទេ្ឆទកចិនេឞឞត”ត្តិ អទេហត្យក ចិបិកកិរិយ ចិត្តាតញ្ចា ឞត្តាចាតប្បឞក្កស្ស អចទេ្ឆទកំ ចិនេឞឞតិ “យឆា ឞក្លូន កឆលិកំបិ យឆ្ហក្យ្ហុំបិ តិដ្ចត្តំបិ ចនត្តំបិ បឞ្សតី”តិ ចចនេត ឞក្លូន កឆលិកំ តិដ្ចត្តំ, យឆ្ហក្យ្ហុំ តិដ្ចត្តំបិ ចនត្តំបិ បឞ្សតីតិ ឲចំ យឆា លិក ទេយាឌតា ទោហាតិ តឆា ព្ហុឆ ឞីតិ

៣៩ “យធិឥ”ត្តិ យា អយំ ឌីបត ឞយត្តតា, “ព្ហគំ ឞាយតិ្តយ”ត្តិ ទេយាឌតា អយំ ឞយត្ត ភាទេចាតិ អទេ្តា ទេភទចទេត ទេចាទតាយាតិ ឞព្ហុទេ្ឋា ទចតាកាឆាយំ “ឲតាតី”តិ ទេឞាកហ កាយាចចន ចិត្តាតិ “បុញ្ញា បិប ក្រិយាទេភា”តិ បុញ្ញា បិប ក្រិយទេភទេទត

៣លិ កតទេយ ឆយ្យា កាយាចចនា ទេហដ្ចទេតា អឌីចិតិនយំ បរិយត្តំ កនិ្តា ក្ខបរិទេតា បនតិយ្យិត ចឞចត្តិទេទច អទេត្តា កនិ្តាតិ ឲចំ បញ្ញព្ហុយំ តិឌ្ឌិដ្ចត្តា ព្ហុឆកាយឞទេ្ហត ឞទេហាកាឞាកាយក្មូបិ ច្ចុច្ចុតីតិ អាហ “កាទេយ កាយក្មូបិយ”ត្តិ បរិយាបត្តាតិ បិធទេឞទេឞា “ក្រិយា ចា”តិ ឲត្ត ច ឞទេ្ហា បត ឞទ្ឋទេ្តា ព្ហុតិ ឞទេ្ហា ព្ហុទេច្ចុចំ ឞទ្ឋទេ្តា ឲទេតត បដិឞិទ្ឋាតិ ឞព្ហុទេ្ឋា “ព្ហុឆា”តិ ព្ហុយឞិ្ហ ចិត្តឞក្កទេហ “តឞ្សា”តិ ឞព្ហុឆាឞដ្ឋស្ស ភទេចា តាយ ព្ហុត្រ្ហិយ ពទ្ឋឞត្តាតកទេតា ឆយ្យុ ឞយ្យុទេហា ច្ចុច្ចុតិ ព្ហុឆ បត កាយាចចនា ឆយ្យុាតិ បទេគ កាយឞទេ្ហា ទេឞា ច បឆចិ បព្ហុតាឌីហិ ឞទ្ឋិ ឞព្ហុំ កាយក្មូបិ ចទតីតិ ច្ចុត្តំ “ក្មូបិបរិយាទេយា ចា”តិអាទិ “ព្ហុត្រ្ហិយាតិត្រ្ហិយពទ្ឋ ឆយ្យុ ឞយ្យុទេហា”តិ ព្ហុត្រ្ហិយពទ្ឋ ឆយ្យុ ឞយ្យុទេហា ឞត្តឞត្តាតាកទេតា, អតិត្រ្ហិយពទ្ឋ ឆយ្យុ ឞយ្យុទេហា បឆចិ បព្ហុតាឌិ កទេតា តត្ត ឌីចិតិត្រ្ហិទេយត អតាពទេ្ឋា អតាយទេ្តា អតិត្រ្ហិយពទេ្ឋាតិ

ព្ហុតិកាយចិត្តឞក្កហឌីបតិយាអត្មុឌីបតា តិដ្ចតា

៣ប័ ទ្មបិចចនចិទេ្ត “ឞយុទិទេតតា”តិ បញ្ចក្ក ឞយុទិទេតត បញ្ចត្តំ អដ្ឋាតិ ឲកទេតា ឞាយក្កិក្មូទេតតាតិ អទេ្តា បញ្ចត្តញ្ញឲកទេតា ឞាយក្កិយំ ឞតិទេយច អប្បតា ទោហាតិ, ទេតា អឞតិ ឞាយក្កិយត្តិ ច ឞុដ្ច ពលចតាយ ឞយក្កភាទេចតិ អទេ្តា “បដិបឌ្ឋិតព្ហុត្តា”តិ បត្តព្ហុត្តា ឈាតំ ទ្មចិធំ អានយ្យុហ្មបតិព្ឋាតញ្ចា លក្លូហ្ម បតិព្ឋាតញ្ចាតិ អាហ “កឞិហាឌិកឞ្សា”តិអាទិ ព្ហុឆ បត អានយ្យុហ្មបតិព្ឋាតំ អធិទេប្បតំ ក្ខបតិព្ឋាតត្តំ ច កឞិហ តិយិត្តាឌិកំ អានយ្យុហំ ទេចតឞា ក្ខបកត្តាតិព្ឋាតំ ឌ្ហទេលិកតំ ឈាតឞទ្ឋស្សឈាបតទេ្តាបិ ឞយ្យុចតីតិ ច្ចុត្តំ “បច្ចុតីក ឆយ្យុាតញ្ចា ឈាបតទេតា”តិ អក្កិតា ចិយ កដ្ចាតិ កិទេលឞាតិ ទេយ្យុតទេតាតិ អទេ្តា ឲកក្កតា ឲច ឞាតិឞ្សុយ យុត្តា អប្បតាបត្តកាទេលតិ អធិប្បាយោ បុព្ហុភាទេក បត បឆយញ្ញាទេត ចិតក្កឞ្ស ពលចភាទេចា ព្ហុទ្ឋិតទេ្ហា “ឞាហី”តិអាទិតា តទត្តំ ចិចនតិ ឞាហិ ឲកក្កតាតិ ច ច្ចុច្ចុតីតិ ឞព្ហុទេ្ឋា ឲទេកា អត្តាឞភាទេចា អឞ្សាតិ ឲកត្តំ ឲកត្តំ អានយ្យុហយឞ្សាតិ ឲកត្តា នយ្យុហា ឲកក្កតា តឞ្ស ភាទេចាតិ ចិក្កទេហា

អក្កឞទេ្ហា ទេកាដិ អទេ្តា ទេកាដ្ចាឞទេ្ចាចា “តឆា បចត្តទេត”តិ ចិត្តស្ស ឲកក្កភាទេចត បចត្តិយំ “អាធិប្បច្ចុក្យហទេយាទេកតា”តិ អធិបតិភាចក្យហទេយាទេកត ព្ហុត្រ្ហិយបច្ចុយតាក្យហទេយាទេកតាតិ ច្ចុត្តំ ទោហាតិ ឞាទេយច ឲកក្កតា ឲកក្កតា, ឞយាឌិ,តិ ច ច្ចុច្ចុតីតិ ឞព្ហុទេ្ឋា “ឞយាឌិ”តិ បទឞ្ស-ឞំ-អាឌិ-តិ-ចា, ឞយអាឌិតិ-ចា, ក្ខិឆា បទទេ្ឆទា តត្ត ឞំក្ខបឞទេក្កា ឞយ្យុាឞទ្ឋទេ្តា ឞយឞទេ្ហា បត ឆទេយ្យុត ឞទេយត នដ្ឋ កាទេនតីតិអាឌីឞុ ចិយ តាយិកឞទេ្ហាតិ ក្ខិឆា ចិកប្បំ ទទេឞ្សទេត្តា “ឞាទេយច ចិត្ត”ត្តិអាទិយាហ ឞាទេយច ចិត្តំ-ឞយ្យុ ច

អាធិយតីតិ នយានិ, សាខេយច ចិត្ត-នយញ្ញា អាធិយតីតិ នយានីតិ ក្ខិឆា ចិកខេប្យា៍ តត្ថ នយ្ខា ចាតិ ឞុត្តខេត៍ អាធិយតីតិ អាធហតិ៍ អាធហតញ្ញា ធបតខេយចាតិ ចុត្តំ “ធខេបតី”តិ៍ នយញ្ញាតិ អចិនយញ្ញា៍ “តខេត្ថចា”តិ តស្មិំ អារខេ្មណេ ឲច៍ “លិតុឌ្ឍាកាចា បាំធខេតតា”តិ លិតស្ស ច ឌ្ឍុឌ្ឍស្ស ច អកាខេចា លិតុឌ្ឍាកាខេចា៍ តស្ស អាបាធតំ អាបន្នាបតត្តិ ចិក្កខេហា៍ ចិចិខេធត ចិត្តស្ស និហខេលំ ចិសាហាខេរា៍ ត ចិសាហាខេរា អចិសាហាខេរា៍ សាខេយច ច តិក្ខិដ្ឋា៍ ទ្ធតិ ឲចំ ទ្ធខេយឞុ ក្ខិឞុ អខេត្ថឞុ ឲកក្កតា ឲច សាតិស្សយយុត្តាតិ ខេយាខេឌតគ្គា៍ ឲចំ បត នតិ, ឲកក្កតា ឲច ឥសាតត្តិ ចត្តត្តា, ត ចិតក្កាធខេយាតិ ខេចាធតំ បរិហខេត្តា “ចិតក្កាធខេយាបតា”តិអាឌិយាហ៍ អបិនខេ្ដា នយ្បិណ្ណតខេត្ថា៍ បតនខេ្ដា បណ្ណត្តខេត្ថា៍ តស្សា ឲកក្កតាយ៍ “សា តិស្សយ”ត្តិ អតិស្សខេយត នហ៍ “ឌ្ឍុនក្កិតុ”ត្តិ និឞីឌិតុំ “តំ”តិ ចិត្តំ “និនប្បិតុ”ត្តិ ឲចំ តុ ខេលា អញ្ញាចាតុ ខេលាតិ ក្ខិឆា ចញ្ញាលិតុំ “ឌ្ឍក្កល្ហិតុ”ត្តិ អញ្ញាកិយុតី កចិតុំ អារខេយិតុត្តិ ចុត្តំ ខេហាតិ៍ លឌ្ឍិ សាតំ ខេយតាតិ លឌ្ឍស្សាតំ៍ “សាតំ”តិ សារត្តំ “ឌ្ឍបឞ្វាហិតំ”តិ កុនិចឌ្ឍិតំ៍ “នត្ត នកាចត្តា”តិ ឌ្ឍបនត្ត នកាចត្តា៍ “តឆា អតុក្កហិតា”តិ អារខេ្មណាកិយុលកខេណាឌិចខេនត អតុក្ក ហិតា៍ នយាធិស្ស កាយឆ្ឆតីចខេណប្យដិបណ្ណត្តា “នឃំ...ខេប... តីចាខេត្ថា”តិ ចុត្តំ “តិច្ចលំធត្ថា”តិ អប្យតាកិច្ចយាហ៍

ឲចំ ឌ្ឍបតិឃ្លាតត្ថំ ធខេស្សត្ថា ឥសាបតត្ថំ ធខេស្សខេត្តា “ខេតឞុ ចា”តិអាឌិយាហ៍ “តប្យច្ចតីកា”តិ ខេតសំ ឥសាតក្ក ធយ្ខាតំ បច្ចតីកា បដិបណ្ណា៍ “យតស្មិំ បី”តិ យខេតាក្ខាខេរបិ៍ បខេកច កាយចឌីក្ខាខេរស្វតិ ឲចំ នយ្កាចតខេត្ថា ខេចត្ថ បិនខេ្ដា៍ អបិនខេ្ដាបិ យុឌ្ឍតិ៍ “ឥសាបិតា តាយ ខេហាត្តី”តិ ឥសាតក្ក ធយ្ខក្កីហិ ធឌ្ឍតាយ ខេហាត្តិ៍ “ឲចំ នខេត្តបិ ខេតសំ នយុធាខេយ ឲច ឥសាត ខេចាហាខេរា និខេ្ដា”តិ ខេយាឌតា៍ “ធយ្ខ សាយក្កិបធាត”ត្តិ ឥសាតដ្ឋាខេត ឥសាតក្ក ធយ្ខាតំ យក្កដ្ឋាខេត យក្កក្ក ធយ្ខាតំ ខេតាធិដ្ឋាខេត ខេតាឡ្ហក្ក ធយ្ខាតំ នយក្កកាចប្យធាតំ

ឲចំ នក្កហកាខេរាតំ យតិឃា ឥសាតំ ចត្ថា ទ្ធធាតិ អបខេរសាតំ យតិឃា តំ ធខេស្សតុំ “អបខេរ”តិអាឌិយាហ៍ អបខេរ បត ចធត្តីតិ នយ្ទ្ធខេ្ដា៍ តត្ថ “ឃឆា នកំកិច្ចាតី”តិ នស្ស ទ្ធធំ នកំ៍ នស្សាតិ អត្តខេតា៍ ទ្ធធត្តិ នត្តកំ៍ ឃាតិឃាតិ អត្តខេតា នត្តកាតីតិ អខេត្ថា៍ “ទ្ធតី”តិ តស្ខា៍ “បដ្ឋាខេត ឥសាតបច្ចឃំ បត្ថា...ខេប... សាខេធត្តិខេយច”៍ ចុត្តញ្ញាតត្ថ៍ ឥសាតបច្ចខេយាតិ ឥសាតក្កាតិឥសាតនយ្យយុត្តកាតំ ធយ្ខាតំ តំ នយដ្ឋាតាតញ្ញា ទ្វុបាតំ ឥសាតបច្ចខេយត បច្ចខេយា៍ យក្កបច្ចខេយាតិ យក្កក្កាតិ យក្កនយ្យយុត្តកាតំ ធយ្ខាតំ តំ នយដ្ឋាតាតញ្ញា ទ្វុបាតំ យក្កបច្ចខេយត បច្ចខេយាតិ៍ “បញ្ចានយុធិតាឌីតី”តិ បញ្ចានយ្វហ ធននយ្វហាតិ៍ “បធយញ្ញាតាឌិកាចខេស្សចចា”តិ បធយញ្ញាតាឌិ តាយលិកខេស្សចចាតិ អធិប្បាខេយា៍ “ឥសាតកាចស្សា”តិ ឥសាតតាយលិកស្ស៍ “តឆាចិធកិច្ចចិខេនសាកាចា”តិ តឆាចិធាតំ អារខេ្មណាកិតិខេរាបតាឌីតំ កិច្ច ចិខេនសាតំ អកាចខេតា៍

ឧធ៍ “ឲត្ថ និឃា”តិ ឲតស្មិំ ធាខេត បុច្ឆានិឃា៍ “អក្ក ខេកខេធា”តិ បធយញ្ញាខេត បញ្ចា អក្កាតិ, ទុតីយញ្ញាខេត ចត្តារិ អក្កាតី តិអាឌិខេកា អក្កខេកខេធា៍ “បុក្កលញ្ញានខេយតា”តិ បុក្កលស្ស ទ្ធច្ឆាចិខេនខេនត៍ ទ្ធតិ អឃំ ចិនឌ្ឍតា៍ “ខេសា”តិ ខេសា បុក្កខេលា៍ “ហី”តិ ចិត្ថារ ខេឌាតខេកា៍ ចិតខេក្កា នហាខេយា ឃស្សាតិ ចិតក្កនហាខេយា៍ “ចិតខេក្ក តិត្តិត្តតី”តិ ឌ្ឍញ្ញអារិខេកាចតាឃំ ចិតខេក្កា, តីចខេណាតំ អានខេត្ត ធិខេតាតិ ឲចំ ចិតខេក្ក អាឌីតចំ ធិស្វា តិត្តិត្តតិ៍ តស្ស អញ្ញានខេយាតិ នយ្ទ្ធខេ្ដា៍ ចិតក្កំ ចិខេរាឌតិ ចិកខេយតិ អតិក្កាខេយបតីតិ ចិតក្កចិខេរាខេកា៍ ចិតក្កចិខេរាខេកា ច ខេសា កាចតា ចាតិ នយាខេសា “ឌ្ឍត្តទុត្តខេញ្ញាតាធិកាខេត”តិ ឌ្ឍត្តរិ ឌ្ឍត្តរិឥសាតប្យដិលិខេក៍ អញ្ញានឃ តាខេលត

បដិកញ្ញាតសជិសំ ត ហោតីតិ សម្ពន្ធោ៉ ចេតោបលិធិ ព្ពញ្ញីតិ សម្ពន្ធោ៉ “ចិស្កត្តា”តិ និលចិស្កត្តា៉

៖០៉ សង្ខារ កេឧចិធារណាឃំ៉ “សង្ខារ កេនោ ត ចុនត្តា”តិ បឆយញ្ញត ក្សល ចិត្តំ អសង្ខារិកយេកំ, សសង្ខារិកយេកត្តិអាឌិតា ត ចុនត្តាតិ អធិប្បាយោ៉ “សោ”តិ សង្ខារ កេនោ “សិស្កត្តា”តិ សង្ខារ កេឧស្ស សិស្កត្តា៉ កេធំ សិនេ្ធាតិ អាហ “តឆាហិ”តិអាឌិ៉ ស្វោ បជិបកា ឃេសំ តាតិ ស្វលប្បជិបកាតិ៉ តេសំ ភាធេចាតិ ចិក្កហោ៉ “ឃោ”តិ ឃោកិប្បក្កលេិ៉ “អាឌិតោ”តិអាឌិយ្បិ“ចិក្ខឃ្ហនេ្តា”តិ ចិយោធេន្តា ចិឃោកំ កនោនេ្តា៉ ក្សេក្ខត ចិក្ខឃ្ហតីតិ សម្ពន្ធោ៉ “កាយាឌិតចេស្សតាឌិតា”តិ អក្ការកាស្ន បយាកាយាតាហុក្សក្ខាតាហុបិឃាសា, អាឌិតចោ ឧត្តកិឃ្យោតិអាឌិតា កាយេឃុអាឌិតចំ ជិស្វា៉ អាឌិសេ្តត ចិតក្កាឌិស្វ អាឌិតចេស្សតំ សក្កឃ្យតិ៉ “តេតេចា”តិ កាយាឌិតចេស្សតាឌិតា ឧច៉ ឧត្ត អកិញ្ញាកេឌេត សង្ខារ កេនោ ត ចត្តខ្ពា, បជិបកា កេឌេតេច ចត្តខ្ពាតិ ឌេស្សតំ “លិប្បាកិញ្ញាញ្ញាតាតំបិ”តិអាឌិ ចុត្តំ៉ តត្ត, អកិជាតតំ អកិញ្ញា៉ លិប្បាសិឈា អកិញ្ញា ឃេសំ តាតិ លិប្បាកិញ្ញាតិ៉ ឌេន្ធា អសិឈា អកិញ្ញា ឃេសំ តាតិ ឌេន្ធាកិញ្ញាតិ៉ ធសាតាតិ៉ “ឃឌិ ឧច”ត្តិ ឧចំ បជិបកា កេឌេត សង្ខារ កេនោ ឃឌិ សិឃាតិ អឆ្តោ៉

“ចឡអញ្ចាតកាលេ”តិ សយាបត្តិ សយាបញ្ចាតកាលេ៉ បជិពន្ធកា តាយ អត្តទាឃិកា៉ “សត្តិហិតាសត្តិហិតចេសតា”តិ អាសនេ្ត សល្លិតាសល្លិតចេសតា៉ ស្វន្ធំ ចិបស្សតាឃាតំ ឃេសំ តេ ស្វន្ធចិបស្សតាឃាតិកា៉ “ស្វន្ធំ”តិ សយឆញ្ញាតេត អសម្ពិស្សំ៉ “សនេ្តត ហតិត្វា”តិ បនេ ត សនេ្តត ហតតេតា លិត្តតេតា៉ “សហសា”តិ សិឈតនេត៉ “យនេ្តាតំ ស្កប្បត្តំ”តិ យនណាសត្តកាលេ ស្កប្បត្តំតិ អធិប្បាយោ៉ អតាកាយិនោ ហិ ស្វន្ធ ចិបស្សតាឃាតិកាបិ សយាតា សយាឌិស្វំ បរិប្វនកាទិនោ តាយ ហោត្តិ៉ ព្ពច្ចនេ្ត ស្វសតិ កិច្ចិ តិយិត្តំ អានព្ភយតសិការ យនេ្តតបិ ធសាតំ ព្ពញ្ញីតិ៉ តេតាហ “តំបិ យក្កសិន្ធកតិក”ត្តិ៉ “ទ្វូបិព្រាហ្មលេិកេ”តិ ព្ពកំ អដ្ឋត្តំ សយាបត្តីតំបិ តត្ត បិកតិកកាចំ សន្ធាឃ ចុត្តំ៉ អទ្វូបិ ព្រាហ្មលេិកេ បត ឧកា ឧច សយាបត្តំ បិកតិកាសឃ្ហចតិ៉ ស្កបបត្តសិន្ធញ្ញាតាតំ កចត្តនេ សត្តិហិត បច្ចឃកេឌេត សង្ខារ កេនោ ចុនត្តា, សោ កេធំ បនេ្ចតខ្ពាតិ អាហ “ឧកាស្វំ កចេបិ...បេ... ឃុត្តាតិ ហោត្តី”តិ៉ ឧកាស្វំ កចេសព្ពាប្បឆយំ លន្ធកាលេ សង្ខារ កេឧស្ស អាសត្តត្តា ចឡអញ្ចាតកាលេបិ សោ ឧច សង្ខារ កេនោ សិឃាតិ អាសក្កាសឃ្ហចតោ ព្ពកំ ចុត្តំ៉ តេត កចត្តនេ ស្កបបត្តំ សិន្ធញ្ញាតាតំ សត្តិហិត បច្ចឃកេឌេត សង្ខារកេឌេ ចត្តខ្ពយេច តត្តីតិ ឌេស្សតិ៉ ព្ពកាតិ តាតិ យក្ក សិន្ធញ្ញាត ស្កបបត្តំ សិន្ធញ្ញាតាតិ សត្តិហិតបច្ចឃំ អតេបក្ខិត្វា យក្កក្ខលា ស្កបបត្តិក្ខលោស្វ សិន្ធកាលេ ធសាត្សប្បត្តិ បជិបកាឃ ឧច សព្ពសោ អភាចំ កេហត្វា អបនំ ចិកប្បំ ឌេស្សតំ “ធសាត្សប្បត្តិ បជិបកា ទហិតត្តា ចា”តិអាឌិ ចុត្តំ៉ ឧចំ យហក្កតធសាតាតំ អដ្ឋកឆាចេសត សិន្ធំ សង្ខារ កេធំ ចត្វា ព្ពកាតិ បិឡព្ពចេសតាបិ សោ សិនេ្ធា ឃេចាតិ ឌេស្សតំ “អបិចា”តិអាឌិ អានន្ធំ៉ ក្សក្ខប្បជិបកាប្វត្តកាតំ ក្វិត្តំ ឌេន្ធាកិញ្ញាលិប្បាកិញ្ញាសយាឌិតំ៉ “ឧត្តាចតា”តិ ឧចំ បរិយាឃំ អស្សាតិ ឧត្តាចំ៉ ឧត្តាចនេ្តត៉ ឧត្ត សិឃា, កស្វា ព្ពឆ សង្ខារកេនោ ត ចុនត្តាតិអាឌិតា ចេតក្កយេត សិនេ្ធា ហោតីតិ សម្ពន្ធោ៉ សេសំ ស្វចិញ្ញោឃ្យំ៉

៖៧៉ ចិកាចតិបិនេជ៉ បរិកប្បំ តាយ បឆជិ, បឆជិ, អានេបិ, អានេបិ-តិអាឌិកំ, ទ្វុបំ អតិច្ចំ, ទ្វុបំ ក្សក្ខំ, ទ្វុបំ អតត្តា-តិអាឌិកច្ចកាចតាបរិកប្បំ អធិកានោ តាយ ប្វត្តកចេកតកាចតាកប្បំ៉ ប្វត្តកចេធសាតយក្កឋលិតិបនេត្តា កតំ ឌាតសិលិឌិ ប្វញ្ញាកប្បច្ចា៉ “ព្ពកំ តាចតឃុឆ្ចតី”តិ ឧត្ត តាចសនេ្តា ចត្តព្ពត្តានបក្ខេត តិបិនេតា៉ តេត អបនំបិ ចត្តព្ពំ អត្តីតិ ជិបេតិ៉ ប្វត្តាកិសង្ខារោ ក្សចិនេឆា បកតិ ប្វត្តាកិសង្ខារោ, បឃោកប្វត្តាកិសង្ខារោតិ៉ តត្ត បរិកប្ប ប្វត្តាកិសង្ខារោ បកតិ ប្វត្តាកិសង្ខារោ តាយ, អឃំ បកតិ បច្ចឃកណោ ឧច៉ ប្វនេ្ត ចុនត្តា

បុព្ពប្បយោគោ បយោគបុព្ពាភិសង្ខារោ នាម។ សោ ឯវ ឥធាធិប្បេតោតិ ទស្សេតុំ “នហី”តិអាទិមាហ។ “អន្តមសោ”តិ អន្តិម បរិច្ឆេទេន “អាលោបកិច្ចា” នាម ឯកា លោបកិច្ចា។ សោ បរិកម្មសង្ខាតបុព្ពាភិសង្ខារោ។ ជានាតិ ច សញ្ជានាតិ ឧប្បន្នាតិ នាម តត្ថីតិ សម្ពន្ធោ។ “ញាតី”តិ ញត្វា។ “សោ”តិ ភាវនាភិសង្ខារោ។ “តេនំ”តិ សទ្ធាំបិ ជានាតិ។ ន ហិ លោកិយញ្ញាណានិ នាម…បេ… អត្ថិ, ញាតេនំ សត្តានំ សទ្ធាទេយ្យម្បិ ទេយ្យធិនានុកាលេ ជានាតិ ភាវេត្វា ព្រហ្មលោក បរាយនតា សត្តានាតិ អធិប្បាយោ។ “បុទ្ធោ សមថទេយ្យស្ស ទានាធិការស្សា”តិ អាសត្តវិទានាធិការំ សន្ធាយ វុត្តំ។ ទ្វេវិធេ បន សមថទេយ្យស្ស អទានាធិការោ នាម ហោតិ តត្តីតិ។ “ឯវមេវា”តិ ឯវំ ឯវំ។ វិបាកញ្ញាណស្ស សង្ខារ ភេទស្ស បុព្ព កម្មវសេន វត្តព្ពតា “កុសល កិរិយញ្ញាណស្សា”តិ វុត្តំ។ “អថវាតិអាទិនា បច្ឆិម វិកប្បោ នាម” អថវា បុព្ពាភិសង្ខារវេន ឧប្បជ្ជមានស្ស ននាទិ អសង្ខារិកភាវោ សម្ភវតីតិ អសង្ខារិកត្តំ ច, មុទិតាទីនាវេនោ សសង្ខារិកត្តំ ច ន វុត្តន្តិ អយំ វិកប្បោ។ តត្ថ អសង្ខារិកត្តំ ច ន វុត្តន្តិ សម្ពន្ធោ។ “មុទិតាទិ ភាវេនោ”តិ អសង្ខារិកភាវេន បសង្កាភាវេនោ។ សសង្ខារិកត្តំ ច ន វុត្តំ។ យទិ វុច្ចេយ្យ, និរត្ថកំ វេទនំ ភវេយ្យ។ កថំ, សម្ភវ មុទិតាទីនំ អភាវេនោ។ សម្ភវេ មុទិតាទេ វា។ វិសេសនំ សាត្ថកំ សិយាតិ ហិ វុត្តំ។ ន ច និរត្ថកវេទនំ បណ្ឌិតា វទន្តិ។ កថំ, អបណ្ឌិតលក្ខណត្តា។ សតិ បន សម្ភវេ ច មុទិតាទេ ច, តថា សក្កា វត្តុំ។ កថំ, សាត្ថកត្តា។ សាត្ថកមេវ បណ្ឌិតា វទន្តិ។ កថំ, បណ្ឌិត លក្ខណត្តាតិ អធិប្បាយោ។

ឳ បដិបទា អភិញ្ញាវិវត្តនេ “និមិត្តុប្បាទនតោ”តិ បដិភាគនិមិត្តស្ស ឧប្បាទនតោ។ សុខាបន បដិបទា, បច្ឆានុគតំ វា ឥធាបិ វា ឧប្បត្តិ ជានាតិ សុខប្បដិបទំ នាម ករោតីតិ យោជនា។ “បុព្ពកតេ”តិ អាសន្នេ បុព្ពកតេ។ អន្តរាយិកធម្មា នាម ‘កិលេសន្តរាយិកោ ច, កម្មន្តរាយិកោ ច, វិបាកន្តរាយិកោ ច, បណ្ណត្តិ វីតិក្កមន្តរាយិកោ ច, អរិយូបវាទន្តរាយិកោ ច’។ តត្ថ និយ្យានិ នយតមិច្ឆាទិដ្ឋិយោ កិលេសន្តរាយិកោ នាម។ បញ្ចានន្តរិយ កម្មានិ កម្មន្តរាយិកោ នាម។ អហេតុក ទ្វិហេតុកប្បដិសន្ធិវិបាកា វិបាកន្តរាយិកោ នាម។ ភិក្ខុ ភាវេ ឋិតានំ វិនយ បណ្ណត្តិ វីតិក្កមិត្វា អកតប្បដិកម្មា វីតិក្កមា បណ្ណត្តិវីតិក្កមន្តរាយិកោ នាម។ បដិកម្មំ បន កតេ អន្តរាយិកោ ន ហោតិ។ អរិយបុគ្គលានំ ជាតិអាទីហិ ឧបវទិត្វា អក្ខមាបេត្វា អកតប្បដិកម្មំ អក្ខមាបនំ អរិយូបវាទន្តរាយិកោ នាម។ ញាណបិ បដិកម្មំ កតេ អន្តរាយិកោ ន ហោតិ។ សេសេសុ ទីសុ បដិកម្មំ នាម នត្ថិ។ ញាតេ ទេយ្យំ ញាតស្មិំ វេទ ជានមគ្គានំ អន្តរាយំ ករោន្តីតិ អន្តរាយិកា នាម។ តេហិ វិមុត្តោ អន្តរាយិក ធម្ម វិមុត្តោ នាម។ “កល្យាណប្បដិបត្តិយំ ឋិតោ”តិ សីលវិសុទ្ធិ អាទិកាយ កល្យាណប្បដិបត្តិយំ បរិបូរណ វសេន ឋិតោ។ “ឆិន្នបលិពោធោ”តិ អាវាសបលិពោធាទីនិ ទសវិធានិ បលិពោធកម្មានិ ឆិន្ទិត្វា ឋិតោ។ “បហិតត្តោ”តិ, យត្ថ បុរិសថាមេន បុរិសបរក្កមេន បត្តព្ពំ, ន តំ អបត្វា វីរិយស្ស សណ្ឋានំ ភវិស្សតីតិ ឯវំ បវត្តេន សម្មប្បធាន វីរិយេន សមន្នាគតោ។ សោ ហិ បហិតោ បេសិតោ អនបេក្ខិតោ អត្តភាវោ អនេនាតិ បហិតត្តោតិ វុច្ចតិ។ “នសម្បជ្ជតីតិ តត្ថ”។ សចេ បញ្ចបធានិយង្គសមន្នាគតោ ហោតីតិ អធិប្បាយោ។ បញ្ចបធានិយង្គានិ នាម សទ្ធាសម្បន្នតា, អប្បាពាធតា, អសាឋេយ្យំ, អារទ្ធវីរិយតា, បញ្ញាវន្តតា,តិ។

ឳ វិបាកញ្ញាណេ “មុទ្ទកុតំ”តិ ភាវនា ពលបរិវត្តិតត្តា មន្ទកតំ។ មន្ទកតត្តា ច ទុព្ពលំ។ “នានា កិច្ចដ្ឋានេសុ វា”តិ ទស្សនវសេនាទីសុ។ “ហីនស្សបិ អត្តភាវស្ស”តិ អហេតុក ទ្វិហេតុកបុគ្គលស្សបិ។ “អសមត្ថំបី”តិ តិហេតុកុក្កដ្ឋំបិ កម្មំ អហេតុកវិបាកំបិ ទេតីតិអាទិនា អសមត្ថំបិ វិបាកំ ទេតីតិ។ “ភវង្គដ្ឋានេសុ វេវា”តិ ឯត្ថ ភវង្គ សទ្ទេន បដិសន្ធិដ្ឋាន ចុតិដ្ឋានានិបិ សង្គយ្ហន្តិ។ “កុសលសទិសមេវា”តិ

បចយញ្ញាតក្យសល៌ បចយញ្ញាត ចិបិាកេយច ឌេតតិ, ក្ទឹយញ្ញាត ក្យសល៌ ក្ទឹយញ្ញាត ចិបិាកេយច ឌេតតីតិអាឌិភា ក្យសល សឌិសេយច ចិបិាក៌ ឌេតតិ៝ “ក្យសលេយច...េប... ព្រិយញ្ញាត៌ ភាយ េហាតិ” អេកក្ទ បចាេទភាតិ អឆិប្យាេយា៝ េកឌយ្យិ អេកឆ៌ ពត្វា ក្លបចាេទា េចាហាេទា អេកក្ទ បចាេទា៝

៦៦៖ សក្កហកាឆា ចល្លតាឃំ៝ ឈសាភាត៌ េកេឌា ឈសាភេកេឌា៝ អត្វេតា បភ ឈសាេភហិ សយ្យេយាកេកេឌា ឈសាភេកេឌាតិ ចុេត្តា េហាតីតិ អាហ “ឈសាេភហិ សយ្យេយាកេកេឌភា”តិ៝ បចយញ្ញាតិព៌ ចិត្តត្តិអាឌិភា េយាេឌតត្ថា៝ “តេយចា”តិ ទ្វបិចចេទ យាភសេយច៝ ចិកាចតិឃំ បភ ក្លបទិសក្កហកាឆាឃំ ឈសាភក្ក េយាកេកេឌភ, ពេត្វពេកត្វ បក្ខាឆាតិ ចចត៌ ឌិស្វា ព្ឫឆ ឈសាភ េកេឌភាតិ ឈសាភេក្កហិ សយ្យេយាកេកេឌភាតិ ចុត្តិ៝ ឲចំ សេត្តបិ ព្ឫឆ ឈសាភេកឌស្ស ចិស្ប៊ុ អឆិេប្យាតត្វា “អេញ្ញាហិ ឈសាភេកេឌា”តិអាឌិ ចុត្តិ៝

ទ្វបិចចេទចិត្តឌឹបតិយាអត្ថុឌឹបភា តិដ្ឋិតា៝

៦៦៖ អទ្វបចិត្តឌឹបតិឃំ៝ “ក្ខុេសា”តិ អតិេទពតទ៌៝ “សទ្វបេតា”តិ បទេយត្វ សកាចេតា៝ ភត្វិ ឌជ៝ ឲត្វាតិ អឌេជ៝ អឌេជ អាពាេសាតិ អឌជពាេសា៝ “បទិច្ឆិន្នាពាេសា”តិ ក្វាទច្ឆិន្នចាតបិភច្ឆិន្នាឌិេពា អាពាេសា, យត្វ អាពាេស ពសិណ តិមិត្តិ ក្លក្កណត្តិ៝ ពសិណ តិមិត្តិ ក្លឈ្លេដត្វា លេឆ្ល អាពាេសា ពសិណក្លឈ្លឌិយាពាេសា, ពសិណំ ក្លឈ្លេដភ តិឌ្ឋេត្វា ពសិណក្លឈ្លឌិេយាតិ ពត្វា៝ ទ្វបពលិបិភ៌ បទិេច្ឆឌយត្តក្វេតា អាពាេសា ទ្វបបទិេច្ឆឌាពាេសា៝ “អភត្តកាេចភ ឋទិយតី”តិ ចត្យេក្កលយេត្វាបិេសា អភត្ត ភាយ៌ ពត្វា កាចភាយភសិពាេទភ ឋទិយតិ៝ “េឌចាត៌ អឆិដ្ឋាភចត្ទ”តិ យហិឆ្លិពាត៌ ពាយភពទ េឌចាត៌ ពាលិប្យឌិក្កហណដ្ឋាត៌ ចុច្ចតិ, យត្វ យត្យស្សា សយេយ ក្យល េឌចតាត៌ ពាលិ អភិហទត្តិ៝ “ពាលិ”តិ ប្វឌតឹយ ចត្ទ ចុច្ចតិ៝ “តឃ្វិ”តិ ពសិណក្លឈ្លឌិយាពាេស៝ “តេឌចា”តិ ត៌ អាទេយ្ឫណេយច៝ ក្យសលញ្ញាត៌ សយាបត្តស្សចា, ចិបិាកញ្ញាេតភ ក្លបបត្តស្សចា, ព្រិយញ្ញាេតភ ឌិដ្ឋឆេយ្ឫ ស្យឍ ចិហាទិស្សចា, តិេយាេឌតត្ថា៝ អភត្តត្តិ ចុច្ចតិ, យចាបចឆឹពសិេណ បចត្តភេតា ឈសាត៌ បចឆឹពសិណត្តិ ចុច្ចតីតិ៝ “ឲពេឌេស”តិ ក្លប្យាេឌចា ឌិតិឃំ ចា កេក្កចា៝ អត្តទហិតត្វា អភត្តត្តិ ចុច្ចតិ៝ “អភត្ត សញ្ញាេត”តិ អភត្ត ភាយេព៝ “អភត្តត្តិ កាចភាឃ បចត្តត្វា”តិ ព្ឫឆ៌ បឆយា ទ្វប្យចិញ្ញាណំ អភត្តត្តិ ឲចំ ប្យត្តកាព កាចភាឃ បចត្តត្វា៝ “អត្វេភា ឋទណាពាទ ចេសភា”តិ ប្យត្តកាពកាចត៌ អភេបក្កិត្វាតិ អឆិប្យាេយា៝ “តិទ្វត្តិ ភេយភា”តិ សពេត្វ ឃបច្ចឃំ ពត្វា ភពាទស្សេលិេបភ៝ “បិឡូព្ឫយា ភសេយតី”តិ ចិកក្ក បិឡូព្ឫយាភសេយតិ៝ “អភត្តិ ឋទតី”តិ អភត្តិ អភត្តត្តិ ឋទតិ៝ “បឆយា ទ្វប្យចិញ្ញាណាកាេចា”តិ តស្ស អកាច បញ្ញាត្តិយត្តិ៝ “េភចត្វិ”តិ ភត្វិ៝ “អស្សា”តិ ចត្យត្វា ទ្វប្យញ្ញាភស្ស៝ អឆចាតិអាឌឹស្យ “បក្ទសញ្ញា ពិច្ចស្សា”តិ ឡូត្តសញ្ញា ពិច្ចស្ស៝ “សក្លាទាចេសស ស្យព្យយកាេចភ ចិឌ្ឍយាភត្វា”តិ ព្ឫយស្ស អត្វ ចិកាេចេត្វា “ឲត្វចា”តិអាឌិយាហ៝ “ឃុដ្ឋក្វត៌”តិ យត្វពបត្តិ៝ “េឌសភាឃឹសយត្តិ”តិ ទាឌា អាពឆ្នតីតិអាឌឹស្យ ចិឃ បឆាភ ពឆាយត្តត្តិ ចុត្តិ េហាតិ៝ “តេស្សចា”តិ បឆយា ទ្វប្យចិញ្ញាណេស្សច៝ ក្យសលក្វត៌ បឆយា ទ្វប្យចិញ្ញាណំ ប្យទ្ធភាភឃា េសក្លាភឃា ក្យសលក្វតស្ស ក្ទឹយាទ្វប្យចិញ្ញាណស្ស អាទេយ្ឫណំ េហាតិ៝ អទហា បភ តិចិេឆា៝ តត្វ, ឲេពាបឆយា ទ្វេប្យឆត្វា អទហត្តិ បត្វា បឆយាទ្វប្យំ អសយាបឌ្ឋិត្វាច ក្ទឹយា ទ្វប្យំ ក្លប្យាេឌតិ៝ តស្ស ក្យសលក្វត៌ បឆយា ទ្វប្យំ ព្រិយក្វតស្ស ក្ទឹយា ទ្វប្យស្ស អាទេយ្ឫណំ៝ ឲេពាបឆយា ទ្វេប្យឆត្វា អទហត្តិ បត្វា ប្យភ តេយច បឆយា ទ្វប្យំ សយាបឌ្ឋិត្វា ក្ទឹយា ទ្វប្យំ ក្លប្យាេឌតិ៝ ឲេពា ក្ទឹយា ទ្វេប្យឆត្វា អទហត្តិ ពឆ្នតិ៝ េតសំ ឌ្ឋិត្តិ ព្រិយក្វត៌ បឆយា ទ្វប្យចិញ្ញាណំ ព្រិយក្វតេស្សច ក្ទឹយាទ្វប្យស្ស

អារយុណ៌់ តេភាហ “ចិត្តាណ៌ ភាយា”តិអាឌិ៍

អទ្ទុបចិត្តាត្យឹបភា់

ឳលិ់ លេិក្យុត្តរចិត្តេ់ “ឌលប្យចារហេា”តិ ក្កកណារារស្ឈូជេា់ “បកចតេា”តិអាឌិបចត្តិក្ខាតតេា់ “ឃឆាហា”តិ កាឆំ បិញ្ញត្ថឃំ អាហ់ “សេឃ្យឆិគ”ត្តិ សេា កាតយេា់ “អឃំ ឋិ”តិ អឃំ អទិឃយក្កេាបិ់ ឲកចិត្តក្លុហិកេា អទិឃយក្កេា, កាឆំ ឃាច អត្យបិឌិសេស ភិត្តាភណាត្យឃាសចតិ សត្ថ៍តីតិ អាហ “អាត្យកាចប្យុរលាចសេភា”តិ់ បិញ្ញត្ថឃំ កក្កាឌឹតិ បក្ខាត្ដុ យហាភឌឹតំ ភាយាតិ់ “សយុទ្ធ ភិត្តា”តិ យហាសយុទ្ធាកិយុណ៍ ភិត្តា ភយិតា់ “បេិលា”តិ អត្យបតិតា់ “បក្ខារា”តិ អណេាចាហិតា់ “កិលេសាតំ”តិ អត្យបកយេត កាយុបឆំ់ បិញ្ញត្ថឃំ “ឈជេា”តិ ក្កក បុណ្ណុឈជេា់ “ភិក្យុឌ្ឌា”តិ អណេាយុណ៍ ឆបិតេា់ “តេាបច្ចាច យតី”តិ បុត តេាកិលតិ់ “ភ បុតេតី”តិ ភ បុត ឲតិ ត្យបកច្ឆតិ អទិឃសាចកេា់ “ភ បច្ចេតី”តិ ភ បឌិ ឲតិ់ តគត្លុំ ចគតិ “ភ បច្ចាកច្ឆតី”តិ់ ឲចំ ធំ អតិចត្តកយតំ បិញ្ញត្ថសាឈកេាហិ ឌិបេត្តុា ត្តុកាតិ ឃុត្តិសាឈកេាហិ បកាសេតុំ “ឃឆា ចា”តិអាឌិយាហ់ “ឃតេា”តិ ឃំ កាលោ់ “តេ”តិ បុតុឌ្ឌភា់ “គុស្សឹលិ”តិ ភិស្សឹលិ់ “ក្កយុត្តកា”តិ បិត្តុយុត្តកា់ “លិត្ត ចិត្តា”តិ លឌ្ឌិតបកតិ ចិត្តាឃក្លុយុត្តកា់ “គុប្យណ្ណា”តិ ភិប្យណ្ណា់ “ឲញអឃុកា”តិ គុប្យណ្ណាតាឃ ឲច បល្ឈុទ្ធិតលិល យុព យុកា់ “តស្សិ៍ យក្កេ ឲចា”តិ អក្ខុឌឹកេ អទិឃយក្កេ ឲច់ សេា បត យក្កេា បឆយ យក្កេា, គុតិឃ យក្កេា, តតិឃ យក្កេា, ចត្យុត្ត យក្កេា,តិ ចត្យុត្តិណេា ហេាតិ់ “អាឌិតេា បឌ្ឌត់”តិ ចត្យុស្យ យក្កស្យ អាឌិយ្យិបឆយ យក្កសេាតស្ស បឌ្ឌត់ កយត់ បជិលិកេាតិ គុត្តុំ ហេាតិ់ “សេាតាបត្តិឃា”តិ សេាតស្ស អាបឌ្ឌេភភ់ “អណិកយុយាតេា”តិ បជិលក្ខយាតេា់ សត្ថុា តេាឌិបក្លុឃ ណយុា អតិចត្ត កតិឃា បចត្តយាភា សេាតេាតិ គុច្ចត្តិតិ សត្ថុត្តុា់ សត្ថុាណិ គុច្ចតិ ចត្យុស្យ យក្កស្យ ធាណ៌់ ក្កបទិសត្ថុាណិ ឲច បទាឃតំ ឃេសំ តេ ក្កបទិសត្ថុាណិ បទាឃភា់ បទាឃតត្តិ ច បឌិសរណ៌់ កាឆំ សេាតាបត្តិ ចគតំ យក្កេត សយាភាណិករណ៌ ហេាតីតិ គុត្តុំ “បឆយ យក្ក សក្លុាតាឃ សេាតាបត្តិឃា”តិអាឌិ៍ “យក្កេតី”តិ កចេសតិ់ យារេត្ត កយភេាតិរុត្តិភឃេភ យក្កេាតិ សិត្យូតិតិ គុត្តុំ “កិលេសេ យារេត្តា កច្ឆតីតិ យក្កេា”តិ់

ឳប៉់ សកឌាកាយិ យក្កេ៉ “សកិ អាកច្ឆតី”តិ ត្តតេាកត្តុា បុភ ត្តណ អាកច្ឆតីតិ អត្ថុេា់ “សឹលេភា”តិ បកតិសការេចភ់ កាយលេិកំ អាកច្ឆត្តិ ឲតេហឹតិ កាយលេិកាកយភា់ កិលេសា់ តេឃំ សក្ខារេចភ ចិឌ្ឌយាភការេចភ់ បិញ្ញត្ថឃំ “ឲកច្ចុស្ស បុក្កលស្សា”តិ កត្យុ អត្ថុេសាយិចគតំ់ ឲកច្ចេភ បុក្កលេភ អប្យហឹភា ភិតិ សត្ថុត្តុា ៉ “សហញ្យតំ”តិ សហាឃកាចំ់ “អាកាយឹហេាតី”តិ ចត្តុា តយេចត្លុំ ចគតិ “អាកត្តុា ត្ថុត្តុត្តា”ត្តិ់ តិ អាកច្ឆតិ សឹលេភាតិ អាកត្តុា់ ត្ថុត្លុំ ភារេចា ត្ថុត្តុត្តុំ់ ត្ថុយំ កាយត្តកាចំ អាកត្តុា, តយុា អាកាយឹ ភាយ ហេាតីតិ ឃោឌភា់ “អឃច្ចា អត្ថុា”តិ បឌិសត្លុចសេភ សកិ ត្ថុយំ លេិកំ អាកច្ឆតីតិអាឌិកេា អត្ថុេា់ “កិលេស កតិចសេភា”តិ កាយលេិកា កយភ កិលេស កតិចសេភ់ យក្កសហារឃេភ ឈារេភភ ចិក្លុយឹក្កតា កិលេសា យក្កេភ សយុច្ឆិត្ត កតិកា ហេាត្តិ់ អឃំ យក្កសហារឃាឈាភាត្យការេចា ភាយ់ តេភាហ “ភ ហឹ”តិអាឌិ៍ “គេចលេិកតេា”តិ ឲត្ថុ ព្រហ្យុលេិកេាបិ សក្កហិតេា់ បច្ឆិយស្សិ៍ បត អត្ថុ សតីតិ ឃោឌភា់ អាកយភឹលេិ អាកត្តុា់ ភ អាកត្តុា អភាកត្តុា់ “តេភា”តិ អភាកយភេភ់ “ភាភត្តុា សយុក្កចតេា”តិ ក្ខិស្យ ត្ថុត្តុត្តុសត្ថេស្យ ឲកស្សិ៍ ត្ថុយំ កាយាចចរ លេិកត្តិ ឲកស្សិ៍ ត្ថុយំ យត្យុស្ស លេិកត្តិ ឲចំ ភាភត្តុាតំ អសយុក្កចតេា់ បិញ្ញត្ថឃំ “សញ្យា ជាត្តុា”តិ ចេតេាគុក្ល សក្លុាតេភ ចេតសឹកេរាកា ជាលេណ សហិតេា់

តេនាហ “តេហិ បដិឃានុសយស្សា”តិអាទិំ។ តត្ថ “តេ”តិ បុថុជ្ជន សោតាបន្ន សកទាគាមិនោ។ សព្យា ពន្ធានុសយាតិ សព្ពន្តេ។ “បដិឃស្ស ចាល្យស្សា”តិ អាកត្វា ព្ពុត្តំ សោតាបន្ន សកទាគាមិនោ តេន វុត្តន្តិ ចាល្យស្ស។ “ក្ខិសុ សកទាគាមិស្ម”តិ អាកត្វា ព្ពុត្តន្តិ ចុត្តត្តា តេន អនេត្វន សកទាគាមិតាយគេសុ ក្ខិសុ សោតាបន្ន សកទាគាមិសុ។ “បុរិយស្សា”តិ សោតាបន្នស្ស។ “អតន្ហោ សាឆាវណេ នេចា”តិ ទុតិយ ផលដ្ឋានីហិ អសាយន្តោនេច។ ព្រហ្មលោកេកជិតានំ សោតាបន្នានំ សត្តក្ខត្តុ បរម តាជិកានចា តត្ថិ ចិយ ទុតិយ ផលដ្ឋានំ សកទាគាមិ ការចាបិ តត្ថិ។ តេនាហ “បឆម ទុតិយ ផលដ្ឋាបិ”តិអាទិំ។ “តម្ភា”តិអាទិ លទ្ធក្ខុលាចចគំ។ “ព្ពតិ កត្វា”តិ ព្ពយិតា កាវណោត។ “ហេដ្ឋ បរូបបត្តិចសេតា”តិ ឞ្ចបរិតោ អាកត្វា ហេដ្ឋបបត្តិ ច, ហេដ្ឋតោ អាកត្វា ឞ្ចបរូបបត្តិ ចាតិ ឧចំ ហេដ្ឋបរូបបត្តិចសេត។ “ឧចញ្ញ កត្វា”តិអាទិ ទុតិយ លទ្ធ ក្ខុលាចចគំ។ “បញ្ញាត្ត ព្ពឆ តិដ្ឋា”តិ បញ្ញាត្ត បុគ្គលិតំ ព្ពឆ កាយលោកេ តិដ្ឋា អតុបិជិសេស តិន្នាតបត្តិតិ ចុត្តំ ហោតិ។ “សោ បតា”តិ សកទាគាមិ បុគ្គលោ បត។ យេសំ បត អដ្ឋកថា ចរិយានំ អត្ថោ, តេសំ អត្ថោសោ សកទាគាមិ បុគ្គលោ បញ្ញចិឆោច ចុត្តោ, ត ឈដ្ឋា បុគ្គលោតិ យោជនា។ យេសំ បត ព្ពយំ លោកត្តិ អត្ថោ, តេសំ អត្ថ ឈដ្ឋាបិ លក្ខតីតិ ឌស្សេតុំ “យហាបរិតិន្នាត...បេ... អាកតោ យេចា”តិ ចុត្តំ។ តត្ថ “សកិំ អាកមនដ្ឋេន អាកតោ យេចា”តិ សកិំ អាកមនដ្ឋេន សកទាគាមិសុ អាកតោយេច។ សព្ពញ្ញា ព្យុទ្ធាបិ បឆម ផលដ្ឋ ក្វុតា សត្តក្ខត្តុ បរមតាយំ សល្លិតា ចិយាតិ យោជនា។ ឧត្ថ ច “សត្តក្ខត្តុបរមតាយំ”តិ សត្តក្ខត្តុ បរមភាវេច។ ព្ពឥញ្ញ តិឥស្សន ចចនមត្តំ។ សព្ពញ្ញា ព្យុទ្ធាបិ ទុតិយ ផលដ្ឋក្វុតា សកិំ អាកមនប្បកតិយំ សល្លិតាយេច ហោន្តិ។ កម្ហា, តម្ហិ ឈណេ តំ សកាចានតិ ចត្តនតោតិ អធិប្បាយោ។ សន្តោបិ សោ ឈន្តិឆោ បុគ្គលោ ព្ពឆ...បេ... ឌដ្ឋន្តោ។ ឧតេន យំ ចុត្តំ ចិកាចនិយំ បញ្ញាសុ សកទាគាមិសុ បញ្ញាយកោច ព្ពឆាធិប្បេតោតិ។ តំ បដិក្ខិត្តំ ហោតិ។ កម្ហា, បញ្ញាយកោ ឧច ព្ពឆ សកទាគាមិបនេ អធិប្បេតោសតិ ព្ពតទេ ចត្តារោ កត្ថ អធិប្បេតា សិយុន្តិ ចត្តន្ណត្តា។ ឌគកន្វតោ សយានោ។ “កាយាកតា ឧចា”តិ យុត្តិតោ បរយ្យោកតា ឧច។ តេនាហ “យចា”តិអាទិំ។ “អចិរុទ្ធោ”តិ កាវេយត អចិរុទ្ធោ។

៨៩។ ព្ហូរក្ខោកា តាយ ហេដ្ឋាភាវកា កាយលោកោ។ ព្ហូរក្ខាកាយ សំចត្តន្តីតិ ព្ហូរក្ខាកិយានិ កាយរាក ញ្ញាបិឌ សំយោជនានីតិ។ “សោ”តិ អនាកាមិ បុគ្គលោ។

៩០។ យហប្យុលំ កទេវន្តិ សីលេសតាតិ យហប្យុល កាទិនោ។ តេសំ ការចា “យហប្យុល កាទិតា”។ សីលិជិ ក្យណោ។ “អរហតី”តិ បដិក្ខហិតុំ អរហតិ។ “អរហតោ”តិ អរហត្តស្ស។ “តិន្នចតំ”តិ តិរុត្តិ។ ចិក្កហ ចាល្យត្តិ ចុត្តំ ហោតិ។ សុទ្ធិកសុញ្ញាតាយ តឆា ត ចនិត្តាតិ, សុញ្ញាតប្បដិបតាយ តឆា ត ចនិត្តាតីតិអាទិនា យោជេតព្ពំ។ តត្ថ “សុទ្ធិក សុញ្ញាតាយា”តិ សុទ្ធិកសុញ្ញាតចារេ។ “សុញ្ញាតប្បដិបតាយា”តិ សុញ្ញាតប្បដិបតាចារេ។ “សញ្ញ សតិបដ្ឋាន ចិកប្បេសុ បតា”តិ សញ្ញ ចិកប្ប សតិបដ្ឋាន ចិកប្បេសុ បត, សព្ពំ ចិត្ត ចទ្ធគំ បរិញ្ញា អដ្ឋកថាសុ ឌេសនាចារេ ចិចារេត្វា ចេជិតព្ពំ។

៩១។ ផលនិទ្ទេស សោតាបត្តិយា អភិកតំ ផលំ សោតាបត្តិ ផលំ។ តត្ថ “អភិកតំ”តិ បដិលទ្ធំ អដ្ឋក្ខិក ផលំ សន្តាយ “តេន សយ្យុត្តា”ត្តិ ចុត្តំ។ “តិរុត្តី”តិ ចិក្កហោ។

៩១. តក្ខេតបិ កាតុំ ន សក្កោតិ, កុតោ សមុដ្ឋិតំ “តានី”តិ ឧទ្ធិយានិ “បដ្ឋ នី”តិតិក្ខានិ “សោ”តិ ចត្ត មេក្កា “តា ចា”តិ រូបរាគ, អរូបរាគ, មាន, ឧទ្ធច្ច, អវិជ្ជានុសយោ ច “អញ្ញា ចា”តិ តេហិ ទសហិ សំយោជនេហិ អញ្ញា អហិរិកានោត្តប្បាទីនិ, សញ្ញាបិ បិប ធម្មុ ច

៩២. កិរិយ វិត្ត វិធារណាយំ ន កហិតំ ឋាតិ អយំ បុច្ឆា អភាវា ឋាតិ អយំ វិសជ្ជនាតិអាទិនា យោជេតព្ពា “អប្បា”តិ កិរិយាត្តស្ស “និវត្ថុយសត្តានេបិ”តិ អត្ថុយ វិហិតោ អរហត្ត សត្តានេបិ “ឋាតិ”តិ ចាលំ បរិយាយបតមត្តា “ចុច្ចេតា”តិ វិសជ្ជនា កនិយតោ បុន អត្ថុប្បជ្ជតិ អត្ថុប្បាទនោ អត្ថុប្បាទនា ធម្មោ សភាវោ យេយំ តេ អត្ថុប្បាទ ធម្មោ តេសំ ភាវោតិ វិក្កហោ វិបាកត្ត ដ្ឋានេតិតិ វត្តព្ពេ កតំ ដ្ឋានេតិតិ អាហ “កុសល...បេ... កត្វា”តិ តត្ថ, “កត្វា”តិ សាធេត្វា សនេបិ កនេយ្យាតិ យោជនា “តោកាធី”តិ អញ្ញេត្វា តោកាធិ អរិយសាវកោ តតោ ផល វិត្តមេវ បនេត្តព្យាតិ វត្តព្ពេ “បដិនាហិតំ អសក្កុណេយ្យា”តិ អប្បដិនាហិយោ អាត្ថុភាវោ អប្បាតិ សមានា

៩៣. “អាទិ អត្ត បទេស្ស ចា”តិអាទិមិ ខ្ពាងសា កុសលានីតិ ច, អនេត្ត ក្រិយ វិត្តានិ វិសតីតិ ច បទេស្ស រូប បរិយា បត្តានិ វិត្តានិ អរូប បរិយា បត្តានិ វិត្តានិ “បឆមាយ ភូមិយា បត្តិយា”តិ បឆមភូមិ បិបុលិតំ “សាមញ្ញ ផលំ អធិបេព្យតត្ថិ ចុត្តំ” អដ្ឋសាលិនិយំ អត្តតោ បន ធម្ម វិសេសោតិ វត្តព្ពេ មក្ក ផល និព្ពាន សន្តានតោ ធម្ម វិសេសោ លោកុត្តរភូមិ តាមាតិ យោជនា អវត្វា ភូមិ ឯវ និប្បរិយាមភូមិ កត្វា, អវត្វា ចត្តានំ ធម្មានំ សរូបតោ លទ្ធត្វា ឋាតរា ឈាការភូមិ និប្បរិយាម ភូមិ ន ហោតិ កត្វា, បញ្ញាត្តិយា មិស្សកត្វា “ធម្មានំ តំ តំ អវត្វា វិសេសវិសេសេវ សិទ្ធា”តិ ឯតេន អវត្វា ភូមិ ឯវ បនាន ភូមីតិ ទស្សេតិ កាមតណ្ហាយ វិសមភូតោ ឱឡារិកាការេន កាមាវចរតា តាម កវតណ្ហាយ វិសមភូតោ មជ្ឈិមាការេន រូបិរូបិវចរតា តាម តាសំ តណ្ហានំ អវិសមភូតោ សណ្ហាសុខុមាការេន លោកុត្តរតា តាម ហីនានំ អកុសល កម្មានំ វសេន ហីនា អបាយភូមិយោ បណីតានំ កុសល កម្មានំ វសេន បណីតា សុកតិ ភូមិយោ តត្ថ ច នានា អកុសល កម្មានំ ចា នានា កុសល កម្មានំ ចា ឱឡារិក សុខុមតា វសេន នានា ទុក្កតិ ភូមិយោ នានា សុកតិ ភូមិយោ ច សិទ្ធា ហោន្តីតិ ឋាមមត្តំ ទស្សេតុំ “អបិ ចា”តិអាទិមាហ

៩៤. កាមាវចរ បុគ្គលិ ភាវ-ឋាត្វ មេឡុន តច្ចុតិ, ប្បនេដិ បន មានសត្តិ បិដធុយំ អបរទ្ធិ ភាវ ឯកវិសសតំបាទ, វិកដ្ឋិ វិតក្កណាតិ បិដធុយំ តំ ឋាមិនា ន សមេតិ កតំ ន សមេតិ ឋាមិនា វវេនេន សកលម្បិ កាតំ ឯក្ឌន តច្ចុតិប្បនេដិ មានសំ ឯកវិស សតំ កត្វា វិកដ្ឋិ-តិ ឯវំ ឯកវាត្យំ កត្វា យោជនំ ញាណេបតិ “បឋមជ្ឈាន សមិសង្កនា”តិ លោកិយ បឋមជ្ឈាន សមិសង្កនា យំ ចតុរង្គិកំ, តំ សយមេវ ទុតិយជ្ឈានត្ថំ សិទ្ធំ យំ តិយង្គិកំ, តំ សយមេវ តតិយជ្ឈានត្ថំ សិទ្ធំ យំ ទុវង្គិកំ, តំ សយមេវ ចតុត្ថជ្ឈានត្ថំ សិទ្ធំ យំ បុន ទុវង្គិកំ, តំ សយមេវ បញ្ចមជ្ឈានត្ថំ សិទ្ធំ “ឯវំ វុត្ត”ន្តិ វិភាវនិយំ ឈានង្គវសេន បឋមជ្ឈាន សមិសត្វា បឋមជ្ឈានញ្ចាតិ ឯវំ វុត្តំ វិតក្កាទិ អង្គបាតុភាវេន បញ្ចធា វិភជន្តីតិ វត្តព្ពេ ន ឋាតរាតិ លោកិយជ្ឈានានិ សាតិស្សយតោ ឈានានិ ភាវ សិយុំ កត្វាតិ អាហ “តានិ ហី”តិអាទិ តត្ថ “តានី”តិ លោកិយជ្ឈានានិ “រូបេបច្ចា”តិ រូបភូកត្វា “ឈានបត្តី”តិ ទហត្តិ បកតិយា ឯវ សិទ្ធា ហោតិ, ន បិដកញ្ញានាទិវសេន សិទ្ធា “កិច្ច”ន្តិ បច្ចុក្ខា ភាវត្វាយ កត្តព្ព កិច្ចំ “តេន បច្ចយ វិសេសនា”តិ បិដកញ្ញានាទិនា បច្ចយ

ចិេសេសត៑ "តស្មិ" តិ បច្ចយ ចិេសេស៑ យធារេលាកិយញ្ញាេតស្ស រូបធារក្ខតា ភាចតា ពាធិ ចិតក្ក ចិរាក ភាចតា តាយ េហាតិ...េប...

ពាធិ រូប ចិរាក ភាចតា តាយ៑ អសញ្ញា កាយឹតំ បត សញ្ញា ចិរាក ភាចតា តាយ េហាតិ៑ ឲចេបចត្តិ េយាគតា៑ "សា"តិ រូបធារ ភាចតា

៑"រូេបក្ខា សហកតំ ចា"តិ ឲត្ត ចា សេទ្ធត រូបសយតិក្កយំ ចា សញ្ញា សយតិក្កយំ ចាតិ អត្ថ ចិកេបតិ៑ អាគិកមិ្ពកាេល ឲចំ េហាតុ,

ចសិក្ខតកាេល បត ពឆត្តិ អាហ "ឥសាេតស្ស"តិអាគិ៑ តាតាសត្តិយុត្តា េហាតីតិ ចត្វា តាតាសត្តិេយា គេស្សតិ "កាធិ"តិអាគិតា៑ យា

រូបធារ ភាចតា៑ "ចិតក្ក ចិរាេគតំ"តិ ចិតក្ក ចិកេបតំ៑ អត្តតោ ឥសាតំ អចិតក្ក កាតុត្តិ ចុត្ត េហាតិ៑ េតតាហ "អតិក្កាេបតំ"តិ៑ សា

រូបធារ ភាចតា៑ េសសាស្សបិ រូបធារ ភាចតាស្ស៑

៩៩៑ (ក) "សា ចិបស្សតា"តិ ចុទ្ធាគកាយិតិ ចិបស្សតា៑ "ចិបស្សតា បិតតិកា ឲចា"តិកាធិ ចិរាក ភាចតា តាយ ត េហាតីតិ

អធិប្បាេយា៑ "តិយាេបតំ"តិ អចិតក្កេបច េហាតុតិ ចគយាតា ចិយ ចចត្តេបតំ៑ "អធិប្បាេយា"តិ បិគកចាគិេត្តេស្ស អធិប្បាេយា៑

"សមុឹយតិ"តិ ពូគំ ឥសាតំ អតិច្ចំ លយេទ្ធេត, ទុក្ខំ កយេទ្ធេត, អតត្តា អសារកេទ្ធតាតិ សមុឹយតិ សយតុបឃ្សិយតិ៑ តំ អទ្ធកធាយ ត

សេយតិ៑ ចុត្តចិញ្ញាតត្ត៑ យេតា យេតា សយាបត្តិេតា ចុទ្ធាយ េយ េយ សយាបត្តិ ឥេម្ម សមុឹសិត្វា យេក្កា តិត្ថត្តិេតា េហាតិ៑ តំ តំ សយាបត្តិ

សគិេសាច េហាតិ៑ សមុឹសិតសយាបត្តិ សគិេសាតិ អេត្តាតិ៑ ឲត្ត ហិ "យេតា យេតា សយាបត្តិេតា ចុទ្ធាយា"តិ ឲេតត បិគកញ្ញាតំ ពធិតំ

េហាតិ៑ "បិគកញ្ញាេត សតី"តិ ឲេតត អយំ ចាេគាបិ បិគកញ្ញាេតត ចិតា តសិញ្ញាតិ គេស្សតិ៑ "ចិបស្សតាបិ...េប... បត្តា េហាតី"តិ

ឲេតត ពូយស្មិ ចាេគបិ ចិបស្សតា តិយាេយា ពូគ្និតេត្តាតិ គេស្សតិ៑ េតតាហ "យធារេលាកិយញ្ញាេតស្ស"តិអាគិ៑ កាយេត្វាត្ត...េប...

អចិេទាេគា ចុេត្តា ចិយ ចិស្សតិ៑ ពចំ៑ បត្តាយញ្ញាតេតា ចុទ្ធាយ ហិ បចយញ្ញាតាគឹតិ សមុសេតា រូបត្តុយេក្កា បចយេត្តចាេគត

បត្តាយញ្ញាតិកោ, ទុតីយ ចាេគត បចយាគិញ្ញាតិកា អាបដ្ឋតីតិ េទ្វបិ ចាគា ចិទ្ធដ្ឋត្តិ៑ តតីយ ចាេគត បេតត្ត យំ ពូគ្និតិ, តំ ឥសាតិកា

េហាតីតិ េត ច ចាគា ត ចិទ្ធដ្ឋត្តិ, អញ្ញាសេយា ច សាត្តេកា េហាតីតិ ឲចំ អចិទុេទ្ធា ចុេត្តា េហាតីតិ៑ ឲត្ត បត យំ ពូគ្និតិ, តំ ឥសាតិកា

េហាតិ៑ ពូគ្និយ បត អសតិ, ចិេទាេគាេយច៑ េតតាហ "ពូេយ បត ចាគា៑ ...េប... ៑ ចិេទាេគា បទិហទិតំ"តិ៑ បិញ្ចពូយំ "អត្តត្តំ ឃុត្តាតំ

យតសិ ពេទាតី"តិ អត្តត្តសត្តាេតតំ តំ ឥសាតត្តា ឥសាតសហកតត្តា លត្ត បត្តាតំ តិត្ថ ឃុល អត្ថ ខិចេតា ឃុត្តាតំ យតសិ ពេទាតិ៑ "ត

បត្តុត្តី"តិ ត បចិសតិ៑ "សត្តិសាេគតត្ថា"តិ សត្តិសិត្ត កាតត្ថា៑ "ឲេកាគិកាតត្ថា"តិ ឲកាយុលំ កាតត្ថា៑ "សយាគហាតត្ថា"តិ ឃុទ្ធ គេបតត្ថា៑

"តិស្សាយា"តិ បិគកំ កត្វាតិ អធិប្បាេយា៑

៩ល៍៑ (ក) ចាគចិធារលាយំ៑ រូបធារ ភាចតា ឲច រូបទិញ្ញាេត ឥសាតត្តំ តិយាេបតីតិ ចុត្តំ៑ េហទ្ធា បត អញ្ញាសេយា ឲច រូបទិញ្ញាេត

ឥសាតត្តំ តិយាេបតីតិ ចុត្តំ៑ តត្ថ "អញ្ញាសេយា ឲចា"តិ ឲច សេទ្ធត បិគកញ្ញាតំ តិចេត្តតិ៑ "ពូឆ រូបធារ ភាចតា ឲចា"តិ ឲច សេទ្ធត

អញ្ញាសយំ តិចេត្តតិ៑ ឲេតស្ស ហិ ទ្វិស្ស សហ ភាចិស្ស រូបធារ ភាចតា ឲច បគាតំ េហាតិ៑ អញ្ញាសេយា បត តស្ស តាតា សត្តិេយាកំ

សាេធតិ៑ "អញ្ញាសយ សាយត្តា សឃាតី"តិ យេក្កា យំ លទ្ធត្តា េហាតិ, តំ លទ្ធតុ, យឃិ្ចិចិេសសា តត្តិតិ ឲចំ អញ្ញាសយ សាយត្តា សឃាតិ៑

"តស្មិ"ត្តិ អញ្ញាសយ ចិេសេស៑ "េសា"តិ អញ្ញាសយ ចិេសេសា៑ ពស្វា យុត្តត្តិ អាហ "ពូឆ្និ តិឆ្និត...េប... តិត្ថតត្តំ"តិ៑ "សញ្ញាេតស្ស

ចិល្អចសិក្ខតាតំ"តិ ពូគំ សយាបដ្ឋតត្តិ ច តិត្ថតតត្តិ ច បគ ទ្វេយ សមុទ្ធ ចគតំ៑ "ចិបស្សតា ចិេសសត្វាយ ឲចា"តិ ចុទ្ធាគ កាយិតិ ចិបស្សតា

ចិេសសត្វាយ ឲច៑ យស្វា បត អទ្ធស្ស សយាបត្តិស្ស ឲេកកាយ សយាបត្តិយា ចុទ្ធាយ ចុទ្ធិត សយាបត្តិ ឥេម្ម សមុសតំ អាកតំ, ត បត

អញ្ញាញ្ញាត សម្បុសតំ៍ តស្មា បិដកញ្ញាតយេច បយាឍត្តិ ឃោដតា៍ បិញ្ញត្លបភេស្ស “កហបតី”តិ អាលបត ចចតំ៍ “ចិចិច្ឆេចា”តិ ចិចិច្ឆិត្វា ឧច៍ ចិចិតេ្វា ចិកតោ ហុត្វា ឧច៍ “ក្តបសយ្បជ្ជា”តិ ស្សុដ្ឋ សយ្យាបុលិត្វា៍ “ឌ្គតិ បដិសក្ខិរក្ខតី”តិ ឧចំ បច្ចេចក្ខតិ៍ “អភិសក្ខោតឃិត”ត្តិ ស្សុសំ សយ្បិល្ខិតំ, សំចិឥហិតំ៍ “តត្ថ ឌិតោ”តិ តស្មិំ បឆយញ្ញោត អបរិហិតោ ហុត្វា ឌិតោ៍ “យេត្វាឆេតោ ចិយុត្តី”តិ យេត្វាឈោតសក្ខាតា ឆេតោចិយុត្តិ, អញ្ញាត្ថ អលក្កតចសេត ចិត្តស្ស បចត្តិ៍ តឆា កទ្រុលា ឆេតោចិយុត្តិ៍ យុកិតា ឆេតោចិយុត្តិ៍ “ចិចេកឌ”ត្តិ កាឃចិចេក ចិត្តចិចេកាតំ ចសេត ឌាតំ៍ “បីតិ ស្សុលំ”តិ បីតិឃា ច ស្សុលេត ច សយ្យុត្តំ អឆចា, ចិចេកេហិ ឌាតាតិ បីតិ ស្សុលាតិ អស្សាតិ ចិចេកឌំ បីតិ ស្សុលំ៍ យញ្ញោតិក្កហិតាកយោ៍ ទ្វបយេច ទ្វបកតំ, ចេឥតា ឧច ចេឥតា កតត្តិអាឌិតា សយាសោ៍ កតសក្ខា ច បឥប្បទលយត្ត ឥដ្ឋត្ថោ៍ “តេតេច ឆយុ ទាកេត តាឃឆយុតត្ថិយា”តិ ចិបស្សតាតិ កត្តិយាហ៍ សហេត្ថ ច កទលា ចចតំ៍ ឌ្គបបិតិកោ ហោតីតិ សម្ពន្ធោ៍ “តត្ថ បរិតិត្តាឃី”តិ ព្រាហ្មលោក អចស្សំ បរិតិត្តាឃ ត ឆយោ៍ តេតាហ “អតាចត្តិ ឆយោ តស្មា លោកា”តិ៍ “បិដកញ្ញាតយេច បយាឍ”ត្តិ បិដកញ្ញាតយេច យក្កេឈាតក្កំ តិឃាយេស្សតិ, ត សម្បិតញ្ញាតត្តិ អធិប្បាយោ៍ “បិដកំ អកត្វា”តិ អាសេត្ត អសយាបជ្ជិត្វាតិ ទុត្តំ ហោតិ៍ “ឃំ ឃំ ឈាតំ ឌ្គច្ឆតី”តិ យក្កេ ឌ្គច្ឆតិ៍

៩៩៍ (៧) “តឆា ចិឆោ”តិ តឆា បការោ៍ អាសេត្ត ទុដ្ឋិតស្សេច ឈាតស្ស៍ “ចិត្តសត្តាតំ ចិសេសេតំ”តិ សេច បិដកញ្ញាតំ បឆយញ្ញាតំ ហោតិ, តតោ បរំ បចត្តំ ចិត្តសត្តាតំ ចិតេក្ក តិត្តំ ហោតិ, ចិតេក្ក បក្ខត្តិ៍ អឆ បិដកញ្ញាតំ ទ្វិឃញ្ញាតំ ហោតិ៍ តតោ បរំ បចត្តំ ចិត្តសត្តាតំ ចិចាទេ តិត្តំ ហោតិ, ចិចាទេ បក្ខត្តីតិអាឌិតា តយេត ចិត្តសត្តាតំ ចិសេសេតំ៍ “ឃំ តត្ថ ទុត្តំ” តិឃំ ចិភាចតិឃំ ទុត្តំ៍

ចេឥតា ចិចាទលាឃំ៍ “ត សិទ្ធោ”តិ សិទ្ធោ ត ហោតិ៍ “អញ្ញាឆា”តិ អញ្ញោត បការេត៍ កហិតេ សតីតិ ឃោដតា៍ បិដកញ្ញាតាឌីតំ ចសេត សិទ្ធោតិ កហិតេ សតីតិ ទុត្តំ ហោតិ៍ “ឃាឃ កាឃ ចិ ចេឥតាឃ ឃុត្តា ហុត្វា”តិ សោយតស្ស ចេឥតាឃ ចាឃុត្តា ហុត្វា ក្តបក្ខា ចេឥតាឃ ចា ឃុត្តា ហុត្វា៍ “តេហិ តិឃយិតាឃ ឧកេកាឃ យក្កេ ចេឥតាឃា”តិ បិដកញ្ញាតាឌីហិ តិឃយិតាឃ យក្កេ សោយតស្ស ចេឥតាឃ ឧច ចាសត្ថិ ឈដិយេឃ្យ យក្កេ ក្តបក្ខា ចេឥតាឃ ឧច ចាតិ អត្ថោ៍ ចេឥតា តាយ ឧកំ ឈាតក្កំ ហោតិ៍ តស្មា យក្កេឈាតក្កំ តិឃយេ សិទ្ធេ យក្កេ ចេឥតា តិឃយោបិ សិទ្ធោ៍ តាតិ បត បិដកញ្ញាតាឌីតិ យញ្ញោទុដ្ឋាត កាយិតិ ចិបស្សតាឃំ តកិច្ចិតិឃាយេត្តិ៍ ឧចញ្ញោ សតិ, បិដកញ្ញាតាឌីហិ តិឃយិតាឃ យក្កេ ឧកេកាឃ ចេឥតាឃ សត្ថិ ទេ្វ ទេ្វ ចិបស្សតា ចេឥតាឃោ ឈដិយេឃ្យំ៍ យក្កេ សោយតស្ស ចេឥតាឃ ចា សត្ថិ ទេ្វ ចិបស្សតា ចេឥតាឃោ ឈដិយេឃ្យំ៍ យក្កេ ក្តបក្ខា ចេឥតាឃ ចា សត្ថិ ទេ្វ ចិបស្សតា ចេឥតាឃោ ឈដិយេឃ្យំតិ ទុត្តំ ហោតិ៍ ឧចញ្ញោសតិ ឧកចីចិឃំ ឌចតាតិ កិត្ត ចេឥតាតិ សិឃំ៍ តញ្ញោ ត ឃុជ្ជតិ៍ តស្មា យក្កេ ចេឥតា តិឃយោ បិដកញ្ញាតាឌិ តិឃយេត សិទ្ធោ ត ហោតិ, ចិបស្សតា តិឃយេតេច សិទ្ធោតិ អធិប្បាយោ៍ តាតិ បត បិដកញ្ញាតាឌីតិ យញ្ញោទុដ្ឋាត កាយិតិ ចិបស្សតាឃំ ត កិច្ចំ ត តិឃាយេត្តិ៍ ចេឥតំ តិឃាយេត្តិ ឃេចាតិ ឥស្សុតំ “តំបិ ត ឃុជ្ជតី”តិ ចត្វា “បិដកញ្ញាតាឌីតំ ចសេតេចា”តិអាឌិយាហ៍ “ល តេក្ខុយស្សិតា ក្តបក្ខា”តិ ឧកាច ចត្តញ្ញាត្ត បេក្ខា លស្ស អាទេយុលោស្ស សោយតស្សាតិ បដហិត្វា បចត្តត្តា ល តេក្ខុយស្សិតា ក្តបក្ខា តាយ ហោតិ៍ “ល តេក្ខុយស្សិតាតិ សោយតស្សាតី”តិ ឧកំ ចបឆយញ្ញាត សោយតស្សំ លស្ស អាទេយុលោស្ស ល កេហស្សិតាតិ បដហិត្វា បចត្តត្តា ល តេក្ខុយស្សិតាតិ សោយតស្សាតិ តាយ ហោត្តិ៍ អដ្ឋកឆាឃញ្ញោ ទុត្តត្តិ សម្ពន្ធោ៍ “បឆយាឌីតិ ច តីណិ ឈាតាតី”តិ ចត្តក្កតយេ តីណិ សោយតស្ស ឈាតាតិ បិដកាតិ កត្វា៍ “ស្សុទ្ធសក្ខាទេ ច បិដកេកត្វា”តិ អាទេយុលា ភាចេត បិដកេកត្វាតិ

អធិប្បាយោ៍ អយញ្ហិ បិដកញ្ញាតាឌិតំ ចរេយត ចុដ្ឋាត កាយិកិ ចិបស្សតាយញ្ហិ យទេក្កំ ច ទេចតា បរិហារេយា អដ្ឋសាលិតិឃំបិ ចិត្តុរទេតា ចុទេត្វា៍ "អយាតុសឹ ទតី ទេហាតី"តិ យតុស្សាតំ ទេកហស្សិតទតិ៍ អតិក្កុយុ ជិតត្វា អយាតុសឹ តាយ ទតិ ទេហាតិ៍ "សយុឆយុំ ចិបស្សទេតា"តិ សយុា អតិច្ច លក្ខណ ឆយុំ បស្សត្តស្ស កិល្កុទេតាតិ សប្ពទេត្ថា៍

៩លិ៍ (៣) "ឈាតង្កទេយាគទេកទេតា"តិ ចុត្តំ, ឈាតទេយាគទេកទោ បត អធិប្បទេតា៍ "បញ្ចា ចិទេឆឈាត ទេកាដ្ឋាទេស"តិ បញ្ចាក តយចរេយត ចុត្តំ៍ ញ្ញឆ ចិត្ត ទេកទស្ស អធិប្បាតត្វា ឈាតទេកទេតិ ច ឈាតត្តិ ច ចុទេត្តបិ ចិត្តទេយច អធិប្បាតត្តិ ឥដ្ឋញ្ញំ៍

កាឆាទេយាឌតាស្ស៍ "អបរាបិ ទេយាឌតា ចុត្តា"តិ អឆចា ទុបិចចទំ ចិត្តំ អតុត្តទេញ្ញា បឆយាឌិញ្ញាត ទេកទេត យឆា កឃ្យតិ, តឆា អាទុប្បញ្ចាបិ បញ្ចាទេយឈាទេត កឃ្យតីតិ ៩ចំ អបរាបិ ទេយាឌតា ចុត្តា៍ "បដិតត្វា"តិ ក្កុច្ចាទិតត្វា៍ អត្តិយកាឆា ចណ្ណតាឃំ៍ "យឆា"តិ ទេយត បកាទេត៍ "តំ សង្កហំ"តិ ៩៣ ចិសសតសង្កហំ ៍ ញ្ញដ្ឋាត្តីតិ ញុឆា៍ "អាហា"តិ ច "អាហុ"តិ ច ចត្តយាតកាទេលបិ ញ្ញឆ្ឋត្តិ សដ្ឋចិទ្ធតិ ចុត្តំ "កទេឆត្តិ ចា"តិ៍ ញ្ញឆញ្ចា ចចតំ បុទេដ្ឋ "ញ្ញត្តទេយក្កត តចុតិ...ទេប... ចិកឌត្តិ ចិចក្កលា"តិ កាឆាយ តិកយតត្តិ ញាបតត្តំ "ចិកឌត្តិ ចិចក្កលា"តិ ចុត្តំ ទេហាតី"តិ ចុត្តំ៍

ញ្ញតិបទេយត្តនិបតិយាភាយបឹកាយអត្ថនិបតិឃំ

ចិត្តុសង្កហស្សអត្ថនិបតា តិដ្ឋិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

២។ ចេតសិកសង្គហអនុទីបនា

៤១។ ឯវំ ចិត្ត សង្គហស្ស ទីបនិំ កត្វា ចេតសិក សង្គហស្ស ទីបនិំ ករោន្តោ បឋមំ បុព្វាបរានុ សន្ធិញ្ច អាទិគាថាយ បយោជន សម្ពន្ធញ្ច ទស្សេតុំ “ឯវំ”តិអាទិ មារេន្ធា។ តត្ថ “អនុបត្ត”ន្តិអាទិម្ហិ ចិត្តំ ចេតសិកំ រូបំ, និព្វានមិតិ សព្វថាតិ ឯវំ អនុក្កមេន វុត្តេសុ តេសុ អនុក្កមេន អនុបត្តំ។ ហេតុ វិសេសនប្បោតំ។ យស្មា ចិត្តសង្គហានន្តរំ ចេតសិក សង្គហោ អនុបត្តោ, តស្មា ឥទានិ តំ សង្គហំ ករោតីតិ ទីបេតិ។ ចត្តារិ សម្បយោគ លក្ខណានិ ‘ឯកុប្បាទតា, ឯក និរោធតា, ឯកាលម្ពណតា, ឯក វត្ថុកតា,’តិ។ “ចេតសិ យុត្តា”តិ ចិត្តស្មិំ និយុត្តា។ ចិត្តំ និស្សាយ អត្តនោ អត្តនោ កិច្ចេសុ ឧស្សុក្កំ អាបន្នាតិ អត្ថោ។ “ចេតសា វា យុត្តា”តិ ចិត្តេន វា សម្បយុត្តា។ ចិត្តេន សហ ឯកីភាវំ គតាតិ អត្ថោ។ “សរូបទស្សន”ន្តិ សង្ខ្យាសរូបទស្សនំ។ សិទ្ធបទំ នាម បកតិ បច្ចយេហិ និប្ផន្ន បទំ។ “បុព្វន្តតោ”តិ ឯកស្ស សង្ខត ធម្មស្ស បឋម ភាគតោ។ ឧទ្ធិ បដ្ឋាយ នាម កតមន្តិ អាហ “សរូបតោ បរិច្ឆេទ”ន្តិ។ ធាតុ បរិច្ឆេទ-ជននបរិច្ឆេទ-តិ វុត្តត្តា អាហ “ជាតីតិ វុត្តំ ហោតី”តិ។ “សរូប វិភាវនា”តិ សរូបតោ បរិច្ឆេទត្តស្ស ភាវស្ស វិភាវនា អត្ថវសាតិ។ “ឯវំ បរត្ថ បិ”តិ បរស្មិំ ឯកាលម្ពណវត្ថុកាទីបនេបិ។ “ឯក ចិត្តស្សាបិ ពហុធា”តិ ចក្ខុ វិញ្ញាណំ រូបំ បស្សន្តំ ឯកមេវ រូបំ បស្សតីតិ នត្ថិ។ អនេកានិ ឯវរូបានិ ឯកតោ កត្វា បស្សតិ។ សោតវិញ្ញាណាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ ឯវញ្ច កត្វា បិឡព្ពំ។ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច រូបេ ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុ វិញ្ញាណំ។ សោតញ្ច បដិច្ច សទ្ទេ ច ឧប្បជ្ជតិ សោតវិញ្ញាណន្តិអាទិនា វត្ថុទ្វារេសុ ឯកវចនំ កត្វា អារម្មណេសុ ពហុវចនំ កតន្តិ។ “ឯកត្តំ ឧបនេត្វា”តិ ចក្ខុ វិញ្ញាណេ ពហូនិបិ រូបារម្មណានិ រូបតា សាមញ្ញេន ឯកីភាវំ កត្វា ឯកំ អារម្មណន្តេវ វុត្តន្តិ អធិប្បាយោ។ សទ្ទារម្មណាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ តំ ន យុត្តំ។ កស្មា។ អត្ថ វិសេសស្ស អវិញ្ញាបនតោ។ កោ បនាយំ អត្ថ វិសេសោតិ។ យា ចិត្តស្ស ជាតិ, សា យេវ ផស្សាទីនន្តិអាទិកោ អត្ថោ។ តេនាហ “អថ វា”តិអាទិំ។ អធិប្បេតា ឯកុប្បាទតា។ ឯស នយោ ឯក និរោធតាទីសុ។ “មូលដីកាយ”ន្តិ រូបកណ្ឌមូលដីកាយំ។ “សហេវា”តិ ឯកតោ ឯវ។ “ឧប្បាទាទិប្បវត្តិតោ”តិ ឧប្បាទស្ស ច ជីរណស្ស ច និរោធស្ស ច បវត្តិតោ។ “ឧប្បាទាទយោ”តិ ឧប្បាទ ជីរណ និរោធា។ ជាតិជរាមរណានីតិ វុត្តំ ហោតិ។ “ចេតសិកាមតា”តិ ចេតសិកា ឥតិ វិញ្ញាតា។ “ភាវប្បធានា”តិ ឯកុប្បាទ ភាវេន ឯកុប្បាទាតិ វុត្តា។ តថា ឯក និរោធាទីសុ។ យថា ឥទំបិ សង្ឃរតនំ បណីត-ន្តិអាទីសុ អយំ រតន ភាវេន បណីតោតិ ហេតុ អត្ថោ។ “យេ”តិ យេ សទ្ទោ។ “សហជាត បច្ចយុប្បន្ន រូបានិ បិ”តិ សហជាតបច្ចយតោ ឧប្បន្នានិ រូបានិបិ។ ចេតសិកានិ នាម សិយុន្តិ សម្ពន្ធោ។ “តទា យត្ត វុត្តិតាយា”តិ ចិត្តាយត្តវុត្តិតាយ។ “ចេតោយុត្តានី”តិ ហេតុ វិសេសនំ។ តទេវ ហេតុយុត្ត វិសេសនន្តិ ច ហេតុ អន្តោនីតវិសេសនន្តិ ច ហេតុ អន្តោគធវិសេសនន្តិ ច វទន្តិ។ “តេស”ន្តិ ចិត្តស្ស សហជាតបច្ចយុប្បន្នរូបានំ។ “នានុកោន្តី”តិ នបិបុណន្តិ។ “ន ហិ សក្កា ជានិតុំ”តិ ឯតេន រូបកាយ វិសេសនានិ ឯតានីតិ ទីបេតិ។ រូបកាយន្តិបិ សមានំ វត្តិច្ឆាវសេន ញាណវេទ្ទនាបិ សមុច្ចតិ។ “វោហារបញ្ញាយតី”តិ វិភាវនា បកាសតិ។ “ឋិតាយា”តិ ឋិតិ យាតាយ វេទនាយ។ អញ្ញោ បការោ អញ្ញថា។ អញ្ញថា ភាវោ អញ្ញថត្តំ។ ជរាវសេន បរិណាមោតិ វុត្តំ ហោតិ។ យោ បច្ចីនាតុយា ឧប្បាទោ, យា ឋិតិ, យា អភិនិព្វត្តិ, យោ បាតុភាវោ។ ឯសោ ទុក្ខស្ស ឧប្បាទោ, ឯសា រោគានំ ឋិតិ, ឯសោ ជរាមរណស្ស បាតុភាវោតិ យោជនា។ “ឋិតវចា”តិ ឋិតោ អញ្ញថា គហិតេ សតីតិ អត្ថោ។ ឯកស្មិំ រូបរូបកលាបេ នានា ធម្មានំ វសេន ពហូសុ ឧប្បាទេសុ ច និរោធេសុ ច គហិតេសូតិ វុត្តំ ហោតិ។ “វិការរូបានំ”តិ វិញ្ញត្តិ ទ្វយ លហុតាទិត្តយានំ។ សព្វានិបិ ឧបាទារូបានិ វត្ថុ

យថាក្កមាតិ រូបាទីសុ បច្ចត្តត្តា យថាក្កម គហិតាយ ចត្តារិ ចត្តារិ និយុត្តិ ខ្ពុបិតា អធិប្បាយេន "សង្ខេបេហិ ច"តិអាទិវុត្តំ សង្ខេបេហិ ចា ចក្ខាទីនំ រូបាទារម្មណំ ឯកេកស្មិំ គោចរេ ពាហុការេចា ចត្តារោ និយាតិ យោជនា។ តស្មា ពាហុការេចា ចត្តារោតិ អាហ "ចតុក្កំ យថាក្កមេន"ត្តិអាទិំ

យទិ ឯវំ, ឯកស្មិំ ចិត្តុប្បាទេ លហុតាទីនំបិ ឯកេកានំ ឯវ និយុំ, អថ កិមត្ថំ ទ្វេ ទ្វេ គហិតា វុត្តានីតិ អាហ "កាយលហុតា ចិត្តលហុតាទយោបតា"តិអាទិំ "ខ្ពុបមត្ថំ អសល្លក្ខេត្វា"តិ ធ្រុវំសំ ចិតិច្ឆយត្ថំ អចិន្តេត្វាតិ អធិប្បាយោ។ ចិកាចតិបិទេឌ "ចិត្តានុបរិវត្តិនោ"តិ ឯតេន ចិត្តេន រូប្បជ្ជិត្វា តេនេវ ចិត្តេន សហនិរុជ្ឈនតេនេវ ចិត្តំ អនុបរិវត្តិស្ស។ "បវត្តា"តិ ទេវនិកតា បវត្តោ។ "បុរេតរមុប្បជ្ជិត្វា"តិ បុរេតរំ ឯកេន ចិត្តេន សហ រូប្បជ្ជិត្វាតិ អធិប្បាយោ។ "ចិត្តស្សភង្គក្ខណេ"តិ អញ្ញស្ស សត្តរស មយ ចិត្តស្ស ភង្គក្ខណេ។ តថា រូបឆម្ពានំ បវត្តោ ត សក្កា នីចារេវេតុំ តិយោជនា។ "បវត្តោ"តិ ទេវនិកតា បវត្តោ។ "អលមតិ បបេទ្ធោតា"តិ អភិឆម្ពំ ទេចតាតិត្តិពេឌីកាស្ម ចិយ អតិ ចិត្តាទេន និវត្តុំ ហោតីតិ អត្ថោ។ "និវត្តុំ"តិ ចិកាចតិយំ បបេទ្ធោ និវត្តេកា ឯវាតិ អធិប្បាយោ។

១៥។ ធស្សចេនេត្វ "ផុសតី"តិ អារម្មណំ អាហនតិ, សង្ឃដ្ដេតិ។ តញ្ហិ សង្ឃដ្ដ តំ តទេកាសបដិឃស្ស ចិយ អារម្មណស្ស ចិតាឆនំ ហោតិ, អថ ទោ កមរស្ស បត្ថុ បុរេប្យុ បុប្បុរ សក្កហណំ ចិយ ចិនាតន មេត្ត អថត្វា អារម្មណ រសបិតុកាចត្ថំ ឃឆារម្មណំ សំហនន មេចាតិ ឥស្សត្ថំ "ផុសនទ្ធោត្វា"តិអាទិមាហ។ "អាហច្ចា"តិ អាហនិត្វា សម្បាបុណិត្វា។ "រូបហច្ចា"តិ តស្សេច ទេចចត់។ អឃមេត្វា ពត់ បិពេដីតិ អាហ "ឃទោ"តិអាទិំ។ តត្ថ "ឃទោ"តិ ឃំ ការណា។ "តឥតុកចត្តិ"តិ តំ អារម្មណ រសំ អនុកចត្តិ, ទេចតា បិតុកចតិ, ទេចតា បិតុកាចំ ឌិត្វា អារម្មណប្បសត់ ធារណេ បិពដំ ហោតីតិ អធិប្បាយោ។ ត្វាឃំ ផុសន លក្ខណោ, សង្ឃដ្ដនរសោ, សន្និបាតបច្ចុបដ្ឋានោ, អាបិតា ពតចិសយ បឌដ្ឋានោ។ តត្ថ សន្និបាតោ តាយ តិណ្ណំ តិណ្ណំ ទ្វារា រម្មណ ចិញ្ញាណានំ សង្គតិ សមាគមោ សមោធានំ។ តថាហិ វុត្តំ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច រូបេ ច រូប្បជ្ជតិ ចក្ខុ ចិញ្ញាណំ, តិណ្ណំ សង្គតិ ផស្សោ តិអាទិំ "សង្ឃដ្ដនរសោ"តិ អារម្មណេ សមូទេច ឈដ្ឋន កិច្ចោ។ សង្ឃដ្ដន កិច្ចត្តា ឯច តិណ្ណំ សន្និបាតោ ហុត្វា ឆម្ម ចិត្តាធារណស្ស បដិមុខំ រូបដ្ឋាតិ បកាសតីតិ។ "សន្និបាត បច្ចុបដ្ឋានោ"។ បច្ចុបដ្ឋានត្តិ ចា បញ្ញាណំ វុច្ចតិ ឆទេនាទេឆស្ស បញ្ញាណត្តិ ឯត្ថ ចិយ។ សន្និបាតាការេនា បច្ចុបដ្ឋានំ ឃស្សាតិ សន្និបាតបច្ចុបដ្ឋានោ។ ទេចតាបច្ចុបដ្ឋានោ ចា។ ឆ្ងយោចិយ អក្កិស្ស។ ទេចតាផលំ បច្ចុបដ្ឋានំ ឃស្សាតិ ចិក្កហោ។ អដ្ឋសាលិនិយំ បន ពស្មា បនេត្វ ផស្សា បឆមំ វុត្តោ តិបុច្ឆិត្វា យថាអដ្ឋកថា ចាទេកាតាច ឥស្សិតោ។ ចិត្តស្ស បឆមាភិនិបិតត្តា។ អារម្មណស្មិំ ហិ ចិត្តស្ស បឆមាភិនិបិតោ ហុត្វា ផស្សោ អារម្មណំ ផុសមានោ រូប្បជ្ជតិ។ តស្មា បឆមំ វុត្តោ។ ផស្សេន ផុសិត្វា ទេចនាយ ទេឥយតិ។ សញ្ញាយ សញ្ជានាតិ។ ទេតនាយ ទេតតិ។ តេន វុត្តំ ផុដ្ឋោ កិល្លទេ ទេចេតិ, ផុដ្ឋោ សញ្ជានាតិ, ផុដ្ឋោ ទេតេតីតិ។ អបិ ច អយំ ផស្សោ នាម ឃឆាបិសាទំ បត្វា ឆម្ភោ នាម ទេសសត្ត សម្ភារានំ ពលចបច្ចយោ ឯចរេច សហជាត សម្បយុត្ត ឆម្មានំ ពលច បច្ចយោ ហោតិ។ តស្មា បឆមំ វុត្តោតិ។ សង្កហការេន បន ខ្ពុងំ បន អការណំ, ឯកក្ខណស្មិំ ហិ រូប្បន្ន ឆម្មានំ អយំ បឆមំ រូប្បន្នោ អយំ បច្ឆាតិ ខ្ពុងំ ចត្តុំ ត លព្ភា។ ពលចបច្ចយការេចបិ ផស្សស្សការណំ ត ទិស្សតីតិ ឯចំ តំ ចាឌំ បដិក្ខិបេត្វា ខ្ពុងំ វុត្តំ ទេសនា ចារេវេតេច ផស្សោ បឆមំ វុត្តោតិ។ តត្ថ "ទេសនាចារេវេតេចា"តិ ទេសនក្កមេវេតេច, តេនេវ អញ្ញំ ការណំ នត្ថីតិ អធិប្បាយោ។ តេសុ បន ខ្ពុងំ ចាទេសុ យថាអដ្ឋកថា ចាទោ ឯច យុត្តោ។ ឃត្វា

តត្ថ ចុត្តំ ចិត្តស្ស បឆយាកិតិបរិតោ ហុត្វាតិ។ តត្ថ បឆយាកិតិបរិតោតិ ឰគំ កិច្ចប្បឆាតត្វា ចុត្តំ។ ត បតត្ថេហិ ចេតសិកេហិ ចិតា ចិឃុំ បឆយំ ក្លប្បត្តត្វា។ ឃឆា តំ ចេយ គេនិ កិក្លូចេ ឆយ្ហា អកុសលិ អកុសលកាកិយា អកុសលបក្តិកា។ សត្ថេ តេ យតោបុត្តក្រយា, យតោ តេសំ ឆយ្ហាតំ បឆយំ ក្លប្បត្ចូតីតិ ឰយស្មិំ សុត្តេ កិច្ចប្បឆាតត្វា យតោ តេសំ ឆយ្ហាតំ បឆយំ ក្លប្បត្ចូតីតិ ចុត្តំ។ ត បត សត្ថចេតសិកេហិ ចិតា ចិឃុំ បឆយំ ក្លប្បត្តត្វាតិ ឥដ្ឋត្ថំ។ ពលចបច្ចយ កាចេបិ ថស្សស្សាការេណំ ឌិស្សតិយេច។ ថស្សេហេតុ ថស្សា បច្ចយោ ចេឥតាក្លូត្តស្ស បត្តា បតាយ។ ថស្សា ហេតុ ថស្សា បច្ចយោ សត្តាក្លូត្តស្ស បត្តា តាយ ៉ ថស្សា ហេតុ ថស្សា បច្ចយោ សត្តាក្លូត្តស្ស បត្តាបតាយាតិ ហិ ចុត្តំ។ តស្មា សត្តាសំ ចេតសិកាតំ ឆយ្ហាតំ ថស្សប្បឆាតត្វា ៤ច ថស្ស ពលចបច្ចយត្វា ៤ច ច ថស្សា បឆយំ ចុត្តេវាតិ ឥដ្ឋត្ថំ។ ៤ត្ថ ច ចិត្តំ អារម្មណ ចិឌាតតដ្ឋេត ថស្សាឌីតំ សត្ថចេតសិក ឆយ្ហាតំ បុត្តក្ខយំ ហោតិ, បឆាតំ, ឌេដ្ឋកំ។ ថស្សា បត អារម្មណ សឈ្ឌូតដ្ឋេត សត្តាសំ ចេតសិក ឆយ្ហាតំ បុត្តក្ខយោ ហោតិ, បឆាតោ, ឌេដ្ឋកោតិ អយំ ក្លិត្តំ ចិសេសោតិ។ ៤ត្ថ ចោឥកោ ចុសតំ តាយ សប្បឌិឈទ្ទបិតំ ៤ច កិច្ចត្តិ យត្តាយាតោ "តតុចា"តិអាឌិតា ចោឥតិ។ "តតុចា"តិ ចោឥឌីតិ ឌីបេតិ។ "អប្បឌិឈសកាចា"តិ ហេតុចិសេសតំ។ "កិត្តិំ"តិ កិត្តិំចត្ថំ។ អយំ បត ថស្សា។ "ចិត្តស្ស ចិកាទា បត្តិ"តិ ចលត កយត ឆម្មត ឌេក្លុ កឃ តាឃ ឈម្មិតត្វា ឌិចសេត ចិកាទា បឌ្ឌតំ។ "ចេឥតា ចិសេសុប្បត្តិ"តិ សុលចេឥតីយំ ថស្សំ បឌិច្ច សុលចេឥតា, ទុក្ខចេឥតីយំ ថស្សំ បឌិច្ច ទុក្ខ ចេឥតាតិអាឌិតា តយេត ថស្ស ចិសេសាតុទ្ទបំ ចេឥតា ចិសេសុប្បត្តិ សាចេតិ។ ៤ត្ថ ច ចុសតំ តាយ ទុចិធំ ទ្ទបបុសតំ, តាយបុសត, ត្តិ។ តត្ថ ទ្ទបបុសតំ តាយ ចោដ្ឋត្ថ ឆាតុតំ កិច្ចំ។ តាយបុសតំ ទុចិធំ ថស្សបុសតំ, ពាលបុសត, ត្តិ។ តត្ថ ពាលបុសតំ តាយ ពាលប្បឌិចេឆា។ អបិ ច ឈាតយក្ក ថល តិត្ថាតាតំ បឌិលិកោបិ ចុសតត្តិ ចុច្ចតិ។ ចុសត្តិ ឌីទា តិត្ថាតំ។ យោកេក្លយំ អតុត្តទំ។ ចុសាយិ តេក្លយំ សុលំ។ អបុច្ចឌ្ឌត សេចិតត្តិ-អាឌីសុ។ ឰគំ ក្លបយា យត្តំ សិឃា, កស្សចិ យត្ថ បត្តាស្សាតិ អធិប្បាយោ។ "ឰត"ត្តិ ពេឡក្លប្បាឥ ចចតំ។ ចិត្តាស្ស បត អតិបិកេដ ថស្ស តិឥស្សតេត អប្បាកេដ ថស្ស ចិកាចតំ ឃុត្តយេច។ តេតាហ "អតិបិកេឌិឃ បតា"តិអាឌិ។

៤០។ ចេឥតាចចតត្ថ "តំសយត្ថីបុក្កលិតំ ចា"តិ ចេឥតា សយត្ថីបុក្កលិតំ ចា។ "សាតំ ចា"តិ សាធុទសំ ចា។ "អស្សាតំ ចា"តិ អសាធុទសំ ចា។ "កិំ ចេឥយតី"តិ កតយំ ចេឥយតិ។ "សុលយិ ចេឥយតី"តិ សុលយិ ចេឥតំ ចេឥយតិ។ អឆចា "កិត្តាចេឥយតី"តិ កឆត្តាចេឥយតិ។ "សុលយិ ចេឥយតី"តិ សុលំ ហុត្វាបិ ចេឥយតិ។ សុល កាចេត ចេឥយតីតិ ចុត្តំ ហោតិ។ ៤ចំ សេសបទេសុបិ។ "កិច្ចត្តទញ្យាចឌី"តិ អត្តាកិច្ចញ្យាចឌី។ អធិបតិ កាចេចា អាធិបច្ចំ។ ឰត្តេយ កិច្ចំ។ "៤ចត្តា កត្វា"តិ លត្តក្យលចចតំ។ ទាឌាទេហ គោឌតំ ទាឌក្កគោឌតំ។ "ស្ទុឥសឌិសតា"តិ ទេត្តាកត្តការសឌិសតា។ តត្ថ ស្ទុឥោ ទេត្តាកត្តំ បចត្តោ ទសឌាតតត្ថំ ចោកំ កហេត្វា ឌិច្ឆក្ក ឆបេត្វា ទសំ ឌីយំសតិ។ ឃតិត្តិតំ បត កុត្ថិតំ អតិស្សទោ។ ទាឌា ៤ច ឃតិត្តិតំ កុត្ថិតំ ឰស្សទោ។ ទាឌា ចិឃ ចេឥតា។ ស្ទុឥោ ចិឃ សេសចេតសិក ឆយ្ហា។

៤១។ សត្តាចចតត្ថ "សត្តាតាតី"តិ សុដ្ឋ ឌាតាតិ។ សុដ្ឋឌាតតត្តា តាយ ត ចិត្តាលស្ស ចិឃ ចិចិឆឌាតតំ ហោតិ។ ត ច បត្តាឃ ចិឃ ឃឆាត្មុតឌាតតំ ហោតិ។ អឆ ចេលា ត្មុតំ ចា ហោតុ, អត្មុតំ ចា។ ឃំ ឃំ ល ហិ ចិត្តាលេហិ ចិឌាតាតិ, បត្តាឃ ចា បឌាតាតិ។ តស្ស តស្ស បត្ថា អប្បយុស្សការលា យេចាតិ ចុត្តំ "បុតឌាតតត្ថំ សត្តាលំ កទោតី"តិ។ តត្ថ "សត្តាល"ត្តិ តិមិត្ត ការលំ។ កចត្តទំ បត្វាបិ អប្បយុដ្ឋកាចំ សាចេតិ ឰបបិតិក បុក្កលិតត្តិ អធិប្បាយោ។ តេហិ បុទិយំ អត្តតោ កចំ ឌាតត្តិ។ កត្តសេឃ្យកាបិ គេនិ បុទិយំ កចំ ឌាតត្តិ, ឃេឌាតិស្សទ បុក្កលិតិ ចុច្ចត្តិ។ តត្ថ "អប្បយុដ្ឋកាច"ត្តិ អតដ្ឋកាចំ។ យិច្ឆាកិតិចេស សត្តា តាយ អតិច្ចេ តិច្ចត្តិអាឌិប្បចត្វា សត្តា។ "ចេរិឆេតុ"ត្តិ

ធញ្ញាបេតុំ "ភាវុតន្ធកសនិសាតិ ច វុត្តា"តិ ភាវុតន្ធកោ ភាយ កដ្ឋចន្ទកិ។ សោ កដ្ឋក្លេន្ទស្សុ តិយិត្តកាវីហោតិ។ សុតន្ថិតលិក្ខិតេស្សុ កដ្ឋស្សុ តិយិត្តាតិ កត្វា ឆេបតិ។ បន្ថាតាតិ ឪលេកត្វា កដ្ឋាតិ កេយ្ខុរូបេតតិ។ "ហត្ថិ ទស្សក អដ្ឋសនិសា"តិ វុត្ថ វុកោ កិរ រាជា កោញ្ញប្បស្សុតោ ហោតិ។ សោ ឧច្ចត្ថាតិឆោតេ វុក់ ហត្ថិ អាតេត្វាឆេបេត្វា ឧច្ចត្ថ អាហ ឧាតាឆ កោ ត្បុយ្យហត្ថិត្តិ។ តេ ហត្ថិ ឧាតិស្សាយាតិ បរាយសិត្វា អត្តតោ បរាយសិតំ តំ តំ អក្ខរចហត្ថិតិ អកិតិចិសត្តិ។ ទញ្ញហំ សល្លេក្ខត្តិ។ បុត រាជា តេ បុច្ឆិ កិនិសោ កោ ហត្ថិតិ។ តេ រញ្ញោ ហត្ថិសណ្ឋានំ អាចិក្ខត្វា ចិចាឆំ អាបជ្ជត្តិ។ អាចិក្ខតយេច រញ្ញោហត្ថិទស្សកត្តិ កត្វា តេ ហត្ថិទស្សក អដ្ឋាតិ វុច្ចត្តិ។ "រូបដ្ឋិតចិសយក្ខហលោ"តិ រត្តិឃំ អដ្ឋការេ រជ្ជុក្ខល្លំ បស្សន្តស្ស សប្បសណ្ឋានំ រូបដ្ឋាតិ។ សោ រូបដ្ឋិតំ សណ្ឋានយត្តំ សប្បាតិ កណ្ហាតិ។ វុចំ រូបដ្ឋិតចិសយក្ខហណំ ហោតិ។ យិកេបិតកាតច្ចា អរញ្ញោលត្តយញ្ញស្សុរិសសណ្ឋានំ តិលា រុបំ បស្សន្តានំ បុរិសសណ្ឋានំ រូបដ្ឋាតិ។ តេ រូបដ្ឋិតំ សណ្ឋានយត្តំ បុរិសោតិ កណ្ហិត្វា សោ អយេប្បហេរេយ្យាតិ បលិឃត្តិ។ វុត្វា អដ្ឋាសិតិឃំ។

៤១។ ចេតនាចចនេត្ថ។ ចេតេតីតិ ចេតនា។ ចេតនចេត្ថ អកិសន្ធានំ ចា វុច្ចតិ បកប្បនំ ចា អាយូហនំ ចាតិ វុចំ តិឆា អត្ថចិកប្បំ ទស្សេតំ "សប្បយុត្ត ឆម្មេ"តិអានិយាហ។ តត្ថ "អកិសន្ធហតី"តិ អកិមុខំ សន្ធហតិ, សំឃោកំ កេរាតិ។ តេនាហ "បុតប្បុនំ ឈេដតី"តិ។ "ឈេដតី"តិ សម្បន្ធតិ។ "បកេប្បតិ ចាតេ"តិ អឆចា តេ សប្បយុត្ត ឆម្មេ បការតោ កេប្បតិ, សជ្ជេតិ។ តេនាហ "សំចិទហតី"តិ។ "សំចិទហតី"តិ ត្វំ ឲ្យសតកិច្ចំ កេរាហិ, ត្វំ ចេទឃិត កិច្ចំ កេរាហិ, ត្វំ សញ្ញានតកិច្ចំ កេរាហីតិអានិតា ចទយាតា ចិឃ សំចិទហតិ។ "អាយូហតិចាតេ"តិ អឆចា តេសប្បយុត្ត ឆម្មេ កុសោ ញ្ញុហឃតិ, រាសិំ កេរាតិ។ តេនាហ "អារម្មណេ សម្បិណ្ឌតី"តិ។ "សេយាសរេត្ត"តិ វុកេតា ឪសរេត្ត សក្ខយេត្ត "សា"តិ ចេតនា។ "តាឃា"តិ ចេតនាឃ។ "តម្ពិ"តិ រូបានិកេចា អារម្មណេ។ បុញ្ញាបុញ្ញា កិច្ចេចា បចត្តយាតាឃ សតិឃា។ ឧេដ្ឋសិស្សោ ភាយ ពាហុសុ សិស្សេសុ ឧេដ្ឋក្ខតោ សិស្សោ។ តម្ពិ សញ្ញាឃត្ត សេសា សត្តា សញ្ញាឃត្តិយេច។ តេត សោ រូកឃកិច្ច សាឆកោ ហោតិ។ វុចំ យហាចន្ទកិបិ។

៤២។ វុកក្ខតាចចនេត្ថ។ វុកត្តារម្មណំ ភាយ វុការម្មណស្សបិ ពាហុសុ សការេចសុ វុកសកាចសល្លាតំ អារម្មណំ។ "តម្ពិ" ចិត្តម្ពិ។ "តិចាតេ"តិ ចាតរហិតេ បទេទេស។ "ឧឹបច្ចិតំ"តិ ឧឹបឧាលិតំ។

៤៣។ ឧឹចិតិន្ទ្រិយចចនេត្ថ។ "ពាស្សរការេចា វុច្ចតិ" កាចប្បឆាត តេឃតាតិ អឆិប្បាយោ។ "អកិកចិត្វា"តិ ឧឹចត កិច្ចេ អត្តតោ ចសំ ចត្តាបេត្វាតិ វុត្តំ ហោតិ។ ចិត្ត សត្តានំ ឧឹចត្តំ ហុត្វាតិ សម្ពន្ធោ។

៤៤។ យតសិការចចនេត្ថ។ សយាសយេញ្ញសការាកេយា។ កេឆាត្បុឃោកេ ព្រាកការាកេយា ច ទដ្ឋេញ្ញា។ អលុត្ត សត្តយឹ បទត្ថិ កេឆិ។ វុចំ សតិ ព្រាទិឈត្តំ តសិញ្ញាតិ។ "អសុញ្ញា"តិ អរិត្តំ។ "បដិបាទេទតី"តិ បដិបជ្ជតំ កិច្ចសាឆតំ ការាបេតិ។ អត្ថតោ តិឃោឧេតិ តាយាតិ អាហ "ឃោឧេតី"តិ។ "ពាទេយេច ទុឃំ"តិ អាចជ្ជត ទុឃំ។ "តំ"តិ តំ ទុឃំ រូបត្ថម្ភិតំ ហុត្វា អារម្មណេ តិត្តំ កេរាតីតិ សម្ពន្ធោ។ "ឃោតិសោ"តិ រូបិឃោត ហិតសុខ យេក្ខត។ "អឃោតិសោ"តិ អតុបិឃោត អហិត អសុខ យេក្ខត។ "សមុទាចិណ្ណតិត្តតិឃាយិតាឌីហិ"តិ វុត្ថ សមុទាចិណ្ណំ ភាយ អាចិណ្ណ កម្មចេសត សុដ្ឋ បុតប្បុនំ អាចរិតំ។ តិត្តំ ភាយ ពាទំ ភាយ បស្សាមិ, ពាទំ ភាយ កេរិស្សាមីតិ បុព្ពេ វុច អញ្ញាសឃោត តិត្តំ។ តិឃាយិតំ

តាយ ឋានំ តាយ ត ពត្តព្ទាំ, ឋានំ តាយ ត ពត្តព្ទាំ, ពត្តព្ទាំ ពទេរាយិ, អពត្តព្ទាំ តពទេរាយិតិ ឲចំ តិឃាយិតំ· “អសតិ ការណេ ចិទេសទេស”តិ កចក្ក ចិត្តំ ចិទិចិត្តប្បត្តិឃា អសតិ, ចិទិចិត្តាតិ ច កាឃចិត្តាតំ អពល្លាឌិទេពចា អឆិយត្តស្ស អារម្មណត្តស្ស ឋបដ្ឋានេតចា អសតិ· “សាឆារណា”តិ ឲត្តេ សំសទេ្ត ខាត្ត ទេលិទេបិ, ឌិឃត្តព្ទាតិ អាហ “សយំ ឆារទេត្តិតិ សាឆារណា”តិ·

ល៉ែ៩· ចិតក្កចចតទេត្ត “តឆា តឆា សក្ករប្បត្តា”តិ កាយសក្កប្បាឌិតំ ទេតក្កយ្យសក្កប្បាឌិតព្ទាចទេសត ទេតត ទេតត បការេទត ស្ដេ ចិទេត្តត្តា· “តំ”តិ អារម្មណំ· “ទេត”តិ សយ្យឃុត្ត ឆទេម្ម· “អចិតក្កយ្យិ ចិត្តំ”តិ បញ្ចចិញ្ញាណ ចិត្តព្ទា ទ្វតឹឃា ជិញ្ញាត ចិត្តព្ទា· “អបិចា”តិ កិច្ចិ ចត្តព្ទាំ អត្ថិតិ អទេត្ត· “ទ្វតឹឃញ្ញាតាឌិតិ ចា”តិ ទ្វតឹឃញ្ញាត ចិត្តាឌិតិ ច· “ឋបចារ កាចតា ចទេសតា”តិ សយុគាចិណ្ណ ចសិក្ខតាឃ ឋបចារ កាចតាឃ ចទេសត· “កិំ ចា ឲតាឃឃុត្តិឃា”តិ សចិតក្ក ចិត្តសត្តាទេតតិអាឌិកាឃ ឃុត្តិឃា កិំ បទេឃាឌតំ អត្ថិតិ អទេត្ត· កិច្ចិ បទេឃាឌតំ តត្ថិតិ អឆិប្បាទេឃា· អារម្មណំ អាទេរាហតិទេឃច អារម្មទេណត អចិតាកាចទ្វត្តិកត្តា· “តំ”តិ ចិត្តំ· តិឃាយទេកា តាយ តាចំ ឋានិត ឌិសាទេឆសតិទេឃាឌទេកា· “អក្សលំ បត្តា”តិ ទ្វត្តំ· ក្សលំ បត្តា បត ពធិតិ· ក្សលំ បត្តាបិ បតិទ្វបទេឆសាចាសាឌិចទេសត សយុគា ចិណ្ណ តិត្ថាឌិចទេសត ច លទ្ធ បច្ចទេយ សតិ ចិត្តយ្យិ សទ្ធាសតិ អាឆទេឃាបិ អារម្មណ ទ្វហទេត ឆាយកតា ឲចៈ អលទ្ធ បច្ចទេយ បត សតិ អក្សល កាទេច ឆត្តា ឆាយកតំ ទេហាតិ· “យតសិការ ចិរិយ សតិតំ”តិ កាចតា ពលបត្តា តត្ថិ អឆិប្បាទេឃា· ឲចំ បត សតិ, ចិតក្កស្ស ឋពកាទេសា តត្ថិតិ· អត្ថិ សក្កប្បត កិច្ច ចិទេសសត្តា· តតិប្បកិច្ចំ អទេញ្ញាសំ អសាឆារណំ, ចិតក្កទេស្សច កិច្ចត្តិ ឌទេស្សទេត្តា “ចិតទេក្កាបតា”តិអាឌិយាហ· “សារម្មណ សកាចា”តិ ទេហត្យ ចិទេសសតទេយតំ· “តឆា ទ្វទេត្តា”តិ ចិតទេក្កាតិ ទ្វទេត្តា·

ល៉ែល៉ែ· ចិចារចចតទេត្ត “ចិចរតឹ”តិ ឲពទេយពស្មិំ ឲច អារម្មទេណ ចិចិទេឆត ចរតិ, បចត្តតិ· សកាចាការទេរា តាយ តិលបិតាឌិទេកា អពម្ពិទេរា អារម្មណ សកាទេចា ច អារម្មណស្ស តាតា បចត្តាការទេរា ច· “អត្យយជ្ជតចទេសតា”តិ ប្សតប្បតំ យជ្ជតចទេសត ទេសាឆតចទេសត· ចិតទេក្កា ឋ្ចព្យអារិទេកា ច ទេហាតិតិអាឌិតា ទេឃាទេឌតព្ទាំ· “ឋ្ចព្យអារិទេកា”តិ ចិចារទេតា ឋ្ចព្យអារិទេកា· ឲចំ ទេសសបទេឆស្ប· “ឃណ្ណាកិឃាទេតា ចិឃា”តិ ឃណ្ណាកិឃាទេតត បចយុប្បត្តសទេ្ត ចិឃាតិ ចឆត្តិ· តឆាហិ ចិចារទេរា ឃណ្ណស្ស អត្យទេចា ចិឃ ទ្វទេត្តាតិ· ឌណ្ណទេកត ឃណ្ណស្ស អកិឃាត កិរិយា ចា ឃណ្ណាកិឃាទេតា· តឆាហិ អារម្មទេណ ទេចតទេសា បឆយាកិ តិបិទេតា ចិតទេក្កាតិ ច, អាហតត បរិឃាហតត ទេសាតិ ច ទ្វត្តំ· “ឃណ្ណាត្យរទេចា ចិឃា”តិ ឃណ្ណស្ស អត្យរចសទេ្ត ចិឃ·

ល៉ែប៉· អឆិទេយាក្កចចតទេត្ត “សំសប្បតំ”តិ អតចត្តាតំ· “បក្កទេតា យ្យុតចទេសតា”តិ ឲចំ ត្យ ទេលាតិ ឲទេកា បទេក្កា, ទេតាត្យ ទេលាតិ ទ្វតឹទេឃា បទេក្កា· តាឌិសយ្យាបក្កទេតា យ្យុតចទេសត·

ល៉ែជ៉· ចិរិយចចតទេត្ត “ចិរស្សា”តិ ចិស្សដ្ឋស្ស· ទេសា ច កាឃចចិយទេតា ពទេម្មស្ប បត្ត បដ្ឋិទេតស្ប សិត្យហ្យាឌិ ទ្វក្ក កឃទេតា អលិត ទ្វត្តិចទេសត បចទេត្តាតិ អាហ “ពម្មស្សរស្សា”តិ· ឲទេតត អទេតាត្តប្បិ តិចទេត្តតិ· អទេតាត្តព្ទិហិ បិបស្សទេរា, អយំ ពម្ម ស្សទេរាតិ· “យហត្តិ បិពម្ម”ត្តិ ក្យសិតស្ស យហត្តត្តិ យព្ទាតំ ពម្ម· ឲចំ ទេសទេសស្ប· “អប្បកទេតា ពហ្យាតឹ”តិ អប្បកកាទេចត ពហ្យាតិ· អប្បកទេយចិឌត្តិ យព្ទាតិតិ ទ្វត្តំ ទេហាតិ· “អត្ត កិលយធំ”តិ កាឃចិត្តទេក្កឌំ· “តំ”តិ ចិរិយំ· “តឆាបចត្តិឃា”តិ ពម្មស្សកាទេចត បចត្តិឃា· “ទេហត្យទេច ចា”តិ ឲទេតត កាចសទ្ទស្ស អត្ថ

ចងតិៈ “កាយចិត្ត កិរិយាក្ខំ”តិ ឧទេតត កប្ខុសង្គ្ឍ អត្ថំ “ចិនិតា”តិ ពស្ស បចត្តិយា បុញ្ញាភិសង្ខារ ចិតានតតៈ ពរេយច ចិតាតំ កទេប្ខុសុ ទេតពត្ថាត្វា តទេយាតិ ច, ក្តេបពត្ថាត្វា ក្តបិទេយាតិ ច ចុច្ចតីតិ អាហ “តទេយត ក្តបិទេយតា”តិៈ ពរេយច ចិតាតំ ងទេស្សតិ

“ចិរិយចទេពា”តិអាឌិតាៈ “ថ្វារត្តិ”តិ ឧទេយត្តិៈ “កិច្ច សព្យត្តិយា”តិ អារេប្ខុលា ចិឌាតត ចុសតាឌិ កិច្ច សព្យត្តិ អត្ថាយៈ ញ្ជាចជាតិ កាយចិត្តាតិ ទេយសត្តិ ចិក្កទេហាៈ “ញ្ជាចជាតិ”តិ ក្តស្សាហិតាតិៈ “ឆ្ងាបត្វុក្ក សឌិង”តិ ឌិណ្ណស្ស ទេកហស្ស អបតតត្វាយ សារត្វុក្កទេត ក្តបត្វុក្កសឌិងៈ ក្តបត្វុក្កត្វុក្កសឌិសត្តិបិ ចងត្តិៈ “សត្ថា សព្យត្តិត ប្លុល៍”តិ សត្ថាសំ ទេលាកិយ សព្យត្តិតំ ទេលាក្យត្តរ សព្យត្តិ តច្ចា ប្លុល៍ៈ កប្ខា, បុញ្ញាកប្ខុ សព្យត្តិយា ច បារេយិ បុញ្ញាសព្យត្តិយា ច បតិដ្ឋាតត្វាៈ សតិហិ បុញ្ញាកប្ខុសព្យត្តិយា សត្ថា ទេលាកិយ សព្យត្តិ សិទ្ធាតិៈ សតិ ច បារេយិ បុញ្ញា សព្យត្តិយា សត្ថាទេលាក្យត្តរ សព្យត្តិ សិទ្ធាតីតិៈ ឧទេតត ហីត ចិរិទេយា តាយ សត្ថា សព្យត្តិទេតា បរិធាហិទេយាតិ ឌីទេបតិៈ

៥០ៈ បីតិចងតទេត្វៈ “បិតយតី”តិ បិទេតតិ, បិតំ កទេរាតីតិ អាហ “តទេប្យតី”តិៈ ទេពាទេសតីតិ អទេត្វាៈ “ពុដ្ឋិ”តិ ពុសិតំ, បហដ្ឋំ “សុហិតំ”តិ សុឆាតំ, សុបុណ្ណំ, ចឌ្គិតំៈ អទេតកត្វត្វា ឆាពុតំ “ចទេឌ្ឌតី”តិ ចុត្តំៈ “បិតត្តិ”តិ ពព្យត្តិ, ទេឌាពត្តិ, ចិទេរាចត្តិ, ឌិចា ពព្យតិអាឌិទេច្ចាតិអាឌីសុ ចិយៈ ពុឌ្ឌិកា បីតិ តាយ ទេលាមហំស ត យត្តការិកា បីតិៈ លាហិកា បីតិ តាយ លទេលា លទេលា ចិឌ្ឌប្យាឝសឌិសា បីតិៈ ឱក្កត្តិកា បីតិ តាយ សរីរំ ឱក្កមិត្វា ឱក្កមិត្វាភិឌ្ឈត្តិ បីតិៈ ក្តទេត្ថាកាបីតិ តាយ កាយំ ក្តងក្កំ កត្វា អាកាទេស ក្តល្លិទ្ធាទេបត្តិ បីតិៈ ឞរណា បីតិ តាយ កព្យាសចត្តិយំ ឞរណាកទេពាល៍ ចិយ សកលកាយំ ឞរណាចទេសត បចត្តា បីតិៈ

៥១ៈ លត្តចងតទេត្វៈ “អភិសត្តិ”តិ អភិលាទេសា, អភិកឌ្ឌតំៈ “កត្វុសទេត្ថា”តិ កទេឆាពុ ចទេសត ចុត្តំៈ “សត្ថាកិរិយា បងាតិ”តិ សត្ថាតិ ពុយិឌ្ឋត្វ កិរិយា បងាតិៈ “អត្ថិទេកា”តិ អសិទេឌ្ឌា ហុត្វា សាទេឆពុំ ឋាឌ្ឋិទេពា អទេត្វា អស្សាតិ អត្ថិទេកាៈ ឋាឌ្ឋទេត្តាតិបិ ចងត្តិៈ “អារាទេឆពុកាយពា ចទេសតា”តិ សាទេឆពុ កាយពាចទេសត, សព្យាទេឆពុ កាយពា ចទេសតៈ ក្តស៊ំ សរំ អ សត្តិ លិបត្តិតិ ឋាស្សាសាៈ ឋាការស្ស ក្តការទោៈ ឆត្កុហាៈ “យទេសត ចា”តិ បរិចារទេត ចា, កិត្តិ សទេត្ថត ចាៈ “សទេរ”តិ កទេល្លាៈ ចិភាចតិបិទេឌ តាតាចាឝ ទេសាឆតត្វំ អយធ្ជាតិអាឌិចុត្តំៈ

“យងទេក្កតា”តិ ទេយត ការេលា ទេកាដ្ឋាទេសតៈ សក្កហិតាតិ សឋ្ឋទេត្ថា “ចិស្សឌ្ឋិពត្ថា យុត្តទេកតា”តិ ចិស្សឌ្ឋិពត្ថា ទេយារេព្យតៈ “ទេពត អត្ថិទេកា ទេយចា”តិ បក្ខទេត្ថារោៈ “ទេសា ត យុឌ្ឋតី”តិ ទេសា អទេត្វា ត យុឌ្ឋតិៈ “លិបិព ក្តស្វតំ”តិ បុត្ថាការេក លិបិព ក្តស្វតំៈ “អត្វទេពា បតា”តិ អឌិប្យាយត្វទេពា បតៈ “ហត្វប្យសារេលំ ចិយា”តិ ទេលាទេក កិឌ្ឋិ ឋាឆ្ឋត្តស្ស ឌតស្ស ហត្វប្យសារេលំ ចិយាតិ អឌិប្យាទេយាៈ “ឆាយបទេត្វា”តិ អឌិបតិ ភាច បទេត្វាតិ ចុត្តំ ទេហាតិៈ ទេពតាហ “ពឆាទេហសា”តិអាឌិៈ “ពណ្ហាយ ហទេត្វ ឌិពា”តិ ក្តបចារ ចងតទេយតំៈ ពណ្ហាយ បរិក្កហិតាតិ ចុត្តំ ទេហាតិៈ តសក្លិស្សត្តិទេយច, ទេតា តសក្លិស្សត្តិៈ ពស្ខា ទេចឌិពត្ថាទេយតំ លទេត្ថាទេយច ពណ្ហាយ ធាលចពទេរាតិៈ កស្ខា ធាលចពទេរាតិៈ អាឌីតចាតិសំស ងស្សតញ្ញាទេលាត យុត្តត្តាតិៈ

៥២ៈ “បកិរត្តិ”តិ បត្វរត្តិៈ “សយាតា”តិ សាចឌ្ឋិហិ យុត្តា សាចឌ្ឋា, អតចឌ្ឋិហិ យុត្តា អតចឌ្ឋាតិ ឧចំ សឌិសា, សាឆារណាៈ

អញ្ញាសយាតរាសិបិអ្យាតុឌីបតា តិដ្ឋិពាៈ

ប័ឲ្យ អកុសលទាសិយិ“ឫឃ្យា”តិ ពោធព្ទាស្សពោឃ្ហ ឆយ្ទស្ស អញ្ញាណា ចរេសត សយ្ទឃ្យា, ចិត្តស្ស អត្តការេចា ហោតិ ចត្យុរក្កតយោ តាយ ‘កាឡ្យអបក្ក ទាត្យុក្ខសិ ឌិចរេសា, អដ្ឋទត្តិ សយយោ, តិញ្ញចតសណ្ឌា, ពាហលយោឈ្ឋត្តា,តិ អឃំ ចត្យុរក្កតយោ សោ ចក្កុស្ស អត្តកាចំ ពេទោតិ ឲចំ តស្ស តយស្ស ចក្កុស្ស អត្តកាចពេទណ៌ ចិឃ ពាលាកាតិកោ ហោតីតិ ឌដ្ឋព្ទោ អដ្ឋកធា តយេត តយេច អដ្ឋកធា តឃំ ឌស្សេតុំ “តធា ហេសា”តិអាឌិ ទុត្តំ អកិឆយ្ទិកាឃំ បត យិន្ធា ពាលាត្តិ យិន្ធា ចិតក្កោ អធិប្បេតោ សោ ហិ យិន្ធា សក្កប្បោ ហុត្វា តាតប្យការ ចិត្តា បចត្តិ ចរេសត ពាលាកាតិកោ ហោតិ យោទហោ បត ចិត្តស្ស អត្ថិ ក្នុតា , តាតាចិត្តត កិច្ច ទហិតោ, កចំ ពាលាកាតិកោ កចេឃ្យាតិ តស្ស អធិប្បាយោ “បិប កិរិឃាស្វ”តិ ទុច្ចិត កយ្ទស្ “ស្ថបិឃ ចិត្តាចរេសតា”តិ កតកយ្ទស្ស សិដ្ឋត្វាឃ សត្វាចុឆាឌិចិឆាតេស្ តាតាស្ថបិឃ ចិត្តាចរេសត អប្បេដិ បដ្ឋត៌ អប្បេដិ បត្តិ ពាលា កតិ អកយតត្តិ អត្ថោ តេតាហ “អញ្ញាណាយេច ទុច្ចតី”តិ “ពាលាកាតិកា”តិ ពាលាបច្ចត្តិឃា សយាតប្បចត្តិកា លោកោ ពាលា កតិកោ យាឃាសាឃ្ញ កយ្ទស្ ចិចិត្តប្បចត្តិកត្វា ចិចាទោ ពាលា កតិកោ តធាហិ សោ ឃាតក្កេស្ ចិចិកិច្ឆាឃ បដិបក្កោតិ ទុត្តោ ចិត្តស្ស ពាលា កតិ កតា ចិចិត្តត្វចាចពេត ចិត្តសត្ថេត សិទ្ធោ តេ ច ឆយ្ទា សព្ទ សត្តេស្ ពាលា កតិកា ត ហោត្តិ ពាល្យបតិស្សឃំ លកិត្វា ឲច ហោត្តីតិ ឌស្សេតុំ “តេហិ”តិអាឌិយាហ តេ សាឆត្តីតិ សព្ទត្ថោ បកតិឃា ចិញ្ញាខាតិកា តាយ តិហេត្យុកប្បេដិ សត្តិកា អញ្ញាប្បេដិ សត្តិកាបិ តៅធិសត្ត ក្នុយឃំ ឌិតា ចា បញ្ញាបស្ត កចតោ អាកតា ចា ស្តបរិឃត្តិ សយ្យត្តា តាយ ឌ្វិហេត្យុកប្បេដិ សត្តិកាបិ ព្ទាយស្វិ កចេ ពាហុស្សុត សយ្យត្តា ច បរិឃត្តិ កយ្ទ សយ្យត្តា ច

ប័ᗅ អហិរិកចចតត្វេ “ត ហិរីឃតី”តិ តាយ ឆាត្យ បធយេត៌ ហទាឃតិ លជ្ជតីតិ ហិរី ហេទ លជ្ជាឃំតិ ឆាត្យ ត ហិរី អហិរីតិ ចចតត្វោ “ទុចិ ស្ថប្បារេឌត្វា”តិ កាយស្វ ពទស្ស ក្នុឆទាសិ ឌស្សេត ចិឃ ចិត្តទោចត ចិត្ត លយតំ ស្ថប្បារេឌត្វា អត្តាត៌ បិបកយ្ទ លិយ្យតោ ចិត្តស្ស អលឹតតា អឌិក្បូត៌ តាយ អត្តាត៌ អសប្បុរិស កាចបត្តិតោ ចិត្តស្ស អលឹតតា អលជ្ជា តាយ

ប័រ៊ អតោត្តប្បចតត្វេ “ត កាឃតី”តិ បិបកយ្ទំ កឃតោ ត ស្ថបដ្ឋាតិ “ត ស្ថត្រសតី”តិ បិបកយ្ទ ហេត្យ ត កយ្យតិ “តាស្វ”តិ បិបកិរិឃាស្ “អសាទជ្ជយាត៌ កត្វា”តិ ស្វទំ ចិស្សដ្ឋំ កត្វា អសាទជ្ជ តាយ ស្វទការេចា អត្យុត្តារសា តាយ បិបកយ្ទ ហេត្យ ចិត្តស្ស អកយ្យត៌ កាធាឃំ អឌិក្បូតសឹលោ បុក្កលោ អតេក្បូឌី “បិបិ”តិ បិបកយ្ទតោ “ស្វកទោ”តិ កាយស្វកទោ សោ ក្នុឆតោ អតេក្បូឌី អហិរិកោ បិបតោ អតេក្បូឌីតិ ឃោខតា អកាឃតសឹលោ អកឹទ្វ “សលកោ”តិ បដក្កោ “បិចកា”តិ ឌីបខាលយា្ប សលកោ បិចកយា្បអកឹទ្វ ចិឃ អតោត្តប្បី បិបតោ អកឹទ្វតិ ឃោខតា

ប័៩ ស្ថទ្ធចចតត្វេ “ស្ថទ្ធតី”តិ ស្ថក្កិបតិ អាទយ្ទលស្វិ ត សត្តិ ឋិតតិ ចិក្កិបតីតិ ទុត្តំ ហោតិ “ចតេដ្ឋត្វា”តិ អាចតេដ្ឋត្វា “ចិស្សដ្ឋកោល្ហកោ ចិឃា”តិ ចិស្សដ្ឋតោ សាទកោល្ហកោ ចិឃ “ឆខបដិកា ចិឃា”តិ ចាតេទិតា ឆខបដិកា ចិឃ

ប័ល៍ លោភចចតត្វេ “លុព្ភតី”តិ កិជ្ឈតិ, អភិកង្ខតិ អភិសជ្ជត៌ អភិលក្កត៌ យក្កដំ អាលិប្បតិ ពាន្ធតិ ឲតេតាតិ យក្កដា លេបោ “តត្ត កបិលេ”តិ អក្កិតាសត្តទេត្ត ឈដ កបិលេ តេលស្ស ចត្វយិអញ្ញាត៌ អភិលក្កត៌ តេលញ្ញាត៌ ទជ្ជត៌ បដិសជ្ជត៌ ទាពកា តេលញ្ញាត ក្នុតា

ទារកោ តេលក្ខណ ទារកោ ន កិលេសទារកោ ទត្តិ ឌិឋំ បចត្តនព្ចេន ពលោ្យ ឧច តឌីសេវាពនឌិនត្វា ពលោ្យ តឌី។ “សត្វានំ”តិ ប្ញុត្ថជ្ជន សត្វានំ។ “ស្កុល្លកព្ចេ សាលាបលិសតិលាកសបាតី”តិ ស្កុល្ល កព្ចេកសបាតិ, ស្កុល្ល សាលា កសបាតីតិអាឌិតា សោយាសេដតទ្ធា។ កសង សខ្ចេន អសារកាចំ ឌីរបតិ។ “តឌី ចិឃា”តិ បទ្ធាតេឃ្យា តឌី ចិឃ។

៤៤។ ឌិឌ្ចិចចនតេ្ត។ “ឥស្សនំ”តិ បទិកប្បតា និនេ្ចស្យ ឞិទ្ធា សកាចេស្យ ចិបទីត ឥស្សនំ។ តេតាហ “ឈយ្ញាគំ”តិអាឌិ។ តត្ត “ឈយ្ញាគំ”តិ ទ្ធុបិទ្ធុប ឈយ្ញាគំ, អតិទ្ធតាឌិ ឈយ្ញាគទ្ធា។ “ឃាឆាច សកាចេស្ធ”តិ ក្ធតសកាចេស្យ។ ក្ធតសកាចេចា ហិ ឃឆា ឈយ្ញំ អចតិ ទក្លូតីតិ អតេ្តន ឃាឆាចេចាតិ ចុទ្ធតិ។ អត្វានំ បណ្ឌិតំ យទ្ធាត្តីតិ បណ្ឌិត យាតិតេតា។ បដិចេចឈទ្ធាណំ តាយ អទិឃ យក្កទ្ធាណំ។ បទយំ ចជ្ជត្តិ ឥព្ចទ្ធា លេវិតេក យហាសាចជ្ជព្ចេន តំ សឌិសស្យ អទ្ធាស្យ ចជ្ជស្យ អកាចតេពាតិ អឈិប្បាយោ។

៤៥។ យាតចចនតេ្ត។ “យទ្ធាតី”តិ ក្ធតសកាចំ អតិក្កយ្ញ អឈិក៌ កត្វា អហយ្ញីតិអាឌិតា តេត តេត អក្ធតាកាតេត យទ្ធាតិ។ តេតាហ “អហំ លេវិតេក”តិអាឌិ។ តត្ត “កព្ចកឆិក្កទេទា ចិឃា”តិ ស្កុល្លតាទ្ធុល្លតេ្ឌា ចិឃ។ សេវា បត ក្លបត្តុយ្យិតេពា យទ្ធាតីតិ សព្វតេ្ឌា។ “អត្វានំ អត្រុក្កតំ យទ្ធាតី”តិ ប្ញុក្កលំ យាតេតត អកិត្ថ កត្វា ចុត្តំ។ “ក្លត្ថតិ លក្លូណោ”តិ ក្លត្ថយត សកាចេចា។

៥០។ តោសចចនតេ្ត។ ចតេ្លន កាឃចឌី យតោកយ្ញេន សយត្ថាកតេពា ចណ្ឌិតេកា។ ចណ្ឌិកស្យ កាចេចា ចណ្ឌិក្កំ។ “បហតាសីចិតេសា ចិឃា”តិ ឥតេ្លន បហតេពា អាសីចិតេសា ចិឃ។ “ចិសប្បតព្ចេតា”តិ សកលកាតេឃ ចិចិតេឆត សប្បតព្ចេន, ឞទលព្ចេតា។ ប្ញាគទ្ធា តំ សយព្ចាន ទ្ធបិគំ ឞទលា ចតេសត ចុត្តំ។ “អសតិបិតេពា ចិឃា”តិ ស្កុល្លា សតិបពតំ ចិឃ។ “គាចក្កិចិឃា”តិ អទទ្ធាក្កិ ចិឃ។ “សបតេ្វា ចិឃា”តិ ឥព្ចតេចទី ចិឃ។ “ចិសសំសព្ចប្ធតិយុត្តំ ចិឃា”តិ ឃឆា យុត្តំ តាយ បកតិឃា ឧច ក្រក្កត្តា បដិក្យុលត្តា ក្ធទេ លព្ចតឹឃត្តិ អហិតតេយច ហោតិ។ ប្ញុត ប្ធតិកាចេច សតិ, ក្ធទពេទ លព្ចេពទ្ធា។ ចិសសំសព្ចេបត ចត្តទ្ធាតេយចតត្តិ។ សព្វាតេសា អហិតទាសិ ហោតិ។ ឧចំ តោសេសាបិ តំ សយព្ចិកតា ពស្ញិ លតេលា បទេទសំ អយតាបិឃតំ អាបិតេតិ។ អត្តហិត បទហិត ចិតាសទ្ធា កាតេទតិ, បទយ្ញទលា អបិឃទ្ធា បិតេបតីតិ សព្វាតេសា អហិតទាសិ ហោតិ។ តេត ចុត្តំ “ចិសសំសព្ចប្ធតិ យុត្តំ ចិឃ ឥព្ចទ្ធា”តិ។

៥១។ ព្ញស្សាចចនតេ្ត។ ក្ធចិតា ព្ញស្សាលឌ្ឌសយ្យត្តិ ចិសឃា ចលកិតទ្ធា សយ្យត្តិ ចិសឃា ច។ តត្ត លឌ្ឌ សយ្យត្តិ ចិសឃំ តាចឥស្សតិ “បទេទសំ បកតិឃា”តិអាឌិតា។ លឌ្ឌ សយ្យត្តិក្កហលោត អតីត សយ្យត្តិបិ សង្កហិតាតិ ឥព្ចទ្ធា។ ព្ញស្សាបកតិកាហិ តេកចិ អស្សុតេកា តាយ ប្ញុតេទ្ធា ឧចំ សយ្យត្តិតេកា អតេហាសីតិ ចា, អហំ ប្ញុតេទ្ធា ឧចំ សយ្យត្តិតេកា អតេហាសិត្តិ ចា ស្កុត្វា តសហត្តិតេឃច។ តំ ចចតំ សេវាតំបិ ន ព្ញឆ្ឆត្តីតិ។ អស្សុតេកាតិអាឌិតា លកិតទ្ធាសយ្យត្តិ ចិសឃំ ឥតេស្សតិ។

៥២។ យច្ឆទិឃចចនតេ្ត។ “យយ ឧចា”តិ យយបតេក្លូ ឧចាតិ អឈិប្បាយោ។ “ក្យលោខាតំ”ចាតិ អត្តតិចិជ្ជយាតំ និប្បចិជ្ជាឌិ សយ្យត្តិ ក្យលោខាតំ ចា។ “ចត្តុ ចា”តិ ឈតឈទ្ធាឌិចត្តុ ចា។ “អចិប្បាទិកតាចតេសតា”តិ អតេទ្ធាត តំ និប្បចិជ្ជាឌិក៌ ចា ឈតឈទ្ធាឌិក៌ ចា យឃំ្យាតេឥហីតិ ចុតេត្ត បទហិតត្តាឃ គាតទ្ធា ឃុត្តក៌ ឥស្សាយីតិ ឧចំ ចិតេត្តសតិ, បទហិតប្បទលាចតេសត តំ ចិត្តំ ចិប្បាទិក៌ តាយ ហោតិ។ តេហីតិ ចចតយ្យិ សេវាតំ

អនិច្ឆន្តោ បរហិតត្ថាយ អធិប្បាយិក ចិន្តោ តាយ ហោតិ។ ឥទំ អធិប្បាយិកតាវសេន ចរតិ បវត្តតីតិ យន្ធទេវា ការស្ស ល ការំ កត្វា។ តថា បវត្តំ ចិត្តំ។ បុគ្គលោ បន យទ្ធីតិ វុច្ចតិ។ "តំ"តិ លទ្ធសម្បត្តិំ។ "បរេហិ សាធារណំ ទិស្វា"តិអាទិនា ឃោជេតព្ពំ។ សាធារណត្តំ ច ឋិសត្តកំ ចាតិ សត្តកំ ចា កថិយ្យមានំ, បរេហិ ចា បរិភុញ្ជិយមានំ។ "និគ្គហនលក្ខណំ"តិ ទក្ខាចទោណគ្គិហិសន្តោបន សកាចំ។ អត្តនោ លទ្ធសម្បត្តិ តាយ ពុទ្ធិយា អធិសយោ លភិតព្ពសម្បត្តិ បន រូបំ សាធារណំ។ តស្មា តត្ថ រូកិត្តិ វិសេសោ វត្តព្ពោតិ តំ ទស្សេតុំ "ឥត្ថ ចា"តិអាទិមាហ។ "យស្ស លាភំ ន ឥច្ឆតី"តិ អត្តនោ លភតុ វា មា វា, កេវលំ បរ សម្បត្តិំ អសហន្តោ យស្ស បរស្ស លាភំ ន ឥច្ឆតិ។ "វិត្ត វិឃាតោ"តិ ចិត្ត វិហញ្ញនំ។ "អត្តនោ លទ្ធំ ឥច្ឆតី"តិ បរោ សម្ពុទ្ធោ វា មា វា, យត្ថ បរោ លាភំ លភតិ, អត្តនា ន លភិស្សតិ, តត្ថ អត្តនាវ លទ្ធំ ឥច្ឆតិ។ យត្ថ អត្តនា ច លភតិ, បរោ ច លភតិ, តត្ថ វិឃាតោ នត្ថីតិ អធិប្បាយោ។ "អលព្ភមានកំ វិនេត្វា"តិ អត្តនា អលភិស្សមានំ សល្លក្ខេត្វា។

៥៦. កុក្កុច្ចនិទ្ទេសេ "កិរិយា កតំ"តិ កត សង្ខ្យាភាវ សាធនមាហ។ ឥទំ វចនត្ថំ ទស្សេត្វា អភិធេយ្យត្ថំ ទស្សេន្តោ "អត្ថតោ បន"តិអាទិមាហ។ "អនុសោចន វសេនា"តិ បច្ឆា តាបការំ ចិត្តសន្តាបវសេន។ សោ កុកតត្តំ វុច្ចតីតិ សម្ពន្ធោ។ "កុសល ធម្មេសុ"តិ បុញ្ញកិរិយវត្ថុ ធម្មេសុ ចិត្ត បរិយាទានាកាយ ឥច ឋិតត្តតិ។ កុក្កុច្ច សមង្គី បុគ្គលោ បុញ្ញកម្មំ ករោន្តោបិ ចិត្ត សុខំ ន លភតិ។ ពហុជន យន្តេ វសិត្វា នានាកិច្ចានិ ករោន្តោ នានា ពិទន្ធាន កាមំ ករោន្តោ ចិត្ត សុខំ លភតិ។ តថា តស្ស បុញ្ញកម្ម ករណត្ថាយ ចិត្តំ បរិយាទីយតិ, បរិក្ខិយ្យតិ។ ចិត្តវសំ គន្ត្វា ចិនទតិ។ ឥចំ ចិត្ត បរិយាទានាកាយ ឥច ឋិតត្តតិ។ "អដ្ឋកថាយំ"តិ អដ្ឋសាលិនិយំ។ "កតា កតស្ស សាវជ្ជានវជ្ជស្សា"តិ បុព្ពេ កតស្ស សាវជ្ជកម្មស្ស, អកតស្ស អនវជ្ជ កម្មស្ស។ កម្មទ្វេសាយិវចនំ។ "អភិមុខកាយនំ"តិ អាទម្ម ករណវសេន ចិត្តស្ស អភិមុខប្បវត្តនំ។ ឯតេន បដិមុខំ សរណំ ចិន្តនំ បដិសារោតិ ទស្សេតិ។ "អកតំ ន ករោតី"តិ អកតំ កាតុំ ន សក្កោតីតិ អធិប្បាយោ។ ឥទំ កតំ ន ករោតីតិ ឥត្ថាបិ។ "ចិរូបបិ"តិ ចិភន្ធា អនេសាភណោ។ "កុដ្ឋិតោ"តិ កទហិតន្តោ។ តត្ថ បុព្ពេ ចិត្តប្បោទោ កុដ្ឋិតោតិ វុត្តោ។ អដ្ឋកថាយំ បន ចិប្បដិសារោ កុដ្ឋិតោតិ វុត្តោ។ រូកយមេតំ ន សមេតីតិ។ នោ ន សមេតិ, អញ្ញាធាតុ បវត្តិតោតិ ទស្សេតុំ "ឥត្ថ ចា"តិអាទិមាហ។ "យេន ច ការណេនា"តិ កតាកតំ បដិច្ច និរត្ថក ចិត្តប្បវត្តិ ការណំ។ សោ ចិត្តប្បោទោ កុកតបទេ គហេតុំ យុត្តោ, នចិភាវតិយំ ចិយ កតាកត ទុច្ចរិត សុចរិតត្តិ អធិប្បាយោ។ តតុ ចិភាវតិយមិ សោ ចិត្តប្បោទោ រូបទារ នយេន កហិតោតិ ទោ យុត្តិ ចសេន ច អដ្ឋកថានយេន ច យុជ្ជតោ សិទ្ធំ សតិ, កិំ រូបទារ នយេន។ តេនាហ "ចិភាវតិយំ បនា"តិអាទិ។ កុកតស្សភាវោ កុក្កុច្ចំ, អការស្ស រូការំ កត្វាតិ អយំ អដ្ឋកថានយោ។ ពុទ្ធានំ សទ្ធសត្ថនយេន អបរំ វចនត្ថំ អធិប្បាយត្ថំ ទស្សេតុំ "អបិ ចា"តិអាទិ អារទ្ធំ។ តត្ថ "ឆាតុបរិទេហ្វា"តិ អក្ខរឆាតុប្បការសនេសុ និរុត្តិ បរិទេហ្វា។ បឆត្តិយេច, នោ ន បឆត្តិ។ តេ ច អត្ថា ទេវតោសោ ចិប្បដិសារោ យនោ ចិលេខោតិ ឥចំ បិញ្ញាយំ វុត្តំហិ កុក្កុច្ចបរិយាយេហិ សមេត្តិយេច។ តស្មា អយំ អបរោ នយោ ពុទ្ធ អចស្សំ វត្តន្តោ យេចាតិ ជីបេតិ។ ចិប្បដិ សារីបុគ្គលោ ច តំ តំ បុញ្ញកម្មំ ករោន្តោបិ ចិប្បដិ សារគ្គិតា ឥយ្យមាន ចិន្តោ បុញ្ញកម្មចិត្តប្បសាទំ នលភតិ។ ចិត្ត សុខំ ន ចិន្តតិ។ កិំ ពុទ្ធិតា កម្មនាតិ តំ បហាយ យត្ថ ចិត្ត សុខំ ចិន្តតិ, តត្ថ ចិនទតិ។ ឥចំ ចិប្បដិសារោ បុញ្ញកម្មតោ សង្កោចនំ តាយ ហោតីតិ។ កិលេសសល្លិលនំ តាយ សត្តុដ្ឋិ សល្លេខប្បដិបត្តិយំ ឋិតស្ស តទង្គប្បហានាទិវសេន តំ តំ កិលេសប្បហានំ វុច្ចតិ។ "អនុត្តនតាការេនា"តិ បុគប្បនំ ចិលបនាការេន សង្កោចតីតិ ចត្វា តស្ស រូបយំ អត្ថំ ទស្សេន្តោ "កុសលកម្ម សមាទានេ"តិអាទិមាហ។ នយិត្វយិ ន ទេតិ។ កុទោ សមាទាតុំ វា ចន្ទេតុំ វា ទស្សតីតិ អធិប្បាយោ។ "តនុករណតា"តិ ទុត្តលករណតា។

ចិរេសេសតេឌ្ឍកាទលា ចនតំ៍ “សេរា”តិ ឆយ្ុសយ្ុទេហា៍ តំ បត ព្យុក្កុទ្ចំ៍ រេកាចិ បត ព្យុក្កុទ្ចំ បច្អប្យុត្ត ឃ្យុទរិត ក្យុទ្ចរិតា ទយ្ុលាយ្យិ អតាកាត ឃ្យុទរិត ក្យុទ្ចរិតា ទយ្ុលាយ្យិ កាបេ្យត្តិ៍ តំ បដិក្កិបន្តោ “តេតា”តិអាឌិយាហ ៍ យហាតិឌេ្វសបិទេផ ក្ខឹហាកាទេហិ ្ខបេ្យជ្ចុតិ ព្យុក្កុទ្ចំ ទេចតេសា

ចិប្យដិសាទេរា យទេតាចិលេទលាតិ បិទេជា៍ “កាតត្តា ចា”តិ អកាតត្តាឪ្យ្យ កាតត្តា ច៍ “អកាតត្តា ចា”តិ កាតត្តាឪ្យ្យ អកាតត្តា ច៍ រេកាចិ បត អយំ ចិប្យដិសាទេរា តាយ ពកាចិ កាឪ្យចិ រេកាតចិ កាទេលាត ប្យុទេត្តាកាត ឃ្យុទរិតយ្យិ អកាត ក្យុទ្ចរិតយ្យិ អាទេក្ខ ្ខបេ្យជ្ចុតិ៍ ្ខយ្ុត្តាកាសឌិសញ្ញា ប្យុទ្ធុជ្ជុត ចិត្តត្តិ ចនត្តិ៍ តំ បដិក្កិបន្តោ “ឲទេតា”តិអាឌិយាហ៍ រេសា បត រេកាសត្តិ ចាទេជ ចិប្យដិសាទេរា តាយ ទេងាយតឪ្យ ទេហាតិ, ត ព្យុក្កុទ្ចត្តិ អឆិប្យាទេយា៍ ទេសាច ទេលា ក្ខិឆា ភាទេចា៍ អបិយភទេយត តឌ្ឋីយត្តិ តាឃីយត្តីតិ អបិយភយ តឌ្ឋីតា៍ “ត អទេណ្ណាសំ”តិ ឃ្យុទរិត ក្យុទ្ចរិតំ អឌាតត្តាតំ អយតសិកាទេរាត្តាតញ្ចុ ត ទេហាតិ៍ កាធំ ចិណ្ណាយតីតិ ទេជ៍ ឃ្យុទរិតក្យុទ្ចរិត តាទេយត អត្យុទេសាចតាកាទេឪ្យ ជឪ្យិតត្តាតិ ចុត្តំ “អកាតំ ទេយ”តិអាឌិ៍ យាឆាចយាទេតា តាយ ទេសយ្យឪ្យ ទេសយ្យា ហយឃ្ុិតិ សឌិសឪ្យ សឌិទេសាហយឃ្ុិតិ ហឹតឪ្យ ហឹទេតាហយឃ្ុិតិអាឌិតា បចទេត្តា ក្ខតយាទេតា៍ យញ្ចុព្យុក្កុទ្ចំ ្ខបេ្យជ្ចុតីតិ សម្ពុទេន្តា៍ “អកាត្ខា”តិ តំ កល្យាលា កាយ្ុំ អកាត្ខា៍ “កាត្ខា”តិ តំ បិបកាយ្ុំ កាត្ខា៍ ព្ពុជំ បត ប្យុទេត្តាកាតា កាតកាទេល ឲច អយាឆាចំ ទេហាតិ៍ អត្យុទេសាចត កាទេលបត យាឆាចទេយច៍ “ហត្ត ព្យុក្កុទ្ចំ”តិ ឲត្ត សទេក្កាចតទេត្វា ត លក្ខុតិ៍ ព្យុទ្ឋិត កិរិយទេត្វា ឲច លក្ខុតិ៍ ហត្តទេលិលតាហិ ហត្ត ព្យុក្កុទ្ចត្តិ ចុទ្ចតិ៍ បិជទេលិលតា ច បិជព្យុក្កុទ្ចំ៍ តេតាហ “អសំយត ព្យុក្កុទ្ចំ តាយា”តិ៍ យំ បត ព្យុក្កុទ្ចំ៍ “តំ”តិ តំ ចត្ខុំ៍ ព្យុក្កុទ្ចំ កាទេរាត្តឹតិ ព្យុក្កុទ្ចាយត្តា៍ តាយឆាត្យ បជទេញ្ញាតំ៍ កាប្យាតិ ត្យ ទេលា, ត ត្យ ទេលា កាប្យាតីតិ ឲចំ ចិតយ សំសយំ ្ខប្យាទេជត្តាតិ អទេត្វា៍ “ព្យុក្កុទ្ចប្យាកាតតាយា”តិ ព្យុក្កុទេទ្ចុត អបកាតតាយ អកិក្ខតតាយ៍ “អត្តទេតា អចិសទេយ”តិ អាលាចក្កជាទេត៍ អាលាចក្ក សាយិទេតា ញ្យុទ្ឋឪ្យចិសយត្តា អត្តទេតា សាចកា ក្ខតឪ្យ អចិសទេយតិ អទេត្វា៍ ទេយ បត កាទេរាត្តិទេយច ព្យុក្កុទ្ចាយត្តា ឞឹតិ អឆិប្យាទេយា៍ “អាបត្តិ”តិ ក្យក្កជិបត្តិ៍

ជ៣-ជ៥៍ ឆិតយិទ្ឋចចតទេត្វឪ្យ៍ “ចិត្តំ យត្ថយត្ថ កាត្ខា”តិ ចិត្តត កិទេទ្ចុ អតិយត្ថ បរិក្យុត្តាលំ កាត្ខា៍ ចិត្តំ កិលិតំ យិលិតំ កាត្ខាតិ ចុត្តំ ទេហាតិ៍ “អទេណ្ណាត្វទេតី”តិ អកិភចតិ៍ អាទេយ្ុលា ចិឌាតទេត ចា ឌចតកិទេទ្ចុ ចា បរិហិតឆាយឆាលំ កាទេរាតិ៍ “ឆិយតី”តិ បជំ បិញ្ញត្តចទេសត សិទ្ធណ្ណិ អាហ “ឆិតំ ឆិយតា”តិអាឌិ៍ “អកាយ្ុណ្ណាក្ខទេត កាត្ខា”តិ កាយកាយ្ុាឌិឪ្យ អកាយ្ុក្កុទេយ បរិក្យុត្តាទេល កាត្ខា៍ [យ្យក្កទេទត ទេបិទេឆត្ខា ចិយាតិ ចុត្តំ ទេហាតិ]៍ “តេ”តិ ចិត្ត ទេចតសិទេកា សយ្យយុត្ត ឆទេយ្ុ៍ “ឌ្ឍលិយាទេបត្ខា”តិ អចលិទេត អចឃឹជទេត្ត កាត្ខា៍ តេតាហ “ព្ពុរិយា បចំ ឞឹ”តិអាឌិ៍ ឆិតំ ចិត្តំ អកិភចតិ, ចិឌាតត កិទ្ចុឪ្យ រេកាលណ្ណាត្តា ឆិតឪ្យ៍ យិទ្ឋ ទេចតសិទេកា អកិភចតិ, ឞុសតាឌិ កិទ្ចុឪ្យ រេកាលណ្ណាត្តា យិទ្ឋឪ្យាតិ អឆិប្យាទេយា៍

ជ៩៍ ចិចិកិច្ឆាចចតទេត្វ៍ “ចិកិច្ឆតំ”តិ ទេរាកាបតយ តទេត្វ កិតឆាត្យចទេសត សិទ្ឋំ សក្កត កិរិយា បជត្តិ អាហ “ឆាកាលប្យដិកាទេរាតិ អទេត្វា”តិ៍ “បដិកាទេរា”តិ ច ទេរាកាឪ្យ បដិបក្ខ កាយ្ុំ៍ “ឲតាយា”តិ តិឪ្យក្កចចតំ៍ ចិចិតត្តិ ឆយ្ុំ ចិចិតត្តិតិ ចិចិទេតា៍ ឆយ្ុ ចិយំសកា៍ កិច្ឆតិ កិលយតិ ឲតាយាតិ កិច្ឆា៍ ចិចិតំ កិច្ឆាតិ ចិចិកិច្ឆាតិ ព្ពុយយត្ថ៍ ជទេឪ្យទេត្តា “សកាចំ”តិអាឌិយាហ៍ “ចិចិកិច្ឆតី”តិ សក្កតឆាត្យបជំ៍ តញ្ចុ កាក្កាយំ ចត្តតីតិ ជទេឪ្យត្យំ “ចិចិកិច្ឆតិ ចា”តិអាឌិ ចុត្តំ៍ ក្ខិឆា ឲញ្ញអយតិ កាប្យាតីតិ ទេក្ខញ្ញអកំ៍ តឆា បចត្តំ ចិត្តំ៍ ទេក្ខញ្ញអកាឪ្យ ភាទេចាតិ ចិក្កទេហា៍ “ញ្យុទ្ឋាឌិឪ្យ អដ្ឋឪ្យ”តិ ញ្យុទេទ្ឋ កាក្ខតិ, ឆទេយ្ុ កាក្ខតិ, សទេឈ្លុ កាក្ខតិ, សិក្ខាយ កាក្ខតិ, ប្យុត្តាទេត្ត កាក្ខតិ, អបទេរាត្ត កាក្ខតិ, ប្យុត្តាត្តា បទេរាត្ត កាក្ខតិ, ព្ពុជប្យទ្ចុយតា បដិទ្ចុ សយ្យុប្យទេត្តឪ្យ ឆទេយ្ុឪ្យ កាក្ខតីតិ ឲចំ ចុទេត្តឪ្យ អដ្ឋឪ្យ សទេទ្ឋយ្យ ចត្វឪ្យ៍ តត្ត “ញ្យុទេទ្ឋ កាក្ខតី”តិ ព្ពុតិបិ ទេសា ភកាចា អទេរាហំតិអាឌិតា ចុទេត្តឪ្យ ញ្យុទ្ឋក្យទេលាឪ្យ អសឌ្ឍហទេត្តា ញ្យុទេទ្ឋ កាក្ខតិ តាយ៍ ប្ខាក្ខាទេតា ភកាចតា ឆទេយ្ុាតិអាឌិតា ចុទេត្តឪ្យ ឆយ្ុ ក្យទេលាឪ្យ

អសទ្ទហន្តោ ធម្មេ កង្ខតិ នាម។ សុប្បដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោតិអាទិនា វុត្តស្ស សង្ឃគុណស្ស អសទ្ទហន្តោ សង្ឃេ កង្ខតិ នាម។ តិស្សន្នំ សិក្ខានំ ចេវ ទុក្ករតោ និយ្យានត្តស្ស អសទ្ទហន្តោ សិក្ខាយ កង្ខតិ នាម។ អត្តនោ អតីត ខន្ធស្ស អត្ថិ នត្ថិភាវេន កង្ខន្តោ បុព្ពន្តេ កង្ខតិ នាម។ អត្តនោ បរម្មរណា អនាគត ខន្ធស្ស អត្ថិ នត្ថិភាវេន កង្ខន្តោ អបរន្តេ កង្ខតិ នាម។ តទុភយស្ស អត្ថិ នត្ថិ ភាវេន កង្ខន្តោ បុព្ពន្តា បរន្តេ កង្ខតិ នាម។ ហេតុផល ភាវេន អត្តនោ លក្ខណំ បដិច្ច សមុប្បាទេ ច បដិច្ច សមុប្បន្នភាវេ ច កង្ខន្តោ ឥទប្បច្ចយតា បដិច្ច សមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ កង្ខតិ នាម។ “វិមតិ វេសតា”តិ វេមតិកភាវេន បវត្តមានា វិចិកិច្ឆា។ វិចិកិច្ឆា បដិរូបកា នាម សព្វា ធម្មេសុ អប្បដិហតញាណំ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ ឧទ នត្ថីតិ វុត្តំ “អសព្ពញ្ញុត”តិអាទិ។

អកុសលរាសិវិភាគានុទីបនា និដ្ឋិតា។

៩៧. សមាធិនិទ្ទេសេ “សណ្ឋិតិ”តិ អចលិតំ។ “សុដ្ឋុ”តិ អតិសយត្ថំ អចលត្តញ្ញា វត្វា “ឱគាហតី”តិ អនុបវិសិត្វា ហោតីតិ សល្លក្ខណេនេវ ឱគាហតិ។ តថា ចេវតីតិ។ សង្ខិត្តំ ចា សង្ខា សម្បត្តា សម្មា។ សង្ខារំ អរហន្តីតិ សមន្នាហារោ។ អការស្ស វុត្តិ អនាវិលំ វិត្តំ។ អការស្ស ឯវ អការស្សំ ធំ។ តស្ស ភាវោតិ វិក្ខេបោ។ “ឧទ្ធច្ចតា”តិ អវេហារសាតុ អវេហារវុត្តិ អវិហរុក្ខភាវេន វិត្តតា។ “វិក្ខេបវិហារោ”តិ និច្ចសមាយុត្តោ អវិហារោវេច។ “វិសេត្ត អសតី”តិ ឯវេត អសតិ។ ឯវមោវិត្តតិ វុច្ចតិ។ ធំ ធំ ឋានតិ, តំ តំ វិត្តតិ ឧបេតាតិ ពត្វា។ “វេតស”តិ វត្តព្ពាតិ។

៩៨. សតិនិទ្ទេសេ “សរតី”តិ អនុស្សរតិ។ “គតាតី”តិ បុន្នាគតាតិ។ “គត្តុន្នាតី”តិ ឋានាតិ ចា បច្ឆា ចា គត្តុន្នាតិ។ កល្យាណ កម្មំ នាមបកតិយា វិត្តស្ស រតិដ្ឋានំ ន ហោតិ។ បាប កម្មមេវ វិត្តស្ស រតិដ្ឋានំ ហោតិ។ តស្មា កល្យាណ កម្មេ ឧទ អប្បមជ្ជិត្វា វិសុំ សតិនាម ឋបេតព្ពា។ បាបកម្មេ បន វិសុំ សតិយា កិច្ចំ នត្ថិ។ សម្ពាបិ វិត្តុប្បាទិកា ធម្មា អបមត្ត រូបា ហោន្តិ។ តេនាហ “ឋានរាបនា”តិអាទិ។ “សតិមេវ ន ហោតី”តិ វិសុំ សតិ នាមកោ ឯកោ ធម្មោភាវេន ន ហោតិ។ គតមា បន សា ហោតីតិ អាហ “គតស្សា”តិអាទិ។ តត្ថ គតស្ស អប្បមជ្ជនំ នាម បោសត្ថំ អនុយោគេនេវ បោសត្ថំ អនុសារេនេវ អប្បមជ្ជនំ។ គត្តុន្នស្ស អប្បមជ្ជនំ នាម និច្ចកាលម្បិ កាតុំ អភិមុខតា។ “គតស្សា”តិ ចា វុត្តេ សាមិវេតំ។ តថា សសេសុ ទ្វីសុ បទេសុ។ សព្ពាសុ រាជកម្មេសុ និយុត្តា សព្ពកម្មិកា។ “និយុត្តា”តិ អប្បមត្តា ហុត្វា ព្យាបារការ វិត្តា។ សព្ពាសុ ឋានេសុ ឋានិតព្ពាតិ សព្ពត្ថិកា។ សា ហិ លីនេសុ ឋានេសុ វិត្តស្ស អារក្ខ កិច្ចា ហោតិ ឋានិយ វិវរណ ធម្មត្តា។ តស្មា លីនេសុ ឋានេសុ ឋានេរមណោ លោកិយុលវិត្តស្ស អនុប្បជ្ជនត្ថាយ សា ឋានិតព្ពា, អតិជ្ជា រមណោ ទោសមូល វិត្តស្ស, បញ្ចាភិរមណោ មោហមូល វិត្តស្សាតិ។ អបិ ច, ទោជ្ឈង្គ កាតព្ពា ឋានេសុ ឋានំ សព្ព បទំ វុត្តំ។ តស្មា កាតព្ពា វិត្តស្ស លីនដ្ឋានេបិ សា ឋានិតព្ពា លីនបក្ខតោ វិត្តស្ស និធារណត្ថាយាតិអាទិនា យោជេតព្ពា។

៩៩-១០០. ហិរោត្តប្បនិទ្ទេសេសុ “កាយទុច្ចរិតាទីហិ លជ្ជតី”តិ ជាតិកាលំ លជ្ជតិ។ ជាតិ ហីនកម្មានិ លជ្ជិតព្ពានីតិ ហីនជានិត្វា ឧទោ អត្តានំ រក្ខិតុំ ឋានតិ។ ទោនាហ “ជិគុច្ឆតី”តិ។ “វាជិយតី”តិ វិរជ្ជតិ, វិរោបេតិ ឋានតិ។ “ទោហិ ទោនា”តិ កាយ ទុច្ចរិតាទីហិ ទោនា។ “វជ្ជិតព្ពតី”តិ វជ្ជនិយំ, ករណោ ឧបដ្ឋានិ។ កាចាស្ស “អលជ្ជិយេស្ស”តិ អលជ្ជិតព្ពេសុ កល្យាណ កម្មេសុ។ “លជ្ជេន”តិ លជ្ជតិ។ “អករណ”តិ

ອກາຍິຕເຕ຺ພ ກລ຺ຍາຓກມ຺ມໍ ຍຖາ ປນ ສປ຺ປຸຣິສາ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣນ຺ຕີຕິ ສປ຺ປຸຣິສາ "ຫິຣິຍາ ອຕ຺ຕນິ ກາຣເຓ ວຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ"ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຊາຕິກຸລາທິກໍ ຈາ ສີລ ກຸລາທິກໍ ຈາ ກຣຸໍ ກຕ຺ວາ ຍາທິສສ຺ສ ວຸຈ ຣູປໍ ປາປກມ຺ມໍ ອຍຸຕ຺ຕໍ ກາຕຸໍ ຍທິ ກເຣຍ຺ຍໍ, ປຕ຺ຖາ ອຕ຺ຕານໍ ອສຸທ຺ຘໍ ຌາຕ຺ວາ ທຸກ຺ກິລຸມ຺ເຕາ ກເຣຍ຺ຍນ຺ຕີ ວຸຈໍ ຫິຣິຍາ ອຕ຺ຕນິ ກາຣເຓ ວຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ "ຊຸຕ຺ຕເມປຸຕ ປເຣສຸ ກາຣເຓ ວຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ"ຕິ ປຣາກຸຈາທກໍ ກາຍິຕ຺ວາຕິ ອທິປ຺ປາເຍາ ຕຕ຺ຖ ປຣາກຸຈາທກໍ ຖາຍ ປເຣສໍ ສາທຸ ທຕາຕໍ ກເຣາຕິ ກໍ ອຍ຺ຍາປິ ອປາຍກໍ ນໍສາຣ ຈຕຸກຍຈ຺ຈາ ວຸຕ຺ຕໍ ສທ຺ຍາເຕເຍຈ ໂລກາທິປເຕຍ຺ຍນ຺ຕິ ໂລກາທິປໍ "ໂລໂກ"ຕິ ສຕ຺ຕໂລໂກ "ປາເຕຍ຺ຍ"ຕິ ອປາຍ ກຍໂຕ ຣກ຺ຂຕິ

໑໐໑ ອສໂລກເຈຈກເຕ຺ວ ອກາເຣາ ຈິຣຸທ຺ທເຕ຺ວາຕິອາທ "ໂລກປ຺ປຕິປເຕ຺ຕາ"ຕິ ໂລກສ຺ສ ປຕິຈິຣຸເທ຺ທາຕິ ອເຕ຺ວາ ປຕິຈິຣຸທ຺ທາ ຈ ປຫາຍກ ປຫາຕພ຺ພ ກາເຈກ ເຈທິຕພ຺ພາຕິ ຕເສ຺ສຕໍ "ເສາຫີ"ຕິອາທິຍາຫ ໆ ຕຕ຺ວ ເສາ ເກຕ຺ລຸຍຸນາຕຸເຈເສກ ຫຸຕ຺ວາ ປຈຕ຺ຕີຕີຕິ ສປ຺ປຸເຕ຺ຕາ "ຫິຕ ສຕ຺ຕິເຕສຸ"ຕິ ພຸທ຺ທໍ ເຍ ອຕ຺ວາຍ ຫິຕາຍ ສຸຕາຍາຕິ ວຸຈໍ ສຕ຺ຕິເຕສຸ "ລກ຺ກຸກຈເສກາ"ຕິ ອຍຸຕ຺ຕິຕຸກາຍຕາຈເສກ ເຕເສ຺ວຈ ປຈຕ຺ຕີຕີຕິ ສປ຺ປຸເຕ຺ຕາ "ກຈເກາກ ສຍ຺ຕຕິເຍາ ກຸຈຣາສິ ຈິຍ ຫີຍຸວຕ຺ວາ"ຕິ ພຸທ຺ທໍ ເຕາສິສຕ຺ຕາຕິ ຈເສກ ຕິເທຕ຺ສກ ຈຈຕິ ຕຕ຺ວ "ຫີຍຸວຕ຺ວາ"ຕິ ກຣຫິຕ຺ວາ ຕິກ຺ລຍຕ຺ຕີ ວຸເຕຕາຕິ ເກຕ຺ລເຍ຺ຍ ເສາ ວຸຈ ຄາຕຸຕິ ເກຕ຺ລຍຸຄາຕຸ

໑໐໒ ອຍໍ ຕເຍາ ເຈາສປ຺ປຕິປເຕ຺ຕາ, ເຍາຫປ຺ປຕິປເຕ຺ຕາຕິອາທີສຸປິ ເຕຕເພ຺ພາ

໑໐໓ ຕຕ຺ຕ ຍຕ຺ຕຕາຕາຍໍ "ລີນຸທ຺ທຈ຺ຈາ"ຕິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ລີນຕາ ວຸເຕາ ຈິສຍປເຕ຺ຕາ ອຸທ຺ທຕາ ຫຸຕີເຍາ ຈິສຍປເຕ຺ຕາ ລີນໍ ຈິຕ຺ຕໍ ເກາສເຊ຺ຊ ຈິສຍປເຕ຺ຕ ປຕຕິ ອຸທ຺ທຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ທເຈ຺ຈ ຈິສຍປເຕ຺ຕ ປຕຕິ ຕທຸກຍປິ ອກຸສລ ປຕ຺ຕິກໍ ເຫາຕິ ຕຖາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຕິ ລີນຕາ ວຸເກາ ຈິສຍ ປເຕ຺ຕາ ອຕິປຫທ຺ທຕາ ວຸເກາຕິອາທິກາ ສຕ຺ຕ ເຕາຍ຺ຍຸທິສາຕ ຈິຕ຺ເຕເຕຕ຺ຕ ຕຕ຺ຕ ຍຕ຺ຕຕາ ປນ ສຍ຺ຍຸຕ຺ຕ ສເຍຸ ວຸເກາສຸ ອເຕ຺ຕສຸ ປິເຕຕໍ ອເຈ຺ຈາ ສໍ ຍຕ຺ຍຸປ຺ປຕິປຕາຍໍ ເຈຕໍ ຕິທ຺ທຕິ

໑໐໔ ປສ຺ສທ຺ທາທີສຸ "ຕຕ຺ວ ຕໍ ຈິຕ຺ຕຕ຺ຕີ"ຕິ ເຕສຸ ປຸຕ຺ຕ ກເຍຸສຸ ຕໍ ຈິຕ຺ຕ ສຸຕໍ ປຕິລກຕິ

໑໐໕ ລຫຸຕາ ທຸເຍ "ຕຕ຺ຕປິສາເຣາ"ຕິ ສຕ຺ຕເຕ຺ຕ ປິສາຕປິເທ຺ຈ "ຕຕ຺ວາ"ຕິ ປຸຕ຺ຕກເຍຸສຸ

໑໐໙-໑໑໐ ຍຸຕ຺ຕາ ທຸຍາທີສຸ ສຕ຺ຕ ສຸຈິເຕາຍ຺ຍ

໑໑໑ ຈິຣຕິຕ຺ຕເຍ "ກຈາ, ເຈຕກາ, ຈິຣຕິ, ຈເສກາ"ຕິ 'ກຈາສຍຸາຈາຈາ, ເຈຕກາ ສຍຸາຈາຈາ, ຈິຣຕິ ສຍຸາຈາຈາ, ຈເສກ ຕໍ ກຈາຈາທໍ ສຍຸທຸາເປຕີຕິ ຕໍ ສຍຸທຸາປິກາ ຍາ ປນ ປິປ ຈິຣຍຕາກາເຣກ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຈຕ຺ຕີຕິ ເຍາຂກາ "ສຍາທິຍຕ຺ຕສ຺ສ ຈາ"ຕິ ຍຸສາຈາທາ ຈິຣຍາຍີຕິອາທິກາ ຈຕີເກທໍ ກຕ຺ວາ ສຍາທິຍຕ຺ຕສ຺ສ ຈາ "ອສິທຸຫຕ຺ຕສ຺ສ ຈາ"ຕິ ຈຕີເກທໍ ອກຕ຺ວາ ຈິເຕ຺ຕເກຈ ຕຈາ ອສິທຸຫຕ຺ຕສ຺ສ ຈາ ພຸເຍຫິ ທຸຫິ ປເທຫິ ສຍາທາກ ຈິຣຕິປຈຕ຺ຕີ ຈທຕິ ໆ "ອຈີຕິກ຺ກຸຍຕ຺ຕສ຺ສ ຈາ"ຕິ ວຸເຕກ ສຍຸຕ຺ຕ ຈິຣຕິປຈຕ຺ຕີ ຈທຕິ "ວຸຕາຍາ"ຕິ ສຍຸາຈາຈາ

វិរតិយា។ សា បន កត្តុតា ច ក្រិយាយ ច សហភាវិនី ហុត្វា សមាទាន ក្រិយំ សុដ្ឋុតរំ សាធេតិ។ តស្មា សា ករណ សាធនំ នាម ហោតិ។ តេនាហ “ករណត្ថេចាករណ វចន”ន្តិ។ ពហូសុ ជវនវារេសុ បវត្តមានេសុ បុរិម បុរិម ជវនវារបរិយាបន្នា សម្មាវាចា បច្ឆិម បច្ឆិម ជវនវារសមុដ្ឋិតាយ សមាទាន ក្រិយាយ បច្ចយោ ហោតិ។ សា បន តាយ ក្រិយាយ អសហភាវិត្តា ករណលក្ខណំ ន សម្បជ្ជតិ។ ហេតុលក្ខណេ តិដ្ឋតិ។ តេនាហ “ហេតុ អត្ថេចា ករណវចន”ន្តិ។ ឧភយត្ថ អត្ថតោ លព្ភមានត្តា វុត្តំ។ សម្មាវាចាតិ បទំ បន កិតសាធន បវត្តាករណត្ថេ ឧបសិទ្ធំ។ ន ហិ អការក ក្វចិ ហេតុ អត្ថោ សាធនំ នាម សម្ភវតិ។ “សមាទាន វចនាតី”តិ សម្មាវាចា សមុដ្ឋិតាតិ សមាទាន វចនាតិ។ “តតោ”តិ តតោបទំ។ “តេសំ”តិ តេ សំវណ្ណិយមានានំ។ ឧភយត្ថ សន្តំ សម្មាវាចាតិ វចនេ វិរតិចេតនាទំ បធានំ កត្វា វុត្តំ។ សម្បត្តវិរតិ សមុច្ឆេទ វិរតិភាវាយ បន សម្មាវាចាយ វិរតិភាវេន កិច្ចំ នត្ថិ។ វិរតិ កិច្ចំ យេវាបនកត្ថិ ទស្សេតុំ “អបិចា”តិអាទិ វុត្តំ។ “បវត្តមានា”តិ បវត្តមានត្តា។ វិសេសន ហេតុ បទមេតំ។

១១៦-១១៧។ សម្មាកម្មន្តេបិ សម្មាអាជីវេបិ ចតុត្ថំ នត្ថិ។

១១៨។ “សម្បត្តំ វត្ថុ”តិ បាណាតិបាតាទិកម្មស្ស វត្ថុំ។ សា បច្ចុប្បន្នារម្មណា យេវ។ កស្មា, អត្ថតោ បច្ចុប្បន្ន សម្បត្ត វេសនវត្ថុស្ស ធរមានត្តា។ “សមាទិយន្តស្ស វា ឧប្បន្នា”តិ បាណាតិ បាតាបដិវិរមាមីតិអាទិនា សមាទិយន្តស្ស យា សមាទានក្ខណេ ឧប្បន្នា វិរតិ។ “សា បន បច្ចុប្បន្នារម្មណា ហោតី”តិ ឧត្តរ កថំ បច្ចុប្បន្នា រម្មណា ហោតីតិ។ បាណាតិ បាតាបដិវិរមាមីតិ ចេតនាស្ស វិត្តំ អនុក្កមេន បាណសង្ខាតំ អត្តំ អារម្មណំ កត្វា បវត្តតិ។ តត្ថ “បាណោ”តិ វោហារតោ សត្តោ។ បរមត្ថតោ ជីវិតិន្ទ្រិយំ។ សោ ច សត្តោ តង្ខាជីវិតិន្ទ្រិយំ លោកេ សម្មាកាលេបិ វិជ្ជតិយេវ។ ឧទ្ទេសំ ជីវិតិន្ទ្រិយ សាមញ្ញ សន្តាន បច្ចុប្បន្នារម្មណាតិ វុត្តំ។ អជ្ឈត្តភាវា បាណាតិ បាតាបដិវិរមាមីតិអាទីសុបិ ឧបេច នយោ។ “អនាគតា រម្មណាចា”តិ ឯត្ថ ឯកច្ចេ សិក្ខាបទា សមាទិយន្តស្ស តស្មិំ ខណេ ធរមាន វត្ថុបិ អត្ថិ។ អប្បត្តស្សមានវត្ថុបិ អត្ថិ។ តត្ថ យម្បិ បាណវចនេ សង្គហិតមេវ។ បាណុប្បន្នំ កត្វា សមាទិយន្តស្ស វត្ថុបមេវ នត្ថិ។ អបិ ច អនាគតកាលិកម្បិ សមាទានំ អត្ថិយេវ។ អទ្ធា អប្បត្តិវសេនា បវត្តាយ យាវជីវម្បិ បាណាតិបាតា វិរមាមីតិអាទិ។ ឯវំ សមាទាន វិរតិ អនាគតា រម្មណាបិ ហោតីតិ។ “បច្ចយសមុច្ឆេទវសេនា”តិ តំ តំ កិលេសានុសយ សន្តានស្ស បច្ចយស្ស សមុច្ឆេទវសេន។ សេសមេត្ថ សុវិញ្ញេយ្យំ។

១១៨-១១៩។ អប្បមញ្ញាក្ខយេ។ អបិចាតិអាទីសុ។ “កលិសម្ពេចកេច”តិ ទុក្ខប្បត្តិបច្ចយក្ខេត សំសារកេច។ “បិរេប កលិ បរាជយេ”តិ កលិសទ្ទោ បិរេប ច បរាជយេ ច វត្តតីតិ អត្ថោ។ សត្តហិ កលិ អចត្តិ រក្ខត្តិ ឧតាយាតិ ករុណា។ សត្តហិតិ ច រក្ខណត្ថយោគេ ឆដ្ឋិ តស្មិំ អត្ថេ អបាទាន វចនំ។ យថា-កាកេ រក្ខត្តិ តណ្ឌុលា-តិ។ សត្តេហិ កលិតោ អចត្តិ រក្ខត្តិ ឧតាយាតិ ករុណា។ កលិតោតិ ច រក្ខណត្ថយោគេ អភិន្តិតស្មិម្បិ អបាទានវចនំ។ យថា-បាបា ចិត្តំ និវារយេតិ។ ឯកស្មិំ សត្តេ បវត្តាបិ អប្បមញ្ញា ឯវ នាម ហោតិ។ យថា តំ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ ឯកស្មិំ អារម្មណេ បវត្តម្បិ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណមេវ ហោតីតិ។

១២០។ បញ្ញត្តិយេ ចតុត្ថំ នត្ថិ។

១១៥៉ ឧតំ បរិយាលំ អប្បាតិ ឧត្តាចំ “ឧត្តាចតា”តិ ឧត្តាចភេត្តត-ចេស្សា, ចេចនា, សញ្ញា,តិអាទិចចតក្កេយេត “ចិត្តុប្បាទេសុ”តិ ឧត្ត-ពតេយ ឆន្ទា ឆស្សេតេត បហាតព្ពា ចត្តារោ ទិដ្ឋិគតសម្បយុត្ត ចិត្តុប្បាទា-តិអាទីសុ ចិត្តចេតសិក សមូហោ ចិត្តុប្បាទោតិ វុច្ចតិ ឥធ បន ចិត្តានិ ឧច ចិត្តុប្បាទាតិ វុច្ចន្តីតិ អាហ “ចិត្តុប្បាទេសូតិ ចិត្តេសុ ឥតេច្ច អត្ថោ”តិ “សព្ពត្ថានុលោមតា”តិ សព្ពចិត្តេហិ ត្ថានុលោមតោ ត្វា “ភាចតា ពលេចតា”តិ ចិតក្ក ចិរាកសត្តិ យុតេត្តត ឡូបចារ ភាចតា ពលេចត, ចុដ្ឋាត កាយិកិ ចិបស្សតា ភាចតា ពលេចត ច “ពលភាឃកត្តា”តិ ពល ឆន្ទាតំ ភាឃកត្តា, ឌេដ្ឋកត្តា

១១៨៍ អកុសល ចេតសិកេសុ “បច្ចយំ”តិ សព្ពេសុបិ ទ្វាទសា កុសល ចិត្តេសូតិ ចចតំ “បុរិមស្សា”តិ សព្ពា កុសល សាធារណា ភាយាតិ ចចតស្ស “សមត្តត ចចតំ”តិ-កស្មា សព្ពាកុសល សាធារណា ភាយាតិ៍ យស្មា សព្ពេសុបិ៍ លៈ ចិត្តេសុ លព្ភន្តិ, តស្មា សព្ពា កុសល សាធារណា ភាយា-តិ ឧចំ សាធត ចចតំ៍ យស្មា បត ព្ពេយហិ ចត្វហិ ចិតាត្ុប្បជ្ជន្តិ, តស្មា តេ សព្ពេសុ តេសុ លព្ភន្តីតិ ឃោជតា៍ កស្មា ចិតា តុប្បជ្ជន្តីតិ អាហ “ត ហិតាតី”តិអាទិ៍ “តេហី”តិ បរេហិ៍ សព្ព បាប ធម្មេតាតិ អត្ថោ៍ “តទា តទា អាយសិត្វា”តិ ទិដ្ឋិ លកេន្តសុ តិច្ឆា ឆុចោ សស្សេតាតិអាទិតា អាយសតិ៍ យាតេតា អហត្តិ ចា សេឃ្យោ សទិសោតិអាទិតា ចា អាយសតិ៍ ឧចំ តទា តទា អាយសិត្វា៍ “តេសុ”តិ ទិដ្ឋិយាតេសុ៍ តិច្ចរេណ កុម្ម៍ ទិដ្ឋិ បរាយសត្តិ បចត្តតីតិ ឃោជតា៍ “តំ កហិតាការ”ត្តិ តំ អហត្តិ កហិតំ តិយិត្តាការំ៍ សក្កាយ ទិដ្ឋិ ឧច កតិ ឃេសំ តេ ទិដ្ឋិ កតិកា៍ អចិក្ខូមិត សក្កាយ ទិដ្ឋិកា៍ “អហត្តិ កណ្ហត្តី”តិ យាតេតត កណ្ហត្តិ៍ “ត ហិ យាតស្ស ចិឃា”តិ ឃទា យាតស្ស អត្តសម្បក្កហេណ ព្យាបិរោ អត្ថិ, ត តទា ទិដ្ឋិឃា អត្តសម្បក្កហេណ ព្យាបិរោ អត្ថីតិ ឃោជតា៍ ឧត្ត ច អត្តសម្បក្កហណំ ភាយ បរេហិ សទ្ធិំ អត្តាតំ សេឃ្យាទិចសេត ស្សុបក្កហណំ៍ “ត ច ទិដ្ឋិឃា ចិឃា”តិ ឃទា ទិដ្ឋិឃា ឆន្ទាតំ អឃាទាចបក្ខបរិកប្បេត ព្យាបិរោ អត្ថីតិ ឃោជតា៍ តត្ត អឃាទាចបក្ខេក្កា ភាយ អត្តា សស្សេតា ឡច្ឆិត្តោតិអាទិ៍ យច្ឆរិយំ អត្តសម្បត្តីសុ លក្កតលោកសម្បដ្ឋិតត្តា លោកសម្បយុត្តយេច សិឃាតិ ចោទតំ បរិហរេត្តា “យច្ឆរិយំ បភា”តិអាទិយាហ៍ តត្ត “តាសំ”តិ អត្តសម្បត្តីតំ៍ សេសសេយត្ត សុចិត្តោឃ្យំ៍

១១០៍ សោភណចេតសិកេសុ “តីសុ លកេន្តសុ”តិ សីលក្ខន្ធ សមាធិក្ខន្ធ បញ្ញាក្ខន្ធេសុ ច៍ “សម្មាទិដ្ឋិ បច្ចយកោ”តិ សម្មាទិដ្ឋិឃា បច្ចតោ អត្ថានន្ទកោតិ អត្ថោ៍ សម្មាទិដ្ឋិឃា បរិចា រយតោ្តាតិ វុត្តំ ហោតិ៍ “តស្មិំ អសតិ បិ”តិ ត្វតីឃញ្ញាតិក យក្កាទីសុ តស្មិំ សម្មាសក្កប្បេ អសន្តេបិ៍ “សីលសមាធិក្ខន្ធ ធម្មេសុ បភា”តិ ‘សម្មាចាចា, សម្មាកម្មន្តោ, សម្មាអាជីវោ,តិ ឥមេ តយោ ធម្មា សីលក្ខន្ធ ធម្មា ភាយ៍ សម្មា ចាយាមោ, សម្មាសតិ, សម្មាសមាធិ,តិ ឥមេ តយោ ធម្មា សមាធិក្ខន្ធា ភាយ៍ ឥមេសុ សីលក្ខន្ធ សមាធិក្ខន្ធេសុ៍ “ឧកោ ឧកស្ស កិច្ចំ ត សាធេតី”តិ តេសុ សម្មាចាចា សម្មាកម្មន្តស្ស កិច្ចំ ត សាធេតិ៍ សម្មា អាជីវស្ស កិច្ចំ ត សាធេតិ៍ សម្មាកម្មន្តោ ច សម្មាចាចាយ កិច្ចំ ត សាធេតីតិអាទិតា សព្ពំ ចត្តព្ពំ៍ “សីលេសុ បរិបូរការិតា ចសេតា”តិ សីលប្បដិបក្ខ ធម្មាតំ សមុច្ឆិន្ទការិតា ចសេតាតិ អធិប្បាយោ៍ យុសាចាគ ចិរតិ យុសាចាគយេច បដហិតុំ សក្កោតិ៍ ត ព្ពតរាតិ បិសុណចាចាទីតីតិ ឃោជតា៍ ឧត្ត សិឃា៍ យុសាចាគចិរតិ ភាយ កុសល ធម្មា ហោតិ៍ កុសល ធម្មា ច ភាយ សព្ពស្ស អកុសល ធម្មស្ស បដិបក្ខោ៍ ឧកស្មិំបិ កុសល ធម្មេ ឡប្បជ្ជមានេ តស្មិំ សន្តានេ សព្ពានិ អកុសលានិ បដហិតុំ សក្កោន្តីតិ ចត្តព្ពានិ៍ អថ ច បត យុសាចាគ ចិរតិ យុសាចាគយេច បដហិតុំ សក្កោតិ, ត ព្ពតរានីតិ វុត្តំ៍ កចមិទំ

ទដ្ឋព្ពន្តិ។ វុច្ចតេ។ បជហិតុំ សក្កោតីតិ ឥទំ បញ្ចសុ បហានេសុ តទង្គប្បហានំ វចនំ។ តទង្គប្បហានន្តិ ច តេន តេន កុសលង្គេន តស្ស តស្ស អកុសលង្គស្ស បហានំ តទង្គប្បហានំ នាម។ ឥទំ វុត្តំ ហោតិ, ឥធ សប្បុរិសោ បាណាតិបាតា បដិវិរមតីតិអាទិនា វិសុំ វិសុំ សិក្ខាបទានិ សមាទិយិត្វា បាណាតិ បាតវិរតិ សង្ខាតេន កុសលង្គេន បាណាតិបាត សង្ខាតំ អកុសលង្គំ បជហតិ។ អទិន្នាទាន វិរតិ សង្ខាតេន កុសលង្គេន អទិន្នាទាន សង្ខាតំ អកុសលង្គំ បជហតីតិអាទិនា វិត្ថារេតព្ពំ។ ឯកស្មិម្បិ កុសល ធម្មេ ឧប្បជ្ជមានេ តស្មិំ សន្តានេ សន្តានិ អកុសលានិ ន ឧប្បជ្ជន្តីតិ ឯត្ថ បន អនោកាសត្តា ឯវ ន ឧប្បជ្ជន្តិ, ន បហាតព្វា។ ន ហិ តស្មិំ សន្តានេ តស្មិំ ខណេ តានិ អកុសលានិ ឯវ ន ឧប្បជ្ជន្តិ។ អថោ សន្តានិ អញ្ញានិ កុសល ចិត្តានិ ច ន ឧប្បជ្ជន្តិ។ សន្តានិ អព្យាកត ចិត្តានិ ច ន ឧប្បជ្ជន្តិ។ តានិ អនោកាសត្តា ឯវ ន ឧប្បជ្ជន្តិ។ ន បហាតព្វា ន ឧប្បជ្ជន្តិ។ តទង្គប្បហានាទិ វសេន បន បហានំ សន្ធាយ ឥធ បជហិតុំ សក្កោតិ-ន សក្កោតីតិ វុត្តំ។ ឧត្តានតា តទង្គប្បហានំ នាម សុបិនេបិ ហោតិ។ មុសាវាទ វិរតិ មុសាវាទមេវ បជហិតុំ សក្កោតិ។ ន ឥតរានីតិ ឥតរញ្ញា សុទ្ធ រូបភន្តំ ហោតីតិ។ “ឯត្ថ ច”តិអាទីសុ កាយង្គចោបនត្ថាយ វាចង្គចោបនត្ថាយ ច បវត្តានិ កាយវចីទោ បន ការិយានិ នាម។ កាមាវចរ កុសលស្សេវ វិរតិយោ សន្តិស្សន្តិ។ “កាមាវចរ កុសលស្ស បិ”តិ វិត្ថារេន កុសលវចនំ។ កាមភូមិយំ ឧប្បន្នស្ស ឯវ កាមាវចរ កុសលស្ស សន្តិស្សន្តិ។ តិវិធ កុហកវត្ថូនិ ច វិរមិតព្ពវត្ថូនិ ចេវ ទីបិតានិ។ ឯត្ថ ច កុហកំ នាម វិម្ហាបនំ លាភសក្ការ សិលោកត្ថាយ មនុស្សានំ នានាយាមាសាវេជ្ជ កម្មានិ កត្វា អច្ឆរិយព្ភុត កាចការលត្តំ វុត្តំ ហោតិ។ តំ បន តិវិធំ ‘បច្ចយបដិសេវនកុហនត្ថា, សាមន្តជប្បន កុហនត្ថា, ឥរិយា បថសណ្ឋា បន កុហនត្ថា’។ តត្ថ មហិច្ឆោ សមានោ អប្បិច្ឆាការំ ទស្សេត្វា អាទិតោ អាគតា កតោ ចតុបច្ចយេ បដិក្ខិបិត្វា បច្ឆា តហិំ តហិំ អាគតេ បច្ចយេ បដិគ្គណ្ហាតិ។ ឥទំ បច្ចយបដិសេវន កុហនំ នាម។ បាបិច្ឆោ សមានោ អយំ ឈានលាភីតិ វា អភិញ្ញាលាភីតិ វា អរហាតិ វា ជនោ មំ សម្ភាវេតូតិ សម្ភាវនំ ឥច្ឆន្តោ អត្តានំ ឧត្តរិ មនុស្ស ធម្មានំ សន្តិកេ តេ វា អត្តនោ សន្តិកេ កត្វា ជប្បតិ។ ឥទំ សាមន្តជប្បន កុហនំ នាម។ បាបិច្ឆោ សមានោ អយំ សន្តវុត្តិ សមាហិតោ អារទ្ធវីរិយោតិ ជនោ មំ សម្ភាវេតូតិ សម្ភាវនំ ឥច្ឆន្តោ ឥរិយា បថ និស្សិតំ នានាវណ្ណំ ករោតិ។ ឥទំ ឥរិយា បថ សណ្ឋាបន កុហនំ នាម។ “សិក្ខាបទស្ស វត្ថូ”តិ សុរា បាន វិកាល ភោជន នច្ចគីតវាទិត ទស្សន សវនាទីនិ។ សុរាមេរយបានា វិរមតីតិ សមាទិយន្តស្ស សុរាមេរយបានា ចេតនា វិរមិតព្ព វត្ថុ នាម។ វិកាល ភោជនា វិរមតីតិ សមាទិយន្តស្ស វិកាលេ យាវកាលិក វត្ថុស្ស បរិភុញ្ជន ចេតនា វិរមិតព្ព វត្ថុ នាម។ សេសេសុបិ ឯសេវ នយោ។ លោកុត្តរ ចិត្តេសុ ‘សព្ពទាបិ,តិ ច ‘និយតា’តិ ច ‘ឯកតោ វា’តិ ច តីណិ វចនានិ។ លោកិយេសុ បន ‘កទាចិ’តិ ច ‘វិសុំ វិសុំ’តិ ច ទ្វេ ទ្វេ វចនានិ។ តត្ថ លោកុត្តរេសុ ‘សព្ពទាបិ’តិ ឥទំ បយុត្តប្បហាន ទស្សនំ លោកិយេសុបិ តទង្គប្បហាន ទស្សនំ អធិប្បេតន្តិ កត្វា “ឯកេក ទុច្ចរិតប្បហានវសេន វា”តិ វុត្តំ។

១១៨។ អប្បមញ្ញាសុ “ចិត្តេ”តិ អប្បមញ្ញា ចិត្តេ។ “ការុញ្ញាប្បកតិកស្សា”តិ ការុញ្ញសភាវស្ស។ “អនិស្សុកិតោ”តិ ឥស្សាមច្ឆេររហិតស្ស។ ធាមគតា ករុណា ទោស សម្បយុត្តំ វិហឹសំ បជហតិ។ ធាមគតា មុទិតា ទោសសម្បយុត្តំ អរតិំ បជហតីតិ វុត្តំ “វិហឹសា អរតីនំ និស្សរណភូតា”តិ។ ឯត្ថ ច អរតិ នាម សុញ្ញាគារេសុ ច ភាវនា កម្មេសុ ច និព្ពិទា។ ទោស និស្សរណោ សតិ ទោសស្ស និស្សរណម្បិ សិទ្ធមេវ។ និស្សរណត្តា នាម បដិបក្ខ ធម្ម សណ្ហានេន ហោតិ។ តស្មា បុគ្គលាការកេបិ អប្បមញ្ញាសុ និច្ចំ សោមនស្ស សណ្ហានំ ចេតិតព្វន្តិ អធិប្បាយេន “ទោមនស្សប្បដិបក្ខត្តា”តិអាទិមាហ។ “អដ្ឋកថាយម្បិ សហ ចិត្តេន”តិ អដ្ឋសាលិនិយំ ឧបេក្ខា សហគត កាមាវចរ កុសល ចិត្តេសុ ករុណា មុទិតា បរិកម្មកាលេបិ ហិ ឥធមេតំ ឧប្បត្តិ យថាអដ្ឋកថាយំ អនុញ្ញាតា ឯវា-តិ វុត្តំ។ តាយ អដ្ឋកថាយម្បិ សហ ចិត្តេន។

ឧបឧបេត្ត ឃុចិឧទ្ឋោឃ្យ៉ា “បដិក្ខូលិ ឧបូឧលោឃុ បត...ឧប... ចត្តគ្គាឧបច តត្ថិ”តិ បដិក្ខូលិ ឧបូលាតិ តាយ ឧឃាយតឃ្យេត ក្ខុឧឧ ឧហាត្តិ, ពធា ក្ខុក្លិត ឃត្តា ច, ពឃ្វា ពគា ឧបូលាតិ អឃុក កាចតា ចិត្តាតិ ច កក្ខុលា កាចតា ចិត្តាតិ ច អាគិឧពា ក្ខុឧបក្លា ឃហកពា ឧតចាតិ

ចត្តគ្គាឧបច តត្ថិ៍ “ឃាហិឧចគត្ខុឧបក្លា តាយា”តិ កាយាចឧឧ ឧចគត្ខុឧបក្លា ក្ខុត្តា៍ ចិកាចតិបិឧជ, “អគ្គាចិហិពឃ្យ ឃឹ”តិ អគ្គា អាឧបូលា

យតឃិកឧទាត្តឃ្យបិ៍ ឃគ្គាឃតិ ឃបុជ្ជតិ, ឃបូឃតិ ឃបុជ្ជតីតិ បិជឧឃឧឃា៍ ក្ខុតិ ពឃ្វា៍ ឲត្ត ឃិឃា “ពំ បដិក្លិត្តំ ឧហាតី”តិ កឃ្វា ក្ខុត្តំ៍ ត ត្ខុ

ពឃ្យិ ក្ខុឧបក្លា ឃហកព ចិឧត្តឃុ កក្ខុលា យុគិពាតំ ឃបូត្ថិ ឃាឧឈតិ ឧឃចាតិ៍ ឃត្ថិ ឃាឧឈតិឧឃច៍ ឧពត បត បឧិចឃ ចឧឃត ឧពឃុ ពាឃំ

ឃបូត្ថិ ឌឹឧបតិ៍ ក្ខុឈ បត “ឲត្ត ចា”តិអាគិតា “បដិក្ខូលិ ឧបូឧលោឃុ”តិអាគិតា ច បឧិចឧឃត ចិតា បកតិឃា ពាឃំ ក្ខុឧបក្លា ឧចគតាឃ ឲច ឃហ បចត្តិ ពហុលពា ក្ខុត្តាតិ៍ “ឧឃាកកបូ ពឧលតា”តិ ឃុគ្គាត ឌីឧិឃ កបូ ពឧលត៍

១៦១៍ ឧគឧពា ឃុត្តាតំ ចិត្ត ឧចពឃិកាតំ៍ “ឲត្ត ចា”តិអាឌីឃុ៍ ឧហក្ខា ច ក្ខុឧត្តា ‘កគាចិ ឃគ្គិឃ្យត្តិ ចិឃុំ ចិឃុំ, កគាចិ តាតា ហុត្វា

ឌាឃត្តី’តិ៍ ក្ខុបឧិ ច ចក្លិត ‘អប្បឃគ្គា ចិឧតិឧឃា បឧគត្ត បក្ខូបិ បឧក្ខូកឧបច ឧឃាឧជពក្ខា’តិ៍ ក្ខុឃ្យាឌឹតក្ខុ តាតា កគាចិ ឧឃាឧកា

ក្ខុបឧិ ‘ក្ខុឃ្យាឃឧក្ខូឧ កក្ខុក្ខូាតិ បឧគត្ត បឧក្ខូកឧបច ឧឃាឧជពក្ខាតី’តិ ចក្លិត៍ ឃាតធិត ឃិក្ខាតំ បត តាតា កគាចិ ឧឃាឧកា ក្ខុឈ ចត្តឧក្ខា៍

“កគាចី”តិ ចក្វា ពគត្ថំ ចិចឧតិ “ឧពឃំ”តិអាគិតា៍ “ឧពឃំ”តិ គិក្ខិ ចិបុឃុត្តាតំ៍ “តិក្ខាកិក្ខូត ចឧឃតា”តិ តិគឃ្យុត ចចតឧឃតំ៍ ឧពត

ឧកាឃគ្គាឌឹតឃ្យិ កហកំ ឧចឌិតក្ខា៍ “អកបូគ្គាតាឃា”តិ អកបូគ្គាកាឧចត៍ ឧពហិ ក្ខុឃ្យាឃក្ខូឧិឃ កក្ខុឧក្ខូហិ៍ ឧពត ច ឃាឧតត៍ កិក្ខូ

ចិឧទាឧឈ ចា អាឧបូលា ចិឧទាឧឈ ចា តាតាកាឧចា៍ អចិឧទាឧឈ ឃហកាឧចា៍

១៦២៍ “ឧឃាកក្ខាតបឧិក្ខិក្ខូត ចឧឃតា”តិ ឃក្ខាចិត្ត ឃាឈាឧលា ពាច ឃឧក្ខាឃុបិ ឲក្ខុតតក្ខុតិចិត្តុប្បាឧគឃុ, ចិពឧក្កា បក្ខូបគ្គា

ឃចិឧត្តឃុតិអាគិតា ឃុត្តក្ខាត ក្ខុពាតំ ចិត្តាតំ កលាតឃក្ខុឧបឧិឧក្ខូគចឧឃត៍ “ឃុត្ត គបូឧាឃិ បឧិក្ខិក្ខូត ចឧឃតា”តិ អត្ថុត្តឧឧ លត្ថិឃ,

យហក្ខុឧព បក្ខូតិឃាតិអាគិតា ឃុត្ត គបូឧាឃីតំ កលាត ឃក្ខូ បឧិឧក្ខូគ ចឧឃត៍ ឧឃឃំ ឃុចិឧទ្ឋោឃ្យ៉ា “បិឡុក្ខុឃំ”តិ គបូឃក្ខុហិ បិឡុក្ខុឃំ៍

“ឧពឃំ តឃាតំ”តិ ចត្ខុក្ខ បក្ខូក តឃាតំ៍

១៦៣៍ “កាឃចឌី ចិឧឃាឈត កិក្ខា”តិ កាឃក្ខាឧចឌីក្ខាឧ ឧឃាឈត កិក្ខា៍

១៦៤៍ ឧលិក្ខុត្តឧ ចិឧតីតំ ឧលិក្ខុត្តឧ ចិបិឧកាឃុបិ ក្ខុបុជ្ជតឧពា “ក្ខុគក្ខូ...ឧប... គក្ខុក្ខា”ត្តិ៍ ពាឃំ អប្បឃគ្គាតំ៍ ឧពឃុ យហាចិបិឧកាឃុ៍

ឃត្តបក្ខាត្តាឌីតិ អាឧបូលាតិ ឃឃ្យាតិ ចិក្ខុឧហា៍ “ឧពតា”តិ ក្ខុឃឧលត៍ “ចិកប្ប ឧហិពត្តា”តិ ចិចិឈាកាឧ ចិត្តត ឧហិពត្តា៍ អប្បតាបត្ត

កបូ ចិឧឃឧហិ តិគ្គត្តា អប្បតាបត្តកបូ ចិឧឃឃ តិគ្គត្តា៍ បក្ខាត្តិ ចិឧឃឃាតិ តាយ បចចឹកឃិល តិបិត្តាឌីតិ៍ “អបិ ចា”តិអាឌីឃុ៍ ត បក្ខាត្តិ

គឧបូហិ អត្ថិ៍ ឲចក្ខូ ឃតិ, កាយចិបិកាតិ កាយពល្បាឃ អាឧបូលាក្ខុតា បក្ខាត្តិឧឃាបិ អាលឧក្ខូឃ្យុត្តិ៍ “ឃក្ខុហតឃឧគគាឧកា”តិ បច

យគ្គាតិក ចិឧត្តឃុ លត្ថិឃ៍ ក្ខុតីឃគ្គាតិក ចិឧត្តឃុ បក្ខូតិឃាតិអាគិតា ឃក្ខុហតឃឧគឃ្យ កាឧកា៍

១៦៥៍ “ឲត្ត ចា”តិអាឌីឃុ៍ “បក្ខូឃុ អឃក្ខាឧិឧកាឃុ”តិ តិក្ខាឧឧលា ក្ខុបូចចតំ៍ ពធា បក្ខូឃុ ឃឃក្ខាឧិឧកាឃុតិ៍ ឧឃឃឧបេត្ត ឃុចិឧទ្ឋោឃ្យ៉ា៍

໑໖. “ຠູມິ ຊາຕິ ສມ຺ປເຍາຄາກາຣເພເທຫິ”ຕິ ພເສ຺ສາຕາວ ຈຕຸພ຺ພິເທາ ເຫາຕິ ກາມາວຈເຣາ, ຣູປາວຈເຣາ, ອຣູປາວຈເຣາ ຈາຕິ. ອຍໍ ຠູມິເພເທາ.

ທ຺ວາທສາກຸສລາ ພສ຺ສາ, ກຸສລາ ເອກວີສຕິ;

ຉຕ຺ຕິໍເສວ ວິປາກາ ຈ, ວີສຕິ ກ຺ຣິຍາ ມຕາ.

ອິຕິ ອຍໍ ຊາຕິເພເທາ. ເສາມນສ຺ສ ສຫຄເຕາ, ທິຏ຺ຐິຄຕ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ, ອສງ຺ຂາຣິເກາ ຈ, ສສງ຺ຂາຣິເກາ ຈາຕິອາທິນາ ສມ຺ປເຍາຄາກາຣເພເທາ ຈຕ຺ຕາເຣາ. “ຈິຕ຺ຕເຕ ສຫ ເພທ”ນ຺ຕິ ອຕ຺ຖາ ຈາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕ ຈິຕ຺ຕເພເທນ ສຫ ເພທໍ. ອຸກ຺ກຕ ອຸຕິມາ ຈິຕ຺ຕສຸ ຈາ. ອຕ຺ຖ ຈ ວິວິທ຺ທາ ເຈຕສິກໍ ອຸກ຺ກິ ຈິຕ຺ຕ ມຸຕ຺ຕິ ອຸກເມວ ເຫາຕິ. ເທາເສາ, ທິສ຺ສາ, ມຈ຺ຈິມໍ, ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈິ ທິເມ ຈຕ຺ຕາເຣາ ຂິສຸ ຈິຕ຺ຕສຸ ມຸຕ຺ຕາຕິ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ເຂ ເຂ ເຫານ຺ຕິ. ຕຖາ ທິຏ຺ຐິຍາຕາ ປເຈ຺ຈກໍ ຈຕ຺ຕາເຣາ. ພິກິຈ຺ຈ ປເຈ຺ຈກໍ ປຈ຺ຈາຕິອາທິນາ ສຕ຺ຕ ຈຕ຺ຕາຕິ.

ເຈຕສິກສງ຺ຄຫຕິປຕິຍາອສຸຕິປຕາ ທິຏ຺ຐິຕາ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪑᪓᪨ ᨷᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᩈᨦ᩠ᨣᩉᩋᨲ᩠ᨳᨴᩦᨷᨶᩣ

᪑᪑᪕᪨ ᨷᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮ ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲ ᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩣᨶᩴ᪨ “ᨲᩮᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᩣ”ᨲᩥ ᨲᩮᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᩅᩥᨵᩣ᪨ “ᨽᩣᩅᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᨠᩥᩁᩥᨿᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩁᩈᩣᨴᩦᩈᩩ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩈᨽᩣᩅᩴ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨷᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩮᩈᩈ ᨷᨴᩴ᪨ ᩑᨲᩮᨶ ‘ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨽᩮᨴᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩣᨶᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣ’ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩᨸᩥ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨽᩮᨴᩮᨶ ᨷᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩣᨶᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ “ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩔᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ, ᨠᨳᩴ ᨴᩔᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨽᩮᨴᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩣᨶᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ “ᨲᩮᩈᩴ ᨴᩣᨶᩥ ᨿᨳᩣᩁᩉ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨲᩮᩈ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩣᨶᩴ, ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩑᨲᩮᨶ ᩋᨿᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲ ᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩣᨶᩴ ᩑᩅ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩉᩮᨲᩩᨲᩮᩣ ᩃ᪨ ᩃᨾ᩠ᨻᨱᩅᨲ᩠ᨳᩩᨲᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩑᨲᩮᨶ ᩏᨷᩁᩥ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩮᨴᨶᩣᨲᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣ᪨ ᩃ᪨ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨲᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩮᨴᨶᩣᨲᩮᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨧ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨽᩮᨴᨲᩮᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨨᨷ᩠ᨷᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᩈᨦ᩠ᨣᩉᩣᨶᩴ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩔᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨽᩮᨴᩮᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨴᩔᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ “ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨶᩦᨿ᩠ᨿᨲᩮ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ “ᨶᩦᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᨶᩦᨿ᩠ᨿᨲᩮ”ᨲᩥ ᨧ ᨷᨠᩣᩈᩦᨿᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨶᨶᩩ ᨲᩮᨶ “ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨶᩦᨿ᩠ᨿᨲᩮ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲ ᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩮᩉᩥ ᩑᩅ ᩋᨿᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨶ᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨶᩦᨲᩮ ᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩮᩉᩥ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩔ ᩋᨽᩣᩅᨲᩮᩣᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨶ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪑᪑᪖᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨽᩮᨴᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨴ᩠ᩅᨿᩔ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩔ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ “ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨽᩮᨴᩴ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣ”ᨲᩥ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣ᪨ “ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᩋᨶᩩᨽᩅᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩁᩈᩴ ᩋᨶᩩᨽᩅᨶ᩠ᨲᩦ᪨ “ᩈᩣ”ᨲᩥ ᩈᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ᪨ “ᨲᩴ”ᨲᩥ ᨲᩴ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ᪨ “ᩈᩣᨲᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩈᩩᨡᩣᨠᩣᩁᨲᩮᩣ᪨ “ᩋᩔᩣᨲᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨠᩣᩁᨲᩮᩣ ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨠᩣᩁᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩋᨶᩩᨽᩅᨶ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩥᨵᩣ ᩑᩅ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ “ᨴ᩠ᩅᩮ”ᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᩈᩩᨡᩮ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᩅᩈᩮᨶ ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ “ᩈᨶ᩠ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩑᩈᩣ ᨷᨱᩦᨲᩮ ᩈᩩᨡᩮ”ᨲᩥ ᩈᩣᨲᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᩈᩩᨡᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨽᩮᨴᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩅᩮᨴᨶᩣᨲᩥ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩑᨠᩴ᪨ “ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈ᩠ᨾᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩴ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩑᩅ ᨷᩅᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩴ ᩋᨶᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᨲᩮᩣ ᨿᨳᩣᩉ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁ ᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨲᨬ᩠ᨧ, ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩴ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈ᩠ᨾᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᩊᩥ᪨ “ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨽᩮᨴᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᩈᩣᨲᩈᩉᨣᨲᩴ, ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᩉᨣᨲᩴ, ᩋᩔᩣᨲᩈᩉᨣᨲᩴ, ᩈᩩᨡᩈᩉᨣᨲᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᩉᨣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨽᩮᨴᩅᩈᩮᨶ᪨ “ᨿᩮᩈᩩ ᨴ᩠ᩅᩮᩈᩩ”ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨴ᩠ᩅᩮᩈᩩ᪨ “ᨲᩮᩈ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨴ᩠ᩅᨿᩣᨶᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩩᨡᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨠᩣᨿᩥᨠᩣ ᩈᩩᨡ ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲ ᨧᩮᨲᩈᩥᨠ ᩈᩩᨡ ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᩉᨣᨲᩣᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨴ᩠ᩅᨿᩣᨶᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩩᨽᩅᨶ ᨽᩮᨴᩮ ᨶᩦᩈᩩ ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᩩ ᩑᨠᩴ ᩈᩩᨡ ᩅᩮᨴᨶᩴ ᨴ᩠ᩅᩥᨵᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨡᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᩈᩮᩣᨾᨶᩔᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ “ᩋᨷᩥ ᨧᩣ”ᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ “ᨲᩮᨷᩦ”ᨲᩥ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᩈᩩᨡᩣ᪨ ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨴᩥ ᨷᩈᩣᨴᨠᩣᨿᩣ ᨶᩣᨾ ᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩮᩣᨲ ᨥᩣᨶ ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣ ᨷᩈᩣᨴᨠᩣᨿᩣ᪨ ᨲᩮᩈᩩ ᨶᩥᩔᩥᨲᩣ ᨶᩣᨾ ᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩩᨷ᩠ᨷᩣᨴᩣᨴᨿᩮᩣ᪨ “ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩣ”ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩣᩃᩮᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶ ᨠᩣᩃᩮᨲᩮᩣ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ “ᩑᨠ ᩁᩈᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ ᨿᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩑᨠᩁᩈᨲ᩠ᨲᩣ᪨ “ᩍᨲᩁᩣᨶᩦ”ᨲᩥ ᩈᩮᩣᨾᨶᩔ ᨴᩮᩣᨾᨶᩔ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩈᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩴ᪨

១១០។ ហេតុសង្គហេ “សុប្បតិដ្ឋិតការណភាវេនា”តិ មូលំ បតិដ្ឋហន្តីតិ សុប្បតិដ្ឋិតា។ សុប្បតិដ្ឋិត ការណភាវេន ហេតុ កិច្ចំ ករោតីតិ យោជនា។ “យថាបិ ធម្មា”តិ យថាបិ ច ហេតុ ធម្មា។ “តត្ថា”តិ តេសុ អារម្មណេសុ, សាធេន្តិ។ តស្មា សុប្បតិដ្ឋិត ការណភាវេន ហេតុកិច្ចំ ករោតីតិ វុត្តំ។ “អបរោ បនា”តិ បដ្ឋានដ្ឋ កថាយំ អាគតោ រេវតត្ថេរ វាទោ។ “ធម្មានំ កុសលាទិ ការណភាវេនា”តិ សហជាតធម្មានំ កុសលការណភាវេន អកុសលការណភាវេន អព្យាកតការណភាវេន។ “ឯវំ សន្តេ”តិអាទិ តំ វាទំ បដិក្ខិបន្តានំ បដិក្ខេបវចនំ។ “លោភ”ន្តិ លោភមូល ចិត្ត ក្ខណេ លោភោ ច អហេតុក ចិត្តុប្បាទ រូប និព្វានានិ ច។ “ន សិជ្ឈេយ្យុ”ន្តិ សហជាត ហេតុតោ អភាវា តស្ស លោភស្ស អកុសល ភាវោ, តថេវ សព្វា អព្យាកត ភាវោ ន សិជ្ឈេយ្យ។ ឥទំ វុត្តំ ហោតិ។ ហេតុ នាម សហជាត ធម្មានំ កុសលាទិការណំ សាធេតីតិ វុត្តេ ឯវំ សតិ, សោ លោភោ សម្បយុត្ត ធម្មានំ អកុសល ភាវំ សាធេយ្យ។ អត្តនោ បន អកុសល ភាវំ សាធេន្តោ សហជាតោ អញ្ញោ ហេតុ នត្ថិ។ តស្មា តស្ស អកុសលភាវោ ន សិជ្ឈេយ្យ។ តថា អហេតុក ចិត្តុប្បាទ រូប និព្វានានញ្ច អព្យាកតភាវំ សាធេន្តោ កោចិ សហជាតោ ហេតុ នាម នត្ថីតិ តេសម្បិ អព្យាកត ភាវោ ន សិជ្ឈេយ្យ។ ន ច ន សិជ្ឈតិ។ តស្មា សោ ថេរវាទោ ន យុត្តោ ហោតីតិ។ វុត្តោ វិយ។ យោ ច លោភោ អត្តនោ ធម្មតាយ អកុសលោ ហោតិ។ តានិ ច អហេតុក ចិត្តុប្បាទរូប និព្វានានិ អត្តនោ ធម្មតាយ អព្យាកតានិ ហោន្តីតិ។ ឯវំ សន្តេ, យថា តេ ធម្មា។ តថា អញ្ញេបិ ធម្មា អត្តនោ ធម្មតាយ ឯវ កុសលា កុសលា អព្យាកតា ភវិស្សន្តិ។ ន ហេត្ថ ការណំ អត្ថិ, យេនការណេន តេ ឯវ ធម្មា អត្តនោ ធម្មតាយ អកុសលា អព្យាកតា ហោន្តិ។ អញ្ញេ បន ធម្មា អត្តនោ ធម្មតាយ កុសលា កុសលា អព្យាកតា ន ហោន្តិ, ហេតូហិ ឯវ ហោន្តីតិ។ តស្មា តេសំ សព្វេសម្បិ កុសលាទិ ការណត្តំ ហេតូហិ បដិពទ្ធន្តិ។ តស្មា សោ ថេរវាទោ ន យុត្តោ ហោតីតិ។ ន កេវលំ តស្មិំ ថេរវាទេ វុត្តកោ ទោសោ អត្ថិ។ អថ ខោ អញ្ញោបិ ទោសោ អត្ថីតិ ទស្សេតុំ “យានិ ចា”តិអាទិមាហ។ តត្រាយំ អធិប្បាយោ។ យទិ ធម្មានំ កុសលាទិ ការណំ សហជាត ហេតុប្បដិពទ្ធា សិយា។ ឯវំ សតិ, ហេតុ បច្ចយេ កុសល ហេតុតោ លទ្ធ បច្ចយានិ រូបានិ កុសលានិ ភវេយ្យុំ។ អកុសល ហេតុតោ លទ្ធ បច្ចយានិ រូបានិ អកុសលានិ ភវេយ្យុំ។ ន ច ភវន្តិ។ តស្មា សោ វាទោ អយុត្តោ ហោតីតិ។ ឥទានិ បុន តំ ថេរវាទំ បគ្គហេតុំ “យថាបនា”តិអាទិមាហ។ “ធម្មេសូ”តិ ចតូសុ ធម្មេសុ។ បុញ្ញកិរិយា នាម អត្ថការ កិរិយា។ ធម្មច្ឆន្ទោ នាម ទានំ ទាតុកាមតា, សីលំ បូរេតុកាមតា, ភាវនំ ភាវេតុកាមតា ឥច្ចាទិកា បវត្តា លទ្ធា។ “អក្ខន្តី”តិ អក្ខមនំ, អនាទរោ, អហិតាវហោ។ បាប ធម្ម បាបារម្មណ ចិន្តេតុកាមតា នាម កាយទុច្ចរិតាទីហិ សត្តបីឡនំ ធម្មេហិ បាប ធម្មេហិ វេរ បញ្ចកាមគុណារម្មណេ ហិ ច ចិត្តស្ស ចិន្តេតុំ, ជិគុច្ឆា បដិក្កូលា។ បុញ្ញកិរិយា បន ឯកន្ត អកុសល ជាតិកា ឯវ ហោតិ។ ឯត្តាវតា លោភមូល ចិត្ត ក្ខណេ លោភោ អត្តនោ ធម្មតាយ អកុសលោ ហោតីតិ ឥមមត្ថំ បតិដ្ឋាបេតិ។ “ឯវំ សន្តេ”តិអាទិកំ តត្ថ ទោសារោបនំ និសេធេតិ។ ឥទានិ អហេតុក ចិត្តុប្បាទ រូប និព្វានានិ អត្តនោ ធម្មតាយ អព្យាកតានិ ហោន្តីតិ ឥមមត្ថំ បតិដ្ឋាបេតុំ “លោភោ ច ធម្មោ”តិអាទិមាហ។ “ឯត្តកេនា”តិ អញ្ញំ ទុក្ករំ ការណំ នត្ថីតិ អធិប្បាយោ។ “អហេតុក ចិត្តានំ”តិ អហេតុក ចិត្តុប្បាទានំ។ អត្តនោ ធម្មតាយ ឯវ និទ្ទិដ្ឋា។ ឯត្តាវតា-អហេតុក។ ល។ និព្វានានិ អត្តនោ ធម្មតាយ អព្យាកតានិ ហោន្តី-តិ ឥមមត្ថំ បតិដ្ឋាបេតិ។ “ឯវំ សន្តេ”តិអាទិ តត្ថ ទោសារោបនំ អបនេតិ។ ឥទានិ សព្វេបិ លោភោ អត្តនោ ធម្មតាយ អកុសល ការណត្តា អញ្ញំ ឥច្ឆា នាម អត្ថិ, អក្ខន្តិ នាម អត្ថីតិ ឯវំ វុត្តានំ ឥច្ឆា អក្ខន្តិ ធម្មានម្បិ អកុសល ការណំ សាធេតីតិ ទស្សេតុំ “តត្ថ លោភោ”តិអាទិមាហ។ “បុញ្ញ និស្សិតានិ វុត្តា”តិ បុញ្ញកិរិយាយ និស្សិតប្បវត្តានិ វុត្តា។ ន កេវលំ សោ លោភាទីនំ អកុសលការណំ សាធេតិ, អថ ខោ អលោភាទីនម្បិ កុសលការណំ សោ ឯវ សាធេតីតិ ទស្សេតុំ “អលោភាទីនញ្ចា”តិអាទិ វុត្តំ។ “អចិន្តានុភាវេន សហេតុ និទ្ទិដ្ឋា”តិ តានិ សត្តសន្តានេ អចិន្តានុភាវេ អប្បហីនេ កុសលានិ ហោន្តិ។ បហីនេ កិរិយានិ ហោន្តីតិ អធិប្បាយោ។ ឥទានិ លោក

ចោទនាតំ អលេលិកាទីតញ្ញា ហេតុ កិញ្ចិ នេស្សត្តំ “តាតិ បត លោកាទីតិ”តិអាទិ ចុត្តំ។ ឧទ្ធត ទុស្សតាតំ តិស្សត្ថាតិ ឧទ្ធតាទិតិស្សត្ថាតិ។ “ទិដ្ឋិ យាតាទីតិ”តិ ទិដ្ឋិ យាត ពួស្សា យច្ឆទិយាទីតិ។ អឧទ្ធត អទុស្សត អយុឃ្យតាតំ តិស្សត្ថាតិ អឧទ្ធតាទិ តិស្សត្ថាតិ។ “សទ្ធាទីតិ”តិ សទ្ធា សតិ ហិរិ ឲត្តប្បាទីតិ។ “ហេតុយុលេតបិ”តិ អហេតុក ចិត្តុប្បាទ ទុប តិច្ចាតាតំ អព្យាកតការេចា អត្តនោ ឆយុតាឃ សិទ្ធោតិ ចុត្តោ។ សហេតុក ចិបាក ក្រិយាតំ អព្យាកត ការេចា បត អត្តនោ ឆយុតាឃ សិទ្ធោតិបិ សហជាត ហេតុតំ ហេតុ កិច្ចេត សិទ្ធោតិបិ ចត្តំ ចចតីតិ អធិប្បាយោ។ ចិកាច តិបិទេធ។ “យក្កិតទ្ធោ”តិ កេចសិតទ្ធោ។ អធ ខេតសំ កុសលិទិ ការេចា សេសសយ្យយុត្ត ហេតុប្បចិ ពទ្ធោ សិយាតិ យោជតា។ “អប្បចិ ពទ្ធោ”តិ ហេតុតា អប្បចិ ពទ្ធោ។ “កុសលិទិការេចា”តិ កុសលិទិការេចា សិយា។ “សោ”តិ កុសលិទិការេចា។ “អហេតុកាតំ”តិ អហេតុក ចិត្តុប្បាទ ទុប តិច្ចាតាតំ។ ពួទាតិ ‘យាតិ ច លទ្ធហេតុ បច្ចយាតី’តិអាទិ ចចតំ បដិក្ខិបត្តោ “យធាចា”តិអាទិយាហ។ “ទុបិទុប ឆយុទ្ធុ”តិ តិទ្ធាទេលោ កុយុ ចចតំ។ “អទុប ឆយុទ្ធុ ឲចា”តិ តិទ្ធាទេលឹយំ។ ត ទុប ឆយុទ្ធុ ឲទត្តិ។ ឲចំ សតិ, កយ្ហា ខេ ទុប ឆយ្ហា ឈាតបច្ចយុប្បត្តេស្សុ ចុត្តាតិ អាហ “ខេ បតា”តិអាទិ។ សេសសេយត្ត ស្ញុចិទ្ធោឃ្យំ “ពំ បត ខេតសំ”តិ ខេតសំ ហំសាទីតំ ពំ ចណ្ណចិសេសំ។ “យោតិយោ”តិ យាតាបិតុ ឌាតិយោ។ “អព្យាកតាតំ បតាតិ សព្ទំ”តិ អព្យាកតាតំ បត អព្យាកតការេចា តិទតុសឃ សត្តាតប្បចិ ពទ្ធោ, កយុប្បចិ ពទ្ធោ, អចិបាកកាចប្បចិ ពទ្ធោ ចាតិ ទដ្ឋត្តិ ពួទំ សព្ទំ។ “ចុត្ត បក្កេបតតិ យេចា”តិ តស្មិំ បក្ខេ អត្តាកឆយេចាតិ អធិប្បាយោ។

១៣១។ កិច្ចសង្គហេ។ តស្មិំ បដិក្ខិលោតិ សម្ពន្ធោ។ “កយុស្សា”តិ កយុត្តាទស្ស។ ចុតស្ស សត្តស្ស អភិតិព្ពត្តីតិ សម្ពន្ធោ។ “កចត្តទាទិប្បចិ សទ្ធាត ចសេតា”តិ កចត្តទស្ស អាទិកោដិយា បដិសទ្ធាត ចសេត។ កចសត្តាតស្ស បចត្តីតិ សម្ពន្ធោ។ កចំ បចត្តីតិ អាហ “យាច ពំ កយុំ”តិអាទិ។ “អចិច្ឆេទប្បចត្តិ បច្ចយង្គការេចតា”តិ អចិច្ឆេទប្បចត្តិយា បឆាត បច្ចយ សង្ខាទេត អង្គការេចត។ ឲទេត កចង្គបទេ អង្គសង្ខស្ស អត្ថំ ចឆតិ។ ខេតាហ “តស្សហិ”តិអាទិ។ “តស្សា”តិ កចង្គស្ស។ អាចជ្ជតំ អាចដ្ឋតត្តិ ឲកោ ចចតទ្ធោ។ ពំ ចា អាចទ្ធេតីតិ ឲកោ។ “ពំ”តិ ចិត្ត សត្តាតំ។ អាចដ្ឋតិ ចា ពំ ឲត្តោតិ ឲកោ។ អាចដ្ឋតិ ចា ពំ ឲខេតាតិ ឲកោ។ “ពំ”តិ ចិត្ត សត្តាតំ។ អាចទ្ធេតិ ចាតិ ឲកោ។ “ចោដ្ឋត្តំ”តិ ចិ-អច-ធបតំតិ បឆទ្ធេធោ។ ចិកាចតិ ចិចាទលាឃំ។ “ឲកាចជ្ជត បរិកយុ ចិត្តខេតា”តិ យេក្កេត ចា អភិព្ពាឃ ចា ឲកំ សយាតំ អាចជ្ជតំ អស្សាតិ ចិក្កហោ។ តស្សំ ចីធិយំ ‘អាចជ្ជតំ, បរិកយុំ, ស្តបចាទេទា, អតុលេមំ, គោត្រភូ,’តិ ឲត្តេ បរិកយុ ឌចតចិត្តំ ពួឆ បរិកយុ ចិត្តត្តិ ចុត្តំ។ “តាតី”តិ យក្កា កិព្ពាឌចតាតិ។ “តត្តោ”តិ តស្មិំ ចិកាចតិ បិទេធ។ “ឌីឈំ អទ្ធាតំ”តិ សកាលទត្តិយំ ចា សកាល ខិចសំ ចា តិទ្ធោក្កយត ចសេត ឌីឈំ កាលំ។ សេសសេយត្ត ស្ញុចិទ្ធោឃ្យំ “បដិសទ្ធិយាធាតំ”តិ បដិសទ្ធិកិច្ចស្ស ធាតំ។ កាលេហិ តាយ ចិស្សុ ចិត្តស្ស អាទយុលា ក្មុខេតា ឲកោ បញ្ញត្តិ ឆយុតិ ឲទេត កាលេ តាយ សកាចទោ អចិជ្ជយាតត្តា កចំ កិច្ចាតំ បចត្តិដ្ឋាតំ តាយ សក្កា កចិតុត្តិ ពួយំ អាសង្គំ ចិសោទេតិ។ “ពួតទឆា”តិ តឆា អក្កហេត្តោ អព្ញាឆា កិច្ចដ្ឋាតាតំ អកេកេ គហិខេ សតីតិ អត្តោ។ “សឃំ សោយតស្ស យុត្តំបី”តិ គតាចិ សឃំ សោយតស្ស យុត្តំបិ។ “ពំ”តិ សោយតស្ស សត្តីទលំ។ “លទ្ធបច្ចយ ការេចតា”តិ លទ្ធអតត្តទ បច្ចយការេចត។ “អាសេចត កាច ទហិតំ បី”តិ អាសេចត គុណ ទហិតយ្យិ។ តត្ថិ អាសេចត បច្ចយេ បច្ចយោបិ ត ហោតិ, បច្ចយុប្បត្តយ្យិ ត ហោតីតិ។ “បរិកយុ កាចតា ពទលេត ច បចត្តត្តា”តិ ពួទំ ឋលសយាបត្តិ ចីធិយំ ឋលឌចតេស្ស បិកដំ។ សេសសេយត្តស្ញុខេធិឆយេច។

១៣២។ ទ្វារសង្គហេ។ “អាធារសបដុយយោ”តិ អាធារសបទេដុត បកខេតា។ “ទទ្ធ ឲចា”តិ ទទ្ធ ឲច ទ្វារាតិ។ “ទ្វារ សទិសត្តា”តិ តកាទ ទ្វារ

សឌិសត្វា “កាយូបិសេស យហាក្វត បិសេស សិទ្ធេតា”តិ ឧត្ត កាយូបិសេសេត ច យហាក្វត បិសេសេត ច សិទ្ធោតិ បិក្កុហោ៍ អាចដ្ឋតាឌឹតិ ច ឌិឌិ ចិត្តាតិ កាលាត្តិ៍ “យបឹ”ត្រិ យស្មិ ចក្ខុបិ្យាតឌេចេ ចក្ខុ ចក្ខុទ្វារេ តាយាតិ សប្តទ្ធោ៍ “តេសំ ទ្វិត្តំ”តិ ទ្វុប តិបិត្តាតញ្ញា អាចដ្ឋតាឌិ ឌិឌិចិត្តាតញ្ញា៍ “ចិសយ ចិសឃឹ កាច្ចុបកាយតស្សា”តិ ឧត្ត ទ្វុប តិបិត្តាតំ ចិសឃកាចស្ស ជ្ជុបកាយតំ តាយ ចក្ខុ យណ្ដេ អាបិតាកាយតំ ចុច្ចតិ៍ អាចដ្ឋតាឌឹតំ ចិសឃឹ កាចស្ស ជ្ជុបកាយតំ តាយ តេសំ តិបិត្តាតំ អារម្មណ កាទលំ ចុច្ចតិ៍ “យុពប្បឆេក្វតត្តា”តិ យុពយក្កុតត្តា៍ ឧចំ ទ្វារ សទ្ធុស្ស កាទលា សាឃតយុត្តិ ឌស្សេត្វា ព្លាឌាតិ អឃិកាទលា សាឃត យុត្តិ ឌស្សេតិ “អឆចា”តិអាឌិតា៍ “ទ្វុបិតំ”តិ ទ្វុប តិបិត្តាតំ៍ “ចក្ខុយេច ចក្ខុ ទ្វារ”ត្តិ ឧតេត ចក្ខុយេច ទ្វារេ ចក្ខុ ទ្វារត្តិ អចឆាលោ សយាសំ ឌស្សេតិ៍ “កាទលំ ចុត្តយេចា”តិ ហេដ្ឋា ចិត្តសក្កហេ យតោទ្វារាចដ្ឋតបឆេ ចុត្តយេច៍ សត្តំ ឧក្កុត តចុតិចិឆំ ចិត្តំ យតោទ្វារយេច តាយ ហោតិ៍ តឆាហិ ចុត្តំ អដ្ឋសាលិតិយំ អឃំ តាយយតោ យតោទ្វារេ តាយ ត ហោតីតិ ត ចត្តព្វោតិ៍ “ជ្ជុបបត្តិ ទ្វារយេចា”តិ ជ្ជុបបត្តិកច បរិឃាបត្កំ កាយូឌទ្វារយេច៍ “ព្លុឆ ចា”តិ ព្លុយស្មិ សក្កហកេត្វ ច៍ យញ្ញា សាឃកា ចចតត្តិ សប្តទ្ធោ៍ “តត្វា”តិ ចិកាចតិឃំ៍ “តេត្វច តំ យុត្តំ”តិ តស្មិ បិញ្ញព្លប្បឌេសេ ឧច តំ សាឃកា ចចតំ យុត្តំ៍ ព្លាតេរ ទេ្វ បច្ចុឃាតិ សប្តទ្ធោ៍ “យតញ្ញាតិ ឧត្វា”តិ យតញ្ញា បដិច្ចុ ឆយេ្ ច ជ្ជុប្បជ្ជតិ យតោចិញ្ញាណំតិ ចាកេញ្ញ យតញ្ញាតិបឆេ៍ តត្វ បត ឌចត យតោចិញ្ញាណស្ស ជ្ជុប្បត្តិឃា ចត្វុស្ បច្ចុយេស្ យតញ្ញាតិ ឧត្ត ទ្វារក្វតំ កចក្កុយតោ ច អាចដ្ឋត យតោ ចាតិ ទេ្វ បច្ចុឃា លត្កុត្តិ៍ ឆយេ្ ចាតិ បឆេ ឆយ្ារម្មណ សក្កាតោ ឧកោ បច្ចុយោ លត្កុតិ៍ ច សទេ្ធត យតោចិញ្ញាណ សប្បយុត្តក្ខត្តា កាលាត្តិ៍ ឧចំ ចត្តារោ បច្ចុឃា ហោត្តិ៍ “ឧត្វ ចា”តិ ព្លុយស្មិ អដ្ឋកឆា ចចតោ៍ “សត្តិហិត បច្ចុឃាតំ ឧច តត្វ អឃិប្បេតត្តា”តិ បដិច្ចុ សទ្ធសាយត្តិយេត អាសេត្ត ឆយោតបច្ចុឃាតំ ឧច តស្មិ បិញ្ញព្លចាកេញ្ញ អឃិប្បេតត្តា៍ “ទ្វារកាចារហេស្សា”តិ ចិសយ ចិសឃឹតំ ចុត្ត តយេត បចត្តិ យុពកាចារហេស្ស៍ ឧតេត អារម្មណាតិ អាបិតំ អាកច្ឆត្តុ ចា, យាចា, ឌិឌិ ចិត្តាតិ បចត្តត្តុចា, យាចា, អប្បយាណំ៍ បកស្សប្បេសត្តុកាចេត ទ្វារកាចា ហេតា ឧច បយាណត្តិ ឌឹបេតិ៍ “តិដ្ឋយេត្វ កាត្តត្តា”តិ សត្តិដ្ឋាតំ ឧត្វ កាត្តត្តា៍ ទ្វារចិកាទ ម្ពុលកាតិ តាឌិសាតិ កិច្ចុតិ យេសំ តាតិ តំ កិច្ចុចត្តាតិ៍ “កាយូចសេត សិដ្ឋត្តិ”តិ សត្តសត្តាតេ បចត្តត្តីតិ អឃិប្បាយោ៍ តំ កិច្ចុចត្តាតិ ចិត្តាតិ៍ ចិកាចតិ បិឆេ “យតោទ្វារ សក្កាត កចក្កុតោ”តិ យតោទ្វារ សក្កាត កចក្ក កាចតោ ច៍ “អារម្មណត្តក្កហណចេសត អប្បចត្តិតោ”តិ បដិសត្តិ ចិត្តេត ឃឆា កាហិតំ កាយូកាយូតិបិត្តាឌិកំ អារម្មណំ យុត្តិត្វា បចត្តិកាលេ ណស្ ទ្វារេស្ អាបិតាកាតស្ស អារម្មណត្តស្សេ កាហណ ចេសត អប្បចត្តិតោ ច៍ ហេដ្ឋាបិ បញ្ញាទ្វារា ចដ្ឋត ចក្ខុ ចិញ្ញាណ សប្បដិច្ឆត សត្តិណេ ចោដ្ឋត្តត កាយាចចឌេចត តឌា រម្មណ ចសេតាតិអាឌិតា កិច្ចុឃឹសេតេច៍ ល៍ ចុត្តោ៍ ឧត្វហិ អាចដ្ឋត សប្បដិច្ឆតាឌិតិ កិច្ចុ ចិសេសាតំ តាយាតិ ហោត្តិ៍ “ចេ”តិ ចេ ចឆេញ្ញ៍ “តា”តិ ត ចត្តត្តា៍ “តឆា អស្សុតត្តា”តិ ឧក្កុត ឌឹសតិ ទ្វារ ចិយុត្តាតឹតិ ច, ណ ទ្វារិកាតិ ចេច ទ្វារ ចិយុត្តាតឹតិ ច, យហក្កុត ចិបិកាតិ ទ្វារ ចិយុត្តាតេ ចាតិ ច, ស្វតំ៍ ត បត ទ្វារិក ចិយុត្តាតឹតិ ស្វតំ៍

១៦៣៍ អារម្មណ សក្កហេ៍ “ក្វត្តល បុរិសេតា”តិ កោលញ្ញាកិក្វតត្តា ចា ឌោកិក្វតត្តា ចា ឌណ្ដេត ចា ទន្ទោគេត ចា ចិតា ជ្ជដ្ឋាតុយបិ បតិដ្ឋាតុយបិ អបរាបរំ កត្តុបិ អសក្កាតេត្តត ក្វត្តល បុរិសេត ឌណ្ឌកំ ចា ទន្ទុកំ ចា អាលម្ពិយតិ៍ អាលម្ពិត្វា ជ្ជដ្ឋាតិ៍ បតិដ្ឋាតិ៍ អបរាបរំ កច្ឆតិ៍ ឧចមេច៍ អយុញ្ញា យាតេហិ ហុត្វាតិ បិឆេសេសា៍ “អាកត្វា”តិ អារម្មណ កាទលា ចេសត តតោ តតោ អាកត្វា៍ “ចិសុំ សិទ្ធាតឹ”តិ អាលម្ពិយតីតិ ឧតស្មិ អត្ថេ សតិ, អាលម្ពណត្តិ សិដ្ឋព្វិ៍ អារម្មណត្តិ ត សិដ្ឋព្វិ៍ តាតិ ឧត្ត អាកត្វា ទេយត្តីតិ ឧតស្មិ អត្ថេ សតិ, អារម្មណត្តិ សិដ្ឋព្វិ៍ អាលម្ពណត្តិ ត សិដ្ឋព្វិ៍ ឧចញ្ញា សតិ ឧកំ បឆំ ទ្វិហិចាកេញ្ញហិ ឌស្សតំ ត ស្វុទ្ធត្តិ៍ “អញ្ញាតិ អារម្មណាតឹ”តិ ទ្វុបិរម្មណតោ អញ្ញាតិ សទ្ធារម្មណាឌីតិ៍ “អាកច្ឆតឹ”តិ អាចិកាចំ កច្ឆតិ, ជ្ជុប្បាឌប្បចត្តិ ចេសត បច្ចុល្លុកាចំ បិបុណាតិ៍ “អាកច្ឆិត្វា”តិ អាចិកាចំ កច្ឆិត្វ,

ឧប្បាទប្បច្ចត្តិ ចនេត បច្ចុប្បន្នកាេ បរិបុណ្ណំ "អតីតំ"តិ វុត្តំ ន កាលោ អចត្តា ចនេត បរិនេសនោ ឯវា ឥទេវា បច្ចយ សាមគ្គឹ សតិ អាកឃត ជាតិកោ ឧប្បជ្ជត សីលោ ឯសា វុច ព្ពជាតិ អាកច្ឆតិ, ព្ពជាតិ អាកច្ឆិត្វា, ព្ពជាតិ អាកឃត ជាតិយំ ឋិតោ, តាកច្ឆតិ តាកច្ឆិត្វាតិ ព្ពយិតា អតេ្វត ឯសា អតីតកោ តាយ តិត្ថាត បញ្ញត្តិយោ បត អាកឃត ជាតិកា ន ហោន្តិ តស្មា អាកយតប្បសង្កាកាចតោ អតីតតាតិ ន វុច្ចន្តីតិ តោតាហ "ឧប្បាទ ជាតិកា"តិអាទិ "តំ ចិន្តានេតព្ពំ"តិ ចត្វា ចិន្តាលោកោនំ ឥស្សតិ "សនេ្តាបិហិ"តិអាទិតា តោ ឃតា ចតុត្ថា បកេ្ខ តិដ្ឋន្តីតិ សម្ពន្ធោ ឧប្បាទ ជាតិកាតនេ្លាច សង្គត ឥទេវាតិ តាសំ តិត្ថាត បញ្ញត្តីតិ "ត តថា ព្ពយេសំ"តិ ព្ពយេសំ ទ្វារ ចិម្ភត្តាតិ អារម្មណំ បត តថា ន ហោតីតិ ឃោជតា "តត្វា"តិ តស្មិំ កច ចិនេសយ ចិកាចតិបិនេច "អាចជ្ជតស្សចិយា"តិ អាចជ្ជតស្ស អារម្មណំ ចិយ អគ្គហិតយេច ហុត្វា "វុកចជ្ជត ចិចិយំ អគ្គហិត កាចោ ព្ពឆ ន បយាលា"ន្តិ ល ទ្វារគ្គហិតត្តិ ព្ពឆ អប្បយាលំ កចត្តនេ កហិតស្ស អធិប្បេតត្តា "កាលចិម្ភុត្ត សាយដ្ឋា"ចាតិ ឃំ កិច្ចិកាល ចិម្ភុត្តំ ចា ន ហោតីតិ អធិប្បាយោ អាកយសិទ្ធិ ចោហារោ តាយ "កម្មត្តិ ចា, កម្មតិមិត្តត្តិ ចា, គតិ តិមិត្តត្តិ ចា, បសិទ្ធោ ចោហារោ វុច្ចតិ អជាត សត្តុរាជា សក្កិច្ចជាតកោបិ បិតរំ ឃាតេតិ តស្មា "ខិ្វបុកចឃ្វ"តិ វុត្តំ "ល ហិ ទ្វារេហិ"តិ កោលា កុតហិ លហិ ចក្ខាទិ ទ្វារេហិ "មនោលាសន្ត ដចនេតហិ"តិ គត្វា កុតហិ មនោលាសនេ្ត បចនេ្វហិ ល ទ្វារិក ដចនេតហិ "អនេតកំ សកាចំ"តិ អនេតកត្ត កាចំ ឃត្ថិ្យាអារម្មណត្តិ សម្ពន្ធោ "កោតចិ ទ្វារេត អគ្គហិតយេច ហោតី"តិ វុត្តំ អសញ្ញី កចនោតា កុតាតំ សត្តាតំ កាយបដិសន្ធិយា កម្មាទិ អារម្មណំ កចត្តនេ កោតចិ ទ្វារេត អគ្គហិតត្តិ ឃុត្តំ កម្មា, តស្មិំ កនេច កស្សចិទ្វារេស្សេច អកាចតោ អកុ្សបកចតោ កុតាតំ បត កាយបដិសន្ធិយា គតិ តិមិត្ត សម្មតំ អារម្មណំ កធំ កចត្តនេ កោតចិ ទ្វារេត អគ្គហិតំ កនេចឃ្ស, មនោទ្វារគ្គហិតយេច កនេចឃ្សាតិ ព្ពយំ ចោទតំ ចិនេសាធេត្វំ "វុត្តំ ច ឃស្មា បដ្ឋានេ"តិអាទិ វុត្តំ តនោតា កុតាតំ សត្តាតំ ឃា កាយបដិសន្ធិ, តស្សាកាយបដិ សន្ធិយា បច្ចុប្បន្ត គតិតិមិត្តំ អារម្មណំ វុតិស្សាតិ ចិគ្គហោ កាយបដិសន្ធិ បនេសំ បយោគ ពលេតាបិ កម្មាទីតំ ឧបដ្ឋាតំ តាយ ហោតីតិអាទិតា ឃោនេជតព្ពំ "ម្ពុដ្ឋ អារេមចិតាតំ"តិ ចិនកាលំ សឈ្ឈចត្ត ចេតិយចត្ត កនលាទិចនេត តំ តំ កាចតា កម្មចនេត ច ម្ពុដ្ឋ អារេមចិតាតំ កម្មកម្មតិមិត្តាតំ "ហោតិ ឃេចា"តិ កម្មាទីតំ ឧបដ្ឋាតំ តាយ ហោតិឃេច "អាកត្វា"តិ ព្ពយំ ឃគុស្ស លោកំ អាកត្វា កលាត្តិឃេច តទាបិ តិនេឃបិលេហិ ឥស្សិតំ តំ តំ គតិ តិមិត្តំ អារម្មណំ កត្វា ចចត្តិ "តំ"តិ នេចតិ តាយ ព្ពត្តិ តត្ តិនេឃបិលោ តាយ តាចតិសា កចតំ កត្វំ ន សក្កុលោឃ្យត្តិ ឥតោ តសក្កុលោឃ្យ កម្មា, ឃហិទ្ធិក ឃក្ខ ជាតិកត្តាតិ ឥស្សតំ "តោហី"តិអាទិ វុត្តំ "ចេស្សចលា ក្វតា"តិ ចេស្សចលាយហារាជស្ស ក្វតា "ឧបចារន្លោតេតច្ចា"តិ អប្បតាឈសាតំ អបគ្គតាឃ ឧបចារកាចតាក្ខុតោ កាយាចចន្លោតេតច្ចា "តារេតច តិមិត្តាតិ"តិ បចចិកាសិលា តិមិត្តាទីតិ បដិកាក តិមិត្តាតិ "កាយបដិសន្ធិយា អារម្មណំ"តិ តោហិ តិមិត្តារម្មណេហិ អញ្ញា ឧបចារ កាចតា កម្មំ ចា ឃំ កិច្ចិ អត្តុប្បំ គតិ តិមិត្តំ ចា "តារេតច តិមិត្តាតិ កនេហត្វា"តិ ចចនេតត តាតិ តិមិត្តាតិ មនោលាសន្ត ដចនេតហិ កហិតាតីតិ ឥស្សតិ តាតិ ច បញ្ញត្តិ ឥស្សត្វា កាយបដិសន្ធិយា អារម្មណំ ន ហោន្តីតិ "បច្ចុប្បន្តាកតិ តិមិត្តេ្វ សិទ្ធេ សិទ្ធេយចា"តិ តស្មិំ កនេច កតស្ស តត្វ ឃាចជីចម្បិ អត្ថ កចិតព្ពំ អារម្មណំ តាយ តស្មិំ លលោ ឥទេវាតិ បច្ចុប្បន្តម្បិ អត្ថិ តតោ ចឆ្វាតិ អតីតម្បិ អត្ថិ តត្វ បច្ចុប្បន្នេ ឧបដ្ឋហនេ្ត បដិសន្ធិយា អារម្មណំ សម្បជ្ជតិ អតីតំ បត អត្តុបដ្ឋហត្តម្បិ បច្ចុប្បនេ្ត អនេ្តាកឆសជិសំ ហោតីតិ អធិប្បាយោ ចិកាចតិ បិនេចត ច បច្ចុប្បន្ត គតិតិមិត្តំ ចិយ អាបិតយាកតំ, កម្មា, បច្ចុប្បន្ត គតិ តិមិត្តេតច កិច្ចុ សិទ្ធិតោ-តិ អធិប្បាយោ សេសេយេ្វ ឃុនោសិធំ "តាតីហី"តិអាទីសុ កោចិ ចត្តិ អនេតនេជាសត្តិ ឃារេព្ភា ឃំ កាលយកទិម្ភុតីតិ វុត្តត្តា សន្តន្យា ព្ពុទ្ធិតិតំ បរិតិត្ថាត ក្វតិ ចិត្តំ សត្តិ លក្ខលំ តិត្ថាតំ អារម្មណំ កនេរាតីតិ តំ សន្តាចាបិ កាយាចចរា លម្ពណា តេចាតិ ព្ពយិតា អបនេតព្ពត្តិ ឥស្សតំ "តា តិហិ សន្តន្យា ព្ពុទ្ធាតំ ឧប្បត្តាតិ បិ"តិអាទិ វុត្តំ "លោកុត្តរ ឥទេវា"តិអាទីសុ "តាតី"តិ

ទ្វាឆសា ក្យល ចិត្តានិ អដ្ឋញាណ ចិប្បយុត្ត ក្យល ក្រិយ ឌចនានិ ច។ អញ្ញាត លិកិតោ បុថុជ្ជនា យហក្កតញ្ញាតានិបិ អាលម្ពិតុំ ត សក្កោន្តីតិ ចុត្តំ “បញ្ញត្តិយា សហ កាយាចឆរា 5ប្ណានី”តិ។ “តានេត ចា”តិ ញាណ សប្បយុត្ត កាយ ក្យលានិ ៙ច។ ឃាតលិកឹតំ តានេតច ញាណ សប្បយុត្តកាយ ក្យលានិ។ ហេដ្ឋិម ផលដ្ឋានំ តានេតច អត្តនា អធិកាត មគ្គផល តិដ្ឋានា 5ប្ណានិ។ “ឃាតានិ បទេត្តិ”តិ អាយតិ។ ឃាតលិកិនោ ករចេយ្យាមាតិ បត្តំ កេរាន្តិ។ “ទេតំ បិ”តិ ទេតំ បុថុជ្ជនានម្បិ។ “ទេត”តិ ទេត លោកុត្តរ ធម្មា។ “អត្ថុកោត្តិ”តិ សម្មាបុណ្ណត្តិ។ “នចតិបទេត”តិ អក្កុត្តរ តិកាទេយ នចតិបទេត។ ទេសំ សត្ថំ ស្សចិន្តោញ្ញយេច។

១៦៥។ ចត្តុសក្កហេ។ “ចត្តុ”តិ តិស្សាយ ចិសេសោ ចុច្ចតិ។ តានិ តិស្សាយ ចត្តុតិ ទេយំ តានិ តន្តាតុកានិ។ “ទេវសន្តា សន្ធោ ត យុជ្ជតី”តិ ទេវំ ចារេក ច សន្ធោ ត យុជ្ជតិ។ ត ហិ អលុត្ត ច ការេ ដ្ឋត្ត បត់ នាយ អត្ថីតិ។ “បុព្ពបទេសុ អារេតតន្តោ”តិ ចក្ខុ ចត្តុ ច សោតចត្តុ ចាតិអាទីនា អារេតតន្តោ។ សមាស បទំ ត យុជ្ជតិ។ ត ហិ សមាស បទេតា ៙ក ទេកំ អញ្ញាត្ត អារេតតុំ យុជ្ជតីតិ។ អចិកត្តិក តិទ្ទេសោ នាយ ចក្ខុំ, សោតំ, ឈាតំ, ជិច្ហា, កាយោ, ហទយំ, ចត្តុ ចាតិ ចត្តន្តោ បុព្ពបទេសុ អចិកត្តិក តិទ្ទេសោ។ ៙ចញ្ចសតិ ចត្តុ សន្ធោ ច សន្ធោ ច បុព្ពបទេសុ អារេតតុំ លព្ភត្តីតិ។ កាយតល្យាយ អធិតេត អាយទេត្តត កាយាចឆរ កទេមុត តិដ្ឋត្តា កាយតល្យាធិត កមុ តិដ្ឋត្តា។ “រូបិជីតំ បរិទេការោកា”តិ រូបិជីតំ បញ្ញាកាយក្យលាតំ បរិទេការោកា។ “បរិត្តកម្មំ បិ”តិ សន្តំ កាយាចឆរ កមុម្បិ។ “បុរេមយាតំ”តិ បរិបុទេត្តំ។ ចក្ខុ ធម្មាតាត្តុទ្ទិយំ នាយ។ សោតំ សចតាត្តុទ្ទិយំ នាយ។ សទ្ធាសំ ធម្មាត កិច្ចាតំ មន្ត្យោត្ថ ធម្មាតា ជិចសេត អត្តុត្តុរេ ធម្មាតំ ជនេតីតិ ធម្មាតាត្តុទ្ទិយំ។ ៙ចំ សចតាត្តុទ្ទិយេមបិ ចត្តុសង្ឃ ធមុស្សចតា ជិចសេតាតិ ចត្តព្វំ។ “អព្ភាស្ត ខាហិទ្ធ សត្តា ទេតសុ បិ”តិ អព្ភាស្ត សត្តាទេតបិ ខាហិទ្ធ សត្តាទេតបិ។ “សុទ្ធេ”តិ កោតធិ អារេលិកោត ច អត្ថការទេត ច ចិរហិទេត។ អារេលិកោ ហិ ៙កោ រូប ចិសេសោ។ តថា អត្ថការោ ច។ ទេវ ច តត្ថ តត្ថិ។ “ព្ទាមស្មិំ សក្កហេ”តិ ចត្តុ សក្កហេ ចិសិដ្ឋំ ជាតតំ ចិជាតតំ។ តញ្ញា ចិជាតតំ តីសុ មនោធាតុសុ តត្ថីតិ ចុត្តំ “ចិជាតត កិច្ចាកាចទេតា”តិ។ អាចជ្ជត កិច្ចំ កិទេមតត្តិ, មតសិការ មត្តំ ហោតិ។ សម្បដិច្ឆត កិច្ចញ្ញា បញ្ញាចិញ្ញាណេហិ មថា កហិតានេត បញ្ញារមុណានិ សម្បដិច្ឆត មត្តំ ហោតិ។ ទេតាហ “ចិសេសជាតត កិច្ចានិ ត ហោត្តិ”តិ។ ធម្មនំ, សចតំ, ឈាយតំ, សាយតំ, ផុសត, ត្តិ ព្ទាមានិ កិច្ចានិ ឆោកំ ចិសេស ជាតត កិច្ចានិ ហោត្តីតិ ចុត្តំ “បច្ចុព្វទេតា ធម្មា ជិចសេតា”តិអាទិ។ ឆោកំ ចិសេស ជាតត កិច្ចានិ ហោត្តិ។ តស្មា តានិ បញ្ញាចិញ្ញាណានីតិ ចុត្តានិ។ អចសេសា បត សត្តីរណាទេមា មនោចិញ្ញាណធាតុមោ នាមាតិ សម្ពន្ធោ។ តត្ថ មតតដ្ឋេត មនោ ច តំ ចិជាតតដ្ឋេត ចិញ្ញាណញ្ញាតិ ចុទេត្តបិ បញ្ញាចិញ្ញាណេហិ ចិសេសោ តត្ថីតិ អាហ “អតិស្សាយ ចិសេស ជាតត ធាតុមោតិ អទេត្តា”តិ។ ៙ចំ សទេត្តបិ សោ អទេត្តា សម្ពយុត្តិមា សិទ្ធោ ត ហោតិ។ មតិច្ឆា ចសេត ចុទេត្តា ហោតីតិ អាហ “បរិយាយ បតាតំ”តិអាទិ។ ៙ទេតត សោ អទេត្តា សម្ពយុត្តិមា ៙ច សិទ្ធោ។ ត មតិច្ឆាចសេត ចុទេត្តាតិ តទេស្សតិ។ “ចិសេសត សមាទេស”តិ មតោ ច តំ ចិញ្ញាណញ្ញាតិ មតោចិញ្ញាណត្តិ ៙ចរូបេ កមុធារេយ សមាទេស។ “បតដ្ឋាតំ”តិ ៙ត្ត បតត្តិ ច ធាតត្តិ ច ការណត្ត ចចតាតិ, តស្មា បរិយាយ សន្ធោ នាយ។ បតញ្ញា តំ ធាតញ្ញាតិ ចុទេត្ត អតិស្សាយ ការណត្តិ អទេត្តា ចិញ្ញាយតិ។ តថា ទ្យូក ទ្យូកំ, រូប រូបំ, រាជ រាជា, ទេចទេចោតិអាទីតិ។ “កត្តុចិ ជិស្សតិ យុជ្ជតិ ចា”តិ ត ហិ កត្តុចិ ជិស្សតិ ច។ សទេចបិ កត្តុចិ ជិស្សេយ្យ, ត ហិ យុជ្ជតិ ចាតិ អទេត្តា។ “មតោស ចិញ្ញាណំ”តិ ៙ត្ត បដិសន្ធិ ចិត្តទេតា បដ្ឋាយ មាចចុតិ ចិត្តា អត្តទេ សន្តំ ចិត្ត សន្តានំ សត្ត ចិញ្ញាណ ធាតុំ ចទេសត ចិកាកំ កត្វា អទេត្តា ចត្តន្តោ។ បញ្ញាទ្វារា ចជ្ជតញ្ញា សម្បដិច្ឆត ទ្វយញ្ញា មទេតាធាតុ មត្តត្តា មទេតា នាយ។ បញ្ញាចិញ្ញាណានិ ចិញ្ញាណ មត្តានិ នាយ។ អចសេសានិ សន្តានិ ចិញ្ញាណានិ មតស្ស ចិញ្ញាណត្តិ អទេត្ថត មទេតាចិញ្ញាណានិ នាយ។ តត្ត “មតស្ស ចិញ្ញាណំ”តិ អតត្តរ បច្ចយ ភូតស្ស ចា មតស្ស បច្ចុប្បន្ន ភូតំ ចិញ្ញាណំ។

ឯត្ថ សម្បដិច្ឆន ទ្វយំ បច្ចយមនោ នាម់ សន្តីរណតោ បដ្ឋាយ យាវ ទ្វារន្តរេ បញ្ចទ្វារា វជ្ជនំ នាគច្ឆតិ, តាវ អន្តរេ សព្វំ មនោវិញ្ញាណ សន្តានំ បច្ចយុប្បន្ន វិញ្ញាណំ នាម់ បុន "មនស្ស វិញ្ញាណ"ន្តិ បច្ចយុប្បន្ន ភូតស្ស មនស្ស បច្ចយ ភូតំ វិញ្ញាណំ់ ឯត្ថ បញ្ចទ្វារា វជ្ជនំ បច្ចយុប្បន្ន មនោ នាម់ តតោ បុរេ សព្វំ មនោវិញ្ញាណ សន្តានំ បច្ចយ មនោ នាម់ សេសំ សុវិញ្ញេយ្យំ់

អវសេសាបនាតិអាទីសុ់ "មនោវិញ្ញាណធាតុ ភាវិ សម្ភាវេតី"តិ អវសេសា បន ធម្មា មនោវិញ្ញាណធាតុ ច នាម ហោន្តិ, ហទយ វត្ថុញ្ញា និស្សាយេវ វត្តន្តីតិ ឯវំ តេសំ ធម្មានំ មនោវិញ្ញាណធាតុ ភាវញ្ញា សម្ភាវេតិ, វណ្ណេតិ់ សុដ្ឋុ បកាសេតីតិ អត្ថោ់ ឯត្ថ បនាតិអាទីសុ់ "បិដកត្តយំ"តិ ញ្លត្រិយ សំយុត្ត បិដកត្តយំ់ ទុតីយញ្ញាណេ ឯវ អបរិសេស និរោធ វចនំ វិរុទ្ធំ សិយា់ កថំ, សចេ បដិឃោ អតីចរណា ចត្វោ នាម នត្ថិ់ បឋមញ្ញាណតោ បុរេ ឯវ សោ និរុទ្ធោ សិយា់ អថ ទុតីយញ្ញាណុបចារេបិ សោ ឧប្បជ្ជេយ្យ, បឋមញ្ញាណម្បិ បរិហីនំ សិយា់ តម្បិ បរិហីនេ សតិ, ទុតីយញ្ញាណម្បិ នុប្បជ្ជេយ្យ់ ឯវំ វិរុទ្ធំ សិយា់ "បុរិម ការណមេវា"តិ អតីចរណា ចត្វស្ស បដិឃស្ស អភាវតោតិ ការណំ ឯវ់ បរតោ ឃោសោ នាម សាវកានំ សម្មាទិដ្ឋិប្បដិលាភាយ បធាន បច្ចយោ ហោតិ់ សោ ច អនូបកេវ នត្ថិ់ ធម្មាភិសមយោ នាម ចតុសច្ច ធម្មប្បដិវេធោ, ពុទ្ធា ច បច្ចេក សម្ពុទ្ធា ច សយម្ភុតោ បរតោ ឃោសេន វិនា ធម្មំ បដិវិជ្ឈន្តិ់ តេ ច តត្ថ ឧប្បជ្ជន្តិ់ "រូបវិរាគ ភាវនាយា"តិ រូបវិរាគ ភាវនា ពលេន់ តេសំ រូបាវចរ ចិត្តានំ់ "សមតិក្កន្តា"តិ តេសុ និកន្តិប្បហានវសេន សុដ្ឋុ អតិក្កន្តត្តា់ សេសំ សព្វំ សុវិញ្ញេយ្យំ់

បកិណ្ណកសង្គហទីបនិយាអត្ថទីបនានិដ្ឋិតា់

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៣។ ចិចិយក្កហអត្ថខ៊ីបតា

១១៩។ ចិចិយក្កហេ ៎ “ទេពយទ្ធោ ចា”តិ ខិត្ត ទេចពសិកាត់ ៤ចៈ “ចុត្តប្បកាទេតា”តិ ‘ពត្ថ ខិត្តំ ពាច ចព្វុត្តិផំ ហោតិ កាយាចចទំ ទ្ធបិចចទំ, តិអាឌិតា ពួទេច្ចចំ ចុត្តប្បកាទេតា “បុគ្គោ បទតិឃាយិចំ”តិ ចា ខ្ចត្តិរ យុព បុគ្គោយ្យាតិអាឌិតា តទេយត បុគ្គោ បទតិឃាយិចំ។ “អារក្ខកាធាឃា”តិ។

ចិចិ ខិត្តចទេយទេតចំ, បចត្តិឃ យុឌឹទិទេពា;

បចត្តិ យក្កទេហា តាយ, យត្តិឃំ ឌាតិ ចុច្ចតី៍តិ

៤ចំ បចត្តិកាទេល បចត្តិ យក្កទេហា, បជីយត្តិកាទេល បចត្តិ យក្កទេហាតិ សិទេទ្ធា ហោតិ។ ទេពចិ ចាទេគ “បជីយត្តិ បចត្តិឃំ”តិ តិទ្ធោទេលា កហិទេព ខ្ចិយុ បជីយត្តិ យក្កហ បចត្តិ យក្កទេហយុ ឮឌាតិ បចត្តិ យក្កហំ បចក្លាយិ, បច្ឆា បជីយត្តិ យក្កហំ បចក្លាយីតិ អទេត្វា ហោតិ។ ពត្ថ “បជីយត្តិ យក្កទេហា”តិ បជីយត្តិកាទេល យក្កទេហា។ “បចត្តិ យក្កទេហា”តិ បចត្តិកាទេល យក្កទេហា។ ទេយា ច ខ្លុបទិកាធាឃ ត យទេយតីតិ ឌទេយ្យ្យតំ “៤ចំ យតី”តិអាឌិយាហ។ “ពាតិ តីលិ លេក្កាតិ តិក្លិត្តាតី”តិ លេក្កយត្តាតិ តិក្លិត្តាតិ, ត យពលំ។ ចត្ថ ខ្ចារា លទ្ធលា យក្កទេហាតិ អឌិប្បាទេយា។ “យា បតា”តិ យាចិយឃប្បចត្តិ បត។ “កាចិ យឹឈពយា”តិ កាចិ អពិទេរកពទំ យឹឈា។ “ឌត្ថា”តិ យលិកា, ចិទាឃិកា។ “អត្ថបបត្ថា”តិ អយប្បត្ថា។ អយប្បត្ថ ទេឌាទេយា អាកច្ឆតីតិ ចុត្តំ ហោតិ។ “ឆាតុទេកជ៍”តិ យត្ត ចិញ្ញាលា ឆាតុតំ ចិតាក៍។ “ឆាតុតាតត្តំ”តិ ឆាទេលា កិច្ចតាតត្តំ។ ឮតិ ពយ្វា យទេតាឆាតុ ចិយុំ ចុត្តាតិ យព្ហទេត្ថា “យតត់”តិ ចិឌាតតកាចំ អបត្តំ។ អាចឌ្ឍតយត្ត យប្បជីច្ឆតយត្ត យក្លាចំ ឌាតតយត្តំ។ “ឃំ កិច្ចិ យតត់”តិ អត្ថយទេយា អាចឌ្ឍតយត្ត យប្បជីច្ឆតយត្តំ ឃឹតិ អឌិប្បាទេយា។ “យុទេទ្ធា បត យទេតាចិញ្ញាលប្បពទេត្ថា”តិ យទេតាខ្ចារ ចិកាទំ បជីច្ច បចទេត្វា យទេតាចិញ្ញាលប្បពទេត្ថា។ ត កចក្ក យទេតាចិញ្ញាលប្បពទេត្ថា។ ទេយា ហិ ចិចិយុត្តត្តា ឮឆ អប្បយក្កាតិ ៎ យទេតាខ្ចាទេរ បត ខ្ចិឆាតិ យព្ហទេត្ថា។ ឮទ្ធយ្ស កកចទេពា បចឃាកិតីហារកាទេលិ តាយ យុទេយឆពាបយកាទេល ឮទ្ធ កាចាឃ កាឃ ចិត្តាត់ អកិតីហារកាទេលិ។ អាឌិយទេគ្គត បច្ឆិយ កទេច បជីយត្តិក្កហលាឌិ យក្កល្យាតិ។ “ឌាតិ ចលិកក្លត្ថា ចិឃ យប្បឌ្ឍត្តី”តិ ទេពត ឌ្ឍការទេយត អទ្លោពួឌត្តា ឌាតិចលិកក្លត្ថ យឌិយា ហោត្តីតិ អឌិប្បាទេយា។ “ខ្លុបបត្តិ ទេឌច ព្រហ្វាត់ បតា”តិ ខ្លុបបត្តិប្បជីយត្តិកាត់ ឌ្លបបិពិកា ទេឌច ព្រហ្វាត់ បត។ “បយាឆ តិឃ្យ្យ ក្នុពាត់”តិ ចក្លាឌឹត់ បយាឆ ចត្វត់ តិឃ្យ្យ យហាក្នុពាត់។

“ឃាតិ បតា”តិអាឌិយុ។ ខ្ចត្តិ ចិត្តក្លលាតិ អពិក្កយុ អាបិចំ អាកច្ឆត្តីតិ ទេឃាឌតា។ ៤ចំ បទេត្វបិ។ ចិក្ខពយ្យាតិ ច អចិក្ខពយ្យាតិ ច ឮគំ អាឌិយិប្បទេតាខ្ចាទេរ បត ចិក្ខពយ្យាតិ ច អចិក្ខពយ្យាតិ ច បឌាត់ ខ្លុទ្ធទេលា។ “ទ្ធបិ ទ្ធបិត់”តិ ទ្ធប ឆយ្វាតត្ថា អទ្ធប ឆយ្វាតត្ថា។ “ពាចា”តិ ចិចិ ចិត្តប្បចត្តិ ឌយ្យតទេពា បចឃពទំ ៤ចាតិ អទេត្វា។ “អទ្ធាត បទិទេច្ឆជ៍”តិ ពលាកាល បទិទេច្ឆជ៍។ ចិកាចតិបិទេជ “អពិយហត្ថា ឌិចទេយត ចិយឃ ចចត្វាត់ ហោតី”តិ ចចទេតត អាឌិយិប្បលចត្វតិ, លខ្ចារាតិ, លអារយុលាតិ, លចិញ្ញាលាតិ, លចិចិទេយា, លឆាចិយឃប្បចត្តិ,តិ ៤ចំ

ចុតេ្តសុ លេសុ លេក្កេសុ លេឆាចិនេយយប្បចត្តីតិ បគេយត្តំ សក្កេញ្ញាតិ៍ តំ អត្ថុបបត្តិ ហេតាតិ៍ តេភាហ “ឲចញ្ញាយតី”តិអាទិ៍ “ចិនេយ ចេចត្តាគត្ត យេចា”តិ អតិយហគ្គាតិ ចិនេយ ចេចត្តាគត្តយេច ចុត្តត្តិ ត ច សក្កា ចត្តុំ៍ រូបំ រូប ឆយ្ហាត់ អដ្ឋាត បរិឆ្ឆេគា ភាយ អកិឆយ្ហេ សគ្គាត្ត ញ្ញាន្ធិតគ្គោ៍ តស្មា តស្ស ឥស្សតត្តយ្បិ តំ ចុត្តត្តិ ឥដ្ឋត្តាំ៍ “សកាចប្បដិលិកោ”តិ ចិត្តត ឲុសតាដឹត់ បិតុកាចោ ចុច្ចតិ៍ “អតិចត្តី”តិ អតត្តូឆោត់ ចុច្ចតិ៍ “បរិហាយិត្តា”តិ ឌេរា កិច្ចំ អាហ៍ “អច្ឆរាសង្ឃាដក្កលាស្សា”តិ អង្គុលិត់ សង្ឃដ្ដកក្កលាស្ស៍ អាចរិយាតត្តេត្តេរា ភាយ អកិឆយ្ហ ឌីកាការេរា ចុច្ចតិ៍ “អស្សា ចិន្តេយាឌិតិ ភាយ ចិស្សុំ ត បញ្ញាយតី”តិ ចិន្តេយ្បាឌំ បស្សត្តាត់ ត បញ្ញាយតិ៍ តឆា ចិត្តយ្បិ ចដ្ឋតាតត្តរេយច កិច្ចតីតិ យោឌតា៍ តេភាហ “តំ បិ”តិអាទិ៍ ដ្ឋេយកាកោ ភាយ ចដ្ឋតកាកោ, ចយកាកោ ភាយ អត្តូឆាតកាកោ៍ “ឲចញ្ញា កត្តា”តិ លដ្ឋក្កុល ចចត់ “ឲក់ចិត្តំ ឌិចសំ តិដ្ឋតី”តិ បុច្ឆា ចចត់ “អាយត្តា”តិ បដិញ្ញា ចចត់ “ចយក្កលោ”តិ បុច្ឆា៍ “ត ហេចំ ចត្តគ្គោ”តិ បដិក្កេបិ៍ បច្ចត្ត ចចតស្ស ឲការត្តំ៍ ឲចំ តចត្តត្តត្តិ អត្តេ៍ “យហារឆេរតា”តិ យោក្កលិ បុត្តតិស្ស យហារឆេរត៍ តតុ សុត្តគ្គសុ ចុត្តត្តិ សយ្ហគ្គោ៍ “តា”តិ ត ដ្ឋបលក្ខតិ៍ “ញ្ញយស្ស ចុត្តត្តា”តិ ញ្ញយស្ស ចចតស្ស ចុត្តត្តា៍ សក្កត លក្កលំ ចិនយោ យេសំ តាតិ សក្កត ចិនេយ លក្កលាតិ៍ សក្កត ឆយ្ហយេច អាហច្ច តិដ្ឋតិ៍ អយំ អកិឆយ្ហេ ឆយ្ហតាតិ អឆិប្បាយោ៍ “សក្កហ ការតា”តិ អាចរិយ ញុដ្ឋឈោសត្តេ្តទំ ចគតិ៍ “អត្តក្កលំ”តិ ឈឈត្តយយេច ចុច្ចតិ៍ ញ្ញតិ ចត្តា តយត្តំ សារឆត្តីតិ សយ្ហគ្គោ៍ កាឆាយំ៍ “តស្សេចា”តិ តស្សា ឌិតិយា ឲច កគោ៍ សញ្ញគា សញ្ញបិលិត់ យលំ ភាយ ចុច្ចតីតិ យោឌតា៍ “តយត្តំ”តិ តាតិ អត្តក្កលំ ដ្ឋបិគាយ លក្ខត្តីតិ អត្តំ៍ “អឆចា”តិ ឲកោ ឆេរចាគោ៍ “សត្តតិ ចសេត ឆាត់”តិ ឌិតាយ អញ្ញាឆត្តំ បញ្ញាយតីតិ ឲត្ត ឌិតកាចសក្កាតំ ឆាត់ សត្តតិ ឌិតិចសេត ចេឌិតញ្ញត្តិ ចគត្តិ៍ “ញ្ញយស្មិំ បត សុត្តេ”តិ ចេគតាយ ដ្ឋប្បាគោ បញ្ញាយតិ, ចយោ បញ្ញាយតិ, ឌិតាយ អញ្ញាឆត្តំ បញ្ញាយតីតិ ញ្ញត់ សុត្តំ ចគតិ៍ “អប្បដិញ្ញាហេត្តា”តិ អតីចារត្តោ៍ យាចដ្ឋតស្ស តិចត្តិ ភាយ អត្តិ៍ ដ្ឋេយ បរិយត្ត យត្តក្ខតា សា ឲច តិចត្តិ៍ “ខ្ញុំហិ លេត្តហី”តិ រូប ឌេរា រូបក្កេត្តត សក្កហិតា៍ អរូប ឌេរា សក្កាក្កេត្តតាតិ ឲចំ ខ្ញុំហិ លេត្តហិ៍ យច្ឆា តត្ត ចុត្តត្តិ សយ្ហគ្គោ៍ រូបស្ស ដ្ឋប្បាគោ ខ្ញុំឆាកិត្តិត្តា គេសិតោ៍ កាចំ, ដ្ឋបចយោ សត្តតី តិយោឌតា៍ “ចិកាកា រេហស្សា”តិ ដ្ឋប្បាគោ ដ្ឋប្បជ្ជ តដ្ឋេត ឲកោ សយាតោ រូបិត់ ចដ្ឋត សយយេ ដ្ឋប្បាគោ៍ ដ្ឋបទិ ចដ្ឋតដ្ឋេត ដ្ឋបចយោតិ ចុត្តោ៍ អចញ្ញិត្តា ឌិត សយយេ ដ្ឋប្បាគោ យឆា ឌិត តីហារេត ចិរកាលំ បចត្តិ អត្តេត សត្តតីតិ ចុត្តោ៍ ឲចំ ចិកាកា រេហស្ស៍ “យឆាតុលេយ សារសត់”តិ ចិតេតត្ត បុក្កលិត់ អញ្ញាសយាតុលេយ សារសត់៍

“អរូប”ត្តិអាឌីសុ៍ “អរូបំ”តិ សគ្គោសា រូបសណ្ឋាត រហិតត្តា ចិត្ត ចេតសិកំ ភាយំ ចុច្ចតិ៍ “អរូបិ សកាចត្តា”តិ អរូប ឆយ្ហ សកាចត្តា ញ្ញច្ចេចត្តេ៍ តត្ត អរូប ឆយ្ហ សកាចោ ភាយ រូប ឆយ្ហតោ សតក្កុលតចារហស្សក្កុលតចារលក្ខុលុយសកាចោ ៍ ចិកាច តិបិឆេ៍ “កាហក កេហតគ្គ កាចស្ស តំ តំ ឈឈចសេត តិប្បជ្ជតោ”តិ ឲត្ត បច្ចត្តរ ចិឌីសុ ចិឌិ ចិត្តាតច្ឆា អារម្មលាតច្ឆា ចិនឃឹ ចិនយកាចោ កាហក កេហតគ្គ កាចោ ភាយ៍ “តំ តំ ឈឈចសេត តិប្បជ្ជតោ”តិ ចិឌិ ចិត្តាតិ ច ឲកស្មិំ អារម្មលេបិ អាចជ្ជតាឌីហិ តាតា កិច្ចេហិ កាលត្រា ឲច កហល កិច្ចំ សប្បាគេត្តិ៍ តាតា កិច្ចាតិ ច តាតា ចិត្តាត់ ចសេត សប្បជ្ជត្តិ៍ អារម្មលាតិ ច បុរេឌាតាតិ ហុត្តា យាច តាតិ កិច្ចាតិ សប្បជ្ជត្តិ, តាច បច្ចុប្បត្តកាចេត ឆរយាតាតិ ឲច កហលំ សប្បាគេត្តិ៍ ឲចំ សតិ, កាហកាត់ ចិឌិ ចិត្តាតច្ឆា ឈឈត្តយាយុកត្តា ឲច កាហក កិច្ចំ តិប្បជ្ជតិ, សិជ្ឈតិ៍ កេហតគ្គាត់ អារម្មលាតច្ឆា សត្តរស ចិត្តក្កលាយុកត្តា ឲច កេហតគ្គ កិច្ចំ តិប្បជ្ជតិ, សិជ្ឈតិ៍ ឲចំ តំ តំ ឈឈ ចសេត តិប្បជ្ជតោ៍ ចិញ្ញាត្តិ ត្តយំ ឲក ចិត្តក្កលិកំ៍ កស្មា, ចិត្តាតុ បរិចត្តិ ឆយ្ហត្តា៍ “ដ្ឋប្បាគយត្តា”តិ តិប្បត្ត រូបិត់ ដ្ឋប្បាគយត្តា៍ “កក្កយត្តា”តិ តេសយេច កក្កយត្តា៍ “រូប ឆយ្ហាត់”តិ តិប្បត្ត រូប ឆយ្ហាត់៍ “ដ្ឋប្បាគតិរោឆ ចិឆាតស្សា”តិ ដ្ឋប្បាគ តិរោឆ ចិឆាតក្ខតស្ស

ยถาอฏฺฐกถาวาทสฺส ปฏิสิทฺธตฺตาติ สมฺพนฺโธฯ “ตนฺ”ติ ตํ ยถาอฏฺฐกถา วจนํฯ “ตสฺมึ วาเท”ติ ตสฺมึ ยถาอฏฺฐกถาวาเทฯ “ตตฺถ อาคตา”ติ ตสฺมึ วาเท อาคตาฯ ยํ ปน วิภาวนิยํ การณํ วุตฺตนฺติ สมฺพนฺโธฯ “ตํ ฏีกานยนฺ”ติ ตํ โสฬสจิตฺตกฺขณายุกทีปกํ มูลฏีกานยํฯ ตทตฺถํ สาเธนฺโต วิภาวนี ฏีกาจริเยน วุตฺตนฺติ สมฺพนฺโธฯ สงฺคหการสฺส อฏฺฐกถาจริยสฺสฯ “อุปจรียตี”ติ อุปจาร วเสน โวหรียติฯ วิภาวนิปาเฐ “อตีตานี”ติ อารมฺมณานิฯ “ตนฺ”ติ ตํ เอก จิตฺตกฺขณํฯ “เทฺว วา”ติ ทฺวิ ตโย วาฯ “ปริปุณฺณ ปญฺจมูปลกฺขา”ติ ปริปุณฺณ ปญฺจมํ อุปลกฺขาฯ “โส”ติ ฏีกาการโกฯ “อุปฺปาที”ติ ภวงฺคโต โวฏฺฐพฺพนํฯ “โคจรภาวนฺ”ติ ปญฺจทฺวาริก จิตฺตานํ โคจรภาวํฯ “ปุริมานิ เทฺว”ติ ทฺวิภวงฺคารมฺมณานิฯ “นิมิตฺต วเสน คจฺฉนฺตี”ติ อากาสํ ปสฺสนฺตสฺส มุขวํสํ มุขนิมิตฺตํ มุขปฺปฏิพิมฺพํ อากาเส อุปฏฺฐาติฯ เอวํ รูปารมฺมณํ จกฺขุปสาเท สงฺฆฏฺฏนาย โสตปสาเท ตํ สทิส นิมิตฺต วเสน คจฺฉนฺติ, น วตฺถุ วเสน คจฺฉนฺติฯ สยํ คนฺตฺวา น คจฺฉนฺตีติ อธิปฺปาโยฯ อสมฺปตฺตานเมว อารมฺมณานํฯ “นิมิตฺต อุปฏฺฐาน วเสนา”ติ นิมิตฺตสฺส อุปฏฺฐานวเสนฯ “นิมิตฺต อปฺปนาวเสนา”ติ นิมิตฺตสฺส ปเวสน วเสนฯ มโนทฺวาเร ปน อสมฺปตฺตานิเยว หุตฺวาติ วิเสโสฯ “อาปาถํ ภวนฺเตตฺวา”ติอาทีสุ “ลทฺโธกาสานี”ติ ลทฺโธกาสานิฯ “ลทฺโธกาสนฺ”ติ อโนกาสํ ลทฺโธกาสํ โส จ ลทฺโธกาสตฺตา ตาลปณฺณ อาปาเตตฺวา อกฺโกสํ อุปฏฺฐาเปติฯ ตตฺถ “อาปาเตตฺวา”ติ อชฺโฌตฺถริตฺวาฯ “จกฺขาทีปเถ”ติ จกฺขาทีนํ วิสยภูเตฯ น เกวลํ อตฺตโน ทฺวาเรสุ เอว อาปาถํ คจฺฉนฺติฯ อถ โข มโนทฺวาเรปิ อาปาถํ คจฺฉนฺติฯ น เกวลํ ภวงฺเค มโนทฺวาเร เอว อาปาถํ คจฺฉนฺตีติ โยชนาฯ “เตสุ ปนา”ติ เตสุ อารมฺมเณสุ ปนฯ ตานิ อารมฺมณานิ โยสํ ตานิ ตทารมฺมณานิฯ น เอกกฺขเณ ปญฺจสุ อารมฺมเณสุ วีถิ จิตฺตานิ ปวตฺตนฺติ, เอเกกสฺมึ อารมฺมเณ เอวาติ วุตฺตตฺตา น ทฺวีสุ, น ตีสุ, น จตูสุปิ วตฺตพฺพํฯ พหุจิตฺตกฺขณาตีตานิ ปญฺจารมฺมณานิ พหุจิตฺตกฺขณาตีเต ปญฺจทฺวาเรติ โยชนาฯ ปญฺจทฺวาเรติ จ ปญฺจทฺวาเรสูติ อตฺโถฯ “เอวํ สตี”ติ เตสํ ปสาทานํ อาวชฺชเนน สทฺธึ อุปฺปตฺติยา สติฯ “อาทิลกฺขณนฺ”ติ ปญฺจารมฺมณานํ ปญฺจทฺวาเรสุ อาปาถา ภวน สงฺขาตํ วิสยปฺปวตฺติยา อาทิลกฺขณํ จลนญฺจ ฆฏฺฏนนฺติ สมฺพนฺโธฯ “ยถา ภณิตนฺ”ติ ปฏิสนฺธิโต ปฏฺฐาย ภณิตปฺปการํฯ วิภาวนิปาเฐ “โยคฺย เทสาวฏฺฐาน วเสนา”ติ อาปาถํ อาคนฺตฺวา ยุตฺตฏฺฐาเน อวฏฺฐาน วเสน ยุชฺชนญฺจ, ปตฺตนญฺจ, โอโลกเนญฺจ, ฆฏฺฏนนฺติ จ อาปาถา ภวนนฺติ จ วุจฺจตีติ โยชนาฯ เหฏฺฐา วุตฺตาเยว อาปาถา ภวนฺเตตฺวาติอาทินาฯ “นานา ชาติเยสู”ติ นานา ชาเตสุ ชีเวสุฯ “เอโก ปฏิฆาโย นายา”ติ ยถา โทวาริกสฺส ทาตุกามฺมิปิ ปฏิสนฺธิ กณฺฑวตฺต ปฏิฆาย วเสน สกเล ฏาติเกฺขตฺต ปฐวิกมฺปนํ อโหสิ ตถา เอวมฺปิ ปญฺจทฺวาเรสุ เอเกกสฺมึ ทฺวาเร อารมฺมเณ ฆฏฺเฏนฺเต ปฏิฆาย วเสน ภวงฺค จลนํ โหติฯ อยํ ปฏิฆาโย นาโย “สเหวา”ติ เอกโตเยวฯ ภทํ หทย วตฺถุ นิสฺสิตสฺส ภวงฺคสฺส จลนํ สิยาติ โยชนาฯ เอตฺถ จ ปญฺจวิญฺญาณสฺส จลนํ สิยาติ ปุจฺฉํ น วตฺตพฺพํฯ กสฺมา, ตถา ปญฺจวิญฺญาณสฺส อวิชฺชมานตฺตาฯ ยทา จ ตํ วิชฺชติ, ตทา ตํ น จลตีติ น วตฺตพฺพํฯ สพฺพมฺปิ หิ วีถิจิตฺตํ กาย จลติ เยวาติฯ สนฺตติ กาย ปุพฺพา ปรปฺปพนฺธา สณฺฐานํ กาย สหปฺปวตฺตานํ เอกโต ฐิติฯ ปุน สณฺฐานํ อธิปฺเปตํฯ ปญฺจนิสฺสย มหาภูเตหิ สทฺธึ หทย วตฺถุ นิสฺสยภูตานํ เอก สณฺฐาน ภาเวน เอกาพทฺธตฺตาติ วุตฺตํ โหติฯ เตนาห “สณฺฐาน วเสนาติ ปน วตฺตพฺพนฺ”ติฯ “ตาทิสสฺส อตฺถกฺกม จลนสฺสา”ติ วิภาวนิยํ เทสิตกฺกโมปาย สทฺธึ รูปินา ปสาเท ฆฏฺฏิเต นิสฺสยสฺส มหาภูตสฺส จลิตสฺส อตฺถกฺกเมน ตํ สมฺพนฺธานํ เสสรูปานมฺปิ จลเนน หทย วตฺถุมฺปิ จลิเต นิสฺสิตสฺส ภวงฺคสฺส จลนา การเณ ปวตฺติเตตีติ เอวํ วุตฺตสฺส อตฺถกฺกม จลนสฺสฯ “ภวงฺคุปฺปาทนฺ”ติ ภวงฺค สนฺตติฯ “กุสลานนฺ”ติ ภวรตฺตา สลฺลกฺขิตนฺติ ปุนเรวาติ สนฺนิฏฺฐาเปนฺตาฯ “โยนิ โสมนสิการาทิวเสนา”ติ โยนิ โสมนสิการา กุสล ธมฺมุปฺปตฺติยา ปจฺจยาฯ อโยนิ โสมนสิการา อกุสล

ឌចត្ុប្បត្តិយា បច្ចយោ៍ តិវត្ុសយ សត្តាតតា ក្រិយឌចត្ុប្បត្តិយា បច្ចយោ៍ ខេតុ ច សោយតស្ស ឌចតាឌីតំ ស្តប្បត្តិ បច្ចយោបិ ខេដ្ឋា ចិត្ត សង្គហេ ចុត្តនយេន វេចឌិតព្វោ៍

“កចក្កបិតោ”តិអាឌីសុ៍ “អាចជ្ជនតោ បដ្ឋាយ ស្ដ្ឋិតំ”តិ ពយុ ចិបិពសត្តាតតោ ច តគារយុលតោ ច យុត្តិត្វា ចិស្សំ ក្រិយាយយ ញ្យាបិវេត អារយុលត្តទំ ពតេហត្វា ស្ដ្ឋិតំ សយដ្ឋិតំ៍ កចក្ក ចលតយ្យិ ស្ដ្ឋាតស្ស អាឌី ហោតិ៍ តស្មា តយ្យិ ស្ដ្ឋិតេ ចិត្ត សត្តាតេ សង្កាលប្បត្តា បឆយ កចក្ក ចលតតោតោយេច ចាតិ ចុត្តំ៍ “ព្ទាយស្មិំ ធាតេ”តិ ចីឆិ ចិត្តាតំ អត្ុក្កមេយត អត្តតោ ពិរេច្ចហិ អារយុលប្បចត្តិដ្ឋាតោ៍ “ឆោចាទិរោបយា”តិ ពាឆិរឆោចាទិរោបយា៍ “កាយិវិល្លាបយា”តិ កាយឆារោបយា៍ “អវេដ្ឋាបយា”តិ អដ្ឋប្បវេលិបយា៍ អញ្ញាបិ ស្ដបយា អត្ថិ៍ យក្កដសុវត្តាបយា, ស្ដ្ឋយេត្តាបយា, ឌដ្ឋេទ្ឋាបយា៍ តាសញ្ញាបិ អដ្ឋសាលិតិយំ ចិបិព្ធារ ពឆារេតា ពតេហតព្វា៍ “យត្តិហី”តិអាឌីសុ៍ “ពឆំ ល លក្ក ឃោឌតា ហោតី”តិ៍ ចក្ខុ ចត្វ ចចតដ្ឋា, ចក្ខុទ្វារ ចចតដ្ឋា, រូបិ រយុល ចចតដ្ឋា, ចក្ខុ ចិញ្ញាណ ចចតដ្ឋា, ចក្ខុទ្វារ ចីឆិ ចក្ខុ ចិញ្ញាណ ចីឆិ ចចតដ្ឋា, អតិយហត្តា រយុល ចចតដ្ឋា,តិ ឯតាតិ លចចតាតិ៍ តេហិ លលក្កេហិ អាហទិត្វា ព្ទាយិស្ស ចីឆិយំ ឆស្សិតាតិ៍ វេសចីឆីសុបិ យឆាលិកំ ឆស្សិតព្វាតិ៍ ឯចំ លលក្កឃោឌតា ហោតិ៍ “ឯត្ត ច យត្តកាតី”តិអាឌីសុ៍ “ឯក្ខុត បញ្ញាស បរិយាលោសុ”តិ ឯពស្សតិបុត្ត រូបឆយុស្ស ឯពបញ្ញាស យវេត្តសុ លដ្ឋកក្កលោសុ ស្ដប្បាឆក្កលដ្ឋា កក្កលដ្ឋា ធវេបត្វា យវេជ្ជឯក្ខុត បញ្ញាស យត្តាតិ ចិតិក្កលាតិ សត្តិ៍ តេសុ លលោសុ អត្ុក្កមេយត ស្ដប្បត្តា ឯក្ខុត បញ្ញាស ចក្ខុ បសាទា ច សត្តិ៍ “ពិស្មិំ”តិ តេសុ ពតេស្មិំ តាយ ចក្ខុ បសាទេ ត ឈវដ្ឋត្តីតិ ត ចត្តព្វាតិ៍ “តេសុ បតា”តិ តិទ្ធារលេ ក្រុយុចចតំ៍ “យេឆច ឯពំ ចក្ខុ”តិ តិទ្ធារលឹយំ៍ តំ បត ពតយត្តិ៍ អតីត កចក្កត សទ្ធិំ ស្ដប្បជ្ជិត្វា តំ អតិក្កយុ កចក្ក ចលតក្កលោ ល្ទឈដតំ ឯពំ ចក្ខុ៍ តំ បត ចក្ខុ ចិញ្ញាណស្ស ចត្វ ភាចដ្ឋា ទ្វារភាចដ្ឋា សាធេតិ៍ វេសចិញ្ញាណាតំ ទ្វារភាចំ សាធេតីតិ៍ តេតាហ “យឆារទំ”តិ៍ ឯតេឆច ឯតំ ឯច ចក្ខុ ពិច្ច សាធតំ តាយ ហោតិ ចីឆិ ចិត្តប្បត្តិយា ចត្វ ពិច្ចទ្វារ ពិច្ចាតំ សាធតតោ៍ “យំ យជ្ជិយាឃុពំ”តិ យត្តាឃុព អយត្តាឃុកាតំ យវេជ្ជបចត្តត្តា យំ យជ្ជិយាឃុពត្តិ ចឆត្តិ៍ តំ ពិច្ច សាធតំ តាយាតិ ឃោឌតា៍ “ព្ទាតទាតិ បតា”តិ ឯក្ខុត បញ្ញាស បរិយាលោសុ ចក្ខុ បសាទេសូតិ ចុត្តាតិ, តេសុ ឯពំ ពិច្ច សាធតំ ធវេបត្វា វេសសាតិ ព្ទាតទាតិ អដ្ឋ ចត្តាលីស ចក្ខុតិ យោឈចត្វតិ តាយ ហោត្តិ៍ រូបិ រយុលេហិ សទ្ធិំ លទ្ឋ ឈដ្ឋតាតយ្យិ សតំ ចីឆិ ចិត្តប្បត្តិយា ចត្វ ពិច្ចទ្វារ ពិច្ចរហិតត្វា៍ តេសុ ពតយាតិ យត្តាឃុកាតិ តាយាតិ អាហ “តាតិ បតា”តិអាឌិ៍ ពិច្ច សាធតតោ បុរិយាតិ តាយ អតីត កចក្កតោ បុវេ តេរសសុ កចក្កសុ អាឌី កចក្កស្ស កក្កលតោ បដ្ឋាយ លោល លោល ស្ដប្បត្តា សត្តតិំស ចក្ខុ បសាទា៍ តាតិ យត្តាឃុកាតីតិ ចឆត្តិ៍ ពស្មា, ពិច្ច សាធតតោ អប្បតរាឃុពត្តា៍ ពិច្ច សាធតតោ បច្ឆិយាតិ តាយ អតីត កចក្កស្ស ចិតិក្កលតោ បដ្ឋាយ លោល លោល ស្ដប្បត្តា ឯពាឆស ចក្ខុ បសាទា, តាតិ អយត្តាឃុកាតីតិ ចឆត្តិ៍ ពស្មា, ពិច្ច សាធតតោ ពហុតរាឃុពត្តា៍ តក្ខយាតិបិ អដ្ឋ ចត្តាលីស យត្តាតិ វេទិតព្វាតីតិ សម្ពន្ធោ៍ “តតោ”តិ តេហិ អដ្ឋចត្តាលីស យត្តហិ៍ “បុរិយតរាតី”តិ សត្តតិំស យត្តាឃុពេហិ បុរិយតរាតិ៍ តាតិ ហិ ចក្ខុ ចិញ្ញាណស្ស ស្ដប្បាឆក្កលោ ចិតិ ភាវេចត អត្ុបលទ្ធត្តា ព្ទាឆ ត ពហិតាតិ៍ “បច្ឆិយតរាតី”តិ ឯពាឆស អយត្តាឃុពេហិ បច្ឆិយតរាតិ៍ តាតិ ច ចក្ខុ ចិញ្ញាណស្ស ស្ដប្បាឆក្កលោ ស្ដប្បត្តាតិបិ តស្មិំ លោល ចិតិ ភាវេចត អត្ុបលទ្ធត្តា ព្ទាឆ ត ពហិតាតិ៍ ពស្មា បត ចក្ខុចិញ្ញាណស្ស ស្ដប្បាឆក្កលោ ចិតិ ភាវេចត អត្ុបលទ្ធាតិ តក្ខយាតិ ព្ទាឆ ត ពហិតាតីតិ៍ ចក្ខុ ចិញ្ញាណស្ស ស្ដប្បាឆក្កលោ ចិតិ ភាវេចត ធរយាតាតំ អដ្ឋចត្តាលីស យត្តាតំ ចក្ខុតំ យវេជ្ជឯច ពតយំ ចក្ខុ ចក្ខុ ចិញ្ញាណស្ស ចត្វ ពិច្ច ទ្វារ ពិច្ចំ សាធេតីតិ អាសង្កិតព្វំ ហោតិ៍ ឯត្ត ច បដ្ឋា ចត្វតិ តាយ អត្តតោ ចិតិក្កលេ ឯច បដ្ឋាចិញ្ញាណាតំ ចត្វទ្វារ ពិច្ច សាធពត្តា ចក្ខុ ចិញ្ញាណស្ស ស្ដប្បាឆក្កលោ ចិតិ ភាវេចត អត្ុបលទ្ធត្តា ព្ទាឆ ត ពហិតាតីតិ ច, ចក្ខុ ចិញ្ញាណស្ស ស្ដប្បាឆក្កលោ

ฉิติ หาเจต ฉรยาภาตฺติ ฉ, ธุตฺติ ฉฏฺฐํา

“ตุตฺ นิยา”ติอาทีสุ “ฐยาฆ ชิจิยา”ติ ฐยาฆ อติยหตฺา รยุฬ ชิจิยา “นยุฆาฆกฺาทิกา”ติ รุปิ รยุฬาติ นยุหกฺาทิกา “ถฏฺนฺลกฺฬา”ติ ถฏฺถถตฺฺติกา “ถตฺฺกฺาทิกา”ติ ธตฺ นฏฺาตกฺาทิกา “ตายกฺาทิกา”ติ ตาย บฏฺตฺตฺกฺาทิกา “อลิตถกฺสฺ กาทิกา ชิยา”ติ รตฺตกฺาเร ตุเกา อลิติ กเหตฺา บริฑฺยติ อเฏฺา ติ บยฺเตฺา ถกฺ ชิฆ ยฏฺาติ ตตฺ อลิตยฺ กตกตฺาเต บกฺุยฺตฺ รุบ อาเรฏ ถกฺาร ชิจิเยา ฏฺยฬฺตฺิ ยเภาตฺร ชิจิเยา บต บุริย บุริยาทิ ถกฺาร ชีจีหิ กทิตาติ อตีต รุปิติ อยุตฺตฺา ตุกเตา นฏฺาตฺา นตฺติตฺา กตฺา กตฺิ ตถา บยฺตฺย ถกฺ ชิฆ ฏฺบฏฺติ ตุธิ อฆิ นยุฆาฆกฺาทิกา ฉฏฺฐํา “ตตฺ ตถารยุฬยฺเถา”ติอาทีสุ “ฆยฺา”ติ ฆยฺ อารยุฬยฺ ชิตฺาติติ ฉ ตาตารยุฬาติติ ฉ กยุบฉาติ อถเนเย ตฺ อารยุเฬ “นฏฺห กาเรตา”ติ เบิราฬ อฏฺกถาเยา ตุกเตา นฏฺเหตฺา กตตฺา ตฺฆฺเฬาเนตฺเรต กตา นตฺา อฏฺกถาเยา นฏฺหฏฺกถา ตาย เรา ฉ นฏฺห กาเราติ ธุตฺติ “ฐฉ ปี”ติ ฐยฺ อหิฉยุตฺ นฏฺเหปิ “เถเรตา”ติ อตฺรุฏฺเตฺเรต “ตุกยฺิ ฐฺติ เฆถา”ติ “ฆยฺ หิ ถตฺาริ”ติอาทีสุ ฆยฺ อารยุฬยฺ ถตฺาริ ถา บฏฺถา ฬถาติอาทีตา เฆาเขตฺ “ขถตยฺิ อตฺุยฺตฺา”ติอาทีสุ “อตฺเตา บฉาต ฏฺฆยา”ติ อตฺุยฺตฺาติ บฉยฺ บรเตา ‘ฆิ บถตฺ’ติ อตฺเตา บฉาต ฏฺฆาบธิ อตฺิ เตต อตฺเตา ฏฺฆาบเฉต นฏฺฏ อเตฺา “กตฺถิ ธุตฺา”ติ กตฺถิ นฏฺกเตฺฺ ธุตฺา อปิ ฉ, เหตฺยฺิฏฺาบฏฺเยา ลกฺเฬ เหตฺยฺิฏฺ ยาตตฺ บฏฺยา เฆาตติยฏฺต ธุตฺา, ต ถถติยฏฺตาติ ฉฏฺฐํา “บกติ ติยาเยตา”ติ ตุเตต บฏฺย ชิเนเยติ, ถตฺาริ ถา บฏฺถา ฬถา ขถตาติ ฏฺยฬฺตฺิติ ฉีเบติ เตตาห “ตุตฺบตา”ติอาธิ “ฐตฺิกฺติ”ติ ถานฏฺเตฺ อฏฺาบธตฺ นยานบธตฺิ ธุตฺิ “ธิกฺติ ถา ติกฺติ ถา”ติ “เถาฏฺตฺยฺ อาเนถตตา”ติ อาเนถต บฏฺยตาถา บฏฺยุยฺตฺตาถา “อาถฏฺตายา”ติ ตุตฺ เถาฏฺตฺต กิฏฺ อาถฏฺตยฺิ นฏฺฬฺาติ ฐฉปิ อารยุฬ ฏฺตฺลตาฆ ถตฺยฺตฺ ขถตฺยฺตฺิ ฐฺฐิ ตฏฺาติ เฆาขตา ตตฺ “ฐฉ ปี”ติ ฐยฺ บริตฺา รยุฬ ถาเรปิ ติเถาฏฺตฺติกา บฏฺ บริตฺา รยุฬ ชิจิเยาติ เฆาขตา “ฐตราติ”ติ บริตฺ ยหตฺาติ ยหตฺา รยุฬาติ “ฏฺกฆถาปี”ติ อาปิตา กยต ถเนตปิ อารยุฬ กเรฬ ถเนตปิ ฐยฺ บฉยฺ

๑๖๘ “ยเภาตฺเร บตา”ติอาทีสุ “บริตฺกฺฬา ปี”ติ ชิตฺ ฉยฺาเฉยา อยฺตรกฺฬาปิ “อตีตาภากตา ปี”ติ อตีตาภากต ฉยุปิ “ฬฏฺเตตา”ติ รุปิฉีติ ฬฏฺเตต “ฆตฺา”ติ ฆยฺิ ตถเตฺ “บฏฺาตฺาราตฺ ตาฏฺกฺ”ติ บฏฺาตฺาร ชิจิ อตฺาติ อตีติ อาลยฺฬิ บเตฺตฺติ เฆถาติ นยฺตฺ “ฆถาปิตา กตเยถา”ติ บกติยา อาปิตา กตยฺการเยถ “ตฉา ตฉา”ติ ฉีฏฺ นยฺตฺาฉีตา เตต เตต บกาเรต “กิตฺิ”ติ กิตฺิ อารยุฬิ “ฉีฏฺา”ติ บฏฺกฺ กตฺา บฏฺาตฺารกฺาทิตฏฺิอารยุฬิ บฏฺกฺตเฏฺต ฉีฏฺตฺิ ธุตฺติ ฆิ กิตฺิ อารยุฬิ “อตฺยาเตตฺยฺา”ติ ตุเถเยถ ทถิตฺ, ทถิยฺติ, ทถติติ อตฺยาตฏฺาเฬต ชิตฺตฺยฺ ติ นฉีนิ อารยุฬิ “บรยฺ นฏฺหตา”ติ บรถถติ ยุตฺา ฆถา อฆิ ถถติ, ตเถ เถตตฺิ นฏฺหตา “ฉีฏฺ” ธุตฺติ ถาลิ ถา ลฏฺิ ถา “ติฏฺาติ”ติ ยฺฏฺ ตฺเลิกติ “ฬตฺิ”ติ ฬยติ นหติ อฏฺาถตฺ อกยติ ฉีฏฺยา ติฏฺาติ ฉีฏฺติฏฺาติ ฉีฏฺติฏฺาตยฺ ฬตฺิ ฉีฏฺติฏฺาตกฺติ “เนนิ”ติ ตาตากยุ ตาเลตาติอาธิกิ “เฉเถตา บนิทารถเนตา”ติ เฉถตา กฉาธิ เกเนตฺิ ยุปิตเตฺ ตาตารยุฬาติ ฏฺบนิหริตฺา ฉเยฺตฺิ ตุธิ เฉเถตา บนิหาร ถเนตาปิ อตฺเถาิเฉา ตาย เลิกิยฏฺาฬ ถเนต ถตฺยฺตฺ ฉยุติ อตฺตฺฏฺติ บฉีเถเฉา ตาย เลิกฺตฺเรฏฺาฬ กิตฺิ อตตฺ รุบ

និស្សយ បច្ចយគ្គហណេន បកតូ បនិស្សយ បច្ចយម្បិ ឧបលព្ភតិ។ ចិត្ត សន្តានស្ស អជ្ឈត្តរូបនិស្សយ បច្ចយភាវោ តាយាតិ សម្ពន្ធោ។ អជ្ឈត្ត រូប និស្សយ បច្ចយវត្ថុ តាយ អជ្ឈត្ត បរេសំ ចិត្តុប្បាទនេវ យថាវុត្តិកា ហោតីតិ ទស្សេតិ។ អជ្ឈត្ត រូប និស្សយ បច្ចយាភាវោតិបិ យុជ្ជតិ។ កថំ យថាចិត្តុប្បាទោតិ អាហ “សតិ បិ”តិអាទិ។ “សុច្ច អាវេសចិត្តា”តិ ឯត្ថ បច្ឆា អប្បមុស្សយានំ កត្វា ឋិតប្បន្នំ វេទនំ សុច្ច អាវេសនំ តាយ។ ន កេវលំ បុរិម ចិត្ត សន្តានស្ស សោ ឧបនិស្សយ បច្ចយាភាវោ ឯវ យថាចិត្តុប្បាទោ ហោតិ។ បកតិយា ចិត្តស្ស ចិចិត្ត ភាវ សន្តានំ ចិន្តនា កិច្ចម្បិ យថាចិត្តុប្បាទំ ហោតីតិ ទស្សេតុំ “ចិត្តញ្ច តាយា”តិអាទិមាហ។ កថំ យថាចិត្តុប្បាទំ ហោតីតិ អាហ “កិញ្ចិ និមិត្ត”តិអាទិ។ “កិញ្ចិ និមិត្ត”តិ ទិដ្ឋាទីសុ នានា រម្មណេសុ កិញ្ចិ អប្បមត្តកំ ទិដ្ឋាទិកំ អារម្មណ និមិត្តំ។ “តេហិ ធការេហី”តិ តេហិ កត្វាវុតេហិ ទិដ្ឋាទីហិ ការណេហិ។ “ទោឌីយមានំ”តិ បវោឌីយមានំ។ “អញ្ញាសយ យុត្តំ”តិ អញ្ញាសយេន សំយុត្តំ។ ភវង្គ ចិត្តស្ស អារម្មណំ តាយ អចិន្តិតំ ហោតិ។ ភវង្គំ ធារេត្វា អាវជ្ជនំ និយោជេតីតិ សម្ពន្ធោ។ “លទ្ធ បច្ចយេសុ”តិ អាលោកាទិនយេន វា ទិដ្ឋាទិនយេន វា លទ្ធ បច្ចយធម្មេសុ។ ឋានិកិនិន្នាការោ តាយ និច្ចកាលម្បិ តេសុ អារម្មណេសុ អភិមុខំ និន្នាការោ។ តេន អាការេន បវត្តា យនិការោ។ តេន សម្បយុត្តស្ស។ ឯតេហិ ធនេហិ សុទ្ធមនោទ្វារេ អារម្មណានំ អាបាថាគមនញ្ច ភវង្គ ចលនញ្ច ន កេវលំ លទ្ធ បច្ចយានំ អារម្មណានំ ធម្មតាយ ហោតិ។ តាទិសេន បន យនិការេន យុត្តស្ស សមញ្ច ចិចិ ចិត្ត ចិន្តនា កិច្ចស្ស ចិត្តស្ស ធម្មតាបិ ហោតីតិ សិទ្ធំ ហោតិ។ ន ហិ អារម្មណត្តេន អភិនិន្នាការោ តាយ នត្ថីតិ សក្កា ចត្តុំ។ កថំ, អកាមិត ចិត្តានំ បយាគ ពាហុលានំ ឧនានំ កតាទិ ការហចិ កាចនា យនិការេ ភវិយាទេបិ ចិចិ ចិត្ត សន្តានស្ស ពាហិរ្ធា នានារម្មណេសុ អភិនិន្នាការស្ស សត្តិស្សុតតោតិ។ “យថា ទេត្វា”តិ យថា ឯត្ថ មនោទ្វារេ រូបាទិរូប សត្តានំ ចិន្តិតា រម្មណេបិ តទា រម្មណុប្បាទោ នត្ថិ, ឯវត្ថិ សោឧនា។ ពាលចិកច្ចូកថាយំ បន ចោទ្ទនធារោបិ អាគតោ។ យថាហ សុបិនេនេវ ទិដ្ឋំ ចិយ ហេ, សុតំ ចិយ ហេតិ កធនការេបិ អព្យាកតោ ហោតីតិ។ តត្ថ ហិ “អព្យាកតោ ហោតី”តិ សុបិនន្តេ មនោទ្វារេ ទូតិក្កតំ ឧប្បន្នស្ស អាវជ្ជនស្ស វសេន អព្យាកតោ ហោតិ។ តទោ បរំ ភវង្គបិតោ។ អដ្ឋសាលិនិយម្បិ ទស្សិតំ អយំ បន ធារោ ទិដ្ឋំ ចិយ ហេ, សុតំ ចិយ ហេ តិអាទីនិ ធនការេ លព្ភតីតិ។ តំ បន បញ្ច ទ្វារេ បរិត្តារម្មណ ទូតិក្កតំ ឧប្បន្នស្ស ចោទ្ទនស្ស វសេន ទស្សិតំ។ “សោបិ ពួឆ លទ្ធិ ធនតិ ហោតី”តិ សោបិ ធារោ ព្ទយស្មិំ មនោទ្វារេ លទ្ធិ ធនតិហោតិ។ “ភវង្គ ចលិតេ និចត្តភកធារានំ”តិ ទូក្កតំ ភវង្គ ចលនមត្តេ ធត្វា ចិចិ ចិត្តានិ អនុប្បជ្ជិត្វា ភវង្គបាតវសេន និចត្តភកានំ មោឃធារានំ មនោទ្វារេបិ បយានំ ន ភវិស្សតិហោតិ។ អធ ព្ទយស្មិំធារេ ចិចិ ចិត្តប្បវត្តិ នត្ថិ។ ឯចំ សតិ, ព្ទយស្មិំ ចិចិ សន្ទេហ សោ ធារោ ន ចត្តទ្ធោតិ ទេ។ ចត្តទ្ធោហោតិ។ កថំ, ឍនា ចិសយប្បវត្តីតិ ព្ទយស្មិំ ឍេក្កា សង្ខិតត្តាតិ ទស្សេតុំ “ចិសយេ ធ អាបាថាគតេ”តិអាទិ ទស្សិតំ។ អារម្មណភូតា ចិសយប្បវត្តិ។ ឯកេកស្មិំ អនុពន្ធកធារេ។ “តទារម្មណ ធារាទយោ”តិ តទារម្មណ ធារោ ឧចនធារោ ចោទ្ទនធារោ មោឃធារោ។ តេសុ បន តទា រម្មណធារោ ចត្តគ្គហណេ ធ តាយគ្គហណេ ធ ន លព្ភតិ។ “ចត្វា”តិ ហិ សណ្ឋាន បញ្ញត្តិ។ “តាយំ”តិ តាយ បញ្ញត្តិ។ ន ធ តទា រម្មណំ បញ្ញត្តា រម្មណំ ហោតីតិ។ តេន ទស្សិតំ “យថារហំ”តិ។ “តត្វា”តិ តេសុ ទិដ្ឋធារាទីសុ ឍសុ ធារេសុ។ ឯតរហិ បន កេចិ អាចរិយាតិ បិធេសវេសា “អតីត ភវង្គ ធវេសនា”តិ ឯកំ ភវង្គំ អតិក្កម្ម អាបាថា គតេ អារម្មណេ ឯកោ ធារោ, ទ្វេ ភវង្គានិ អតិក្កម្ម អាបាថា គតេ ឯកោតិអាទិនា អតីត ភវង្គ គណនវសេន។ “តទា រម្មណ ធវេសនា”តិ តទា រម្មណស្ស ឧប្បន្នធារោ អនុប្បន្ន ធារោតិ ឯចំ តទា រម្មណ ធវេសន។ កប្បេន្តិ ចិន្តេន្តិ, ចិធហន្តិ ចា។ “ឍឍ ធវេសន ពាលចន្ទ្រាលតា សម្ពុទ្ធោ”តិ យថា បញ្ចទ្វារេ អតិមហន្តា រម្មណេសុបិ អារម្មណ ធម្មា ឧប្បាទំ បត្វា អាទិតោ ឯកចិត្តក្ខណមត្តេ ទ្រុព្ពលិ ហោន្តិ។ អត្តនោ ទ្វារេសុ អាបាថំ អាគន្តុំ ន សក្កោន្តិ។ ឯក ចិត្តក្ខណំ បន អតិក្កម្ម ពាលចន្តា ហោន្តិ។ អត្តនោ ទ្វារេសុ អាបាថំ គន្តុំ សក្កោន្តិ។ យថាត្វា

វេទនាទីសុ បន ន្តិ ចិត្តក្ខណិកមេវ ទុព្វលា ហោន្តីតិអាទិនា វុត្តត្តា ។ ន តថា យថោក្តេ អារម្មណានិ ឯត្ថ ជវនេន ពលវទុព្វលតា

សម្ភវោ អត្ថិ ។ កស្មា តត្ថីតិ អាហ “ឋានា”តិអាទិ ។ តត្ថ “ឋានា”តិ តស្មិំ វីថិ ចិត្តប្បវត្តិកាលេ ។ “ឋត្វា”តិ យថោក្តេ ។

“ឯត្ថ និយមា”តិអាទីសុ ។ “និយមា”តិ កេវលំ ចិត្តារម្មណា និយមា ។ ឯកំ អាវជ្ជនំ អស្សាតិ ឯកាវជ្ជនា ។ “វីថិ”តិ វីថិចិត្តប្បពន្ធោ ។ ឯកាវជ្ជនា ច សា វីថិ ចាតិ វិគ្គហោ ។ “អាវជ្ជនំ”តិ អាវជ្ជនចិត្តំ ។ តំ វា អាវជ្ជតីតិ សម្ពន្ធោ ។ “តំ តំ ជវនេន”តិ តេន តេន ជវនេន សហុប្បន្នំ វា បរស្ស ចិត្តំ អាវជ្ជតិ កិន្តិ យោជនា ។ “កិមេត្វា”តិ ឯត្ថ វចនេ កិន្តិ ចត្តារិ អត្ថីតិ អត្ថោ ។ យទិ ឯវំ អាវជ្ជនត្តា ជវនានិ វាតិ អធិការោ ។ “តេនាបិចិត្តំ”តិ បរស្ស ចិត្តំ ។ “ឯវម្បិ និព្ពត្តិយេវា”តិ ជវនានំ ឆន្ទតោ និព្ពត្តិយេវ ។ ឯត្ថ អដ្ឋកថាយំ វីតិក្កមេតិ សម្ពន្ធោ ។ តំ ចិត្តំ និរុទ្ធម្បិ ជវនានម្បិ បច្ចុប្បន្នមេវ ហោតីតិ យោជនា ។ “អទ្ធាវសេន គហិតំ”តិ អទ្ធា បច្ចុប្បន្នំ វសេន គហិតំ ។ “សន្តតិវសេន គហិតំ”តិ សន្តតិ បច្ចុប្បន្នវសេន គហិតំ ។ អាវជ្ជនាធិការតោ សព្វេសម្បិ អាវជ្ជន ជវនានំ ចិត្តមេវ ហោតិ, តស្មា ឯកតោ អតីតំ បច្ចុប្បន្នំ ហោតិ, តស្មា កាលតោ អតីតម្បិ វុត្តំ ហោតិ ។ អនន្តរបច្ចយេ អតីតោ ច បច្ចុប្បន្នោ ច ឯត្ថ វសេន យុជ្ជតិ ។ យទិ អទ្ធាសន្តតិ វសេន យុជ្ជេយ្យ, បច្ចុប្បន្នោ ឯកោ បច្ចុប្បន្នស្ស ឯកស្ស អនន្តរ បច្ចយេន បច្ចយោតិ វុត្តោ ភវេយ្យ ។ កស្មា, ឯកាវជ្ជន វីថិយំ ជវនានិ ចិត្តានិ អទ្ធាសន្តតិ វសេន បច្ចុប្បន្នានិ ឯវ ហោន្តីតិ ។

១៦៥។ អប្បនាវារេ “អប្បនា ជវនំ”តិ កម្មបថំ ។ “តទា វេទនំ”តិ កណ្ហបថំ ។ “ឧត្តរិយ សមតាទីហិ”តិ សង្ខាទីនំ បច្ចន្តំ ឧត្តរិយានំ អញ្ញមញ្ញំ អភិ ចត្តនវសេន សមតាទីហិ ។ “បរិតោ”តិ សមន្តតោ ។ “ឧបេច្ចា”តិ ឧបគន្ត្វា ។ អប្បនំ វហិតំ ជវនំ សមត្ថ ការេវា អប្បនាវហសមត្ថការេវា ។ “យស្ស បវត្តិយា”តិ យស្ស ឧបចារ ជវនស្ស បវត្តិតោ ។ “អចិរំ កាលំ”តិ អចិរកាលេ ។ បរិត្ត ជាតិកា នាម កាមាវចរជាតិ ។ “ភោត្តំ”តិ កម្មកត្ត បទំ ។ “អភិរុយ្ហតី”តិ ករណា ពលេន អភិរុយ្ហមានំ ហោតិ ។ អភិមុខីយមានំ ហោតីតិ អត្ថោ ។ “លិជ្ជតី”តិ ពន្ធំ បន អភិភវតស្ស និលាបត្ត ភស្សតំ ។ យាវ តំ ភោត្តំ ភេទំ បាបុណាតិ, តាវ អភិរុយ្ហតិ, មជ្ឈីយតីតិ វុត្តំ ហោតិ ។ ភោត្តំ អភិភវតីតិ ភោត្រក្ខតិបិ យុជ្ជតិ ។ “បញ្ចមំ”តិ បញ្ចមេ ចិត្តវារេ ។ “តទាហិ ជវនំ បតិតំ នាម ហោតី”តិ បកតិយា ជវនប្បវត្តិនាម សត្តក្ខត្តុ បរមា ហោតិ ។ ឆដ្ឋសត្តមានិ មន្ទបត្តំ ។ បញ្ចមតោ បដ្ឋាយ បតិតំ ។ តស្មា តស្មិំ បញ្ចមវារេ ជវនំ បតិតំ នាម ហោតិ ។ “ទុតីយេនា”តិ ទុតីយេន ឯវ សទ្ទេន ។ “ទុតីយំ”តិ ទុតីយេ ចិត្តវារេ ។ តទា អនុលោមំ បចយជវនំ ហោតីតិ វុត្តំ “អលទ្ធា សេវនំ អនុលោម”ន្តិ ។ “ឯតេនេវា”តិ ឯតេន ឯវ សទ្ទេន ទ្វេយ នេវ ។ អដ្ឋសាលិនីយំ បន អនុញ្ញាតា វិយ ទិស្សតិ ។ វុត្តញ្ហិ តត្ថ ។ មន្ទបញ្ញស្ស ចត្តារិ អនុលោមានិ ហោន្តិ, បញ្ចមំ គោត្រភុ, ឆដ្ឋំ មគ្គចិត្តំ, សត្តមំ ផលន្តិ ។ “ពុទ្ធវិត្ថារវសេនា”តិ ចិត្តយដ្ឋ កថាទីសុ ។ “បដិសិទ្ធត្តា”តិ បញ្ចមំ គោត្រ ភុប្បវត្តិយា បដិសិទ្ធត្តា អាទិឃិ អដ្ឋកថំ អញ្ញត្រស្មិំតិ វុត្តត្តា ។ ពុទ្ធ និរុទ្ធេតិ បទំ អវស្សំ ពុទ្ធិតព្ពមេវាតិ វុត្តំ “និរុទ្ធេ អនន្តរមេវាតិ បទសេ្ឋសោ”តិ ។ អនន្តរ សទ្ទស្ស ច និច្ចំ សព្ពន្ធាបេក្ខត្តា តមេវបទំ ទិវត្តំ បរិណាមេន អធិកតន្តិ អាហ “និរុទ្ធស្សាតិ អត្ថោ លទ្ធមេវា”តិ ។ “ចរិមកាបី”តិ ចរិមកាបិ សមានា ។ “ឯកវារំ ជវិត្វា”តិ ពន្ធំ លោកិយប្បនាវសេន វុត្តំ ។ លោកុត្តរ អប្បនាបន សព្វមេវ ឧប្បជ្ជតិមេវ ។ មូលដីកា បនេវ “ភូមន្តរប្បត្តិយា”តិ គោត្រភុ ចិត្តំ កាមភូមិ ហោតិ ។ អប្បនាបន មហគ្គតភូមិ វា លោកុត្តរភូមិ វា ហោតិ ។ ឯវំ ភូមន្តរប្បត្តិយា ។ “អាសេវនន្តរ លទ្ធិយា”តិ ផលសមាបត្តិ វីថិយំ ផលជវនំ សន្ធាយ វុត្តំ ។ តត្ថហិ បុរិមានិ អនុលោម ជវនានិ សព្វានិ អាសេវនានិ ហោន្តិ ។ ផលជវនំ និព្វានារម្មណំ ពន្ធំ ការណាយត្តមេវ ។ យថាវុត្ត លេទ្ធបយា ឯវ ពន្ធ យុត្តរូបិតិ ឧទ្ធំ ។ “ន ខោ បនេតំ

ឯវំ ទដ្ឋព្ព”ន្តិ ឯតំ អត្ថជាតំ ន ហោ ឯវំ ទដ្ឋព្ពំ។ “អនទ្ធនិយា”តិ អទ្ធានំ ទីឃកាលំ ន ខមន្តីតិ អនទ្ធនិយា។ អសារា។ អសារត្តា ឯវ សីឃតរំ រុហន្តិ។ សីឃតរំ វុឌ្ឍិំ វិរូឡ្ហិំ អាបជ្ជន្តិ។ សារវន្តា បន សារេន សហ វឌ្ឍមានត្តា សីឃតរំ នរុហន្តិ។ សីឃតរំ វុឌ្ឍិំ វិរូឡ្ហិំ នាបជ្ជន្តិ។ តេនាហ “ឯកវស្សជីវិនោ”តិអាទិ។ “ឯវមេវា”តិអាទីសុ “បណីតជវនស្ស”តិ បញ្ញាយ លទ្ធ សទ្ធាយ ជវនស្ស។ “ឯត្ថ ចា”តិអាទីសុ “សុបក្កសាលិកត្តា សមីសាតី”តិ យថា សាលិកត្តានិ សុបក្កត្តា ឯវ មុទុតរានិ ហុត្វា ភត្តានិ អចិរដ្ឋិតិកានិ។ នស្មិំ ទិវសេបិ បូតិកានិ គច្ឆន្តិ។ ឯវំ អប្បកា ជវនានិ។ “យស្មា ចា”តិអាទីសុ “ទុវិធស្ស និយមស្សា”តិ ជវននិយមស្ស ច កាលនិយមស្ស ច។ “បដិសន្ធិយា អនន្តរ បច្ចយ ភាវិនោ”តិ សព្ពំ ជវន ចេតនា អនន្តរ បច្ចយោ, ននន្តរេ បវត្តំ វិបាក សន្តានំ បច្ចុប្បន្នេ, នមេវ ច អវសានេ ចុតិ ចិត្តំ ហុត្វា ភវន្តរេ បដិសន្ធិ ចិត្តស្ស អនន្តរ បច្ចយោ។ ឯវំ បដិសន្ធិ ចិត្តស្ស អនន្តរ បច្ចយ ភាវេន អវស្សំ ភវិស្សមានស្សាតិ អធិប្បាយោ។ ទឡ្ហា ការណា មន្ទេមេ។ មហាដីកាវចនំ បន កិញ្ចិ វត្តព្ពំ រូបន្តិ ន បដិក្ខិត្តំ។ “និរន្តរប្បវត្តានំ”តិ អាទីសុ។ កិន្តិ អសមីសា វេទនា មេមំ នានិ កិន្តិវេទនានិ។ “អាសេវន បច្ចនីកានំ”តិ អាសេវន បច្ចយប្បដិ បន្នានំ។ អកិន្តិ វេទនា មេសន្តិ វិរូបហា។ ក្រិយាជវនានន្តរំ អរហត្តផលំ ផលសមាបត្តិ វីថិយំ ទដ្ឋព្ពំ។ សេសមេត្ថ សុវិញ្ញេយ្យំ។

១៦៨។ “សព្ពទា បី”តិអាទីសុ។ លោកេ មជ្ឈិមកេ ហិ មហាជនេហិ ឋបិតម្បិ កិញ្ចិ អារម្មណំ អតិក្កន្តេហិ មន្ទាយ រាជាទីហិ ឋបិតំ ន ហោតិ។ តថា តេហិ មហាជនេហិ អនិដ្ឋិតម្បិ កិញ្ចិ អារម្មណំ អតិក្កន្តេហិ បណ្ឌិត ជាតីហិ ឋបិតំ ហោតិ។ តស្មា អារម្មណានំ ឋបនានិ វវត្ថានំ បត្វា អតិក្កន្តេហិ ច អតិក្កន្តេហិ ច វវត្ថានំ ន គច្ឆតិ, មជ្ឈិមកេហិ ឯវ វវត្ថានំ គច្ឆតិ។ តេនាហ “តត្ថ ចា”តិអាទិ។ “អារម្មណំ”តិ គន្ធបទំ។ “វិបាកចិត្តំ”តិ កម្មបទំ។ “កិញ្ចិ”តិ កិញ្ចិ រូបំ។ “កិស្មិញ្ចី”តិ កស្មិញ្ចិ ឯកស្មិំ បុរិសេ។ “តេន ចា”តិ តេន ច សុខសមស្សេន វេទនា។ សេសមេត្ថ សុវិញ្ញេយ្យំ។

“វេទនានិយមោ បនា”តិអាទីសុ “អាគារេ មុខនិមិត្តស្ស វិយា”តិ យថា អាគារេ មុខ និមិត្តស្ស វណ្ណ វេទនាទិយោគោ នានាវណ្ណយោគោ ច យថាមុខមេវ សិទ្ធោ។ តថា វិបាកានំ វេទនា យោគោ បន យថារម្មណមេវ សិទ្ធោតិ យោជនា។ តត្ថ “វេទនាយោគោ”តិ នានាវេទនាយោគោ។ “គមេហ្វា”តិ វិនេត្វា។ “បគមេហ្វា”តិ នានប្បការតោ វិនេត្វា។ ន គេវលញ្ច វិបាកានំ ឯវ យថារម្មណំ វេទនា យោគោ ហោតីតិ យោជនា។

“អមនាបា”តិអាទីសុ “អដ្ឋកថាយំ បី”តិ បឋម អដ្ឋកថាយម្បិ។ “ទ្វារម្បន វសេនា”តិ ទ្វារម្បនវសេន បវត្តានន្តិ បាឋសេសោ។ “បញ្ចាន្ត”ន្តិ សោមនស្ស សន្តីរណេន សទ្ធិំ វត្តារិ មហាវិបាក សោមនស្សានីតិ សន្ធាយ វុត្តំ។ “បកតិ និហារេនា”តិ បកតិយា និច្ចកាលំ បវត្តប្បការេន។ បាឋព្ពបទេ កាចិតានិ ថ្លឹត្ត្រិយានិ មេនាតិ កាចិតិត្រ្កិមោ។ “មនាបំ”តិ មនោរម្មំ។ “អមនាបំ”តិ អមនោរម្មំ។ វិហរេយ្យន្តិ សចេ គច្ឆតីតិ សម្ពន្ធោ។ “បដិក្កូលេ”តិ អមនាបេ។ “អប្បដិក្កូល សញ្ញី”តិ មនាបសញ្ញី។ ឯវំ សេសេសុ។ “តេនំ”តិ ធីរានំ សវានំ។ បាឋព្ពបទេ “សុមនោ”តិ សោមនស្សិតោ។ “ទុម្មនោ”តិ ទោមនស្សិតោ។ បាឋព្ពបទេ “មេត្តាយ ច ផរតី”តិ អមុំ សត្តា អវេរោហោន្តុតិអាទិនា មេត្តាចិត្តេន ច ផរតិ។ “ធាតុសោ សំសន្ទតី”តិ យថា ម ម ការោយាបិ វតុធាតុ សមុស្សយោ ហោតិ។ តត្ថ ឯកាបិ ធាតុ នាម បដិក្កូលា វា អប្បដិក្កូលា វា ន ហោតិ។ កេវលំ តុច្ឆ សុញ្ញា សភាវមត្តា ហោតិ។ ឯវមេវ ព្លមស្ស

សត្តស្ស កាមេយាបីតិអាឌិកា ឆាត្យ សោ ប្លបនិហទេតិ “អយុកាយ ចា”តិ អយុក កាចតាយ ចា អយុក កាចតា ចិទេត្តត ចាតិ ចុត្តំ ហោតិ “អយុកាយា”តិ ចា តស្ស អយុកកាចត្តាយ ឝេចតាឝេកា ឝេចន្ធទា តាយ ក្យមិតាតិ ក្យដ្ឋាតិ ឃេយ្យំ តាតិ ក្យមិត ក្យដ្ឋាតិ “សទិទាតិ”តិ កាយក្ខាតិ ក្យមិត ក្យដ្ឋាតិ សទិទាតិ យស្ស សោ ក្យមិតក្យដ្ឋសទិទេា “ក្យមិតាតិ”តិ អត្ថក្កិទហាតិ ចេឝតា ឃុត្តាតិ ហោត្តិ ថ្កតិ អបទេ ចឝត្តិតិ យោឌតា តស្មា បច្ចយោ ហោតីតិ សម្ពន្ធោ កឆំ បច្ចយោ ហោតីតិ អាហ “យឆា អាតិនិយ ឝស្សេតតា”តិអាឌិ តត្ថ “អដ្ឋកចាយំ”តិ ចិសុទ្ធិ យក្កដ្ឋកចាយំ “ញុទ្ធសុញុទ្ធតា ឝស្សេតតា”តិ អត្តតោ សត្តក្ខតស្ស ញុទ្ធស្ស សុញុទ្ធតា ឝស្សេតតា “អត្តសយ្យត្តិ ឝស្សេតតា”តិ យឃំ បត ឲចទ្វបិ ទ្យក្លា យុត្តាយ្យាតិ ឲចំ អត្តតោ សយ្យត្តិ ឝស្សេតតា “អដ្ឋិកក្កលិកបេតទ្វប”តិ តិយ្ំ សលោហិតេត អដ្ឋិបុញ្ញបេតសទិទេ “ក្យដ្ឋិតោ”តិ ក្យដ្ឋសទិទស្ស “អដ្ឋកចាយំ”តិ ឆយ្យបឝ អដ្ឋកចាយំ អតិ ថ្កទេ្ឋ ឝេចន្ធទ ចណ្ហាឌិកោ អតិ អតិទេ្ឋ ក្យមិតក្យដ្ឋសទិទាឌិកោ “ចត្ត ក្ខតោ”តិ ប្លប្យត្តិដ្ឋាត ក្ខតោ “ទេតយំ ទេតយំ សត្តាតិំ”តិ កត្ត អទេត្តសាយិចចតិំ “តក្យកយំ បី”តិ ប្លកយំ តំ កហហំបិ “ទេតយំ”តិ ទេតយំ លោកិយ យហាឌតាតិំ “ចិបល្លាសចេសេតច ហោតិ”តិ ឝេចន្ធទចណ្ហាឌិសុ អតិថ្កទេ្ឋសុ អតិថ្កដ្ឋាកាទេតា កហហយ្យិ ចិបល្លាស ចេសេតច ហោតិ កស្មា, ឝេចន្ធទ ចណ្ហាឌិសុ អតិ ថ្កដ្ឋ សញ្ញាយ ចិបល្លាស សញ្ញាកាចេតា

ចិកាចតិបាទេឲ “បចត្តិយា”តិ បចត្តតេតា អដ្ឋកចាឌិប្បាយេ ឲត្វា ចុត្តត្តា អដ្ឋកចាកាទេចតំ”តំ ចិចាទេតន្ហា យេចា”តិ ចុត្តំ អត្តតោ បត អឃុត្តយេចាតិ ចុត្តំ ហោតិ ឲសតយោ អញ្ញត្តបិ “ឆយ្ំ ចក្ខុទហិតា”តិ ឆយ្ំ ចចត្តាតញ្ញាហ ចក្ខុ ទហិតា “ក្យសលាក្យសលាតិ យេចា”តិ ទេតយំ ឆយ្ំ ចក្ខុ ទហិតាតិំ ប្លប្យត្តាតិ ក្យសលាក្យសលាតិយេច កាចាយំ “ទ្វបិ”តិ ទ្វបតោ តប្យចេឆត្តិតិ សម្ពន្ធោ “សទ្ធា”តិអាឌិសុបិ ឲសេចតយោ តប្យចេឆត្តិតិ ច ត ចលត្តិ, ត កយ្យត្តិ, ចិត្តញ្ញាឆត្តំ ត កន្ធត្តិ តចា ប្លបេក្លា ក្រិយឌចតាតត្តទយ្យិ តឝាទយ្យហាតិ សោយតស្ស បេក្លាចេឝតា ឃុត្តាតិ ឲច សិឃុត្តិ យោឌតា យ្វលឌិកាបាទេឲ “តឝាទយ្យហតា”តិ តឝាទយ្យហតាយ តឝាទយ្យហកាទេចតា “កត្តឌី”តិ កត្តឌិ អកិឆយ្ំ បិញ្ញ្ថយំ “ចិន្នយាទេត ច តស្មិ”តិ តស្មិ ក្រិយឌចតាត្យ ញាត្តកេ តឝា ទយ្យហេ ចិន្នយាទេត សតិ ឲតំ កចក្ខុញ្ញា តាយ អត្យញាត្តិតិ សម្ពន្ធោ តឌិសោទេតា បឌិសោតកាយិតាចំ អត្យញាត្តិ ចិយាតិ យោឌតា “សចិប្យាទិកំ ឲចឌចតំ”តិ កិលេស ឆយ្យាតិំ ចិបល្លាស ឆយ្យាតញ្ញា ចេសេត ឲហយេត្តបិ អតេកសេតសុ អាទយ្យហេសុ ចិចិឆាកាទេត ឲទេហចេកសហិតំ ក្យសលាក្យសល ឌចតយេច អត្យញាត្តិតិ ឃុត្តំ ត បត ក្រិយឌចតំ អត្យញាត្តិតិ ឃុត្តត្តិ យោឌតា “ឈញ្ញអក្ខ បេក្លាចេតា”តិ ចក្ខុតា ទ្វបំ ចិស្វា តេតច សុយតោ ហោតិ, ត ទ្យយ្ំតោ, ប្លបេក្លកោ ចិហទតិ-តិអាឌិកា ចុត្តាយ ឈ ឆ្វទិកចេសេត ឈញ្ញអក្ខ សយត្តាកតាយ ប្លបេក្លាយ សយ្យត្តស្ស ចត្តតំ ចុត្តិ សត្តា ចុត្តិ អស្សាតិ សត្ត ចុត្តិ តំ ចិចាទេតត្តា “បដ្ឋាទេត បតា”តិអាឌិយាហ “យឌិ ទេចតំ ចុទេច្ចឃ្យា”តិ ឲត្ត “ឲចតំ”តិ ក្រិយា ញ្យាកទេតតិអាឌិកំ ឲចតំ ចចតំ “តស្មិ”តិ តស្មិ ចចេតា “ឲចយាឌិតា”តិ ឲចយាឌិតា តយេត ចិកាចតិបាទេឲ “ប្លត្តទំ”តិ បទិហាទំ “ចិបស្សតាចាទ ចេសតា”តិ ចិបស្សតា បចត្តិ ចេសត “ទេតយំ”តិ សោយតស្ស ឝោយតស្សាតិំ “ថ្កតទិតទាតត្តទ បច្ចយតា”តិ អញ្ញយញ្ញាតត្តទ បច្ចយតាតិ អទេត្ត “ឆេទេតា”តិ អត្យុទ្ធទេត្តទេត សញ្ញាតិ តឝា ទយ្យហាតិ, សញ្ញាតិ កចក្ខុតិ ច “សយុកា ចទត្តិ”តិ ចិទកាលំ សច្ចាទត្តិ “ឲតាតិហិ”តិអាឌិកា ទេតយំ អដ្ឋាទសត្តិ ឌចតាតិំ អតត្តទំ តឝាទយ្យហាតិំ អតិយយេតា បចត្តិយា កាទហឃុត្តិ ឝេស្សតិ សម្ពចតិ ប្លប្យន្នតិ ឲទេតតាតិ សម្ពទេចា តឝា ទយ្យហស្ស សម្ពទេចា តឝា ទយ្យហ សម្ពទេចា អឆចា, សម្ពចតិំ ប្លប្យន្នតិំ សម្ពទេចាតិ ថ្កទេយ ឆេ្វ អទេត្ត ឝេស្សតំ “តឝា ទយ្យហ សម្ពទេចា”តិអាឌិ ចុត្តំ “យេយំ បតា”តិអាឌិសុ “យេយំ”តិ យេយំ បុក្កលាតិំ “ថ្កតទាតិ”តិ ប្លបេក្លា សត្តិទេហ ឆ្វយេតា អញ្ញាតិំ “ត ហោត្តិតិ ត ចត្តញ្ញាតិ”តិ ចុត្តំ ឲចំសតិ, កស្មា ឆេទេត ថ្កឆ ត ចុត្តាតិតិ អដ្ឋសាលិតិយំ អចុត្តត្តា ថ្កឆ ត ចុត្តាតិតិ

អដ្ឋសាលិនិយំ បត ពន្ធា ត ទុត្តាតិ៎ ឈេក្ខុយ្យ តិឃយសោទេ បតិតត្តា ត ទុត្តាតិ៎ ត បត អលទ្ធុយាតត្តា ត ទុត្តាតីតិ ទ្ពយបត្តុំ ឌសេ្សទេត្តា “អដ្ឋពចាយំ បតា”តិអាឌិយាហ៎ “ដ្ឋេបក្ខូសហពត សត្តិរោលា ទ្ធឃយេច ទុត្តំ”តិ អាពន្ធុព កចក្កការេចត ទុត្តំ៎ ឃចាហ អចស្ស ឃកា

សោយតស្ស សហពតប្បជ័សត្តិពស្ស បចទេត្ត ឈសាតំ គិត្តាទេត្តន្វា បយាឌេត បរិហឹតត្ថ្យាតស្ស បឈឹត ឆទេមុា ទេ តទេដ្ឋាតិ បក្ខុចេក្កទោត

ចិប្បជ័សារិ ចសេត ទោយតស្សំ ដ្ឋប្បជ្ជូតិ, តកា កិ ដ្ឋប្បជ្ជូតិ៎ សោយតស្សាតត្តទេញ្ញាទោយតស្សំ, ទោយតស្សាតត្តទេហ្វ សោយតស្សំ បដ្ឋាទេត

បជ័សិន្តំ៎ យហក្កត ឆម្ពំ អារទ្ធុ ឌចទេត ឌចិទោ តកា ទេម្ពុលាឃ្យិ តទេត្តច បជ័សិន្តន្តិ៎ ព្យសល ចិបិកាចា អព្យសលចិបិកាចា ដ្ឋេបក្ខូ សហពតា

ទេហព្យកយទេកាចិន្តាណា ឆាត្យ ដ្ឋប្បជ្ជូតិ៎ កិយស្សា ទេមុលាត្តិ៎ ទ្ធបិឌីសុ បរិត្តុ ឆទេមុសុ អន្តោតទេ៎ ខុទោសុ ហិ ឃទេច តស្ពិ៎ សយទេយ អាបិតយាពតំ

ទោហាតិ៎ តំ អារទ្ធុ ខុតំ ចិត្តុ ដ្ឋប្បជ្ជូតីតិ ទេចឌិតត្ថំ-តិ៎ ខុចំ ទោយតស្សសហពត ឌចតាត្វេបំ ដ្ឋេបក្ខូសហពត សត្តិរោលា ទ្ធឃយេច អាពន្ធុព

កចក្កការេចត អដ្ឋពចាយំ ទុត្តត្តិ៎ “ខុតយ្យិ ឃុជ្ជូតិ ទេយចា”តិ អព្យសល ឌចតាចសាទេត ខុតំ សទេហព្យកំ អាពន្ធុព កចក្កុំបិ ឃុជ្ជូតិទេយចា៎

“ទោយតស្ស ឌចតាតត្តទេ កចក្ក បិទេតាច ទោហាតី”តិ ដ្ឋេបក្ខូ សហពត ម្ពុលកចក្ក បិទេតាច ទោហាតិ៎ អាពន្ធុព កចទេក្កត កិន្តុំ តត្តិ៎ ពន្ធា,

ដ្ឋេបក្ខូ បជ័សត្តិពត្តា៎ ទេតចតកាទេម្ពុលា សម្ពុទេចា អត្តិ៎ ពន្ធា, ទោសុ អារទេមុលាសុ តកាទេម្ពុលាចារស្ស អសម្ពុចទោតា៎ ត ហិ យហត្តាទេម្ពុលាសុ ច

អចិក្ខុតាទេមុលាសុ ច តកាទេម្ពុលាចារទេរ សម្ពុចតិ៎ ត ច ម្ពុលកចក្ក សម្ពុទេចា អត្តិ៎ ពន្ធា, ម្ពុលកចក្កក្ខុ តស្ស សោយតស្ស កចក្កស្ស ទោយតស្ស

ឌចទេតត សហ ចិទ្ធត្តា៎ “ទ្ធតិ ពត្ត”តិ ទ្ធយិតា ពារទេលាត៎ “ខុកំ”តិ ខុកំ ដ្ឋេបក្ខូសហពត ចិបិកំ៎ តចា តស្សច ទោយតស្សំ ដ្ឋប្បាទេត្តស្ស

ទេតច តកាទេម្ពុលា សម្ពុទេចា អត្តិ៎ ត ច ម្ពុលកចក្ក សម្ពុទេចាតិ ពត្ត ទោយតស្សាតត្តទេ លសុ...ទេប... បចត្តតីតិ ឈោឌតា៎ តត្តុ “តស្សចា”តិ

សោយតស្សប្បជ័សត្តិពស្សេច៎ ទេតចតកាទេម្ពុលា សម្ពុទេចា អត្តិ៎ ពន្ធា, អារទេម្ពុលាតំ អតិយហត្តទេត្តបិ អតិចិក្ខុតទេត្តបិ សតិ សោយតស្ស

តកាទេម្ពុលាស្ស ឌចទេតត សហ ចិទ្ធត្តា៎ ដ្ឋេបក្ខូ តកា ទេម្ពុលាស្ស ច អារទេម្ពុលាត សហ ចិទ្ធត្តា៎ ត ហិ អតិ ទ្ធដ្ឋារទេម្ពុលា ដ្ឋេបក្ខូ តកាទេម្ពុលំ

បចត្តតិ៎ យហក្កត បត្តោត្តា ទេម្ពុទោសុ បត ដ្ឋកឃយ្យិ តកាទេម្ពុលំ ត្យប្បជ្ជូតិទេយចា៎ ត ច ម្ពុលកចក្ក សម្ពុទេចា អត្តិ៎ ពន្ធា, ឌចទេតត សហ

ចិទ្ធត្តាតិ៎

“ខុត្តុ ចា”តិអាឌីសុ៎ “សត្ត ឆទេមុសុ”តិ សទេត្តសុ អារទេម្ពុលា ឆទេមុសុ៎ “បចយ សយត្តាហាទេរ”តិ អាចដ្ឋត កិន្តុំ អាហ៎ សុត្តត្ត បិទេចា៎ “តទេដ្ឋា”តិ

ទោត អារទេម្ពុលាតំ អាបិតា ពយទេតត ឌាទោតា៎ “តទេដ្ឋា”តិ ចា តឌត្យេបិតិបិ ចឌត្តិ៎ “ចិន្តាណាកាពស្សា”តិ ចក្ខុ ទ្វារិក ចិន្តាណា

ទោកាដ្ឋាសស្ស៎ “ឃទោតា”តិ ឃស្ពិ៎ ពាទេល៎ ពចំ អាចដ្ឋទេតត ចិតា ត្យប្បជ្ជូតីតិ អាហ “សទេច អាចដ្ឋទេតតា”តិអាឌិ៎ “ខុត្តុ សិឃា”តិអាឌីសុ៎

ឃចា បត តិទាចដ្ឋតំ ទោហាតិ កិន្តុ ទេម្ពុលាហ្វ, ខុចំ តចាតិ ឈោឌតា៎ “ខុពស្សបី”តិ ខុពស្ស អាពន្ធុព កចក្កស្សបិ តត្តិ៎ ទោទេសា៎

យហាអដ្ឋពចាឃហ្វ តត្តិ៎ អដ្ឋសាលិនិយំ បត អត្តិទេយចា៎ “សចិប្បត្ថុតត្តា”តិ ខុត្តុ អទេត្តា សចិប្បារិកត្តិ បទេឌ ទុត្តតទេយត ទេចឌិតទេត្តា៎

“ទ្ធតទេរ សទ្ធា”តិ យហក្កតទេលិព្យត្តទេ ឌចតាតទ្ធា៎ ពាតិ ចិ បរិត្តាទេម្ពុលាតិបិ សយាតាតិ៎ ឃឌិ តកាទេម្ពុល្យ បតិស្ស ឃស្ស ពាយកចក្កស្ស

អកាចទោតា តកាទេម្ពុលាតិ ទ្ធបិទ្ធប ទ្រាហ្វាតំ ត្យប្បជ្ជន្តិ៎ ខុចំ សតិ, ចក្ខុទេសាត ទ្វារិក ចិត្តាតិបិ ទ្ធប ទ្រាហ្វាតំ ត្យប្បទេជ្ជយ្យុន្តិ អាហ “ចក្ខុ

សោតចិន្តាណាតិ បតា”តិអាឌិ៎ “ទ្ធទ្រិយប្បចត្តិ អាត្យកាចទោតា”តិ ចក្ខុ ចត្តុ សោតចត្តុ សទ្ធាតាតំ ទ្ធទ្រិយ ចត្តុតំ ទ្ធប ទ្រាហ្វ សត្តាទេត

បចត្តត្តា ទោតំ បចត្តិ អាត្យកាចទោតា ចក្ខុ សោតចិន្តាណាតិ ទ្ធបទ្រាហ្វាតំ បចត្តត្តិទេយ ចាតិ ឌសេ្សតុំ “សប្បជ័ទ្ធត សត្តិរោលាតី”តិអាឌិ ទុត្តំ៎

“ចិកប្បាទេលចា”តិ ពាយព្យសលិ ព្យសលិតំ ចិយ ចិចិឌេត អាពាទេត ពទេប្បត្វា បពទេប្បត្វា អារទេម្ពុលាក្កហសាយត្តុំទេយចាសតិ៎ “អប្បតាបត្ត

កាចតា ពម្ពុចិទេសទេស ចា”តិ ខុត្តុ អកិន្តា ឌចតាតិ ចិយ យហក្កត ចិបិក ទេលិព្យត្តទេ ចិបិកាតិ ចិយ ចាតិ ចត្តព្ពំ៎ “អដ្ឋពចាយំ”តិ បជ័ក្ខុ

សមុប្បាទ វិកប្បនាការំ។ “វិការេតិយំ វុត្ត ការណានី”តិ អដ្ឋកថាយេតា អាហរិត្វា វិការេតិយំ វុត្តានិ ‘អនន្តរា ជនក សមាគត្វា កាជេតា’តិអាទីនិ ការណានិ។

១៣០។ ជនក និយមេ។ អដ្ឋកថាយម្បិ លក្ខណំ បចត្តិ វុត្តា។ យថាហ សចេ បន ពលវា រម្មណំ អាបាថាគតំ ហោតិ។ ក្រិយមនោធាតុយា កនេក្ក អាវជ្ជេន ចក្ខុវិញ្ញាណានិ ឧប្បជ្ជន្តិ។ ជនកដ្ឋានេ បន បឋមកាមាវចរ កុសល ចិត្តំ ជនកំ ហុត្វា លទ្ធាវសរេ ជវិត្វា តទារម្មណស្ស ឋានំ ទេតីតិ។ “មុទុតរ ការេតា”តិ មាតុកុច្ឆិម្ហិ តកាលេ ពហុតិ ឋាតការេល ពា ចតុន្នំ អតិមុទុការេតា។ “តេតចិរូបទ្ទុត ការេតា”តិ ពាល្យហកាលប្បឋាតការេល តេតចិ ចាតបិត្តរេមជ្ជិតា រូបទ្ទុត ការេត។ “អន្តោវុឌ្ឍ ការេតា”តិ តស្ស ទេចចេតមត្តំ មត្តីក្ខរេតា ទេលោ រេយនំ តានិ មត្តីក្ខត ទេកានិ។ “អនយព្ភានុមេហី”តិ ឧក្កមនការេហិ អភិក្កន្តានំ សត្តានំ តច្ឆា រេលា ធនំ បិលតិក សត្តានំ ធនមេតធ វុត្តំ។ ន សត្តចិនេមានំ ធនមេ ពុធំ មតិ, សត្តចិនេមានំ ធនមេត ពធំ ឱដ្ឋត្តិ អាហ “ទេម បតា”តិអាទិ។ “រូបទី”តិ មនោប្បត្តិដ្ឋានេ។ “វុត្តនី”តិ ចិរុទ្ធិ មនេក្ក វុត្តមេច។ “ឃមកប្បាឧិហារិយំ”តិ យុគឍអចទ្វុតំ ពកទេតា បចត្ត អន្តរិយ កម្ម។ “ទេក្ខ ខលាតក្កានី”តិ រូបទេក្ខកក្កតា ខលាតក្កានិ។

“ទេមាកកម្មុនិទ្ធិយា”តិ កាចនាតុ ទេមាកកម្មុនិទ្ធិស្ស។ ពុទ្ធិ ចិកុឌ្ឍនំ នាម ពុទ្ធិយា នានាកម្មុការណំ។ “និទ្ធិយា ពចា”តិ និទ្ធាតត្វាយ ពច។ អត្តនោ អនត្តរេ ពច រូបត្តំ ឋលំ ពតិស្សាតិ អានត្តរិកប្បុលិ។ មក្កេនេតា។ “ពុតី”តិ តម្មា។ “មនុស្សា”តិ មនុ បុក្កលស្ស។ “តិណ្ណស្សា”តិ តិណ្ណ បុក្កលស្ស។ តីហិ ឋលចិត្តានិ។ “បទេមាកានិសណ្ឋានស្សា”តិ បឋមព្ភានេតា បដ្ឋាយ សមេឋ ចិបស្សនាយុគនត្ថប្បចត្តិ សណ្ឋាតស្ស បុព្ពប្បទេមាកានិសណ្ឋានស្ស។ “អកតានិការស្សា”តិ អាសទេន្ត បុរិមកទេ អកត ខលាតបរិកម្មស្ស បុក្កលស្ស។ សទ្ធាសម្បិ ឋលដ្ឋានំ ចិណ្ណុធនិការេតេ ទេហាត្តីតិ ទេយាជនា។

ជនកនិយមេវាតិដ្ឋទេតា។

១៣១។ ទុទេហតុកានីសុ។ ឌាតិ ទ្វិហេតុកាតទេមា ពច អតិទេប្បតាតិ វុត្តំ “បដិសន្ធិចិញ្ញាណំ សហកតា”តិអាទិ។ “ទេតនំ ទ្វិន្នំ បិ”តិ ទ្វិហេតុកានម្បិ អហេតុកានម្បិ។ កុសលាទខលាន មក្កមលតិ ចាទេក្កិ និចាទេក្កិតិ អាចរណានិ។ ចិបាកានិ ច តានិ អាចរណានិ ចាតិ ចិក្កហោ។ “ចិបាកានី”តិ អហេតុក ទ្វិហេតុក ចិបាកានិ។ ទេតហិ កហិតប្បដិសន្ធិកានំ ពុមន្ធិ កនេខលាត មក្កមលប្បដិលិទេកា នាម តត្តិ។ ទេតនាហ “ចិបាកាចរណ សង្ខាចទេតា”តិអាទិ។ “ទេតនំ”តិ ទុក្កតិ អហេតុក បុក្កលានំ។ បុក្កលានន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ ន លព្ភន្តីតិ សម្ពន្ធោ។ “ពុតនេរនំ”តិ តទេតា អនន្តានំ ស្មុកតិ អហេតុក បុក្កលានំ។

“ឯត្ថ និយា”តិអាទីសុ។ ទុក្កតិ បរិយាបន្នានុក្កា អហេតុកានំ។ “មូលកននេក្កេ”តិអាទិមិ បដិសន្ធិ ចិត្តំ ហុត្វា អាការេត មូលកននេក្កេ។ “យំ កិញ្ចិ”តិ យំ កិញ្ចិ កនេក្កំ។ “ទុទ្ធេតា”តិ ចិសន្ទតា ទុទ្ធេតា។ “សព្ព អដ្ឋកថាសុ បដិក្ខិត្តា”តិ អដ្ឋសាលិនិយំ តាវ ចិបាកុទ្ធារកថាយំ ទេសាមអសមុ កាមាវចរ កុសល ចិបាកេសុ អដ្ឋន្នំ អហេតុក ចិបាកានំ ពច អាបាយិកេសុ សត្តេសុ ឧប្បត្តិ ឌស្សិតា។ ន អដ្ឋន្នំ សហេតុក

ចិបាកានំ តថា បដិច្ច សមុប្បាទេ្ឌ កថាសុ ច ចិញ្ញាណ បចចណ្ណតាសុ អញ្ញាសុ ច អកិឆខ្យាចតារាឌីស្វតិ ៩ចំ សព្ពេ្ឌកថាសុ បដិក្ខិត្តា តាយ ហោតិ៍ “ឃោកសា ឆតិយត្តា”តិ បឃោរេកត សារេឆតព្ពត្តា៍ កុ្យសលិកុ្យសលិតិ ហិ ចេឌ្ឍតុំ ចា ហារេបតុំ ចា បឃោរេក កេត ចេឌ្ឍតិ្ត ចេច ហាឃត្តិ ច៍ ញាណចិប្បយុត្តក្នចំ កហេតុំ ឃុត្តំ៍ កខ្វា, អហេតុកស្ស កចក្កស្សាតិ ចុត្តស្ស ម្យលកចក្កស្ស អហេតុកត្តា៍ “ទ្វិត្តបិ អហេតុកានំ”តិ ក្នក្កតិ អហេតុកាតញ្ញា សុកតិ អហេតុកាតញ្ញា៍ “អបរេបតា”តិអាឌិ ចិកាចតិឃំ អាកេតា អបរេ ចារេធា៍ ចុត្តញ្ញាតត្ថ ‘អបរេបត ឃថា អហេតុកានំ សហេតុក តតារេមុណំ ហោតិ, ៩ចំ ទ្វិហេតុកានំ តិហេតុក តតារេមុណំបិ’តិ ចេណ្ណត្តិ៍ តេសំយតាតុ្ររាឆត ច ព្ពឆបិ ញាណសម្បយុត្ត ចិបាកប្បដិក្ខេបិ អហេតុកេឃេច សន្ធាឃាតិ ចេតត្តិតិ៍ តំ បត ចិបាកុទ្ធារកថាយំ ‘៩ក្តេច ទ្វាតេស កមកក្កាបិ’តិ ច, ៩ក្តេច តេសកមកក្កាបិ’តិ ច អាកេតហិ ត សយេតិ៍ តត្ថ ហិ សោឡសសុកុ្យសលចិបាកេសុ ទ្វិហេតុក កមុតិព្ពត្តានំ ទ្វិត្តំ ទ្វិហេតុកាហេតុក បុក្កលិតំ ចត្តារិ ញាណសម្បយុត្ត ចិបាកានិ ចេឌ្ឍតា ទ្វាតេស កមកក្កា តាយ ហោតិ៍ បុត សេសេសុ ទ្វាតេស ចិបាកេសុបិ អសង្ខារិក កមុតិព្ពត្តានំ ទេ្វ ញាណចិប្បយុត្ត សសង្ខារិក ចិបាកានិ, សសង្ខារិក កមុតិព្ពត្តាតញ្ញា ទេ្វ ញាណចិប្បយុត្ត អសង្ខារិក ចិបាកានិ ចេឌ្ឍតា ក្តិយតេ្ធរ ចារេធ តេសកមកក្កា តាយ ហោតីតិ៍ ៩ត្ថ បត ទ្វិ ហេតុកោបិ បុក្កលោ អតិកេត លកេ្ខត ចា ចិរិយេត ចា ចិតេ្តត ចា ឃុត្តោ បរិឃត្តិ ឆមុំ ចា តាតាចិញ្ញាសិប្បានិ ចា ពាហុំ កណ្យាឃ្យ, សុណោឃ្យ, ឆារេឃ្យ, ចារេចឃ្យ, ចិតេ្តឃ្យ៍ អធស្ស ញាណសម្បយុត្ត ឌចតំ ពាហុលំ សមុចា ចរេឃ្យ៍ តតា តស្ស តាតាកមេ្មត ឌចតាត្ត ទ្វបំ ញាណសម្បយុត្ត តតារេមុណំ ត ត សម្ភចតីតិ ចុត្តំ៍ តំ ឃុត្តំ ចិឃ ឌិស្សតីតិ៍ “អដ្ឋកថាយំ បិហិ៍ ល៍ ចុត្តា”តិ កចំ ចុត្តា៍ ៩តានិ ហិ មតុស្សេសុ ច កាមាចចរ ទេចេសុ ច បុញ្ញាចត្តានំ ទ្វិហេតុកតិ ហេតុកានំ បដិសន្ធិកាលេ បដិសន្ធិ ហុត្វា ចិបច្ចត្តីតិអាឌិតា ចុត្តានិ៍ តេ បត តិចិឆា, តចចិឆាតិ សម្ពន្ធោ៍ “តេសំ តក្ខារេចា”តិ កុ្យសលានំ កុ្យសលការេចា, អកុ្យសលានំ អកុ្យសលការេចា៍ “សិក្ខត ឆមុឃុត្តា”តិ តីហិ សិក្ខាហិ បហាតព្ពានំ កិលេសានំ អត្ថិតាយ សិក្ខិតព្ពតា បកតិឃំ ថិតាតិ អធិប្បាឃោ៍ “ហេដ្ឋិមាតញ្ញា”តិ ហេដ្ឋិម ផលិតញ្ញា៍ ឃាតិឃាតិសកានិ ឃថាសកំ៍ “ក្ខបរិមានំ”តិ ក្ខបរិមានំ បុក្កលិតំ៍ “បរិតិដ្ឋិត សិក្ខា កិច្ចត្តា”តិ សិក្ខា កិច្ចំ តាយ កិលេស ឆមុនំ បហាតត្តាយ ៩ច ហោតីតិ តេសុ សព្ពសោ បហីតេសុ សិក្ខា កិច្ចំ បរិតិដ្ឋិតំ ហោតិ៍ ៩ចំ បរិតិដ្ឋិត សិក្ខា កិច្ចត្តា៍ ស្វេ្ឋ កព្ពាតិ សម្ភេចា៍ សម្ភេចាតិ ចិសេសេត បចេយតត្តិ អាហ “ឃថា សម្ភចំ”តិ៍

១៣៧៍ “៩ក្តេចា”តិ ៩តស្មិំ កាមលោកេ ៩ច៍ “តំ តំ បសាទេរហិតានំ”តិ តេតតេត បសាទេត រហិតានំ៍ តស្មិំ តស្មិំ ទ្វារេ ក្ខប្បត្តានិ តំ តំ ទ្វារិកានិ៍ ចតុសដ្ឋិចិឆិ ចិត្តានិ៍ ទេ្វ ចត្តាលីស ចិឆិ ចិត្តានិ៍ “ព្រហ្មលោកេ ចា”តិអាឌិសុ៍ ព្ពឆំ អដ្ឋកថា ចចតំ៍ ឃថាហ ទ្វបកចេ ចតុត្ថំ ចិញ្ញាណានំ, តចេឆច បច្ចឃោ៍ បចេត្ត, តោបដិសន្ធិឃំ៍ សោច តោ កាមាចចរេ អតិដ្ឋ ទ្វបគស្សត សឌ្ឍសចតចសេត, ព្រហ្មលោកេ បត អតិដ្ឋា ទ្វបិគឃោ តាយ តត្ថិ៍ តថា កាមាចចរ ទេចលោកេ បីតិ៍ តានិ ចត្តារិ ចិត្តានិ៍ “តត្ថា”តិ តស្មិំ ទ្វបលោកេ៍ ចិកាចតិបិទេធ៍ “ព្ពឆា”តិ ព្ពមស្មិំ ចចតោ៍ “តំ តំ ក្នមិ បរិឃាបន្នា”តិ តិស្សំ តិស្សំ ក្នមិឃំ បរិឃាបន្នា៍ សេសេយត្ថ សុចិញ្ញោយ្យំ៍

ចិចិសង្កហឌីបតិឃាអត្ថឌីបតា តិដ្ឋិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៥. ចិនិយុត្តបក្កហអត្តុនីបតា

១១៦. ចិនិយុត្តបក្កហេ. “បចត្តិបក្កហំ”តិ និត្តុប្បាគាតំ បចត្តាការកធតបក្កហំ. “បដិបត្តិយំ”តិ បដិបត្តិការេល. “ទេពសំ”តិ និត្ត ទេចពសិកាតំ. ចិកាចតិបិរេធ. “ពគាបត្ថពាឃា”តិ ពាឃបដិបត្តិឃា អាបត្ថពាឃ. “ពំ កហេលេត ចា”តិ បត្តិក្កហេលេត ឲច បត្តិចទេតត ឲច. “ចិបឃប្បចត្តិ តាយា”តិ កយុ កយុតិយិត្តាឌីតំ ចិបឃាតំ ក្ខាទេបុ អាបិពា កយត ចទេបត បចត្តិ តាយ. “យទល្យប្បត្តិយំ ឲច និទ្ធា”តិ យទល្យប្បត្តិយំ ឌចទេតបុ ឲច និទ្ធា. ឲទេពត យទល្យប្បត្តិ ចិឝាតំ ឌចតប្បឝាតំ ទេហាតិ, ត ទុតិប្បឝាតត្តិ ឌីទេបតិ. ត ហិ ពប្បិ ចិឝាទេត ពប្បំ ទុតិយំ ចិបឃប្បចត្តិ ចចតំ តាយ អត្តិ. ឌចទេតបុ ឲច អត្តិ. បា បត ទុតិ ពប្បិ កទេច អាឌិយិប្បដិបត្តិ បចត្តិឃា និទ្ធាឃ និប្បាតិ ទេឃចាតិ. “ទេពសំ”តិ ចិនិយុត្តាតំ. “កចត្តិ”តិ បិតុក្ខចត្តិ. “ពទេពា”តិ អឃទេពា. “កត្តប្បា”តិ បដិបត្តិក្កហលចទេបត ភ្លុបបជ្ជិតប្បា. “កច្ឆត្តិ”តិ បចត្តត្តិ. “ពិទេរា”តិ ពិទិឃទេពា. “អច្ឆិពា”តិ កពា បចត្តា, អាឃពា ចា. “បយាតឌាតិពាឃា”តិ ពិទច្ឆាត កពឌាតិ ចទេបត បយាតឌាតិ កាទេចត. “ឃុចត្តិ”តិ យិប្បិ កចត្តិ. “ប៉ុលបយុប្បឃទេពា”តិ ប៉ុលបយុគាឃទេពា. “ឌិប្បត្តិ”តិ ចិទេប្ខាពត្តិ. “ប្តុតិ កត្វា”តិ ប្តុតិ ចចតត្វំ កត្វា ភ្លុបរិទេឌចា ប៉ុរាតិ ទុច្ចត្តិតិ ទេឃាឌតា. “ទេចបចិត្តិបហារាគាគទេឃា”តិ ទេចបចិត្តិ អប៉ុទិក្ខ បហារាគអប៉ុទិក្ខាឌីទេក ទេឌចាប៉ុទេ. “ប៉ុរប្បដិ បក្កា”តិ ពាចពិបារេឌចប្បដិបក្កា. “ប៉ុរបឌិបា”តិ ពាចពិបារេឌច បឌិបា. “ទេចយាតិកទេបទេព”តិ ទេចយាតិក តាយទេក ទេបទេព. “ចិតិបិពិទេក”តិ ចិតិបិពិក តាយទេក ទេបទេព. ទុក្កព ទេឌចឌាតិទេក. ទេពសំ បចត្តិ ភ្លុបទិ ‘ចិតិបិពិកាប៉ុរាតច្ឆា’តិ បទេឌ អាចិ កចិប្បតិ. “ទេពបិ”តិ ទេលិកត្តទិក ទេតទឃិក បត្តាបិ. “កាលកច្ឆិកទេបទេព”តិ កាលកច្ឆិក តាយទេក ទេបទេព. ឲចំ កធាចត្វ បិតុប្តាឃំ អាកពា ទេចប្បក អាគទេឃា ឃយរាឌាតាបតាតិ បព្តុទេត្ត. ទេចប្បក ច ទេតាត្តិ ច ទេបារេយា ច ឃទេយា ច ទេចប្បចទេលា ច ប្តុតិ ប្តុទេយ ទេបត្តិ រាឌាតា. “រជ្ជ”ត្តិ រាឌកាចំ រាឌកិច្ចំ. ទេឃ ច ឃក្កទក្កបា តាយ កទេរាត្តា ចិចទត្តិតិ បព្តុទេត្ត. “ក្បុទកយុការិទេតា”តិ ល្បុក្ខកយុការិទេតា. “ទេទចតិ ចិយាទេត”តិ ទេទចតិ ចិយាត ចត្វុយិប្បា“ប្តុទេពា”តិ យតុប្បុ ទេលិកទេពា, ប៉ុកាតិកចទេពា ចា. ទេពហិ ឃក្ក ទក្កបា តាយ ក្បុឃដ្ឋកាបិ បត្តិ, អាកាបដ្ឋកាបិ. “តាតាកយុការលាទេឃា”តិ ក្ខត្តិប ចិឝាតិ កយុការល កិច្ចាតិ. ទេពសយិ តិទេឃបិលិតត្តិ បព្តុទេត្ត. “ពិប្បត្ថ”តិ ពិប្បត្ថ អបិឃក្សិតំ អបិឃក្សិ.

ក្លប្បិទេពា យទេតា ឲទេពបត្តិ ចា, ក្លប្បទេត្តា យទេតា ឲទេពបត្តិ ចា, ក្ខិឝាចិក្កទេហា “ក្លប្បិទេពា”តិ ក្លក្កទេពា. “ក្លប្បទេត្តា”តិ ចិបុទេលិ. កច្ខា ពិក្កពទេ ចិត្តា ទេហាត្តិតិ ទុត្តត្តិ អាហ “បរិបុណ្ណាតំ”តិអាឌិ. បុព្តចាទេក្យ អតត្ត ចក្កចាឮអបាគារល ចទេបត ទុត្តត្តា បុត “ប្តុយប្បិ”តិអាឌិ ទុត្តំ. ចត្តត្តំ តត្តិ. ប្តុទេឌច បព្តាប្បា ឮទ្ធាឌិតំ ភ្លុប្បត្តទេពាតិ អឝិប្បាទេឃា. “អឝិក្កលត្តិ”តិ អឝិកំ កត្វា កលត្តិ. “ប៉ុរា”តិ បិបកល្យាល កទេយុប៉ុ ប៉ុទចិត្តា. “បតិយទេត្តា”តិ ចិបុលប្បតិកា. “ប្តុឌ ព្រហ្មចទិឃចាទេបា”តិ ប្តុទេឌច និក្កត្តឃបុទេល បក្កាតប្បុ ព្រហ្មចទិឃចាបប្បុ អត្តិពា. “យទិឃាគឌទេយុប៉ុ”តិ ទេលិកចារិត្ត ឌទេយុប៉ុ. “ឌពទេដ្ឋា”តិ ឌពទេដ្ឋា យហារាឌា. ឲចំ ចិទុឮហទេកាតិអាឌីប៉ុ. “កត្តទក្កាឌិ ចត្វា”តិ កត្តទក្កប៉ុ អគ្គាទុត្វា. “ក្បុក្ខណ្ណា”តិ ក្បុទុច្ចតិ បចឌិ. បចឌិ កពាតិ ទពតកណ្ណាតិ ទេឃសំ ទេពតិ ចិក្កទេហា. “គាតចទក្កបា”តិ គត្តាយទេឌចឌីពាឃ អបច្ចត្តិ អទេព្វត គាតច តាយកា ទក្កបា. អចទ្ធត្តិ អត្តរាយំ កទេរាត្តិតិ អចទ្ធត្តា. “ចិកច្ឆទេបិ”តិ ចិបត្តចទេណ្តា. “តិហិតកយុកពា”តិ តិហិតាតិបិបកយុតិ កត្វា អាកពា. កាឌិកត្តប្បិទេឃា ឌាឃត្តិតិ បព្តុទេត្ត. ឃាកត្តប្បិទេឃា ទេឌាកិតិតិ ច ទុច្ចត្តិ,

ឌុល្យាតិ ច ចុទ្ធត្តិតិ សម្ពន្ធោ “អភិលក្ខិតរត្តិយ”ន្តិ អភិញ្ញាតរត្តិយ ស្ថបោសថរត្តិយន្តិ ចុត្តំ ហោតិ “កោចរប្បយុតកាលេ”តិ កោចរត្ថាយ ចិចរិតកាលេ “ឌុតិអត្ថេតា”តិ ចិន្ទោតតន្ថេត ចយុតិ ឆតាតិ ឆាទេត្តិតិ ចយុត្ថរា ចយុត្ថរា ច តេ ឆេច ឃក្លា ចាតិ ចិក្កហោ “តាការត្ថច ចុទ្ធត្តិ”តិ បរិញ្ញាឃំ តាកោយុ សក្កឃត្តិតិ អធិប្បាយោ “ឃា”តិ ឃា កុម្ពឆេចឃក្ល ខាតិយោ “ឃាសំ”តិ ឃាសំ កុម្ពឆេច ឃក្លខាតីតំ “កិញ្ញអាបយុតចសេតា”តិ ទៅធឹសត្តាតត្ថុ ញុទ្ធាតត្ថុ អទ្ធរិយ ឆម្ពខាតកាលេ ស្ថណ្ឋេសត កិញ្ញអាកម្ពចទ្ធតចសេត “ឃាសត្ថុ យត្តបកាតី”តិ ឃាសំ តិក្កហ បក្កហប្ឆតាឌិ ចសេត បចត្តាតិ យត្តបកាតិ “តោយុ”តិ + តោយុ ចត្បុ អចទ្ធកោយុ “កិញ្ញអាសោល្ហចសេតា”តិ កិញ្ញអាឆុត្តចសេត “ឈាសសោល្ហចសេតា”តិ លាឆតក្យប្លាត ឆុត្តចសេត សោលោ ចុទ្ធតិ យុតលោ “សត្តេ” តេរឃិកោ ចា បេតេចា “កាយត្ថុ ហោតី”តិ កិត្ថាបិ ហោតីតិ អត្ថោ “តិពាទ្ធតាការសា”តិ តិទ្ធសម្ពន្ធតាការសា “សម្ពុតាកតោយុ”តិ បម្បេតោ អាកតោយុ “ឆេចរាឌ្ឋារតយុ”តិ ឮយស៊ី ចក្កចាញ្ញុ តាចតិសាកចេត ឆេចរាឌ្ឋារតយុតិ អធិប្បាយោ “បរិញ្ញាឃំ ពុចា”តិ ឌីឈតិកាយេ ឌតចសកយុត្តបរិញ្ញាឃំ ពុច ឃទ្ធត្តិ តិឃទ្ធត្តិ ពុត្ថាតិ ឃាយោ “តិឃទ្ធត្តី”តិ អញ្ញាយញ្ញា ឮយ្យាយទ្ធរិយ យុលកោហិ កលហកល្ហតាឌីហិ ចិកទ្ធត្តិតិ អត្ថោ “តំ សហចរិតត្តា”តិ តេត ឃាយ តាយកោត ឮយ្យរឆេចក្យលេត តិទ្ធកាលំ សហ បចត្តត្តា “ចសំ ចតេត្តត្តិ”តិ ឮទ្ធំ ប្ឆេត្តិតិ ចុត្តំ ហោតិ

“បុទេ”តិ សម្ពុធ្ឋារេត តំ បត ជាតំ ស្ថទ្ធាតំ តាយ ហោតីតិ អាហ “ស្ថទ្ធជារេត”តិ “សហសេ្យា (ពាហុ”តិអាឌីសុ អត្តទេតា សទីទោកាសេត សហស្សំ ចក្កចាញ្ញអ លោកំ ឋទេត្ថា សហសេ្យាតាយាតិ អត្ថកចាយំ អធិប្បេតំ ក្យលឆេចតាយោ តាយ ក្យល បម្បេ ប្ឆឌីត ឆេចតាយោ តាយ “ស្ថបទ្ធហត្តិ”តិ យុត្តទ្ធារេត ឆេចចត្ថ ឆេចយាលកាតិ កត្ថ សយយេ សយយេ តត្ថ កត្តា កត្តយាលីឌីហិ ប្ឆេត្តិ, ចត្តត្តិ, ទោយេត្តិ, ចរំ បតេត្តត្តិតិ អត្ថោ “ស្ថបទ្ធកា ពុចសម្បត្តិ”តិ ស្ថបទ្ធកយត្តាចហោត្តិតិ អធិប្បាយោ “កយ្យឌី”តិ កយ្យឌិ ហេត្ថិយយ្យ “តត្ថា”តិ តាយុ (ពាហុក្យឹយុ បុត “តត្ថា”តិ តយ៉ិ ឌុតឹយតលេ “អាកា”តិ សទីទោកា តិទ្ធទេត្តិ អក្កបត្ថក្កហិ តិក្កទ្ធត្តិ “អចល សល្លិតា”តិ ឌុតឹយ តលេ ចិយ ចលិតា ត ហោតិ អច តោ អចល សល្លិតា “តោសំ”តិ តោសំចាឌីតំ បរិថេ (ពាហុបរិសប្លាតិអាឌីកំ តាយំ តសិទ្ធិតិ យោឌតា “ឮប្លាតខាតិកោហិ”តិ ចលតខាតិកោហិ “ហេថ្ថិយតលាតំ ឮប្លាតំ បុញ្ញាបម្បំ អត្ថិតិ សម្ពន្ធោ “អារតប្លា ខាតិកោតា”តិ អចលតខាតិកោត ស្ថបក្លាសោរតត តិត្ថាត្តាតំ ចត្យត្តតលាតំ “កោតចិ អត្តទាយេតា”តិ តោខោសំចត្ថាឌីកោត អត្តទាយេត “ពុត្តបី”តិ ពុតយ៉ិ ចត្យត្តតលេបិ “អាយុ ចេយត្តតាឃា”តិ អាយុប្បយាលាតាតត្តយ្យ “ខ្ញាអារិកាតំ”តិ ឮឆំ បកតិឃា ខ្ញាអារិក សកាចតាយ ចុត្តំ ត យុពុយាតំ អត្ថិតាយ តត្ថិ ចិហប្លាតំ ពុតោសត្តិ អចិហា កំ ចិហប្លាតំ តាយាតិ អាហ “សយចចិបយ្យតា កម្ពុយុ អចិប្បារិកាតា បត្តី”តិ ចិត្តយ្យ អចិប្បារតា បឌ្ឋតំ តាយ តត្តីតិ ចុត្តំ ហោតិ “បសាឆ ឌិត្ថា ឆម្ព បញ្ញា ចក្កហិ”តិ ‘បសាឆ ចក្ក, ឌិត្ថចក្ក, ឆម្ពចក្ក, បញ្ញា ចក្ក, ហិ តត្ថ បសាឆចក្ក ពុច ឮឆ ឌិត្ថចក្កតិបិ ចុទ្ធតិ “ឆម្ព ចក្ក”តិ ហេថ្ថិយកក្កញ្ញាលំ “បញ្ញា ចក្ក”តិ ចិបយ្យតា ចាកាលបទ្ធចក្កតាខាកាលហិ សទ្ធិ អចសេសំ សព្ពញ្ញាលំ “ទ្ធបឹតំ សត្តាតំ”តិ ទ្ធបកាយចត្តាតំ សត្តាតំ “កតិទ្ធការចា”តិ អប្បតរការចា “អតាកាឃិយក្កទ្ធយ្យបិ បឌិក្កលបេរី”តិ សកខាកាឃិការចត្ថា ការចត្តយ្យច អតាកាឃិយកោ ស្ថប្បឌ្ឋតិ តេតា អញ្ញាចាតិ អាហ “សកខាកាឃិតំ បឌិក្កលបតា”តិអាឌី

ក្ខឹចត្យក្កិ តិទ្ធិតំ

១៣៣៉ កចត្តនេ ឧក្កមត្តិ ឲតាឃាតិ ឧក្កត្តីតិ បិឃុដ្ឋតិ៉ “សោតទហិតោ”តិ បសាគសោតទហិតោ៉ ឲចំ សេសេស្សបិ៉

“អាសិត្តកាទិការេចតា”តិ អាសិត្តកបល្លកាទិ ការេចត៉ “ទ្វិហិ ញ្ញដ្ឋេតហិ”តិ ទ្វិហិ តិមិទេត្តហិ៉ “ចិពន្ធចចតោ”តិ ចិបត្កចចតោ៉ “ចត្ត្វ ចិបត្កស្សា”តិ ឲត្ត “ចត្ត្វ”តិ សម្ភារ ចក្កុ ចុទ្ធតិ៉ តស្ស អាទិតោ បដ្ឋាយ ចិបត្កត្តា តេត សយត្កាតោ បុក្កលេរ ចត្វុចិបតេ្កាតិ ចុទ្ធតិ៉ “តស្ស តស្សា”តិ ចក្កុសោ តាទិកស្ស ៉“បស្វតិយំ ឃេចា”តិ ចិដាឃយាតកាលេយេច៉ “បញ្ញាចេឃ្យត្តិឃកាចស្សា”តិ ឲត្ត ញ្ញត្តស្ស ការេចា ចេឃ្យត្តិយំ៉ “ញ្ញត្តស្សា”តិ ផទលញ្ញាលស្ស បុក្កលស្ស៉ បញ្ញា សញ្ញាតំ ចេឃ្យត្តិយំ អស្សាតិ ចិក្កេហា៉ ទ្វិហេតុក តិហេតុកាត់បិ ត សក្កា តិឃយេតុត្តិ សម្ពន្ធោ៉ កចំ ត សក្កាតិ អាហ “យាតុក្កដ្ឋិមិ ប្រចិបត្តិ តាយ តត្ថិ”តិ៉ កតេយសំ ចិបត្តីតិ៉ ឱ្យប្បត្កាតមិ្យ ចក្កុ សោតាត់ ចិបត្តិ៉ រកតការលោត ចិបត្តីតិ៉ បទ្វបក្កយេតចា យាតុឃា ចិសយ បឃោរកេត ចា តាតាតាឥតេ ចា ចិបត្តីតិ ឃោដតា៉ ឆាតុបិទេដ ឃក្កុ ប្វដាឃំតិ បធិតត្តា “ប្វដតិឃដ្ឋេតា”តិ ចុត្តំ៉ ឲទតត ឃក្កុតត្តា ប្វដិតត្តា ឃក្កុតិ ដស្សេតិ៉ ឃេ បត កិច្ឆដិចិកបត្តា ចិចទត្តិ, តេ ក្វមស្សិតា តាយ ហោត្តីតិ ឃោដតា៉ “ក្វមិស្សិតា”តិ បិទេដ ក្វមិយំ សិតា តិស្សិតាតិ ព្ទមយត្ត្វ ដស្សេត៉ “បុញ្ញាតិព្ទត្តស្សា”តិអាទិ ចុត្តំ៉ “ចិទ្វបិ ហុត្វា”តិ តេ ចល្លេតាបិ ក្ទញ្ញល្លា ហោត្តិ៉ សល្លាតេតាបិ ក្ទស្សល្លាតា៉ ឌិចិកេតាបិ កិច្ឆដិចិកាតិអាទិតា ចិបត្កទ្បិ ហុត្វា៉ ‘ចិចសា ហុត្វា តិបតត្តី’តិ ចិតិបិតិកាតិបិ ចទត្តិ៉ ចិចសាតិ ច អត្តតោ ចសេត ព្ទច្ឆាយ ចិតាតិ អតេ្ថា៉ “ចិចិត្តដ្ឋាតេស្វ”តិ ដតចិចិតេត្តស្វ ផាតេស្វ៉ បទិឃេសិត្វា ចា ឌិចិតំ កេប្បត្តិ៉ បិញ្ញឲត្វា ចា ឌិចិតំ កេប្បត្តិ៉ តាសេត្វា បិញ្ញឲត្វា ចា ឌិចិតំ កេប្បត្តីតិ ឃោដតា៉

“ចេយាតិកេបតាបិ”តិ អត្តតោ បុញ្ញាតិព្ទត្តំ ទិព្ទចិយាត់ ឃេយសំ អត្ថិ, តេ ចេយាតិកា៉ តេ បត បុញ្ញាបុញ្ញាមិស្សក កេមុត តិព្ទត្តត្តា កេចិ ទិចា ទិព្ទស្វល់ អត្វកចត្តិ, ទត្តិ បេតក្វក្កុ៉ កេចិ ទត្តិ ទិព្ទស្វល់ អត្វកចត្តិ, ទិចា បេតក្វល្លត្តិ៉ បទេហិ ចត្តំ ទិត្កំ បុញ្ញាប្បល់ ឱ្យបតិស្សាយ ឌិចត្តីតិ បទេតត្វបឌិចិតោ៉ “បទេហិ ទិត្កំ បុញ្ញាប្បល់”តិ តោតតេកហិ បុញ្ញំ កត្វា ព្ទដំ មេ បុញ្ញំ បេតាត់ កាលក្កតាត់ តោតីត់ ចេឆីតិ ឲចំ ទិត្កំ បុញ្ញាប្បល់៉ “សកលចក្កចាញអបទិឃាបត្កា ឲកក្វយកា”តិ ឃតា តាចតិសាក្វមិ តាយ សព្ទ ចក្កចាញឲស្វបិ អត្ថិ៉ សព្ទាបិ ទិទព្ទត ចស្សសហស្សេត ឲកអាឃុ បទិច្ឆេទោ ហោតិ៉ ព្ទមស៊ិ ចក្កចាញឲ ចត្តត្តំ តត្ថិ៉ ត តតា តិទយេស្វ ចា តិទច្ឆាត ឃោតិឃំ ចា បេត្តិចិសយេចា អស្វទកាយេចា មត្វស្សស្វចា ក្វម្ពទេចេស្វ ចា ឲកបទិច្ឆេទោ តាយ អត្ថិ៉ ចតុត្កំ អបិឃាត់ អាឃុប្បមាណ កលតាឃ តិឃមោ តត្ថីតិ ចុត្តំ, ត តុ ព្រាហ្ម សំឃុតេត្ត តោកាកាលិកំ កិក្កុ អារេព្ភ កកចតា ចុតេត្ត ដសត្កំ តិទឃាតំ ចិសំ្វ ចិសំ្វ អត្ថីតិ៉ សច្ចំ អត្ថិ៉ តេ បត ដសតិទឃា អឌិចិតិទេឃ បទិឃាបត្កា ហុត្វា តស្ស បទេសយត្តា ហោត្តិ៉ ត តេហិ បទេ សយេត្តហិ សកលេរ អឌិចិតិទេឃា តិឃតាឃុ បទិមាណោតិ សក្កា ចត្តុំ៉ អបិ ច សោបិ តេសំ អាឃុបទិច្ឆេទោ អឌិចិក្វមិឃា តិឃាមេត សិទ្ធោ ត ហោតិ៉ តេត តេត កម្មចិសេសេតេច សិទ្ធោ៉ តស្មា ឃំ ចុត្តំ “តត្ថ ឃេក្វឃេ្យត កម្មប្បមាណត្តា”តិ, តំ ស្វ ចុត្តំ ហោតិ៉ តេតាហ “តត្ថ តិទឃេស្វ”តិអាទិ៉ “ឲចំ សេត្តា”តិ ត ព្ទតេ ឌិបចាសីតំ អាឃុកប្បស្ស អាតេទាហលាក្ខុ ឧក្ខេទាហលាក្ខុ អត្ថីតិ ចុតេត្ត សតីតិ អតេ្ថា៉ សមាចារេទា តាយ ដសស្វចទិតាតិ៉ ចិសមាចារេទា តាយ ដសក្វច្ចទិតាតិ៉ តេសំ តិស្សត្កក្វតា សម្បត្តិចិបត្តិឃោតិ សម្ពន្ធោ៉ “តេសំ បិ”តិ ព្ទតេ ឌិបចាសីតំបិ៉ សោ ឲចបទិច្ឆេទោតិ អាបដ្ឋតិ៉ ត ច សក្កា តតា កចិតុំ៉ អាទិកប្បកាលេ សព្ទសមិ្យ ចតុឌិប ចាសីតំ អសង្ខ្យេយ្យាឃុកតា សម្ភចតោតិ៉ អច ព្ទតេឌិបចាសីតមិ្យ អាឃុកប្បស្ស អាតេទាហលាំ ឧក្ខេទាហលាក្ខុ អត្ថិ៉ ឲចំ សតិ, ឲតេហិបិ តេសំ អាឃុកេប្បា ដព្ទឌិបចាសីតំ អាឃុកេប្បត ឲកកាតិកោ សិឃាតិ ចោទតា៉ តិស្សត្កមត្តត្តាតិអាទិ បទិហារោ៉ តត្ថិ ព្ទដំ មយ ព្ទដំ មយាតិ បចត្វា បិទិបុក្កលិកតល្យា ឲទេតសត្តិ “អមយា”៉ “អបទិក្កហា”តិ បុត្តតាទាទិបទិក្កហទហិតា៉ “ឱ្យបទិមេ ចាតុមហាទាទិកេ”តិ អាកាសដ្ឋកចាតុមហាទាទិកោ៉ ទិទេច ទេចទេលោកេ សិទ្ធាតិ ទិព្ទាតិ៉ “ឃាច តិមិទាដកាលេ”តិ ឃាច អមេរាំ ទៅឆិសត្តក្វតស្ស តិមិទេញ្ញា ឱ្យប្បត្តកាលេ៉ កស្ស បតុទ្ធោ បុទិមេ អត្តទកេប្យ ឱ្យប្បេត្តោ៉ តិមិទាដា បត

ញ្ញាយស្ស៊ិ អត្ថេរ ពរេប្យ ប្បេប្យរេត្វា “យតុស្ស លោកេហិ បញ្ញាយតិ ធាតុយហារាទីគេ ទុកេរាទិន្តរត្តិនិធា ហោតិ”តិអាទិ អភិធម្មេ ធម្ម ហដយ ចិតរង្គ អាកាតករយេត ចុត្តេា ធព្វក្កណធធតេ “ប្បុបរិយាត”តិ ប្បុបរិយាត ធេធាត ទុកំ ចស្សុបហស្សំ អាឃុប្បយាលំ ហោតីតិ

សម្ពុត្វា “ធម្ម”តិ ធម្ម ចស្សុបហស្សាតិ “អដ្ឋា”តិ អដ្ឋចស្សុបហស្សាតិ “ហេដ្ឋិយាត”តិ ហេដ្ឋិយាត ធេធាត “ប្បុបរិយាត”តិ ប្បុបរិយាត ធេធាត យារេយ ទុកេា រត្តិនិធាតិអាទិតា យោរេជតុត្ថា “ធត្តារិ”តិ យតុស្សលោកេ ធត្តារិ ចស្សុបតាតិ ទុចំ រេបរេប “អាទិអត្ត ធស្សុតធរេបតា”តិ ធាតុយហារាទីគេ យតុស្សធស្សកាលតា ធស្សុត អាទិធស្សុត តាយ ញ្ញាតិ ធរបធត្តិយំ យតុស្សធស្សកាលតា ធស្សុត អត្ត ធស្សុត តាយ

ត អតិរុទ្ធាលំតិ តាតិរុទ្ធាលំ “តំ”តិ តំ អចិតក្ក អចិធារេយត្ថធាតិ “ក្ខុយត្តរេ”តិ បធយញ្ញាតក្ខុបិរតា អត្ថិស្សំ ទុតិយញ្ញាតក្ខុបិយំ ពប្យធធតេ ពប្បីយតិ ចស្សុ, ប្បតុ, យារ, បក្ខ, រត្តិ, ឌិធា, ឌិធរេបត បរិច្ឆិន្ទីយតីតិ ពរេប្យា ពប្បីយត្តិ ធា តាតាធម្មប្បធត្តិយោ អតីតា ឌិធរេបត បរិច្ឆិន្ទីយត្តិ ទុរេតតាតិ ពរេប្យា ពារលោ យហរេត្វា ពរេប្យាតិ យហាពរេប្យា ធស្សុត បតការេពហិបិ បហស្សការេពហិបិ បតបហស្សការេពហិបិ បង្ខាតំ អបក្ខរលោយ្យាតិ អបរេង្ខយ្យា ទុពស្ស អបរេង្ខយ្យស្ស អត្តេរ ឌិស្សយាតេ ពរេប្យា អត្តរពរេប្យា បត្តាត តាតាអាឃុបរិច្ឆេធា អាឃុពរេប្យា រេរា បត យតុស្សាត ធបធស្សាឃុពពារល ធបធរេស្សត បរិច្ឆិន្ទេត្វា រេតធបញ្ញា ធេធាត តិច្ចពាលំ ធតុរាសីតិ ពប្យបហស្សហិ បរិច្ឆិន្ទេត្វា អត្តរពរេប្យា តាយ ទុតុអពប្យា ចុច្ចត្តីតិ សម្ពុត្វា ឌិបតិប្យរេកធា ទុតុអពប្យា ចុច្ចត្តីតិ ពោចិ ធធត្តីតិអាទិតា យោរេជតា “រេយ”តិ រេយ ធតុបដ្ឋិយាទិរេកធា អត្តរពប្យា “យធាចិតដ្ឋំ”តិ ចិតដ្ឋប្យពារេត ចិតដ្ឋប្យពតិយា ធង្គយាតេា ពរេប្យា ចិធរេដ្ឋា “យធាចិធដ្ឋំ”តិ ចិធដ្ឋប្យពារេត ចិធដ្ឋប្យពតិយា អច្ចរេយត អតិក្កយតេត ហរេលោត អបតយតេត “តត្វា”តិ តស្ម៊ិ ពប្យធធតេ អដ្ឋពធាយំ ទុត្តត្តាតិ សម្ពុត្វា “រេតរេជតា”តិ អក្កិតា “សំធដ្ឋតី”តិ ចិតស្សតិ តធា “ហេដ្ឋា”តិ ហេដ្ឋារលោកោ “ធតុបដ្ឋិធារេរទ្ធ”តិ តិច្ឆារេលោ ក្ខុមធធត

ពាធាស្ប “បត្តបត្តក្កិតាធារា”តិ បត្តបត្តធារា អក្កិតា ចិតស្សត្តិ អធធា, ក្ខុមរេត្វ បច្ចត្តធធត បត្តស្បុបត្តស្បុធារេរស្ប លោកោ អក្កិតា ចិតស្សតីតិ យោរេជតា រេតតាហ “អដ្ឋរេយ អដ្ឋរេយ”តិ “ធកា”តិ ប្បុធរេពត អដ្ឋរេយ អដ្ឋរេយធារេរ លោកោ ធរេពត ចិតស្សតីតិ យោរេជតា យធា ធតុបដ្ឋិធារា បុណ្ណា, តធា ទុកេា ធាឃុធារេរា បិយា តត្វ “តធា”តិ តស្ម៊ិ ធតុបដ្ឋិធារេរ “ចិធដ្ឋយាត”តិ បណ្ណហយាត “ចិធដ្ឋតី”តិ បណ្ណហតិ “សំធដ្ឋយាត”តិ ចិតស្សយាត “សំធដ្ឋតី”តិ ចិតស្សតិ “ធម្ម អបរេង្ខយ្យាតី”តិ អឌ្ឍុធយំ ទុកំ អបរេង្ខយ្យត្តិ ពត្វា ប្បុបធារេត ចុត្តិ យធាតំ-អាកស្សុរាត អដ្ឋពប្យាតីតិ “ប្បុបរេង្គតា”តិ ប្បុធពធារេរ ហេដ្ឋិយក្ខុមិស្ប ប្បុធរេពត ចិតស្សយាតាស្ប ទុតិយញ្ញាតក្ខុបិ ត តាធ ចិតស្សតិ សំធដ្ឋពរេប្យបិ ចិរពាលំ តិដ្ឋរេតរេយធ ញ្ញាធំ បត្តាយ ចុត្តិ បញ្ញរេត្វាតំ លត្ថុយាតត្វា ចុត្តិ អបរេង្ខយ្យពប្យំ បត្តាយ ចុត្តត្តិ ញ្ញាធរេយធ បយាណត្តិ

បឌិបត្តិធតុក្កា តិដ្ឋិតំ

១៣៥ ពម្មធតុរេក្កា “ជរេតតី”តិ អជតិតំ ជរេតតិ បិតុការេធតិ “ប្បុបត្វម្ពុតី”តិ ជតិតំ ប្បុបត្វម្ពុតិ ឌិរដ្ឋិតិពំ ពរោតិ “ប្បុបបីឡទុតី”តិ ជតិតំ

រូបបីឡនតិ, បរិហារបតិ “រូបឈានេនាតិ” តិ រូបជ្ឈានតិ “គេហត្ថា រូបិកំ” តិ គេហត្ថាភាយកាតំ គេហដ្ឋរូបិកំ “គេហបចបត្តាចា” តិ ឥត្ថ

បដិសន្ធិជនេន សតិ, សព្ពេបិ គេហំ គេហបចបត្តំ ភាយ ហោតីតិ ឥដ្ឋព្ពំ ចិបន្តិន្តាតិ ចិបក្កំ ចិបក្កំ ចិបាកំ ឈេយន្តិ ចិបក្ក ចិបាកា

រូបត្តយូយាភា បចត្តតិ សយំបិ បច្ចយលិនេក សតីតិ អធិប្បាយោ “អលន្ធោកាសស្សា” តិ ព្ពាធំ គិធស្សត យត្តំ លន្ធោកាសស្សបិ រូបត្តយូគំ

ភាយ ព្ពន្ធិតព្ពាយេច អញ្ញា អកុសលកម្មំ ឱកាសំ លភតីតិ ឈោជនា “ចាយំ” តិ ឯច អយំ “កាលង្ករិយា” តិ កាលំករេយ្យ “អស្សា” តិ

ព្ពាយស្ស បុគ្គលស្ស “បសាទិតំ” តិ បសន្នំ “បគ្គហិតំ” តិ បគ្គដ្ឋំ បុព្ពេ ‘យរណាសន្ន កាលេ’ តិ ចុត្តត្តា ព្ពាឆ ‘បចត្តិកាលេបី’ តិ ចុត្តំ “ឥតំ” តិ

កេយត្តរស្ស រូបត្តយូគំ “ឌីចិតបរិក្លារេ” តិ ឌីចិតបរិចារេ បច្ចយេ “សយុភានេតព្វា” តិ សយាហ រិត្វា “ឥត្វា” តិ រូបត្តយូគ កេយដ្ឋានេត

លទ្ធសត្តាភស្ស រូបត្រ្ហាហតន្តិ សព្ពន្ធោ “ចុត្តនយេតា” តិ ‘ឌីចិតត្ថរាយេ អបនេតព្វា’ តិអាទិនា ចុត្តនយេត លទ្ធសត្តាភស្ស ចិរតាបច្ចត្តិន្តិ

សព្ពន្ធោ “ចុត្តប្បការា” តិ ‘ចិបន្តិតំ អលន្ធោកាសាចា ចិបក្ក ចិបាកា ចា សព្ពាបិ កុសលា កុសល ចេតនា’ តិ ឥធំ ចុត្តប្បការា

“ឥព្ពាលតនំ គត្វា ចា ចិតាឆយាភា” តិ រូបបីឡអក គេយ្យកិច្ចំ ចុត្តំ “ឌភក គេយ្យស្ស ឥព្ពាល អាឃុហតកាលេ” តិ សយុច្ចយតកាលេ “ចិហត

សាយត្តិយំ” តិ ចិតាសិតសត្តិកំ “យេហេសេក្លាស្ម” តិ យហាគ្គការេចស្ម “រូបត្តយូគេបិ តត្ថិបរិយារេយត ចេធិតព្ពំ” តិ រូបបីឡអក គេយ្យតោ

ចិបរិយារេយត ចេធិតព្ពំ ‘រូបរិក្ខុបិ គិត្តត្តគេយ្យ សយាតំ ហេដ្ឋាក្ខុបិយំ គិត្តាទេត្តតី’ តិអាទីសុ ‘ហេដ្ឋាក្ខុបិ គិត្តត្តគេយ្យ សយាតំ រូបរិក្ខុបិយំ

គិត្តាទេត្តតី’ តិអាទិនា ចត្តត្តិ អធិប្បាយោ អឌាតសត្ថរាឌចត្តុ្បីស្ស ររេញ្ញា បិតុឈាតគេយ្យ យហាអខិចិគិររេយ គិត្តាតត្តគេយ្យ សយាតំ

បន្ធា ព្ពន្ធ បដ្ឋាត កេយ្យត ជាងីយយាតំ ចិហតសាយត្តិយំ ហុត្វា តំ រូស្សជនិររេយ គិត្តាទេត្តតិ លទ្ធសត្តាភស្ស ចិតាឆតំ ភាយ សត្តស្ស ឥព្ពប្បត្តិ

គេរលគ្គិ សព្ពន្ធោ គតំ ពោយហិសាឌីតំ បុត្តងារេងាតិយិត្តាតន្នា ចិបត្តិគេរណំ តស្ស សត្តស្ស រូបបីឡអក គេយ្យកិច្ចំ ករេយ្យ អញ្ញោហិ សោ

បុគ្គលេ, អញ្ញោ ពោយហិសាឌយោ ត ច អញ្ញោត គតំ គេហំ អញ្ញោសំ សត្តាតំ ឥព្ពប្បត្តិ ចា សុខុប្បត្តិ ចា ករេយ្យាតិ ចោឆនា

ទុចិឆន្តិអាទិនា តំ ចិស្សជ្ជេតិ អាគត្ត សេជ្ជំចត្តុ្បីរេសាសេជ្ជំ យហាយន្ធុរិយោ អហោសិ អញ្ញោបិ ធាតំ ឆេត្ត គីចារេសិ សោ តតោ

ចចិត្វា ឥកាស្មិំ កាយគេ ឥកិស្សា ព្ពត្តិយាគុន្ធិបិរ្រជាតោ តស្ស ឌាតកាលតោ បដ្ឋាយ តស្ស បិបគេយ្យត យាតនំ អាទិំ គត្វា

សគលកាយិកាតំ ឌតាតំ ឥព្ពប្បត្តិ ហោតីតិ ធម្មបឋ អដ្ឋគថាយំ ចុត្តំ តស្មា គិស្សត្ថិបលចរេសត អញ្ញោត គតំ គេហំ អញ្ញោសំ សត្តាតំ

ឥព្ពប្បត្តិ ចា សុខុប្បត្តិ ចា គេរាតិ ឈេចាតិ ឥដ្ឋព្ពំ [“គេហេសត្តតិ សឹរេសុ” តិ បដិសន្ធិកាលតោ បដ្ឋាយ រូប្បត្តា ឥរេកា គេហេដ្ឋរូបសត្តតិ

ភាយ អត្ថិំ សា បន្ធា អបរាបរំ តាទិសាយ គេហេដ្ឋរូបសត្តតិយា បចត្តត្តាយ សឹសក្ខតត្តា សត្តតិ សឹសត្តិ ចុច្ចតិ យំ កិញ្ចិ ឥកំ ចាគេហេសត្តតិ

សឹសំ ឆ្វេ ចាគេហេសត្តតិ សឹសាតិ] ចិសុទ្ធិមគ្គបិដេ “តេធចា” តិ តំ រូបឈាតគ គេហេយេច “ព្ពាឆ ចា” តិ ព្ពាយស្មិំ អគិធយុត្តុសព្ពេហេ “ព្ពាយស្ស

បី” តិ ព្ពាយស្ស រូបឈាតគ គេយ្យស្សបិ ឥដ្ឋកាយហិ ររេញ្ញា ចត្តុ្បីរ សោឈារេត្តុ បិតុរេភា ចត្តុ្បីរ តេសំ យរណាសន្នកាលេ បចយំ ឥគ្គតិ

គិមិត្តាតិ រូបដ្ឋហត្តិ បន្ធា ររេញ្ញា ឥកំ បុព្ពាគតំ កល្យាណ គេហំ អតុស្សរត្តស្ស ឆេរបិតុ ច តជ្ជលោ ឥច ឥកំ កល្យាណ គេហំ គេរាត្តស្ស តាតិ

ឥគ្គតិ គិមិត្តាតិ អត្តរងាយត្តិ សគ្គគិមិត្តាតិ បិតុឱ្ឋចត្តិ រូកោបិ ចចិត្វា សគ្គេ គិត្តាតត្តីតិ កុសលា កុសល គេយ្យាតំ លយំ គេរាតីតិ កុសលា

កុសល គេយ្យក្ខយគេរា “អាឃុ គេយ្យេសុ ចិឌ្ឈយានេតស្ម” តិ តស្ស សត្តស្ស អាឃុ បរិយេច្ឆេជោ ច បរិយត្ត គេតា ត ហោតិ, គេយ្យាគ្គការេចា ច

បរិក្លិលោ ត ហោតិ ឥធំ អាឃុ គេយ្យេសុ ចិឌ្ឈយានេតស្ម “អបរាឆ គេយ្យស្សា” តិ យាតាបិតុសុចា ធម្មិគសយណ ព្រាហ្មណេសុ ចា

អបរជ្ឈតចរេសត គតស្ស អបរាឆគេយ្យស្ស “សោ បតា” តិ យញ្ញាយដ្ឋគចាចារេចា បត “អរុច្ចយានេតា ចិយា” តិ អតិន្ធិយយានេតាចិយ “សោ” តិ

យញ្ញាយដ្ឋគចា ចារេចា “តត្ថ បតា” តិ យញ្ញាយដ្ឋគចាយំ បត “សព្ពាទេព្ពាតំ” តិ សព្ពព្ពា ឥតំ សុត្តចចតំ, ចរេសត ចុត្តត្តិ សព្ពន្ធោ អតិន្ធត្តេហិ

ឌីកា ចរិយេហិ “ចិបាកំ បដិព្ពន្ធិតព្ពា” តិ ចិបាកំ បដិច្ច ព្ពន្ធិ តព្ពា ឥត្ថ “ចិបាកំ” តិ គេយ្យគិត្តាតគ្គត សត្តាតំ ចុច្ចតិ តស្ស ឌភកំ គេហំ

ឌតក ពយុត្តិ ចុទ្ទតិ៍ តស្សេច ឥត្ថសត្តាតស្ស ក្ខបត្ថុក្កំ តស្សេច ក្ខបបឹឡអកំ តស្សេច ក្ខបឈាតកំ ពយុំ ក្ខបឈាតក ពយុត្តិ ចុទ្ទតីតិ

អឆិប្បាយោ៍ “សាកេត បញ្ចោ”តិ ចិបាកុទ្ធាទេ អាកេត សាកេត បញ្ចោ ឆយុឌិត្ថាឃ តាយ ក្ខក្កសេត ទញ្ញោ ឌេចិយា ចត្តុបិ្បសាឌេឌី

បុទ្ធោ ឲកំ អឌំ ឈាតេសិ, តេត ពយុត ឣបិយេស្ុ បតិត្វា បន្ធា បចត្តិ ចិបាកចសេត ខាហ្មស្ុ កចេស្ុ អឌសទីទេ ទលិយាលាតាយត្តំ

អត្តតោ ឞីសឆ្នេត ទុក្ខ អតុគោឞីតិ៍ “សា បតា”តិ សា ឲកា បិលាតិបិត ឌេតតា បត៍ យហាយោក្កលិត ចត្តុ តាយ បញ្ចសត ឆោទាតំ

ឆេទស្ស ឈាត ត ចត្តុ៍ ឆេទទាហិ អត្តតា បុទ្ធាកតេត ក្ខបឆ្នេក ពយុត ឆោទឈាតតំ លកិត្វា បរិតិត្តតោ៍ សាយាចតីឌេឌី ច

ចក្កុដាតឌីតីទចាសិតោ បញ្ចសត កិក្ខ ច អត្តតោ បុទ្ធាកតេហិ ក្ខបឆ្នេក ពយុហិ តាឌិសំ បទ្ទបក្កយំ លកិត្វា សក្កេស្ុ តិត្តត្តា៍ ទុស្សិយាទោ

តាយ ពក្សន្ធ ឲុទ្ធកាលេ យាទឌេច បុទត្វា ចុទ្ទតិ៍ កលិឲុទាឌាតាយ ឥត្តិ ចាឌិតា បសស្ស ឈាតកោ ចុទ្ទតិ៍ តេ បត តច្ចលោ អត្តតា

កតេត ក្ខបឆ្នេក ពយុត តច្ចលោ ឲច ចចិត្វា អចីចិបិតិត្តត្តា៍ តត្ត បុរិយ ចត្តុស្ុ ក្ខបឆ្នេក ពយុំ ក្ខបឆ្នួត យត្តំ កទេទាតិ៍ ត អត្តតោ

ចិបាកំ ឌេតិ៍ បន្ធិយចត្តុស្ុ បត ក្ខបឆ្នួតកញ្ចា កទេទាតិ, ចិបាកញ្ចា ឌេតីតិ៍ ចិកាចតិបិទេ៍ “ក្ខបឆ្នេត បុទ្ធាកំ”តិ ក្ខបឆ្នេត បុទ្ធាកំ ចិបាកំ

ឌេតីតិ យោឌតា៍ ពយុត្តទស្ស ចិបាកំ ក្ខបឆ្នួតិត្វាច អត្តតោ ចិបាកំ ឌេតីតិ អឆិប្បាយោ៍ តត្ត “អត្តតោ ចិបាកំ ឌេតី”តិ ខ្ពុឆ

កកាចិ ឌេតិ, កកាចិ ត ឌេតីតិ ឲចំ ចិកាកស្ស អកតត្វា “តំ ត សុត្តំ”តិ ចុត្តំ៍ តេតាហ “ខ្ពុឆ បុទ្ធាកតេតា”តិអាឌិ៍ “អដ្ឋកចាស្ុយេច

អាកតត្តា”តិ តេស្ុ ចត្តុស្ុ តេឌតា ក្ខបឆ្នេក ពយុត យទត្តីតិ ឲចំ ចត្វា អាកតត្តា៍ ចិបាកំ តិត្តទេត្តីតិ ចិបាក តិត្តត្តកំ៍ តស្ស កាទេចា

ចិបាក តិត្តត្តកត្តំ៍ ចិបាក តិត្តត្តកត្តស្ស អកាទេចាតិ ចិក្កទេហា៍

ឌតកចត្យក្កា តិដ្ឋិតំ៍

១១៩៍ “តិកត្តិ ខាទលេត ចា បដិខាហិឃយាតំ ចិបាកំ ត ឌេតី”តិ ឥសាតលិកិតោ ហុត្វាបិ យទលាកាលេ ក្ខប្បឌ្ឋិតុំ តិកត្តិយា សតិ, តំ ឥសាតំ

ចិបាកំ ត ឌេតីតិ អឆិប្បាយោ៍ “ឲកស្សា”តិ ឲកស្ស បុក្កលស្ស៍ “តេសំ”តិ យហក្កតកយុ អាតត្តទិឃ ពយុាតំ៍ អត្ថិយ ឌចតចីចិឃំ កតំ តាយ

ចត្តុ ទុត្តលត្តា សឃយិ ទុត្តលំ ហោតិ៍ បដិសន្ធិ ត ឌេតតិ៍ តេតាហ “អត្ថិយ ឌចតចីចិតោ បុទ្ធាកាកេ អាសទេត្ត កតំ”តិ៍ ខ្ពុឆញ្ចា

ពយុសាយញ្ញា ចសេត ចុត្តំ៍ ពយុចិសេសេ បត សតិ, ត ឌេតីតិ ត ចត្តញ្ញាត្តិ ឌស្សេតុំ “យិឆ្នាឌិដ្ឋិពយុំ បតា”តិអាឌិ ចុត្តំ៍ កតំ អាសត្ត ពយុំ តាយាតិ

កហេតញ្ញត្តិ យោឌតា៍ បិឲុខ្ពុបិទេ៍ អស្សបុក្កលស្ស យទលាកាលេចា សយុាឌិដ្ឋិ សយត្តា សយាឌិត្ថា, យិឆ្នាឌិដ្ឋិ សយត្តា សយាឌិត្ថាតិ

យោឌតា៍ បទតោ បរិបុណ្ណំ អាកយិស្សតិ៍ សោយតស្ស ឌតកំ បទឆេតតា បចត្តិចសេត៍ សត្តាប ឌតកំ ក្យុក្កចិប្បដិសារប្បចត្តិចសេត៍

ខ្ពុឆំ កទុក ចត្យក្កា តាយ អតត្តទេ កចេ ចិបច្ចតកាតំ ពយុាតំ ចសេត ចុត្តត្តិ អាហ “ក្ខបបឌ្ឋចេឌតឹយ ពយុាតិ ឲចា”តិ៍ ពយុំ តាយ ក្យុសលំ ចា

ហោតុ, អក្យុសលំ ចា៍ បុតប្បុតំ លទ្ធា សេចតេ សតិ, ចិបាកំ ឌេតិ៍ អសតិ ត ឌេតិ៍ កាយាចចទស្ស ក្យុសលស្ស ពយុស្ស កតត្វា ក្ខបចិតត្វា

ចិបាកំ ក្ខប្បត្តំ ហោតិ ចក្ក ចិញ្ញាលាត្តិ ច, អក្យុសលស្ស ពយុស្ស កតត្វា ក្ខបចិតត្វា ចិបាកំ ក្ខប្បត្តំ ហោតិ ចក្ក ចិញ្ញាលាត្តិ ច, បិឲុខ្ពុឃំ ចុត្តំ៍

ឲត្តហិ កតត្តាតិ ចត្វា បុត ក្ខបចិតត្តាតិ ចចតំ បុតប្បុតំ ចទ្ធសសក្ខោត អាសេចតេ សតិ ឲច ចិបាកំ ឌេតីតិ ខាកេបតិ៍ តស្មា កតយត្ត

ពយុត្តា កឌត្វា ពយុំ តាយាតិ ចុទត្តបិ អតត្តទកចេ ចិបច្ចតក ពយុស្សេច ខ្ពុឆ អឆិប្បេតត្តា បុតប្បុតំ លទ្ធា សេចតយេច ខ្ពុឆ កហេតញ្ញាតិ

ឌស្សេតុំ អដ្ឋកចាយំ “បុតប្បុតំ លទ្ធាសេចតំ”តិ ចុត្តំ៍

“ខចច្ចា ពត្វា”តិអាទីសុ “ឃត្ថ ចំ បុគ្គលចំ ពយ្ឌក្តិ អាពាចំ”តិ ឃត្ថិ អដ្ឋពឆា បចេទេឃ ចំ ពដត្តា ពម្ម បុគ្គលចំ ពម្មតិ អាពាចំ “ពត្វា

ត្ថឆា”តិអាទីសុ “ត្ថឆា”តិ ត្ថយត្ថិ អកិឆម្មត្ថ ឃក្កចេហ បិញ្ញត្ថឃំ ឃំ ពទ្រុកំ, ចំ ចិបិកំ ទេតិ តត្ថិ អឃតិ, ឃំ ឆាហុលំ តត្ថិ អឃតិ, ឃំ

អាឃត្តំ តត្ថិ អឃតិ, ឃំ ពដត្តា ចា បត ពម្ម, ចំ ចិបិកំ ទេតីតិ អត្ថោ ចេឃឃេយត្ថ ឃុចិទេក្ខាឃ្យ

ឃុត្តត្តបិទេជ ឃុលទេចទេតំ ជទេតតីតិ ឃុលទេចទេតីឃំ “ឃយត្តា”តិ ឃុដ្ឋពហិតា “ឃយាទិត្តា”តិ តទេតត្ថិចទេលំ “បរិឃត្តំ”តិ ឃយត្តំ

តយ្ឌកាឆិពឃ្ស ឃាចឌីចំ ឆាហុតិ បិបពម្មាតិ អាចិណ្ណាតិ យទោ ឌិចទេឃ បត ឃាទិបុត្តទេត្តទេឃ្ស ឆម្មទេឃតំ ឃុត្តា ចចិត្តា ទេតត អាឃត្ត

ពទេម្មត ឃទេក្ក តិត្តត្តិ ចាតពាលឃ្ស ឃាចឌីចំ ឆាហុតិ ពល្យាលា ពម្មាតិ អាចិណ្ណាតិ យទោ ឌិចទេឃបត ឆុដ្ឋឃាឃទេត ចិបទីត ឃត្តា ពត្វា

ទេតត អាឃត្ត ពទេម្មត អបិទេឃ តិត្តត្តិ

ពទ្រុកចត្រុក្កុ តិដ្ឋិចំ

៦៥លិ ឌិដ្ឋឆម្មចត្រុក្កុ បឃ្សិតទេត្តាតិ ឌិទេដ្ឋា “ឆទេម្មា”តិ លត្តឃតត ឆម្ម ឃម្មទេហា ឌិទេដ្ឋា ឆទេម្មាតិ ឌិដ្ឋ ឆទេម្មា ចត្តយាទេតា ឆម្មឃម្មទេហា

ទេឃា អត្តភាទេចាតិ ចុច្ចតិ អត្តឃត្តាតឃ្ស ឌិដ្ឋិឃា បរិពប្បិតឃាទេឃ្ស ភាទេចា បចត្តិ ពាទេលក្ខិ ពត្វាតិ ត្ថយយត្ថ ឌទេឃ្សទេត្តា “ឌិដ្ឋ ឆទេម្មា

ចុច្ចតី”តិអាទិយាហ “ចិបិកំ បដិសំទេចទេឆតី”តិ ខទេតត ពឆិ ពម្មឃាឆតំ ឌទេឃ្សតិ បដិសំទេចទេឆត ក្រិឃាបទេឆ ចិបិកត្តិ ពម្មបឆំ ឌិត្វា ចិបិកំ

ភាយ ទេចឌិតព្វំ ទេចឆតីឃំ បដិសំទេចឌិតព្វំ បដិសំទេចឆតីឃត្តិ ចិត្តាតត្តា “ដ្ឋទេបច្ចា”តិ ដ្ឋបពត្តា “ដ្ឋបបត្តិត្តា”តិ ដ្ឋទេបច្ចុ បត្តិត្តា

បិបុលិត្វាតិ អត្ថោ ចិភាចតិបិទេជ “ឌិដ្ឋ ឆម្មទេតា”តិ ឌិដ្ឋ ឆម្មឃ្ស ឃាយិអត្ថ បច្ចាយី បិញ្ញត្ថឃំ ចុត្តំ “ខត្ថហី”តិអាទិ បុត្តចាទេញ្ញ ចុត្ត

ភឃទេយច អបទេឃទេត្តា តិច្ចំ អបិទាភា ទេបទេក្ខា តច្ចា អបិទាភំ ភាយ អភត្តទេទ ចុត្តបទេឆហិ “ឌិដ្ឋឆម្មា ភាពតាភត្តទ កទេចហី”តិ

ឌិដ្ឋឆម្មទេតា ច អភាពតាភត្តទ កចទេតា ចាតិ អត្ថោ “បរិចទេត្តា”តិ បឆាទេត្ថា អបទាបរិទេឃាតិ ចា, អបទេទា ច អបទេទា ច អបទាបទេទា

អបទាបទេទ បចទេត្តា អបទាបរិទេឃាតិ អត្ថោ “ដ្ឋបបត្តកចំ”តិ អភាពតាភត្តទកចំ អហោសិ ពម្ម “អហោសី”តិ បឆំ អត្តានិ

ទេពាល្លទេត្តាតិ បទេឆចិឃ ទ្រួហិភាយបឆត្តិ អាហ “អហោសិ ភាយពំ”តិ ចំ បត ទ្រួហិបឆំ ព្យទេតាបចត្តិតិ អាហ “អហោសិ ពម្ម”តិអាទិ

“ខចំ ចុត្ត បិជចទេឃភា”តិ ខត្ថ ត្ថឆ ចុទេត្តា បិទេជា ឃា ចទេឃទេឃា បរិបុណ្ណបិទេជា បត អហោសិ ពម្ម អហោសិ ពម្ម ចិបិទេពា, អហោសិ

ពម្ម ភាទេហាសិ ពម្ម ចិបិទេពា, អហោសិ ពម្ម អត្ថិពម្ម ចិបិទេពា, អហោសិ ពម្ម ភត្ថិ ពម្មចិបិទេពា, អហោសិពម្ម កចិឃ្សតិ ពម្ម ចិបិទេពា,

អហោសិ ពម្ម ភ កចិឃ្សតិ ពម្ម ចិបិទេពាតិអាទិភា បដិឃម្ភិទា យទេក្ក អាពទេតា “ឃា”តិ បឆយ ឌចត ទេចតភា “អប្បតទ ចិបិកា ចាតី”តិ

ខត្ថ “ត្ថតី”តិ ទេហតុ អត្ថ តិបិទេតា, តត្វា អចិទដ្ឋិតិ ពត្វា ឌិដ្ឋ ឆទេម្ម ខច ឋលំ ឌត្វា ចិពច្ឆតិ, តត្វា អប្បតទ ចិបិកត្តា អទេហតុពយត្តិ

ឋលំ ឌត្វា ចិពច្ឆតីតិ ទេឃាជភា “បច្ចទេឃាតិ ចា”តិ បច្ចឃំ លត្ថាតិ ចុទេត្តា បច្ចទេឃាតិ ច “ទេឃា”តិ យហត្តិ ចុទេត្តា បច្ចទេឃា

“ពាពចលិឃាឌីតំ ចិឃា”តិ ពាពចលិឃាឌីតំ បុក្កលិតំ ឌិដ្ឋទេចឆតីឃ ពម្ម ចិឃ “បិពដតទបុលចាតំ”តិ ឃត្តាហត្តត្តទេទ ខច

ទេឃដ្ឋិដ្ឋាតប្បដិ លិកាឌិចទេឃត បិពដតទបុលចាតពំ ពម្មចិទេឃឃំ ពម្ម បចឆចតឃត្តាទេត បចត្តា បចយឌចត ទេចតភា ចា ត្ថតទាបិ

បចយ ឌចត ទេចតភា ចាតិ ទេឃាជភា “ពាឌី”តិ ខពច្ចា បចយឌចត ទេចតភា ទេឃឃាតិ ឌិដ្ឋឆម្ម ទេចឆតីឃ ពម្មាតិ

ឧបបជ្ជកម្មំ “អត្ថ សាធិកា”តិ សត្តិដ្ឋានត្ថសាធិកា ។ បិលាឈាតាឌី កិច្ចសាធិកាតិ ចុត្តំ ហោតិ ។ សុដ្ឋុ តិដ្ឋានបតីតិ សត្តិដ្ឋាបិកា ។ “ឧបសាតិ ចិ”តិ ឧបសាតិ ឧបបជ្ជ ទេឌតិយ កម្មាតិបិ ។ “ព្ពឆា”តិ ព្ពមស្ស៊ំ មតុស្ស ទលិទេកា ។ “មិស្សកកម្មាតី”តិ ក្យសលិ ក្យសលមិស្សកាតិ កម្មាតិ ។

ទេមាតិកទេបតចត្វុតិ ចិមាគចត្វុ បិញព្ពឃំ អាកាតាតិ ។ “សុកាតិឃំ ចិបត្តិ អតុកចត្តាតិ ចត្វុតី”តិ ឧត្ថ “ចិបត្តិ”តិ ចក្ខុ ឧសាតាឌីតំ អដ្ឋ បច្ចដ្ឋានំ ចា ចិបត្តិ ។ គាគា ធុក្ខុប្បត្តិក្ខុតំ ចា ចិបត្តិ ។ “ធុក្ខុតិឃំ សម្បត្តិ”តិ មហិដ្ឋិតំ គាកាសុបណ្ណាឌីតំ សម្បត្តិ ។ “ឃធា ចុត្ត ចត្វុហិ”តិ

ទេមាតិក ឧបតចត្វាឌីហិ ។ អដ្ឋកធាបិឌេ “ទេតសំ សប្បមតំ តត្តិ”តិ ទេតសំ កម្មាតំ ចិបច្ចគកាល សដ្ឋត្តិ គាយ តត្តិ ។ “ឃធាធានគឧឃច បតិដ្ឋត្តិ”តិ តាតិ ឌិដ្ឋ ឆម្ពដ្ឋាគាឌិចឧសគ កកចតា ឃធា ចុត្តដ្ឋានគ ឧច តិដ្ឋត្តិ ។ “ឧចំ ចុត្តំ”តិ ទេតសំ សប្បមតំ តត្តិតិអាឌិតឧឃគ ចុត្តំ ។ “ឃុត្តិឃា ចា អកាចទេតា”តិ ឧត្ថ ឌិដ្ឋ ឆម្ម ទេឌតិយស្ស បដិសន្ធិ ចិបាកាឌិ ឃុត្តិឃា អកាចទេតា ។

ឌិដ្ឋឆមួចតាក្កា ។

១១៥ ។ បិកដ្ឋានចត្យក្កា “កាឃាឌីតំ”តិ ឧចាបតកាឃាឌីតំ ។ កាឃ ចិញ្ញត្តាឌីតត្តិ ចុត្តំ ហោតិ ។ “អតិបិទេតត្តិ”តិ អតិក្កម្ម បទេឃាទេកគ អភិកចិត្វា បិទេតត្តិ ។ ទេតគាហ “អតិបិតគទេព្វាត្វា”តិអាឌិ ។ “អឌិន្នំ”តិ សាមិទេកតអឌិន្នំ បទេសត្តកំ ។ អកាមតិឃចត្វុតិ គាយ អឌីតិក្កមតត្វាឃ អតុបាកត្តត្តាតិ មាតុទេក្ខិតាឌីតិ ព្ពត្តិ បុរិសសទិទាតិ ។ “តស្សា”តិ បទេបិលាស្ស ។ “តទេតា”តិ បទេបរិក្ខហិត កាចទេតា ។ “អដ្ឋិតក ឧចតគា”តិ បទេសត្តកស្ស អត្តទេតា សត្តកកទេលចឧសគ កុសំ បទេសត្តកា កាចដ្ឋិតក ឧចតគា ។ ចិលុប្បគ ឧចតគាតិ ចុត្តំ ហោតិ ។ “មទេក្កគ មក្កប្បដិបិឌកស្សា”តិ អត្តទេតា មទេក្កគ បទេមក្ក សម្បទេឃាឌកស្ស ។ “ឧត្តុបិ”តិ ឃធា អឌិន្នាឌាទេគ បទេបរិក្ខហិត សញ្ញិទេតាតិ ធុតិឃំ អដ្ឋបឌំ ចុត្តំ ។ ឧចំ ឧត្តុបិ ។ ឧត្ថ ចឌត្តិ អកាមតិឃ ចត្វុ ចឧសគ ចិត្តត្តិ អចត្វា តស្មិំ ឧសចគ ចិត្តត្តិ ចុត្តំ ។ តស្មា អកាមតិឃ ចត្វុ សញ្ញិតាតិ អចុត្តម្បិ ចុត្តសឌិសំ ហោតីតិ ។ គ ហោតិ ។ គ ហិ តស្មិំត្តិ ចឌតំ សញ្ញាចិឧសឧ សហិតំ អត្ថំ ចឌតិ ។ ព្រាឌិឧសសុ ឌ ធាទេគសុ សឧឆ សញ្ញាបឆាតំ ហោតិ ។ បិលាសញ្ញិតា, បទេបរិក្ខហិត សញ្ញិតា,តិ អដ្ឋ បឌំ ចិឃ ព្ពឆបិ អកាមតិឃ ចត្វុ សញ្ញិតាតិ ធុតិឃំ អដ្ឋបឌំ អចស្សំ ចត្តព្ពំ ហោតិ ។ កស្មា, អដ្ឋតិឃមដ្ឋានត្តា ។ ទេតគាហ “ឧទេតគា”តិអាឌិ ។ “ចត្យទេក្ខិទេកាច ចុទេត្វា”តិ តស្ស ចត្តាទេទា សម្ពាទេទា ។ អកាមតិឃ ចត្វុ, តស្មិំ ឧសចគ ចិត្តំ, ឧសចគប្បទេឃាទេកា, មទេក្កគ មក្កប្បដិបត្តិ អធិចាសគត្តិ ។ “សា”តិ កិក្ខុតី ។ “ទក្ខិតាសុ សដ្ឋហិតា”តិ មាតុទេក្ខិត បិតុ ទេក្ខិតាឌីសុ សដ្ឋហិតា ។ “ឌីកាសុ បគា”តិ សុត្តត្តឌីកាសុ បគ ។ “សា”តិ កិក្ខុតី ។ បិសណ្ឌា ចុច្ចត្តិ ក្ខាសដ្ឋិ ឌិដ្ឋិកតាឌីតិ ។ តំ ចាឌិទេគា បិសណ្ឌិឃា គាយ ។ ទេតសំ ឆទេម្មា បិសណ្ឌិឃ ឆទេម្មា គាយ ។ មិច្ឆាចាទេទាបិ ធុស្សីលិឃ ព្ពត្តិឃា ឌីតិក្កទេមា អប្បសាចទេជ្ជា ។ តទេតា ទេកាធុប សីលិកាឃ មហាសាចទេជ្ជា ។ តទេតា សទេលក្ខតាឃ, បច្ចា សិក្ខា បឌិកាឃ, សាមទេលាទិឃា, បុធុជ្ជគ កិក្ខុតិឃាតិអាឌិ ។ អដ្ឋកធា បិឌេ “ឧត្វា”តិ ព្ពមស្មិំ អក្យសលកាឃកម្មំ “គ កហិតំ”តិ ឧធទេគ ចា អដ្ឋកធាចទិឧឃហិ ចា គ កហិតំ ។ សុទេច្ចា មេទេឃច្ចា បិចត្តិ ឧទេតគាតិ សុទាឧមទេឃ បិគំ ។ តឌទ្ធោហទេល ឧចតគា កម្មំ ។ “សត្ត លហុទេកា”តិ សទេត្តសំ សុទាបិគ កម្ម ចិបិកាតំ មទេព្វទេឃា ចិបិទេកា លហុកតទេទា, បចត្តិចិបិកមទេត្វាតិ ចុត្តំ ហោតិ ។ “ឧម្មត្តកសំចត្តិទេកា”តិ ឧម្មត្តកាច សំចត្តិទេកា ។ “បច្ចាបិ”តិ សុទាបិគ កទេម្មគ សហ បច្ចាបិ ។ ម្ហលឌីកា ចឌទេគ ។ “តស្សា”តិ សុទាបិគ កម្មស្ស ។ បដិសម្ពិធា មក្កឌីកាឃំ ព្ពមស្ស ចាក្យស្ស សំចណ្ណិតាឃំ ចុត្តត្តិ សម្ពទេន្ធា ។ តត្ថ “តត្តិ ទេមលាឌទេឃា ចា”តិ តទេតា សុទាបិគទេតា ចិទេមលាឌទេឃា ចា ។ “មឌស្សា”តិ មជ្ជគស្ស ។ “អបុញ្ញាបធស្សា”តិ អក្យសល កម្ម បធស្ស ។ “តត្តិទេតិ បិ”តិ តទេតា សុទាបិគទេតា ចិទេតិបិ ។ “តិម្មឌតាឃា”តិ មជ្ជគទេហិត កាចស្ស ។ “សា”តិ តិម្មឌតា ។ “បុញ្ញាបធស្សា”តិ ក្យសលកម្ម បធស្ស ។ “ព្ពតី”តិ តស្មា ។ “តាតី”តិ សុទាបិគ

កម្មុតន្តិទេតិ កម្មានិ “ន ទ្វេតេ”តិ កម្មបថេហិ អសម្ពន្ធំ សុទាបិតំ ចិត្តំ បដិសន្ធិំ ន ទេតីតិ យោជនា។ តន្តិទេតិ កម្មេ បន សចេ ទ្វេធំ សុទាបិតំ នាម បិបកម្មំ ទុច្ចរិតត្តិ ជាត្វា សមាគានំ ចិរតិ សមុត្តចិរតិ ចសេនំ តំ និក្ខាបធំ រក្ខតិ។ តំ និលំ អញ្ញោហិ បុញ្ញាបថេហិ អសម្ពន្ធម្បិ ចិត្តំ បដិសន្ធិំ ន ទេតីតិ ន ចត្តព្ពំ។ “ឧចយិធំ បិ”តិ ឧចំ ទ្វេធម្បិ សុទាបិតំ កម្មំ កម្មំ បថបត្តស្ស កម្មស្ស បរិចារកត្តំ ឧច បដិសន្ធិំ ជនេតីតិ យោជនា។ “តត្វា”តិ កម្មបថសុត្តេសុ។ សន្ទេហោ ន ចុត្តត្តិ ច សក្កា ចត្តុត្តិ សម្ពន្ធោ។ “យំ”តិ យំ សុទាបិតំ កម្មំ។ “តត្វា”តិ តេសុ កម្មបថសុត្តេសុ។ កម្មំ ជនតំ នាម ទុច្ចរិតំ កម្មានំ ជនតំ សក្កោន ទេចាន យិន្ទ្រន តស្ស អបិយកាយិតា ចុត្តាតិ សម្ពន្ធោ។ តស្សាសុទាយ បុញ្ញំ ទ្វាយំ សុទាកុម្ភិកិលាឆ។ មូលំ ទេឆ កញ្ញាឆាតិ អត្ថោ។ “តស្សា”តិ សុទាបិតំ កម្មស្ស។ អបិយំ កទេតិ សម្បាទេតីតិ អបិយ កាយី។ “យជិធំ”តិ យា អយំ យថាលិក យោជនា អត្ថិ។ មូលដីកា ចនេនំ “កម្មសហជាតា”តិ អកុសល កម្មសហជាតា តញ្ញា។ “ទេតំ”តិ ទេតំ បញ្ចត្តំ កម្មានំ។ “ពោដ្ឋាសទោ”តិ ឆម្មសក្កហិំ ឋទេស្សា ហោតិ, ទេជនា ហោតីតិអាទិនា ចុទ្ទោ ឆម្មទ្ទេសចាទេ ឈនានាទិពោដ្ឋាសា នាម អាកតា។ តេសុ បញ្ចា និក្ខាបនា ពោដ្ឋាសទោ កម្មបថ ពោដ្ឋាសិកា ឧច។ កម្មបថ ពោដ្ឋាសេ អន្តោកធាតិ អត្ថោ។ “បុរិមានំ ចតុន្នំ”តិ បិលាតិ បិតានីនំ ចតុន្នំ កម្មានំ។ “បដិក្ខិត្តា”តិ តស្ស កម្មបថភាវេចា បដិក្ខិត្តា។ “តតិយំ”តិ តតិយ សុត្តំ។ ឧតាសុបិ ច អដ្ឋកថាសុ។

កាយកម្មាទីសុ។ សសម្ភារកាយោ នាម សកលោ រូបកាយោ។ បសាទកាយោ នាម កាយបសាទោ ឧច។ កាយ វិញ្ញត្តិ ចោបនកាយោ នាម។ “ចោបន”ន្តិ ច ចលនំ វុច្ចតិ។ “សោ ហេចា”តិ ចោបនកាយោយេច។ កាយកម្មំ នាម លិទេកា ច ហោតិ, តស្មា សោ កម្មានំ បចត្តិមុខត្តិ វុច្ចតីតិ យោជនា។ “កម្មានិ ចិទេសទេតុំ”តិ ទ្វាធំ កាយកម្មំ នាម, ទ្វាធំ ចចីកម្មំ នាមាតិ ចិទេសទេតុំ និយទេតុំ។ “សក្កោតិ”តិ កម្មានិ ចិទេសទេតុំ សក្កោតិ។ តស្មា កាយទ្វារេ ចុត្តិទោតាតិ ច ចចីទ្វារេ ចុត្តិទោតាតិ ច ចុត្តត្តិ អធិប្បាយោ។ មិច្ឆាចារស្ស ចចីទ្វារេ អប្បចត្តិទោតា “បុរិមានិ ទ្វេ”តិ ចុត្តំ។ “មុឡីមានិ ចត្តារិ”តិ មុសាចាទាទីនិ ចត្តារិ ចចីកម្មានិ។ “លក្ខិណានិ តានិ ចជ្ជានីតិ”តិ ‘កាយកម្មំ ជទេហយ្យ’ន្តិអាទីនិ លក្ខិណានិ តានិ ចជ្ជានិ។ កថំ ឧកទេសទេកន ពាហុល្ល សទ្ទេន លក្ខិណានិ តានិ ចទ្ទេតីតិ។ អត្ថយទោតា ច ញ្ញាតិទេកទោតា ច ចទ្ទេតិ។ កថំ, បិលាតិបិត កម្មំ កទាចិ អប្បទេកន ចចីទ្វារេ ឧប្បន្នម្បិ កាយទ្វារេ ឧច បចត្តិ ពាហុលត្តា កាយកម្មមេច ហោតិ។ ចចីកម្មំ សញ្ញានំ កច្ឆតិ។ ទ្វេ ចា អស្ស នាមានិ ន កចត្តិ។ ចចីទ្វារេ បន អប្បកចុត្តិត្តា ចចីកម្មំ នាម ន ហោតិ។ កាយកម្មន្តិ នាមំ ន ជហតិ។ ទ្វេ ចា អស្ស នាមានិ ន កចត្តីតិ ឧចំ ឧទេកន កាយទ្វារេ ពាហុល្ល ចុត្តិចទេនេន បិលាតិបិត កម្មំ លក្ខិណានិ ចជ្ជានិ ចទ្ទេតីតិ។ ឧចំ សេសេសុ។ ចនចទេកា នាម ចនលុទ្ធទេកា។ សោ បន កទាចិ អប្បទេកន កាទេ ចទេត្តាបិ ចនេន ពាហុល្ល ចារិត្តា ចនចទេកា ឧច ហោតិ។ កាយចទេកាតិ នាមំ ន លកតិ។ ទ្វេ ចា អស្ស នាមានិ ន កចត្តិ។ ឧចំ សក្កាយាចចទេកាបិ។ សក្កាយាចចទោ នាម សក្កាទេ ពាហុល្លាចចទោ ហត្ថិ ចុច្ចតិ។ ឧត្ថ យទេនាទ្វារំ សត្ថា កម្មំ សាធារណត្តា កម្មានិ ចិទេសទេតុំ ន សក្កោតីតិ ចុត្តំ។ ឧចញ្ញាសតិ, ‘អភិជ្ឈា ព្យាបាទោ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ទេតិ យតស្មិំ ចុត្តិទោតា យទេនាកម្មំ នាមា’តិ ទ្វាធំ ន ចត្តព្ពត្តិ។ ទោ ន ចត្តព្ពំ។ កម្មំ សិទ្ធិ បដិច្ច អញ្ញាទ្វារេហិ អសាធារណត្តា។ ទេតនាហ “យទេនាកម្មាតិ បនា”តិអាទិ។ “សិទ្ធំ”តិ និដ្ឋាតុំ។ “កាយកម្មទ្វារំ”តិ ឧត្ថ តត្ថ ទេចាបនកាយោ កាយកម្មានំ បចត្តិ ពាហុលត្តា កាយកម្មទ្វារំ នាម។ ចោបនចាចា តត្ថ ចចីកម្មានំ បចត្តិ ពាហុលត្តា ចចីកម្មទ្វារំ នាម។ កុសលំ កុសល ជចន ចិត្តំ បន យទេនាកម្មានំ តទេត្ថ កម្មំ កិច្ច សិទ្ធិទោតា យទេនាកម្មទ្វារំ នាមាតិ ឧចំ កទេមន ទ្វារ ចចត្តានំ ទេចិតព្ពំ។ “តស្ស ទ្វារស្ស នាមំ កិត្តិតំ ចា”តិ កាទេយាតិ នាមំ កិត្តិតំ ចា។ “អត្តទោ នាមំ ធាតុត្តិ ចា”តិ ចចីតិ នាមំ តស្ស ធាតុំ ចា។ “ព្រាហ្មណា កាយានីនំ ព្រាហ្មណា កាយាទិកាទេចា ចិយា”តិ តស្មិំ អញ្ញាកុលេសុ ចសទេត្តសុបិ ព្រាហ្មណា កុលពាហុលត្តា ព្រាហ្មណា កាទេយាទេតុច នាមំ ហោតិ។ តស្មិំ ចនេ អញ្ញារុក្ខេសុ សទេត្តសុបិ លទីរុក្ខ ពាហុលត្តា លទីរចនទេត្តច នាមំ ហោតីតិ

ចត្តត្ថាត្តិ៍ កាឃកយ្ជំ តិជ្ជិតំ៍

១៦៩៍ ចឝឹកទេ្យ៍ "ឃុសា ចងត្តិ"តិ អក្ខតទេតា ចងត្តិ៍ បិវតិ ឲតាឃាតិ បិស្ហលា៍ "តិរុត្តិ តទេឃតា"តិ ឲត្ត បិឃស្វញ្ញា កទេលាតិ ចត្តទេត្ថា

អគ្គូទ ទេលិបកទេលំ តិរុត្តិ តទេឃា តាឃ៍ "ទេឃតា"តិ ទេឃតជទេតត៍ "វយ្ឡ"តិ ឲត្ត សំវទេន្ត្ថា វយ្ឡតិ ទ្ឋក្កូ ឲទេតតាតិ អទេត្តត ស្វទេល ហិទេត

ចត្តតីតិ អាហ "សំ ស្វលំ ហិតញ្ញា"តិ៍ កិជិសំ ស្វលំ ហិតញ្ញាតិ អាហ "វាធុជទេតហិ អដិកត្តត្ថា"តិ៍ ឲទេតត បិបជទេតហិ អដិកត្តត្ថា ហិតស្វលំ

បជិក្កូបតិ៍ ហិតស្វលស្ស ចិតាវតំ តាឃ តស្ស អាកឃត ឃក្កតិក្ខតត្តិ អាហ "ហិតស្វល ឃក្កុ តិក្ខតី"តិ៍ "តំ ចា"តិ ឲត្ត "តំ"តិ ហិតស្វលំ៍ "អត្ត

ឆយ្ឡា បកតស្សា"តិ អត្តទេតា ច ឆយ្ឡទេតា ច អបកតស្ស៍ "បជិកាលា ចិត្តស្សា"តិ ស្វលត្តាតំ ចិត្តទេតិ ចិត្តហាវចឆ្កត្តាឃ

បជិកាលញ្ញាទេលាត ចិត្តិកតស្ស៍ "ឃត្តា"តិ ឃស្វិ កធា ឃទេក្កុ៍ "អត្ត ឆយ្ឡ ចិតឃបជំ"តិ អត្ត បងញ្ញា ឆយ្ឡបងញ្ញា ចិតឃ បងញ្ញា៍ តត្ត អទេត្តា

តាឃ អាទេទាញ្ញវយ្ឡត្តិ, បិត្តវយ្ឡត្តិ, បញ្ញាវយ្ឡត្តិ, ឆត វយ្ឡត្តិ, ទេកាកវយ្ឡត្តិទេឃា៍ តាស្វ ទេកាវលូជតក់ ចាញ្ញបជំ អត្តបជំ តាឃ៍ ត្តជំ

ស្វចទិតំ តាឃ វក្កុសំចត្តតិកំ, ត្តជំ ទ្ឋទ្ធិតំ តាឃ អបិឃ សំចត្តតិកត្តិ ឲចំ វកាច ឆទេយ្ឡស្វ ទេកាវលូ ជតក់ ចាញ្ញ បជំ ឆយ្ឡ បជំ តាឃ៍ ឲចំ

ចិត្ត ជបិតត្ថា, ឲចំ ត្តត្រីឃាតិ ជបិតត្ថាតិ, ឲចំ ទាទេកា ចិទេតតទេត្ថា, ឲចំ ទេកាទេវា ចិទេតតទេត្ថាតិអាជិតា ចិទេតតទេត្ថាស្វ ចិតឃ

ទេកាវលូជតក់ ចាញ្ញបជំ ចិតឃ បជំ តាឃ៍ ឃត្ត ឲចទ្វបំ អត្ត បងញ្ញា ឆយ្ឡ បងញ្ញា ចិតឃ បងញ្ញា កិត្តិ៍ តត្តិ៍ តស្ស ចាធា ចត្តយត្តស្ស

ឲតំតាឃំ ទេហាតីតិ ទេឃាជតា៍ "វយ្ឡ"តិ ទុត្តបញ្ញកាទំ តិទត្តកចចតំ៍ "តត្តា"តិ ទេតស្វ ចឝឹកទេយ្ឡស្វ៍ ចិសំចាងតំ តាឃ ចិទេឡ្ឋា បតំ៍

ចិសំចាងទេកា តាឃ ចិទេឡ្ឋាបតទេកា៍ អត្តំ កឡូតិ ចិតាទេវតីតិ អត្ត កឡូតទេកា៍ "កយ្ឡបចទេកទេជា"តិ បជិវត្តិ ជតទេកា កយ្ឡបចចិទេវទេវា៍

"ត្តតទេទា"តិ អត្ត កឡូតកទេតា អទេត្តា ឃុសាចាទេជា៍ "កយ្ឡ ទេយចា"តិ បចត្តិ ចិបិក ជតកំ ចឝឹកយ្ឡទេយច៍ "ទជាតំ"តិ ត្វលិតំ៍ តាស្វ ស្វកតិ

ទ្ឋក្កតីស្វ ស្វប្យជ្ជត្តិតិ តទុប្យជ្ជតកាតិ៍ "បចក្ខតត្តា"តិ ស្វប្យត្តិឃក្កុតត្តា៍ "ទេកជ បុទេទក្លាទេទតា"តិ បិត្តទេកជបុទេទក្លាទេទត៍ បិត្ត តិក្ខតីតិ

ទេកជទេកា៍ "សំកិលិដ្ឋ ទេចតតា"តិ អត្ត បុទេទក្លាទ ឆយ្ឡ បុទេទក្លាទ ចិតឃ បុទេទក្លាទ អក្សាវាវតិ បុទេទក្លាទ ទហិតា ទេកាចលំ ទេកជបុទេទក្លាទ

ទេចតតា សំកិលិដ្ឋ ទេចតតា តាឃ៍ "បទេទ តិទេក្ត ទេឃចា"តិ បទេជទេត បទេជទេតត បិទ្ធទេកជចទេវត តិទេក្តទេឃច៍ "ឃំ កិត្តិ"តិ ឃំ កិត្តិ

អទេក្កាវចត្ត៍ "អឃំ បី"តិ អឃំ ឲទុវចាចាបិ៍ ឲចំ អទេក្កាវត កយ្ឡំបិ អទេក្កាវិតត្ថាស្ស ទ្ឋទេទ ជិតស្សបិ ឃតស្សបិ វយ្ឡជ្ជតីតិ ទេឃាជតា៍

អតត្តំ តិទត្តកចាធា ចត្ត ឃត្តំ ចិត្តាទេបតីតិ អតត្តចិត្តាបតទេកា៍ "វត្ថទេតា កលាប្បត្ត ទេឃចា"តិ ឃធា ទេវា កទេចតិ, តធា តំ ចត្ត ស្វប្យត្ត

បុត្តាត្តិ ឲចំ វត្ថទេតា កលាប្បត្តទេឃច៍ ទេកាជិ វត្ថទេតា កលាប្បញ្ញា កិត្តិ ចត្តំ បុជតីឃ ចាទេត ជទេបតា ទេចាទេឃត្តា បុទេជត្តា ចក្ខត្តា បទិហទត្តិ៍

វយ្ឡទាឃិ កត្តាឃ តំ វទេលំ កត្តិ៍ វត្ថទេឃតំ តិទត្តកំ ទេហាតិ៍ "តជស្សាជចទេវតា"តិ តំ ទាជកចាជិ តត្ត ចិត្តទេតិ លកិត្តា អស្សាជចទេវត

កទេចត្តស្សច កយ្ឡំ ទេហាតិ៍ អតិទ្ធ លក្ខូលា ចិកាចតត្តាឃ ចា ទតតត្តាឃ ក្លាចិកាចតត្តាឃ ចា បិវ កទេហ កល្យាលា វយ្ឡាចតាឃ ចា

កទេចត្តស្ស បត វត្តកទេឃច ទេហាតីតិ អធិប្បាទេឃា៍ ទេតតាហ "អត្ត ឆយ្ឡ ចិតឃ តិស្សិតំ"តិអាជិ៍ ទេវវទេឃត្ត កាឃទ្វាទេទ ជិបិតទេឃច៍

១៧០៍ ឃទេតាកទេយ្ឡ៍ "អភិឈាឃន្តី"តិ អតិទេរកតទំ ឈាឃន្តិ, ចិន្តេន្តិ, ជប្បេន្តិ ចាតិ ត្តឃឃត្តំ ជទេស្សទេន្តា "អស្សាជឃទេត្ត

អជត្តា"តិអាជិមាហ៍ "ញ្ញាបិទេជត្តី"តិ ចិកតកាចំ អាបិទេជត្តិ វយ្ឡាទេបត្តិ៍ តញ្ញា អាបិជតំ ត កាឃចាចាហិ៍ អច ទេលា ចិទេត្តទេតចាតិ ទុត្តំ

"ចិន្តេត្តី"តិ៍ "តត្តិ បទីតទេតា"តិ វប្បុទិវ បញ្ញាត្តិទេតា ចិបទីទេតត៍ "តត្តា"តិ ទេតស្វ ឃទេតាកទេយ្ឡស្វ៍ "ត្តជំ ឃយស្សា"តិ ត្តជំ វត្តកំ ឃយវត្តកំ

កទេចយ្ឡ, អទេហា វាធុ ចតាតិ ទេឃាជតា៍ "អត្តទេតា កត្តា"តិ អត្តទេតា វត្តកំ កត្តា៍ "លិកាចតិទេយ"តិ ឲត្ត ស្វលិកំ លកត្តីតិ លិកា៍

“អត្តនោ ពរេយ្យំ”តិ អត្តនោ សន្តកំ ពរេយ្យ៉ា បរកល្ហំ ចត្ថុ យស្សាតិ បរកល្ហ ចត្ថុពោ៉ា “ចត្ថុ”តិ អារម្មណក្ខតំ ចត្ថុ៉ា យាច ត បរិលាសេយតិ, តាច ត ពម្មបឆេកេឆា ហោតីតិ យោឌតា៉ា “ចុត្តពោប្បធំ អដ្ឋពឆាឃ្ន”តិ អធិពារោ៉ា “អយំ”តិ អយំ សត្តោ៉ា “តស្សា”តិ តស្ស សត្តស្ស៉ា ឥសចត្ថុពាយិន្នាឌិដ្ឋិ គាយ ‘គត្ថិឌិន្នំ, គត្ថិយិដ្ឋំ, គត្ថិហុតំ’តិអាឌិពា យិន្នាឌិដ្ឋិ៉ា ន្ទាសដ្ឋិ ឌិដ្ឋិពតេស្ ពាធិឌិដ្ឋិយោ គត្ថិពាឌិ សកាចា ហោត្តិ៉ា ឰឆ បត តត្តហុលគយេត ពម្មេយចាតិ ចុត្តិ៉ា យឆាចុតេត្តាតិ សម្ពន្ធោ៉ា ពន្ធត្តស្ស បុក្កលស្ស៉ា “ចិត្តុប្បាទោ”តិ យក្កចិត្តុប្បាទោ៉ា “បស្សន្តោ”តិ តីលំ លក្ខណានិ បស្សន្តោ៉ា ចុតេត្តាតិ សម្ពន្ធោ៉ា “តិយាមំ”តិ សម្មត្ត តិយាមំ៉ា អចិបរិតតិយាមត្តិ អត្ថោ៉ា បុត “តិយាមំ”តិ មិច្ឆត្តតិយាមំ៉ា ចិបរិត តិយាមត្តិ អត្ថោ៉ា តិពិន្ទិតុំ អសក្កុណេយ្យាតិ អតេពិន្ទោ៉ា ឲពត្តេត អបយាពាមី ហោតីតិ អត្ថោ៉ា “អបស្សិត្វា”តិ ឌិដ្ឋិដ្ឋាតាត អបស្សិត្វា៉ា “មិន្នាធិមោក្ខមត្តតា”តិ តិត្វា ចរិយេស្ សម្ភត យត្តតាតិ អធិប្បាយោ៉ា “សកំ អាចរិយកំ”តិ អត្តនោ អាចរិយស្ស សត្តកក្ខតំ៉ា ធិតោ បុក្កលោ៉ា អដ្ឋពឆាយំ ចុតេត្តា, យឆាហ មិច្ឆត្តតិពោ មិន្នាសកាចាតិ មិច្ឆត្តា៉ា ចិបាពតាតេ សតិ, លត្តេកកាតត្តរេយច ចិបាពតាតោ តិយតា៉ា មិច្ឆត្តា ច ពោ តិយតា ចាតិ មិច្ឆត្តតិយតា៉ា សម្មាស កាចាតិ សម្មត្តា៉ា សម្មត្តា ច ពោ តិយតា ច អតត្តរេយច ផលកាត តិយេតាតិ សម្មត្តតិយតាតិ ៉ “តស្សា”តិ មិន្នាឌិដ្ឋិយា៉ា “អចោរបត្វា”តិ អចារលត្វា៉ា “ឲពោតា”តិ ឲពោតបិ សម្ពន្ធ៉ា “ឰយេយំ”តិ យតោពម្មាតំ៉ា “ឲពោតា”តិ យតស្មិំ ឲចាតិ ចចតេត៉ា “ឱបបត្តិ”តិ បរិបុណ្ណំ៉ា “ឱបលក្ខណាឌិចសេតា”តិ ឱបលក្ខណតយ តិចស្សតតយ បធាតតយាឌិចសេត៉ា “អត្តត្តរប្បសន្នោ ហោតី”តិ ពធំ ហោតិ៉ា ឲចសម្ពន្ធ ចិតា បិលាតិបិត ពម្មំ ពាយទ្វារេ ឆាហុល្ល ចុត្តិតោ ពាយពម្មំ គាយាតិ ចុតេត្ត ឰឆំ លទ្ធាតបតេត្តា រាឌក្យាររោតិ ចិយ ឱបលក្ខណយមត្តិ៉ា ពេត សេសទ្វារេស្ បិ ឆាហុល្ល ចុត្តិ ឱបសល្លក្ខតីតិ អត្តត្តរប្បសន្នោ សិយាតិ៉ា ឲចំ សេសតយេស្ បីតិ៉ា “អបិចា”តិ ពិត្តិា ចត្តត្តំ អត្ថិតិ ឌោរពតិ៉ា “ពេស្ន”តិ បិលាចធាធិស្៉ា “ឲពំ អដ្ឋំ”តិ ឱបក្កមេយាតិ ចត្ថុតំ អដ្ឋំ៉ា “តំ សហឌាតា ចា”តិ ចេតតា សហឌាតា ច៉ា ចេតតា បលេក្ខ កចាតិ ចេតតា បល្លិពា៉ា ចេតតា ចិយ ពាយពម្មកាចំ ពន្ធ្តីតិ ចុត្តុ ហោតិ៉ា “អនេត្តាហារិពត្តំ ពន្ធ្តី”តិ យតោពម្មត្តិ ចោហរិតំ អប្បហោតពត្តំ ពន្ធ្តីតិ អត្ថោ៉ា អត្តា បធាតំ យេយំ ពោ អត្តប្បធាតា៉ា អភិន្នាឌយោ៉ា អត្តប្បធាតា ត ហោត្តិ៉ា ចេតតា បធាតា ហោត្តិ៉ា ឰឆេច ពោ អត្តប្បធាតា ហោត្តីតិ អត្ថោ៉ា “តឆា តឆា”តិ អហោចត ឰឆំ យយស្សាតិអាឌិគា ពេត ពេត បពាររេត៉ា “តត្វា”តិ ពេស្ យតោពម្មេស្៉ា “សន្នាត សន្តំ”តិ បិឌិបធិពបតេយតំ៉ា សត្តប្បពាររេតាតិ អត្ថោ៉ា “ឰធា”តិ យតោពម្មដ្ឋារេត៉ា “យតោពម្ម ពិច្ចចិសេសេតា”តិ អហោចត ឰឆំ យយស្សាតិអាឌិពេត ពិច្ច ចិសេសេត៉ា យតោពម្ម ឌីបតា តិដ្ឋិតា៉ា

១៥០៉ា “ឲត្ត ច ឥសត្តំ បី”តិអាឌីស្៉ា “តាបី”តិ តា បុត្តាបរចេតតារយោបិ៉ា អាធិតោ បដ្ឋាយ បចត្តា តាបីតិ សម្ពន្ធោ៉ា “យាតិបតា”តិអាឌីស្៉ា ឲពោ ឲពស្ស ចគតិ អហំ ឰយំ សត្តំ យាមេមិ, តុំ អស្ុកំសត្តំ យាមេហីតិ៉ា ឲចំ ចត្វា ឱពោបិ ឱបក្កមំ ពរោត្តិ៉ា ពម្មំ បត ឱកិត្តមិ ត សិជ្ឈតិ៉ា តត្ត អាណាបពស្ស តុំ អស្ុកំ សត្តំ យាមេហីតិ អាណាបត ពម្មំ សចេ សិជ្ឈតិ៉ា ចឌីទ្វារេ បចត្តំ ពាយពម្មត្តិ ចុច្ចតិ៉ា ឰឆ បត អសិទ្ធត្តា ចឌីទ្វារេ ឌិស្ស យាតំ ចឌីពម្មត្តិ ចុច្ចតិ៉ា ចឌីទុច្ចរិតមត្តត្តិ ចុត្តុ ហោតិ៉ា ឲសតយោ សេសេស្ បិ៉ា

“ឆោរសម្ផលេតា”តិអាឌីស្៉ា ឆោរសា ឲច ម្ផលំ ឆោរសម្ផលំ៉ា ឆោរសា ម្ផលំ យស្សាតិ ឆោរសម្ផលំ៉ា តំ សម្បយុត្ត ចិត្តត្តិ ទ្ធិធា អត្ថោ៉ា ព្យាបិឆោ គាយ ឆោរសា ឲច៉ា សោ ពធំ ឆោរសេត ម្ផលេត ឌាយេយ្យាតិ ចុត្តំ “បុរិសោ ព្យាបិឥចឆ្ជេហី”តិ៉ា បរតោ អភិន្នាយមិ ឲសតយោ៉ា ចិកាចតិបិឆេ៉ា តិធិបិឥពា គាយ រាឌតិធិ ចិធាយពា៉ា តត្ត ចណ្ហោ តិក្កហេតព្វោតិ អាពតត្វា ដ្ឋតិក្កហត្តត្តិ ចុត្តិ៉ា រាឌុតំ អធិត្តាតាតំ

ទេយាហម្មុលេត ខាយតីតិ ទេឃាខតា៑ “ព្រាហ្មណាតព្វា”តិ សកសព្វាាយ ឧច ឃំ កិច្ចិ ហទត្តាតំ ព្រាហ្មណាតព្វា

កម្មផលសទ្ធាបចាឌីតព្វា៑ “អាហទណំ”តិ អឌិត្តាឌាតចទេសត ហទណំ៑ អចហទណត្តិ ចុត្តិ ទេហាតិ៑ ទេឃា បត ទេយាទេហា ទាឌ្ញតំ ក្តប្បទេត្តា, ទេឃា ច ព្រាហ្មណាតំ ក្តប្បទេត្តា, ទេឃា ច កម្ម ផលសទ្ធា បចាឌីតំ ក្តប្បទេត្តាតិ សទ្ធទេត្តា៑ “ទលិទេកា តិឌាតំ កម្មាតំ សម្មុឌឃាឃា”តិ ទលិទេកា

កម្មាតំ សុដ្ឋុចឌ្ឍតាយ តិឌាតំ កាទណំ ទេហាតីតិ ទេឃាខតា៑ សព្ហាតា កព្ហាទេឃសំ ទេត សព្ហាតកព្ហា៑ បទិទេតា ដ្ឋាតិ ឧត្តាតិ បទិឃុដ្ឋាតំ៑

កព្ហាឃ បទិឃុដ្ឋាតំ កព្ហាបទិឃុដ្ឋាតំ៑ ខតាតំ តាតិកម្មាតីតិ សទ្ធទេត្តា៑

អកុសលកម្មឌីបតាតិដ្ឋិតា៑

១៥លិ៑ កុសលកទេម្ម៑ អឃំ បត ឧចយាឌីសុ សុត្តបទេឌសុ អាកទេតាតិ សទ្ធទេត្តា៑ “ទេយត្តំ កាឃកម្មំ”តិ ទេយត្តាសហកតំ កាឃកម្មំ៑ ឧចំ

ចឌីកទេម្មបិ៑ ទេចតតា ទេហត្ត កម្មត្តិ អឌិទេប្បតា៑ យទេតាកទេម្ម បត ទេចតតាបិ ឃុជ្ជតិ៑ អញ្ញាបិទេឌាបិ ឃុជ្ជតិ៑ ឌាណំ អត្តុបទិចត្តីតិ

ឌាណាត្តុបទិចត្តំ៑ ឌាណាត្តុបទិចត្តីតិបិ បិទេធា, ទេសា ទេឃចទេត្ត៑ “បឌក្ខិណំ”តិ បចឌ្ឍិតំ៑ អបទំ បទិឃាឃំ ឌទេយ្យតិ “ឃម្មិំ

បតា”តិអាឌិតា៑ ត្យុម្មិលស្ស ការទេចា ត្យុម្មិល្ញំ៑ បិណាតិបិតាឌិកម្មំ៑ “បចត្តយាទេត”តិ កាឃត្តាទេទ បចត្តយាទេត៑ “ឃំ បត កុសលំ”តិ បិណាតិ

បិតាឌិទេតា ចិទតិ កុសលំ ៑ “បចត្តយាតំ”តិ ចិទេត្ត បចត្តយាតំ៑ “កិច្ច សីទេសតា”តិ កិច្ចប្បឌាទេតត៑ កិច្ចំ បឌាតំ កត្តាតិ អឌិប្បាទេឃា៑

ទេសសទេយត្ត កាឃកទេម្ម សុចិទេញ្ញាឃ្យំ៑

“ចឌីកទេម្មបិ ឧទេសចតទេឃា”តិ ឃម្មិំ ត្យុម្មិល្ញេ បចត្តយាទេត ចាចា អបទិសុឌ្ឍា ទេហាតិ៑ ចឌី សំចទេទា កិជ្ជតីតិអាឌិតា ចត្តត្តា៑ “អចទេសសំ

បតា”តិ តីហិ កាឃកទេម្មហិ ចត្យហិ ចឌីកទេម្មហិ អចទេសសំ៑ តត្ត “តីហិ កាឃកទេម្មហី”តិ តីហិ កាឃត្យច្ចទិត ចិទតិ កទេម្មហិ៑ “ចត្យហិ

ចឌីកទេម្មហី”តិ ចត្យហិ ចឌីត្យច្ចទិត ចិទតិ កទេម្មហិ៑ “សព្វាបិ កល្យាណ កម្មំ”តិ សព្វាម្បិ ឌាតកម្មំ, សព្វាម្បិ កាចតា កម្មំ, អបចាឃត កម្មំ,

ទេចយ្យាចច្ចកម្មំ, បត្តិឌាតកម្មំ, បត្តាត្តុទេយាឌតាកម្មំ, ឆម្មសចត កម្មំ, ឆម្ម ទេឌសតា កម្មំ, សព្វាម្បិ ឌិដ្ឋិត្យុកម្មំ តីសុត្តាទេទសុ បចត្តម្បិ យទេតាកម្មំ

តាយាតិ ទេឃាខតា៑ ព្ពទេយសុ បត ក្ខីសុ បទិឃាទេឃសុ បទ្ធិទេយាទេឃច បឌាតត្តិ សទ្ធទេត្តា៑ “ឃាច ទេឌចា”តិ អត្តិយ បទិទេច្ឆឌ ទេខាតទេកា

តិបិទេតា៑ យត្តកបទិទេច្ឆទេឌតាតិ អទេត្ថ៑

សីលបទេឌ៑ “សីលឃតី”តិ សម្មា ឌហតិ ច ក្តបឌាទេទតិ ចាតិ ក្ខិឌា អទេត្ថ៑ “សុសយាហិតាតី”តិ សុប្បតិដ្ឋិតាតិ៑ “ក្តបទិទេយ កុសល ឆទេម្ម”តិ

យហក្កត ទលិកុត្តទ កុសលឆទេម្ម៑ សត្តសុ ចិសុទ្ធីសុ ក្តបទិទេយ ចិត្ត ចិសុទ្ធាឌិ កុសលឆទេម្ម៑ “អឌិកុសល ឆទេម្ម”តិ អឌិទេក ទេចាឌិបក្ខិយ កុសល

ឆទេម្ម៑ បទេទហិ ឌិត្តំ, តទេឌច បត្តិ៑ សព្វាតិ បត តាតិ ឌាតាឌីតិ កុសលិតិ៑ ទេសាទេឆត្តិ សប្បុទិសាខតា៑ តាតិ ឧចបុញ្ញាតិ៑ ឧកទេយកំ

បុញ្ញាក្រិឃចត្ថ៑ “ព្ពមិតា បច្ចទេឃតា”តិ ចីចទាឌិ បច្ចទេឃត, អត្តុបិតាឌិ បច្ចទេឃត, ឆត ឆតញ្ញាឌិបច្ចទេឃត ចា៑ “សព្វាបិ ទេចតំ”តិ សព្វាម្បិ

ឧចំ ឌសចិឆំ បុញ្ញំ៑ “ហីទេតត លទេត្តកា”តិ ឃសកាឃតាឌិចទេសត ហីទេតត លទេត្តត, ហីទេតត ចិទេត្តត, ហីទេតត ចិទិទេឃត, ហីតាឃ ចីមំសាឃ៑

“មជ្ឈិទេមតា”តិ បុញ្ញាប្បលកាឃតាឌិចទេសត មជ្ឈិទេមត៑ “បណីទេតតា”តិ កត្តព្ពាទេមចិឌត្តិ អទិឃចំសាត្ត ទ្រាហតចទេសត បណីទេតត លទេត្តាឌិតា

បចត្តិ តំ បណីតត្តិ ទេឃាខតា៑ “ឃសកាឃតាឃា”តិ កិត្តិ សទ្ទកាឃតាឃ ចា, បទិចាទកាឃតាឃ ចា៑ “បុញ្ញាប្បលកាឃតាឃា”តិ

ករសយ្យត្តិ កោកសយ្យត្តិកាយតាយ៉ “អរិយកាច និស្សាយា”តិ ខ្លត់ ដាត់ តាយ អរិយាត់ ចិសោ៉ អហយ្យិ អរិយោ៉ តស្មា យយាបិ

កត្តព្វេយចិនត្តិ ឲចំ អរិយកាច និស្សាយាតិ អត្ថោ៉ ឲត្ថ ច “អរិយោ”តិ អាចារ អរិយោបិ យុជ្ជតិ ឧស្សត អរិយោបិ៉ តត្ថ អាចារ

អរិយោ តាយ សប្បុរិសោ បុគ្គុជ្ជត កល្យាណកោ ចុច្ចតិ៉ ឧស្សត អរិយោ តាយ បរយត្ថ អរិយោ៉ “បរិយិតា ដាត់”តិ សព្ពដាតេហិ អក្កបត្តំ

យហារេពាំឆិ សត្តាត់ បរិឆក្កតដាត់៉ តពាំព្យាសត្ត សត្តចិយោក្លត្ថាយ បចត្តិ តត្តា អក្កបត្តំ ហោតិ, បរិឆក្កតំ៉ តតោ ក្តុត្តិរិតរស្ស កស្សចិដាតស្ស

អភាចតោ៉ សេសេស្សបិ បុគ្គា ក្រិយចត្តុស្ស៉ “តិកច្ចយំ”តិ បុរិយាឌិ ហឹតាឌិ តិកច្ចយំ៉ “អត្តិយ ចត្តុតា”តិ អត្តិយ ចត្តុ អញ្ញាបជ្ជេតត ចា៉

“ក្សុឹលៃ តាយា”តិ ក្សុឹល កិក្ខុ តាយ៉ សោ ហិ យាចកិក្ខុប្បឌិញ្ញាត ចិឌហិ៉ តាច កិក្ខុ ឲច៉ ត សាយលោរា, ត កិហឹ៉ តំ ឆេ អញ្ញោា កិក្ខុ

អប្បុលពោត អត្តិយ ចត្តុតា អត្តុឌ្ឌសេតិ៉ អត្តុឌ្ឌសេត្តស្ស សញ្ញាឌិ សេសោ៉ ខ្លយសចាឆេ បរិចិត្តិយំ៉ សហសេឃ្ឃុដ្ឋាតេ ពោត សហ អតិរេក រត្តិំ

សយត្តស្សាបិ អាបត្តិ តត្តិ៍៉ តស្មា សោ ក្សុឹល កិក្ខុទេ្តច ចត្តព្វោតិ៉ “បុត កយូចាចាយ សយាដាតព្ពត្តិ តត្តិ៍”តិ យថា សិក្ខិ បច្ចក្ខត្តស្ស សត្តិ៍

សយាដាត់ កិច្ចតិ៉ បុត កិក្ខុកាចំ ខ្លច្ឆត្តត បុត កយូចាចាយ សយាដាតព្ពំ ហោតិ៉ ឲចំ បុត កយូចាចាយ សយាដាតព្ពត្តិ តត្តិ៍៉ “ខ្លាតេស្ស

បតា”តិ លិក្កតាសតក្កតោ អញ្ញោស្ស ឧល្ហកយូក្កស្ស៉ តិច្ចឹលិឌឹស្ស៉ “ឃំ តិច្ចយេច ចក្ខតី”តិ ឃំ បរិលាតិបរិត ចិរតិ ឹលំ តិច្ចយេច រក្ខិត្តំ

ចក្ខតិ៉ អតិច្ចំ ត ចក្ខតិ៉ កស្មា, បរិលាឈាតាឌិ៍ កេរាត្តស្ស សព្ពកាលយ្បិ ក្សច្ចិរិត សយ្កចតោ៉ ពោតាហ “អតិច្ចំ សាចជ្ជំ ហោតី”តិ៉ ក្សច្ចិរិតំ

ហោតីតិ អត្ថោ៉ “ឃំ តិច្ចយ្បិ ចក្ខតី”តិ បកតិ កហដ្ឋាត់ ឃំ ចិកាល កោឌតាឌិ ចិរតិ ឹលំ តិច្ចយ្បិ ចក្ខតិ៉ “អតិច្ចយ្បិ ចក្ខតី”តិ សយាដាត

ឌិចសំ អតិក្កមិត្វា ចិកាល កោឌតាឌិ៍ កេរាត្តស្ស ឌិតិក្កយ ឆោសោចា ក្សច្ចិរិត ឆោសោ ចា តត្តិ៍តិ អធិប្បាយោ៉ ពោតាហ “សាចជ្ជំ ត

ហោតី”តិ៉ ក្សច្ចិរិតំ ត ហោតីតិ អត្ថោ៉ តថា ឧសឹលព្វា បកតិ កហដ្ឋាត់ អតិច្ចឹលំ តាយាតិ យោឌតា៉ “អតិច្ចឹលយេច ហោតី”តិ

បកតិ កហដ្ឋាត់ តំ ឧសឹលំ យាចឌិចំ តិច្ចំ កត្វា សយាឌិយិត្វា រក្ខត្តាតយ្បិ អបព្ពឌិតត្វា បព្ពឌិតេស្ស ឌាតិ សកាចេតេច សិទ្ធំ តិច្ចឹលំ

តាយ ត ហោតិ៉ យាចឌិចំ កត្វា សយាដាត ចសេតេច តិច្ចំ ហោតីតិ អធិប្បាយោ៉ “ចេសឆារលោត សហ សិទ្ធត្វា”តិ ឲត្ថ កចំ

ចេសឆារលោត សិទ្ធំ ហោតីតិ៉ ចេសឆារលំ តាយ កិហិចត្ថំ បហាយ កាសាយ ចត្ថ ឆារលំ៉ កាសាយចត្ថច្ឆា តាយ អរហត្តឆយោ ហោតិ៉

ត ច អរហត្តឆជ់ ឆារេត្តស្ស សិក្ខាបជំ អសយាឌិយត្តស្សបិ ចិកាលេ ក្សុញ្ញិតុំ ចក្ខតិ៉ តថា តច្ចាឌិតិ បស្សិតុំ, យាលិឌិតិ ឆារេតុំ,

ក្តុច្ចាសយតាឌិស្ស ចសិតុំ, ឌាតរូបិឌិតិ សាឌិតុំ៉ កស្មា ខ្លតិ ឆេ, ពោសពាំព្យាតំ តំ យថាសកំ ឹលំ តិច្ចំ ស្សុទ្ធំ កត្វា រក្ខិតុយេច ចក្ខតីតិអាឌិតា

ការលំ ហេដ្ឋា ចុត្តយេចាតិ៉ “អប្បត់ អបត្តាច អធិបេ្បតា”តិ អប្បតាបត្តាត់ យហក្កតកាចតាត់ ចិស្សុំ ក្តុបរិ ចក្ខយាតត្តាតិ អធិប្បាយោ៉

“ឲទេ្តចា”តិ ខ្លយស្មិ៍ កាចតា កយូ ឲច៉ “ទេ សទេ្តាចា”តិ រតតត្តយាឌិត់ ឲច ច៉ កត្តុំ អារឌ្ឋោ កយិកោ៉ អឌ្ឋាត់ ឌឹឈយក្កំ កឆ្លទេ្តា

អឌ្ឋិកោ៉ “បរិស្សុទ្ធតា”តិ លិកសក្ខារាឌិ តិររេបក្ខតាយ អត្តក្កំ សត បរចយូតាឌិ រហិតតាយ ច បរិស្សុទ្ធតា៉ “ហិតបរ្សលា ចិទេ្តតា”តិ យឃិ

កេរាត្ត ខ្លយស្ស ឲត្តកំ ហិតស្សុលំ កចិស្សតីតិ ឲចំ ពោសំ ហិតស្សលេស្ស ឲរលា ចិទេ្តតា៉ យេត្តចិទេ្តតាតិ ចុត្តំ ហោតិ៉ “អត្តតោ កិច្ចស្ស

ចិយា”តិ ឲទោត ពោសំ សព្ពំ កិច្ចំ អត្តតោកាវំ កេរាតីតិ ឌីបេតិ៉ “សាឆារលា ករលំ”តិ អត្តតោ បុគ្គា បរេសំ ដាត់៉ អត្ត

យតតាបចេឆតិយាស្សសាស្សតិ ចឌឹកេឆករលំ៉ តពាំព្យាឌិត្តុញ្ចាត្តយាឌិតច្ចា ឌិដ្ឋឆយូចេឆតិយំ ឌាតត្តិ សព្ពទេ្ឋា៉ “យោតិសោយតសិកាទេ

ឆត្វាតិ ឲត្ថ សិលៃកាឌិបក្ខិកំ អយោតិសោយតសិកាទំ ឌហិត្វា ស្សលាត្តស្ស ខ្លយំ ឆយ្យំ ស្សុត្វា អត្ថរសឆយូរសប្បឌិសំចេឌឹ កចិស្សាមីតិ,

ឆេសេត្តស្ស ខ្លយំ ឆេសេទេ្តា ឆយូស្ស ច ស្សលត្តាតច្ចា អត្តក្កហំ កវិស្សាមីតិ យោតិសោយតសិកាទេ ឆត្វា៉ លិក សក្ខារាឌិ បក្ខិកោ

យតសិកាទោ អយោតិ សោយតសិកាទោ តាយ៉ តិយ្យាតត្ថ តិស្សរលត្ថ បក្ខិកោ យោតិសោយតសិកាទោ តាយ៉ តិរចជ្ជ កយូាតិ តាយ

កសិកោរក្ខាឌិ កយូាតិ៉ តិរចជ្ជសិប្បាតិ តាយ ចឌ្ឋកិសិប្បាឌិតិ ចេជ្ជសិប្បាឌិតិ ច៉ តិរចជ្ជ ចិជ្ជាធាតាតិ តាយ បរូបោរាឆរ ហិតាតិ

អក្កុចិន្ត្ឋា ខេចគចិន្ត្ឋា យត្តចិន្ត្ឋាឌីតិ៍ “ខេចាគាត ពរលំ”តិ ចិខេយខេត ចិស្ដុពរលំ៍ “ចំ សកាចត្តា”តិ គាតសកាចត្តា៍ “ចារិត្ត សីលត្តា”តិ

សប្បុរិសាតំ បពតិ ចារិត្ត សីលត្តា៍ បុត “ចំ សកាចត្តា”តិ កាចតា សកាចត្តា៍ តឆាហិ ខេគខេសត្តស្ស ច ស្ហុតត្តស្ស ច

ខេគសតាខេសាតាត្សាខេទត ចិត្តកាចតា ឆាពាលកាចតាចហត្តា ខេគសតាសចតា សកាចា ខេហាត្តិ៍ អត្តខេតា ជិដ្ឋិ សឃខេយច ក្ខុំ ពខេទាត្តស្ស ច

ឆាពាលកាចតា ពយុខេយច៍ តឆា បខេស្ស គយុខេគសតំ ស្វុត្តា ក្ខុំ ពខេទាត្តស្សាបីតិ៍ “គខេយុា តាយ តត្តិ”តិ ខេគសតា គខេយុា តាយ តត្តិ៍ ពស្វុា,

គាតសីលិតិ ខេគខេសខេត្តតបិ អខេត្ត លក្ខលត្តខេឃត សហសច្ចប្បកាសតស្ស ពត្តត្តត្តា៍ ៦ខេតត ខេគសតាសចតា អខេត្ត លក្ខលត្តឃាត្សបស្សតា

កាចតា ពយុដ្ឋាខេត បតិដ្ឋិតត្តា ចំ សកាចា ខេហាត្តីតិ គខេស្សតិ៍ “យខេតាពយុ ខេយចា”តិ បក្សន្ធាខេទា៍ “យតស្មិ ៦ចា”តិ យខេតាក្ខាខេទ ៦ច៍

“កិច្ចសិទ្ធិខេតា”តិ អប្បតាកិច្ចស្ស សិទ្ធ្យាតខេតា៍ “អក្កុកាចា សយុគ្គចខេតា”តិ អប្បតា កិច្ចសិទ្ធិឃំ អក្កុកាចា សយុគ្គចខេតា៍ “តច្ចាកាចតា យឃ”ត្តិ

បក្សន្ធាខេទា៍ “គាតាឌិចខេសតា”តិ គាតសីលចខេសត៍ គាតចខេសត អប្បចត្តតខេតាតិ ន្តាគំ តាច ឃុន្តតិ៍ សីលចខេសត អប្បចត្តតខេតាតិ ន្តាគំ

បត បិឡូន្តឃា ត សខេយតិ៍ បិឡូន្តឃព្យាយហក្កុតន្តាខេតស្វុបិ បហាគំ សីលំ ខេចខេយលំ សីលត្តិអាឌិ ចុត្តត្តិ ខេចាគតា៍ ចំ បរិហខេត្តា “ឃំ

បតា”តិអាឌិយាហ៍ “បរិឃាខេឃត ចុត្តំ”តិ ខេពតបរិឃាខេឃត ចុត្តត្តិ៍ បពតិ ចារិត្តំ សីលត្តិ ចុច្ចតិ៍ ក្ខុប្បខេត្ត ច បឆយន្តាខេត តីចខេលាគំ

បហាគំ តាយ បពតិចារិត្តខេយច បពតិ តិឃាខេយត បចត្តខេយច៍ ន្តាតិ បពតិចារិត្តត្តា សីលត្តិ ចុត្តំ៍ បុត តីចខេលាគំ បហាតខេយច ខេតហិ

ចិពយតខេដ្ឋត ខេចខេយលីតិ ច, បិគហតខេដ្ឋត សំចខេទាតិ ច, បហាត កិច្ចំ អចិឌហតខេដ្ឋត អចីតិក្កខេយាតិ ច, ចុត្តំ៍ ខេចតតាសីលត្តិ ៦ត្ត បត

ឥសាតសយ្យឃុត្ត ខេចតតា ៦ច ចុច្ចតិ៍ សា ច សីលឌាតិ ពត្តា សីលត្តិ ចុត្តាតិ គដ្ឋត្តំ៍ “អប្បតាបត្ត”ត្តិ បក្សន្ធាខេទា៍ “ឥសាតខេកខេគតា”តិ បត

ចត្តត្តំ៍ ស្វុបិចចខេពស្សលព្យាឥសាតខេកខេគត បច្ចាចិគំ, ឥសាតខេយច បត ឥសាតក្កុខេកខេគត បច្ចាចិគត្តិ៍

ពស្សលពយុឌីបតា តិដ្ឋិតា៍

៣៥៦៍ “៦ត្ត”តិអាឌីស្វុ៍ “គយុសក្កុខេហ”តិ គយុសក្កុលិ បិឡូន្តឃំ៍ “គស្សខេតតា”តិ ខេសាតាបត្តិ យក្កុញ្ញាខេលាត៍ “ចំ”តិ ក្ខន្ធច្ច ខេចតតំ៍

“កាចតាឃា”តិ ក្ខុបរិយក្កុត្តឃសន្ទាតាឃ កាចតាឃ៍ បិឡូន្តបិខេជ៍ “ចិត្តុប្បាគា”តិ ចិត្តខេចតសិកា ចុច្ចត្តិ៍ “សិឃា”តិ ៦ពខេច្ចតិ អខេត្ត

តិបិត បគំ៍ ន្តាខេយស្វុ លស្វុ ចិត្តុប្បាខេគស្វុ ៦ពខេច្ច ៧ ចិត្តុប្បាគា ខេសាតាបត្តិ យខេក្កុត បហាតន្តា, ៦ពខេច្ច ៧ ចិត្តុប្បាគា តីហិ ក្ខុបរិ យខេក្កុហិ

បហាតន្តាតិ អខេត្តា៍ តត្ត បឆយបខេគ “៦ពខេច្ច ៧ ចិត្តុប្បាគា”តិ ពយុបឆបត្តពយុសហឌាតា ៧ ចិត្តុប្បាគា៍ ត្សតីឃ បខេគ “៦ពខេច្ច ៧

ចិត្តុប្បាគា”តិ អពយុបឆ បត្តា គយុិខេពស្វុ ផាខេតស្វុ អស្សាគតាកិ តគ្គាឌិចខេសត បចត្តា ៧ ចិត្តុប្បាគា៍ “តត្តា”តិ គយុសក្កុខេហ៍ “ន្តាតខេត្តា”តិ

ន្តាតខេទស្វុ កាចតាឃ បហាតន្តាស្វុ៍ “តស្សា”តិ តាតក្កុលិព ពយុបច្ចឃស្ស៍ បិឡូន្តបិខេជ៍ “សហឌាតា”តិ អត្តខេតា បច្ចុយុប្បខេត្តហិ

សហឌាតា៍ “តាតក្កុលិកា”តិ អត្តខេតា បច្ចុយុប្បខេត្តហិ អសហឌាតា អតីតកាលក្សខេត តាតក្កុខេលា បចត្តា បិលាតិបិតាគិ ខេចតតា៍ “ឃគិ

៦ចំ”តិ ៦ចំ ឃគិ សិឃាតិ អខេត្តា៍ ឃគិ ក្ខន្ធច្ច ខេចតតា គស្សត បខេគ អត្សដ្ឋតត្តា បដិសន្ធិ តាពន្តីតិ ចិន្តាខេឃយុ៍ ៦ចំ សតីតិ

បិជខេសខេសា៍ “ខេច”តិ ខេច ចខេគយុ៍ “តា”តិ ត សក្កា ចត្តុំ៍ “តស្សា ចិបិពស្សា”តិ តស្សា ក្ខន្ធច្ច ខេចតតាឃ ចិបិពស្ស៍ បិឡូន្តបិខេជ៍

“ន្តាខេយស្វុ គខេយុស្វុ ឆាពាលំ”តិ ន្តាខេយ គខេយុ អាខេយុលំ ពត្តា ក្ខុប្បត្តញ្ញាលំ៍ “ខេតសំ ចិបិខេព”តិ ក្ខន្ធច្ច សហពតាតំ ចិបិខេព៍ “ឆាពាលំ”តិ ចំ ចិបិពំ

អាខេយុលំ ពត្តា ក្ខុប្បត្តញ្ញាលំ៍ “សន្តា ត្សន្តាលត្តិ ច សក្កា ចត្តុំ”តិ សន្តខេន្ទា៍ “អតិចិឃ ពាឡអពគយុត្តា”តិ ត្សន្ទាឌីស្វុ យហខេត្តស្វុ ផាខេតស្វុ

សន្ទាខេទតស្ស អត្តទាឃំ ពត្តា បចត្តតខេតា អតិខេឃចពល្យាគយុត្តា៍ តស្សា ចិចិកិច្ឆា ខេចតតាឃ បដិសន្ធិ អាពន្តតយិ ចិន្តាតន្តាតិ

ឃោឌតា “សកាច ចិទ្ធត្វា ឃេចា”តិ ចិចិកិច្ឆា អសត្តិដ្ឋាន សកាចា អធិមោក្ខោ សត្តិដ្ឋាន សការចាតិ ឲចំ សកាច ចិទ្ធត្វាឃេចា

“សព្ពត្ថា”តិអាទីសុ “ចិបច្ចតីតិ ចិបាកេចតី”តិ ចតត្តិ តំ បត បតទ្វេបត ត សមេតីតិ អព្ពា អត្ថំ ចតន្តោ “សព្ពម្បិ ចា”តិអាទិមាហ “យហាសម្បត្តិឃោ សម្ពដ្ឋានេបត្វា”តិ ខេចលេលិកេ ខេចសម្បត្តិ សតិសា ខិព្ពចិមាតាតិកា យហាសម្បត្តិឃោ សម្ពដ្ឋានេបត្វា ព្ពាតិ “ឞ្ជកាយំ កត្វា”តិ បនេក ចិសេសតំ តត្ថ “សុព ចិបាកំ”តិ ព្ពាតំ អដ្ឋ អហេតុក ចិបាកាតិ សត្ថាយ ចុត្តំ ទ្វបលេលិកេ ព្រាហ្មាតំ ទ្វបកាឃោ ទ្វបិចនេ កមេ្មត តិព្ពតេត្វា សោ ច កាយាចនេ ឆម្ម សម្មហោ ឲច ឲចំ សត្តេ តស្មិំ លេលិកេ បញ្ញា អហេតុក ចិបាកាតិបិ ទ្វបិចនេ កម្មេត តិព្ពត្តាតិ សិយុត្តិ ចោតតា តំ បរិហរន្តោ “ទ្វបិចនេ កុសលំហី”តិអាទិមាហ “តាតី”តិ អបិឃក្ខមិឃំ ឧប្បត្តាតិ អដ្ឋ អហេតុក ចិបាកាតិ “សព្ពស្មិំ កាយលេលិកេ”តិ ឲកាតសចិនេ កាយលេលិកេ “ទេសុ ចា”តិ ទេសុ អដ្ឋ អហេតុក ចិបាកេសុ ច “អារម្មណត្ថេទ”តិ កសិណ តិមិត្តាតិទោ អព្ពាស្មិំ អារម្មណេ “តិមិត្តា រម្មណេ”តិ កសិណ តិមិត្តាតិកេ តិមិត្ត បញ្ញាត្តា រម្មណេ “តាតិ បញ្ញាចិបាកាតី”តិ ចក្ខុ ចិញ្ញាណាតីតិ បញ្ញា អហេតុក ចិបាកាតិ កាយាចនេ កុសល កម្មេស្សច ចិបាកាតិ ហោត្តីតិ ឃោតតា “សោឡអសក យក្កោ”តិ សោឡអសកចា យក្កោ កចាបចាន្តោ ឲចំ ក្ខាតស កមេក្កោ “អហេតុកដ្ឋក”ត្តិ អហេតុក ចិបាកដ្ឋកំ សម្មា បកាទេត ឌាតាតីតិ សម្បឌាតំ ឌាណំ សម្បឌានេតត កតត្តិ ចិក្កហោ ត សម្បឌាតកតំ អសម្បឌាតកតំ “សង្ខិត្វា”តិ ឲទោត ខិដ្ឋេត្ត កម្មោណា សម្បត្តិ ឌីបេតិ ត ហិ ទោត ឌាណេណត អសម្បទន្តោ កម្មេញ្ញា កម្មេចលញ្ញា សង្ខហតីតិ ឌាតិត្វាតិ ចា បិឃោ សិឃា “ឲកមេកំ”តិ ឲកមេកំ កុសលកម្មំ “កុសល សមេឃ”តិ កុសល កម្ម កទណកាលេ កុសលុប្បត្តិកាលេ ចា ឃស្សមេ ព្រាតំ បុគ្គោ បសុតំ តស្សមេ កចលិកោ កោកលិកោ មិត្តលិកោ សទ្ទាលិកា ឲកត្តេត សុលិកាតិ អត្ថោ “សុលទ្ធំ”តិ ព្ពាតំ បុគ្គោ សុលទ្ធំ ខេចចសុ ច មតុស្សេសុ សំសត្វាតិ បិឃសេសោ “សេសេតា”តិ តស្សកម្មស្ស ចិបាកាចសេសេត អដ្ឋកចា បិឃោ “ឲកបិណ្ឌបាតស្មិំ”តិ ឲកចាទ បិណ្ឌបាតតាតេ សំឃុត្តដ្ឋកចាឃំ ចុត្តំ តស្មា ឃំ ចុត្តំ ‘ឲកា ខេចតា ឲកមេច បដិសន្ធិំ ខេតី’តិ, តំ សុចុត្តត្តិ អធិប្បាឃោ “បដិបក្ខេហី”តិ បដិបក្ខេហិ អកុសលេហិ ចិសេសេត គុណំ មុញ្ញហោ ញាមុញ្ញហោ អតិចិឃ ញាមុញ្ញហោ អតិញាមុញ្ញហោ អតិញាមុញ្ញហត្វាយ បច្ចឃក្ខុតត្តិ ចិក្កហោ អតិឝុប្បញ្ញាឃ បច្ចឃក្ខុតត្តិ អត្ថោ សោ ហិ ខេធេទា ចតតីតិ សម្ពន្ធោ “ព្ពាតិ កត្វា”តិ ឲចំ ឃតសិកាទិត្វា “សត្តិហិតបច្ចឃមេត្តតា”តិ អាសន្នេ សណ្ឋិតបច្ចឃ ឃេត្តត “បុព្ពបឃោគ បច្ចឃមេត្តតា”តិ ចុត្តំ ហោតិ ពាលចកម្មចសេត ឧប្បត្តត្វា តិក្ខតាទំ ចិបាកំ ឃតា បឃោគ ទហិតេត បច្ចឃកណេត ឧប្បជ្ជតិ, តតា អសង្ខារិកំ នាម ឃតា បឃោគសហិតេត, តតា សសង្ខារិកំ នាម តត្ថ អសង្ខារិកំ តិក្ខំ នាម សសង្ខារិកំ មត្ថំ នាម តចា ឝុព្ពល កម្មេត ឧប្បត្តេ មត្ថចិបាកេបិ ឃោគេឌតព្ពំ ឲចំ តិក្ខមត្ថាតំ មត្ថតិក្ខតាបត្តិ នាម សិយា ត ច តចា សក្កា កចិតុត្តិ អធិប្បាឃោ ឲត្ថ សិយា, ឃតិ បុព្ពកម្មចសេត អដ្ឋត្តំ យហាចិបាកាតំ សង្ខារេភេតា សិទ្ធោ សិយា, អដ្ឋត្តំ អហេតុក ចិបាកាតម្បិ សោសង្ខារេភេតា សិទ្ធោ កទេចយ្យ តាតិបិ ហិ កាតិចិ អសង្ខារិកេត កម្មេត តិព្ពត្តាតិ, កាតិចិ សសង្ខារិកេតាតិ ចោតតា តំ បរិហរន្តោ “អហេតុក ចិបាកាតំ បតា”តិអាទិមាហ “ឧកឃកម្ម តិព្ពត្តតំ”តិ ទេតំ សង្ខារ ខេតទហិតត្វា អសង្ខារិក កម្មេតបិ ចិទេទាឆា តត្តិ សសង្ខារិក កម្មេតបិ ចិទេទាឆា តត្តិ អសង្ខារិក កម្មេតបិ តិព្ពត្តត្តិ សសង្ខារិក កម្មេតបិ តិព្ពត្តត្តិ ឲចំ ឧកឃកម្ម តិព្ពត្តតំ ឃុត្តំ “ព្ពាតិ អធិប្បាឃោ”តិ តស្ស ខេធេរស្ស អធិប្បាឃោ “ត កម្មាកមេត ចមេសតា”តិ កម្មសង្ខាតស្ស ចិទកាលេតោ អាកមេត បច្ចឃស្ស ចមេសត “អាកមេតំ”តិ ច អាកត្ឆតិ ឲទេតតាតិ អាកមេតត្តិ ចិក្កហោ “កម្មេតចេ”តិ អតីតេ កម្មេកណេតចេ “ខេកចតា”តិ ខេកចិ អដ្ឋសាលិតិឃំ បត អាកតាតិ ច បដិសម្ភិទា មគ្គេ បត ក្ខិទេហតុកា ចុត្តាតិ ច សម្ពន្ធោ ព្ពាមស្មិំ ធាតេត បដិសម្ភិទា មគ្គដ្ឋកចា ចចតម្បិ ចតុត្ថាតិ ចតន្តោ “តត្ថ បតា”តិអាទិមាហ

“តីសុលេលោសុ”តិ កមុក្ខណេ តិកក្តិក្ខណេ បដិសន្ធិក្ខណេតិ តីសុលេលោសុ។ “ឧកាការាបកា”តិ អភិធម្មឧកាការាបក។ “សាវសេសបរិច្ឆេទោ”តិ បរិច្ឆេទំ តិហេតុកេន កម្មេន ទ្វិហេតុកា បដិសន្ធិ, ទ្វិហេតុកេន កម្មេន អហេតុកា បដិសន្ធិ អវសេសា ហោតិ។ ឯវំ អវសេសវាក្យសហិតោ បរិច្ឆេទោ។ សរិក្ខមេវ សរិក្ខកំ។ កម្មេន សរិក្ខកំ សទិសំ កម្មសរិក្ខកំ វិបាកំ។ “មហាថេរេនា”តិ សារិបុត្តមហាថេរេន។ ឯវញ្ច កត្វាតិអាទិនា ឧកាការានំ វចនំ ឧបត្ថម្ភេតិ។

កាមាវចរកុសលំ និដ្ឋិតំ។

១៥៣។ រូបាវចរកុសលេ។ “អប្បមាណតាយា”តិ អបរិច្ឆិន្នតាយ អនន្តតាយ។ “ហីនេហិ លក្ខណេហី”តិ លោកុត្តរ សីលេលោកាទិ សារេបក្ខតាយ ហីនេហិ លក្ខណេហិ។ “ទេវ មនុស្សា”តិ លក្ខណេយា មនុស្សា។ នានិ ព្ហុធ ភាឥរេប្យនាតិ។ កស្មា, រូបបត្តិប្បកេតស្ស អសានកត្វាតិ អធិប្បាយោ។ “ព្ហុយាតេថោ”តិ ព្ហុយាតិ ឯវ ថសានាតិ។ “តិចិនាសុ”តិ ឯកស្មិំ តលេ ព្រហ្មបរិសជ្ជាទិ ចរេសត តិចិនាសុ។ “អដ្ឋារសប្បកេតេត ចិកខិត្វា”តិ តិសុ ហីត មជ្ឈិមបណីតេសុ ឯកេកស្មិំ ហីត ហីនំ ហីត មជ្ឈិមំ ហីត បណីតន្តិអាទិនា ចិកតេត្វក តចចិនាតិ ហោន្តិ។ បុត មេសុ តីណិ មជ្ឈិមាតិ មជ្ឈិមហីនំ មជ្ឈិមមជ្ឈិមន្តិអាទិនា ចិកត្វាតិ តចចិនាតិ ហោន្តិ។ ឯវំ អដ្ឋារសកេតេត ចិកខិត្វា។ “កម្មទ្វារាតិ នាមា”តិ កម្មប្បចត្តិ មុខាតិ នាម។ “ព្ហុមេហិ បការេចិតត្តា”តិ ព្ហុមេហិ បការេវេហិ មូលការណេហិ បការេចិតត្តា បវត្តាបិតត្តា។ “អដ្ឋារសលត្តិយា”តិ ហីនមជ្ឈិមាទិកេតេត អដ្ឋារស លត្តិយា។ តថា អដ្ឋារស ព្រហ្មលោកេយា អដ្ឋ វត្តាលីស កោត្តាតិ នាម ហីនមជ្ឈិមា ទិចរេសត ចិកត្វាតិ កោតមកោត្តាទីតិ អដ្ឋវត្តាលីស កោត្តាតិ។ តេសំ ចារិត្ត បដិបត្តិភូតាតិ ចរណាតិបិ អដ្ឋវត្តាលីស ហោន្តីតិ។ ឯត្ថ សិយា។ បុរិម ចចតេ ហីនាទីតិ ព្រហ្មលោកេ, អដ្ឋកថា ចចតេហីនាទីតិ មនុស្សលោកេតិ សាធារណត្តំ អត្ថា, សាធកំ អត្ថាន្តិ ចោទនា។ តំ បរិហរតិ “ឯវមេនហី”តិអាទិនា។ “រូបលេក្ខតី”តិ បត្តក្ខណោ បាកដំ ឯកទេសំ ទស្សេត្វា អបាកដេ នានីសេបិ ញាណេបតីតិ អត្ថោ។ “សមត្ថា សមត្ថំ ចា”តិ សមត្ថា សមត្ថកាវំ ចា។ “តថា ហានេនា”តិ តថាហិ អនេន អាចរិយេន អត្ថរូបា ចរិយេនាតិ វុត្តំ ហោតិ។ នាម រូប បរិច្ឆេទេ វុត្តត្តិ សម្មន្តា សមានាសេចនេ លទ្ធ សតិ, មហគ្គតេ ចិជ្ជមានេ មហគ្គតកម្មំ ចិបាកំ ទេនេតិ។ នាទិសំ ហេតុំ អលទ្ធា អលភិត្វា អភិញ្ញា ចេតនា ចិបាកំ ន បច្ចតីតិ ឃោទនា។ តត្ថ “សមានា សេវនេ”តិ ភូមិសមានតា ចរេសត សមានាសេវនេ។ កាមទចតំ កាមទចរេនេ សមានាសេវតំ។ រូបទចតំ រូបទចរេនេ។ អរូបទចតំ អរូបទចរេនេតាតិ ឥដ្ឋន្តំ។ ឯតេន វុត្តំ “សមានភូមិកនោ”តិអាទិ។ តត្ថ “ពលវកាវស្ស អការនោ”តិ ពលវការស្ស អការនោ។ ឯកវារយត្តភូតា មហគ្គត ចេតនា ច។ “សន្ត បចយភូតា”តិ សមាបត្តិ ខឹខឹសុ កោតាកុស្ស អតន្តរេ មហគ្គត ទចតំ សន្តាយ វុត្តំ។ លោកុត្តរ មគ្គចេតនា កណាចិបិ សមានា សេវនំ ន លភតិ។ ឯវំ សន្តេបិ អត្តនោ អនន្តរនោ បដ្ឋាយ យាវទីចម្បិ កចន្តរេបិ អរិយផលំ ទនេតិមេវ។ ឯវមេវាតិ វុត្តំ ហោតិ។ ព្ហុធំ បចត្តិផលំ នាម ហោតិ, ព្ហុធ បន បដិសន្ធិ ផលំ ចិវារិតំ, កស្មា អសមានំ ព្ហុធំ និទស្សនន្តិ ចេ។ ទុក្ខទោ។ មគ្គចេតនា នាម កណ្ហា សមាយកំ ចដ្ឋកាមិ កម្មំ ន ហោតិ។ អកណ្ហា សមាយកំ ចិចដ្ឋកាមិ កម្មំ ហោតិ។ កស្មា បដិសន្ធិំ ន ទេតិ។ សចេ បន តំ កណ្ហា សមាយកំ ចដ្ឋកាមិកម្មំ ភវេយ្យ។ បដិសន្ធិ ការេលបិ ផលំ ទទេយ្យ។ អសមានា សេវនតា បមាណំ ន ភវេយ្យ។ ឯវំ អញ្ញការណត្តា អសមានំ និទស្សនំ ហោតិ។ ន អសមានា សេវនតាយាតិ ឥដ្ឋន្តំ។ “រូបធិតត្តា”តិ បុតប្បុនំ អាសេវន លទ្ធេន ចឌ្ឍិតត្តា។ “សា ចេតនា”តិអាទិកម្មំ មហគ្គត ចេតនា ច។ “នា”តិ ចោទនា, ន សិយាតិ អត្ថោ។ ន ច សាបិ សមានភូមក ធម្មតោ លទ្ធា សេវនា ហោតិ។ ឯវំ សន្តេបិ កនត្តា ការិតត្តាតិ វុត្តំ។ ការិតត្តាតិ ច បុតប្បុនំ អាសេវន លោកេន

ចឌ្ឋិតត្វា ឮនេច្ចចត្វេា៍ តស្មា ចិណ្ណាឃតិ អរូបាតក្ខុមិកេហិ បុព្វកាកប្បចេត្តហិ កាយដចកេហិ បរេប្បរេតា ឬតប្បត្តំ លឌ្ធា រេមចតតាឃ ឲុច ឮនឆ ស្គបធិតត្តាតិ ចុត្តត្តិ៍ ខេតត ចុត្តំ "ស្គកឃត្វ បតា"តិអាឌិ៍ តត្ថ "ស្គកឃត្វា"តិ ស្គកឃេឃុ ពតត្តា ស្គបធិតត្តាតិ ច ពតត្តា កាចិតត្តាតិ ច ចុនេត្តាស្ ឋាំងេឃុ៍ "បឆឃ ឃខត្ថាហារេតា បដ្ឋាឃា"តិ ឃហក្កតញ្ញាតេ អប្បតាឋិធិតោ ឬនេ ក្ខិស្ បរិតេឃុ កាចតា ស្គបធារ កាចតាស្ បរិកេឃុ កាចតំ កាត្ថេត្តស្ស បឆឋិ បឆឋិតិអាឌិតា បឆឃ ឃខត្ថាហារេតា បដ្ឋាឃ៍ លោក្យត្តុរ ឃេកូបត ឌឃុ ចិបស្សាតា ខាគេលាស្ ឃត្តបឆមំ ឃម្ហឃតញ្ញាណំ កាត្ថេត្តស្ស ទ្វបំ អតិត្ថំ ខេចឌតា អតិត្ថាតិអាឌិតា បឆឃ ឃខត្ថាហារេតា បដ្ឋាឃាតិ អត្ថោ៍ ស្គបធិតិត្ថាតិ ច កាត្ថេត្ថាតិ ច ចនេឆ្ឆតា ឮនេច្ចច អត្ថោ៍ "អព្ភាណា"តិ អភិភចាតិ ចុត្តំ ហោតិ៍ "អឃំ ចាគោ"តិ អតុរុឌ្ធា ចរិឃស្ស ចាគោ៍ ឃឌិ ឲុចំ,

អដ្ឋពឆាស្ ឃឌ្ឋារ បច្ឆយា ចិណ្ណាណ បឌ តិខ្ចេឃុ អភិញ្ញា ខេចតា បកេតួ បរេតា ចិណ្ណាណស្ស បច្ឆយោ ត ហោតីតិ ត ពហិតាតិ ចុត្តំ៍ តត្ថ អញ្ញា ឃុត្តំ ពារណំ ចត្តព្វតិ, តំ ចឌត្តា "ចតុត្ថញ្ញាត ឃឃាឌិស្ស បតា"តិអាឌិឃាហ៍ "ឌិពាការា"តិ អភិឆឃុឌិពាការា៍ "តស្សា បតា"តិអាឌិ អត្តតោចាគ ឌស្សតំ៍ ឃារឆត្តិយា អភិញ្ញា ខេចតាឃ៍ អចិត្តពកច បតួតាឃហិតំ ឃញ្ញា ចិរាពត្តិ ឃឃ្ឋត្ថ៍ "ឮឆា"តិ ឃត្ថស្ស លោកេ៍

"អតាកាឃិតោ បតា"តិអាឌិស្៍ "ឲុតោ"តិ ឲុតេត អត្ថ ចចេតត៍ "ឃន្ធាឆិកោ"តិ ឃត្តិត្រិយាឆិកោ៍ ឲុចំ ចិរិឃាឆិកាឌិស្បិ៍ "អត្តតា លឌ្ធ ឃឃាបត្តិតំ"តិ ឲពស្សបិ បុក្កលស្ស ខាហុតំ អត្តតា លឌ្ធ ឃឃាបត្តិតំ៍ តេឃុ បុថុជ្ជត ឃោតាបត្ត ឃពឌាកាឃិស្៍ "បុថុជ្ជនោ"តិ ឌឃាតលិកំ បុថុជ្ជនោ៍ "តិពត្តិឃារឃតី"តិ កាឃកចតិពត្តិឃា ឃតិ៍ "ឮតេរ បតា"តិ ឃោតាបត្ត ឃពឌាកាឃិតោ បត៍ បរិហីតញ្ញាតា ឲុច តត្ថ តិព្វាតត្តិ៍ ត តិពត្តិ ខាលេតាតិ អឆិប្បាឃោ៍ ចិកាចតិបាំងេ "តេឃំ បិ"តិ ឌឃាតលិកំ ឃោតាបត្ត ឃពឌាកាឃិតយ្យិ៍ ឮឆ្ឆេត្តត ឌិពាចរិឃេត៍ តឆា តិពត្តិឃា ឃតិ បុថុជ្ជតាឌឃោ ពាឃាចឆរ ពឃុ ខាលេត កាឃកចេបិ តិព្វាតត្តិតិ ឃោឌតា៍ ខេតោបលិឆិ ឮឃ្នាតិ៍ ពស្មា, ចិស្ឌត្តា៍ ឃឹលចិស្ឌត្តាតិ អឆិប្បាឃោ៍ "តេ"តិ ឌឃាតលិកំ ឃោតាបត្ត ឃពឌាកាឃិតោ៍ អក្កត្តរ ឋាំងេ៍ "ឃហឌស្សតុប្បាគោ"តិ ឃោតាបត្តិ ឃក្កញ្ញាណំ ឌស្សតត្តិ ចុច្ចតិ៍ ឌស្សតស្ស ស្គប្បាគក្ខលោត ឃង្ខិ៍ តត្ថិ តស្ស តំ ឃំឃោឌតត្តិបិ ឋាំងោ៍ "ឮឃំ លោកំ"តិ ឮឃំ កាឃលោកំ៍ "ចិបស្សាតា តិពត្តិ តណ្ហា"តិ តេតេច ឆឃុរាគេត តាឃ ឆឃុ តត្តិឃាតិ ឲុចំ ចុត្តា ចិបស្សាតា ឃុលេ តិពត្តិ តណ្ហា៍ បច្ឆឃេ ឃតិ ក្បប្បត្តិ តស្សត្តិតិ ក្បប្បា៍ ក្បប្បា ឆឃុា ខេឃំ តេ ក្បប្ប ឆឃុា៍ "ឆឃុា"តិ ឃហក្កត ឆឃុា៍ ឮនេឃ ខេឆ ឃោតាបត្ត ឃពឌាកាឃិតោ ឃឹលេស្ បរិប្ចុរការិតោ តាឃ៍ ឃឹលប្បឌិ បក្ខាតំ ពិលេឃាតំ ឃត្ថនោ បហីតត្តា៍ តស្មា តេ ឃឹលេស្ អក្បប្ប ឆឃុាតិ ចុច្ចត្តិ៍ ឃឃាឌិស្មិ បត ក្បប្ប ឆឃុា ឲុច៍ "ឃហាព្រហ្មេស្ ត តិព្វាតត្តិ"តិ ឃហាព្រហ្មត្តំ ត លតត្តិតិ អឆិប្បាឃោ៍ "ហីតញ្ញាឃឃត្តា"តិ ឲុតួ ឮតិ្តឃោ តាឃ បពតិឃាច ហីតញ្ញាឃឃា ហោត្តិ តឹច ឈត្តា តឹច ចិត្តា ឃត្តចិរិឃា ឃត្តបញ្ញា៍ ពស្មា, ហីតលិដ្ឋត្តា៍ ពស្មា ច តា ហីតលិដ្ឋា ហោត្តិ៍ ទុត្តាល ពឃុតិព្វាតត្តា៍ ទុត្តាល ពឃុត្តិ ច បុរិឃត្ត ឌតពំ ពឃុំ ស្គបិគាឃ ចុច្ចតិ៍ ព្រហ្មបុរោហិតាតយ្យិ ឃដ្ឋហណំ ខេចឌិតព្វំ៍ ពស្មា, ព្រហ្មបារិឃជ្ជាតត្តិ អដ្ឋពឆា ចចតស្ស ឃេក្ខុឃ្យចចតត្តា៍ តេតាឃ "ត ឃហាព្រហ្មាតំ"តិ៍ ឮតរឆា ត ព្រហ្មបុរោហិតាតំ ត ច ឃហាព្រហ្មាតត្តិ ចុត្តំ ឃិឃា៍ ត ច តឆា ឃក្កា ចតំ 'ព្រហ្មត្តតិ ឃហាព្រហ្មត្ត'ត្តិ ឮឃិតា ចចេតត ចិរុឌ្ឍតោ៍ អឃច្ចា អត្ថោ ត ពេចលំ ឃេក្ខុឃ្យតឃឃេត្តត ឃិត្ថា៍ អឆ ខោ ពុជ្ជាត ឃាឃត្តិឃោតាបិ ឃិត្ថាតិ ឌស្សេតុំ "តេហិ"តិអាឌិឃាហ៍ តត្ថ "តេ"តិ ព្រហ្មបុរោហិតា៍ ឃំឃុត្តបាំងេ៍ "បដិកាតុតំ"តិ ឲុតួ "តំ"តិ តុឃ្ហំ ឆឃ្ហិពឆា តុឃ្ហំបដិកាតុ, បាតុក្ខចតុ៍ ពេឆតុ ឮនេច្ចច ចុត្តំ ហោតិ ៍ "ព្រាហ្មណា"តិ អភិក្ខុំ ភិក្ខុ អាលបតិ៍ "ព្រហ្មនោ"តិ ឃហាព្រហ្មនោ អត្ថាឃ៍ ឲុចំ ឃេឃេស្ ក្ខិស្៍ "តេឃំ"តិ ព្រហ្មបុរោហិតាតំ៍ ចិកាចតិបាំងេ "ឮតិ អត្ថោ ឌដ្ឋេព្វោ"តិ "ព្រហ្មបារិឃជ្ជេស្

េឃចា”តិ បុលិក្ក ចចតត្វា បុក្កលប្បឆាត់ េហាតិ៍ តក្ខុយិប្បឆាត់៍ ពស្មា អឃយេត្វា ឃុត្តិចេរេត ឯ៍េត្ថាតិ៍ “តឹរុកចេក្កស្ន”តិ

េចហប្បលក្ខុបិ បុត្ញុជ្ជនកចេក្កា តាយ េហាតិ ទ្វុបេលិេក៍ ពេតា ក្ខុបរិ បុត្ញុជ្ជនក្ខុយិឃា អកាចេតា៍ អកតិ៍ក្ខុបិ អរិឃកចេក្កា តាយ៍ ពត្វ

ជិតាត់ អរិឃាត់ ពេត្វច តិ៍ដ្ឋាតេតា៍ េតចរព្ហាក្ខុបិ េលិកកចេក្កា តាយ៍ ពេតា ក្ខុបរិ េលិកេឃ្សច អកាចេតាតិ៍

កយូចត្បក្កាត្បឹបភា តិ៍ដ្ឋិតា៍

១៥៥៍ យេលាប្បត្តិឃំ៍ “អាឃុបរិយាលាឃ្ស្សា”តិ អាឃុកប្បស្ស៍ “តក្សកឃស្ស្សា”តិ អាឃុកប្បស្ស ច កយូស្ស ច៍ “ក្ខុបឈាតក កេយូភា”តិ

ពាលចេត្តត បិលាតិបិតកេយូត៍ “ក្សស្សិយាទ កលិត្បាខាឌីត់ ចិឃា”តិ េពរំ យេរាំ ចិឃ៍ ក្ខុបេទាឆិតំ ពត្ត រត្តាត យស្សាតិ ចិក្កេហា៍

“ក្ខុបេទាឆិតំ”តិ ក្ខុបកត្វា តិេទាឆាបិតំ៍ កយុំ ពិឃ្យតិេឃច៍ ឧចំ រតិ, រត្ថាបិ យេរាំ ឧេកត កយូក្កេឃត រិគ្គំ៍ ពស្ថា ឧកំ កយូក្កឃ

យេលាេយច ចត្តត្តាត្តិ ចុត្តំ េហាតិ៍ “ត្ថតេរបិ ចុត្តា”តិ ត្ថតេទាតិបិ តឹលិ យេលាតិ ចុត្តាតឹតិ េចាឆភា៍ ចុច្ចេត បរិហាេទា៍

“រេររចេរេតចា”តិ អត្តតោ ឆយូពាចេរេតច៍ ភាភា អាឃុ កប្បំ ចិឆហត្តិ រព្លេទាត្តឹតិ ភាភាអាឃុកប្ប ចិឆាឃកា៍ “រត្តតិកាេឃ”តិ

រត្តរយ្ហេហ៍ តិច្ចកាល់ ជិតិ៍ កេទាត្តិតិ ជិតិកេទា៍ កឆាចិ ចុត្តិ៍ កេទាត្តិ, កឆាចិ ហាតិ៍ កេទាត្តិតិ ចុត្តិកេទា ហាតិកេទា ច៍ “េពរំ ចេរភា”តិ

េពរំ ក្ខុត្យ អាហាេទាត់ ចេរភ៍ “ពេឃាបិ េចេត”តិ ឧេពពេឃាបិ ជិតិកេទាឆេឃា៍ កយុំ ចិបច្ចយាត់ ឆត្វា ពិឃ្យតឹតិ រព្ហត្ថា៍ ឧេពត

ឧចទ្វុេបធាេត កយុំ អប្បឆាតត្តិ ឌឹេបតិ៍ “ពឆត្យទ្វុបំ ឧចា”តិ ពំ ឆរចប្បកាលិត្យ ទ្វុបំ ឧច៍ “េភា កញ្ញា”តិ ឆតឆព្ហាឌិបរិេភាកញ្ញា៍

េពរំ ក្ខុត្យអាហាេទាត់ កតិ ឧេពរត្តិ ពក្កតិកា៍ េពរំ ក្ខុត្យអាហាេទាត់ កតិ៍ អត្យចត្តត្តិតិ ចុត្តំ េហាតិ៍ េពតាហ “ពឆត្យចត្តិកា”តិ៍

រព្លាទចិក្សហិ អព្ហាគ្រាតិ រព្ហត្ថា៍ រព្លាទចិក្សេភា ឆេបត្វាតិ អេត្វា៍ ត្ថត្ថិឃា បកតាតិ ត្ថត្ថិយឃា៍ “ត្ថត្ថិឃា”តិ េឆចិត្ថិឃាចា

កាចភាយឃិត្ថិឃាចា៍ ចិជ្ជាឃ បកតាតិ ចិជ្ជាយឃា៍ “ចិជ្ជាឃា”តិ កត្ថាទិចិជ្ជាឃ៍ អដ្ឋិ៍ ភាក្សុ យំរ េលិហិតាឌិកា ទេរឆាត្យេឃា អឃត្តិ

ចឆ្លត្តិ ឧេពហឹតិ ទេរាឃតាតិ៍ ពាតិ ចិឆហត្តិ ឧេពហឹតិ ទេរាឃត ចិឆេឃា៍ តឃ្ញុបេឆរា៍ ចិទ្ធិ៍តិ កត្វាឃ ឌីចិតំ រព្លេទាត្តិ ឧេពហឹតិ

ឌីចិត រព្លាទា៍ ត្ថត្ថិយឃ ចិជ្ជាយឃ ឌីចិត រព្លាេទរុ ច ទេរាឃត ចិឆិរព្លាេពរុ ឌីចិត រព្លាេទរុ ច ចិក្សេភាតិ រយាេរា៍ “ក្ខិ៍ រយដ្ឋាតិក

ទ្វុបឆេយូស្ន”តិ ក្ខុត្យរយដ្ឋាតិក ទ្វុបឆេយូរុ ច អាហាទ រយដ្ឋាតិក ទ្វុបឆេយូរុ ច៍ “បរិលាយេត្តស្ន”តិ ចិបរិលាយេត្តរុ៍ េពតាហ

“ឌិឃ្យយាេតស្ន”តិអាឌិ៍ “ឃាចយហត្តិ ប៉ឹតិ” រត្ថាព្យាត្ថាត់ កយុំ ចិឃ េកាឌិបត្តចេរេត អតិយហត្តយ្បិ៍ “អស្សា”តិ កយូស្ស៍ “ក្ខុបេឆ្លឆក

យេរលាបិ េតតេត្ថា”តិ ពាលចេត្តក្ខុបេឆ្លឆក កេយូ អាកេត ឃាចយហត្តយ្បិ ឌតក កយុំ អត្តតោ ចិបិកាឆិដ្ឋាត ចិបត្តិឃា ពិឃ្យតិេឃច៍

េរា ចស្សាលេឃា ត រេរេរត េហាតិ, អឆ េលា ក្ខុបេឆ្លឆក កយូ ពេលត េហាតឹតិ ត្ថឆ ក្ខុបេឆ្លឆក យេរាំ ចិរុំ កហិតត្តិ ឧចំ ក្ខុបេឆ្លឆក

យេរលាបិ េតតេត្ថា៍ “អកាល យេរាំ”តិ អាឃុក្កឃយេលាឌីតិ តឹលិ យេលាតិ កាលយេលាតិ ភាយ, យេលា ទហកាេល យេលាតឹតិ ចុត្តំ

េហាតិ៍ ពេតា អព្ហា ឃំ កិច្ចិ យេរាំ អកាល យេលាត្តិ ចុច្ចតិ៍ េពតាហ “ពត្យាបចត្តយាត់”តិអាឌិ៍ “ឃ្វុលេភឆេតា”តិ

ឃ្វុលកាទលាប្បេភឆេតា៍ ឃស្ថា បត យិលិត្ត បេត្យាចុត្តត្តិ រព្ហត្ថា៍ រត្តិបតត្តិតិ រត្តិបិតា៍ រត្តិបិេពហិ ក្ខុប្បត្តា រត្តិបិតិកាតិ អត្វំ រត្ថាឃ

“រត្តិបតិតាត់”តិ ចុត្តំ៍ អឆចា៍ រត្តិបតត់ រត្តិបិេពា៍ ក្ខិត្តំ តិណ្ហិ ចា េឆាររាត់ យិស្សកកាេចា៍ រត្តិបិេពត ក្ខុប្បត្តា រត្តិបិតិកាតិបិ

ឃុជ្ជតិ៍ “អតិរយូកាទិតំ”តិ អតិរាេយត្វា អត្យបឆាេទត្វា កេលា រឹលិតំ៍ បចត្តា អាពិឆា ចិរយបរិហាទខាភាយាតិ េឃាឌភា៍ “អត្តភា

ចាកតាត់ បេឃាកាត់”តិ រត្វហេលា, ចិរលាឆត, ក្ខឆកបិតភាឌិចេរេត កតាត់៍ “ចិភាេរត្តិ”តិ រត្វចស្ស ចាលុកចស្សាឌីតិ

ចស្សារបក្ខាចា សយុ្គ ចិចិរឃា ប្ក្ខារបក្ខាចា ឲចទ្វុរប យហរត្ត កឃុបក្ខុចេ ពក្ខា ចិតារសត្តិ៍ “យត្យុស្ស បរេឆ”តិ យត្យុស្ស បរេឆរស៍ “រត”តិ ចណ្ឌា ឃក្លា៍ “ឌិចិតក្លឃំ បិរេបត្តិ”តិ យត្យុស្សាតំ ចា រកាយហិំសាតំ ចា រយេឆរលិហិតាតិ បិតញ្ញាខាឃ រតស្ម តាតារទាកត្តូ ពបុ្យាតិ ប្បុ្យារេឆក្ខា ឌិចិតក្លឃំ បិរេបត្តិតិ អរក្ខា៍ “ចក្ខត្តាខេយេច តក្ខិ”តិ សពលិ រជ្ជុ ចា រជ្ជុ ចា ឌឹបក់ ចា ចិតារសត្តិតិ ចុរក្ខា សពលិ ឌតបធំ ចា តពទ៌ ចា តិកាយំ ចា កាយំ ចា ចំ ចំ បុក្កុលិ ចា ចិតារសត្តិតិ ចិសុំ ចក្ខត្តាំ តក្ខិតិ អឆិបុ្យារឃា៍ “សក្ខត្ថិក្លទោកត្តូ ពបុ្យាបឹ”តិ សក្ខត្តូ ពរេប្យា ក្ខិក្លត្តូ ពរេប្យា ទោកត្តូ ពរេប្យាតិ ច្ចុរេ តរឃា អត្តូ ពបុ្យាបិ ច្ចុឆ ចក្ខត្តាតិ អរក្ខា៍ រតស្ម បត ទោកត្តូ ពរេប្យា ឃក្លា ចាញ្ញឲ អយត្យុស្ស ឌស្សុជ្ជត្តិ, រតត ពាហ្វ យត្យុស្សា កាលក្កុទោត្តិតិ ច្ចុយិតា ឲពរេឆរសត ចុរក្ខារឃច៍ “ប្បបឹញ្ញអពោ បឈាតកាតំ កមុ្យាតំ ចិបត្នុតចរសតា”តិ ឲក្ខ រតសំ កមុ្យាតំ ឌកាយបុ្យបិលិរកត សក្ខសត្តារត ប្តុលសត្តាតំ ចិតារិឆក្ខា យទលំ ចា បិរេបក្ខា យទលា យក្ខិ ចា ក្ខក្លិ ឌរតក្ខា បឹញ្ញអតក្ខុ ឈាតតក្ខុ ច្ចុឆ ចិបត្នុត តារយេត ចុក្ខត្តិ ឌក្ខុក្តា៍ ចិបិរក់ បត ឌរតត្តុចា, យាចា, ច្ចុឆ អបុ្យាយាលត្តិ៍ ឲក្ខ សិឃា៍ អក្ខុស្ម ពាទរលាស្ម ឌុបក្លយិពក្ខុរត ‘ក្បុ្យិតាហិ ឆេចតា សពលិ រជ្ជាឌិក់ អរសសំ ពក្ខា ចិតារសត្តិ’តិ ចុក្ខិ៍ តក្ខ ចិតាសិតា ឌតា កិ ត្យុ រតា អក្ខុរតា អក្ខុរតា ពមុ្យ ចិបិរពរេហិ អាតរិឆត ឆរណ្ឌហិ ចា ចិតស្សត្តិ, ប្បុាហ្យ ចិសុំ ឌុបក្លយិរពហិ អាតរិឆត ឆរណ្ឌហិ ចា ចិតស្សត្តិ៍ ឃរក្ខុក្ខ ចុក្ខិ ‘ឲចិ អពាល យទលំ ប្បុរឆ្នុឆព កមុ្យតា ចា អរឆ្នុហិ ចា អរតព សហរស្សុហិ ពាទរលាហិ រហាតិ’តិ៍ តក្ខ ឃស្ស ប្បុរឆ្នុឆព កមុ្យំ តាយ តក្ខិ៍ កិ តស្ស អរឆ្នុត ពាទរលាត អពាល យទលំ តាយ កទចឃ្យាតិ៍ ឲក្ខ ចរេឃ្យំ, តស្ស អរឆ្នុត ពាទរលាត អពាល យទលំ តាយ ត កទចឃ្យ៍ សរក្ខា សក្ខា កមុ្យស្សុកា, កមុ្យាឃាកា, កមុ្យឃាតឹ, កមុ្យ ពាត្ត, កមុ្យបុ្យិស្សុលាតិតិហិ ចុក្ខិតិ ៍ រតសំ តំ ចាឆំ កិក្ខុរក្ខា “រឃហិរពចិ រលិរព ឌិស្សត្តិ”តិអាឌិយាហ៍ បុត តឆក្ខិ ឆញ្ញុំ ពទោរក្ខា “ឃចាហា”តិអាឌិ៍ ចឆតិ៍ តក្ខ ក្ខុចិឆំ កមុ្យចលិ, ចិបិព ចលក្ខុ តិស្សុក្ខ ចលក្ខុ៍ តក្ខ ចិបិព ចលិ តាយ ចិបិពក្លក្ខ ច ចក្លុ រសាតាឌិតិ ពឌក្ខា ទ្ធុបិតិ ច៍ តំ រឃត បុរក្ខា កមុ្យំ ពតំ, តរស្សុច សាឆាទលំ រហាតិ៍ តស្ស សត្តារត ឲច បចក្ខតិ៍ តិស្សុក្ខ ចលិ តាយ តស្ស ស្បុលុបុ្យត្តិឃា ចា ក្ខក្លុបុ្យត្តិឃា ចា អក្ខុរតា កមុ្យាត្យុការចត ពាហិក្ខ សយុក្ខុតាតិ ច្ចុក្ខុារយុលាតិ ចា អតិក្ខុា រយុលាតិ ចា៍ តំ បត អរឆ្នុសយុ្យិ សាឆាទលំ រហាតិ៍ តំ សត្តាឃ ចុក្ខិ “សពពមុ្យសយុក្ខុតា ឲច៍ លា៍ បរេសំ សាឆាទលា ឲចា”តិ៍ រលិរព អក្ខុរលិព ឆយុា តាយ សរក្ខា កមុ្យ ចិបិពឌា ឲចាតិ ត ចក្ខត្តា៍ ច្ចុរេ ច សក្ខា សំសារេ សំសទក្ខា អក្ខុស្មរលិព ឆរយុស្ម តិយុជ្ជត្តា សំសទត្តិ, តស្មា រត ចិតាបិ ប្បុបឹញ្ញអព ពរយុត អរឆ្នុហិ ពាទរលាហិ តាតាក្ខក្លិ ចុសត្តិរឃច៍ តថា ចិតាបិ ប្បុរឆ្នុឆព ពរយុត យទលា ក្ខក្លិ បិបុលាត្តិរឃច៍ រតត ចុក្ខិ “ពរយុត ចិតា ឃរតាពុរតាចិ សយុក្ខុតា”តិអាឌិ៍

“រត ប្បុជ្ជត្តិ”តិ រត តាតារទាកាឆរឃា ប្បុជ្ជត្តិ៍ “ត ប្បុបិឃ ក្បុសលិ ចា”តិ តរតា អក្ខាតំ រយារចតុំ ពាទរលា ក្បុសលិ ចា ត រហាត្តិ៍ “ត ច បឌិពារ ក្បុសលិ ចា”តិ ប្បុត្តិ ទោកាឌិកឃំ អបរតតុំ ចូបសរយតុំ បឌិពារ ពរយុតិ កិច្ចពរយុ ក្បុសលិ ចា ត រហាត្តិ៍ “តាបិ បទិហារ ក្បុសលិ ចា”តិ តរតា រយាចតក្ខ បទិហទិតុំ ឆេសត្តូ៌ ពត្តុំ ក្បុសលិ ចា ត រហាត្តិតិ អរក្ខា៍ រសសរយក្ខ ស្បុចិរឆ្នុឃ្យំ៍ “ទោកាឆរឃា ឲច តំ រលរបត្តា បចក្ខត្តិ”តិ ពធំ រត បុក្ខុពមុ្យំ រលរបត្តិតិ៍ តស្ស ចិបិពក្យតំ ឌិចិត សត្តាតំ ចិតារសត្តា រលរបត្តិ៍ ចិតរក្ខុហិ ឌិចិត សត្តារត តំ កចិ ឌរតត្តិ លិឃ្យតិ រឃចាតិ៍ រតតាហ “ឃចាតិ”តិអាឌិ៍ “កមុ្យស្សុបិ តរឆចា”តិ តរឆច បុក្ខុពមុ្យស្សុបិ តិលរក្ក ប្បុស្សុាច តិក្ខុរស្សុច បទិក្ខុក្លុលតា សិក្ខុ រហាតិ៍ ឌិចិរត បទិក្លិរល តំ កចិ ឌរតត្តស្ស បុក្ខុពមុ្យស្សុបិ បទិក្លិលក្ខា៍ “ឲចរក្ខុតំ”តិ ឲតំ កមុ្យបុ្យិ សំឃុក្ខ ចចតិ ច្ចុឆ អរយក្ខិ ចុក្ខតរឃត សយុ្យិក្ខិតក្ខុា៍ សក្ខុ បុរក្ខុពតរហតុក្ខុ តាយ សក្ខុ ស្បុលំ ចា ក្ខក្លិ ចា ស្បុចទិតំ ចា ក្ខុក្ខុទិតំ ចា បុក្ខុករច អក្ខុតា ពរតត បុក្ខុពមុ្យរហតុតា ឲច ប្បុជ្ជតិតិ ឲចិ បចក្ខា ក្ខុក្ខុ៍ “ឃំ កិក្ខុាឃំ”តិ ឃំ កិក្ខុំ អឃំ៍ យហារតាឌិសក្ខាតំ អឆិយុក្ខិកាលក្កទិឃា តាយ ច្ចុឆ រយ

ឆិនកាលំ ជិតស្ស បរិទេវិបុនេហ កិច្ចំ តត្ថិ, ពុជានេច ពុទ្ធេតា ចចិត្វា យតុស្សលេហិកេ ឧបជ្ឈិស្សាយិ, ឧបន្នេញ្ញា នេយ ពុជំ ឌីចិតត្តិ អឆិយុត្តិត្វា ឌញ្ញហំ យតសិកទិត្វា កាលក្ការិយា "សឃរេយច សត្តំ អាហទិត្វា"តិ សឃរេយច អត្ថនោ កីចំ សតេត្វន ហតិត្វាតិ អនេត្វា "ឲនេត្វចា"តិ អកាលយនេហ ឲច។

"តថា ចា"តិអាទីសុ "សយាបត្តិ លិកីតំ"តិ តិទ្ធារនេហកុប្ប ចចតំ "ឌីចិត សយសីសីតំ"តិ អនហត្ត យក្កុ លកិត្វា យក្កបច្ចនេចក្ខុតចិថិ ឲច យនេហាសត្ថចិថិ កត្វា បរិតិត្ថាតត្វា សយំ សីសំ ឲនេតសត្តិ សយសីសិនោ "សយំ សីសំ"តិ ឌីចិត សត្ថាត បរិឃនេត្តត សយំ ចឌ្ឍក្ខ សត្ថាត បរិឃត្តិ ចុទ្ធតិ "សនេត្តាសំ ប៉ី"តិ សនេត្តាសយ្យិ លីហាសចាតំ "ពុយំ សុត្តបជំ"តិ យហាបរិតិត្ថាតសុនេត្ត អាកពំ សុត្តបជំ "នេត"តិ នេត ចាឌិនោ "នេតត"តិ នេតត ចាឌចចនេតត ក្រិឃយនេតាឆាតុ តាយ បញ្ចក្ខារាចឌ្ឍតំ ក្រិឃានេហតុកយនោ ចិត្តាលាឆាតុ តាយ ហសិតុប្បាឌចិត្តំ "អស្សា"តិ បរិតិត្ថាឃត្តស្ស ញុទ្ធស្ស "ត សនេយតិ នេឃចា"តិ សត្តិ អតុបរិឌិនេសសំ តិត្ថាតំ អានេយ្យលំ កត្វាតិ ឲត្វ បរិតិត្ថាត ឌចនេតហិ អានេយ្យលំ កត្វាតិ ចុនេត្តបិ ត សនេយតិនេឃច នេតតាហ "តថាហី"តិអាឌិ "កចក្ក ឰតទិត្វា បរិតិត្ថាឃតី"តិ ឲត្វ បរិតិត្ថាត ចុតិចិត្តនេយច កចក្កត្តិ ចុត្តំ ចុតិចិត្តត្តិ ច កចត្តនំ កច្ឆត្តនេស្សច ចុទ្ធតិ ពុឆ បត នេចាហារ យត្តត្តិ ឌឌ្ឍត្តំ ចិកាចតិបិនេជ ចុតិបរិនេឃាសាតាតំ យនេហាសត្ថ ចិត្តាតំ ឃថា បត ញុទ្ធាតំ កកចត្តាតំ ឃាចឌីចំ ឧបត្តំ យហាកចក្កចិត្តំ កយុកយុតិបិត្តាឌនេឃា អានេយ្យលំ កនោតិនេឃច តថា បរិតិត្ថាត ចុតិចិត្តំ បឹតិ អាហ "ត ហី"តិអាឌិ តត្ត យនេហាកានេល កយុកយុតិបិត្តាឌីតំ កហលំ តាយ កចត្តន កយតត្វាឃ នេហាតិ, ញុទ្ធា ច កចត្តនំ ត កច្ឆត្តិ តស្មា "ត ហិ លំ ត កនោតី"តិ ពុជំ ត ឃុត្តត្តិ នោ ត ឃុត្តំ កចត្តន កយតត្វាឃាតិ ពុជំ ឌចនេតហិ កហនេហ ឌឌ្ឍត្តំ ពុឆ បត ចុតិចិនេត្តត កហនេហតិ ឌនេស្សនេត្តា "តចចុតិឃាកហិតាតី"តិអាឌិយាហ "កយុសិទ្ធិឃា"តិ កយុសិទ្ធត្វាឃ "ឲត្វ ចា"តិអាទីសុ "តស្សា"តិ នេសាហនេត្វន បិតុនោ "កយុតនេលតា"តិអាទីសុ "អនេត្តាតបិ កានេហ តានេលតា"តិ អាចិណ្ណកាចាឌិនោត កានេហតានេលត កតិតិបិត្តំ បត កយុតនេលនេតចាតិ ឃុត្ត សិឃា "តនេចាបដ្ឋំ តំ"តិ អត្តិយចិចិនេតា បុនេត្ត តាហុសុចិចិសុ ឧបដ្ឋំ តប្បការត្តិអនេត្វា បិបបក្កិនេឃសុ ធុក្កតិតិបិនេត្តសុ កល្យាហបក្កិឃាតិ សក្កតិបិត្តាតិ ឆយុនេសាកនេត្តា យនេហាកានេល បិបបក្កិឃាតំ ឧបដ្ឋាតំ កត្វចិ សីហញ្ញអកនេត្ត ចុត្តំ

សកលំ បឆចិ កុត្វា,

ឌត្វា នេកាឌិ សតំ ឆតំ;

អនេត្ត អដ្ឋាយលកយត្តស្ស;

អនេសានេកា ពុស្សនំ កនេតា; តិ ច;

អនេសានេកា នេសាក យាកនេតា; តិ ច;

“តំ”តិ ឧិបច្ចយាតកំ កយ៉ុ៍ “តិឃាយក សហការិ បច្ចយក្ខតា”តិ ឲត្ត ឃឆា តាចាឃំ តិឃាយកោ តាយ តាចំ ព្ហន្ធិតឌិសាកិយុ៉ំ តិឃាយេយតិ, តិយោនេតិ៍ តឆា អឃំ តហ្យ៉ាបិ កចតិកត្តិ ហុត្វា ឌិត្តសត្តាត់ កត្តត្ថកចាកិយុ៉ំ តិឃាយេយតិ, តិយោនេតិ៍ កយុស្ស ច អច្ចាឃត្ត សហាឃការេចត សហការិ៍ បច្ចេឃា ហោតីតិ ឌដ្ឋត្ថ៉ា “ក្យុសលិក្យុសល កយុតិយិត្តាតិ ចា”តិ អត្ថាតិ ក្យុសលិ ក្យុសលកយុតិយិត្តាតិ ចា៍ “តក្សបត្តយិ្កកា”តិ តស្ស កយុស្ស ឌ្វបត្តយិ្កកា៍ “តិយិត្តស្សានកឆិតំ”តិ យុលតិយិត្តាឌឹសុ អស្សានេតិ្ត កិត្ថត្ថ៍ “តិដ្ឋយាតំ តិដ្ឋតី”តិ តិដ្ឋយាតំ ហុត្វា តិដ្ឋតិ៍ អយុត្ថិាត្វា តិដ្ឋតីតិ ចុត្តំ ហោតិ៍ អត្យញ្ញាតំ តាយ បិឃសាតទ្វេបិ កឆិតលបិតាឌិ ក្រិឃាចិសេសោ៍ “អស្ស បុក្កលស្សា”តិ អាសត្ត យទោលស្ស បុក្កលស្ស៍ អដ្ឋកឆា បិឌេ៍ “កិលេស ពាលចិតាយិតំ”តិ អចិន្ថា តហ្យ៉ាឌឹតំ កិលេសាតំ ពាលេត ចិតាយិតំ៍ បដិន្ធាឌិកា អាឌឹត ចា ឃស្សាតិ ចិក្កហោ៍ “តំ”តិ ឌិត្តសត្តាតំ៍ “តស្មិ៍”តិ កយាឌិចិសយេ៍ អដ្ឋកឆាឃ ត សយេតិ៍ តស្មិ៍ ចិសយេតិហិ តត្ត ចុត្តំ៍ ត ចុត្តំ តស្មិ៍ កេចតិ៍ “តស្មិ៍ ចុត្តា តំ”តិ តស្មិ៍ ‘យេក្ខយ្យេត កចត្តទេ ល ក្លាទេក្កហិតំ’តិ ជាទេត ឌឹកាសុ ចុត្តាតំ៍ តំ សឌិស ឌចត្សប្បត្តិ តាយ កយុកទោលការេល បចត្ត ឌចទេតហិ សឌិសាតំ ព្ហងាតិ ឌចតាតំ ឌ្វប្បត្តិ៍ កចប្បដិន្ធត្តត្ថា កយ៉ុ៍ អបិកាដត្ថា កយ៉ុ៍ ត តឆា ឌ្វបដ្ឋាតិ៍ ទេកចលំ អត្តាតំ អកិតចកទោល ចទេសត ក្លាទបត្តំ ហុត្វា ឌ្វបដ្ឋាតីតិ អឌិប្បាយេឃា៍ “ចិសឹត បត្តា”តិ ចិសត្ថិាការេចត ចិទ្វបំ ហុត្វា សឹតតបត្តា៍ “តត្ថិបឌិទេតត បិបកយុ ពាហុលិបិ ចត្តត្ថា”តិ ទេតបិចិសឹតត្តទេ អាចុឆ ហត្វា បិលាឈាតំ កទេទាត្តា កហ្យ៉ុត្ធតាត្តឆាតិ ឌ្វណ្ណសត្តា ឌដ្ឋចិត្តា ហោត្តីតិអាឌិតា ចត្តត្ថា៍ អដ្ឋកឆា បិឌេឃុ៍ ឌ្វក្លិទេត្តា អសិ ឃស្សាតិ ឌ្វក្លិត្តា សិទេកា៍ បតុតត្តិ ចិត្ថត្តិ ឲទេតតាតិ បទេតាតតំ៍ បិឌតតទេណ្ហា៍ តស្ស អទេក្ក កតា ស្ទុចិ បទេតាតត ស្ទុចិ៍ “បទេតាតត តុក្លិ”តិ ចិត្ថត្ត តុក្លិ៍ កឆំ បត ឌ្វក្លិត្តាសិកាឌិការេចត ឌ្វបដ្ឋាតំ កយុបដ្ឋាតំ តាយ ហោតិ៍ កឆត្ថា តំ បដិសត្ថិឃា អាទេយុលកាចំ ឌ្វេបតីតិ អាហ “សោ ចា”តិអាឌិ៍ ឌ្វប្បជ្ឈយាតាតំ សត្តាតំ៍ “ព្ហតទេសំ បតា”តិ ទ្វបិទ្វប កចេចឃុ ឌ្វប្បជ្ឈយាតាតំ បត៍ “បឌិបុណ្ណិ កត្វា”តិ តឌាទេយុល បឌិយោឃាសាតាឃចា ស្ទុត្ថាឃ ចា ឌចតចិឆិយាតិ ឲចំ បឌិបុណ្ណិ កត្វា៍ អឃំ បត កចក្កាចសាទេត ទុតិចិត្តប្បត្តិ តាយ អដ្ឋកឆាសុ តត្តិ៍ ឃត្ថា កចក្កិ ឌូតទិត្វា បឌិតិត្ថាឃតីតិអាឌិ តត្ត តត្ត ចុត្តំ៍ តត្តបិ “កចក្កិ”តិ ទុតិចិត្តេយច ឌឹកាសុ ចណ្ហត្តិ៍ តស្មា “កចក្កក្លេយចា”តិ ព្ហងំ កឆំ ឃុទ្ធេឃ្យាតិ អាហ “ឲត្ត ចា”តិអាឌិ៍ អត្សទ្វបំ សេតីតិ អត្សសេយា៍ អត្សពាទេត្ថា ហុត្វា សេតីតិ អត្សសេយា៍ អត្ស អត្ស ចា សេតីតិ អត្សសេយា៍ ឲត្ត ច អត្សសេយា តាយ ឌចតសហឌាទេតា ត ហោតិ៍ ព្ហស ច អត្សសឃ តាទេយត ចុត្តំ៍ តាតាឌចត សហឌាតា ច អចិន្ថា តហ្យ៉ា បដិសត្ថិឃា ចិសេស បច្ចឃា ហោទេត្តច៍ កឆំ តា ព្ហស កហិតា សិឃុត្តិ អាហ “ឲត្ត ចា”តិអាឌិ៍ ឲចំ សទេត្ត អចិន្ថា បឌិក្លិទេត្តត តហ្យ៉ាឃ្សលទេកតាតិ ចុទេត្តសុ ស្វដ្ឋ ឃុឌ្ឋតិ៍ អត្សសេយហិ សហ ឌចតសហឌាតាតយិ្យ លទ្ធត្តា៍ តស្មា ព្ហស អត្សសឃ ចចតំ ត ឃុត្តត្តិ ទេចាតតា៍ ឃុត្តទេយចាតិ ឌទេស្សទេត្តា “អបិ ចា”តិអាឌិយាហ៍ “បឌិយត្តា”តិ សយត្តា៍ “សោ បឹ”តិ ឋស្សាឌិ ឆយុ សយុទេហាបិ៍ “តឆា ទ្វបិ ទេឃចា”តិ អក្កយទេក្កត អប្បហឹត ទ្វបិទេឃច, អត្សសឃក្ខតាទេឃចាតិ ចុត្តំ ហោតិ៍ “តំ”តិ ឌិត្ត សត្តាតំ៍ “តត្វា”តិ តក្សកឃស្មិ៍ កឆំ តំ តត្ត លិបត្តីតិ អាហ “តស្មិ៍”តិអាឌិ៍ “ចិឌាតតឆាតុឃា”តិ ចិត្ថាកល ឆាតុឃា៍ សក្កត្តា តាយ តត្តិ៍ ឃត្ត ឃត្ត ឌ្វប្បជ្ឈត្តិ៍ តត្ត តទេត្តច កិជ្ឈត្តីតិ អឌិប្បាយេឃា៍ ក្យុទេតា យទោលកាទេល សក្កត្តា តាយ អត្តិ ចិជ្ឈត្តីតិ ទេយាឌតា៍ ឲចំ សទេត្ត ព្ហងំ ចចតំ អតយតក្កិឃ ស្ទុទេត្តត ចិទ្វត្ថំ សិឃាតិ៍ ត ចិទ្វត្ថំ៍ ព្ហងតញ្យ៉ាអកិឆយុ ចចតំ, យុញ្យចចតំ, អតយតក្កិឃ ស្ទុត្តំ បត ស្ទុត្តត្ត ចចតំ បឌិឃាឃ ចចតត្តិ ឌទេស្សទេត្តា “ឃត្ថា”តិអាឌិយាហ៍ បឌិឃាទេឃត ចុត្តត្តិ ចត្វា តំ បឌិឃាឃំ ឌទេស្សតិ “ទេឃសតិ្យ៉ា”តិអាឌិតា៍ “សោ”តិ សោ បុក្កលោ៍ “ទេតសំ”តិ អចិន្ថា តហ្យ៉ា សក្លាទាតត្ថា បដិសត្ថិ តាយ ទ្វប ឆយុាតត្ថា៍ “ហេតុប្បុលសព្ពទេត្តត កចត្តទិ សត្ថាចតិ សំសទេតីតិ ចុច្ចតី”តិ បុទេត្ត កយុកទោលការេលបិ ទេត អចិន្ថា តហ្យ៉ា សត្លាទា ឲច សោ សទេត្តាតិ ចុច្ចត្តិ៍ បច្ឆា ទេតសំ ឋលក្ខតាឃំ បដិសត្ថិឃា បិតុកចតការេលបិ សាបដិសត្ថិ ឲច សោ សទេត្តាតិ ចុច្ចតិ៍ យទេញ្ញ ឆយុប្បាតទេត្ថាបិ សោ សទេត្តាតិ ចុច្ចតិ៍ ឲចំ ហេតុឆយេយុហិ សត្ថិ ឋលឆយេយុ ឲកំ សត្តំ កទេទាត្តស្ស ហេតុប្បុល សព្ពទេត្ថា ហោតិ៍ ឲចំ ហេតុប្បុល

សព្ពេត្ថ នោ ឧច ពន្ធុំ ពន្ទោតិ៍ ទេត ពន្ធេត នោ ឧច កចត្តុំ សន្ធាចតិ សំសទតីតិ ចុច្ចតិ៍ ឧត្ត ច អតយចតេក្កា ឃំ កិក្លចេ៍ លៈ

អចិន្ទ្រាតីចទលោត៌ សត្តាត៌តិ ឧចំ សត្តចេចាហោទេត ចុត្តត្តា សាឆេយ្ទេសតា បរិយាយទេសតា ហោតិ៍ បរិយាយទេសតត្តា ច សន្ធាចតំ

សំសទតត្តិ បរិយាយោបិ សិន្ទ្រាតិ៍ ឃស្ស បត ឆេយ្ទ ទេសតាឃំ ឆេយ្ទេសតាតិ ចចតាត្ទ រុប៉ំ ឆេយ្ទេយច ទេសេតិ, ត សត្តំ, ត បុក្កលំ៍ អឃំ

ឆេយ្ទេសតា ឧច យុត្យទេសតា តាយ ហោតិ៍ តត្ត ទេសិត ឆេយ្ទា បត បកតិកាទេលបិ ទេសត្តុំ កាលត្តុំ ពលាត្តុំ សក្កត្តា តាយ តត្តិ៍ ឃត្ត

ឃត្ត ក្លប្យត្ថា, តត្ត តទេត្តច កិន្ទ្រត្តិ៍ ពឃចឃំ កច្ឆត្តិ៍ ទេត ចុត្តំ ‘ត ហិ ក្លប្យត្ថប្យត្ថា ឆេយ្ទា៍ លៈ សក្កត្តា តាយ អត្តិ’តិ៍ បដិឈោនោ ច,

បតីទេបិ ច, យុត្តា ច៍ អាតិសទ្ទេត បដិពិន្ទ្រច្ឆាយា ច, តីឌសក្លាទោ ច, បិដិទកោទកា ច, ឆាលក្យោទ សទីទេទុ ក្លបឃុត្តា ចិន្ទ្រាសិទេប្យោសឆា

ចាតិ ឧចំ អដ្ឋកចា ឃំ អាកតាតិ តិតស្សតាតិ សក្កឃត្តិ៍ “តិតស្សតា”តីតិ ច ក្លបយាទយោ ចុច្ចត្តិ៍ តត្ត “បដិឈោនោ”តិ កម្ពីទលោ ក្លាទេ

ឆត្តា សត្ធិ ពន្ទោត្តស្ស អទេត្តាទលទេលោ បដិឈោនោ បចត្តតិ៍ តត្ត ក្លាទេ ក្លប្យត្ថា ម្ហលសទ្ទា អទេត្តាទលោំ ត កច្ឆតិ, ក្លប្យត្ថន្នទេត ឧច

តិន្ទ្រាតិ៍ បដិឈោនោ ច តទេតា អាកទេតា ត ហោតិ៍ ត ច ចិតា ម្ហលសទ្ទ + បច្ចយេត អញ្ញាទេតា បចត្តតិ៍ ម្ហលសទ្ទបច្ចយា ឧច តត្ត

បចត្តតីតិ៍ តត្ត ម្ហលសទ្ទា ចិឃ អតីត ពន្ធុំ៍ បដិឈោនោ ចិឃ អតត្តទេ បដិសន្ធិ៍ ឧសតយោ បតីប យុត្តា បដិពិន្ទ្រច្ឆាយាស្ទុ៍ តត្ត

“បតីទេបិ”តិ បចឆំ ឧកំ បតីបំ ឌាទលត្តា ទេត អញ្ញ បតីបសតយ្យិ បតីប សហស្សយ្យិ ឌាទលតិ៍ “យុត្តា”តិ លញ្ឆតលោ៍ តត្ត ឧទេពត

លញ្ឆតក្លទេត្ថ, ទេត លញ្ឆតលោសតយ្យិ លញ្ឆតលោ សហស្សយ្យិ ពន្ទោតិ៍ “បដិពិន្ទ្រច្ឆាយា”តិ បសទេត្ថុ អាតាសបទេដ្ឋុចា

ក្លខទេពសុចា ក្លប្យត្ថា សទីទច្ឆាយា៍ ឧទេតហិ តិតស្សទេហិ ថលំ តាយ ហេតុទេតា អាកតំ ត ហោតិ៍ ហេតុតា ច ចិតា ត សិន្ទ្រាតីតិ ឧត្តកយត្តំ

ឌីទេបតិ៍ “តីឌសក្លាទោ”តិ កាលត្តទេ ក្លប្យត្ថុ បុប្បថលេសុ ត្លន្ធិតចណ្ណ កត្តុសបិតុកាចត្តាឃ ទោបតកាលេ អយ្លតីឌាទីសុ ត្លន្ធិតចណ្ណ

កត្តុសឆាតុត៌ បទិកាចតា៍ តត្ត តប្បច្ចយា កាលត្តទេ បុប្បថលេសុ ក្លប្យត្ថុ ទេតចណ្ណកត្តុសោ បិតុត្កចត្តិ៍ “បិដិទកោទកា”តិ កិត្តិ៍ អត្តំ

សាទេឆត្តំ បទស្ស សត្តិទេព ត្លលំ កលោត្តស្ស តចឆត៌ សំចច្ឆទេត ចុត្តិយា សហ តស្សាយិ, សទេច តតទេឃ្យ៍ អសុកំ តាយ យបទលត្តំ ចា ចត្តចា

តុឃំ្យហោតុតិ បដិញ្ញាឌបត៌៍ តត្ត តប្បច្ចយា ឆត៌ លកិត្តា តំ អត្តញ្ញា សាទេឆតិ៍ កាលេ សយ្យទេត្ត ចុត្តិយា សហ ត្លលាញ្ញា ទេសាទេឆតិ៍

“ចិន្ទ្រាសិទេប្យោសឆា”តិ ទេលិទេព បុត្តទេព ឃាចឌីចំ ហិតត្តាឃ តហទកាលេ កិត្តិ ចិន្ទ្រចា សិប្យចា សិក្លាទបត្តិ៍ ឃាចឌីចំ ពទទោកាត៌

អត្ថប្បាឌត្តាឃ តហទកាលេ ខ្លងចត្តំ កិត្តិ ខ្លសធំ ចា អទេន្ទ្រាហោទេត្តិ៍ តត្ត តប្បច្ចយា បុត្តាត៌ ឃាចឌីចំ ហិតប្បដិលិទេកា ចា តាតិសាត៌

ទោកាត៌ អត្ថប្បាទេឆា ចា ហោតិទេឃច៍ ឧទេតហិ ឃចា កាលត្តទេ អសទេត្តសុទេឃច បិដិទកោកាតីសុ ម្ហលកទេយ្ទុ បុត្តាកាទេព ពតបច្ចយា

ឧច បន្ធា អត្ត សាឆតាតីតិ សិន្ទ្រត្តិ៍ តចា ក្យុសលិ ក្យុសល ពន្ធ្វាតិ ពត្តា កាលត្តទេ ទេតសុ អសទេត្តសុបិ បុទេត្ថ ពតត្តា ឧច បន្ធា បដិសន្ធាតីតិ

ថលិតិ បិតុត្កចត្តិតិ ឌីទេបតិ៍ ទេតចុត្តំ “បដិឈោស បតីបយុត្តាតីតិ ទេចត្ត តិតស្សតាតិ”តិ៍ “ពន្ធ្វត្តុលកាទេចតា”តិ តតា ឌីចិតិត្រ្តិឃស្ស

ត្តុលត្តា ពន្ធ្វយ្យិ ត្តុលទេយច ហោតីតិ ពត្តា ចុត្តំ៍ កាយទេត្ថាត្ត អដ្ឋកចាឃំ ចត្តា តស្សិតំ, តចាបិ សម្ពចតីតិ សព្ពទេត្ថា៍ តត្ត “តំ បឹ”តិ

កតិតិយិត្តយ្យិ៍ “តចា ចចត្តាត៌”តិ ឌិត្តទេចាតីតិ កតិតិយិត្តំ ពត្តា ចចត្តាត៌៍ “តឃ្យុសាតកាទេយតា”តិ ត្លត្តម្យតលក្លទេលោ ពទលោចចត៌ កាចាឃំ៍

បញ្ចក្លាទេ បដិសន្ធិពន្ធុំ ចិតា ក្លិទេកាចទេទ សិឃាតិ ទេយាឌតា៍ តត្ត “ក្លិទេកាចទេទ”តិ ពន្ធ្វតិយិត្ត កតិតិយិត្តក្យុទេត ក្លិទេកាចទេទ៍ តត្ត បញ្ចក្លាទេ

បដិសន្ធិ តាយ បញ្ចក្លាទិក យទលោសត្ថ ចិចិចិត្តាត៌ អទេត្ត ច ចត្តាត៌ បដិសន្ធិ៍ សាបិ កតិតិយិត្តក្យុទេត ទេកាចទេទ សិឃាតិ ចុទេត្ត បញ្ចក្លាទិក

ចិចិចិត្តាតិ បញ្ចាទម្ពលក្យុតាតិ កតិតិយិត្តាតិ អាទម្ពលំ ពន្ទោត្តីតិបិ សិន្ធិ ហោតិ៍ ឧចញ្ចា សតិ៍ ទេតសំ ចិចិចិត្តាត៌ អទេត្ត អចចិត្តា តតត្ថុតាត្ថក

យទេតាក្លាទិកចិចិចិទេត្តហិបិ ពតាចិ ទោសត្តិ ច ចត៌ តតសម្ពចតីតិ សក្កា ចត្តំ៍ ទេតសុ បត អត្ថុតាត្ថក ចិចីសុ អតីតក្កហលោ សយុត្តាឃក្កហទេលោហិ

ច ចត្តាត៌ អតីតាតិបិ កតិតិយិត្តាតិ លត្តត្តិ៍ ចត្តក្កហលោតាយក្កហទេលោហិ ច ចត្តាត៌ ឆេយ្ទា ទយ្ទលំបិ លត្តតិទេឃច៍ តស្ទា ឃំ ចុត្តំ អាចរិទេយត

កាយាចធរ បដិសន្ធិយា ច ទ្វារប្បវត្តំ កម្មនិមិត្តំ គតិនិមិត្តញ្ច បច្ចុប្បន្នភូតំ វា ឧបលទ្ធមេវាតិ ធំ សុទុត្តរេយចាតិ ឥទំ ញ្ហា ឃំ បត

'តរេយច តនេធាបដ្ឋិតំ អារម្មណំ អារព្ភ និព្វត្តាតំ អភិលព្ឋបចត្តតី'តិ ឱចំ អត្ថិយចីធិរេតា បុព្វការេក ពាហុតំ ចីធិចារាតំ បចត្តតំ

អាចទិរេយត ចុត្តំ ធំ តនេធាបដ្ឋិតំ គតិនិមិត្តំ អារព្ភាតិបិ លទ្ធំ ចដ្ឋតិរេយច ឱចញ្ញាសតិ, គតិនិមិត្តំបិ អតីតំ លទ្ធតីតិ ឥទស្សតំ

"យកាបតា"តិអាទិ ចុត្តំ "សន្តតិ ចរេសតា"តិ សន្តតិ បច្ចុប្បន្ន ចរេសត "តស្សា"តិ គតិនិមិត្តស្ស ខេយក្ខេយ្យត ចុត្តោ, ត សព្ពសម្ពាហិពោត

ចុត្តោតិ អធិប្បាយោ "យតោទ្វារិក យរណាសន្ន ជចតាតំបិ ព្ភន្ថិតព្ពត្តា"តិ បុរេជាតបច្ចយ ការេចត ព្ភន្ថិតព្ពត្តាតិ អធិប្បាយោ

"តកត្យាត្ថាយា"តិ តាតិ យតោទ្វារិ កយរណាសន្ន ជចតាតិ អត្យាតាយ "បដិសន្ធិយាបិ សម្ពុចរេតា"តិ តស្ស បុរេជាត បច្ចយស្ស

បដិសន្ធិយាបិ បុរេជាត បច្ចយតា សម្ពុចរេតា តត្រ ឆេរេត កិត្តិ្វា អចុត្តបិ កិត្តិតព្ព សតិ, កិត្តតរេយច យុត្តត្តិ ខេ ត យុត្តំ កម្មា,

កម្មនិមិរេត្តត សយាតគតិកត្តា តេតាហ "តចតំ"តិអាទិ ចិកាចតិយំ យធាសម្ពុចំ ខេយាជេតព្ពតិ ចត្វា អបរេបត អចិរេសរេតាច

ចណ្ឌត្តីតិ អបរេចារេកាបិ ចុត្តោ តត្វ "អចិរេសរេតា ចណ្ឌត្តី"តិ អកិត្តិ្វាច ចណ្ឌត្តីតិ ចុត្តំ ហោតិ បុត ធំ អបរេចាដំ អសម្បដិច្ឆន្តោ

"អដ្ឋកធាយំ បតា"តិអាទិយាហ ព្ភឆ បត ធំ អបរេចាដំ បក្កព្ឋត្តោ បុត "យញ្ញ តត្វា"តិអាទិយាហ តត្វ "តកាវម្មណាយា"តិ ធំ

គតិនិមិត្តា វម្មណាយ "រេតរំ ចចតំ"តិ អបរេរំ ចចតំ "អញ្ញាត្រ អចិចារណាយា"តិ កម្មា ចុត្តំ តត្រ អដ្ឋកធាយំ បតាតិអាទិ សព្ព

ចិចារណា ចចតរេយច ហោតីតិ សក្កំ យធា ឥដ្ឋបិធចរេសត, សាចរេសស បិធកាចំ បត ត ចិចារេតិរេយច តម្មា "អញ្ញាត្រ

អចិចារណាយា"តិ ចុត្តំ ឱត្វ សិយា អដ្ឋកធាបិរេធា សាចរេសរេសា ហោត្យ, មូលដីកាបិរេធា បត យតោទ្វាររេ ខេយចាតិ តិយរេយត្វា

ចុត្តត្តា កធំ សាចរេសរេសា សិយាតិ តិយរេយត្វា ចុត្តោបិ ព្ភឆ អធិប្បេតត្វ អបរិបុណ្ណ សាចរេសរេសា ឱច ហោតីតិ រេតត ចុត្តំ "អញ្ញា

ការណំ តត្តិ អញ្ញាត្រ អចិចារណាយា"តិ "បច្ចុប្បន្នយតីតំ"តិអាទីសុ តកាវម្មណាចសាតាយ បញ្ចទ្វារិក ជចតចីធិយា ច ចតំ ហោតីតិ

ខេយាជតា ឱចំ អបរត្វបិ ពាលចត្តេបិ សតិ តកាវម្មណាចសាតាយ ឱច ចីធិយា "ចុត្តត្តា បតា"តិ អដ្ឋកធាយំ ឱច ចុត្តត្តា បត

"បុរិយការេក ឱចា"តិ បញ្ចទ្វារិក អត្ថិយ ចីធិរេតា បុព្វការេក ឱច "តាហី"តិ ខេយ្យឆម្មចត្វហិ "យធាតំ"តិ ធំ អត្វជាតំ កតយំ ចិយាតិ

អត្វា "ព្ភរេតា"តិ យត្យស្ស កចរេតា តិមិត្ត សជិសំ សក្កិ ចណ្ឌត្តិ សម្ពុត្តា "តដ្ឋចកាទ"តិ បតិតចកាទ អដ្ឋកធាបិរេធ ពាតតកា

យាតាកេយា បញ្ចទ្វារេ ឧបសំហរត្តីតិ សម្ពុត្តា "តចត្វាយា"តិ តចអត្វាយ "ចីតបជរេសាយារបជាឌិចរេសតា"តិ ចីតរេដ្ឋ បចរេត្វា

បជោ ចីតបជោ តធា រេសាយារបជេបិ "តាតី"តិ វសពោដ្ឋព្ពាតិ ពោដ្ឋព្ព បត អញ្ញាបិ យុជ្ជតេច អត្វិកាតីតិ យតសិកតត្តា

បច្ចុប្បន្នភូតាតីតិ ចុត្តំ "អទ្ទបីតំ"តិ អទ្ទប(ព្រហ្មាតំ "រេត"តិ អទ្ទបិរេតា "តាតី"តិ ហេដ្ឋិយញ្ញាតាតំ ចិស្សដ្ឋំ លទ្ធសាតំ រេយសំ រេត

ចិស្សដ្ឋញ្ញាតា "តរេតារេយច ចា"តិ ចិស្សដ្ឋញ្ញាតត្តារេយច ច អាកន្ថិតំ យាតសំ ចិត្តំ ឱរេតសត្តិ ចិក្កហោ ព្ភកញ្ញ ហេត្យចិរេសសត បដំ

អាកន្ថិតយាតសត្តា កាយកចេ ឧប្បជ្ជយាតាតត្តិ ឌីរេបតិ រេតសំ អទ្ទបីតំ "អញ្ញា ក្សព្ភាល កម្មំ"តិ ឧបចារញ្ញាតកម្មរេតា អញ្ញា តិរេហត្យកាយកំ

កម្មំ "រេតសំ"តិ ទ្ទបរេលិករេតា ច ចត្តាតំ "សរេតា"តិ សត្តស្ស សយាតស្ស "ឧបត្វម្ពុត ការណំ តត្វី"តិ ព្ភដំ ឧបចារញ្ញាត កម្មស្ស ករុក

កម្មគតិកត្តា ចុត្តំ ឱកត្ត ករុកកម្មក្ខតំបិ បត យហក្កតញ្ញាត កម្មំ តាយ តាតាតិកត្តិ ពាលេត បដិពាហិយយាតំ បដិសន្ធិ ត ខេតិរេយច

ឧបចារញ្ញាត កម្មំ ចត្តញ្ញាំ តត្វីតិ ឥដ្ឋញ្ញាំ "តាឌិសាតី"តិ តធា ទ្ទបិតិ ក្ខិរេហត្យកាយក កម្មាតិ រេតសំ ឌ្ឋកាសំ ត លកត្តិ តីចរេណាតំ

សុដ្ឋចិក្ខយិតត្តារេយច "រេយតា"តិ រេយត ឆត្ថាឌីតំ បចត្តិ ការេណាត "តាតាកម្មាតិ បី"តិ ឧបចារញ្ញាត កម្មរេតា អញ្ញាតិ បច្ចុប្បន្ន

កម្មាតិបិ អតីតកចេចុ កតាតិ អបរេបរិយាយ កម្មាតិបិ "រេយត ចា"តិ រេយត តាតាកម្មាតយ្យិ ឌ្ឋកាស លិកការេណាត ច "រេត"តិ ទ្ទបី

(ព្រហ្មារេតា "ចុត្តតរេយរេត ចា"តិ សុដ្ឋចិក្ខយិតតីចរេណាតំ រេតសំ អប្បតា បត្តញ្ញាតចិរេសរេសត [យម្មា បតាតិអាទិតា ច] បរិកាចិត

ចិត្តសន្តានគត្តា'តិ ច ចុត្តនយេនេច។ "តំ ការណំ"តិ អនេហត្យក បដិសន្ធិយា អការច ការណំ។ បរយ្យេរ ករេចសុច ចិមិយុត្តចិត្តានំ បចត្តាការេរំ

ឥនេស្សុត្តុត្តិ សប្តនេត្ថា។ "ឃឆា តាតិនេយច ខ្ពសឆាតី"តិ លេរិនេក ឲកំ ខ្ពសឆំ លកិត្វាតំ នេឥចសិកំ ក្យេញ្ញូតិ។ ឲនេកាបឆយឥចនេស ក្យេញ្ញុត្តិ ឥិស្វា

កាតយំ តាយ ត្វំ ខ្ពសឆំ ក្យេញ្ញូសីតិ បុឆ្និ។ ខ្ពាឥំ តាយ ខ្ពសឆំ ក្យេញ្ញាយីតិ ចឥតិ។ បុតឥិចនេសស្សុបិ ខ្ពសឆំ ក្យេញ្ញុត្តិ ឥិស្វា តនេឆច បុឆ្និ។ តនេយច ខ្ពសឆំ

ក្យេញ្ញាយីតិ ចឥតិ។ តត្វ "តនេយច ខ្ពសឆំ"តិ ឃំ បឆយឥចនេស ខ្ពសឆំ តឃាច បុឆ្និតំ។ យឃា ច កឆិតំ។ តនេយច អញ្ញ ក្យេញ្ញាយីតិ អនេត្វា។ តត្វ

បត បឆយឥចនេស ក្យុត្តំ ខ្ពសឆំ អញ្ញាំ។ អញ្ញ ក្យុត្តំ អញ្ញាំ។ តំសឥិសំ បត អញ្ញាំបិ តនេយចាតិ នេលិនេក នេចាហនេត្តិ តាតិនេយច ខ្ពសឆាតិ ក្យេញ្ញាយីតិ។

ឲចំ ខ្ពាឆបិ តស្សឥិនេស តនេញ្ញាហានេរា ឥឌ្ឍនេញ្ញា។ "តស្វិ"តិ កចក្កចិនេត្តា។ អចត្តុយានេត ក្ពបបត្តិកនេចា ខ្ពឆ្និញ្ញូតិ។ ចត្តុយានេត ត ខ្ពឆ្និញ្ញូតិ។ តស្វា

តស្ស ក្ពបបត្តិ កចស្ស អនេតានេឆ្និឥ អក្កត្វាឃ ការណត្តា កចក្កត្តិ ចុច្ចតីតិ អឆិប្បានេឃា។ "ក្ពបបត្តិ កនេចា"តិ ច កយុឌក្កត្ថសត្តានំ ចុច្ចតិ។

"បរសយនេឃ"តិ ក្ពនេឆ្និឥ ឥិឌ្ឍិតំ ចានេឥ។ "ចឌ្ឍុលិតី"តិ អចិញ្ញាតណ្យ ចុច្ចត្តិ។ ចឌ្ឍុលិតិ ស្សុក្ពឆ្និញ្ញត្តិ ឲត្វាតិ ចិក្កនេហា។ "ឃស្ស អត្វាឃា"តិ

និសាបិឥិនេសសាឥិកស្ស តិញ្ញាតស្ស បដិលិកត្វាឃ។ "បឌ្ឍបឹឃត្តិ"តិ បចត្តាបឹឃត្តិ។ បញ្ញត្តិ បិបុណត្តិ អរិឃា ឌតា ឲត្វាតិ បឥំ។ បរនេតា

សយត្តិបនេឥ អត្ថបិឥិនេសសស្ស កឃ្យាតត្តា ខ្ពាឆ និសាបិឥិនេសសត្តិ ចុត្តំ។ ញុឌត្តិតិ ញុឆា។ ស្សុឌ្ឍ សឥ្ថិក្ពឆ្និត្ថំ សិនេតហពាត្ថំ នេឃហិ នេត

ស្សុសយុឆ្និត្ថសិនេតហពាត្ថតា។ កឆ្ញា ស្សុឌ្ឍក្ពឆ្និត្ថំ, នេកហិ ច សឥ្ថិក្ពឆ្និតត្តិអាហ "អត្ថសឃយត្តុ បឹ"តិអាឥិ។ "នេសសកិនេលនេសហី"តិ តណ្យសិនេតហ

ពាត្ថតនេតា អចនេសស កិនេលនេសហិ។ "អឆិសឃិតំ"តិ ចិក្ខុយិត្យបិ អសក្កនេណឃ្យ ហុត្វា អតិនេរកតរំ សឃិតំ។ "អឆិកយាចហំ"តិ អឆិកនេយា ចុច្ចតិ

តចបិនេឆា នេលិក្យត្តរ ឆនេយ្វា។ តំ អាចហតីតិ អឆិកយាចហំ។ "សឹលំ"តិ ចត្យបិរិស្សុឥ្ថិសឹលំ។ "ឆ្យតក្កំ"តិ នេតរសឆ្យតក្កំ។ នេសសនេយត្វ ស្សុចិនេញ្ញាឃ្យំ។

ចិមិយុត្តសឌ្ឍហនីបតិយាអត្ថនីបតា និឌ្ឍិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៩. រូបសង្គហអត្ថទីបនា

២៦៩. រូបសង្គហេ “ចិត្តចេតសិកេ”តិ ចិត្តចេតសិក ធម្មេ។ “ទ្វីហិ បភេទប្បវត្តីហី”តិ ទ្វីហិ បភេទសង្គហបវត្តិ សង្គហេហិ។ “យេ វត្តន្តី”តិ យេ ធម្មា វត្តន្តិ បវត្តន្តិ។ “ឯត្តាវតា”តិ ឯត្តកេន ‘តត្ថ វុត្តាភិធម្មត្ថា’តិអាទិនា វចនក្កមេន។ ឋបិតំ ញត្វា ឯត្តកេហិ បញ្ចហិ បរិច្ឆេទេហីតិ វណ្ណេន្តិ។ វចនវិបល្លាសំ ញត្វាតិបិ យុជ្ជតិ។ “សមុដ្ឋាតី”តិ សុដ្ឋុ ឧដ្ឋាតិ, បាតុព្ភវតិ, វិជ្ជមានតំ គច្ឆតិ។ “កម្មាទី”តិ កម្មាទិបច្ចយោ។ “បិណ្ឌី”តិ ឯកជ្ឈតា វុច្ចតិ។ រូបកាយ មហន្តានិ ឯវ ហុត្វាតិ សម្ពន្ធោ។ ទុតិយាទិសន្តានំ សន្តសន្តានំ។ អញ្ញត្ថ សន្តានំតិបិ វុច្ចតិ។ “វិសំវាទកដ្ឋតា”តិ វិសំវាទកដ្ឋតា។ ភូតញ្ច អភូតំ កត្វា អភូតញ្ច ភូតំ កត្វា សន្ទស្សកដ្ឋតាតិ វុត្តំ ហោតិ។ ភូតវជ្ជប្បដិច្ឆាទកតម្បិ មហាមាយា វិយ។ មាយំ ករោន្តីតិ មាយាការា។ អាវិសនំ វិយ សត្តានំ សរីរេសុ អាវិសនំ។ គហណំ វិយ សត្តានំ អត្តភាវំ វត្តាបនំ។ តក្កមំ ករោន្តា កត្ថ ឋត្វា ករោន្តិ? អន្តោវា ឋត្វា ករោន្តិ, ពហិ វា ឋត្វា ករោន្តីតិ បកតិកេហិ មនុស្សេហិ ជានិតុំ បស្សិតុំ អសក្កុណេយ្យត្តា អចិន្តេយ្យដ្ឋានំ វិយ។ “វញ្ចកដ្ឋតា”តិ ឯតា បកតិយា អតិក្ខណ្ហំ អត្ថានំ ខេចច្ឆាទណ្ហំ កត្វា វញ្ចេន្តិ។ វសន្តុក្កដ្ឋម្បិ ជិណ្ណវិមានំ កត្វា វញ្ចេន្តិ។ ឯវរូបេន វញ្ចកដ្ឋេន។ “ទេវទេវដ្ឋតា”តិ វិសំវាទកដ្ឋានិតា តិវិធេទេវ អទេវតានិបិហិ អសន្តភូតំយេវ អត្ថំ សន្តន្តិ វិសំវាទេន្តិ។ អរូបំយេវ អត្ថំ រូបន្តិ វិសំវាទេន្តិ។ អទិដ្ឋំ, អកតំ, អមនាបំយេវ អត្ថំ ទិដ្ឋំ, កតំ, មនាបន្តិ វញ្ចេន្តិ, តថា សហជាតានម្បិ ទេវំ អញ្ញមញ្ញស្ស អន្តោ វា ឋិតន្តិ រូបាហុទហិវាឋិតន្តីតិ ជានិតុំ បស្សិតុំ អសក្កុណេយ្យំ ធាតុំ ហោតីតិ។ “រូបយន្តិបី”តិ មាយាការាទិ មហាភូតេសុ ច បថវិយាទិមហាភូតេសុ ច។ “អភូតានី”តិ អសន្តានិ, អសន្ធានិ។ “អព្ភុតានី”តិ អច្ឆរិយកម្មានិ។ “ញាយន្តិ បិធេ”តិ ធាតុំ មហាភូតានិ ឯវំ សម្ពន្ធ បភវហិតេ បិធេ។ អញ្ញត្ថ បន រូបិការូបំ អនុបាទារូបត្តិអាទីសុ មការ វិរហា ដិដ្ឋាតិ អធិប្បាយោ។ ធាតុំ អនេកត្តា “បថយតិ បញ្ញាយតី”តិ វុត្តំ។ “បុថុ”តិ បិដិបទិកបទំ។ តមេវ ជាតន្តេ តិរុត្តិនយេន បថវីតិ សិទ្ធិ ឥទស្សេតុំ “បុថុមហន្តី”តិអាទិ វុត្តំ។ បការេន ថវីយតីតិ អត្ថេ បថវីតិ ញាតំ រូបកមេវ។ “អាបេតី”តិ ព្យាបេតិ។ “អប្បាយតី”តិ ព្រូហេតិ, វឌ្ឍតិ។ តេនាហ “សុដ្ឋុ ព្រូហេតី”តិអាទិ។ តិនិភាតត្វវសេន បរិបាចនតោបិ លព្ភតីតិ អាហ “បរិបាចេតិវា”តិ។ “សមីរេតី”តិ សុដ្ឋុ ឦរេតិ កម្បេតិ។ វាយតិ វហតីតិ វាយោ អត្ថោតិស្សាយ តេនេវ “វិត្ថម្ភន”តិ វិវិធេន អាការេន ភូតសដ្ឋានំ ឆម្ភំ វហតំ អភិនីហរណំ កក្ខឡតា វិយ ទវតា ឧស្មតា។ សហជាតរូបានំ បតិដ្ឋានភាវេន ឆន្ទតា ថិលតា។ សា សេសភូតេសុ នត្ថីតិ អាហ “សេសភូតត្តយំ រូបកាយា”តិ។ “អនដ្ឋានតា”តិ ឯត្ថ អដ្ឋានំ វិយ អវលដ្ឋានំ។ ន អដ្ឋានត្តំ អនដ្ឋានំ ចលនត្តំ វុត្តំ ហោតិ។ តេនាហ “មុទុភូតាបី”តិអាទិ។ អាពន្ធំ វិយ អាពន្ធិតព្ពំ វត្ថុំ មុទុំ ពន្ធតិ, ឧទកំ ន ពន្ធតិ ធំសេតិ, ឧទកំ ពន្ធតីតិ ញាតំ លោកតោវ សិទ្ធិ អាហ “អាពន្ធិតព្ពាយា”តិអាទិ។ “តព្ភាវ”តិ បរិណាមភាវ។ “បរិបាចកតា ឧស្មតតា”តិ ហេមន្តេ អគ្គិហតិហារាទិ សុដ្ឋុ បរិបាចកតា ឧស្មតតាតិ វទន្តិ។ រូបតិ ឧហតីតិ រូប្បំ “ឧហតី”តិ ច រូប្បនាទយោបិ រូប្បនាការេន ឧហតិ, សីតទយោបិ សីតាការេន ឧហតិ។ រូប្បន ដ្ឋានេ វត្វា រូប្បត្តំ គច្ឆតិ, សីតេន ឋានេ វត្វា សីតត្តំ គច្ឆតិ។ មន្ទា រូប្បត្តំ គច្ឆតិ, តំ រូប្បនទយោ រូប្បនាការេន ឧហតិនាម។ មន្ទា សីតត្តំ គច្ឆតិ, តំ សីតទយោ សីតាការេន ឧហតិនាម។ ឯវំ សីតទយោបិ រូបតិ ឧហតីតិ អត្ថោ រូប្បត្ត លក្ខណោនាម ហោតីតិ។ ឯវំ សន្តេ កិលេសវណ្ណន ឋានេ វត្វា កិលំ ហោតិ។ បីតេន ឋានេ បីតំ ហោតិ។ កិលំបិ បីតំបិ តំ វត្ថុ ឧហតិនាមាតិ ចេ។ កិលេសវណ្ណន ឋានេនាម នត្ថិ។ តថា បីតេន ។ កម្មា, កិលាទីនំ រូបាទារូបានំ ឋុសន ពាហា កាវេតា។

សប្ពិស្សិតំ តាយ ហោតិ៍ ត ច សប្ពិស្សតយទ្តេត ៩ហតិ៍ ឞុសត្តោ ឲច ៩ហតិ៍ ឞុសត្តាត់បិ បឆចិចាតាត់ ៩ហតកិច្ចំ តត្វិ៍ បរិបិឥតកិច្ចំ តត្វិតិ អឆិប្បាយោ៍ សចេ ឈតឆេទ្ឋ សិលិឆយ្កុ ចិត្វយ្កត់ អត្វិ, សកលេរិ សិលិឆយ្កុទា កប្បាយបិទ្យព្វោហាចិយ សិឆិលេរិ ច លហុកោ ច កចេឃ្យ៍ តច កចតិ៍ តស្មា តត្វ ចិត្វយ្កត់ តត្វិតិ អឆិប្បាយេត "ឲសា បត ឈតឆេទ្ឋស្ស សិលិឆយ្កាឌីស្ស ត លទ្ធិ"តិ ចោទេ៩តិ៍ តត្វ បត ចិត្វយ្កត់ លទ្ធយាត់ អឆិយទ្តេត ត លទ្ធតិ, សហឌាតក្មតាត់ ឝ្ចបត្វយ្កតយទ្តេត លទ្ធតិតិ ៩ទេស្សត្តោ "តា"តិ ចត្វា "តត្វហិ"តិអាឌិយាហ៍ តត្វ "ចហតិ"តិ ឆទ្ឋកក្លព្វអ កិច្ចំ ចហតិ៍

បសា៩ទ្វបេស្ស៍ "សយចិសយំ"តិ សយដ្ឋាតព្វា ចិសយដ្ឋាតព្វា, សយទេសព្វា ចិសយទេសព្វា, សយបឆព្វា ចិសយបឆព្វាតិ ឲចយាឌិ៍ សយចិសយំ៍ "អាចិក្លតិ"តិ អាចិក្លត្តិ ចិយ តំ ឌាតត កិច្ចំ សយ្យាទេ៩តិ៍ ទេតតាហ "សយចិសយឌាតតស្ស តំ យ្មលកត្វា"តិ៍ "អតិរាករលាទេតា"តិ អប្បដិក្លិបតទេតា៍ "តំ ចា"តិ ទ្វបំ ចា៍ ស្សលាត្តិ ឌតា៍ ស្សឃ្យត្តិ ឌទេតហិ៍ ឲចំ ឈាឃត្តិតិអាឌិស្ស៍ "ឌីចិត តិយិត្តិ"តិ ឌីចិតប្បចត្តិការលាក្មទេតា៍ "តិត្ថតាយា"តិ ចិសយចិសឃិកាទ្ធបកាយទេតត តិត្ថតាយ៍ "ឌីចិតទ្យត្តិ សយ្យា៩កត្វា"តិ តាតាចឌីទេកចឌីកយុប្បចត្វទេតតាតិ អឆិប្បាយោ៍ ព្ទុទេយ បត បព្វា ចក្រុ បសា៩ា៩ទេយាតិ សព្វទេត្ត៍ "៩ដ្ឋកាយតា"តិ ទ្វបតល្យា ទ្យច្ចតិ៍ អាឌិសទេ្ទត ទេសាត្យកាយតា ឈាឃិត្យកាយតា សាឃិត្យកាយតា ឞុសិត្យកាយតាទេយា សដ្ឋឃ្យត្តិ៍ អត្វទេតា សទ្ធតល្យា កទ្ធតល្យា ទេសតល្យា ទេឞាដ្ឋព្ទតល្យា ឲច៍ "តិ៩ាត់"តិ ការលំ៍ ៩ដ្ឋកាយតា៩ទេយា តិ៩ាត យស្សាតិ ចិក្ខទេហា៍ ក្យសលិ ក្យសលកយុំ៍ សយដ្ឋាតិ ឲទេតតាតិ សយដ្ឋាត់៍ កយុទេយច៍ ៩ដ្ឋកាយតាឌិតិ៩ាតកយុំ សយដ្ឋាត់ ទេឃសត្តិ សយាទេសា៍ បឆចិអាឌីតិ ក្មតាតិ៍ ទេតសំ បសាទេ៩ា លក្លលំ ឲទេតសត្តិ ចិក្ខទេហា៍ ទ្យតីឃ ចិកទេប្យ៍ ទ្វបិឌីត់ បព្វាទេយុលាត់ អតិឈាតំ អទេហតីតិ ទ្វបិឌិអតិឈាតាទេហា៍ ក្មតាត់ បសាទេ៩ា ក្មតប្បសាទេ៩ា៍ ទេសា លក្លលំ ឲទេតសត្តិ ចិក្ខទេហា៍ ចក្រុឝ្ចាកាសិទេប្បយាទេលា ឌិដ្ឋ យល្ឋទេល តិដ្ឋតីតិ សព្វទេត្ត៍ "ឌិដ្ឋយល្ឋទេល"តិ យហាឌទេតហិ បកតិ ចក្រុតា ឌិទេដ្ឋ បសត្កយល្ឋទេល៍ ទេតលំ សត្តបិទ្យបដលិតិ ឮ្យាទេបត្វា តិដ្ឋតិចិឃាតិ ទេឃាឌតា៍ "ទេសាតពិលំ" តាយ ទេសាតក្មទេបិ៍ "អដ្យលិទេចឆតា" តាយ អដ្យលិយុដ្ឋិកា៍ "ឝ្ចបចិតតក្មតព្ទទេលិយំ"តិ ទាសិកតព្វា ចិទេព្វអព្វា តព្ទទេលិហចល្លព្វា ស្សល្យយទេលិយំ៍ ឝ្ចបចិតំ ទាសិកតំ តក្មតព្ទទេលិយំ ឲត្វាតិ ចិក្ខទេហា៍ "អឌបកសល្ដាត់"តិ អឌស្ស បិទេកត អក្កត្តបកសល្ដាតចត្តិ៍ "ឝ្ចប្បលកលំ" តាយ ឝ្ចប្បលបល្លិ៍ ឝ្ចប្បលកលស្ស អក្កសល្ដាតចត្តិ៍ "ចដ្ឋិ" តាយ ព្ទឆ យត្យស្សាត់ សទិរាការសល្ដិតា អាឃតបិល្ឋិ៍ "ស្សក្លចយុាតិ ច ៩ទេបត្វា"តិ សព្វទេត្ត៍ ទេត បត បព្វាប្បសា៩ា៍ សយុឌីទេលំ ចព្វាលត់៍ "ឃឆាតំ"តិ កតយំ ចិយ តំ៍ ព្ទុទេយ បសា៩ា ចិចិត្វា, កចំចិចិត្វាតិ អាហ "អព្វាយព្វា អសឌិសា"តិ៍ កចំ អសឌិសាតិ អាហ "ទេតហិ"តិអាឌិ៍

ទេកាចទ្វទេបស្ស៍ "ចល្លចិទេសសំ"តិ ចល្លចិទេសសត្តំ៍ ចល្លចិការត្តិ ទ្យត្តិ ទេហាតិ៍ ហ៩ទេឃ កទេតា បចទេត្វា ការទេចា ហ៩ឃដ្ឋតការទេចា៍ "ការទេចា"តិ ច អឆិប្បាយោ ទ្យច្ចតិ៍ តំ បកាទេសតិ, យុទេល ចល្លចិការទំ ឌិស្វា អយំ ទេយ ត្យស្សតិ, អយំ ទេយ ទ្យច្ចតិ, អយំ ទេយ ក្យប្បតិ, អយំ ទេសាយតស្សិទេតា, អយំ ទេ៩ាយតស្សិទេតាតិ ឲចំ ឌាតតបច្ចយត្វា៍ "បកតិយា បី"តិ ចល្លចិទេសសំ អតាបដ្ឋិត្វាបីតិ អឆិប្បាយោ៍ "យំ កិច្ចិ៩ដ្ឋំ"តិ សចិដ្ឋាលាកចត្វំ៍ សយចិសយំ បុទេដ្ឋ បកាសិតំ៍ តំ តំ អត្វំ ចា អាចិក្លតិ តំ ស្សត្វា តស្ស តស្ស អត្វស្ស ឌាតតទេតា៍ អត្តទេតា ចត្វំ ចា អាចិក្លតិ តំ ស្សត្វា តស្ស ចត្វស្សបិ ឌាតតទេតា៍ "អត្តទេតា ចត្វំ ស្សទេចតី"តិ ព្ទឆ ព្ទឌំ តាយ អត្វិតិ បកាទេសតិ៍ "ឞុសីឃតី"តិ ឞុសិត្វា ចិឌាតឹឃតិ៍ "តំ"តិ ឞុសត់៍ "តស្សា"តិ អាទេបិឆាត្យឃា៍ "ឲ៩ចតាចា"តិ អដ្ឋតិត្តទេសតាចា៍ ឞុសិត្វា កឃ្យាតិ, សា ច អាទេបិឆាត្យ សិឃាតិ ទេចាទេ៩តិ៍ ទ្យច្ចទេត បរិហាទេរា៍ ឲចំ បត ត លទ្ធតិ, តស្មា សា ទេតទេឌាទេឃច៍ ត អាទេបិតិ៍ ឲត្វ ឲចំ អលទ្ធយាតាបិ សាសីតតា

អារបិរេយច, ត ទេនោ៉ កម្ហា, អាបស្សបិ ឝិតុល្យាគរេយត ទុចិឆតា សមុ្កចទោ៉ តម្ហិញ្ជិរាលិហទរេស ក្លុល្យាកា ក្លុល្យាអារបិ, ឝិតចត្តុ្ទ ឝិតតា ឝិតអារបិតិ ខេ៉ ឲចំ បត សតិ ទេនោ ភាយ តត្តិ្ធតិ អាបដ្ឋតិតិ បរិហាទោ៉ “សហ អប្យចត្តតទោ”តិ ឲកទោ អប្យចត្តតទោ៉ “ច្ហុរបិរាគំ ចិយា”តិ តឌិយំ តិរ៌ ភាយ ច្ហុងំ ច្ហុរិយតិរ៌, ច្ហុងំ បិរិយត្តិ តិឃយទោ តត្តិ្ធ៉ ឃត្តុ សយំ តិដ្ឋតិ, តំ ច្ហុរិយត្តិ, ច្ហុតរ៌ បិរិយត្តិ ទេចាហទតិ៉ ឲចំ ច្ហុរបិរាគំ អតចដ្ឋាគំ ទោហតិតិ៉ ឲត្តុ ច “ឝិតុល្យាគំ សហ អប្យចត្តតទោ”តិ ឲទេតត ឃឌិ ទេ សហ បចទេត្តឃ្យុ៉ តត្តុ ឝិតតា អារបិភាយ, ក្លុល្យាកា ទេនោភាយាតិ ចត្តត្ថា សិឃំុ៉ ត បត ទេ សហ បចត្តត្តិ, តម្ហា តឆា ត ចត្តត្ថា ទោហត្តិតិ ឌទេស្សតិ៉ ត ត ចត្តត្ថា៉ កម្ហា, ក្លុល្យាតទេឌត ឃុទេត្តាហិ អារបិ ក្លុល្យាត្តរេយច កន្ធតិ៉ ឃឆាតំ ក្លុល្យាតទេឌត ឃុត្តា បឆចិបិ ចារេយាបិ ក្លុល្យាត្តរេយច កន្ធត្តិតិ៉ តម្ហា ទេ សហ ត បចត្តត្តិ៉ សហ អប្យចទេត្តស្សុបិ ទេស្ស អញ្ញាត្តុ ឝិតចត្តុ្ទ ឝិតតា អារបិភាយាតិ ចត្តត្ថារេយច ទោហតិតិ ទេចាឌតា៉ ឲចំសទេត្ត តម្ហិ ទេលិហទរេស សទេត្តាបិ ទ្ទុបឆយ្ហា ក្លុល្យាត្ត កន្ធត្តិតិ សទេត្តាបិ ទេនោកាចំ បិឋុលាត្តិ៉ ‘ក្លុល្យាត្ត លក្ខណោ ទេនោ’តិហិ ទុត្តំ៉ ឃឌិ ច ឝិតចត្តុ្ទ ឝិតការេចា ភាយ សិយា៉ តត្តុបិ ទេត ឃុត្តា សទេត្តាបិ ទ្ទុបឆយ្ហា ឝិតតំ កន្ធត្តិរេយច៉ តត្តុបិ តចយតិយា សទេត្តាបិ អារបិកាចំ បិឋុលាត្តិ៉ ត បត សក្កា តឆា កចិតំុ៉ ត ហិ ឲចទ្ទុបំ លក្ខលាញ្ញាឆត្តំ ភាយ ទេសំ អត្តិ្ធ៉ កាចញ្ញាឆត្តរេយច អត្តិ្ធ៉ តត្តុ “លក្ខលាញ្ញាឆត្តំ” ភាយ បឆចិ អារបិកាចំ កន្ធតិ៉ អារបិ បឆចិកាចំ កន្ធតិតិអាឌិ៉ “កាចញ្ញាឆត្តំ” ភាយ បឆចិ កឌាចិ កក្ខឡអា ទោហតិ៉ កឌាចិ ឃុទ្រុកា៉ អារបិ កឌាចិ អាតាត្ថតយទេត្តា ទោហតិ៉ កឌាចិ បល្លុរលាទេកា៉ ទេនោ កឌាចិ ក្លុទេល្យា, កឌាចិ ឝិទេតា៉ ចារេយា កឌាចិ ចិត្តុ្ធមុ្កតយទេត្តា, កឌាចិ សឃុឌិទេលាតិ៉ ឲចំ ឲករេយកស្សា ឆាតុយា តិក្ខ យត្តុ្ឋ ច្ហុយត្តាឆិយត្តចរេសត ក្រិយាសក្កត្តិ ភាយ អត្តិ្ធតិ៉ តម្ហា ឃំ ទុត្តំ ‘ក្លុល្យាតទេឌត ឃុទេត្តាហិ អារបិ ក្លុល្យាត្តរេយច កន្ធតិ, ឃឆា តំ ក្លុល្យាតទេឌត ឃុត្តា បឆចិបិ ចារេយាបិ ក្លុល្យាត្តរេយច កន្ធត្តិ’តិ៉ តំ លក្ខលាញ្ញាឆត្តចចតំ ទោហតិ៉ ត ឃុដ្ឋតិ៉ ត ហិ ក្លុល្យាតទេឌត ឃុត្តា សទេត្តាទេតឆយ្ហា ក្លុល្យាត្ត កន្ធត្តិ៉ អត្តទេតា អត្តទេតា សកាចំ ត ចិឌហត្តិ៉ តឆាហិ តម្ហិ បក្កុមិទេត សត្តទេត្ត ទេលិហទរេស ការេចា ក្លុល្យាត្ត ត កន្ធតិ៉ អាតាត្ថត សកាចំ ចា បល្លុរលា សកាចំ ចា ត ចិឌហតិ៉ ឃឌិ ក្លុល្យាត្ត កន្ធេឃ្យ, តំ សកាចំ ចិឌទេហឃ្យ៉ ឲចំសតិ, តម្ហិ ទេលិហទរេស អាតាត្ថតាការេរា ចា បល្លុរលាការេរា ចា ត បញ្ញារេឃឃ្យ៉ សទេត្តាទ្ទុប ឆយ្ហា ចិក្កិទេឃ្យុ៉ ចិក្កិរិត្វា អត្តរឆារេឃ្យុ៉ ត ច ត បញ្ញាឃតិ៉ ភាបិ ចិក្កិទត្តិ៉ ទេភាច តត្តុ អាតាត្ថតាការេរា ក្លុល្យាត្ត កន្ធតិ៉ អទេញ្ញាហិ អាតាត្ថតាការេរា, អញ្ញា ក្លុល្យាត្ត៉ អាតាត្ថតាការេរា អារបិ, ក្លុល្យាត្ត ទេនោ៉ តត្តុ បឆចិចារេឃស្សុបិ ឲទេសចតរេយា៉ តម្ហា ឃំ ទុត្តំ “ឃឌិ ទេ សហ បចទេត្តឃ្យុ៉ តត្តុ ឝិតតា អារបិភាយ, ក្លុល្យាកា ទេនោ ភាយាតិ ចត្តត្ថា សិឃំុ៉ ត បត ទេ សហ បចត្តត្តិ៉ តម្ហា តឆា ត ចត្តត្ថា ទោហត្តិតិ ឌទេស្សតិ”តិ៉ តំ ស្សុទុត្តរេយចាតិ ឌដ្ឋត្តា៉ “ទេសំ អតចដ្ឋាគទោ”តិ ឲទេតត សទេច ទេ ឝិតុល្យា អចដ្ឋិតា សិឃំុ៉ អឆ សត្តាការលបិ ឝិតតា អារបិភាយ, ក្លុល្យាកា ទេនោភាយាតិ ចត្តត្ថា សិឃំុ៉ ត បត ទេ អចដ្ឋិតា ទោហត្តិ៉ អតចដ្ឋិតា ឲច ទោហត្តិ៉ តម្ហា តឆា ត ចត្តត្ថា ទោហត្តិតិ ឌទេស្សតិ៉ ឲត្តុ ច អតចដ្ឋិទេតស្ស សទេត្តស្ស ឃឌិ ឝិតតា អារបិ ភាយ, ក្លុល្យាកា ទេនោភាយាតិ ចទេឌឃ្យុ៉ ឲចទ្ហាសតិ, អាបទេនោបិ អតចដ្ឋិតា សិឃំុ៉ ទេយា ច្ហុឌាតិ អារបិ, ទេសារេយច ឈាត្តទេរ ទេនោ ភាយ៉ ទេយា ចា ច្ហុឌាតិ ទេនោ, ទេសារេយច ឈាត្តទេរ អារបិ ភាយាតិ អាបទេដ្ឋឃ្យុ៉ ត ច សក្កា តឆា កចិតំុ៉ លក្ខលាញ្ញាឆទេត្ត អសទេត្ត ទេចាហារញ្ញាឆត្តស្សបិ អសមុ្កចទោ៉ ទេត ទុត្តំ “ច្ហុរបិរាគំ ចិយ ទេសំ អតចដ្ឋាគទោ ច ចិញ្ញាឃតិ”តិ៉ តត្តុ “ចិញ្ញាឃតិ”តិ សាឝិតតា ទេនោរេយច, ត អារបិតិ ចិញ្ញាឃតិតិ៉

“អឆ បតា”តិអាឌិស្ស៉ ឃំ បុទេត្តា បទេរត ទុត្តំ ‘តត្ត ច្រេចតា ចា ចុសិត្វា កឃ្យាតិ’តិ៉ តំ ចិចារេតំុ “អឆ បតា”តិអាឌិ ទុត្តំ៉ តត្តុ “អឆ បតា”តិ ឃឌិ បត កឃ្យាតិ, ឲចំសតិតិ ច៉ ឲចទ្ហាសតិ អារយូលា ក្ខុទេតា ឲច សិយាតិ សមុ្កទេត្ថា៉ អឃំ បទេតត្វា ឆិប្យារេយា៉ សទេច ច្រេចកាចក្ខុទេតា

ອາເປີ ຜຸສິຕ຺ວາ ກເຍາຍ຺ຍ໌ ວຸຈໍ ນຕິ , ອເຍາປິຒາຄືສຸ ອາຊາຕ຺ຕຍຕ຺ຕກ຺ຂເຕາ ອາເປີປິ ຜຸສິຕ຺ວາ ກເຫາຕເຍ຺ຍາ ນິຍາ໌ ກຖ຺ວາ, ອາບກາເຈຕ ວຸກຕ຺ຕາ໌ ວຸຈຕ຺ຕນຕິ, ເຕສຸ ອເຍາປິຒາຄືສຸ ເນາ ອາເປີ ຕາຕິ ທເຕ຺ຕກ ຈາ ປິເຂກ ຈາ ຜຸນຕ຺ຕສ຺ສ ປທເຣຕ຺ຕສ຺ສ ບິກາ ຊ຺ລຕເຣ ຍທາກ຺ຂເຕຫິ ບິນ຺ຍໍ ກາຍິກ ນຸຝທຸກ຺ຂາຕໍ ອາຣຍ຺ຍຸຝ ບຈ຺ຈເຍາ ນິຍາ໌ ຍຈາຕໍ, ເຕເນ຺ວຈ ອເຍາປິຒາຄືສຸ ບຊບິຍທາກ຺ຂໍ ບິກາ ຊ຺ລຕເຣຍທາກ຺ຂເຕຫິ ບິນ຺ຍໍ ກາຍິກນຸຝທຸກ຺ຂາຕໍ ອາຣຍ຺ຍຸຝ ບຈ຺ຈເຍາ ເຫາຕິ໌ ວຸຈໍ ເຕເຂາຈາເຍນ຺ປີຕິ໌ ກ ບກ ເນາ ບິນ຺ຍໍ ກາຍິກນຸຝທຸກ຺ຂາຕໍ ອາຣຍ຺ຍຸຝ ບຈ຺ຈເຍາ ເຫາຕິ໌ ຕຖ຺ວາ ເນາ ເຜາຕ຺ຖ຺ຕ ນກາເຈາ ກ ເຫາຕິ໌ ຍຊາ ຈ ເນາ ເຜາຕ຺ຖ຺ຕນກາເຈາ ກ ເຫາຕິ໌ ຕຊາ ບກຕິ ຊ຺ຂກາຄືສຸ ຎຈກາຈກ຺ຂເຕາປິ ອາເປີ ຕາຕິ ຜຸນຕ຺ຕສ຺ສ ປທເຣຕ຺ຕສ຺ສ ກາຍິກນຸຝທຸກ຺ຂາຕໍ ອາຣຍ຺ຍຸຝ ບຈ຺ຈເຍາ ກ ເຫາຕິ໌ ກ ຈ ເຜາຕ຺ຖ຺ຕ ນກາເຈາຕິ໌ ວຸຈຕ຺ຕນຕິ, ກຊໍ ອເຍາປິຒາຄືສຸ ອາຊາຕ຺ຕຍຕ຺ຕກ຺ຂເຕາ ອາເປີ ກາຍິກນຸຝທຸກ຺ຂາຕໍ ບຈ຺ຈເຍາ ກ ເຫາຕິ໌ ກຊຕ຺ຕາ ເຕສຸ ຊ຺ລຕເຣຍທາກ຺ຂຕາຕິ ບິນ຺ຍໍ ບິນ຺ຍໍ ກາຍິກນຸຝທຸກ຺ຂາຕໍ ບຈ຺ຈຍາ ເຫາຕິ໌ຕິ໌ ຕໍ ຂເນ຺ສຕໍ "ຍຊີ຺ຕິ"ຕິອາຂິຍາທ໌ ຕຕ຺ຕ "ນຝຸຈ຺ຈຕາຈເນກຈາ"ຕິ ເຕສຸ ຊິຕາຍ ບຊບິຊາຕຸຍາ ນຝຸຈ຺ຈຕາຈເນກ ຈາ໌ ນຝຸບຊບິນຸຝເຈຂກາຍ ຊຕ຺ຕບຊບິທຸກ຺ຂເຈຂກາຍ ອາຣຍ຺ຍຸຝ ບຈ຺ຈເຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ໌ ວຸຈໍ ເນເນສຸ໌
"ອຊ຺ຊຕ຺ຕຣຕ຺ຕຍຸກຕ຺ສ຺ສາ"ຕິ ເຕນໍ ອເຍາປິຒາຄືກໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕເຣ ຊິຕສ຺ສ ບິຕ຺ຕຍຸກ ນກາຈສ຺ສ໌ "ເກາ ອຍ຺ຍາຊາ"ຕິ ຕາຕິຕິລິ ກາຣຝາຕິ ຊເບຕ຺ວາ ອາຊາຕ຺ຕກ ຕ໌ຍໍ ບຕິ຺ຈ ກາຍິກນຸຝທຸກ຺ຂບ຺ປຕ຺ຕິ ກາຍ ກຕິ຺ຕິ ອຄິປ຺ປາເຍາ໌ ຊ຺ລຊາຕິ ບກຕິ ຊ຺ຂກາຄືສຸ ຎຈກາຈກ຺ຂໍ ອາເປີຊາຕຸຍິ ຜຸສິຕ຺ວາ ຂາກຕ຺ຕິຕິ ຍທາຂກາ ຍຍ຺ຍາຕ຺ຕິ໌ ຕຍ຺ຍາເນາຊເກກ ນທ ລຕ຺ຖຢຸໍ ຂເນ຺ສຕໍ "ຕຖ຺ວາ"ຕິອາຂິຍາທ໌ ຕຕ຺ຕ "ບຊໍ ຎຈຕາ ນທິຕາຕິ໌ ລ໌ ຂາກຕ຺ຕິ"ຕິ ຊ຺ລຊໍ ບຊາກ ຈຈກໍ໌ ເລິເກ ທເຕ຺ຕກ ບເຣຍສິຕ຺ວາ ຈາ ຈກ຺ຂຸກາ ຂິຖ຺ວາ ຈາ ຊ຺ລຊໍ ຣສ຺ສໍ, ຊ຺ລຊໍ ຂີຍໍ, ຊ຺ລຊໍ ຈຊ຺ຊໍ, ຊ຺ລຊໍ ຍຝຸລຕ຺ຕິອາຂິກາ ນຝຸາຕໍ ຂາກຕ຺ຕາ ທຕ຺ຕ ຜຸນເກກ ຈາ ຈກ຺ຂຸ ຂສ຺ເສກ ຈາ ນເທຈ ຕໍ ຂາກຕ຺ຕິຕິ ຍຍ຺ຍາຕ຺ຕິ໌ ຕຕ຺ຕ ບກ ບຸຣິຍກາເຣ ກາຍທ຺ວາຣບີຊິ ບິເຕ຺ຕກ ບຈ຺ຈຸປ຺ປຕ຺ຕາຕິ ຕິລິກ຺ຂຕາຕິ ຜຸສິຕ຺ວາ ຈາ ຈກ຺ຂຸທ຺ວາຣ ບີຊິບິເຕ຺ຕກ ບຈ຺ຈຸປ຺ປຕ຺ຕໍ ຣູປໍ ຂິຖ຺ວາ ຈາ ບຊ຺ຊາ ຈຕ຺ຕຸຢຸທຝບີຊິຍາ ຊ຺ປຸປ຺ປຕ຺ຕາຍ ວຸຈ ນຝຸາຕໍ ຂາກຕ຺ຕິ໌ ວຸເນຈກເຍາ ຣຕ຺ຕິຍໍ ອລິຕຈກ຺ກນຝຸາຕໍ ຂາກຕ຺ຕສ຺ສປິ໌ ຕຕ຺ຕ ບກ ຊທ຺ກຕິປິ ບຸຊ຺ຊາບຣບີຊິບິຕ຺ຕນຕ຺ຕາກາຕິ ຊ຺ລຊ຺ຊິຕຊ຺ຊາຕິ໌ ຕຊາ ເລິເກ ຈກ຺ຂຸກາ ຂິຖ຺ວາ ທ຺ວາຣຈາຕປິກາຄືກໍ ລິຊ຺ຂຸບິຈຣາຕິ ຂາກຕ຺ຕາ ຈກ຺ຂຸກາ ຂສ຺ເສກ ນເທຈ ຕາຕິ ຂາກຕ຺ຕິຕິ ຍຍ຺ຍາຕ຺ຕິ໌ ຕຕ຺ຕ ບກ ບຸຣິຍກາເຣ ຈກ຺ຂຸທ຺ວາຣິກບີຊິ ບິເຕ຺ຕກ ບຈ຺ຈຸປ຺ປຕ຺ຕາຕິ ກຈາຊຣູປກິຕ຺ຕິ ຣູປິຕິ ບຸກປ຺ປຸກໍ ຂິຖ຺ວາ ບຊ຺ຊາ ອລິຕຈກ຺ກສ຺ສ ຍເຍ຺ຍບິຈເຣປິ ຂາກຕ຺ຕາ ບິຍ ບິນ຺ຍໍ ຊ຺ປຸປ຺ປຕ຺ຕາຍ ຍເກາທ຺ວາຣິກ ບິຍ຺ຍາຝບີຊິຍາ ວຸຈ ຕໍ ລິຊ຺ຂຸບິຈຣກ຺ຂໍ ອາກາເນໍ ຂາກຕ຺ຕິ໌ ຕຊາ ທເຕ຺ຕກ ຊ຺ຂກໍ ຜຸນຕ຺ຕສ຺ສ ບຊໍ ຎຈນທິຕາຕິ ບິລີກາຕິ ຍຸກ຺ຂຕິ ຕິລິເຜາຕ຺ຖ຺ຕ ຍທາກ຺ຂຕາຕິ ບິນ຺ຍໍ ບິນ຺ຍໍ ກາຍທ຺ວາຣິກ ບີຊິ ບິເຕ຺ຕຫິ ຜຸນກກິເຈ຺ຈກ ອາຣຍ຺ຍຸຝໍ ກຣິຕ຺ວາ ບຊ຺ຊາ ບິນ຺ຍໍ ນຸຊ຺ຊາຍ ຍເກາທ຺ວາຣິກ ບີຊິຍາ ວຸຈ ຎຈກາຈນຊ຺ລາຕໍ ບລ຺ລູຣຝາກ ອາເປີຊາຕໍ ຂາກຕ຺ຕິ໌ ວຸຈໍ ນເຕ຺ຕປິ ຕໍ ຎຈກາຈໍປິ ທເຕ຺ຕກ ຜຸນເກກ ນເທຈ ຂາກຕ຺ຕິຕິ ຍຍ຺ຍາຕ຺ຕິຕິ ອຄິປ຺ປາເຍາ໌

ກາເຈາ ຈເຣຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາທ "ຢຸກ຺ຕໍ ຈເຣຝຊ຺ຂາຕໍ"ຕິ໌ ອກ຺ລຸຣ ບິຊ຺ຂ ບກ ເການຊ຺ຊໍ ຊ຺ລຕ຺ຕິຍເຕ຺ວປິ ຊ຺ລຊ຺ຕຕ຺ຕິຕິ ອາທ "ເກາຕິ ຈາ"ຕິອາຂີ໌ ຕາຕິ ຈກ຺ລາຄືຕິ ວຸເຕສຸ ຣູປິຄືສຸ ຈເຣຕ຺ຕິ, ວຸຕາຕິ ຈາ ຣູປິຄືຕິ ເຕສຸ ຈກ຺ລາຄືສຸ ຈເຣຕ຺ຕິ໌ ຕຕ຺ຕ ບຸຣິເຍກ ກາເຈາ ຊ຺ລຕ຺ຕິຍາຕິ ຈເຣຕ຺ຕິ ວຸເຕສ຺ວຕິ ເກາຈຣາຕີຕິ ຂເສ຺ສຕິ໌ ບຊ຺ຊິເຍກ ເກາສຸຊ຺ລຕ຺ຕິເຍສຸ ຈເຣຕ຺ຕິຕິ ເກາຈຣາຕີຕິ໌ ຊ຺ລຍາຕິ ບກ ບຊ຺ຊາ ຣູປິຄືກໍ໌

ກາຈທ຺ວເຍ໌ ຊ຺ລຊ຺ຊກເຊ຺ຂກ ຊາກເຊ຺ຂກ ຊບກເຊ຺ຂກ ຈ ຊ຺ລຕິ຺ຕິ໌ ນາຫິກາຍຣຕິ ອຕ຺ຕາຍ ນຍໍປິ ອຍ຺ຍາກາຍິກໍ ຊ຺ລຊ຺ຊຕິ໌ ນຍຊ຺ຊາ ກາຍິເກາກ ຊ຺ລຊ຺ຊີຍຕິ໌ ອເຍ຺ຍາ ຈ ກາຍິເກາ ຌຣາຈານ ນຸຝຕ຺ຕາຍ ຕຕ຺ຕ ຊາກໍ ຊ຺ຂເບຕິ, ບຕິຊ຺ຂາຕິ໌ ອາຍຕິຊ຺ຊາ ຢຸລຈໍນບ຺ປຕິຊ຺ຂາກຕ຺ຕາຍ ຕຕ຺ຕ ຢຸລຈໍນ ຕີຊໍ ຊເບຕີຕິ໌ ບຸຣຝເຊ຺ຂກ ຊ຺ລຊ຺ຊກເຊ຺ຂກ ຈ ບຸຣິເນາ໌ ເນາຫິ ອຕ຺ຕຫິຕຊ຺ຊາ ບຸເຣຕິ, ບຣຫິຕຊ຺ຊາ ຊ຺ລຊ຺ຊຕິ໌ ຊ຺ລຊເລິກຫິຕຊ຺ຊາ ບຸເຣຕິ,

បរលោកហិតត្ថា ព្ចដ្ឋតិ៍ ឰកយលោកហិតត្ថា ប្ទុរតិ, លោកុត្តរហិតត្ថា ព្ចដ្ឋតិ, ឲ្យតិ, ករចយតីតិ៍ ប្ញុយស្សបក៌ ប៉ុនក៌ ប្ញុរិនលិក្ខានិ៍ តត្ថិ ប៉ុនក៌ ឲ្យតស្សាតិ តប៉ុនក៌ “ឃស្ស បត ឆយ្ទស្សា”តិ កាចទ្វាបឆយ្ទស្ស៍ “តំ”តិ ឥត្ថបញ្ចាក៌ យហាយណ្ហាត់ ឃត្តាត់ ឌាតិរកង៉ លិរក្ខតិ ខារោបតីតិ លិក្ខ៍ លក្ខលាបិឌកា តិមិតត្តិ បញ្ញាតត្ថិ ពល្យាហ បិបក៌ ពយ្ទចិបិក៌ ឲរតតាតិ តិមិត្តា៍ កិរិយា ព្យុត្តា៍ អាឃ្យុកត្តិ ពឃ្យិយតិ បដ្ឋិរិយតីតិ អាពរប្យា៍ បរេត្តរបរតលិក្ខាឥរយា៍ រយាច អចិបកាឌិការចា៍ “ចចរតស្វចា”តិ ព្ទត្តិបដ្ឋប្ញុរិបបដ្ឋាឌីស្ទ ច៍ “ចចតរត្វស្ទ ចា”តិ ព្ទត្តិ បណ្ហាត ប្ញុរិបបណ្ហាតាឌិ អរត្វស្ទ ច៍ “តិមិត្តបរក្ខា ចិយា”តិ តិមិត្ត បរក្ខា អក្ខជារត បិពរជិ ចិយាតិ៍ ត បិពរជិ ឌិរដ្ឋា៍ អបិពរជិ បត ពត្វចិ ឌិរដ្ឋាតិ អឆិប្បាយរយា៍ “កចត្តិ បដ្ឋត្យត្តិរយា”តិ បដ្ឋបត្វតរយា៍ “កចត្តិ លិក្ខាឌីតិ”តិ អដ្ឋកចាតរយា៍ តត្វ ហិ ព្ទត្តិលិក្ខាឌីត់ រហត្យកាច លក្ខលាត្តិ ព្យុត្តា៍ “ឲតស្មិ បតី”តិ ច ឌាតិយា បតិ, ឌរាយរហ៌ រហាតិ៍ អបតិ ត រហាតីតិ ឲត្វចិយ រហត្យ ថលកាចបិពដត្វំ ព្យុត្តា៍

ចត្វទ្វរប៍ តិទ្វត្តិតរយត ចចតត្វា កចត្តិ៍ ឆាត្យ ក្ខយំ តាយ យរតាឆាត្យ យរតាចិញ្ញាណឆាត្យ ក្ខយំ៍ “អចត្វា”តិ ហឥយ ចត្វំ អចត្វា៍ “តំ”តិ ហឥយ ចត្វ ទ្វប៉៍ “បញ្ចា”តិ បញ្ចាចត្វតិ៍ “រតប៉”តិ រតប៉ ព្យុបលិឌីត់ “តត្វ ព្យុត្តា”តិ បដ្ឋារត ព្យុត្តា៍ “ឃំ ទ្វប៉ តិស្សាយា”តិ ឃំ ទ្វប៉ តិស្សាយ យរតាឆាត្យ ច យរតាចិញ្ញាណឆាត្យ ច ចត្តត្តិតិ ព្ទប៉ បិឌ៉ តិដ្ឋិបតិ៍ “អតញ្ញា បាឆាររលាស្ទ ដារតស្ទ”តិ ចក្លូ ចត្វាឌីហិ អញ្ញាចត្វហិ អបាឆាររលាស្ទ ព្យុបលិព្យុបលដ្ឋារតស្ទ៍

ឌីចិតទ្វរប៍ “អាឆិប្បច្ចយោរកតា”តិ អឆិបតិកាចរយារកត៍ “អឆិបតិការចា”តិ ច ព្ទត្រិយបច្ចយ កិច្ចំ ព្យុច្ចតិ៍ ត អឆិបតិ បច្ចយកិច្ចំ៍ “ឌីចត្តិ”តិ ហរិតកាចំ ត ចិឌហត្តិតិ ព្យុត្តា រហាតិ៍ ត ហិ តាតិ ឲពរត្តត ឌីចត្តាតិ តាយ រហាត្តិ៍ ឌីចិត ទ្វបស្ស ឲពត្ត ពយ្ទឌស្ស ឆាហិដ្ឋា អត្យុបលដ្ឋត្វា៍ ពយ្ទឌទ្វបិតិ ឌីចត្តិ រយចាតិ បព្ទរត្ថា “ពរយ្ទ អបរត្តបិ”តិ ពយ្ទរចតតាយ ប្ញុរត្ត តិទ្វដ្ឋត្វា ព្យុត្តា៍ តឥត្វំ ញូតិររករតា បិពដំ ពររារត្តា “តឆាហិ”តិអាឌិយាហ៍ “ព្ទតរ ទ្វបិតិ”តិ ចិត្តឌទ្វបិឌីតិ៍ ឲពចិឆិចាររា តាយ បញ្ចទ្វារចិឆិចាររា៍ យរតាទ្វារចិឆិចាររា ឲពឌចត ចាររាតិ ព្យុរត្វា៍ បរិច្ឆិត្តំ រហាតិ៍ ពស្ទា, ឲរពពស្ទិ ចិឆិចាររ តិទ្វរដ្ឋ កចក្ខ បយរយ អបឌិបស្ស ទ្វបបត្តាតស្ស បិត្យុត្តាចរតាតិ អឆិប្បាយរយា៍ តញ្ចា រលា ទ្វបចិរបប៉ ឌាតត្តរស្សច បិពដំ រហាតិ៍ អឌាតត្តស្ស បត តដ្ឋលាយរត្វ អបិពដំ៍ ពស្ទា, តាឌិបស្សបិ ឪត្យុឌទ្វបបត្តាតស្ស រឆាក៌ បចត្តតរតា៍ ឃស្សហិ រឆាប បយ្ទដ្ឋិរតត ទ្វបបត្តាតត យុឲទ្វប៉ ត្យុញ្ញាណ្ហ រហាតិ៍ តស្ស រឆារប តិទ្វរដ្ឋបិ តំ ទ្វប៉ រឆាក៌ ត្យុញ្ញាណ្ហរយច លាយតីតិ៍ “ឪត្យុឌាហារឌាតត្ថា បត្តតិ បច្ចុប្បត្តុំ”តិ អឆិការរា៍ ឲក៌ អដ្ឋាបច្ចុប្បត្តុរយច រហាតីតិ ព្យុត្តា៍ ត ត្យុ ចក្លូរយាតាឌីតិ ពយ្ទឌទ្វបបត្តាតាតិបិ បចត្តិការល ពឥាចិ ស្វប្យបត្តាតិ, ពឥាចិ បបត្តាតិ, ពឥាចិ អប្យបត្តាតិ ឌិស្សត្តិតិ៍ បច្ចំ, តឆា បចត្តិ បត បត្តាត ចិរច្ឆរឥត ត រហាតិ, តាតាចិឆ្ឋិរត្ត ច ឲរពពស្ទិ បត្តារត រតប៉ ប្យុតឈដត់ តាយ តត្ថិ៍ បក៌ អរត្ថា អរត្ថារយច រហាតិ៍ ពាឆិររាច ពាឆិររារយចាតិ អឆិប្បាយរយា៍ “យឌិ ឲច៉”តិ ឲច៉ យឌិ និយាតិ អរត្វា៍ “អទ្វប ឆយ្ទាត់ បត្តតិ បច្ចុប្បត្តុំ”តិ អឆិការរា៍ “ចិបិកាតី”តិ កចក្ខក្វតាតិ ចិបិកាតិ៍ ឲពបត្តតិចរបត បចត្តិស្សត្តិរយច, តស្ទា រតប៉ តាតាយត្តតិ បច្ចុប្បត្តុំ តាយ ត ចត្តត្តិ៍ ពស្ទា, ឃាចឌីចប្បិ ឲព ពយ្ទតិត្តាត្តតាតិ អឆិប្បាយរយា៍ “ព្ទតរាតិ បតា”តិ ព្យុបលិ ព្យុបល ក្រិយចិត្តាតិ បត៍ “តឥាររយ្ទលា”តិ តិទ្វដ្ឋាររយ្ទលា៍ អដ្ឋាតប្យរលាត្យុការចត បចត្តត្តិរយច៍ ត បត ចិត្តឌទ្វបិឌីតិ ចិយ អត្វរតា ឌតពបច្ចរយ តិទ្វរដ្ឋ តិទ្វដ្ឋត្តិ៍ អឃំ អទ្វបឆយ្ទាត់ ឌីចត្តរត្វ ចិរបរយាតិ អឆិប្បាយរយា៍ “អឃយរត្វា ចត្វរត្វា”តិ អទ្វប ឆយ្ទាត់ ឌីចត្តាតាចិរបរយា ចត្វរត្វា៍ ឃឆា ទ្វបបត្តតិឃំ អតត្តរ បច្ចរយា តាយ

នត្ថិ។ ចុតិកាលេ កដត្តារូបសន្តានស្ស កិញ្ចិ បច្ចយត្តំ អនុបគន្ត្វា តិដ្ឋន្តិ។ តេន កដត្តារ បិតុក្ខណេចា នាម តេសំ នត្ថិ។ ន តថា អរូបសន្តតិយំ។ តត្ថ បន ចុតិចិត្តស្សបិ បដិសន្ធិយា អនន្តរ បច្ចយោ ហុត្វា តិដ្ឋន្តិ។ តេន កដត្តារបិតុក្ខណេចា នាម តេសំ អត្ថិ។ អយម្បិ អរូបធម្មានំ ឋិតក្ខណេ ចិរសេសោ។ តស្មា អរូបធម្មានម្បិ កម្មជរូបានំ វិយ តិច្ច ឋិតិតយោគេន ឋិតត្តា សន្តតិ បច្ចុប្បន្ន នាម ន

កបេយ្យាតិ ន ចោទេតព្ពន្តិ។ កុសលា កុសល ក្រិយចិត្តានិ នាម អកម្មជានិ ហោន្តិ។ ចិត្តជរូបានិ វិយ អតីតំ កម្មំ អនបេក្ខិត្វា

តង្ខណិកេហិ នានាបច្ចយេហិ ឧប្បជ្ជន្តិ។ តស្មា តេសំ ឋិតក្ខានំបិ សតំ អឋិតក្ខានំ ចិត្តជរូបានំ វិយ នានាសន្តតិ បច្ចុប្បន្ន នាម អត្ថិ។

ឋិតក្ខណា ចិរសេសោបិ អត្ថីតិ អធិប្បាយោ។ ឯត្ថ កេចិ ចទន្តិ។ រូបានីម្បិ ឋិតិតំ នាម អត្ថិ។ យទោ តេសំ ហរិតតា ច អហរិតតា ច

រូហនត្ថា-អរូហនត្ថា ទិស្សតីតិ។ ចុច្ចតេ, យទិ តេសំ ឋិតិតំ នាម អត្ថិ, អរូបឋិតិតំ ចា សិយា, រូបឋិតិតំ ចា។ តត្ថ សចេ អរូបឋិតិតំ

ហោតិ។ យថា តេន សមន្នាគតោ សត្តោ បុនប្បុនំ មរិត្វា បុនប្បុនំ កដត្តរេ បិតុក្ខចន្តិ។ តថា រូបានិបិ មរិត្វា កដត្តរេ បិតុក្ខចេយ្យុំ។ អថ

រូបឋិតិតំ សិយា។ យថា សត្តានំ ចក្ខាទិ អវេក្ខុ ឋិតិត សន្តានេ ភិវេន្ត តានិ អក្ខានិ បុន ឋិតក្ខានិ កាតុំ ន សក្កោន្តិ។ តថា រូបានិបិ ពេន្ធេសុ

ចា សាខាសុចា ឋិតេន្តសុ ឋិតិតសន្តានេ ភិវេន្ត តេឋវន្តាចា សាខាយោ ចា បុន អញ្ញត្ថ ទេវបេតុំ ន សក្កា កវេយ្យុំ។ សក្កា ឯច កវន្តិ។ តស្មា

តត្ថុកមំបិ ឋិតិតំ នាម តេសំ នត្ថីតិ ចដ្ឋព្វំ។ ចិកាចតិបវេទេ។ ន ហិ តេសំ កម្មំយេច ឋិតិការណំ ហោតីតិ ឯត្ថ កម្មំ ឋិតិការណំ ឯច ន

ហោតីតិ យោជេតព្វំ។ តេនាហ "អាហារជានីនំ"តិអាទិ។ ឯកកលាបេ គតា បចត្តា សហជាត បច្ចយា, តេហិ អាយត្តា បដិពន្ធាតិ

ចិក្កហោ។ កម្មជានំ រូបជនកបច្ចយានំ ជនកានុភាវេចា នាម រូបកលាបានំ ឧប្បាទក្ខណេ ឯច ចរតិ, ន ឋិតិក្ខណេ។ ឧបចយសន្តតិយោ ច

ឧប្បាទក្ខណេ លព្ភន្តិ, ន ឋិតិក្ខណេ។ តស្មា តា ជនកបច្ចយានុភាចក្ខណេ លទ្ធត្តា កុតោចិជាតនាមំ លភន្តិ។ ជរតាបន ឋិតិក្ខណេ ឯច

លព្ភតិ, ន ឧប្បាទក្ខណេ។ តស្មា សា កុតោចិជាត នាមំ ន លភតិ។ យទិ បន អាហារជានីនំ រូបធម្មានំ ឋិតិ នាម អាហារាទិ

ជនកបច្ចយាយត្តា កវេយ្យ។ ជរតាបិ ជនកបច្ចយានុភាចក្ខណេច លព្ភមានា សិយា។ ឯចញ្ចសតិ, សាបិ កុតោចិជាត នាមំ លភេយ្យ។ ន

បន លភតិ។ តស្មា តេសំ ឋិតិ នាម ជនកបច្ចយាយត្តា ន ហោតីតិ ពលមេត្ថំ ទស្សេន្តោ "ពលវា"តិអាទិមាហ។ "ឧបត្ថម្ភមានា"តិ

កលិបត្តរេ ចត្វា ឧបត្ថម្ភមានា។ "ន ពលឋិតិប្បវត្តិយា"តិ ពលឋិ តិការេចន បវត្តិអត្ថាយ ឧបត្ថម្ភន្តិ, អនុបាលេតីតិ យោជនា។

សព្ពេសំបិ រូបារូបធម្មានំ។ "តំ"តិ ចិកាចតិចចនំ។ "ពលំ បនា"តិ ឋិតិតរូបំ បន។

អាហាររូបេ។ "សចត្ថុកចចនំ"តិ គោជនាទិ ចត្ថុនា សហ បចត្តតីតិ សចត្ថុកំ។ ចចនំ។ ន ហិ និព្ពត្តិតំ អាហារ រូបំ នាម កពឡំ កាតុំ

សក្កា ហោតីតិ។ "ចិចេចិតានី"តិ បវេន កិវេច្ចន ចិកខិតានិ។ ចិសុំ ចិសុំ កតានិ។ "បញ្ចសា ចិកាកំ គច្ឆន្តី"តិ ឯកំ កាកំ បវឡកា ភាចន្តិ។

ឯកំ កាកំ ឧទរក្កិ ឈាបេតិ។ ឯកោ ភាគោ ឃុត្តំ ហោតិ។ ឯកោភាគោ កិមិនំ។ ឯកោភាគោ រសកាចំ អាបជ្ជិត្វា សោណិតមំសាទីនិ

ឧបត្ថម្ភយតីតិ ឯចំ ចុត្តនយេន បញ្ចសា ចិកាកំ គច្ឆន្តិ។ "លេវេក"តិ លេវកិយ គន្ធេ។ "តលោ"តិ អាយាសយតោ។ អនុចរន្តោ ហុត្វា។

"តស្សា"តិ រសកាគស្ស។ "ក្ខតេស្ខ"តិ មហាក្ខតេសុ។ សហ ពុទ្ធីយេន ចត្តតីតិ សេទ្ធីយោ។ ការោយោ។ ឧទយតីតិ ពុជា។ ទការស្ស ជការោ។

អថតិ ជនេតីតិ ពុជា។ អចសទ្ទស្ស ពុការោ។ "អត្តនោចត្ថុំ"តិ អត្តនោនិស្សយក្ខតំ រូបកាយំ។

"អញ្ញាបទេសោ" នាម រូបស្ស លហុតាទិអាទីសុ អញ្ញស្ស រូបស្ស ក្រិយាមត្តការេន អបទិសនំ ចុច្ចតិ។ "ឧក្កោតោច និប្ផាទិតំ"តិ

យុញ្ជតោច ជនិតំ។ យថាហិ សន្តំ អនិប្ផន្នរូបំ អជាតិ ឆម្មត្វា ឧក្កតោ កម្មាទីហិ ជាតំ នាម ន ហោតិ។ កម្មាទីហិ ជាតំ បន និប្ផន្នរូបំ

นิสฺสาย นิสฺสยภูตา ธาตูปจาเรน วิญฺญตฺติทฺวยํ จิตฺตชนฺติอาทินา วุจฺจติฯ น ตถา อิทํ นิปฺผนฺนรูปํฯ อิทํ ปน ชาติธมฺมตฺตา สุการโต จ กมฺมาทีหิ ปจฺจเยหิ นิปฺผาทิตํ ชนิตนฺติ วุตฺตํ โหติฯ “รูปํ”ติ วุตฺเต อนิปฺผนฺนรูปมฺปิ ลพฺภตีติ ตโต วิเสเสตุํ รูปรูปนฺติ วุจฺจตีติ อาห “รุปฺปนลกฺขณ สมฺมตฺต”ติอาทิฯ ตตฺถ “รุปฺปนลกฺขณํ” นาม สีตาทีหิ วิการปตฺติลกฺขณํฯ ตมฺปน อนิปฺผนฺน รูเป มุขฺยโต น ลพฺภติฯ นิปฺผนฺนรูเป เอว ลพฺภติฯ กสฺมา, นิปฺผนฺนรูปสฺสหิ นานาวิกาโร วิการรูปนฺติ วุจฺจติฯ ลกฺขณํ ลกฺขณรูปนฺติ วุจฺจติฯ วิการสฺส ปน วิกาโร นาม นตฺถิฯ ลกฺขณสฺส จ ลกฺขณํ นาม นตฺถิฯ ยทิ อตฺถีติ วเทยฺย, วิการสฺส วิกาโร, ตสฺส จ วิกาโร, ตสฺส จ วิกาโรติ อปริยนฺโตเยว สิยาฯ ตถา ลกฺขเณปีติฯ

อากาสธาตุยํ “ปกาสนฺตี”ติ อิทํ เอกํ อิทํ เอกนฺติ ปญฺญายนฺติฯ “ปริจฺฉินฺทตี”ติ อาห “ปริจฺเฉโท”ติอาทิฯ “อสมฺมิสฺสํ”ติ วตฺวา ตทตฺถํ วิวรติ “เอกตฺตํ อนุปคตํ”ติฯ ปริจฺฉินฺทียตีติ ปริจฺเฉโทติ อาห “เตหิ วา”ติอาทิฯ “เตหิ วา”ติ กลาปนฺตเรหิ วาฯ “อตฺถโต วา ปเนสํ วา อกตํ”ติ อตฺถโต ปกฺขิกํ วา ปเนสํ ปกฺขิกํ วา อกตํฯ ปริจฺเฉท กฺริยายตฺตํ ปริจฺเฉโทติ อาห “เตสํ วา”ติอาทิฯ “เตสํ วา”ติ กลาปนฺตรานํ วาฯ “อยํ ปน”ติ อยํ ปริจฺเฉโท ปนฯ “ตสฺสา”ติ ปริจฺเฉทสฺสฯ โส ปิญฺญายํ วุตฺโตติ สมฺพนฺโธฯ “ญาติ กตฺวา”ติ เอวํ ยตสิกตฺวาฯ “เอเตหี”ติ เอเตหิ ยถาวุตฺเตหิฯ “อญฺญมญฺญํ อพฺยาปิตตา”ติ ทฺวินฺนํ ติณฺณํ วา รูปกลาปานํ เอกกลาปตฺตุปคตํ อญฺญมญฺญํ พฺยาปิตา นาม, ตถา อนุปคตํ อญฺญมญฺญํ อพฺยาปิตตา นามฯ เตนาห “เอกตฺตํ”ติอาทิฯ “ตตฺถา”ติ ติสฺสํ ปิญฺญายํฯ “นานากลาปคตานํ ภูตานํ”ติ เอวํ กลาปปริยนฺตตา เอว วุตฺตา โหติฯ

วิญฺญตฺติทฺวเย “สมญฺญา”ติ วิญฺญตฺติ สมญฺญาฯ “เตนา”ติ จลยมาเนน กายงฺเคนฯ “เตหี”ติ ปจฺจกฺเข ฐิเตหิ ชเนหิฯ ตตฺถาติอาทีสุ “กายงฺควิการํ กโรนฺตสฺสา”ติ อภิกฺกมาทิ อตฺถาย หตฺถปาทาทีนํ กายงฺคานํ จลน สมฺมตํ วิการํ กโรนฺตสฺส อุปฺปชฺชนฺตา จ สมฺพนฺเธน จิตฺตชวาตกลาเป ยถาธิปฺเปต วิเสสาธิยุตฺตา เอว อุปฺปชฺชนฺตีติ โยชนาฯ “ยถา วา ตถา วา อนุปฺปชฺชิตฺวา”ติ อภิมตโต อนุปฺปชฺชิตฺวาติ วุตฺตํ โหติฯ ยสฺส วา ปน กายสฺสฯ “เตหี”ติ จิตฺตชวาตกลาเปหิฯ นิยามโก นาวานิยามโกฯ “เต ว”ติ เตจิตฺตชวาตกลาปสงฺขาตาฯ เอวํ สกลํ กายงฺคํ นิเนสฺสติฯ สกลกายงฺคํ นาวาสทิสนฺติ วุตฺตํ โหติฯ “วาเรตฺวา”ติ วิคฺคหิตฺวาฯ กถํ ปน สา นิยามกสทิสี โหตีติ อาห “ยถาหี”ติอาทิฯ ยเทวํ สกฺโกตีติ วจนํ วุตฺตนฺติ สมฺพนฺโธฯ “กตีปยชวน วาเตหี”ติ วุตฺติ ชวนวาเตหิฯ “ตโต”ติ ยสฺมึ วาเต จลน สมฺมตํ เสวนฺตํ ปิปตํ ฐายติฯ ตโต จลนวาตโตฯ สตฺตยุตฺต สนฺตารณานิ เอว สมฺปชฺชนฺติ, น จลนสมฺมตํ เสวนฺตํ ปิปตํฯ “เอกตฺวา”ติ เอกิสฺสํ อฏฺฐกถายํ นานาชวนวีถีสุ ลฯ รูปุปตฺถมฺภเน จ ยุชฺชติเยวฯ น เอกิสฺสาย ชวนวีถิยํ เอว ยุชฺชตีติ อธิปฺปาโยฯ ยทิ นานาชวนวีถีสุ ตถา รูปุปตฺถมฺภกญฺญ กเรยฺย, เอวํ สติ, อตฺถนฺตรา พหุ นวจฺจาราปิ สนฺติฯ ตตฺถ กึ ตทุปตฺถมฺภนํ สมฺปชฺเชยฺยาติ อาห “ตถาหี”ติอาทิฯ ตตฺถ “อุตุชรูปสนฺตติ ปิ”ติ นวสมเย ปวตฺตานิ อุตุชรูปกลาปสนฺตานกานิฯ “ตทาการ จลนฺตี”ติ ตสฺสา จิตฺตชรูปสนฺตติยา อาการํ จลนฺติฯ ปจฺฉิม ปจฺฉิมานิ รูปกลาป สนฺตตีนิ อปราปรํ อุปฺปชฺชนฺตีติ สมฺพนฺโธฯ ปุริมปุริมานิ รูปกลาปสนฺตตีนิ วิคตธมฺมตา จ เตสํ น สิยาฯ น จ เต วิคตธมฺมา น โหนฺติฯ อญฺญถา เทสนฺตร สงฺกมน จลนํ เอว น สิยาฯ จลนํ ปิหิ นานากฺริยานํ ปิตฺถาโรว วุจฺจติฯ นานากฺริยา จ นาม นานาธมฺมา เอวฯ ยสฺมา จ องฺคปจฺจงฺคานิ ลหุลหุ จลนฺติ นาม โลเก ปญฺญายนฺติ ชีวํฯ ตสฺมา เตสํ วิคตธมฺมตาปิ ทฏฺฐพฺพา โหตีติฯ เอวํ น

ទេសំ លហិកយរហ៍ ជនេយ្យតិ, យំ ទ្វបិទ្វបឆយ្ហាតំ អតិច្ចលក្ខណត្តិ ចុច្ចតិ៑ អព្យាបាទ ឆយ្ហតា ច អចយសចត្តិតា ច ទេសំ ត សិយា៑ ត ច ទេ អព្យាបាទ ឆយ្ហា, ត អចយសចត្តិ ឆយ្ហា ច ត ហោន្តិ៑ អញ្ញាឆា បច្ចយាយត្ត ចុត្តិតា ឲុច ទេសំ ត សិយា៑ បច្ចយាយត្ត ចុត្តិតាតិ ច បច្ចយេ សតិ, ទេ ចត្តត្តិ, អសតិ ត ចត្តត្តីតិ ឲុចំ បចត្តា បច្ចយាយត្ត ចុត្តិតា យស្មា ច បច្ចយសាយក្កិយំ សតិ, ទេ ចត្តត្តិយេច៑ ទេសំ ចត្តតត្វាយ ពោតចិព្យាបិទេត កិច្ចំ តត្ថិ៑ ទេ យាចត្តត្តតិ ច អត្តតោ ចយេសត ចត្តត្តិ៑ បច្ចយេ អសតិ, ត ចត្តត្តិយេច៑ ទេសំ អចត្តតត្វាយ ពោតចិព្យាបិទេត កិច្ចំ តត្ថិ៑ ទេយាចត្តត្តតិ ច អត្តតោ ចយេសតចត្តត្តិ៑ យស្មា ច ទេសំ បច្ចយាយត្ត ចុត្តិតា តាយ ទេលិទេព ចិញ្ញាតំ បច្ចក្ខទោតាឌិដ្ឋា៑ តស្មា ទេសំ អព្យាបិទតា ច អចយសចត្តិតា ច ជដ្ឋព្វា ហោតិ៑ ឲុទោត ទេសំ សទ្ធាហិ សត្តបុក្កល អត្តាកាទេហិ សទ្ធាសោ សុញ្ញា ជនេយ្យតិ, យំ ទ្វបិទ្វបឆយ្ហាតំ អតត្តលក្ខណត្តិ ចុច្ចតីតិ៑

“ចឌីកេឌំ”តិ អក្ខរ បឌកាចបត្តំ ចឌីយយសក្ខប្បកាទំ៑ ដ្ឋបិឌិត្ថពបឆចិឆាត្យេយា តាយ ពយ្ហឌ បឆចិឆាត្យេយា៑ តាសុ សឈ្ឈដ្ឋតត្តិ សព្ពទេគ្គា៑ អត្តតា សហឌាទេតតយេត អាការចិការទេត ដ្ឋបាច្ឆតិ, យេត ច ដ្ឋបលព្ភតីតិ សព្ពទេគ្គា៑ អញ្ញាត្ត សត្តាតកតា សទ្ធា ចត្យឌទ្វបឆយ្ហាបិ ពត្តចិ ដ្ឋបិឌិត្ថកាតិ ចុច្ចត្តីតិ អាហ “ចត្យឌក្ខតាយ ឲុច ចា”តិ៑ ក្ខីសុធាត ពទេណស្ស ពទេលបទេក្ខ ចលតាការប្បចត្តា ចិត្តឌបឆចិឆាត្យ ធាតបទេក្ខ បឆចិឆាត្យំ សឈ្ឈដ្ឋយាតា ពយ្ហឌបឆចិយំ ឲុច ឈេដ្ឋតិ៑ ព្ពាទ បឆចិយំ ត ឈេដ្ឋតីតិ ត សក្កា ចត្តុំតិ ពត្វា ព្ពឆ ឲុចក្កហលំ ពតំ៑ “ចិការ ក្ខយច្ចា”តិ កាយចិការ ចឌីចិការ ក្ខយច្ចា៑ ពឆំ បត អសយ្ហិស្ស ពត្វា ទេចឌិតព្ពត្តិ អាហ “ឲុត្តចា”តិអាឌិ៑ យំ បត តាសំ ឈេដ្ឋតប្បការចិឆាតំ អត្ថិតិ សព្ពទេគ្គា៑ “តាសំ” ចិត្តឌបឆចិតំ៑ “តំ តំ ចណ្ឌត្តបត្តិយា”តិ ព, ឈា, ឌិចណ្ឌត្តបត្តត្វាយ៑ យំ បត កាយចិញ្ញាត្តិដ្ឋាទេត ‘អយច្ចា អទេត្វា ដ្ឋបរិ អក្ខរប្បត្តិ ចិចាទេលាយំ បិពេដៅ កចិស្សតី’តិ ចុត្តំ៑ តំ ព្ពឆ បិពេដំ ពទេទាទេគ្គា “ឲុត្ត ចា”តិអាឌិយាហ៑ ទេតទេតច ហិ ម្ពលឌីកាយំ ចុត្តត្តិ សព្ពទេគ្គា៑ “ឲុត្ត ចា”តិ ម្ពលឌីកាបិទេធ៑ “បុព្ពាការេក”តិ បរិព្យត្ត អក្ខរប្បចត្តចិឌិទេតា បុព្ពាការេក៑ “តាតាឌចតចិឌីហិ”តិ តាតប្បការេហិ ឌចតចិឌិចាទេហិ៑ “បឆយឌចតចិត្តស្សបិ”តិ បរិព្យត្ត អក្ខរប្បចត្តិចិឌិយំ ដ្ឋប្បត្ថបឆយឌចត ចិត្តស្សបិ៑ តស្ស អាទេសចតច្ចា តាយ តទេតា បុរិមេហិ ចិឌិចាទេហិ ឲុច លទ្ធំ សិយាតិ អធិប្បាយេយា៑ “អាទេសចតំ”តិ ច ដ្ឋបចាទ ចចតំ ជដ្ឋព្វត្តិ ទេហដ្ឋា ចុត្តយេច៑ “តស្សា”តិ បរិព្យត្តក្ខរស្ស៑ ចុត្តច្ចា សក្ខសទេត្វស្ស៑ “ឌីឈយុច្ចទេ”តិ បច្ចាឌីឈា ចុច្ចត្តិ៑ យិចិត្ត បញ្ញាបិទេធ៑ “សាធិទេព ចីហិចាហសទេត”តិ ចីហិឆព្ពាបុទេទា សពេដៅ ចីហិចាទេហា តាយ៑ ចីហិចាហាតំ សាធិទេព សតស្មិ៑ អភិយញ្ញាតំ អភិយាទេតា៑ “ទេសសទេយត្វ កាយចិញ្ញាត្តិយំ ចុត្តតេយ តា”តិ តធាហិ ចលតចិត្តឌទ្វបសត្តតិយំ បចត្តាតីតិអាឌិតា ចុត្ត តទេយតាតិ អទេត្វា៑ ព្ពាឆ បត ចឌីទេកឌការ ចិត្តឌសក្ខសត្តតិយំ បចត្តាតិ ដ្ឋត្យឌទ្វបសឈ្ឈាដៅតីតិអាឌិតា ចត្តត្តុំ៑ ទេតតាហ “យធាសយ្ហំ”តិ៑ “បចត្តតទេត្វា”តិ អភិក្កយតាឌិ សញ្ញាយតាឌីតំ បចត្តាបតទេត្វា៑ “ឲុត្ត ចា”តិអាឌីសុ៑ “ទេពាទេឆត្យ កាយតា ទេហិទេតស្វ”តិ អភិក្កយតបដិក្កយតាឌីសុ កាយចិញ្ញាត្តិ ច, សុត្តត្ត សញ្ញាយតាឌីសុ ចឌីចិញ្ញាត្តិ ច បទំ ទេពាទេឆត្យកាយតា ទេហិតាតិ ជដ្ឋព្វា៑ “ក្ខីសុ ទេពាឆពចិញ្ញាត្តីស្វ”តិ ទេពាឆពកាយចិញ្ញាត្តិ ទេពាឆពចឌី ចិញ្ញាត្តីសុ៑ បុរិយា កាយចិញ្ញាត្តិ, បច្ឆិយា ច ចឌីចិញ្ញាត្តិ៑ បច្ឆា សុទេគ្គត យទេតាក្ខាទិព ឌចទេតត ឲុច ចិញ្ញាយតិ, ត បច្ចាក្ខាទិព ឌចទេតតាតិ យោឌតា៑ ចក្ខុចិញ្ញាណ ចីឆិយា ពទេហត្វាតិ សព្ពទេគ្គា៑ “កាយចិញ្ញាណ ចីឆិយា”តិ ចឌីកេឌំ អពត្វា ហត្តក្កហលាឌិ ចយេសត អធិប្បាយ ចិញ្ញាបទេត អយំ កាយចិញ្ញាណចីឆិ ជដ្ឋព្វា៑ ពស្មា បត សយច្ចាចិញ្ញាយតីតិ ចិញ្ញាត្តីតិ អយំ ចិពេប្បា ចុទេត្វាតិ អាហ “សាហិ អត្តាតំ”តិអាឌិ៑ “យទេញ្ញ”តិ ចិញ្ញាត្តិក្កហលចីឆិ អធិប្បាយក្កហលចីឆិតំ យទេញ្ញ ពឆំ បចត្តកចិញ្ញាត្តីសុ អធិប្បាយំ ចិញ្ញាទេបតិ, សយច្ចាចិញ្ញាយតីតិ ទេក្ខ អត្វា លព្ភត្តីតិ អាហ “ក្ខីសុ បតា”តិអាឌិ៑ អយំ អភិក្កយតិ, អយំ បដិក្កយតីតិ ឌាតត្តា អភិក្កយតបយោពច្ចា

តប្បយោគ ជនកចិត្តុប្បា ជាតន្តិ “បរស្សគណ្ហ”តិ ចោរិកាយតាវហិតម្បិ បរស្សចនតសន្តំ រាគចិត្តុប្បា ជាតន្តិ ពេតន ចុត្តំ មូលជីកាយំ បនំ ចោរិកាយតាយ ចិតាបិ អភិក្កមតាទិប្បចត្តនេតន សោចិត្តសហកុចិការោ អធិប្បាយំ លំ ន្តិធាបិ ចិន្ណាត្តិ ឃេចាតិ

ចិការរូបេបុ “គមូយោគ្យ”តិ អភិក្កមតាទិគមូបុ ឃោជេតុំ យុត្តំ អជន្ធតា ចុទ្ធតិ ឋិឈប្បចត្តិ សា លក្ខណំ អស្សាតិ ចិក្កហោ សរីរ ក្រិយាត្មកុលោ គមូឮ្ណាការចា លក្ខណំ ឃស្សាតិ សយាសោ “ធាតុយោ”តិ យហាក្ខតធាតុយោ ចា, បិត្តសេមាទិធាតុយោ ចា បុតិមុខសប្បសន្តាតស្ស អាបស្ស បរិយុដ្ឋានត្តិ ចាគ្យំ អសឃាការោ តាយ ចហិតុំ អសក្កុណោឃ្យការោ “សា បចត្តតី”តិ គាឃលហុតា បចត្តតិ ឆន្តិ គរោនុត្តិ សរីរកតា ធាតុយោតិ អធិការោ កុសំ យារេតីតិ អាយរិកោ ឥការោ អាគយោ គាយតិកយចិលុប្បគោ ចោរកណោ តស្ស កឃេត បរិយុដ្ឋិតំ “ចិចនុយាតំ”តិ ចិនុបំ ហុត្វា ចនុត្តំ “មូលក្ខតា ហោតី”តិ អសប្បាយ សេចនេ សតិ, សា បចយំ បរិយុដ្ឋាតិ ឋិតាធិកាចា ហោតិ, ក្លព្យាធិកាចា តាឃ បរិយុដ្ឋិតាឃ ឲច សត្តុបរិយុដ្ឋាតាតិ បចត្តត្តិតិ ចុត្តំ ហោតិ “ត្ថយាបតតិស្សា រូបជាតិយោ រូបកាឃស្ស ចិសេសាការោ ហោត្តិ ត្ថតិ តស្មា ចិការរូបំ តាយាតិ យោជនា

លក្ខណរូបេបុ “ចឃតំ”តិ សត្តិតកាចកយតំ “អាឌិតោ”តិអាទិម្បិ“ក្លបរិតោ”តិ ក្លបរិការគោ “អាចយោ”តិអាទិម្បិចយោ “ក្លបចយោ”តិ ក្លបរូបរិចយោ “អន្ធាតប្បុរណចសេតា”តិ ចស្សសតម្បិ ចស្សសហស្សម្បិ ឌីឈកាលំ អត្តកាចំ បុរណចសេត “ពេតត បរិយារេឃតា”តិ ក្លបសន្តស្ស អត្តតាតត្តំ អចិនេត្តុត្វា តិដ្ឋាត្តិ ចឆ្ពិឃំ អនេត្តាគធំ គត្វា ចុចេត្តត ពេតតបរិយារេឃត តស្ស ច ឲគោកស្ស សត្តតិ បច្ចុប្បត្តស្ស តត្ថ ចិត្តជរូបេបុ អស្សាស បស្សាសាតំ ចា បឆចារហត្ថចារាទីតំ ចា អក្ខរាតំ ចា តិដ្ឋាត្តិ ចឆ្ពិ បចត្តិយោ ជិស្សត្តិឃេច តថា តាតាចិត្តសមុដ្ឋិតាតំ តាតារូបសត្តតីតំ ឋិតិ ក្លតុជរូបេបុ ត្ថរិយា បឆតាតត្តំ បដិច្ច សុលព្យក្ខជតកាតំ តាតារូបសត្តតីតំ តិដ្ឋាត្តិចឆ្ពិបចត្តិយោ ជិស្សត្តិឃេច តថា ពាហិន្ធា ពាលុកពលុកាទិសម្បស្សេត ឋិតុព្យាទិសម្បស្សេត ចាតាតបាទិសម្បស្សេត ចា សរីរេ ក្លប្បត្តាតំ តាតារូបសត្តតីតម្បិ ចក្ខុរោគាទិរូបាតម្បីតិ អាហារជរូបេបុ អាហារតាតត្តំ បដិច្ច សរីរេ ក្លប្បត្តាតំ សមចិសមរូបសត្តតីតំតិ “អឃំ តយោ”តិ ពាហិន្ធាសត្តានេ តិជស្សត តយោ ពេតត អជ្ឈត្តសត្តានេបិ សត្តសត្តាតាតំ ហត្ថបិឌាទិសត្តាតាតំ គោសលោមាទិ សត្តាតាតញ្ច តិដ្ឋាត្តិ ចឆ្ពិបចត្តិយោ តិជស្សតិ “ឌីរណំ”តិ អភិតចាចត្តតោ ហាឃតំ បិត្យត្ថបិធេ “ជិតស្ស អញ្ញាឆត្តំ”តិ អញ្ញា បការោ អញ្ញាធា អញ្ញាធា ការចា អញ្ញាឆត្តំ ឲពេត ជរាចសេតចា តាតារោគាពាធាទិចសេត ចា ចិបរិណាមោ ចុត្តោ “តថា អចត្តាគគយោគតោ”តិ ជាតិរូបមេច អាទិម្បិតិដ្ឋាត្តិ ហោតិ តតោបរំ តមេច ចឆ្ពិ ហោតិ តតោ បរំ តមេច បចត្តិ ហោតីតិ ឲចំ តថា អចត្តាគគយោគតោ ពេតតាហ “សាហី”តិអាទិ “បពាន្ធឃតី”តិ បពាន្ធំ គរោតិ សក្កហកាធាទីសុ បត សុចិឮ្ណាឃ្យា “ឲត្ត ច បច្ឆិយាតី”តិអាទីសុ ចោហារសិន្ធុយត្តកាចំ”តិ បុគ្គលោ សត្តា អត្តា ឌីចោតិអាទិកា បញ្ញាត្តិ តាយ ចោហារ សិន្ធុយត្តា ហោតិ សភាចសិន្ធា ត ហោតិ សាហិ យហាជតេហិ ឈន្ធ បញ្ចាគំ ក្លបិធាឃ បុគ្គលោ តាយ អត្ថីតិ សមូតត្តា ចោហរិតត្តា ចោហារសិន្ធា តាយ សភាចសិន្ធា បត ត ហោតិ តស្មា អរិឃាតំ ចោហារេ បុគ្គលោ តាយ តត្ថីតិ សិទ្ធ្យតិ ត្ថយាតិ បត រូបតិ សភាចសិន្ធត្តា អរិឃាតំ ចោហារេបិ អត្ថីតិ សិទ្ធ្យត្តិ ពេតតាហ “តាទិសេតា”តិអាទិ “សុន្ធធម្មគតិយា សិទ្ធតា”តិ បឆជីធាតុ តាយ សុន្ធធម្មោ ហោតិ សា ក្លប្បាធម្បិ គច្ឆតិ, ជរម្បិ គច្ឆតិ, ភេធម្បិ គច្ឆតិ តស្មា តស្សា ក្លប្បាធោបិ ជរាបិ ភេធោបិ សុន្ធធម្មគតិយា សិទ្ធា តាយ ឲចំ លក្ខណរូបាតំ សុន្ធធម្មគតិសិទ្ធំ បរមត្ថលក្ខណំ ចេឌិតត្តំ តថា ចិន្ណាត្តិ ក្ខឃស្សបិ ចិការរូបត្តឃស្សបិ បរិច្ឆេទ រូបស្សបីតិ ឃថា ច ត្ថយេសំ រូបាតំ តថា

ភិព្វាភស្សបិ ស្វដ្ឋឆ្យុកតិសិដ្ឋ បរយត្វលក្ខណំ អត្តិឈេច៉ កិលេសឆ្យុាហិ អទិឃយេគ្គ អកាចិតេ កចបរយ្យទាឃ ថ្វប្បាទំ កច្ឆត្តិឈេច៉ កាចិតេបត អត្ថប្បាទំ តិទោធំ កច្ឆត្តិឈេច៉ តស្វា កិលេសឆ្យុាតំ អត្ថប្បាទតិទោធាបិ ស្វដ្ឋឆ្យុកតិឃា សិទ្ធា តាយ៉ ឲចំ ភិព្វាភស្សបិ ស្វដ្ឋឆ្យុកតិសិដ្ឋ បរយត្វលក្ខណំ ចេចិតត្ថា៉ អត្តិ កិក្ខេច អជាតំ អក្តតត្តិ ត្ថាទំ ស្វត្តំបិ ឲត្ថ ចត្តត្ថា៉ ឲតេត អទិឃចោហារេទ ភិព្វាភស្ស ឲកេត្តត អត្តិតា កកចតា ចុត្តា ហោតិ៉ តេតាហ “ត្ថាតទចា”តិអាទិ៉ “តសកាចតោ អត្ថបលទ្ធត្តា អតិប្បត្តាតិ តាយ ហោត្តិ”តិ ឲតេត ឲតាតិ អសកាចទ្ធបាតិតិ ច អលក្ខណ ទ្ធបាតិតិ ច អសយុសតទ្ធបាតិតិ ច ត សក្កា ចត្តុំតិបិ ឌីបេតិ៉ កស្វា, ឃឆាសកំ សកាចេហិ សកាចចត្តត្តា ឃឆាសកំ លក្ខណោ ហិ សលក្ខណត្តា បដិសម្ភិទាឃេក្គ សយុសតត្ថាណ ចិកេក្គ ជាតិជទាឃណោភយ្យិ សយុសិតត្តាឆយុស្វ អាកតត្តាតិ៉ អដ្ឋសាលិតិឃយ្យិ អឃេត្វា ចុត្តាឈេច៉ ឃឆាហ បទិតិប្បត្តត្តិ បត្តទសទ្ធបាតិ បទិតិប្បត្តាតិ តាយ៉ ឥសទ្ធបាតិ អបទិតិប្បត្តាតិ តាយ៉ ឃតិ អបទិតិប្បត្តាតិ តាយ៉ ឲចំសតិ, អសង្ខតាតិ តាយ សិឃំ៉ តេសំឈេច បតទ្ធបាតំ កាឃចិកាទោ កាឃចិញ្ញត្តិ តាយ៉ ចឌីចិកាទោ ចឌីចិញ្ញត្តិ តាយ៉ ឈិដ្ឋំ ចិចទំ អាកាសធាតុ តាយ៉ លហុការោ លហុតា តាយ៉ យុទុការោ យុទុតា តាយ៉ កយ្យញ្ញការោ កយ្យញ្ញតា តាយ៉ តិត្ថត្តិ ថ្វបចយោ តាយ៉ បចត្តិ សត្តតិ តាយ៉ ឌីទណាកាទោ ជទតា តាយ៉ ហុត្វា អកាចាកាទោ អតិច្ចតា តាយាតិ សត្ថា បទិតិប្បត្តំ សង្ខតេយចាតិ៉ តត្វ “តេសំឈេច ទ្ធបាតំ”តិ តិទ្ធាទណោ កុម្ភិ៉ តេសំឈេច ឥសត្តំ ទ្ធបាតំ យេឡ្យាតិ ចុត្តំ ហោតិ៉ “ត្ថាតិសត្ថា”តិ ត្ថាទំ សត្ថា ឥសចិធំ ទ្ធបំ បទិតិប្បត្តេយេច សង្ខតេយចាតិ អត្វា៉ ឈត្តចិកដ្ឋកចាឃយ្យិ ចុត្តាច៉ ឃឆាហ បច្ចចិបតលទ្ធា បទិតិប្បត្តាច ហោត្តិ, តោ អបទិតិប្បត្តា៉ សង្ខតាច, តោ អសង្ខតា៉ អបិច តិប្បត្តាបិ ហោត្តិឈេច៉ សកាចឆយុស្វហិ តិព្វាភេយេចកំ អបទិតិប្បត្តំ អតិប្បត្តញ្ញាតិ ច៉ តិទោធសយាបត្តិ ច តាយ បញ្ញត្តិ ច កឆត្តិ៉ តិទោធសយាបត្តិ លោកិយលោកុត្តទាតិ ចា សង្ខតាសង្ខតាតិ ចា បទិតិប្បត្តាបទិតិប្បត្តាតិ ចា ត ចត្តត្ថា៉ តិប្បត្តា បត ហោតិ៉ សយាបជ្ជេត្តត សយាបជ្ជិតត្ថតោ៉ តឆា តាយបញ្ញត្តិ, សាបិហិ លោកិយាទិកេទំ តលកតិ៉ តិប្បត្តា បត ហោតិ៉ តោ អតិប្បត្តា៉ តាយក្កហណចិក្យាកណ្យុត្តាច កណ្យាតីតិ ច៉ ឲតេត លក្ខណទ្ធបាតយ្យិ តិប្បត្តតា សិទ្ធា ហោតិ៉ ចិស្វទ្ធិ យេក្គបត តិប្បត្តំ អតិប្បត្តំតិទ្យកស្ស តិទ្ទេសេ៉ អដ្ឋារសចិធំ ទ្ធបំ បទិច្ឆេទចិកាទ លក្ខណកាចំ អតិក្កយិត្វា សកាចេតេច បទិក្កហេតត្ថតោ តិប្បត្តំ, សេសំ តត្ថិបទឹតតាឃ អតិប្បត្តត្តិ ច៉ តិប្បត្តទ្ធបំ បត ទ្ធបទ្ធបំ តាយាតិ ច៉ ឃំ ចត្យុហិ កយ្យាឌីហិ ជាតំ, តំ ចត្យុជំ តាយ៉ តំ លក្ខណ ទ្ធបចជ្ជិ អចេសសទ្ធបំ៉ លក្ខណទ្ធបំ បត ត កុតោចិជាតត្តិ ច ចុត្តំ៉ សត្ថាភោ្ចំ អាចទិឈេហិ កហិតតាយយត្តត្តា ចត្តិច្ឆាត្យុកតំ ហោតិ៉ ឃំ ទុច្ចតិ, តំ កហេត្វា កចេតត្ថាត្តិ៉

រូបសមុដ្ឋានុឌីបនា តិដ្ឋិតា៉

១៥ល៉ ទ្ធបចិកាភេក ៉“ឲកចិឆតឃំ តាច ឥេស្សតុំ”តិ ទ្ធបចិកាកេតា បចឆំ ឥេស្សតុំ៉ ឲតេត ឲកចិឆតឃោ ទ្ធបចិកាភេកា តាយ ត តាច ហោតីតិ ឥេស្សតិ៉ តំ ត សេយតិ៉ កោត ត សេយតីតិ អាហ “ចក្ខុតិហិ”តិអាទិ៉ “អដ្ឋុត្តិកាទិកេឆេត ចិកជត្តិ ចិចក្ខណា”តិ ឲតេត សត្ថាទ្ធបំ អដ្ឋុត្តិកាតាហិទចេសត ចុចិឆត្តិអាទិកោ ចុចិឆតឃោ ឲច ទ្ធបចិកាកតឃោ តាយាតិ ចិញ្ញាឃតិ៉ តស្វា តេត ត សេយតីតិ ចុត្តំ ហោតិ៉ អបិច បិឡ្យត្ថាឃំ៉ សហេតុកា ឆយុា, អហេតុកា ឆយុាតិអាទិ ចុកេសុ សត្ថាទ្ធបំ អហេតុកេយេច, ត សហេតុកត្តិអាទិ តិឃយកទណយ្យិ ទ្ធបចិកាភេកា ឲចាតិ កត្វា តឆា ចុត្តត្តិ កហេតត្ថា៉ “ត្ថាតទាតិ បតា”តិ កាយាចចទត្តិអាទីតិ បត៉ “ជតកោត បច្ចយេតា”តិ បឆាតចចតេយតំ៉ ថ្វបត្វុក្កាទិ បច្ចឃាបិ កហេតត្ថា ឲច៉ “សដ្ឋុយា”តិ សយាកត្វា៉ “កទឹឃតី”តិ តិប្បាទីឃតិ៉ ឈោឆយុាតិអាទីស្វ៉

“បហិតោ បិ”តិ លិត្តកិត្តតាទិចសេន បហិតោបិ។ “តស្មិំ សតី”តិ សមុទយប្បហានេ សតិ។ កិច្ចបច្ចយាតិ អរហត្តស្ស ច សក្កត្តស្ស ច ឌីបតេតា ទុចិឆំ អត្ថំ ឥនេស្សតំ “អដ្ឋាគត្តា”តិអាទិ ចុត្តំ។ “តត្ថិសយស្សា”តិ រូបនិសយស្ស។ “ខុចំ”តិ ខុចំសន្តេ។ “បហីតំ កចិស្សតី”តិ អភាគតកេច បុត អត្ថុប្បាទត្ថាយ ព្កនេច បហីតំ កចិស្សតីតិ អត្ថោ។ តេតាហ “វុឌ្ឍិត្ថុល”តិអាទិ។ “តាលចិត្តកតំ”តិ លិត្តតាលក្កាលាកំ ចិយ កតំ កចិស្សតិ។ “អតកាចំ កតំ”តិ បុត អកាចំ កតំ។ “បិកេដិ”តិ ឥស្សតាទិកិច្ចចិសេសេហិ បញ្ញាតេតា។ “តទុបិតាយា”តិ តំ វុបតិឆាយ។ ចិកាចតិបិតេឌ។ “អជ្ឈត្តិករូបំ”តិ បទុទ្ធារលំ។ អត្តាតំ អធិកិច្ច បចត្តំ អជ្ឈត្តំ។ អជ្ឈត្តមេច អជ្ឈត្តិកន្តិ ឥនេស្សតិ “អត្តភាចសត្ថាតំ”តិអាទិតា។ តំ ត សុត្តន្តេ។ កស្មា, អជ្ឈត្តឆមុ អជ្ឈត្តិក ឆមុតន្តា អចិសេសេសា អាបជ្ជតីតិ ចក្ខុយាតកាតេលត្តា។ “ទ្វាររូបំ តាយា”តិ បទុទ្ធារបតំ។ កស្មា ទ្វាររូបំ តាយាតិ អាហ “យធាក្កុមំ”តិអាទិ។ បតេតាបិ ខុសតេយា។ “តេសតាតេត រក្ខលត្តំ”តិ ទុកតេសតាតេតតោតា រក្ខលត្តំ។ តត្ថ តេសតាតេតោ តាយ រូបកល្ហេ បញ្ចចិញ្ញាលាតំ ចត្ថុ រូបញ្ច, ត ចត្ថុ រូបញ្ច, អារម្មណ រូបញ្ច, ត អារម្មណ រូបញ្ច ចក្តា មតោចិញ្ញាលស្ស ត ចុត្តំ។ យទិ ចុតេច្ចយ្យ, អារម្មណទុកេ មតោចិញ្ញាលស្ស អារម្មណ រូបំ, ត អារម្មណ រូបន្តិ ទុកបតំ ត លព្ភេយ្យ។ អយំ តេសតាតេតោ តាយ។ ចត្ថុទុកេសុ ហតយចត្ថុចសេន លព្ភយាតំ មតោចិញ្ញាលទុកំ ត ចុត្តន្តិ។ “ទ្វុលសកាចត្តា”តិ សុលុមរូបំ វុបិតាយ ចុត្តំ។ “ទូរេ បចត្តស្សបី”តិ យធា សុលុមរូបំ អត្តតោ សទីរេ បចត្តម្បិ ញាតេលត សីឈំ បរិគ្គហេតុំ ត សក្កា តោតិ, តធា ព្កតំ។ ព្កមស្ស បត ទូរេ បចត្តស្សបិ។ “កហលយោគ្យត្តា”តិ ញាតេលត បរិគ្គហលបត្តត្តាតិ អធិប្បាយោ។ ចិកាចតិបិតេឌ។

“សយំតិស្សយចសេត ចា”តិ សយញ្ច តិស្សយ មហាភូតចសេត ច។ តត្ថ សយំ សមុត្តា តាយ ចោដ្ឋព្ពធាតុយោ។ តិស្សយចសេត សមុត្តា តាយ កន្ធរសា។ វុកយធាបិ អសមុត្តា តាយ ចក្ខុ រូប, សោត សទ្ទា។ យោ បដិមុខកាចោ អត្ថិ, យំ អញ្ញមញ្ញបតតំ អត្ថីតិ យោជតា។ ត ច តាតិ អញ្ញប្បការាតិ ខុច សក្កា កចិតុន្តិ សម្ពន្ធោ។ “អគ្គហ វុបឈាតចសេតា”តិ ចទ្ធតត្ថាយ អគ្គហចសេត, ហាយតាទិ អត្ថាយ វុបឈាតចសេត។ “យំ កិញ្ចិ”តិ ចតុសមុដ្ឋាតិករូបំ កល្យាតិ។ “អាទិត្តុបរាមដ្ឋត្តា”តិ តល្យាមាតេហិ ខុតំ មម ខុសោហមស្មីតិអាទិត្តត្តា, ទិដ្ឋិយា ខុសោ មេ អត្តាតិ បរាមដ្ឋត្តា ច។ “តិច្ចកាល បចត្តិចសេតា”តិ ខុកេត ឌតកកេមុត បដិសន្ធិក្ខលតោ បដ្ឋាយ តិច្ចកាលំ បចត្តិចសេត។ “វុបចទីយតី”តិ ចោហទីយតិ។ “អត្តចិសេសេតោតិតោ”តិ រូបារម្មណស្ស កិច្ចចិសេសេតោតិតោ។ “អសម្បត្តចសេតា”តិ ចិសយដ្ឋាតំ សយំ អសម្បជ្ជតចសេត អត្តតោធាតំ ចា ចិសយស្ស អសម្បជ្ជតចសេត។ តត្ថ ចិសយស្ស អសម្បត្តំ ឥនេស្សន្តោ “តត្ថា”តិអាទិមាហ។ តធា សោតសទ្ទេសុ ច អញ្ញមញ្ញំ លគ្គិត្វា វុប្បជ្ជមាតេសុ។ “សម្បត្តិយា ខុចា”តិ សម្បជ្ជតត្ថាយ ខុច។ តធា អាតេបិ ច សម្បត្តិយា ខុច បច្ចយោតិ យោជតា។ ទុក្ខលបចឆិ ខុច សត្ថិស្សយោ យស្សាតិ ចិគ្គហោ។ “អស្សា”តិ ចក្ខុស្ស។ “សោតស្សបតកាធំ”តិ សោតស្ស អសម្បត្តគ្គហលំ កាធំ បិកាដំ។ សម្បត្តគ្គហលំ ខុច បិកាដន្តិ ឌីបេតិ។ តេតាហ “តត្ថហី”តិអាទិ។ ឥក្ខុលបស្សតោ ចា សុយ្យតិ, តេចតិយាទិកស្ស បុរត្ថិមទិសាភាគេ ធិតាតន្តិ អធិប្បាយោ។ “បដិឃដ្ដតាតិឈសោ”តិ សោតេតសុ បដិឃដ្ដតតេចកោ។ “តេតសំ”តិ អាសតេ្ដចា ទូរេ ចា ធិតាតំ តោហតុ ទូរេ ធិតាតំ ចិរេត សុតោតិ អភិមាតោ។ កស្មា បត វុទុកំ អសុត្វា ឥក្ខុលបស្សតោចា វុត្តរបស្សតោចា សុតោយ្យ, អសុយ្យមាតោ កតេចយ្យាតិ បុច្ឆា។ តំ កតេធន្តោ “អបិចា”តិអាទិមាហ។ ចិកាចតិបិតេឌ។ “កត្វា ចិសយតេសំ តំ, ឋរិត្វា កល្យាតីតិ តេ”តិ តំ ចក្ខុសោត ទ្វយំ ទូរេចិសយាតំ វុប្បន្តតេសំ ឋរិត្វា កល្យាតីតិ តេចតេយ្យាតិ អត្ថោ។ ទូរេធត្វា បស្សន្តោ សុលន្តោ ច មហន្តម្បិបព្ពតំ ខុកក្កលេ បស្សតិ, មហន្តម្បិ តេយឈសទ្ទំ ខុកក្កលេ សុលាតិ។ តស្មា វុកយំ អសម្បត្តគោចរន្តិ ចិញ្ញាយតិ។ ព្កមស្មិំ ចតេត ធត្វា ព្កតំ បរិកប្បចចតំ ឥនេស្សតិ តំ ទ្វយំ ចិសយប្បតេសំ កត្វា មហន្តម្បិ បព្ពតំ ចា តេយឈសទ្ទំ ចា ឋរិត្វា កល្យាតិ។ តស្មា មហន្តម្បិ បស្សតិ, សុលាតិ។ ត អសម្បត្តគោចរត្តា មហន្តំ បស្សតិ សុលាតីតិ គោចរ ចតេយ្យាតិ ចុត្តំ តោហតិ។ អធិដ្ឋាតចិធាតេតបិ តស្ស សោ គោចរោ

សិឃាតិ៍ ឲចំសតិ, ឪក្ខាចក្ក ឪក្ខាសោតាកិញ្ញាត់ អឆិដ្ឋាគចិឆាគេបិ សោ ទ្វុបសង្កចិសយោ តស្ស បសាគចក្កសោតស្ស កោឆទេ សិឃាតិ

អកិញ្ញាឆិដ្ឋាគ កិច្ចំ គាយ គត្វិ៍ ចក្កសោតំ ឌេចលេិកយ្យិ កត្វា ឪក្ខាទ្វុបយ្យិ ឪក្ខាសង្កយ្យិ កលេហ្យ្យ៍ គ បគ កហ្យាតិ៍ តស្មា តស្ស

ចិសឃឌេសកយគញ្ចា យហត្តុឌេសឋលេញ្ចា គ ឌិទេត្តាតញ្ញាត្តិ ចុត្តំ ហោតិ៍

ទ្វុបចិកាកាតុឌីបគា គិដ្ឋិតា៍

៧៥ប៍ ទ្វុបសយដ្ឋាគេ៍ សុត្តុទេត្តសុ ឌេតាគាសយ្យឃុត្តា អកិញ្ញាឌេឃាបិ កយុត្តិ ចុត្តា៍ ទេ បគ បដ្ឋាគេ កយុបច្ចយំ បត្វា តប្បច្ចយកិច្ចំ គ

សាឆេត្តិ, ឌេតាគា ឲច សាឆេតីតិ អាហ "សា ឃេចា"តិអាឌិ៍ "តំ សយដ្ឋាគាគញ្ចា ទ្វុបិគំ"តិ ហេតុ្វហិ ច ហេតុសយ្យឃុត្តកឆយុហិ ច

សយដ្ឋាគាគញ្ចា ទ្វុបិគត្តិ អត្វចសេគ ឌេតសិកឆយុគយ្យិ ទ្វុបសយដ្ឋាបកតា សិទ្ធា ហោតិ៍ សោ ហិ ក្លេឃតិ បសចតីតិ សយ្ហទេត្តា៍

"កប្បសណ្ហាបគចសេគា"តិ កប្បប្បតិដ្ឋាបគចសេគ៍ អញ្ញត្តិកសទេក្កា ឈសុ ចក្កាឌីសុ អញ្ញត្តិកាឃតគេ ស្វេច បចត្តតិ៍ ឪ្លឆ បគ សកលំ

អញ្ញត្តាសត្តាគំ អឆិបេ្បតត្តិ អាហ "អញ្ញត្តា សត្តាគេតិ បគ ចត្តគ្គុំ"តិ៍ "ឈលេ ឈលេ"តិ ចិឆ្ឆាចចគំ៍ "ចិឆ្ឆា"តិ ច ឌាហុសុឈលេសុ ញ្ជាបគត្តិ

អាហ "តីសុតីសុឈលេសុ្វ"តិ៍

ឃយកបិឌេឆសុ៍ ឃស្ស ចា បគ បុក្កលស្ស៍ "គិទ្ធត្តិ"តិ កក្កក្លលា សយក្កិតយាហ៍ "ក្លប្បជ្ជតី"តិ ក្លប្បាគក្លលា សយក្កិតំ៍ "ឪ្លតី"តិ អឃំ បុឆ្ឆា៍

"គេតា"តិ បឌិទេក្លបេិ៍ សយុគឃសច្ចស្ស កក្កក្លលោ ទ្យក្លសច្ចក្ខតស្ស ទ្វុបស្សចា គាយស្សចា ក្លប្បាគោ គាយ គត្វីតិ ចុត្តំ ហោតិ៍ ឃស្ស កុសលិ

ឆយុ ក្លប្បជ្ជត្តិ, ឃស្ស អកុសលិ ឆយុ ក្លប្បជ្ជត្តិតិ ទេ្វ បិជាកហេតញ្ញា៍ "គេតា"តិ កុសលិកុសល ឆយុគំ ក្លប្បាគក្លលោ អញ្ជាកតក្ខាគំ ទ្វុបិគំ

ចា គាយាគំ ចា គិទេទាគោ គាយ គត្វីតិ ចុត្តំ ហោតិ៍ ទេសុបិឌេឆសុ កោសត្វិចាឌីគំ ចចគាកាសំ ឌស្សេតុំ "អទ្វុបកចំ"តិអាឌិ ចុត្តំ៍ "ឌេ"តិ

កោឆិចាឌី ឌេចឌេឃ្យ៍ "គា"តិ គ ចត្តគ្គុំ៍ "ក្លប្បជ្ជតី"តិ ច ក្លដ្ឋបិ សិឃុត្តិ សយ្ហទេត្តា៍ "ឪ្លតទេត្វ ចា"តិ តទេតា ឪ្លតទេសុ្វិ ឃស្ស កុសលិ

ឆយុតិអាឌិបិឌេឆ ច៍ "តយ្យិ គា"តិ តយ្យិ ចចគំ គ ចត្តគ្គត្តិ អទេត្វា៍ "បុរិយកោដ្ឋាគេស"តិ អសញ្ញាសត្តាគំ ទេសំ តត្វាតិ ឪ្លយស្មិ បុរិយបទេក្លតិ

អឆិប្បាយោ៍ "បច្ឆិយកោដ្ឋាគេស"តិ សទេត្តសំ ចចត្តាគំ បចទេត្ត ចិត្តស្សកក្កក្លលោតិ ឪ្លយស្មិ បច្ឆិយ បទេក្ល៍ ចចត្តាគំ ឪ្លទេច្ចច ចុត្តំ សិឃា, គ

បចទេត្ត ចិត្តស្ស កក្កក្លលោតិ, គេតា ច គ ចុត្តំ, តស្មា ចិញ្ញាឃតិ បចទេត្ត ចិត្តស្ស កក្កក្លលោ ទ្វុបឌីចិតិត្រ្កិឃយ្យិ គ ក្លប្បជ្ជតីតិ៍ ទ្វុបឌីចិតិត្រ្កិឃេ

ច អគុប្បជ្ជយាគេ សតិ, សត្តាគិ កយុជទ្វុបិគិ ក្លតុជទ្វុបិគិ អាហារជទ្វុបិគិ ច ចិត្តស្ស កក្កក្លលោ គុប្បជ្ជត្តិតិ ចិញ្ញាតត្តំ ហោតីតិ

អឆិប្បាយោ៍ "បច្ឆិយកោដ្ឋាគេស"តិ សទេត្តសំ ចចត្តាគំ បចទេត្ត ចិត្តស្ស កក្កក្លលោតិ ឪ្លយស្មិ បច្ឆិយបទេក្ល៍ តត្វ ច បចទេត្ត ចិត្តស្ស កក្កក្លលោតិ

ឪ្លគំ អឆិបេ្បតំ៍ ឲចំ បិញ្ជត្តាសាឆកំ ឌស្សេត្វា ឪ្លឌាគិ ឃុត្តិសាឆកំ ឌស្សេទេត្តា "ឃស្មា ចា"តិអាឌិយាហ៍ "តស្សា"តិ អាគត្កា ចទិឃស្ស

ឬលឌីកាការស្ស៍ ចិកាចគិឃំ៍ កទេក្ក ទ្វុបស្ស គុប្បាគោ, ចិត្តជាគំ ចសេគ ចា៍ អាទុប្បំ ចាបិ សត្ថាឃ, កាសិទេតា ឃយកស្ស ហិ៍ គ ចិត្តដ្ឋិតិ

កទេក្ក ច, គ ទ្វុបស្ស អសយុក្ខចា៍ តិ ចុត្តំ៍ តត្វ "គ ហិ គ ចិត្តដ្ឋិតី"តិ ចិត្តស្សឋិតិ គាយ គ ហិ គត្វិ៍ "កទេក្កចា"តិ ចិត្តស្សកក្កក្លលោ ច៍ តំ

អសយុក្ខទេចត្តា "ឃយកបិញ្ជត្តឃោ បគា"តិអាឌិយាហ៍ "គាគត្វា គាគាញ្ជជ្ជគា"តិ ឲទេតគ បិញ្ជត្តសំសត្ត្កតា គាយ កទុកត្តត្តាតិ ឌីទេបតិ៍

"កយ្យិទោ ច សត្វ អឆិប្បាយោ"តិ ឲទេតគ អត្តាគំ សត្វយតញ្ញុ កត្វា ឪ្លគំ សត្ថាឃ ឲតំ សត្ថាឃាតិ ចត្តុំ ទ្យក្លទេត្តិ ឌីទេបតិ៍ "សុទ្ធំ អទ្វុបទេយចា"តិ

សុទ្ធំ អទ្វុបប្បឌិសត្តិ ឲច៍ ឈ ចត្តាលិសចិត្តាគិ ទ្វុបំ ជគេតុំ គ សក្កោត្តិ៍ ឲចំ សតិ អទ្វុបចិបាកចជ្ជិតត្តិ កស្មា ចុត្តត្តិ អាហ

“អរូបវិបាកាបត្តា”តិអាទិ វិកាចតិបិនេធ “ហេតុនោ”តិ រូបវិរាគភាវនា ភព្វុបន្នាតស្ស ហេតុស្ស “តព្ពីឆ្នុរតាយា”តិ រូបវិរុទ្ធតាយ

រូបារូបវិរាគភាវនាភូតោ យតេ្កា តេន តិព្ពត្តស្ស រូបេបិការនោ ភាយ ការរូបកចោ វិកាចតិបិនេធ “ឧក្ខ៊ុត ត ចុតិកចក្កនស្ស ចា”តិ

បចត្តិការេល រូបជនកស្ស ឧក្ខ៊ុត ត ចុតិកចក្ក ចិត្តស្សាតិ អនេត្វា តត្វ បត អរូបវិបាកំ បចត្តិការេលបិ រូបជនកំ ត ហោតីតិ អាហ

“តត្វា”តិអាទិ ពេចិ បត បដិសន្ធិ ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណេ រូបំ បច្ឆាជាត បច្ចយំ ត លកតិ ឋិតិក្ខណេ រូបំ បរេតោ កចក្កចិត្តតោ

បច្ឆាជាតបច្ចយំ លកតីតិ ចឥត្តិ តំ ត ការហេតត្តត្តិ ឥទស្សតុំ “ត ហិ អត្តតា”តិអាទិ ចុត្តំ សយំ ចិជ្ជយានេភា ហុត្វា ឧបការកោ បច្ចយោ

អត្ថិបច្ចយោ បច្ឆាជាតោ ច តស្ស ឧកាឥនេសា “អាយុសន្ធានាតំ”តិ ឧស្មាឥតំ “តំ”តិ លីណាសចាតំ ចុតិចិត្តំ “យចាហា”តិ សោ ឆេទោ

កិ អាហ “ចុត្តំ”តិ អដ្ឋកថាយំ ចុត្តំ ច្ចតិ បត ចចតតោ អញ្ញេនំបិ ចុតិចិត្តំ រូបំ ត សមុដ្ឋាបេតីតិ ចិញ្ញាយតីតិ បធានចចនំ បត សន្ធា

អរុចិ ឌោតកោ “តធា ចុតេត្តបី”តិ ឌោនេតតិ ចឥសន្ធានេ ភាយ ចិតក្កចិចានេ ការយសន្ធានេ ភាយ អស្សាសបស្សាសចារេតា សោ

សន្តេនំបិ ការយសត្តាតំ ចុតិ ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណេ ច តតោ បុរិមចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណេ ច តតិរុទ្ធាតិ ចចតេត ចុតិចិត្តតោ

បុព្ពភាគេយេច អស្សាសបស្សាសាតំ អភាចំ ជាតេបតិ តតុ ច្ចយិស្សំ បិញ្ចច្ចយំ ចុតិការេល អស្សាសបស្សាសស្ស អភាចំ ចឥតិ អញ្ញេនំ

ចិត្តជរូបិតំ អភាចំ ត ចឥតិ តស្មា ច្ចយាយ បិញ្ចច្ចយា សន្តេនយបិ ចុតិចិត្តំ អស្សាសបស្សាសំ ត ជនេតីតិ ចិញ្ញាយតិ ត អញ្ញាតិ

ចិត្តជរូបិតីតិ ចោឥតា តំ បរិហរន្តោ “ត ហី”តិអាទិយាហ ត ហិ រូបសមុដ្ឋាបកចិត្តស្ស ការយសន្ធារ សមុដ្ឋាបតំ អត្ថីតិ សម្ពន្ធោ

“កព្ភកយតាទិចិតិពន្ធាការេច”តិ យាតុក្ខន្ធិមិក្រាតស្ស អស្សាសបស្សាសោ ត ឧប្បជ្ជតិ, តធា ឧឥពេ តិយុក្កស្ស ឌាញ្ចហំ ចិសញ្ញីភូតស្ស

ចតុត្ថជ្ឈាតំ សមាបជ្ជត្តស្ស តិរោឆសមាបត្តិំ សមាបជ្ជត្តស្ស រូបារូបកចេ ឋិតស្សាតិ តស្មា ឧតេពព្ភកយតាឥយោ អស្សាសបស្សាសំ

ចិតិពន្ធន្តិ តីចានេត្តីតិ កព្ភកយតាទិចិតិពន្ធា តេនំ អភាវេចាតិ ចិក្កេហា ចិតា ច្ចយេហិ ការេណហិ អស្សាសបស្សាសស្ស ច

អញ្ញាចិត្តជរូបិតព្វា ចិសេសោ តត្ថីតិ ចុត្តំ ហោតិ អញ្ញាបិ យុត្តិ ឥស្សេតិ “ចុតោ ចា”តិអាទិតា ចុតោ ច ហោតិ, អស្ស ចិត្តសមុដ្ឋាត

រូបញ្ចា បចត្តតីតិ ត ច យុត្តត្តិ យោជតា សោ ច ម្ចុដ្ឋ ឌ្លញ្ចអាទិកោ រូបឆយោ ច្ចតិ តស្មា ត សក្កា ចត្តុំតិ សម្ពន្ធោ “ច្ចយស្ស អត្តស្សា”តិ

ចត្វា តំ អត្ថំ ចឥតិ “ឌ្លញ្ចអាទិកស្សា”តិអាទិតា “កតីបយ ឍណយត្តំ”តិ បត្ថសឍណសោញ្ចអសឍណយត្តំ “ចិត្តជរូបប្បចត្តិយា”តិ

ចិត្តជរូបប្បចត្តតោ ក្តុព្ពលិ ហោត្តិ, តឥា បញ្ចារម្មណាតិបិ បញ្ចទ្វារេសុ អាបាតំ ភាគច្ឆន្តិ “បច្ចយបរិត្តតាយ ចា”តិ តឥា

បច្ឆាជាតបច្ចយស្ស អលាភតោ ចុត្តំ ក្តុព្ពលិ ហោត្តិ តឥា ក្តុព្ពលត្តា ឧច បញ្ចារម្មណាតិ បញ្ចទ្វារេសុ អាបាតំ ភាគច្ឆន្តិ

បរិយោសាតេបិ ឧកចិត្តក្ខណយតេ្តា ចត្ថុស្ស អាទិអត្តតិស្សិតាតិ បដិសន្ធិក្ខណេ អាទិយិត្រតិស្សិតាតិ យរណាសត្តការេល អនេត្ត តិស្សិតាតិ

សមក្តុព្ពលាតិ ឧច ហោត្តិ តស្មា យធា សព្ពបដិសន្ធិចិត្តម្បិ រូបំ ត ជនេតិ, តធា សព្ពចុតិចិត្តម្បិ រូបំ ត ជនេតីតិ សក្កា ចិញ្ញាតុត្តិ

“បិញ្ចច្ចចិនោធ”តិ បុរេ្ព ឥស្សិតាយ សន្ធារ យយកបិញ្ចច្ចយា ចិនោធ “ការណំ ចុត្តេយចា”តិ ចិត្តចិត្ត្រឧប្បាទក្ខណេ ឧច បរិបុណ្ណំ បច្ចយំ

លភិត្វា ពលចំ ហោតីតិ ចុត្តេយច “តំ”តិ អប្បតាជចតំ អចលយាតំ ហុត្វា “អនេត្តាកិណ្ណេ”តិ ឌីឌិចិត្ត ចានេត អនេចាកិណ្ណេ ត តធា

បចត្តយាតេសុ អក្កាតិ ឌ្លឹឥត្តិ, យធា ឍបិតាតេច ហុត្វា បចត្តត្តិ “ត តតោបរំ”តិ តតោ អតិរេកំ រូបចិសេសំ ត ជនេតិ “កិត្តិ”តិ

កិត្តិចិត្តំ “ឧត្តរកិច្ចំ”តិ ឧបរូបរិកិច្ចំ “អដ្ឋ បុច្ឆជ្ជតាតំ”តិ អដ្ឋ សោយតស្ស ជចតាតិ ហសតំបិ ជនេត្តិ ៧ ជចតាតិ បញ្ចជចតាតីតិ

អធិការោ តេនំ ចុទ្ធាតំ និតាកយុស្សាតិ សម្ពន្ធោ និតាកយុំ ភាយ យិហិតាកយុំ “ការណំ ចុត្តេយចា”តិ ‘រូបស្ស បត ឧបត្ថម្ភកភូតា

ឧតុអាហារា បច្ឆាជាតបច្ចយ ឍយុា ច ឋិតិក្ខណេ ឧច ផនេត្តិ’តិ ឧចំ ការណំ ចុត្តេយច “ឧតុនោ ពលចការចា”តិ រូបុប្បាទតត្វាយ

ពលចការចា សត្តតិឋិតិយា ពលចការចា បត បច្ឆាជាតបច្ចយាយត្តា ហោតិ រូបំ ត សមុដ្ឋាបេយ្យ នោ ត សមុដ្ឋាបេតីតិ អាហ

“ចក្ខុតិ ចា”តិអាទិ៍ អញ្ញត្ត នត្តាភការតោ ច ពហិទ្ធានត្តាភការតោ ច ទុចិឆាហារេទាតិ នប្ពន្តេទ្ធា៍

ឲត្តចាតិអាទីសុ៍ ក្តេ បញ្ចចិនេឆា៍ អញ្ញត្តនត្តានេត ចត្យដចនេត ចត្យគ្គិនេឆា, ពហិទ្ធា នត្តានេត ក្តេយដចនេត ឲនេកា៍ តឆា អាហារេទាបិ បញ្ចចិនេឆា៍ តេសុ ឌនបត្វា ពហិទ្ធាហារ៉េ អចនេនាត៌ អញ្ញត្ត នត្តានេត ទ្វបនយដ្ឋាបនេត ចិចានេគា តត្តិ៍ ពហិទ្ធាហារេស្ស បត អញ្ញត្តនត្តានេត ទ្វបនយដ្ឋាបនេត ចិចានេគា អត្តឹតិ ត៌ ឌនេស្សត៌ “ឲត្ត ចា”តិអាទិយាហ៍ “ក្តេយឋ្លដាត៌ ចិឃា”តិ ក្តេយឋ្លដាត៌ អញ្ញត្តនត្តានេត ទ្វបនយដ្ឋាបត៌ ចិឃ៍ អដ្ឋកឆាបិនេជ៍ “ឌត្តចិទ្យល្ហិត៌ បតា”តិ ឌនេត្តហិ នប្ពាឌិត្វា ចិទ្យល្ហិ គត៌ បត៌ “និត្តិ៍”តិ កត្តទ្យល្ហនិត្តិ៍ ឌីកាបិនេជ៍ “នា”តិ ពហិទ្ធា ឋ្លដា៍ “តនប្ពាឌិនេតា”តិ ត ស្វ្ដលាឌិនេតា៍ “តត្តនេកតបឹ”តិ យុនេលឌបិតយនេត្តតបិ៍ “អគ្គត្តនេស្សា”តិ អញ្ញត្តាហារេស្ស៍ “អដ្ឋអដ្ឋទ្វបិតិ នយដ្ឋានេបតឹ”តិ ក្តបត្តយ្គតចនេត នយដ្ឋានេបតិ, ឌតត ចនេត បត អញ្ញត្តិកាហារេទា ឲច នយដ្ឋានេបតឹតិ អឆិប្បាេយា៍ “ក្តបិឌិត្តកា”តិ អញ្ញត្ត នយ្គតា ទ្យច្ចត្តិ៍ ពហិទ្ធា ឋ្លដាបិ ទ្វបំ នយដ្ឋានេបតិ នេឃចាតិ នប្ពន្តេទ្ធា៍ “តេទិតាត្យតា”តិ អញ្ញត្ត ក្តេយតា៍ “នេនឌិឃយាតា”តិ ក្តេយ្ហាបិឃយាតា៍ “តាឃ ច ឋ្លដាឃា”តិ អញ្ញត្ត ឋ្លដាឃ៍ “នេយឌនិនេតហុបចឃ ចនេនតា”តិ នេយឌនេកាដ្ឋានេននិនេតហ នេកាដ្ឋានាត៌ ចឆ្លតចនេត៍ ព្ពតនេទាតិ បត តិលិទ្វបនយដ្ឋាតាតិ៍ បិឡព្ពបិនេជ៍ “ព្ពត្តិ្លយាតី”តិ ចក្ខាឌីតិ ព្ពត្តិ្លឃ ទ្វបិតិ៍ “ចិហារេទា”តិ នយាបត្តិ ឲច ទ្យច្ចតិ៍ នយាបត្តិ ចិនេត្តត ឌាតត្តា តាតិ ព្ពត្តិ្លយាតិ ចិប្បនត្ត គិតិ គត្វា គន្ថា ទ្យត្តត្តិ បុច្ឆតិ៍ “ក្តបចទិតត្តា”តិ ឌាត្វបចានេទត នេចាហទិតត្តា៍ “តេនំ ត ចត្ត”តិ ព្ពត្តិ្លឃទ្វបិត៌ តិឆិកល្លបិនេជ៍ ស្វគ្គនេទា ចនេណ្ហា ឃស្សាតិ ស្វចនេណ្ហា៍ ស្វចណ្ហស្ស ការេចា ស្វចណ្ហតា៍ តឆាស្វស្សនេតា៍ “ននេទា”តិ ច ននេគ្គា ទ្យច្ចតិ៍ “ស្វនល្ហាត៌”តិ អគ្គបច្ចក្កាត៌ ស្វ្ដនល្ហាត៌ “ស្វទ្វបតា”តិ ស្វគ្គនេទ្វបកាឃតា៍ “ឃឆា”តិ នេឃតអាកានេទត នល្ហិនេត នតិ៍ តឆា តេត អាកានេទត នល្ហិតា នេហាតីតិ នេឃាឌតា៍

លហុតាឌិត្តនេឃ៍ ឌត្លតាឌិកនេទាត៌ ឆាត្យនេក្ខាកាត៌ បឌិបនេក្ខហិ បច្ចនេឃហិ នយដ្ឋាតីតិ ចិក្កនេហា៍ “ឲតស្សា”តិ លហុតាឌិត្តឃស្ស ទ្យត្តា៍ តន្ថា ឲត៌ លហុតាឌិត្តឃំ កន្យនយដ្ឋាតត្តិ ចត្តត្តាត្តិ អឆិប្បាេយា៍ “ឃយនេកាសុបិ អគ្គាបច្ចប្បនេត្តនេតច គហិនេតា”តិ ឃស្ស ចក្ខាឃតត៌ ក្តប្បជ្ជតិ, តស្ស នេនាតាឃតត៌ ក្តប្បជ្ជតីតិ៍ នចក្ខកាត៌ អនេនាតកាត៌ ក្តបបជ្ជត្តាត៌ តេនំ ចក្ខាឃតត៌ ក្តប្បជ្ជតីតិអាទីសុ ក្តប្បាឆចានេទ បឌិនត្តិ្លចនេត, តិនេទាឆចានេទ ទ្យតិចនេត អគ្គាបច្ចប្បត្តិច ទ្យត្តត្តិ អឆិប្បាេយា៍ អកន្យដាត៌ បចត្តិកានេល កាលនេកនេគា ទ្យនេត្តាតិ៍ “កន្យចិបិកដា អាពាធិឆាតិ ទ្យត្តា”តិ ឌីឆិយុត្តនក្កនេហ ក្តបនេច្ឆឌកកន្យឌីបតិឃំ ‘អត្ថិ ចាត នយដ្ឋិតា អាពាធិឆា៍ ល៍ អត្ថិ កន្យចិបិកដា អាពាធិឆា’តិ ទ្យត្តា៍ តាតិ ក្តបបឹឡអក្យបឈាតក កន្យាតិបិ ចិបត្តិនេឃា លកយាតាតិ ឲច នេលានេកត្វា តាតាពាធិនេឆ ក្តប្បានេឌត្តិតិ នប្ពន្តេទ្ធា៍ នទីនេទ ឌត្តិ តិដ្ឋត្តិតិ នទីនេដ្ឋកា៍ “តឌត្យកតិកាតិ ឲច នេហាត្តី”តិ កន្យដាឌីតិបិ ព្យគ្គិតាតិ ឲច នេហាត្តិតិ អឆិប្បាេយា៍ ឲនេតត អដ្ឋសុ កានេលាសុ នេឃតនេកាតចិកានេលាត ចក្ខនេទាកាឌិនេក អាពាធិនេឆ ឌានេត តស្ថិ អនេក្ក បចត្តាតិ នប្ពាតិ នេទាកនយដ្ឋាតាតិ អាពាធិឆកាច៌ គន្ថត្តិនេឃច៍ ឲច៌ ននេត្តបិ តប្បទិឃាបត្តាតិ កន្យឌទ្វបិតិ តឌត្យកតិកការេចត អាពាធិឆកាច៌ គន្ថត្តិ, ត ក្តេគ្យកនេតា កន្យចនេនតាតិ ឌីនេបតិ៍ កន្យនយដ្ឋានេតា អាពាធិនេឆា តាយ តត្តិ៍ តឆាបិ អដ្ឋសុ អាពាធិនេឆសុបិ អត្ថិ ចាតនយដ្ឋាតា អាពាធិឆាតិអាទីសុ ចិឃ អត្ថិ កន្យនយដ្ឋាតា អាពាធិឆាតិ អចត្វា អត្ថិ កន្យចិបិកដា អាពាធិឆាតិ ទ្យត្តា៍ តត្ត ក្តបបឹឡអនេកា បឈាតកកន្យាត៌ចនេនត ក្តប្បនេត្តា នេឃានេកាចិឆាត្យនេក្ខានេក ស្វត្តត្តបទិឃានេឃ ត កន្យចិបិនេកាតិ ទ្យច្ចតិនេឃច៍ តនេតា ឌានេតា នេឃានេកាចិ អាពាធិនេឆា កន្យចិបិកនេដាតិ ទ្យនេត្តាតិ៍ ស្វកឡ្គិនេយិឌិ៍ឆាត៌ ស្វ្ដចិចានេទត្វា កនេឆតញ្ញ៍ “ឃនេតា”តិ ឃន្ថា កន្យនយដ្ឋាតា ពាធិបច្ចឃា៍ ល៍ លព្គយានេតា និឃា៍ នេកចល៌ នេនា កន្យនយដ្ឋានេតា អាពាធិនេឆា តាយ តត្តីតិ

ឃោដតា “អចិហិសា ពយុត្តិជ្ជាត្វា”តិ យេត្វាពទ្រុលាពយុត្តិជ្ជាត្វា ឞុចិគ្ទុទតាឃចេច តិទាទាឞា ហោត្តិតិ ឞព្ពន្ត្តា “ឞល្ហិតិឃា”តិ គ្សេក្លាកតឹយេ ចិសេឞតបង៌ សេហត្សបង៌ ចា ងដ្ឋាំ សោខេកតុំ គ្សក្កទា គ្សេក្លាកតឹឃា “កាយំ”តិ កិច្ចាបឹតិ អទេត្វ តិបិតបង៌ សេឞទេយត្វ ឞុចិទេញ្ញាឃ្យំ

“ចុច្ចេត”តិអាតីឞុ ទ្បបបច្ចយធម្មានំ បច្ចយកិច្ចំ តិចិឆំ ដតតច្ចា ឋបត្វយ្កតច្ចា អតុបិលតច្ចា តត្វ ដតតកិច្ចំ ដេតតត្ថានំ ដាតិក្លេលា ឲច លត្កតិ សេឞច្ចយំ បត ងិតិក្លេលាបិ លត្កតិ កដក្លេលា បត ឞត្ថាំ បច្ចយកិច្ចំ តត្វិ តត្វ ដតតកិច្ចចសេត ចិចាទេទន្តា “ទ្បបដតកានំ”តិអាតិយាហ “អបិចា”តិអាតីឞុ “តានំ”តិ ឋបចឃឞត្តតីតំ, ដទេតា អតិច្ចតាតច្ចា “ទេតង្ទ”តិ ព្យេតាធិ ឞមុដ្ឋានេតឞុ ព្ពឆ បត អកិឆយុត្វ ឞក្កេហបត “ឲចំ ឞត្តេបឹ”តិ បច្ចយចិសេឞេត អតិឞ្សយាតចិសេឞទេត្វបិ “ឞាទេតទ”ត្តិ អតិឞាទក្សតំ “សេឞឃ្យា”តិ សេឞដ្ឋា

ទ្បបឞមុដ្ឋាភាតុតិបតា តិដ្ឋិតា

១៩៨. កលិបឃោដតាយំ “ឞក្លាទេត”តិ កលោត “ទេតតា”តិ ឞក្លាតដ្ឋេត ឲកឞទ្ទេត ងេឞ្សតីតិ ឞព្ពន្ត្តា “បិល្ហិ”តិ ឲកឈ្លូតា ឃ្វលដីកាបិទេធ “ឋប្បាភាតិប្បចត្តិទេតា”តិ ឋប្បាភាតិចសេត បចត្តតេតា “ព្ពតី”តិ តង្វា ឋបិតាទ្បបិតិ ទេច្វច ចុច្ចត្តិ “ឲចំ ចិការបរិច្ឆេត ទ្បបិតិ ច ឃោដតត្ថាតី”តិ បច្ចាចិការទ្បបិតិ កលិបឃ្សេច ចោបតាតិឞកាចា ហោត្តិ, ត ឲកយេកឞ្ស ទ្បបឞ្ស តង្វា តាតិ ឲពោកល្ខិ កលិបេប ឲពោកាតិ ឲច ហោត្តិ បរិច្ឆេតទ្បបំ បត កលិបបរិឃាបត្កំ ទ្បបំ ត ហោតិ តង្វា ព្ពិត្កំ ព្ពិត្កំ កលិបិតំ អត្តទា តំបិ ឲពោកយេច ហោតីតិ ងដ្ឋាំ “ចត្សត្កំ យហាក្សតានំ តិឞ្សឃតា ឞម្កចទេតា”តិ ឲត្វ ចត្សត្កំ យហាក្សតានំបិ លក្លលាយត្វេត តាតត្តំ ហោតិ, បចត្តិចសេត បត ឲកឈ្លូតត្វា ឞក្លាតដ្ឋេតបិ ឲពោ តិឞ្សឃោតិ ចត្តត្ថាយច ឲចញ៉ឞតិ ឲកឞទ្ទឞ្ស អត្វ ចលតំ តត្វិតិ “ទេតត ឞទ្ទេតា”តិ ចិត្តដឞទ្ទេត អត្តានំ យោចេត្តា “អឆិប្បាយេឃតា”តិ អាហ ចេទេឞ្ស អឆិប្បាយេឃតាតិ ចុត្តំ ហោតិ អត្តទេតា អឆិប្បាយំ ងេឞ្សេត្តា “ឲត្វ បតា”តិអាតិយាហ តត្វ “ឞទ្ទេតា”តិ ចិត្តដឞទ្ទេត “តាឃចាចាឃា”តិ ចធឹយឃឞទ្ទេតាតិ អទេត្វា “ចិញ្ញាត្តី”តិ ចិញ្ញាបនំ ព្ភេច្ចទេត្វា ចិញ្ញាបេតីតិ ចិញ្ញាបិតោ តឞ្ស ភាទេចា ចិញ្ញាចិតត្តំ ចិតក្កចិប្បារឞទ្ទេ តាយ កឞ្សចិ យហត្តំ អត្វំ ចិត្តេត្តឞ្ស ឞោកចសេត ចា តុដ្ឋិចសេត ចា ពលចចិតក្កា បចត្តតិ ឞោ ឞោកំ ចា តុដ្ឋិំ ចា ឞត្ថាទេ តុំ អឞក្កោទេត្តា គ្សីឃេត ឞត្ថិ យត្តេត្តា ចិឃ អត្តទេតា យុទេលឃេច អញ្ញត្តំ ឞត្ថិ កត្វា ឞយុតីទតិ បកតិដទេតា តំ ឞទ្ទយត្តំ ឞុលាតិ ចា ត ចាឞុលាតិ ឞុលទេត្តាបិ អក្លទំ ចា អត្វំ ចា អឆិប្បាយំ ចា ត ដាតាតិ ដិត្ថឞោទេតត ចា ចិដ្ឋាឞោទេតត ចាឞុលទេត្តា អក្លទំបិ អត្វំបិ អឆិប្បាយំបិ ដាតាតិ ដាតិត្វា ឲចំបិ ទេត យទេតា, ព្ពត្វំបិ ទេត យទេតាតិអាតិឞតិ អយំ ចិតក្កចិប្បារឞទ្ទេ តាយ ឞោ ចិញ្ញាត្តិទហិទេតា ឞោតចិញ្ញោឃ្យាតិ យហាអដ្ឋកចាយំ ចុទេត្វា ឞក្កហការោបត ចធឹយឃឞទ្ទេតាយ ចិញ្ញាត្តិទហិទេតាតិ ចា អឞោតចិញ្ញោឃ្យាតិ ចា តត្វិតិ បដិក្លិបតិ “អាកទេត”តិ អដ្ឋកចាឞុ អាកទេត “បទេច្ចតត្ថា”តិ ឞត្ថាតត្ថា “ដីកាឞុបតឞ្សា”តិ អឞ្សឞច្ចឞទេក្លបឞ្ស ត្ថិឞុដីកាឞុ អក្លទច្ចា បឆច្ចា ញញ្ញនតច្ចា អទេត្វា ចាតិ ត្ថទេត្តា អប្បញ្ញាឃយាតា អក្លទបឆញ្ញនតត្វា ឃឞ្សាតិ ចិក្កេហា “អត្ថឆយិញ្ញអាតីតំ”តិ អត្ថដាតិកឆយិញ្ញអដាតិកាតីតំ យិលក្ខិតំ “ឋក្កាឞិតឞទ្ទេ ច លិបិតឞទ្ទេ ច ចយិតឞទ្ទេ ច លត្ថិតឞទ្ទេ ចាតិ ត្ថទេត្តា អាតិឞទ្ទេត តាតិឞា ឋក្កាទ ហិក្កាទ ហឞិត ទោតិតាតឃោ ឞក្កល្បាតិ សេឞទេយត្វឞុចិទេញ្ញាឃ្យំ

កលិបយោជនាត្ថទីបនា តិដ្ឋិតា៓

១៩១៓ រូបប្បវត្តិក្កមេ៓ តប្បុក្កលវសេន ចិសេសតំ ហោតិ៓ ក្ខុយិវសេន ចិសេសតំ ហោតិ៓ តញ្ញ ទោ បវត្តិកាលវសេនាតិ អធិប្បាយោ៓

ឧតុចាតិអាទីសុ៓ បុរិមេសុ ទ្វីសុ យោគីសុ បដិសន្ធិយេត ទេវតន្តាតិ សម្ពន្ធោ៓ តិក្ខត្តា, ព្ទតិ តស្មា អណ្ឌជាតិ ច ជលាពុជាតិ ច វុច្ចន្តិ៓ កធំ អយំ តយោ បដិសន្ធិយោ នាម ហោតីតិ៓ បដិសន្ធិយំ អណ្ឌកោសំ វត្ថិកោសំ អភិភវិត្វា អភិភវិត្វា ជាយន្តីតិ ចចេតត អណ្ឌតោ ជលាពុតោ ជាតា ចិជាតា តិក្ខត្តាតិ អទេត្វា ចិញ្ញាយតិ៓ អដ្ឋកថាយំ បន អណ្ឌជាតា ជលាពុជាតាតិ វុត្តំ៓ កត្ថបលិវេធនាសយោ នាម ទេយត បលិវេធិតោ កត្ថទា តិដ្ឋតិ៓ ចិកាចតិបិ វេធ "ស្កន្ធកាតិ បរិចេ្ឆទវសេនា"តិ ស្កន្ធប្បវត្តិតិយេតវសេន៓ ស្កន្ធតយវសេនាតិ វុត្តំ ហោតិ៓ អភិរូបស្ស កញ្ញា ជាតញ្ញាតិ ឧតុ កញ្ញា ជាតញ្ញាតិ សាយញ្ញាតោ វុត្តបិ អភិរូបស្ស បុរិសស្សាតិ វុត្តត្តា កញ្ញាបិ អភិរូបកញ្ញា ឯវ ចិញ្ញាយតិ៓ អយំ ស្កន្ធតយោ នាម៓ "តត្ថ តាតិ សន្តានី"តិអាទីសុ៓ តាតិសន្តានិបិ ចក្ខុ សោត ឃាន កាយ ទ្វយាតិ ត ខ្ទិយកេត កយេត លព្ភតិ៓ ស្កន្ធេត កយេត ឯវ លព្ភតីតិ អធិប្បាយោ៓ ចិកច្ចបិ វេធ៓ សត្តាយតនំ នាម បដិសន្ធិកាលេ ត លព្ភតីតិ វុត្តំ "ឧកាធសាយតនានី"តិ៓ ចក្ខុវេកល្លស្ស ជស, សោតវេកល្លស្ស អបរានិជស, ចក្ខុ សោតវេកល្លស្សតវ , កត្ថសេយ្យស្សវសេន សត្តាយតនានិ៓ បដិសន្ធិយំ ខ្ទបបតិ កាកត្ថសេយ្យកានំ ឯវ វុត្តត្តា "បដិសន្ធិយំ អវុត្តំបិបនា"តិ វុត្តំ៓ អវុត្តស្សបិ ចក្ខុទិវេកល្ល៓ "អញ្ញាយញ្ញា អចិតាកាចវុត្តិតា វុត្តា"តិ កធំ វុត្តា យស្ស ឃានាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស ជិច្ហាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ, អាយត្តា៓ យស្ស វា បន ជិច្ហាយតនំ ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស ឃានាយតនំ ឧប្បជ្ជតីតិ, អាយត្តាតិអាទិនា វុត្តា សេយ្យាលយុទោត៓ អាចរិយានត្ថុវត្តេ ត បន ព្ទទ្ធិតត្ថិ សម្ពន្ធោ៓ "ជិច្ហាវេកល្លតាចិយា"តិ ជិច្ហាវេកល្លតានាម តត្ថិ ចិយ៓ "ឃានវេកល្លតាបិ អត្ថីតិ យុត្តំ"តិ ឧតុ បដិសន្ធិយំ អឃានកានំ ព្ទទ្ធំ បុរិសានំតិ ព្ទធំ យាទុកព្ទទ ឃានាយតនេ អនុប្បន្នេ វេយច បុទេតទព្ទ វត្តានំ ព្ទទ្ធិបុរិសានំ វសេន វុត្តំ៓ ត ឃានវេកល្លានំ អត្ថិតាយាតិបិ វត្តព្ទ៓ កត្ថេ សេត្តីតិ កត្ថសយោ៓ កត្ថសយោ ឧតុ កត្ថសេយ្យា៓

បវត្តិកាលេតិអាទីសុ៓ មូលដីកាបិ វេធ៓ "ខ្ទទតោ"តិ បដិសន្ធិស្សបិតាយ វុត្តំ៓ ឧកាធសាយតនានេហ អនាគតេតិ វុត្តំ ហោតិ៓ រូបាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតិ៓ តេសា ច ចក្ខាយតនំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ព្ទធំ អដ្ឋបច្ចុប្បន្នវសេន វុត្តំ៓ តស្មា បដិសន្ធិតោ បដ្ឋាយ ស្កុប្បត្តំ រូបាយតនំ យាចជីវំបិ ស្កុប្បត្តន្តេ វុច្ចតិ៓ ត ស្កុប្បជ្ជិស្សាមាតន្តំ ចក្ខាយតនំ បន ឧកាធសាយតនានិ ខ្ទទតោ ជិតស្ស ត ស្កុប្បត្តំ៓ តជា អនុប្បន្នត្តា ឧកាធសាយ សតនានេហ សយុទេត្វ ស្កុប្បជ្ជិស្សតីតិ វត្តព្ទំ ហោតិ៓ បង្គិយ កចិកត្តា បន តវុកយេឝិ កចត្តទេ នុប្បជ្ជិស្សតិយេវាតិ៓ ឃានាយតនំ តិដ្ឋាវត្តីតិ ឃានាយតនានិដ្ឋាវត្តំ, កម្មុំ ទោត កយេត កិតប្បដិសន្ធិកានំ៓ ព្ទទ្ធញ្ញ យជិ តត្តិដ្ឋាវត្តកោត កយេត បដិសន្ធិ កមេបញ្ជៀ៓ ឃានាយតនេ អនុប្បន្នេ អត្ថទា ត កាលង្កទេយ្យត្តិ កត្វា វុត្តំ៓ តត្តិដ្ឋាវត្តកោត កយេត បដិសន្ធិ កមេបត្តាបិ តទោ ជាលវត្តេ ស្កុបច្ឆេទកកយេ អាកទេ សតិ៓ ឃានាយតនុប្បត្តិកាលំ អបត្វា អន្តទា តកាលង្កទោត្តីតិ តត្ថិ៓ "ចក្ខុឃានេសុ វុទេត្តេសុ"តិ ជីកាយំ វុទេត្តេសុ៓ "អត្ថេតោ សិទ្ធា ឧចា"តិ ឧកាធសាយតនានេហ ស្កុប្បត្តាតិ សិទ្ធា ឧច៓ "ព្រាជិសេសុជានេសុ"តិ សកាចំ ចិចាទេ តំ ទុក្ខទេសុ ជានេសុ៓ អដ្ឋកថាយេច បយាតំ កាតំ យុត្តាតិ អធិប្បាយោ៓ អដ្ឋកថាបិ វេធ៓ "បុរិមំ កចចក្កំ"តិ អចិជ្ជាមូលកំ ទេចនាចសានំ កចចក្កំ៓ "អនុប្បុញ្ញាបវត្តិទីបនតោ"តិ យថា

បន្តិយេ តណ្ហាមូលកេ គចចន្លេ ស្កបបត្តិគចប្បចត្តិ ចគត្តេត គចបច្ចយាខាតីតិ ឲចំ ឲកតោ ពត្វា ទុត្តា, ត តថា បុរិមេ គចចន្លេ៉ តត្ថ បត សង្ខារបច្ចយា ចិញ្ញាណំ, ចិញ្ញាណ បច្ចយា តាយ រូបត្តិអាឌិតា អត្ថុប្បន្នប្បចត្តិឌឹបតតោ៉ "សេរា បដិក្លិនេត្តារេយចា"តិ អាយតតាតំ ពយតោ ចិតិច្ឆយដ្ឋារេត ឌេរតាក្កេយាច ឃុតេត្តាតិ ចត្វា សេរា ស្កប្បត្តិក្កេយា បដិក្លិនេត្តា៉

ឆំឃុត្តកេ យក្លឆំឃុត្តបិញ្ញត្តឃំ៉ កាឆារុ៉ "ពលលិ"តិ ពលលតោ៉ "អត្ថុគា"តិ អត្ថុគតោ៉ "រេបសិយា"តិ រេបសិតោ៉ "ឈតា"តិ ឈតតោ៉ "ខាតិស្កល្ហិស្មឹ"តិ ស្វដ្ឋខាតិកស្ស ឲលកស្ស លេឋិំស្មឹ៉ "បរិបក្កសមូហកំ"តិ ពលលតោ បរំ ឆេាកំ បរិបក្កច្ចា សមូហាការេច្ចា ហុត្វា៉ "ចិចត្តយាតំ តត្ថាចំ"តិ ពលលកាចំ ចិខហិត្វា ចត្តយាតំ៉ "ចិលឹតតិ បុសឌិសា"តិ អក្កិយិត្រចិលឹតតិបុរេសឌិសា៉ "យុច្ចតី"តិ កបិលេ តលក្កតិ៉ ឲតាតិខាយត្តីតិ ឲចំ អដ្ឋកឆាយច្ចា ទុត្តំ៉ "ក្វា ចត្តាលឹសេយ សត្តាហេ"តិ តចយារេ អតិក្កេឲ្យ ចឹសតិយេឌិចេរេ៉ យឌិ ឲចំ, បច្ចាយេសត្តាហេ បច្ចាប្បសារា ខាយត្តិ, ឲកាគសេយសត្តាហេ ចត្តារិ អាយតតាតិ ខាយត្តិ, យឌ្ឍេបុត បច្ចាសត្តាហា អត្ថិ៉ តត្ថ កឆត្តិ អាហ "ឲត្ថ ចា"តិអាឌិ៉ "ឈសត្តាហា"តិ ឲកាគសេយត សឌ្ធិ ឈសត្តាហា៉ ឲកាគសេយបិ ហិ បន្តិយឌិចេរេ ខាតត្តា ឈឌិចសាតិ អចសិដ្ឋាតិ រេហាត្តិ៉ "បរិណតកាលិ"តិ បរិបក្កកាលិ៉ បរិបិពកតា ឲច ហិ កយ្ខយហាក្វតា ស្វប្បសត្តា រេហាត្តិ៉ រេតរច្ចា បសាគក្យា បសាគរូបិ រេហាត្តីតិ៉ "តស្សា"តិ ពលលស្ស៉ ចល្លខាតំ ចា សណ្ឋាតំ ចាតិ សព្ពេត្ថ៉ "អាកាសកោដ្ឋាសិកោ"តិ យតុរេស្សហិ អាកាសកោដ្ឋារេស ធបិតោ៉ ហុត្វាតិ បិធេរសេរា៉ កឆំ បរយាល្យតោ បរិត្តកំ សិយាតិ អាហ "សេរាហឹ"តិអាឌិ៉ "សេរា"តិ បរយាល្យ៉ បដិសត្តិក្កេណ កលលរូបំ កលិបត្តយបរិយាណំ៉ បរយាល្យ បត ឲក្វតបញ្ញាសកលិបបរិយារេណា៉ តស្មា តំ តតោ បរិត្តកត្តិ ទុត្តំ រេហាតិ៉ បដិសត្តិក្កណតោ បរំ បត តំបិ ឈណឈណ ស្កបចិតយេច រេហាតិ៉ "ឆាតុត"តិ ចតុឆាតុចចត្តេត អាពតាតំ ចតុត្តំ យហាក្វតាតំ៉ កលលស្សចា ស្កបចិតប្បយាណំ កេហត្វា ទុត្តត្តិបិ យុជ្ជតិ៉ "ចត្តុម្បិ"តិ អត្ថុគាឌិចត្តុម្បិ"ខលិត្វមូលិត្វសារេតា"តិ ខលិត្វខាតកាលេ តស្ស មូលិត្វ សារេតាតិ អឌិប្បាយោ៉ កាឆាឃំ៉ "យាតុតិរេទា ក្យូន្តិកតោ"តិ ចត្តេត្ត កាឆាពត្ថចេរត "យាតុក្យូន្តិកតោ តិរេទា"តិ ទុត្តំ៉ តេតាហ "យាតុយា តិរេទាក្យូន្តិ កតោ"តិ៉ "លិច្ឆេ"តិ ស្វលុយេហិ លិច្ឆេហិ សយត្វាកតោ៉ លដ្ឋិចា បិតរេកាខតំ៉ "តតោ បដ្ឋាយា"តិ សត្តរេសយគចន្លុចិត្តតោ បដ្ឋាយ៉ "រូបសមុដ្ឋារេត ទុត្តយេចា"តិ រូបសមុដ្ឋារេត មូលឌឹកាចាគ ចិចាទណាឃំ 'ឃំ បិតត្ថ ត ច ឃុត្ត'ត្តិអាឌិតា ទុត្តយេច៉ "អន្ឋោហដៃហារាកាចតោ"តិ ពហិទ្ធាហារាកាចតោតិ អឌិប្បាយោ៉ "តត្វា"តិ រូប(ពាហុលេទោកេ៉ អគាចំ ចល្លតិ៉ កស្វាបត ចល្លតិ, តត្ត ចល្លត្តស្ស អដ្ឋកឆា ចិរេទារេឆា សិយាតិ៉ ចិរេទារេឆា ចា រេហាតុ, អចិរេទារេឆា ចា៉ បិញ្ញត្តេយច បយាណត្តិ គរេស្សេត្តា "រូបឆាតុយា"តិអាឌិតា ចិគរេក្ក បិញ្ញត្តំ អាហរិ៉ តត្ថ "រូបឆាតុយា"តិ រូបលោកឆាតុយា៉ រូប (ពាហុលេទោកតិ ទុត្តំ រេហាតិ៉ "ស្កបបត្តិក្លណេ"តិ បដិសត្តិក្លណេ៉ អាចរិយស្ស អឌិប្បាយំ ចិកាចេត្តោ "ឲត្ថចា"តិអាឌិយាហ៉ "ចោដ្ឋេត្ថ បដិក្លិនេត្តបី"តិ បច្ចាយតតាតីតិ ចា បច្ចាឆាតុយោតិ ចា បរិច្ឆេគការណេយច បដិក្លិ បតំ គដ្ឋត្វំ៉ "កិច្ចត្តរ សត្ថាចា"តិ ចោដ្ឋត្ថកិច្ចតោ កិច្ចត្តរស្ស ចិឌ្ឍយាតត្តា៉ កិយ្យត កិច្ចត្តរត្តិ៉ រូបកាយស្ស បចត្តិយា ហេតុបច្ចយកិច្ចំ៉ យហាក្វតា ហេតុ យហាក្វតា បច្ចយា រូបក្លត្តស្ស បញ្ញាបតាយាតិ ហិ គកចតា ទុត្តំ៉ តត្ថ ហេតុកិច្ចំ តាយ រូបខតតកិច្ចំ៉ បច្ចយ កិច្ចំ តាយ រូបុបត្ថម្ភក កិច្ចំ៉ កិច្ចត្តរេយចតត្ថីតិ ឈាតាឌឹតំ ចិសយ ទោគរេកាចកិច្ចំ តេឆំ កិច្ចំ តាយ, តតោ អញ្ញំ កិច្ចំ តាយ តត្ថិ៉ "យេតា"តិ កិច្ចត្តរេត៉ "តេ"តិ កាត្ថាគយោ៉ ត្ថគាតិ អដ្ឋក តាត្យកំ ចាឌំ គរេស្សេត្តា "យឆាបតា"តិអាឌិយាហ៉ "យេត កិច្ចចិរេសរេសតា"តិ ចិសយទោគរេកាចកិច្ចចិរេសរេសត៉ រូបខតតរូបុបត្ថម្ភក កិច្ចចិរេសរេសត ច៉ "សត្ថុត្វា"តិ សត្ថុម្បិ បិញ្ញត្តប្បគេរេ៉ "តេឆំ"តិ កាន្ទាឌឹតំ៉ "តត្វា"តិ រូបលោកេ៉ "តិស្សេត្ថ ឆយ្យត្តការេចតា"តិ ឲត្ថ យឆា អក្កិយិត្រខារេត

តស្ស និស្សន្ទា នាម ខុទ្ធន្តស្សបិ អតិទ្ធន្តស្សបិ ជាយន្តិយេវ។ វណ្ណោបិ ជាយតិ, ខុការោបិ, កណ្ឌោបិ, រសោបិ, ឱជាបិ, បុប្ផល្លាតិបិ ពលាទិ ជាយន្តិយេវ។ តេហិ វណ្ណាទីហិ ករណីយេ កិច្ចេ ចិរេសេ សតិបិ អសតិបិ។ តថា មហាភូតេសុ ជាតេសុ តេសំ និស្សន្ទា នាម ខុទ្ធន្តស្សបិ អតិទ្ធន្តស្សបិ កិច្ចេ ចិរេសេ សតិបិ អសតិបិ ជាយន្តិយេវ។ ឯវំ និស្សន្ទឆ្ពុមត្តការេន អត្ថុប្បត្តិយោ យុត្តា ឥយា អញ្ញត្ថ សត្តានតិ អធិប្បាយោ។ ពាហិរា សត្តានេ បន វត្វា ករណ ចិយាតាជីសុ តេសំ ការេ ខុទ្ធិ តទេវា ឥយា។ អញ្ញត្ថាបិ ចា កាយំ ខុជ្ជអាទិកំ កត្វា យាបិតកាលេតិ។ ឯត្ថ ច “ឆប្បាយតន ឆប្បធាតុសុ អត្ថុប្បត្តិយោ”តិ ឯត្ថ អដ្ឋសាលិនិយំ តាវ។ ឯយ បន អនាបិតាកតា រូបិធម្មាបិ ឆប្បាទប្បលយិទ្ធេច ចធត្តីតិ ចុត្តំ។ តំ តត្ថ បដិក្ខិត្តំ។ អនាបិតាកាយតំ នាម ចិសយកោធរ កិច្ចទហិតតា ចុច្ចតិ។ តញ្ច យត្ថុស្សានយ្យិ ធេចានយ្យិ ព្រហ្មានយ្យិ បសាទទ្ធបេសុ អនាបិតា កាយនេយេច អធិប្បេតំ។ តំ បន អត្ថិតត្ថិតិ ចិចារេត្វា កតេតព្ពំ។ អបិ ច និស្សន្ទឆប្បា នាម ខុជ្ជអាទិកានំ មហាភូតានំ ចិចិធាការាបិ ករេយ្យុំ ព្រហ្មានំ បន អញ្ញត្ថ រូបំ អប្បនា បត្តកាយូចិរេសេន បចត្តំ អតិសុហុមំ ហោតិ។ តស្មា កាយសត្ត សត្តានេ ចិយ តត្ថ បរិបុណ្ណំ និស្សន្ទរូបំ នាម ចិចារេតព្ពមេច។ ឆប្បា រប្បលញ្ច ឃុឡឆប្បារប្បលំ អត្ថលេយ ឆប្បាយតនត្តិ បិញ្ញត្តិយំ ចុត្តំ តត្ថិ ឯយចាតិ។ “ជីចិត លក្ខណា”តិ ចត្តត្ថំ រូបលោកេ។ “តត្វា”តិ អសញ្ញាសត្តេ កាយលោកេ ជីចិតនចកំ កស្មា ចិសុំ ន ចុត្តន្តិ។ បដិសន្ធិក្ខណេ កស្មា ន ចុត្តំ។ បចត្តិកាលេបិ ចិសុំ ន ចុត្តមេច។ “អាហារូបត្ថម្ភកស្សា”តិ អាហារសក្ខាតស្ស រូបូបត្ថម្ភកស្ស។ “សកលសរីរ ញ្ញាបិនោ អត្ថបិលកជីចិតស្សា”តិ កាយឆសកកាចឆសកេសុ បរិយាបន្នស្ស ជីចិតស្ស។ “ឯត ធេចា”តិ ជីចិតនចកមេច។ “តត្វា”តិ រូបលោកេ។ “ឆយក្ខតស្សា”តិ ចឆ្ឋក្ខតស្ស។ “ក្ខុសុ អក្ខុសុ”តិ បិធកក្ខុល្លា កាយក្ខុល្លា។ អាតញ្ញា ចុច្ចតិ ទោរកា ពាហុកា អាតញ្ញា ឃស្សាតិ ចិក្កហោ។ “ចិសយចេបិកិនិយា”តិ ចិសយំ បិចេត្តិយា។ “កហលិយា”តិ ឆធក្កិតា។ “បឆាតក្ខយាយា”តិ បឆាត សក្ខាតំ កាចតានក្ខកិច្ចំ លយត្តិយា។ “ឯតំ”តិ ជីចិតនចកំ។ “ចេទេន ចា”តិ អត្ថូទ្ធេទេន ច។ “ឯតំ”តិ ជីចិតនចកំ។ “និទោធក្ខយោ”តិ យទណាសត្តកាលេ និទោធក្ខយោ។ “ឯត្វា”តិ រូបលោកេ។ កញ្ញឯចទំ ចុច្ចតិ យតសរីទំ។ តស្ស និក្ខេបិ កញ្ញឯចទនិក្ខេបិ។ អញ្ញាសញ្ញា ខុបបិតិកានំ កញ្ញឯចទនិក្ខេបិ នាម នត្ថិ។ កស្មា បន តេសំ កញ្ញឯចទនិក្ខេបិ នាម នត្ថីតិ អាហ “តេសញ្ហី”តិអាទិំ។ ចិកាចតិបិធេធ សន្តានំបិ រូបព្រហ្មានំ អាហារសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អភាចតោ តិសមុដ្ឋានានីតិ ចុត្តំ។ អសញ្ញាសត្តេ ចិត្តសមុដ្ឋានានយ្យិ អភាចតោ ទ្វិសមុដ្ឋានានីតិ ចុត្តំ។ “តានី”តិ យទណាសត្ត ចិត្តសមុដ្ឋានានិ។ តំ បរិយាយំ អស្សាតិ តាចត្តកំ។ “លហុកាទុកតាទិចិការេា”តិ សកលរូបកាយស្ស លហុកាទុកាទិចិការោ។ អបិ ច តត្ថ ឥត្ថត្តាទិការ ឆាតុក្ខោភបច្ចយានំ សត្តោសា អភាចតោ និច្ចកាលយ្យិ សកលសរីរស្ស លហុតាទិក្ខុណោ ចត្តតិយេច។ កិំ តត្ថ បដិបក្ខ ឆប្បច្ចត្តិ ចិន្តាយ។ តថា អសញ្ញាសត្តេបិ រូប្បនចិការ ចិន្តាយាតិ។

រូបប្បច្ចត្តិក្កយាត្ថឌីបនា និដ្ឋិតា។

១៩១។ និព្ពានសង្គហេ ក្ខិសុ និព្ពានបទេសុ បធមបទំ អចិញ្ញាតត្វំ សាមញ្ញា បទំ។ ទុតិយំ ចិញ្ញា តត្វំ ចិសេសបទំ។ កិលេសេ សមេតីតិ សមណោ។ អរិយបុគ្គលោ។ សមណស្ស ការេចា សាមញ្ញំ។ អរិយមគ្គោ។ សាមញ្ញស្ស ផលានិ សាមញ្ញផលានិ។ លោកតោ ឧត្តរតិ អតិក្កមតីតិ លោកុត្តរំ។ លោកេ ន បញ្ញាចិយតីតិ បញ្ញត្តីតិ ពុយយត្វំ សន្ធាយ “នហី”តិអាទិមាហ។ ចត្តារិយសច្ចញ្ញាណានិ ចតុយសច្ចញ្ញាណន្តិ ឯកំ សមាសចទេន ឯកចចនន្តំ បទំ ចាញ្ញំ បត្វា ពាហុចចនន្តំ ហោតីតិអាហ “ចតូហិ អរិយសច្ចញ្ញាណេហី”តិ។ “តាទិសយា”តិ

អរិយមគ្គសមិសប្បា “ចិយុលាតំ”តិ បទរុលាតំ “ឌច្ចត្តាតំ ចិយា”តិ ឌច្ចត្តាតំ ចគ្គយហ្លលស្ស អចិសយការចោ ចិយំ “តស្សា”តិ តិគ្គាតស្សំ តត្ថ “ឌច្ចត្តាតំ”តិ អចិសយបចេ សាយិបធំ “តស្សា”តិ កាចបធំ “ឃំ កិច្ចិ”តិ កិច្ចិឃំ អតុខាតំ អស្សតិគ្គាតស្ស សិគ្គតត្តិ សប្ពត្តោ អបិកេដស្ស ឆខុស្សំ ចាឃារយាបិ តាយ ត អត្ថិំ ក្យុតោ តស្ស សត្តិករណំ កចិស្សតីតិ អធិប្បាយោ “រេយតា”តិ ចាឃារយត “តិគ្គារតត ចិតា”តិ តិគ្គាតារខុណំ អលកិតុាតិ ចុត្តំ ហោតិ “អកិច្ចសិទ្ធិ”តិ កិលេសប្បហាត កិច្ចស្ស អសិទ្ធិ “តតោ”តិ តស្មា “ចធាយា”តិ ចធិតំ “បរិសក្កត្តា”តិ ចាយត្តា កាចាឃំ “អត្តាឌេវី”តិ អជ្ឈត្តសត្តាតេ តហ្យាឌេវី, តហ្យាចិតត្តា “ឆាហិឌេវី”តិ ឆាហិត្តាសត្តាតេ តហ្យាឌេវី, តហ្យាចិតត្តា “តស្សា”តិ តហ្យាយ “ចត្តោតា”តិ ចិស្សុចិស្សុ ខាតសទ្ទបតោ បរិតិគ្គាឃិស្សុ, បរិតិគ្គាយត្តិ, បរិតិគ្គាឃិស្សត្តីតិ បរិតិគ្គាតា តការបច្ចយស្ស កាលត្តយេបិ បចត្តកតោ យចា ខិដ្ឋា, សុតា, ខុតា, ចិញ្ញាតា,តិ ចិសិដ្ឋំ កត្វា ខាតិតត្តត្តិ ចិញ្ញាណំ ត តិកស្សិតត្តត្តិ អតិកស្សតំ តត្ថិ អតត្តា ឲតស្សាតិ អតត្តំ សត្តតោ បចត្តា ក្យូហប្បកា ឲតស្សាតិ សត្តតោបតំ “កកចតា ចុត្តំ”តិ ជីឈតិការេយ រកចដុសុទ្ធ ចុត្តំ “សចត្តិយោ”តិ យហាតធិយោ ចា ក្យូតិយោ ចា “អបេប្បត្តិ”តិ បចិសត្តិ “ធារាតិ” យេឈច្ចធិារា ត្យុតេស្សុ អតុប្បដ្ឋត្តេសុ ឲកសត្តាបិ បរិតិគ្គាតុំ ត សក្កាតីតិ ត្បធំ ត្យុត្តុប្បាតកបេ ឲច បច្ចេក សម្ពុត្តាបិ ដុប្បដ្ឋតីតិ កត្វា ចុត្តំ អបចាត បិត្យុត្តឃំ បត ត្យុត្តុត្តាកបេ បិ បច្ចេកសម្ពុត្តាតំ ដុប្បត្តិ អាកតា ឲចំ “ឲកសត្តាបី”តិ ចា សាចកសត្តា កហេតត្តោ ឲចតិត្យាសតិ អបចាតបិត្យុត្តឃា អចិតោតធា ហោតិ “អាតាតធត្តិ”តិ សាតធត្តិ បជលកត្តិ សត្តតោ បចត្តា ក្យូហប្បកា ឲតស្សាតិ អត្ថំ សត្តាយ “សត្តតោបកា សប្បត្តិ”តិ ចុត្តំ “តខាតិ ចត្ត តតោចា”តិ ខ្ឈកាសចត្តតតោ ចា សត្តាត្ថ បកចតិ សំចិខ្ខតីតិ សត្តតោបកត្តិ ត្ពយត្ថំ សត្តាយ សត្តតោ ចា បកុតយេច ហោតីតិ ចុត្តំ តោតាហ “ត កត្វចិ តត្ថិ”តិ “ឲចំ សត្តេ ឃិ”តិ ឲចំ ចុត្តតយេត ឲកចិតេធ សត្តេបិ “ដុបចរិតំ”តិ ដុបចារចេសេត ចោហេរិតំ “ឃចាហា”តិ តស្មិ យេចសុទ្ធ បុត កិ អាហ កចំ តេតីតិ កចតេត្តិ កចតហ្យា ឲចំ “សប្បរាឃិកា”តិ ចុតិអតត្តតេ បត្តត្តា ខ្ពិត្តំ តិឈាសចាតំ អតុបិធិយេសសតា ចុត្តាតិ សប្ពត្តោ ឲត្ថ “អតុបិធិយេសសតា”តិ អតុបិធិយេសតិគ្គាតំ ចុច្ចតិ សេសក្លេសុ អរហត្តមគ្គដស្ស សេសក្លស្ស កិលេសុបិធិយេស ចសេត អតុបិធិយេសសតា ចុត្តា “កិលេសុបិធិយេសោ”តិ ច កិលេស សត្តោតា ដុបិធិយេសោ តចា លត្តុបិធិយេសោបិ អត្តាបរិតិគ្គាឃីតិអាទីសុ បរិតិគ្គាតំ តាយ កិលេសបរិតិគ្គាតំ ចុត្តំ ដុកតោ កាក ចិយុត្តាជីតំ បតត្តោ តចយបរិតេត្តេ អាកាមិស្សតិ “កិលេសគ្គេយត សហេច លិឈ្យត្តិ”តិ បច្ចប្បត្តកចេ អរហត្តមគ្គក្ខណេ កិលេសគ្គេយត សត្តិ ឲច លិឈ្យត្តិ អតុប្បាត ឆខុតំ កច្ឆត្តិ តចា អតាកាមិ បុក្កលស្ស កាយបដិសត្តិក្ខត្តាបិ អតាកាមិមគ្គក្ខណេ, សោតាបត្តស្ស សត្តកចេធបេត្វា អចេសេស កាយបដិសត្តិក្ខត្តា សោតាបត្តិ មគ្គក្ខណេ តំ តំ កិលេសគ្គេយ ត សហេច លិឈ្យត្តីតិ បច្ចប្បត្តក្ខត្តា បត កិលេសគ្គេយត សហលិឈ្យត្តិ លត្តុបិធិយេសោ តាយ ហុត្វា ឃាចមរហកាលិ តិឈាសចាតយ្បិ បចត្តត្តិ កស្មា បចត្តត្តីតិ អាហ “ឃាចតុតិឃា បចត្តយាតំ”តិអាទិ បច្ចប្បត្តក្ខត្តសត្តាតំ បត ឆខុតាសិគ្គត្តិ សប្ពត្តោ “ចលតិស្សត្តត្តំ”តិ ចិបិកចលត្តាត្ថា តិស្សត្តចលត្តាត្ថា ហុត្វា “តេតសហេចា”តិ កិលេសគ្គេយត សហេច “ឃខ្មាបតា”តិអាទីសុ បរិសយត្តតោ ត្យុត្តត្តិ តីចារេត្តិ, សត្តិសុលស្ស អត្តារាឃំ កតោត្តីតិ បលិពោធា កិលេសាកិសត្តេហា កិច្ចាតិ, កម្មាកិសត្តេហាកិច្ចាតិ, លត្តាកិសត្តេហា កិច្ចាតិ ច បលិពោធេហិ សហ ចត្តត្តីតិ សបលិពោធា សត្តារ តិមិត្តេហិ សហ ចត្តត្តីតិ សតិមិត្តា តហ្យាបហិតីហិ សហ ចត្តត្តីតិ សបហិហិតា “តតោ”តិ បិបកខុតោ, អបិឃត្តក្ខេតោ ច “តោចី”តិ តោចិតយោ “តិរោធតំ សក្កោតី”តិ សក្កាយត្ថិយា តិរុត្តាយ តេ តិរុត្តត្តិ អតិរុត្តាយ តតិរុត្តត្តិ តស្មា សក្កាយត្ថិ តិរោធា តិញ្យាបិរធយេខុបិ សយាតា តេ បលិពោធេ តិរោធតិ តាយំ “តិរោធតំ សក្កោតី”តិ ច អញ្យាបិរេ ញ្យាបិរបរិកប្បតាតិ ចដុត្ថំ សក្កាយត្ថិតិរោធារេយច តេ បលិពោធេ តិរោធតំ សក្កោតីតិ ឲត្ថ ខ្ពិត្តយ្បិ តិរោធា ឲកកាយេចំ ឲចំ សត្តេបិ អចិគ្គា

តិទោឆា សន្តាន តិទោនឆាតិអាឌីសុ ចិយ អទេកទេ ទេកបរិកប្បតា ហោតីតិ៎ ឧប្បាទេកា ច បចទេត្តា ច ឧប្បាទេកប្បចត្តា៎ ទេ យ្ញល់ ឃស្សាតិ ចិក្កហោ៎ ទេឃត ឌូញអាទិកាកាទេទត៎ យាទទេត្តីតិ យាទា៎ ចឆកបច្ចត្តិកាតិ ចុត្តំ ហោតិ៎ កិលេសយាទាឆទេឃា៎ យាទា ឆហត្តិ តិដ្ឋត្តិ ឲុទេតស្វតិ យាទទេឆយ្យា៎ យាទទេតិ ឆាទេចតិ ឆាតិ យច្ន៎ យទលាទេយច៎ យច្នឆហតិ តិដ្ឋតិ ឲុទេតស្វតិ យច្នឆេយ្យា៎ “តត្តិ តស្មិំ តិយិត្តំ”តិ ចុទេត្ត បញ្ញត្តិឆទេម្មស្សុបិ ឧប្បាទេកប្បចត្តម្បល់ តិយិត្តំ តាយ តត្តិ៎ ឲុចិំសតិ, ទេតហិ តិព្វាតស្ស អចិទេសទេសា អាបជ្ជតីតិ ទេចាឆតា៎ តំ បរិហទទេត្តា “តត្តំ”តិអាឌិយាហ៎ ចិត្តំទេសត្វាតិ ច សាទេឆត្តត្តិ ច អត្តចិទេសស បិកាដត្ថាយ អញ្ញាបិទេទ ញ្ញាបិទ បរិកប្បតា ឲុច៎ បលីតាឌិទេកទេ៎ ឮកំ ញុច្ឆាតំ តិព្វាតំ បលីតំ៎ ឮកំ បច្ចេកញុច្ឆាតំ តិព្វាតំ យជ្ជិយំ៎ ឮកំ ញុច្ឆសាចកាតំ តិព្វាតំ ហីតត្តិ កិត្តំ ត ហោតីតិ ទេឃាទេជតព្វំ៎ តាតប្បកាទេទត ចិត្តំ តិទេឆតិ ឲុទេតតាតិ បលីហិតំ៎ “តិទេឆតី”តិ អាទម្ហូទេលាស្ស តិត្តំ ទេបលំ បត្តាទំ កត្វា ឆទេបតីតិ អទេត្វា៎ តឆា បលីឆាតបលីឌីសុ៎ អត្តទេតា ឲុកំ អាសាតល្យាយ តាយំ៎ “លក្ខយាតាបី”តិ កចសយ្យត្តិ ទេកាកសយ្យត្តិទេឃា លក្ខយាតាបិ៎ “បិបិលចិតឃ ឆយុត្តា”តិ បិតុំ បរិក្ខិត្តុំ ឮច្ឆា បិបិលា៎ បិបិលំ ចិទេតតិ ចិកទេយតីតិ បិបិលចិតទេឃា៎ “ទេចឆឃិតស្សុល”តិ ទេចឆតាស្សុល៎ “កតយំ តំ អាចុទេសា”តិ បិញ្ញូល្អបិទេឆ “តំ”តិ តស្វា៎ “ឃទេត្ត ទេចឆឃិតំ តត្តិ”តិ ឃស្វា ឲុត្ត ទេចឆឃិតំ តត្តិ៎ តស្វា តិព្វាទេត ស្សុល តាយ កតយត្តិ ទេឃាជតា៎ “ឲុត្តា”តិ ឲុតស្មិំ តិព្វាទេត៎ “ឲុតទេឆទេចត្វា”តិអាឌិយ៉ា“ឲុត ទេឆចា”តិ ឲុទេសាឲុច៎ ឃស្វា ឲុត្ត ទេចឆឃិតំ តត្តិ៎ តស្វា ឲុទេសា ទេចឆឃិតស្ស តត្តិកាទេចា ឲុច ឲុត្តតិព្វាទេត ស្សុលត្តិ ទេឃាជតា៎

“ឲុត្ត ចា”តិអាឌីសុ៎ ឃទេឆតំ លិឃ្យតំ តិរុទ្ធតំ អត្តីតិ សឡូទេត្ត៎ ទេកចិ បត តំលិឃ្យត តិរុទ្ធត ក្រិឃាយត្តំ តិព្វាតំ ត ហោតិ៎ អកាច បញ្ញត្តិយត្តំ ហោតីតិ ចឆត្តិ៎ តំ បដិទេសទេឆទេត្តា “ត ហិតំ”តិអាឌិយាហ៎ “បញ្ញត្តិរុបំ”តិ បញ្ញត្តិសកាទេចា៎ បិញ្ញូល្អបិទេឆ៎ “បឆហតី”តិ ឌីទិឃំ ឆញ្ញុហំ កទេទាតិ៎ បហិទេតា អត្តា អទេតតាតិ បហិតទេត្តា៎ “បហិទេតា”តិ បឆហិទេតា៎ អតិចត្តកាទេច ឆបិទេតា៎ ទេបសិទេតាតិបិ ចទេល្លត្តិ៎ “កាទេឃតា”តិ តាយកាទេឃត៎ តល្យាចទេស ចត្តត្តីតិ តល្យាចសិកា៎ “ទេតសំ បី”តិ ទេតសំ ចាទេឆបិ៎ តស្មិំ លឃ តិទោឆយទេត្ត អតត្តក្ខលា តាយ តត្តីតិ ឮយំ ចាឆំ ចិទេសាទេឆតុំ “តិព្វាតស្ស ចា”តិអាឌិ ចុត្តំ៎ “បដិបក្ខចទេសត សិជ្ឈត្តី”តិ ឲុទេតត ចដ្ឋឆទេម្មស្ស យហត្តំ អាឌីតចំ បស្សត្តា ឲុច ទេតសំ តិទេទាទេឆ យហត្តំ ក្ខលាតិសំសំ បស្សត្តីតិ ឌីទេបតិ៎ ទេឃ បត ឃឆាចុត្តំ លឃតិទោឆំ បទេយត្តតិព្វាតត្តិ ត ឌាតត្តិ, ទេតសំ ចត្តព្វាទេយច តត្តិ៎ ឲុចំ ក្ខលបឆាតំ កប្បិទេត្តា តំលឃតិទោឆយត្តំ អតត្តក្ខលាតំ ចត្ត ត ហោតីតិ យញ្ញាត្តិ៎ ឮឆាតិ តិព្វាតំ បទេយំ ស្សុលត្តិ ចុត្តំ៎ កឆំ តំ លឃតិទោឆយត្តំ បទេយស្សុល តាយ កទេចយ្យាតិ ឮយំ ចាឆំ ចិទេសាទេឆតុំ “សត្តិស្សុលត្ថាតាយា”តិអាឌិ ចុត្តំ៎ អត្តិកិក្ខទេចតិ ស្សុទេត្តា៎ “ទេតាទេចតំ អកចិស្សា”តិ ឲុតំ អឌាតំ ទេតាទេច សត្តិ ចិជ្ជយាតំ ត កទេចយ្យ៎ “តឃិយស្សា”តិ ត ឮយស្ស៎ បច្ចក្ខកុតំ លត្តុបច្ចាកំ ឆទេស្សទេត្តា “ឮយស្សា”តិ ចឆតិ៎ តិស្សក្កទេត្ត ច សាយិចចតំ៎ ឮយស្វា ឌាតា ក្វតា កតា សព្វតា សត្តាតំ តិស្សទលំ តាយ ត បញ្ញាទេឃយ្យាតិ ទេឃាជតា៎ បទេត្តបិ ឲុសតទេឃា៎ ឲុសតទេឃា សទេព្វាស្វតិអាឌីសុ៎ ក្ខច្ចទិត ឆយ្យា តាយ បច្ចទេឃ សតិ, ឌាឃត្តិ៎ អសតិ, ត ឌាឃត្តីតិ ឲុចំ ឌាតំ ចិយ អឌាតយ្យិ ទេតសំ អត្តិ៎ ឃឌិ ច អឌាតំ តាយ តត្តិ៎ ឌាតទេយច អត្តិ៎ ឲុចំសតិ, អត្តតិ ក្ខច្ចទិតាតំ អឌាតត្តាយ សយ្យាបដិបជ្ជត្តាតំបិ សទេព្វ ក្ខច្ចទិត ឆយ្យា អត្តតិ ឌាតាទេឃច សិយុំ, ទេតា អឌាតា៎ កស្វា, អឌាតស្ស តាយ តត្តិតាឃាតិអាឌិតា ទេឃាទេជតព្វំ៎

“ឲុត្តាចតា”តិ , អត្តិ កិក្ខទេច អឌាតំតិអាឌិតា បិញ្ញូល្អចចទេតត៎ សទេព្វសដ្ឋាទា សយត្តិ ចុបសយត្តិ ឲុត្តាតិ សព្វសដ្ឋាទ សយទេឆា៎ សទេព្វ ឧបឆទេឃា ឲុត្ត តិស្សជ្ជត្តិ អទិឃាជតាតិ សព្វាបធិតិស្សទេក្កា៎ “ឧបលក្ខយាទេតា”តិ សត្តិលក្ខទេលាត ឆាទេលាត ឧបលក្ខយាទេតា៎ “ឲុសិស្វ”តិ កត្វា

ឲសតកិច្ចស្ស សិលាបត្ត អត្ថ ឥឥស្សត្យ “អឥកត្ថិស្ម”តិ ចុត្ត៌

ភិដ្ឋាភសក្ខហាត្យឥបភា ភិដ្ឋិតា៌

ទ្សបសក្ខហឥបភិឃាអត្យឥបភា ភិដ្ឋិតា៌

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៧។ សមុច្ចយសង្គហអនុទីបនា

១៩៧។ សមុច្ចយសង្គហេ ។ អត្ថតោ អាវេណិកភូតេន សាមញ្ញលក្ខណេនាតិ ច សព្វេត្ថា។ អញ្ញាបទេសេន ឯវ តក្កយលក្ខណេន សលក្ខណាតិ នាម វុច្ចន្តីតិ អធិប្បាយោ។ “និព្ពានស្សបិ សន្តតោ លក្ខណានសភាវតា”តិ អញ្ញានិស្សយ រហិតេន លក្ខណានសភាវតា។ តត្ថ និព្ពានស្សបិ រាគក្ខយោ ទោសក្ខយោ មោហក្ខយោតិអាទិនា អញ្ញានិស្សយទស្សនំ អត្ថិ មេវាតិ។ ទស្សនមត្តំ អត្ថិ។ និព្ពានំ បន រាគាទីហិ បដិពន្ធំ ន ហោតិ។ អថ ខោ តេហិ ទូរតរំ ហោតិ។ បដិបក្ខតរំ, បដិវិរុទ្ធតរំ។ យញ្ហិ រូបស្ស ខយោ វយោ ភេទោ អនិច្ចាតិ វុត្តំ។ តត្ថ រូបស្ស ឧប្បជ្ជិត្វា ខយោ វុត្តោតិ សោ រូបស្ស និស្សិតោ ឯវ ហោតិ។ ឥធ បន រាគាទីនំ បុន ឧប្បាទស្សបិ អការណោ វុត្តោតិ សោ រាគាទីសុ អនិស្សិតោ ឯវ។ ន កេវលំ អនិស្សិតោ។ អថ ខោ តេហិ ទូរតរោ ច បដិបក្ខតរោ ច តេសំ បដិបក្ខគុណេហិ ឥមស្សសិទ្ធត្តាតិ។ អនិប្ផន្នរូបានិបិ អធិប្បេតានិ ឯវ តេសម្បិ ខន្ធាយតនធាតុ សន្ធេសុ សង្គហិតត្តា។

អាសវាទីសុ។ “បរិវាសិយមានា”តិ បរិវាសករណមានា។ “មទនីយមានា”តិ មទនករណមានា។ “បរិវាសំ គណ្ហន្តី”តិ ទោសវេបុល្លំ អាបជ្ជន្តីតិ វុត្តំ ហោតិ។ បុន “បរិវាសំ”តិ ទុគ្គន្ធតាទិបរិវាសំ។ “អាសវករិតមេវា”តិ អាសវេហិ បូរិតមេវ។ “ឆព្ពអារម្មណានិ ទូរេសន្តី”តិ តានិ អាសវាទិកានំ បរិវេសន្តីតិ អធិប្បាយោ។ “ភវតោ”តិ ក្ខយិតោ ពន្ធេត្វា។ អវសីយតិ បរិវិសិយតិ ឧតូស្វាតិ អវសិ។ អបិនាតិ វុច្ចតិ។ មរិយាទោ នាម បរិយន្តបរិច្ឆេទោ។ មរិយាទមត្តភូតោ ក្រិយាវិសេសោ មរិយាទវិសេសោ។ អវធិ នាម ញាបន វិធានំ, ក្រិយា ញាបនស្ស វិសេសោ អភិវិធិវិសេសោ។ “យស្សា”តិ អវធិ វត្ថុស្ស។ “អត្តានំ”តិ អវធិវត្ថុំ។ “ពាហិរំ កត្វា”តិ សមុត្តមុត្តំ កត្វាតិ អធិប្បាយោ។ អវធិវិធានលាយំ។ “សទ្ទស្សា”តិ ករណតោ កិត្តិសទ្ទស្ស។ “តំ”តិ អវធិភូតំ អត្តំ។ “មនោ”តិ កិត្តិសទ្ទោ។ “ឥតរំ”តិ អនភិវិធិវិសយំ ពាហិ កត្វា បវត្តតិ។

កាមាសវាទីសុ។ “តត្ថារមេនា”តិ កាមនារមេន។ “តទារម្មណា”តិ កាមធម្មារម្មណា។ “អយមេត្វា វា”តិ កាមីយតីតិអាទិនា វុត្តោ បត្ថិមេត្វាវ។ “មហគ្គតកម្មវលធម្មា”តិ ឥធាធិប្បេតំ កាមុកំ សន្ធាយ វុត្តំ។ “តំ និព្ពត្តា”តិ តេន និព្ពត្តា។ “ភវារម្មណា”តិ ទុវិធភវារម្មណា។ “តណ្ហា ឯវា”តិ ភវតណ្ហា ឯវ។ “ភវោ ឯវា”តិ ភវារម្មណតាយ ភវតាមិកា តណ្ហា ឯវ។ “ឥមេ ឯវា”តិ តណ្ហាទិដ្ឋិ អវិជ្ជា ឯវ។ “បរិវុត្ថេ សតី”តិ បរិវសិតេ សតិ។ “កាមវិសយា”តិ កាមធម្មវិសយា។ “តស្មិំ”តិ កាមាសវេ។ ភវវិសយា មានាទយោ បរិវុត្ថា ឯវាតិអាទិនា យោជេតព្វំ។ តថា ទិដ្ឋិវិសយាតិ បទេបិ។

“អនស្សាសិកំ កត្វា”តិ អស្សាសបស្សាសរហិតំ កត្វា។ “អវហនន្តេនា”តិ អនុវិជ្ឈិត្វា មារណេន អលោលកត្វា មារណេនាតិបិ យុជ្ជតិ។ “ទុត្តរេនា”តិ តត្ថ បតន្តស្ស តរិតុំ ទុក្ករេន។ “វុត្តនយោ”តិ អាសវេសុ វុត្តនយោ។

“វដ្ដស្មិំ”តិ តិវិធវដ្ដស្មិំ។ “ភវយន្តកេ”តិ អធិដ្ឋានដ្ឋានាទិកេ ភវចក្កេ។ “អាយសន្តំ”តិ បរស្ស អត្តំ ទស្សតិ “តថា តថា កប្បេត្វា

គហណ”ន្តិ។ “សាសនេ”តិ បរិយត្តិសាសនេ តស្មិំ តស្មិំ សុត្តន្តេ។ “ទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋុបាទានំ”តិ ទិដ្ឋិវត្ថុសុ ទឡ្ហគ្គាហដ្ឋេន ទិដ្ឋិយា ឯវ ទិដ្ឋុបាទានំ។ អត្តវាទុបាទានេ។ បរិកប្ប ពុទ្ធិ នាម មិច្ឆាគាហំ វុច្ចតិ។ “ឥស្សរ និម្មិតំ”តិ សកលលោកិស្សរេន មហាព្រហ្មុនា អាទិកប្បកាលេ និម្មិតំ។ “អធិច្ច សមុប្បន្នំ”តិ អហេតុ អប្បច្ចយា សមុប្បន្នំ។ “អច្ចន្តសស្សតំ”តិ ភវបរម្បរាសុ សស្សតំ។ “ឯកច្ចសស្សតំ”តិ ភវវិសេសំ បត្វា ឯកច្ចានំ សត្តានំ សស្សតំ។ “ឧច្ឆិន្ន”ន្តិ យត្ថកត្ថចិ បរមរណា ឧច្ឆិន្នំ។ បុរាណញ្ចកម្មំ បរិក្ខីណំ, នវញ្ចកម្មំ អកតំ។ ឯវំ សំសារសុទ្ធីតិអាទិនា គហណន្តិ អត្ថោ។ សន្តោ កាយោ សក្កាយោ។ “សន្តោ”តិ បរមត្ថតោ វិជ្ជមានោ។ “កាយោ”តិ រូបកាយោ, នាមកាយោ។ អត្តតោ អត្តតោ កាយោ វា សក្កាយោ។ បច្ចត្តកាយោ, បាដិបុគ្គលិក កាយោតិ វុត្តំ ហោតិ។ យថាវុត្តកាយទ្វយេវ។ សក្កាយេ ទិដ្ឋិ សក្កាយទិដ្ឋិ។ តត្ថ “សក្កាយេ ទិដ្ឋី”តិ បុព្ពន្តាបរន្ត កប្បិកានំ វិយ បុព្ពន្តា បរន្តេ អចិន្តេត្វា សព្ពសត្តានំបិ អត្តតោ លទ្ធស្ស ឯវ ‘រូបំ មេ អត្តាតិ វា’ អត្តា មេ រូបវាតិ វា, អត្តនិ មេ រូបន្តិ វា, រូបស្មិំ មេ អត្តាតិ វា, ឯវមាទិកា ធមុតា សិទ្ធា ទិដ្ឋីតិ វុត្តំ ហោតិ។ “អស្សុតវា”តិ លទ្ធទេសនាទិកេ សុញ្ញតធម្មប្បដិវេធំ យុត្តេ ទេសនា ធម្មេ អស្សុត បុព្ពត្តា តត្ថ សុតំ ឯតស្សាតិ អស្សុតវា។ “បុថុជ្ជនោ”តិ លោកិយមហាជនោ។ តត្ថ បរិយាបន្នោ បន ឯកបុគ្គលោបិ បុថុជ្ជនោត្វេវ វុច្ចតិ។ សោ សុតវាបិ អត្ថិ, អស្សុតវាបិ អត្ថិ។ ពាល អស្សុតវា អធិប្បេតោ។ អរិយ បុគ្គលោ បន តត្ថ បរិយាបន្នោ ន ហោតិ។ អហន្តិ វា, មមាតិ វា, មយីតិ វា, មេតិ វា, បរាមសន បភាតិ នាម។ “សេសធម្មេ វា គហេត្វា”តិ រូបតោ អវសេសេ នាមក្ខន្ធ ធម្មេ អត្តា មេតិ គហេត្វា វា។ “ធម្ម មុត្តកំ វា អត្តានំ គហេត្វា”តិ បញ្ចក្ខន្ធធម្មវិមុត្តំ បរិកប្បសិទ្ធំ អត្តានំ វា គហេត្វា។ វតេស្សា អវត្វា យស្សាតិ វត្តព្វាវត្តិកា។ វេទនាយ សមុទាការសត្តា “សំកិលិដ្ឋំ”តិ វុត្តំ។ “សុខិតោ”តិ សុខវេទនាយ សមង្គីបុគ្គលោ។ ធមេតោ លទ្ធ បញ្ញាកមេវ។ តត្ថ បន សុខវេទនាបធានត្តា តថា សមនុបស្សន្តោ វេទនំ អត្តាតិ សមនុបស្សតិ នាម។ “សមូហតោ គហេត្វា”តិ អហមស្មិ, អហំ ឯកោ សន្តោតិអាទិនា សមូហតោ។ “វត្ថុ”តិ បញ្ញត្តា វុច្ចន្តិ។ ញាតបរិញ្ញាទិវសេន អបរិញ្ញាតានិ វត្ថូនិ ឯតេហីតិ អបរិញ្ញាតវត្ថុកា។ ឯកមុហុត្តមត្តេបិ កាលេ។ រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតីតិអាទិកំ វត្វាទត្តំ សន្ធាយ “ភវាទិ អត្តតោ”តិអាទិ វុត្តំ។ “អត្តនិមិត្ត”តិ អភិក្កមនាទីសុ កាយវចីមនោ ក្រិយាសុ អហំ អភិក្កមាមិ, អហំ បដិក្កមាមីតិអាទិនា វិត្តេ ទិស្សមានោ អត្តដ្ឋាយា វុច្ចតិ។

“កាមតណ្ហា”តិ ឥច្ឆតណ្ហា។ “លព្ភតណ្ហា”តិ បត្តតណ្ហា។ លីនកាវោ នាម ចិត្តចេតសិកានំ បដិកុដនំ អាបីឡិយតេ អាបីឡនំ លីនកាវស្ស អាបីឡនន្តិ វិគ្គហោ។ “តន្ទី”តិ អាលសិយំ វុច្ចតិ។ “វិជម្ភិតតា” នាម កិលេសវសេន កាយង្គានំ វិជម្ភនំ សមិញ្ជនបសារណាទិករណំ។ សា ឯវ បច្ចយា ឯតស្សាតិ វិគ្គហោ។

អនុសយបទេត្វ “ឧប្បជ្ជន្តី”តិ ឧប្បជ្ជិតុំ សក្កោន្តិ។ ន បន ឯកន្តតោ ឧប្បជ្ជន្តិ។ សន្តេសុហិ ឯកន្តតោ ឧប្បជ្ជន្តេសុ អនុសយា នាម ន ហោន្តិ សមតិក្កន្តស្សេវ អភាវតោ។ “ឧប្បជ្ជន្តី”តិ វា ឧប្បជ្ជិតុំ បហោន្តិ។ បទេត្វាទេតោ ពាហុន្តំ ជនានំ បហោន្តីតិអាទីសុ វិយ។ បញ្ញត្តិយោហិ អសកាវធម្មុជាតិកត្តា ការណំ លទ្ធេបិ ឧប្បជ្ជិតុំ នប្បហោន្តិ។ ពលេ បន អសកាវធម្មុជាតិកត្តា ការណំ លទ្ធេ សតិ ឧប្បជ្ជិតុំ បហោន្តីតិ ឧវញ្ញមតិ, ឧប្បាទំ អបត្តានំបិ តេសំ បរមត្ថជាតិកតា សិទ្ធា ហោតីតិ។ “សហ អនុសេន្តី”តិ ឯកតោ អនុសេន្តីតិ វុត្តា កាមរាគានុសយោ ច បដិឃានុសយោ ច មានានុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចិកិច្ឆានុសយោ ច។ ពលវំ សត្តានំ សត្តសន្តានេ អនុសយកិច្ចមត្តំ ឧបេត្វា ឯកតោ ឧប្បត្តិ នាម នត្ថិ។ យទិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជេយ្យុំ ទ្វាទស អកុសលចិត្តានិ សត្តសន្តានេ និច្ចកាលម្បិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជេយ្យុំ។ ន ច

ឧប្បជ្ជន្តិ។ តស្មា វិញ្ញាយតិ ឧប្បជ្ជន្តំ នាម អប្បហីនដ្ឋេន ឧប្បជ្ជនារហភាវេន វុត្តាតិ។ សន្តីតិ វត្វា តទត្ថំ ទស្សេតិ “វិជ្ជុំ”តិអាទិនា។

“អវុដ្ឋិតា”តិ ឧប្បាទំ អបត្វា។ “តទា បវត្វា”តិ វាលនាការេន បវត្វា។ បុន “តទា បវត្វា”តិ ឌវនសហខាតាការេន បវត្វា។

“សេយ្យំ”តិ កាមរាគានុសយាទីនំ។ “អាវជ្ជនំ”តិ អាវជ្ជនចិត្តំ។ “គមធំ”តិ បុគ្គលកាវំ។ “តទា បវត្វា”តិ ចិត្តសន្តានានុសយនាការេន

បវត្វា។ នាអវត្វា សេយ្យំ តេ នគវត្តិកា។ យទិ តេ ឧប្បាទំ អបត្វា ឲវំសតិ, តេ បរេមត្វាបិ នាម ន ភវេយ្យុន្តិ ទោសាគតំ បរិហរតិ “តេ

បនា”តិអាទិនា។ សេច តេ កុសលិញ្ញាណត ចិត្តសន្តានេយ្យិ អនុគតា ឲវំសតិ, តេ កុសលិញ្ញាណតានិ នាម សិយុន្តិ ទោសាគតំ បរិហរតិ “ន

វា”តិអាទិនា។ អថ តេ ឲកន្ត អកុសលិ សិយុំ ឲវំសតិ, កុសលិញ្ញាណេតហិ វិរុទ្ធា ភវេយ្យុន្តិ ទោសាគតំ បរិហរតិ “នាបិ”តិអាទិនា។ យទិ

ឧប្បាទំ អបត្វា ឲវំសតិ, កាលវិមុត្តា សិយុន្តិ អាហ “នាបិកាលត្តយ វិនិមុត្តា”តិអាទិំ។ “សានុសយេ ចិត្តសន្តានេ”តិ សេក្ខបុថុជ្ជនានំ

ចិត្តសន្តានេ។ “សហ មគ្គុប្បាទា”តិ មគ្គុប្បាទេនេវ សហេវ។ “តត្ថ តត្ថ វុត្តា”តិ អដ្ឋកថាចរិយា វុត្តា។ “អនាគតសាមញ្ញា”តិ

អនាគតសទិសំ។ ន ឲកន្ត អនាគតត្តិបិ វទន្តិ។ គធំ តេ សង្ខតខាតិកា ហោន្តីតិ អាហ “តេហិ មគ្គេ”តិអាទិំ។ វិភាវនិបិទេធ។ “អប្បហីនា”តិ

មគ្គេន អប្បហីនា។ “តនវត្វា”តិ ឧប្បជ្ជនាសហាវត្វា។ “តំ សភាវត្វា”តិ កាមរាគាទិ សភាវត្វា។ “តទា វុច្ចន្តិ”តិ អនុសយាតិ វុច្ចន្តិ។

អនាគតា នាម ន ហោន្តិ។ ចិត្តសន្តានេ វត្តមានការេន សិទ្ធត្វា។ “ហន្ថិ បដហតី”តិ យទិបដហតិ។ “តេនហិ”តិ តនេតា ឲវ។ “រនេត្វា”តិ

រាគសមង្គី ហុត្វា។ “ទុដ្ឋា”តិ ទោសសមង្គី ហុត្វា។ “មុឡ្ហោ”តិ មោហសមង្គី ហុត្វា បដហតីតិ ទោសេសា អាបជ្ជតីតិ វុត្តំ ហោតិ។

បរិយុដ្ឋាន បត្តានិ រាគាទីនិ។ “មគ្គវជ្ឈ”តិ មគ្គេន វជ្ឈិតព្វំ។ “ឧប្បន្ន”តិ បច្ចុប្បន្នំ។ វត្តមានញ្ច តំ ឧប្បន្នញ្ចាតិ វត្តមានុប្បន្នំ។ “ភុត្វា”តិ

អារម្មណំ បរិភុញ្ជិត្វា។ វិគច្ឆតីតិ វិគតំ។ ភុត្វា វិគតញ្ច តំ ឧប្បន្នញ្ចាតិ ភុត្វា វិគតុប្បន្នំ។ វិបច្ចនត្ថាយ ឱកាសំ ករោន្តីតិ ឱកាសកតំ។

ឱកាសកតញ្ច តំ ឧប្បន្នញ្ចាតិ ឱកាសកតុប្បន្នំ។ សមុទាចារោ វុច្ចតិ កិលេសា បវត្តតំ។ សមុទាចារោ ច សោ ឧប្បន្នញ្ចាតិ

សមុទាចារុប្បន្នំ។ ឥន្ទ្រិយបញ្ចក សន្តានំ ភូមិ លភតីតិ ភូមិលទ្ធំ។ ភូមិលទ្ធញ្ច តំ ឧប្បន្នញ្ចាតិ ភូមិលទ្ធុប្បន្នំ។ អារម្មណំ អធិគហិត្វា គណ្ហាតីតិ

អារម្មណាធិគ្គហិតំ។ អារម្មណាធិគ្គហិតញ្ច តំ ឧប្បន្នញ្ចាតិ អារម្មណាធិគ្គហិតុប្បន្នំ។ មហគ្គតមគ្គេនេវ អវិក្ខម្ភិតញ្ច តំ ឧប្បន្នញ្ចាតិ

អវិក្ខម្ភិតុប្បន្នំ។ មគ្គេន អសមុគ្ឃាដិតញ្ច តំ ឧប្បន្នញ្ចាតិ អសមុគ្ឃាដិតុប្បន្នំ។ ឲវំ មគ្គវជ្ឈានំ អនុសយានំ ឧប្បន្នការេន វុត្តត្តា បច្ចុប្បន្នតា

បរិយាយេនេវ តេសំ វត្តព្វាតិ។ “សេក្ខា”តិ សត្តសេក្ខបុគ្គលា។

ឱឡារិកា វុច្ចតិ កាមលោកាការេន បុថុជ្ជនការេន ច។ ឱឡារិកេ សន្ធិយន្តីតិ ឱឡារិកាមានិ។ សុខុមការេកា វុច្ចតិ មហគ្គតការេនេវ

អរិយការេន ច។ សុខុមការេ សន្ធិយន្តីតិ សុខុមការាមានិ។ តត្ថ កាមច្ឆន្ទោ, ព្យាបាទោ,តិ ទ្វេមានិ ទេសំ សំយោជនានិ កាមលោកសន្តានេ

ឱឡារិកេ ឲវ សន្ធិយន្តិ។ ថិនំ, វិចិកិច្ឆា, សីលព្វតបរាមាសោ,តិ ទ្វេមានិ តីណិ បុថុជ្ជនការ សន្តានេ។ សេសានិ បន បញ្ច

មហគ្គតការសន្តានេ ច អរិយការសន្តានេ ច សុខុមការេបិ សន្ធិយន្តិ។ អថវា។ បុរិមានិ បញ្ចមស្ស នានិ មគ្គេន អប្បហីនានិ, តំ

ឧបរិភវគ្គេ និតំបិ កាមលោកសន្តានំ ឱឡារិកំ អាកឌ្ឍន្តិ, តស្មា ឱឡារិកាមា សំយោជេន្តីតិ ឱឡារិកាមានិ។ បច្ឆិមានិ បញ្ច មស្ស នានិ

អប្បហីនានិ, តំ កាមលោកេ និតំបិ សុខុមការំ អាកឌ្ឍន្តិ, តស្មា សុខុមការាមា សំយោជេន្តីតិ សុខុមការាមានិ។ តត្ថហិ ទ្វេរូបារូបរាគា ឲកន្តេន

មហគ្គតការំ អាកឌ្ឍន្តិយេវ។ មានោ ច ឧទ្ធច្ចំ អវិជ្ជាវាតិ ទ្វយានិ ច រូបារូបរាគសហគតានិ ហុត្វា អាកឌ្ឍន្តិ។ ឱឡារិកំ ហេដ្ឋិមំ កាមលោកំ

ភជន្តីតិ ឱឡារិកាមានិ។ សុខុមំ រូបារូបលោកំ ភជន្តីតិ សុខុមការាមានីតិបិ វទន្តិ។ “ទ្វាទសាទិ បនា”តិ ទ្វេ ទ្វាទស្សា សំយោជន

មច្ឆរិយសំយោជនានិ។ “ការោមាន ទិដ្ឋិ បិ”តិ ទ្វាទស សត្តោហ ទិដ្ឋិបិ អនុក្កមោមានំ។

“ចិតាខេត្តី”តិ ចិហិរត្តិ៍ “ក្ដបតារេបត្តិចា”តិ ក្ដបកត្វា រត្តារេបត្តិ៍ រេសរេយត្វ ឃុចិខេញ្ញាឃ្យ៍

អក្យុរលរក្ដហាត្យឌឹបភា តិក្ដិតា៍

១៩១៍ យិឃ្យុកបក្ដេហ៍ “ចិត្តប្យដិបិឌត៌ ចិត្តតិរេឃាឌត៌ “ឃុកតិ ក្យុកតិ ចិចក្ដបក្លាតាឃុ ចា”តិ ឃុកតិកច ក្យុកតិ កចតិក្ខាតបក្លាតាឃុ ច៍ តិក្ខាតពីក្យាចក្ដេតា កិកតត្តា ចិចក្ដត្តិ ចុក្ខុតិ៍ “ឌឃ្យុតាឌឹហិ ៤ចា”តិ ឌឃ្យុតបក្លប្យុតាឌឹហិ ៤ច៍ ក្ដក្យុកតិ ភាយ ហិតឃុលសំចត្តតិកា បចត្តិ ចុក្ខុតិ៍ ចក្កតិភាយ អហិត ក្យុក្លសំចត្តតិកា បចត្តិ៍ “បឆក្កាតី”តិ បឆឃ្យុយក្កឃ្យុ អក្កាតិ៍ យរេក្កាតិ ច ក្ដបិរេឃា ចុក្ខុតីតិ អាហ “ក្ដបិយក្កាតី”តិ៍ “ត្ពតទាតី”តិ បយ្វាឌិក្ដិ បយ្វាបក្លប្យុាឌឹតិ អក្កាតិ៍ ក្ដក្យុកតិយា កយតឃ្យុ ក្ដបិយក្កាតិ៍ ត្ពរេយបិ ចត្តារេទា យក្កក្ក ឆយ្វា ឆយ្វា ភាយ អាកតា៍ “តឆា តឆា បចត្តាត៌”តិ យុបាចាឌាឌិចរេបត បចត្តាត៌ “ភា ភាយរេក្កាចា”តិ យិក្ខាយរេក្កា ច បយ្វាយរេក្កា ច៍

“អត្តាឌឹតចុត្តិរេក”តិ អត្តាឃត្តប្យុចត្តិរេក៍ អត្តរេភា កតិ ភាយ ចក្លក្ដ្រីយាឌឹត៌ ឌឃ្យុតាឌិ កិក្ខុរេយច ចុក្ខុតិ៍ “ត្ពឃ្យុទា អឌិបតិរេភា”តិ ត្ពត៌ អាឌិប្យុក្ខុត្តបិលកត្តិ ចុត្តិ៍ អរេត្វា បត កាចប្យុឆាតចរេបត ករេហតរេត្វា៍ ត្ពក្ដ្រីយំ ត្ពឃ្យុទិយំ អាឌិប្យុក្ខុត្តិហិ ត្ពរេយ ៤កត្វាតិ៍ “ត្ពត្វាកាទាតិ” ភាយ ត្ពត្តិលិក្ដបុទិរលិក្ដាឌិ៍ “អត្តាចា អប្យុចត្តិយំ”តិ ត្ពត្តិបណ្ណារេត បុទិរលិក្ដាឌឹត៌, បុទិរបណ្ណារេត ត្ពត្តិលិក្ដាឌឹត៌ អប្យុចត្តិយំ៍ រេតភាហ “តឆាហី”តិអាឌិ៍ យរេភា ចិឌាតតកិរេក្ខុ បយ្យុឃុត្តឆយ្វាត៌ ត្ពឃ្យុរេទា រេហាតិ អតត្តាកិកចតីយការេចត បចត្តតរេតាតិ បយ្ពរេត្ត៍ ៤ច៌ បរេត្វ៍ “អាទរេយ្ហាឌិយុក្ខុរេត”តិ អាទរេយ្ហរេណា តិទាបក្លប្យុចត្តិយំ៍ “អាទរេយ្ហបក្ដារេត”តិ ចិរេត្ត ត្យុក្ដក្យុហាឌិកឃ្យុ អាទរេយ្ហឃ្យុ ក្ដបក្ដារេត៍ “ចត្យុបក្ខុឆរេយ្វ”តិ រេតត បុក្ករេលត អតត្តាត បុរេត្តា ចត្យុបក្ខុ ឆរេយ្វ៍ អតត្តាត បុត្តា អយត៌ ចា បឌ៍ អតត្តាត៌ ឆាឃ្យុាយិ ត្ពតិ បចត្តិ ត្ពក្ដ្រីយត្តិ បយារេបា៍ បដិបត្តឃ្យុាតិ បត អត្វរេតា ឃិក្ខុតា ចុត្តិ៍ “ចិប្យុកតការេចតា”តិ អតិក្ដក្កតការេចត៍ បុតប្យុត៌ ឌាតតកិក្ខុយុត្តាត៌ យរេក្ខុលក្ដុបក្លាត៌ ៤រេតត អចបក្ដឃ្យុយាច បក្ខកិរេលបប្យុហាភា ឌាតតត្តិ អត្តិ ឌីរេបតិ៍ បឆយ យរេក្កត ឆាត៌ យទិយាឌិ អតតិក្កយ្វ ឌាតតត្តិបិ ចរេណ្ណត្តិ៍ អាឌាតិតត្វាតិ អត្តាតាចិ៍ អរេហា លីលាបរេចា កតកិរេក្ខុ ចុឃិត (ឆាហូចទិរេយា៍ អត្តាតាចិរេភា ត្ពក្ដ្រីយត្តិ អត្តាតាចិក្ដ្រីយត្តិ អត្តិ ឌរេឃ្យុត៌ “បទិតិក្ដិត អាឌាតតកិក្ខុឃ្យុា”តិអាឌិ ចុត្តិ៍ “តក្ខិយុត្តិ”តិ អត្តក្កាហ ចិយុត្តិ៍ “តឃ្យុិ ចា”តិ តឃ្យុិ អត្តតិចា៍ “សំកិលិរេក្ដា”តិ ភាភាកិរេលរេបហិ សំកិរេលឃិរេតា៍ “ចិប្យុត្តិរេតា”តិ ភាភាឃុលក្យុរេក្លហិ សំកយ្យិរេតា៍ “រេចាឌាតបត្តិយា”តិ ចិឃុក្ខិបត្តត្វាឃ៍ “តាឃបដិ បត្តិយា”តិ ករេលរេត្វ, រេហតុ អរេត្វ ចា ករេលចចត៌ “រេចាឌាតបត្តិយា”តិ បាយិអរេត្វ បាយិចចត៌

“ឆាលីយត្តី”តិ ភាយឆាតុតិរេក្ដរេបា៍ រេតភាហ “ឆាលបា កទេាត្តិ”តិ៍ “ឆាលបា”តិ ឆារេលត៍ បទិរេតា បយត្តរេតា រេបត្តិ បទិចារេទត្តិតិ បទិឃ្យុយា៍ អឃ្យុក្ខឃ្យុ ការេចា អឃ្យុក្ខិយំ៍ រេកាបក្ខបក្លារេតត បដិបក្លឆរេយ្វត៍ យក្ដា តក្ដា បតិ យឃ្យុាតិ យក្ដឃ្យុតិ៍ យក្ដឃ្យុតិឃ្យុ ការេចា យក្ដឃ្យុក្ខុ៍ “រេបបក្យុក ក្ខយំ”តិ អហិទិកក្យុត៌ ហិទិក្យុកក្ខា៍

កហបតិ, ឌាឃយ្យុតី, តិអាឌីឃុ ចិឃ បតិបរេក្ដា បាយិត្ពឃ្យុរ បទិឃារេឃាតិ អាហ “បតីតិ បាយិត្ពឃ្យុរេទា”តិ៍ “បរេទសំ”តិ បហឌារេតាឃុ

បទេនំ ឧក្កដ្ឋៀយាតំ “បទេហិ”តិ កម្មទេ្វ ករណចចតំ បទេ សហជាតេ ឧក្កដ្ឋៀយ ឆទេមូតិ អទេត្ថា “អធិកោ”តិ អធិកតទេរា “អត្តាធីន វុត្តីនំ”តិ អត្តាយត្តវុត្តីនំ “លក្ខាកយតចទេសត ចា”តិ ឲត្ត អាកដ្ឋតិ ឋលំ ឲទេតតាតិ អាកយតំ អាឌិការណំ, ឰលការណំ, បកចការណំ លទេក្ខា ឲច អាកយតំ លក្ខាកយតំ ទេតភាហ “បុទេព្វ អតីតកទេចសុ”តិអាឌិំ សម្បយុត្ត ឆទេមូ អត្តបរាធីនេត កត្វាតិ សម្ពទេន្ធា យទេហារណោ

តិលាបណ្ណកសទេដ អត្តបរាធីនេត កទេរាទេត្វា ចិយាតិ ទេយាជតា តត្វ “អត្តបរាធីនេត”តិ អត្តសម្ពទេតាបទេរា អត្តបទេរា អត្តបទេនត អធីតា អត្តបរាធីតាតិ អទេត្វា “ទេសទេសសុបិ”តិ ទេសទេសសុ ជីរិយ ចិត្ត ជីយំសាធិបតីសុបិ ឲទេតត ‘ជីរិយទេយច អធិបតិ ជីរិយាធិបតិ ជីរិយចទេតា

កិ តាយ កមុំ ត សិជ្ឈីតិ ឲចំ បុព្វាភិសម្ពារចទេសត ចា បុទេព្វ អតីតកទេចសុ សុដ្ឋ អារេសចិតជីរិយាកយតចទេសត ចា ទេតសុ ទេតសុ កល្យាណ បិបកទេមូសុ សម្បយុត្ត ឆទេមូ យទេហារណោ ចិយ តិលាបណ្ណកសទេដ អត្តបរាធីនេត តិដ្ឋំ បក្កហិតឆុទេកត្វា បចត្តំ ជីរិយ’ត្តិអាឌិតយំ អតិឌិសតិ

“បដ្ឋិយា តទេយា ឆមូា”តិ ជីរិយ ចិត្ត ជីយំសា ឆមូា បទេចទេសបិ ចត្តត្តិ, តតា ទេតនំ អធិបតិភារេចា តត្តិតិ ទេចាទេតា អធិបតិ កិច្ចំ តាយ

ឆុទចាហិតាតិ សម្ពទេន្ធា “តំ តំ កិច្ច ចិទេសនំ អតទេបក្ខិត្វា”តិ ចក្ខុត្ថ្វៀយំ ឥស្សត កិទេច្ច ឧស្សទេរា, ទេសាតិត្ថ្វៀយំ សចត កិទេច្ចតិអាឌីសុ តំ តំ កិច្ចចិទេសនំ អទេបក្ខតិ, តថា អតទេបក្ខិត្វា “ចិជាតតាឌិ កិច្ចំ”តិ ‘យទេតា អារម្មណ ចិជាតទេត’តិអាឌិតា ចុត្តំ សត្ថា ឧត្ថ្វៀយ កិច្ចំ

កុរេសា ហទន្តិ ចហន្តីតិ អាហារា “កុរេសា”តិ អតិទេរកតទេន្តិ អទេត្វា កធំ បត កុរេសា ហទន្តីតិ អាហ “សហជាតាឌី”តិអាឌិំ ទេតទេត បច្ចយ

ឆមូា ទេតទេត បច្ចយុប្បន្ន ឆមូា ចាតិ ទេយាជតា “ឲត្វា”តិ ឧយិស្ស បិញ្ញុយំ “បច្ចយាហារទេរា ចា”តិ ឲត្វ ទេហតុ អារម្មណាឌិទេកា

សទេព្វាបច្ចទេយា បច្ចយាហារទេរា តាយ អាហារ បច្ចទេយាបត ចិសុំ ឲទេកា បច្ចយចិទេសទេសា “បច្ចយទេដ្ឋតា”តិ ទេហតុ អារម្មណាឌិ

បច្ចយទេដ្ឋត “អាហារក្ខតា”តិ រូបត្ថុមូកកិច្ចចិទេសក្ខតាតិ ចុត្តំ ទេហាតិ “កញ្ច្រាទេដ្ឋរាតំ”តិ កម្មទេត្វ សាយិចចតំ “ចដ្ឋិយា”តិ ចដ្ឋតត្វាយ

“ឋិតិយា”តិ ឋិតត្វាយ ឧទេយសត្វា ចទេដ បចត្តត្តិតិ សម្ពទេន្ធា ទេសសទេយត្វ សុចិទេញ្ញាយ្យំ “បទេក្ខ ចិឃុហិត្វា”តិ បទេក្ខ សញ្ញារេលត្វាតិ ចុត្តំ

ទេហាតិ “បទេក្ខ”តិ ចា បទេក្ខហិ ចាតំ ញុហិត្វា “តឥតុសយិតស្ស”តិ តស្មិំ ចិបាក សត្តាទេត អតុសយិ តស្ស “ចិការេចត្វា”តិ បច្ចក្ខទេតា

ចិក្ខតំ បិរាកដំ កត្វា “អលភិត្វា”តិ ចក្ខុយិអលភិត្វា អបស្សិត្វាតិ ចុត្តំ ទេហាតិ “តទេត្វចា”តិ តិចាសដ្ឋាទេត ឲច “សម្បយុត្តា”តិ

ចិញ្ញារេណត សម្បយុត្តា កចិសុ ចដ្ឋិ សុតិ ក្ខតា សមុក្កចំ ចុដ្ឋិការណំ ឲសត្តិ កទេចសត្តីតិ សមុក្កចសិទេតា “ចុត្តតទេយតា”តិ ‘យថា យចពីជាតំ

ចា សាលិពីជាតំ ចា’តិអាឌិតា ចុត្តតទេយត “អាហារទេតី”តិ បចទេត្តតិ “យទេតាសទេច្ចាតតាហារទេរា”តិ កុសលាកុសល កម្មក្ខទេតា

យទេតាសទេច្ចាតតាហារទេរា “តទេយា កទេច”តិ តទេយា កាយកចាឌិទេក រូបបត្តិកទេច ឋិតិយាតិ ច អត្តុក្កហាយាតិ ច ចុត្តំ ឧតទេថា

រូបុប្បត្តិយាតិ ច ចុត្តំ សិយាតិ អធិប្បាទេយា

“ឲុត្តលកិច្ចដ្ឋាតចត្តុកត្វា”តិ ឲុត្តលកិច្ចត្វា ឲុត្តលដ្ឋាតត្វា ឲុត្តលចត្តុកត្វា “អកិតិបិត យត្តាតិ ទេហាត្តី”តិ ឥស្សត សចតាឌិ យត្តាតិ

ទេហាត្តីតិ អធិប្បាទេយា “ចិតក្ក បដ្ឋិយកំ ឥសាតំ”តិ ឥសាតាតិ តាយ ចិតក្កស្ស បដ្ឋាតុកាតំ ទេហាតីតិ អទេត្វា “តត្វា”តិ

ទេតសុបញ្ចចិញ្ញារេណសុ “តា”តិ ទេចឥតា ឲកក្កតា “តំ”តិ ឥសាតកិច្ចំ ឲកក្កតា ពលចតី ត ទេហាតីតិ សម្ពទេន្ធា “យក្កិត្ថ្វៀយ

ពលកាចាយា”តិ យក្កិត្ថ្វៀយ ពលកាចត្វាយ ទេលាកុត្តរចិបាកាតិ ជចតកិច្ចាតិ ច សាធិបតិកាតិ ច ទេហាត្តីតិ ចុត្តំ “តិក្ខយកាតី”តិអាឌិំ

ទេសសទេយត្វ សុទេពាធំ

១៩៣៝ ខេវាឆិបក្លិយឞក្កហេ៝ “ឞតិបដ្ឋាគា”តិ ឲុត្ត បឞខ្ចោ បយុខេត្វា បឆាគខេត្វាតិ អាហ “បយុខា បឆាគា ហុត្វា”តិ៝ ធាឞខ្ចោ ពាតិគិចត្តិ អខេត្វាតិ អាហ “ឌិត្តាកាយតំ គិចខេត្តត្វា បចត្តត្តិ”តិ៝ “កាខេយ អគុបឞ្សគា”តិ កាខេយ បចត្តា អគុបឞ្សគា៝ បុគប្យុគំ បឞ្សត្តិ ខេយាកិខេគា ឲុតាយាតិ អគុបឞ្សគា៝ កតយំ បឞ្សត្តិតិ អាហ “អឞ្សាឞបឞ្សាឞាឌិកឞ្សា”តិអាឌិ៝ កឆេ្ចាតំ បឞ្សត្តិតិ ចុត្តំ “តំ តំ កាយកាខេចតា”តិអាឌិ៝ ខ្ពាគាតិ បុគប្យុគ ឞក្ខុឞ្ស អត្ថំ ឌខេឞ្សខេគ្កា “យាចា”តិអាឌិយាហ៝ ខេចឌគាតុ បឞ្សគាឌិឞុបិ ឲុខេឞចគខេយា៝ តំ គ ឞុគ្ខុទិ៝ កឞ្ចា, ឞកលឞ្ស ទុបកាយឞ្ស អឆិខេប្យតត្វា៝ ខេឞឞខេយត្វ ឞុចិខេឡាឃ្យំ យឌិ ឲុចត្តិអាឌីឞុ៝ “ខ្ពតរាបិ ឞិន្ធា”តិ កាយាគុបឞ្សគាឌខេយាបិ ឞិន្ធា៝ កឞ្ចា, ឆយ្យាគុបឞ្សគាយ អខេគ្កាកឆត្វា៝ “តឆា អគុបឞ្សគ្គឞ្សា”តិ ទុប្យគលក្ខលខេតា អគុបឞ្សគ្គឞ្ស៝ “តំ តំ ឞយុហក្ខុតទុបឆយ្យុចខេឞគា”តិ អឞ្សាឞបឞ្សាឞាឌិ ឞយុហក្ខុតឞ្ស ទុប ឆយ្យុឞ្ស ចខេឞគ៝ “ឞុកាឌិចិបល្លាឞឞ្សា”តិ ឞុក ឞុខ គិច្ចចិបល្លាឞឞ្ស៝ “ឌ្ឋឲ្យអាទិកឞ្សា”តិ ឞុបិកដចខេឞគ ឌ្ឋឲ្យអាទិកឞ្ស៝ “អត្តុបតិតន្ទា”តិ អខេត្តុគ ខ្លុបតិតន្ទា, បដិតន្ទា៝

“កាយំ”តិ ឲុកខេគ្កគ៝ ខ្លុបឞុឞ្សត្ថុតិ ឞព្ពខេគ្កា៝ “យត្តិ”តិ ឥឞាគាកិន្ញា យក្កឋលតិន្ញាតំ៝ “ឌិទិយឞ្ស ឞល្ហាតំ”តិ ឌិទិយកាយគឞ្ស ឌិទិយប្យចត្តគឞ្ស គិចត្តិចខេឞគ ឞល្ហាតំ៝ ខ្លប្យគ្គឞខេឝ្គគ អតីត កិខេលឞាបិ បច្ចុប្យគ្គ កិខេលឞាបិ កខេហតព្វា ខេហាត្តិតិ អាហ “អឞុកឞ្មិំ កាខេល”តិអាឌិ៝ “យឈ្យុំខ្លប្យត្តិ”តិ ខ្ពឌាតិ ខ្លប្យត្តិ៝ “បហាគាយា”តិ ឲុត្ត ឞយុខេឆ្វឌប្យហាតំ អឆិខេប្យតត្តិ អាហ “អគុប្យាឌ ឆយ្យុតាបិឌគកខេលត្ថំ”តិ៝ តត្ថ អគុប្យាខេឌា ឆខេយ្យា ខេឃឞំ ខេត អគុប្យាឌ ឆយ្យា៝ យខេក្កគ បហីគា អក្យុឞល ឆយ្យា៝ អគុប្យាឌ ឆយ្យាតំ កាខេចាតិ ចិក្កខេហា៝ អគុប្យាឌ ឆយ្យុតាយ អាបិឌគតំ៝ តឞ្ស កខេលត្តិ ឞយាខេឞា៝ “ឌិឞ្វា”តិ ខេតឞំ ខ្លប្យត្តិ ចត្ថុំ ឌិឞ្វា៝ “បច្ចយឞយុឋ្ឋិគ្គតត្ថំ”តិ បច្ចយក្ខុតឞ្ស អគុឞយឞ្ស ឞយុឋ្ឋិគ្គតត្ថំ៝ “អបត្តា”តិ ខ្ពឌាតិ អបត្តា៝ “ឞយខេយ”តិ ត្យុឌ្ឍប្យាឌគចយក្ខខេលា៝ “គិយាយំ គ ឌ្ឋក្កយត្តិ”តិ អទិយយក្កឞក្ខាតំ ឞយុត្តគិយាយំ គ ឌ្ឋក្កយត្តិ៝ គប្យចិឞត្តិ៝ កិខេលខេឞហិ អខេកាខេបតព្វតាយ អក្យុខេប្យា ឆខេយ្យា យឞ្សាតិ អក្យុប្យ ឆខេយ្យា៝ លីលាឞខេចា៝ អក្យុប្យ ឆយ្យុឞ្ស កាខេចា អក្យុប្យ ឆយ្យុតា៝ អខេហត្ត ឋលំ៝ “ខេតឞំ”តិ ក្យុឞលិតំ ឆយ្យាតំ៝ ខ្លប្យគ្គាតំ បិបកាតំ បហាគាយាតិ កត្វា ចិឞុឌ្ឋិឆខេយ្យុឞុ ខេយាកំ កខេទាគ្គឞ្ស អគុក្កខេយគ កាចគា កខេយ្យ យត្ថកំ បខេត្តអាឌិខេតា បដ្ឋាយ ខ្លប្យគ្គាបិ បិបកា បហិឃ្យត្តិ៝ អគុប្យគ្គាបិ គុប្យជ្ជត្តិ៝ អគុប្យគ្គាបិ ក្យុឞលិ ខ្លប្យជ្ជត្តិ៝ ខ្លប្យគ្គាបិ កាចគា បិទិប្យុទិំ កឆ្ឆត្តិ៝ ឲុឞគខេយា អគុប្យគ្គាតំ បិបកាតំ អគុប្យាឌាយាតិអាឌីឞុ៝ ឲុចំ ចត្យុឞុ យុខេលឞុ ឲុខេកកយុខេលគបិ ឞយ្យា បឌហគ្គឞ្ស ឞយ្យុប្យឆាតំ ចត្យុកិច្ចឞាឆកំ ខេហាតិ៝ ខេតគាហ “ឲុខេតឞុ បគា”តិអាឌិ៝

អកិចិឞិខេឌ្ឋគ ឆយ្យុចចត្វាគញ្ញាខេលាគ ញាតព្វា ឞខេព្វា បខេយត្វ ឆយ្យា អកិខេញ្ញាឃ្យា គាយ៝ “អកិញ្ញា ឞិន្ធិ”តិ អកិញ្ញាគ កិច្ចឞិន្ធិ៝ ចិឞុំ ចិឞុំ បទិច្ឆិគ្គិត្វា ញាតព្វា ចត្យុឞច្ច ឆយ្យា បទិខេញ្ញាឃ្យា គាយ៝ ខេតហិ ទុក្ខឞច្ច ឆយ្យា បទិញ្ញាតព្វកាខេចគ, ឞយុឌយ ឞច្ច ឆយ្យា បហាតព្វ កាខេចគ, គិខេទាឆឞច្ច ឆយ្យា ឞច្ឆិកាតព្វ កាខេចគ, យក្កឞច្ច ឆយ្យា កាខេចតព្វកាខេចគ ញាតព្វា ខេហាត្តិតិ៝ “កាចគាឞិន្ធិ”តិ កាចគាកិច្ច ឞិន្ធិ៝ តំ ឞំឃុត្តខេក ខ្ពយាយបិឲ្យខ្ពយា ឞខេយតីតិ ឞព្វខេគ្កា៝ “ចិគខេក្ក បគា”តិ ខ្ពឌ្ធិបិឌចិគខេក្ក បគ៝ “ឌិត្ត ខេចតឞិកខេទាឞិ”តិ ឞហ បុព្វកាកកាចគាយ ខ្លត្តទិ យគុឞ្ស ឆយ្យុបទិយា បគ្កា ឌិត្តខេចតឞិកខេទាឞិ៝ “តត្ថ បគា”តិ ចិគខេក្ក តឞ្មិំ ខ្លត្តខេទុក្ខឲ្យអកាឌគិខេយ បគ៝ “ខ្ពឆា”តិ ខ្ពយឞ្មិំ ឞក្កខេហ៝

ចត្តារិ សោតាបត្តិយង្គានិ តាយ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេត សយន្នាគតោ៉ ធម្មេ, សង្ឃេ, អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សយន្នាគតោតិ ឲវំ វុត្តានិ សោតាបត្តិយា អង្គានិ៉ តត្ថ “អរិយកន្តេហី”តិ អរិយជនេហិ កាមិតេហិ ព្ថន្ធិតេហិ៉ “សីលេហី”តិ បញ្ចហិ បញ្ចសីលេហិ, អាជីវដ្ឋមកសីលេហិ វា៉ “សមុប្បាទេតព្វ”ន្តិ សមុប្បាទតកិច្ចំ៉

“សោតាបន្នហិកិច្ចេហី”តិ ឲកេកស្មិំ សច្ចេ ចត្តារិ ចត្តារិ កត្វា សោតាបន្នហិ កិច្ចេហិ៉ បរិញ្ញអភិសមយដ្ឋេន, សច្ឆិកិរិយដ្ឋេន, ភាវនាភិសមយដ្ឋេន និមិត្តេហិ សោតាបន្នហិ អវេច្ចហីតិ វុត្តំ ហោតិ៉ តេ ច អត្ថា បរតោ អាគមិស្សន្តិ៉ សតិ ឲវ សមន្នាគតោតិ វុត្តំ, កថំ បន សាមតិ សមន្នាគតំ សមុដ្ឋាបេតីតិ អាហ “សាហី”តិអាទិ៉ ឲសភយោ សេសេតិបត្តិយុត្តកបិ៉ “តេសុ ធម្មេសុ”តិ អជ្ឈត្តពហិទ្ធា ធម្មេសុ៉ “លីនសមុដ្ឋាន កោសជ្ជបក្ខេ”តិ លីនបក្ខេ សមុដ្ឋាន បក្ខកោសជ្ជ បក្ខេ៉ សុខំ ឈុជ្ជ បក្កណ្ឌាតិ វុក្ខិបតីតិ សុខសមុបក្កហោ៉ “សុខំ”តិ សមធសុខំ ចិបស្សនា សុខញ្ចា៉ “អរតិ វុក្កណ្ឌ បក្ខេ”តិ អរតិបក្ខេ តិត្តិទាបក្ខេ៉ ធម្មេ រតិ ធម្មរតិ៉ ធម្មេ តន្ហិ ធម្មតន្ហិ៉ ធម្មេ អារាមោ ធម្មារាមោ៉ “សារម្មភោ” តាយ ចិត្តចិហេសា៉ “ទរថោ” តាយ ចិត្តសន្តាបោ៉ សមាហិតោ កិលេសេ យថាក្ខមំ បហានតីតិ បស្សតីតិ ចថតោ បញ្ញាយ សមានំ បរិកតោ បរិកដេតិ វុត្តំ “តស្សា”តិអាទិ៉ សមំ អចិសមំ អត្ថតោ កិច្ចំ ចរតិ សីលេតាតិ សមចាហី៉ សមចាហិស្ស ភាវោ សមចាហិតា៉

សា បន ចតុត្ថិសា ហោតីតិ សម្ពន្ធោ៉ “តស្សា”តិ សមាធិដ្ឋិយា៉ “ចិសាខា”តិ អាលបន បទំ៉ ‘សច្ចា លោកុត្តរេ ហោន្តី’តិ ចថតស្ស សម្ពន្ធ ធម្មស្សត្ថំ “តេ បន សត្តតិសប្បរេកធា”តិអាទិមាហ៉ ត ចដ្ឋានានិ អស្ស អត្ថីតិ តចដ្ឋានិកំ៉ “លោកុត្តរេ”តិ លោកុត្តរ ចិតេត្តា៉ “អត្តប្បដិបក្ខានំ”តិ អត្តនា វុទ្ធប្បដិបក្ខានំ៉ “តេ”តិ ទោសិទិបក្ខេយ ធម្មា៉ ឲតេន ធម្មស្សតីតិ សម្ពន្ធោ៉ “កុណ្ឌលិយា”តិ ឲវំ តាមកំ ព្រាហ្មណំ អាលបតិ៉ “ចិជ្ជា”តិ មគ្គចិជ្ជា៉ “ចិមុត្តី”តិ ផលចិមុត្តិ៉

ទោសិទិបក្ខិយាតុទីបតា និដ្ឋិតា៉

១៩៥៉ សព្វសង្គហេ “បញ្ចារាសយោ”តិ បញ្ចសង្គហា៉ “អតីតាទិភេទភិន្នានំ”តិ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នភេទេន, អជ្ឈត្តពហិទ្ធាភេទេន, ឱឡារិកសុខុមភេទេន, ហីនបណីតភេទេន, ទូរសន្តិកភេទេន ច ភិន្នានំ៉ “រូបបត្តិ ទ្វារេសុ”តិ ចក្ខាទិ ទ្វារេសុ៉ “កាមទ្វារេសុ”តិ កាយកាមទ្វារាទីសុ៉ “សង្គម្មា”តិ សង្គន្ត្វា៉ “សមាគម្មា”តិ សមាគន្ត្វា៉ “សាធារណ កិច្ចានិ ចា”តិ សព្វិវិយាបទេហិ សាធារណ កិច្ចានិចា៉ បរិញ្ញូបរិជេ៉ “កិច្ចានា”តិ កម្មា ច៉ “សន្តាររចទេធា”តិ សន្តារា សន្តារា ព្ថតិ ពុទេមព្រទេធា៉ “កិច្ចានសន្តតំ”តិ កតមច្ចានសន្តតំ៉ “រូបំ រូបត្តាយា”តិ រូបចិកតិយា ឌាតត្តាយ រូបសន្តានំ សន្តតំ អភិសន្តរេទាន្តីតិ អត្ថោ៉ រូបភេរោកា តាយ ចត្តាភរណាទិកោ អត្តានភេរោកា៉ បរិភេរោកា តាយ មច្ចាបីឋាទិកោ ទាហិរ បរិភេរោកា៉ សម្ពរាយិកច្ចា ទេចភត្តិ អធិការោ៉ សេសេសុបិ សញ្ញាសន្តារ ចិញ្ញាណោសុបិ៉ “ទានំ ទានត្តាយា”តិ ទានបុញ្ញស្ស ឌាតត្តាយ៉ ទានសន្តានំ សន្តតំ អភិសន្តរេទាន្តីតិ អត្ថោ៉ អថចា ទានស្ស អត្ថោ ទានត្តោ៉ “អត្ថោ”តិ ច ចិបាកត្ថោ ផលត្ថោ៉ ទានចិបាកត្តាយ ទានផលត្តាយ ទានបុញ្ញសន្តានំ សន្តតំ អភិសន្តរេទាន្តីតិ អត្ថោ៉ ឲវំ សេសេសុបិ៉ “អនុយុញ្ជន្តា”តិ ចិបស្សនា កម្មំ អនុយុញ្ជន្តា៉ “តីសុ ធម្មេសុ កិលមិស្សន្តី”តិ វុត្តំ៉ កថំ កិលមិស្សន្តីតិ អាហ “តថាហិ យថា”តិអាទិ៉ “សុលសន្តិរេតសុ បដិសរណេសុ”តិ ចិត្តសាតចិត្តរតិ បដិលាភត្តាយ បដិសរណេសុ អារម្មណេសុ៉ “តាហី”តិ សមត្តីហិ៉ “តា”តិ សមត្តិយោ៉

បរមុក្កំសកាតំ ពលសញ្ញិតដ្ឋានំ ហោតិ។ តស្មា តត្ថ ទុក្ខានុបស្សនាញាណំ អតិរេកតរំ បចរេត្តតព្ពន្តិ តឆត្វាយ ភកចា តំ ចេឆតំ ចិឞុំ ឯកំ ពន្ធំ កត្វា ពន្ធេ ឆេទតំ ឆេទេតីតិ អធិប្បាយោ។ ឯវមេវ បរត្ថបិ។ "តាលវណ្ដំ"តិ បុច្ឆនេហិ តាលវណ្ដំ។ "បរមំ អត្ថានំ កត្វា"តិ លេខកេ ចិណ្ណត្ថំ បរមំ ហោតិ, តស្មា ចិណ្ណានំ បរមំ អត្ថានំ កត្វា។ សេសមេត្ថ ឧត្តានំ។ "យត្ថកុជ្ឈតី"តិអាទីសុ។ "យត្ថ កុជ្ឈតី"តិ យស្មិំ ការេតេ កុជ្ឈតិ។ "យត្ថ កុជ្ឈតី"តិ យត្ថ កោធេតំ កុជ្ឈតិ។ "យេត ច កុជ្ឈតី"តិ យេតព្យញ្ជនេត កុជ្ឈតិ។ "យោ ច កោធេរកា"តិ សមីបេ ឋត្វា បរិវេចសកោ។ "យោ ច កុជ្ឈិតា"តិ យោ ច កុជ្ឈនកោ។

"សាសចា ឯចា"តិ សាសចា នាម លេកិយ ធម្មា។ "ធុស្សាហត្ថា ចិយ ហោន្តី"តិ អព្យាបិរ ធម្មត្តា ទុត្តំ។ ន ហិ អព្យាបិរ ធម្មានំ ឯកន្តេន ធុស្សាហោ នាម អត្ថិ។ ផលស្ស និព្ពត្តនតោ ផលត្វាយ ធុស្សាហត្ថា ចិយ ហោន្តីតិ។ "អាកិរិត្វា"តិ បត្ថរិត្វា។ សេសមេត្ថ ឧត្តានំ។

ធាតុសដ្ឋេហ។ "អត្តនោ ឯច សកាចំ"តិ អត្តនោ សកាចំ ឯចាតិបិ យុជ្ជតិ។ "ព្យាហា ច ព្យាបិរោ ចា"តិ អភិក្កមាមិ បដិក្កមាមីតិអាទិនា ធុស្សាហោ ច, អភិក្កមតាទិ ព្យាបិរោ ច។ "ត ច ឌីចយោកា"តិ ត ច លោកិយមហាជន សមុទេតន ឌីចេន យុត្តា។ អដ្ឋកថាបិរេធ។ យាយតិ ឯត្វាតិ យត្តិ។ ធុក្កលំ។ យត្ត ចក្កមដ្ឋិនាម យត្ត ចក្កសម្ពន្ធា មុសលមដ្ឋិ។ អរណី ទុច្ចតិ អគ្គិនិព្ពត្តកត្វាយ កតា ឧត្តំ សារឈដិកា។ អធរារណី នាម ហេដ្ឋារណី។ ធុត្តរារណី នាម ធុទ្ធារណី។ "សល្លមិចា"តិ កណ្ឌោចិយ។ "ម្វលមិចា"តិ ចិឡ្វកកណ្ឌោ ចិយ។ "អាតុរាចិយា"តិ រោគបល្លម្វលេហិ ចិគ្គកិលិតា ចិយ។ អយចាកុច្ចុ និមិត្តំ នាម អយចាក្វតំ សត្តបុក្កលិដីនិមិត្តំ។ "ចតមិកោ ចិយា"តិ តិណ ទ្វេប បុរិស សញ្ញាលិកោ ចតមិកោ ចិយ។ "អក្ខរកាយ្វយំ"តិ អក្ខរក្វបេ។ "ភាភាចិធុបក្ខច និមិត្តតោ"តិ ភាភាចិធានំ ធុបក្ខចានំ ធុប្បត្តិ បច្ចយតោ។ "ចតមក្កេដ៏ ចិយា"តិ ចតចាតរោ ចិយ។ ទុក្ខេក ឆមតំ អស្សាតិ ទុក្ខមតោ។ "អស្សាលព្យធុក្ខោ"តិ ធុក្ខ អស្សោ។ "យត្ថ កាយតិបិតិតោ"តិ យស្មិំ យស្មិំ អារម្មណេ បតិតំ ការេយតិ ព្ញច្ឆតិ, តត្ថ តត្ថ តិបិតិតោ។ បុក្កលចរេស អចត្តិត្វា អារម្មណេសុ យដិច្ឆកំ តិបតតោតិ ទុត្តំ ហោតិ។ "រក្ខតដ៏ ចិយា"តិ សមជ្ឈតឌកោ ចិយ។ សកាចតោ អត្ថិ សំចិជ្ជតីតិ សត្តោ។ តរចាតិ ច អចិតរចាតិ ច អត្តតោ ឯកំ។ អញ្ញោ បការោ អញ្ញចា។ តត្ថិ អញ្ញចា អស្សាតិ អតញ្ញចំ។ ទុក្ខទុក្ខំ នាម កាយិកទុក្ខំ ចេតសិកទុក្ខំ។ "កមុជានំ"តិ ចិបាកក្ខន្ធកដត្តា ទ្វបិតំ។ "ធុប្បត្តិយា"តិ ធុប្បាឆត្វាយ។ "បកេចា"តិ បុរេតរមេច។ "ធុប្បត្តិ បិ"តិ ធុប្បត្តប្បិ ចក្កំ។ "បចត្តិយា"តិ សត្តានដ្ឋិតិយា ចិតត្វាយ។ "បដិឌក្កត ទុក្ខំ"តិ សោធត ទុក្ខំ បច្ចយចេកល្លំ នាម អាហារឆេទាទិកំ។ តតុ កិជ្ជតកយេត បកេច បច្ចយសម្បានំ នាម សង្ខារ ទុក្ខមេច សិយាតិ។ សច្ចំ ព្ពធ បត អាសន្នេ កិជ្ជតនិមិត្តំ ជិស្វា កតំ បច្ចយ សម្បាឆតំ អធិប្បេតំ។ "វិបរិណាមរហតុត្តំ សំចិធាត ទុក្ខំ"តិ ភាភាកយតោ វិបរិណាមស្ស ច អាចរលស្ស ច កោបតស្ស ច សំចិធាត ទុក្ខំ។ "តទុកយេត សហេច សិជ្ឈតី"តិ កសិកោរក្ខាទីតិ សង្ខារ កមុំតិ ចា វិបរិណាមរហតុត្តំ ចិធាតាទីតិចា កទោត្តានំ តំ ទុក្ខ ទុក្ខំ តទុកយេត ទុក្ខេក សហេច សិជ្ឈតិ។ "ទេតសំ"តិ ចក្ខាទីតិ អស្សាទេត្តានំ ត ម្ហុច្ចតីតិ សម្ពន្ធោ។ "បចត្តិ តិរោធ ក្វតស្សា"តិ បចត្តិយា តិរោធ ក្វតស្ស។ "តំ បជហតិ យេចា"តិ តំ លោកំ បជហតិយេច។ "យាចតេចា"តិ ធុបរិមបរិមត្តេត។ អហំ អស្មីតិ បចត្តា មានតោ អស្មិមានតោ។ តស្ស សមុច្ឆតំ សមុច្ឆិន្តតំ។ "បរិញ្ញាតេវសុ"តិ តេសុ អភិសមិតាយ តណ្ហាយ បហាតចរេសេត បរិញ្ញាតេសុ។ "តត្ថិបរិតោត បតា"តិ តតោ ចិបរិតោត បត។ អស្មិមានស្ស អតធិដ្ឋានក្វតាតិអាទិ អត្តតា។ អតិត្រិយតាទ្ធ ធម្មា នាម បធចិបត្តតាទីសុ បចត្តា ទ្វប ធម្មា។

សេត្ត អនុក្កណ្ឌយាទេន ករទាតីតិ សម្ពន្ធោ។ “ឋាតី”តិ តស្សា។ ទេសំ សត្តានំ។ ឧជ្ជុទេហា នាយ នត្វា។ តស្សា ទេលិទេកាទេយច ឧក្កលសមុគយាទិយ សត្វា នាយាតិ យោជនា។ សាសចា កុសលា កុសល ឆព្វា សមុគយសត្វា នាយ, ឧក្កល សត្តក្ខតានំ ចិបរិកក្កត្ថកជត្តា ទុបរិតំ សមុគយត្តា សំចត្ថតត្តា។ មុលកាទេចត ចុត្តា ‘អចិន្តា បដិយា សត្តារា’តិអាទីសុ។ “នត្តនសចិសំ”តិ ទេចទេលិទេក នត្តនចតុស្សានសចិសំ។ “អាទិបកចបឆានក្ខតា”តិ ឧក្កល ឆព្វានំ អាទិក្ខតា, បកចក្ខតា, បឆានក្ខតា។ “បកចក្ខតា”តិ ច បចយុប្បត្តិទេហតុក្ខតា។ “ទេសំ”តិ ឧក្កល ឆព្វានំ។

“កត្វទី”តិ កាយកចាទីសុ កិរិក្រិកទេច។ “កនាទី”តិ អតីតាទិកាទេលសុ កិរិក្រិកាទេល។ “ទេកសត្វី”តិ ទេចទេយនុស្សាទីសុ សទេត្តសុ ទេកសត្វីសត្តានំ។ “កុទេតាទី”តិ នាហុសុការទេណសុ កុទេតាទិការទេណា។ “កឆត្វី”តិ ទេកនចិបការទេន។

“បរិណាមយា”តិ បរិណាមយតំ អញ្ញថាការទេចា។ “តំ សមប្ពតំ”តិ ទេតហិ ចក្កាទីហិ សមប្ពតំ បុគ្គលំ។ បិញ្ញព្ពបិទេជ។ “អាទិត្តំ”តិអាទីបិតំ សមុជ្ជលត្តំ។ “ទេកនា”តិ ករណក្ខទេតន ទេកន អគ្គិនា។ តថា អរិយមគ្គេ ចិបរិណាម ឆព្វា ច ទេហាតិ។ ទេសាចិបរិណាម ឧទេក្កនបិ បុគ្គលំ កុសំ បិញ្ញលតិទេយចាតិ យោជនា។ “នា”តិ ន សិយា។ សមតំ ចុបសមតំ សត្តិ។ សព្ពឧក្កានំ សត្តីតិ ចិគ្គទេហា។ សព្ពំ ចជុឧក្កត្តិ សម្ពន្ធោ។ “តស្សា”តិ អរិយមគ្គស្ស។ “បចត្តយានា ចា”តិ សត្តតិជិតិចទេសន ចត្តយានា ច។ “មហត្តំ បរិញ្ញអាហឧក្កំ”តិ ទេសាក បរិទេជច ឧក្កល ទេកាយនស្សបិយាសានំ បចត្តិចទេសន មហត្តំ បរិញ្ញអាហ ឧក្កំ។ និព្ពានស្ស អនុប្បាទ ឆព្វត្តា ឋុប្បាទត្វាយ បច្ចទេយា នាយ នត្វា។ តថា អប្បចត្តិ ឆព្វត្តា បចត្តត្វាយ។ សម្បាបុណិតព្ពត្តា បត សម្បាបតត្វាយ បច្ចទេយា អត្ថីតិ អាហ “សម្បាបក បច្ចយាកិសក្កទណទេលសំ”តិ។ សម្បាបក បច្ចយា នាយ អរិយ មគ្គោ ច តស្ស បច្ចយា ច។

កចាកចសក្កាតស្ស ឧក្កលក្កត្តស្សាតិ សម្ពន្ធោ។ “តទេចា”តិ តំ ឧក្កលក្កត្តំ ឧច។ អនុបុនបុនំ បនីយទេត អនុប្បជានំ។ “និយ្យានទេជ្ជា”តិ ហត្ថ កណ្ហាតិ សម្បជិត្តាបតទេជ្ជា។ “តទេតា”តិ ចជុឧក្កទេតា។ “មុច្ចត្តបិយស្សា”តិ ជានសីលនិក្កមាទិកស្ស មុច្ចត្តបិយស្ស។ “និស្សទេណាចិមុត្តិយា”តិ និស្សទេណា សក្កាតាយ ចិមុត្តិយា។ សក្កាទ ឧក្កលស្ស អនាចទេជ្ជា។ “សទេព្វាហស្ស បហានចទេសនា”តិ ឧទេតន ព្ពជ ជស្សតំ នាយ ព្ពទេតា បជ្ជាយ ចត្តុសុ សច្ចេសុ អសទេព្វាហ នាចបត្តិ ឧច អាទេលាកបត្តិ ឧច ចុក្ខតីតិ ជស្សតិ។ ទេតនាហ “បជិចិន្នាទេជ្ជា”តិ។ តណ្ហាយ ជានសា តណ្ហាជានសា។ តណ្ហាជានស្ស នារទេចា តណ្ហាជានសញ្ញំ បរទេចសទេតា ចិមុត្តិចទេសន អបរាជីនតា កុជិស្សនារទេចា នាយ។ ទេលាកិយមគ្គោហិ តណ្ហាជានសញ្ញំ នាតិចត្តត្តិ។ តណ្ហាចសំ បុរយមានា តណ្ហាចិសយំ ចិបរិកំ ជទេនត្តិ។ អយំ អរិយមគ្គោ ឧច តណ្ហាយ អនារម្មណការទេច ជិទេតា តណ្ហាជានសញ្ញំ អតិចត្តតិ។ តណ្ហាចសំ និក្កមានោ តណ្ហាយ អចិសយំ ចិបរិកំ ជទេនតីតិ អធិប្បាទេយា។ “ឧក្កលុត្តិយា”តិ ឧក្កលទេតា មុច្ចនត្ថំ។ “ឧក្កលចត្ថិយា”តិ ឧក្កលចត្ថនត្វាយ។ ទេសសទេយត្វ សុទេខាជំ។ “ចយចិទាក និទោរាជ ក្ខទេតា”តិ ឧត្តុ កិទេលស ឆព្វានំ ចិទេជ្ជនំ ចិកយនំ អត្ថទេជ្ជានំ ចិទារទេកា។ “អនត្វ បជានី”តិ អហិតបជានំ។ នយាជីនចបជានំ។ “ទ្វារលក្ខអារម្មណ លក្ខទេនទេជ្ជា”តិ ទ្វារលក្ខ ឆព្វារម្មណំ ទេហាតិ។ ឧចំសតិ, អារម្មណ លក្ខត្តិ ន ចត្តព្ព ឆព្វារម្មណស្ស ចិសុំ កហិតត្តាតិ។ ទេនា នចត្តព្ពំ។ កស្មា, ទ្វារលក្ខទេតា ទេសសានំ ឆព្វារម្មណានំ អត្ថិតាយាតិ ជស្សនំ “ឧត្វ ចា”តិអាទិ ចុត្តំ។ បរទេតា “ឧត្វបី”តិអាទីសុ ឧទេសចទេយាតិ។

សព្ពសង្គហាកុជិបកា និដ្ឋិតា។

សម្រ្ចឃសក្កហឌឹបតិឃាអត្រឹបតា តិដ្ឋិ៣ា៊

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ប៉ បច្ចយសង្គហអត្ថទីបនា

១៩៩. យេហិបការេហិ យថា តេសំ វិភាគោ តំ វិភាគោ. អយញ្ញាតិទ្ទេសោ ឧកាសេសតិទ្ទេសោ, វិត្ថារនិទ្ទេសោចាតិ ទស្សេតុំ “តេសំ”តិអាទិមាហ. ន សមេតិ. គាថាយំ ‘យេសំ’តិអាទិនា តីហិ-យ-សទ្ទេហិ ទស្សិតានំ តិណ្ណំ អត្ថានំ-ត-សទ្ទេន សម្ពន្ធោ. ត-

សទ្ទេនាតញ្ញា អនុសន្ធិយំ បរិបុណ្ណំ កត្វា ទស្សេតោ. “សមុប្បជ្ជតី”តិ សុទ្ធ បរិបុណ្ណំ កត្វា ឧប្បជ្ជតិ, បវត្តតីតិ. “អចិរា”តិ អចិរា ហុត្វា.

“សហជាត ធម្មេហី”តិ អចិន្នា បច្ចយា សន្តានាតិអាទីសុ សន្តានាទីនំ សហជាត ធម្មេហិ សហេវ ឧប្បជ្ជនំ. “កលាបធម្មេសា”តិ សុទ្ធ ធម្ម

កលាបធម្មេសុ. “សាមញ្ញា លក្ខណំ”តិ សាធារណ លក្ខណំ. “អនត្តា”តិ ញាតប្បច្ចយតា សន្តស្ស អនត្តា. “អយមេត្តា បដិក្ខិត្តា”តិ ‘សមុប្បជ្ជនំ

សមុប្បាទោ’តិ អយំ កាចសារធាតុត្តា បដិក្ខិត្តា. “អយមេវា”តិ អយំ កាចសារធាតុត្តា ឧចំ ឧរាមេណំ សម្ពន្ធីតិ មេយាឧតា.

“ឧប្បាទោចា តថាគតានំ”តិ សម្មាសម្ពុទ្ធានំ ឧប្បាទោចា សតិ. “អនុប្បាទោចា”តិ អនុប្បាទោចា សតិ. “ឋិតាវ សាធាតុ”តិ ឧាតិយា សតិ

ឧរាមេណស្ស បចត្តិសការោចា លេសិនោ ឋិតោតាមេថ. កតមា បន សាធាតូតិ អាហ “ធម្មដ្ឋិតតា”តិអាទិ. តត្ថ “ធម្មដ្ឋិតតា”តិ រោគនិ

អកតា សភាវដ្ឋិតតា. “ធម្មនិយាមតា”តិ សភាវនិយាមតា. “តត្រ តថតា”តិ តស្មិំ សាមញ្ញលក្ខណេ សន្តធ ធម្មានំ តថតា. សាមញ្ញា

លក្ខណមេវ បដិច្ចសមុប្បាទោ នាមាតិ ទស្សេតិ, ន អចិន្នាទិកោ បច្ចយ ធម្មោ. កស្មា, តេហិ ចនេតហិ ធម្មនិយាមតា មត្តស្ស

ទស្សិតត្តា. អចិន្នាទីនំ ធម្ម សរូបានំ អទស្សិតត្តា. “ធម្មនិយាមតាមត្តា”តិ ច យថា ទុត្តសាមញ្ញា លក្ខណមេវ ទុច្ចតិ. មរី កាចសារធាតុំ

ញាណេនញ្ញ, កាចសារធាតុំ នាម កត្តុមេហិតំ នរចេន្ញ កត្តុមេហិតេ ច សតិ, ពាធំ បដិច្ច ក្រិយាយ សមានកត្តុកតា លព្ភតិ. អលេន្ទ្ធ ច

សមានកត្តុកេត្ត ពចន្នា បុគ្គការេណ្ហា បច្ចយសម្ពន្ធោតិ. អយំ កាចសារធាតុំ ញាណ្ឌត្ថស្ស ឍប្បញ្ញានយុត្តិចិនោរធោ. តំ បរិហរន្តោ ន

នេចត្វាតិអាទិមាហ. កម្ពិរោទាតគ្គ បដិច្ចសមុប្បាទោ កម្ពិរាច ការណាចាតិ នកចតា ទុត្តំ. កាចសារធាត ន ពតេ ឧប្បជ្ជន ក្រិយាយត្ត

នាម ចិសុំ ឧតោ ធម្មា ន ហោតីតិ ពចំ តំ កម្ពិរ សិយាតិ. អយំ កាចសារធាតុំ ញាណ្ឌត្ថស្ស កម្ពិរចចន ចិនោរធោ. តំ បរិហរន្តោ “សន្តធ

ធម្មេសុ ច”តិអាទិមាហ. អបិ ច សន្តធ លក្ខណំ នាម សន្តធ ធម្មតាបិ កម្ពិរ ហោតិ. តថាហិ ចិត្តំ នាម សន្តធ ធម្មោ. តស្ស អត្ថិ មេចិត្ត

នាមាតិ សត្តានំ បាកដំ ហោតិ. តស្ស បន អនិច្ចតា សន្តានំ សន្តធ លក្ខណំ អបាកដំ ហោតិ សុទ្ធ សត្តតិយា បដិវិន្តំ. តថា ទេចនា នាម

សុខាថា ទុក្ខាថា សន្តធ ធម្មោ. សា ច អត្ថិ មេវេទនាតិ សត្តានំ បាកដា ហោតិ. តស្សា បន អនិច្ចតា សន្តានំ សន្តធ លក្ខណំ អបាកដំ

ហោតិ សុទ្ធ សត្តតិយា បដិវិន្តំ. ឧចំ សេសេសុ នាមធម្មេសុ ច រូបធម្មេសុ ច. យតោ សត្តាសុ ចិសុទ្ធីសុ សន្តធ ធម្ម ចចត្វាន សន្តានំ

ឌិដ្ឋិចិសុទ្ធិញាណញ្ញា អចិន្នាទិបច្ចយ បរិគ្គហ សន្តានំ កង្ខាចិតរណ ចិសុទ្ធិញាណញ្ញា បចយំ សម្បាទេត្វា បច្ឆា ធសចិធានិ សន្តធ

លក្ខណានុបស្សនា ញាណានិ សម្បាទេតព្ពានិ ហោន្តីតិ. យថា ច អនិច្ចតា សន្តានំ សន្តធ លក្ខណំ សន្តធ ធម្មតោ កម្ពិរ ហោតិ. តថា

ញាណប្បិ បដិច្ចសមុប្បាទ សន្តានំ សន្តធ លក្ខណំ សន្តធ ធម្មតោ កម្ពិរ ហោតីតិ ទដ្ឋព្ពំ.

“តន្តាចការិការោចា”តិ ឧត្ត នចតិ សំចិន្នតីតិ ការោចា. មេសា មេសា អចិន្នាទិកោ ការោចា តន្តារោចា. តន្តារេច នចត្តិ សម្ពុចត្តិ សីលេនាតិ

តន្តាចការិនោ. សន្តានាធមេយា. “ការោចា”តិ ឧប្បត្តិការណំ. តន្តាចការិនំ ការោចាតិ តន្តាចការិ ការោចាតិ ញាយមត្ថំ ទស្សេន្តោ “តស្មិំ

តស្មិំ”តិអាទិមាហ. អបិ ច “ការោចា”តិ ចិន្នយានតា ទុច្ចតិ. តស្ស តស្ស បច្ចយ ធម្មស្ស ការោចាតិ តន្តារោចា. តន្តារេច សតិ នចត្តិ សម្ពុចត្តិ

ធម្មតាយាតិ តក្កាចកាចិតោ៍ តេសំ ការេចាតិបិ យុជ្ជតិយេវ៍ “ហេត្វាទិ បច្ចយ សត្តិនិយាមំ”តិ ហេតុបច្ចយោ, អារម្មណ បច្ចយោ, តិអាទីសុ ហេតុសង្គ អារម្មណ សង្គាហេយា លោកាទីនំ រូបារម្មណាទីនញ្ច ធម្មានំ តំ តំ បច្ចយ សត្តិវិសេសំ ទីបេត្តិ៍ តេសញ្ច សោ សោ បច្ចយ សត្តិវិសេសោ វិសុំ ធម្មនិយាមោ ហោតិ, ឯវំ ហេត្វាទិ បច្ចយសត្តិនិយាមំ និចេត្តាតិ៍ “តថា តថា”តិ មូលដ្ឋេកាធនវិសយដ្ឋានិកោន តេន តេន បច្ចយាការេន៍ សោ ហិ វុច្ចតីតិ សម្ពន្ធោ៍ “បច្ចយ ធម្មានំ យេត្ត អធត្វា”តិ បច្ចយ ធម្មានំ នាម សព្ពាចេនេន ឧទ្ធរណមត្ត អកត្វាតិ អធិប្បាយោ៍ “អាហច្ចា”តិ អាហរិត្វា តំ តំ បច្ចយសត្តិ វិសេសំ បិបេត្វាតិ អត្ថោ៍ តេនាហ “មត្វា បិបេត្វា”តិ៍ បច្ចយសត្តិ វិសេសោ ហិ ហេតុផលទីបនេ តេតា ឧត្តរិ វត្តញ្ញ កិច្ចាការតោ មត្វា នាម ហោតីតិ៍ “អនោសក្កមានា”តិ អតិវត្តមានា៍ “ឯតាយា”តិ បច្ចយ សត្តិយា៍ បវេត្តោត្ត អាចរិយេយ៍

ឯតស្មា ការណា ផលំ ឯតេនេវ បដិច្ច អនាគតបក្ខតោ បច្ចុប្បន្នបក្ខំ អាគច្ឆតិ បវត្តតីតិ បច្ចយោ៍ ឧប្បត្តិការណំ បវត្តិការណញ្ច៍ តត្ថ ឧប្បត្តិការណំ ជនកបច្ចយោ៍ បវត្តិការណំ ឧបត្ថម្ភក បច្ចយោ៍ “ឯតេនា”តិ ហេតុនា៍ “កាយវចី មនោកម្មំ”តិ ឯត្ថ “កម្មំ”តិ ក្រិយា វុច្ចតិ, គមន ឋាន និសជ្ជ សយនាទិកំ កាយិក ក្រិយញ្ច អាលាប សល្លាប កថន សជ្ឈាយន គាយនាទិកំ វាចសិក ក្រិយញ្ច វិជានន ចិន្តន វិមំសនាទិកំ មានសិក ក្រិយញ្ច៍ “អភិសង្ខរោន្តី”តិ អភិនិប្ផាទេន្តិ៍ “ឯតេហី”តិ ឯតេហិ លោកិយកុសលា កុសល ចេតនា ធម្មេហិ៍ អបិ ច សង្ខរោន្តិ សត្តា ឯតេហីតិ សង្ខារា៍ “សង្ខរោន្តី”តិ កិំ សង្ខរោន្តិ៍ អត្តភាវំ សង្ខរោន្តិ៍ ភវាភវំ សង្ខរោន្តិ៍ ទិដ្ឋធម្មិកម្បិ អត្ថំ វា អនត្ថំ វា សង្ខរោន្តិ៍ សម្បរាយិកម្បិ អត្ថំ វា អនត្ថំ វា សង្ខរោន្តីតិអាទិនា៍ ចក្ខុម្បិ សង្ខរោន្តិ, សោតំបិ សង្ខរោន្តីតិអាទិនា៍ ជិវ្ហម្បិ សង្ខរោន្តិ, មនម្បិ សង្ខរោន្តីតិអាទិនា ច វត្តុំ វដ្ដតិយេវ៍ “វិជានាតី”តិ វិវិធេន ជានាតិ៍ ភូតេនបិ ជានាតិ, អភូតេនបិ ជានាតិ៍ “នមតី”តិ គោចរ វិសយត្វាយ នមតិ៍ “រុប្បតី”តិ កុប្បតិ, លោកតិ៍ “ផុសតី”តិ សំហនតិ៍ “វេទយតី”តិ វិទិតំ ករោតិ៍ តំ តំ អារម្មណំ លក្ខណវសេន កុសំ តហតិ ពន្ធតិ, មុច្ចិតុំ ន ទេតីតិ តណ្ហាតិបិ យុជ្ជតិ៍ “ឧបាទិយតី”តិ ទឡ្ហំ គណ្ហាតិ៍ តេនាហ “អមុញ្ចគ្គាហំ គណ្ហាតី”តិ៍ ភវតីតិ ភវោ៍ ឧបបត្តិភវោ៍ ភវន្តិ ឯតេនាតិ ភវោ៍ កម្មភវោ៍ “ជាតិ”តិ អភិនវស្ស បាតុព្ភាវោ៍ “ជីរណំ”តិ អភិនវការតោ ហាយនំ៍ “សោចនំ”តិ ចិត្តសន្តាបនំ៍ “បរិទេវនំ”តិ រោទនំ៍ “ទុក្ខំ”តិ កាយរុជំ៍ “ទោមនស្សំ”តិ ចិត្តរុជំ៍ “វិសីទនំ”តិ ពាឡ្ហំ ចិត្តកិលមថការេន វិរូបំ ហុត្វា ចិត្តស្ស សីទនំ៍ ទាឡ្ហពលលិឃ្យាតំ៍ យតោ អស្សាសបស្សាសានំ វិរូបប្បវត្តិ វា តព្ពេលា សត្តសោ ឧបទ្ទុតំ វា ហោតីតិ៍ “កេតធិ សុលេនា”តិ ទុក្ខសច្ចតោ វិសុំ វត្តន កេតធិ សត្តិសុលេនា៍

“ទុក្ខប្បដិច្ឆាទិកា”តិ ភយដ្ឋេន ទុក្ខភូតានំ តេភូមិក ធម្មានំ ទុក្ខភាវប្បដិច្ឆាទិកា៍ “សមុទយប្បដិច្ឆាទិកា”តិ តណ្ហាយ ទុក្ខ សមុទយ ភាវប្បដិច្ឆាទិកា៍ “និរោធប្បដិច្ឆាទិកា”តិ តណ្ហានិរោធស្សេវ ទុក្ខនិរោធ ភាវប្បដិច្ឆាទិកា៍ “មគ្គប្បដិច្ឆាទិកា”តិ អដ្ឋង្គិក មគ្គស្សេវ ទុក្ខនិរោធ មគ្គភាវប្បដិច្ឆាទិកា៍ បុព្ពន្តោ វុច្ចតិ អតីតេ កាលេ ភវបរម្បរា៍ អបរន្តោ វុច្ចតិ អនាគតេ ភវបរម្បរា៍ បុព្ពន្តា បរន្តោ វុច្ចតិ តទុភយំ៍ “បដិច្ចសមុប្បាទប្បដិច្ឆាទិកា”តិ បច្ចុប្បន្នភវេ លព្ភន្តំ បដិច្ចសមុប្បាទប្បដិច្ឆាទិកា៍ “វុត្តត្តិកនយេនា”តិ អភិធម្មេបិ វិភង្គេ វុត្តត្តក ភាជនីយំ នាម អាគតំ៍ តេន វុត្តត្តក ភាជនីយនយេន៍ សាវជា កុសលា កុសល ចេតនា សង្ខារា នាមាតិ យោជនា៍ “អភិធម្មនយេនា”តិ វិភង្គេ អភិធម្មភាជនីយនយេន៍ អដ្ឋកថាបិ ចេ៍ អចិន្តា កិរិយ ធម្មានំ នេវ ឧបនិស្សយ បច្ចយត្តំ លភតិ៍ កុសលា កុសលមូលានិ កិរិយ ធម្មានំ ន ឧបនិស្សយ បច្ចយត្តំ លភន្តីតិ យោជនា៍ កិរិយ ធម្មា អចិន្តេតោ ន កុសលា កុសល មូលេហិ ន ឧបនិស្សយ

បច្ចយំ ន លភន្តីតិ វុត្តំ ហោតិ។ “បច្ចយាការេនា”តិ បដិច្ច សមុប្បាទេន។ “អវិជ្ជាទិនាកា”តិ អវិជ្ជា វិគមេនា។ តេនំបិកិរិយ ឆព្វាតិ។ វិញ្ញាណាទីសុបិ កិរិយ វិញ្ញាណំ, កិរិយ នាមំ, កិរិយ មនាយតនំ, កិរិយផស្សោ, កិរិយ វេទនាតិ អត្ថោតាយ “ឯវមនេយា វិញ្ញាណាទីសុបី”តិ វុត្តំ។ “កុសលាំ កុសល វិបាកសម្បយុត្តំ”តិ កុសល វិញ្ញាណ សម្បយុត្តំ, អកុសលវិញ្ញាណសម្បយុត្តំ , វិបាក វិញ្ញាណ សម្បយុត្តំ។ “តំ អនុបបន្នំ”តិ បវត្តិវិបាកវិញ្ញាណ សហគតស្ស ឥន្ទ្រិយស្ស តំ សហជាតស្ស វិត្តជរូបស្ស ច អចឋិដ្ឋត្តា តំ ន សម្បន្នំតិ អធិប្បាយោ។ តត្ថ ហិ វិញ្ញាណបនេ បវត្តិចរេន វុត្តិសមិសំ វិបាកចិត្តំ វិញ្ញាណំ នាមាតិ វុត្តំ។ ឯវញ្ចសតិ, នាម រូបបនេបិ បវត្តិចរេន តទុភយំ បវត្តិវិញ្ញាណសហគតំបិ គហេតព្ពមេវាតិ។ “តំ តំ វិញ្ញាណ សម្បយុត្តា”តិ បដិសន្ធិវិញ្ញាណ បវត្តិ វិញ្ញាណសម្បយុត្តា។
“តស្សុបាទានាតិបាកដានី”តិ ឥ តស្ស រូបតស្ស សព្វតស្សាទិចរេន។ ចត្តារិ ឧបាទានានិ កាមុបាទានាទិចរេនាតិ ឯវំ បាកដានិមេវ។
“លក្ខណមត្តានី”តិ សង្ខត ឆព្វាតំ សង្ខតភាវសល្លក្ខណ និមិត្តមត្តានិ។ “ជាតិព្យសនាទីហី”តិ ជាតិវិនាសនាទីហិ។ “ជាតិព្យសនាទិនិមិត្តំ”តិ ជាតិវិនាសនាទិការណា។

“ឥន្ទ្រិយេវ”តិ បច្ចត្តសព្វាវេត ឥន្ទ្រិយេវ ឥន្ទ្រិយបវត្តិ មនោ នាម តស្សសមុទយោ ឯវ។ ឥន្ទ្រិយេរាឍ មនោ នាម អរិយមនោ។ “ឥន្ទ្រិយ សមុទយក្ខតា”តិ ឥន្ទ្រិយបវត្តិយា ការណក្ខតា។ “អវិជ្ជានិ វុជ្ជនំ”តិ អវិជ្ជាយតិចារិតានំ បិហិតានំ។ “អប្បហីន ភវាភិលាសានំ”តិ មនោភ អប្បហីន ភវបត្ថនានំ។ អប្បហីនភវតស្សានន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ “វិនាសន្តា”តិ អត្ថនាសេយា។ “ឧបយក្ខតានំ”តិ វឌ្ឍក្ខតានំ។ “អវស្សេយា”តិ និស្សេយា។ សុខវេទនា វិសេសតោ តស្សាយ បច្ចយោ ហោតីតិ វុត្តំ “សុខវេទនាសទិសោ”តិអាទិ។ ទោមនស្សានំ បន តស្សា បច្ចយការេចា បរតោ បវិសេដ្ឋិតស្សាយំ បាកដោ ភវិស្សតិ។ ឧបេក្ខា វេទនាបិ ទុក្ខេភ បីឡិតស្ស សុខធានេ តិដ្ឋតិ។ សុខំ វិយ តំ បវត្តតីតិ។ សមុរា ចរិត្វា បរិចយិត្វា។ “តស្សា ឯចា”តិ កាមតស្សា ឯវ។ “អត្តនិ ចា”តិ ឋិដ្ឋិ យញ្ញាតិ អធិប្បាយោ។ “អត្តនោ អារម្មណស្ស”តិ អត្ត ឌីច លោកាទីសុ ឋិដ្ឋិ យាគហិតា រម្មណស្ស។ “អស្សាទេន ឥមនោរាចនក្ខតាយា”តិ សាធុចតាយំ មមស្សនន្តិ ឯវំ រជ្ជន ព្យស្សន គន្តិក្ខតាយ។ “ឧបាទានីយស្សា”តិ ឧបាទានំ គហេតព្ពស្ស។ “អត្តស្សា”តិ អត្តនោ អត្តាទិកស្ស អត្តស្ស។ កាចាយំ “ភវំ ហោតី”តិ ភវនេត្តា ចឌ្ឍនេត្តា ហោតិ។ “បរាភវោ”តិ វិនាសនេត្តា។

“អត្ថានបនេត្ត ឆេម្ម”តិ តេកាលិកសង្ខត ឆេម្ម។ អបតមានេត គត្វាតិ បាឋសេសោ។ យថា ឧបាទានំតិ ឋិត្វា ឧបាទានរូបំតិ បនេ អាគាសេន្តោ វិញ្ញាយតិ។ ន ឧប្បន្នា បនសេន្តោ។ ឰតេចា ឧបាទានត្តិ ឥសិន្នព្វាតិ ឯវំ អត្ថា, អត្ថាន, បនេសុបិ។ តេនាហ “អត្ថានំ”តិ ឥសិន្នព្វាតិ។ សំលិបត្តិ ទីសតាការា ឯវតេសូតិ សន្តេបិ។ សក្កហា “ចដ្ឋឆម្ម”តិ សន្តារាគមោ ឆម្ម។ “ឯតាវ”តិ ឯតាសុ អវិជ្ជាតស្សាសុ។ គតំ តិដ្ឋន្តីតិ អាហ “តនាយត្តវុត្តិតាយា”តិ។ “បតិដ្ឋា”តិ សុប្បតិដ្ឋិតដ្ឋានានិ។ “បភវា”តិ ចដ្ឋឆម្មបរម្បរប្បវត្តិយា មូល បធាន ការណានិ។ តត្ថ ហេតុ ច ឆេសតន្តោ ហោតិ។ ឰតេចា ឰស្សរនិម្មានឋិដ្ឋិ អហេតុក ឋិដ្ឋិនំ ឆ្ពការេសា និយាតិ។ ផលញ្ច ឆេសតត្តំ ហោតិ។ ឰតេចា ឧច្ឆេទឋិដ្ឋិយា ឆ្ពការេសា និយាតិ។ “អត្ថតោ”តិ ឌីឍកាលស្ស។ “តិចេត្តតី”តិ សមុច្ឆិន្នតិ។ “អហេតុ អបច្ចយា សត្តា បវត្តន្តី”តិ បុព្វហេតុរហិតា បុព្វបច្ចយរហិតា ហុត្វា ឰមេវ សត្តា បវត្តន្តិ។ “អវិជ្ជាទីហិ សានេតន្តោ ន ហោតី”តិ ភវបរម្បរាសុ និច្ចោ ហុត្វា សត្តាវត្តស្ស អវិជ្ជាទីហិ គតព្ពា កិញ្ចិ ន ហោតីតិ អធិប្បាយោ។ “កោសញ្ចិ ន សមុចត្តិមេវា”តិ អនាកាមឹនំ អរហត្តានញ្ច ន សមុចត្តិមេវ។ មហាអាទីនចរានិឥស្សនត្ថំ សោកាទិចចនំ ហោតីតិ មោជនា។ “តេសំ”តិ អនេញ្ញានំ បច្ចយានំ។ “លទ្ធា”តិ អត្ថតោ លទ្ធា។

“តឥចិតាកាចិកាចលក្ខណោតា”តិ ឧទ្ធ តេត តេត បច្ចយេត អចិតាកាចិតំ ការេចា, សោ ឧច លក្ខណត្តិ ចិក្កេហា៍ “បទេទ្ធ ឋី”តិ ឬទេតា

បទេសុ តណ្ហ្យឃិកាត កចក្កហណោតាតិអាឌីសុបិ៍ “អាឌិនោ”តិអាឌិយិក្យចិកាចតិបិឌេ៍ “កិលេសកាចសាយញ្ញតោ”តិ កិលេសកាវេចត

សយាតត្តា សឌិសត្តា៍ “លក្ខិតញ្ញ ឆយ្យេហិ”តិ ចិញ្ញាណាឌីហិ៍ “បឆយេត ទុតិឃស្សា”តិ បឆយសង្ខេបេត សន្ធិ ទុតិឃស្ស សង្ខេបស្ស ឧកា

សន្ធិតិអាឌិតា ឃោរេឌតញ្ញ៍ “លេកស្ស បិកាដ ចេចាហារេតា”តិ កិលេសឆយ្យា កម្មឆយ្យា ច លេកេ ហេតុតិ បិកាដា ហោន្តិ៍ ចិបិកាឆយ្យា

បត ផលន្តិ បិកាដា៍ ឧចំ លេកេ បិកាដ ចេចាហារេត៍ ពួឆ បត កិលេសឆយ្យកម្មឆយ្យា ចា ហោន្តុ, ចិបិកាឆយ្យា ចា, ឃោ ឃោ បច្ចយបក្ខេ

ឋិតោ, សោ សោ ហេតុតិបិ ចត្តព្ពោឃេច៍ ឃោ ឃោ បច្ចយុប្បន្ន បក្ខេ ឋិតោ, សោ សោ ផលន្តិឌស្សេន្តោ

“ហេតុផលសង្ខាបតា”តិអាឌិមាហ៍ អដ្ឋកថា បិឌេ៍ “សង្ខត្តស្សា”តិ សំចិឌហត្តស្ស៍ “អាយូហក សង្ខារា តាយា”តិអាឌិនោ បដ្ឋាឃ

សម្បច្ចយតសង្ខារា តាយ៍ “ឥក្ខិណំ”តិ ឥាតចត្ត៍ ឥក្ខិណោឥកំ ចា៍ “ឧទ្ធ ចា”តិ ពួមឃ្ញិ តតីឃបច្ចរោ ច៍ “ចុត្តតយេត ចា”តិ

បឆយបច្ចរោ ចុត្តតយេតច៍ ចិកាចតិបិឌេ៍ “អាឃតិ បដិសន្ធិយា បច្ចយេចតតា តចា តាយា”តិ ព្ហង់ ឬឌេឌ្ឍបិឌ្ឍព្ហឃំ

ឃឆាឌិដ្ឋបិឌចេសេតេច ចុត្តំ៍ តឆា បុរិមកម្មតចម្ហិ ពួឆ បដិសន្ធិយា បច្ចយេចតតា សង្ខារា តាយាតិ ព្ហឥច្ចា៍ ពួឆ បត បុរេព្ពោឃេច

ទ្ធីសុហេតុបច្ចរេកសុ ទ្ធិន្តំ សង្ខារ កម្មតចានំ សង្គហិតត្តា អដ្ឋកថាយំ ចុត្តតយេតច ទ្ធិន្តំ សង្ខារ កម្មតចានំ ចិសេសោ យុត្តោ៍ តេតាហ

“តំ ពួឆ ត យុជ្ជតី”តិ៍ “សង្គហិតត្តា”តិ បុរេព្ពោឃេច សង្គហិតត្តា៍ “ឧតំ”តិ ចិកាចតិ ចចតំ៍ “ឆយ្យចិកាកេក្ខណត្តំ”តិ ចិកេឌ្ឍ កចបឥ

ឬបបត្តិកចស្សបិ ចិកត្តត្តា ឧចំ ចិកត្តស្ស ឆយ្យចិកាកស្ស កេក្ខណត្តំ៍ ផលបច្ចរេតោ អតញ្ញាបិ ឬបបត្តិកចំ អញ្ញាចិយ កត្វា

‘ឬបបត្តិកចសង្ខារេតោ កេចកេឥសោ’តិ ចុត្តំ៍ សោ ច ឬបបត្តិកចោ តាយ បច្ចុប្បន្នហេតុហិ តិព្ពត្តត្តា ចតុទ្ធ ផលបច្ចរេក ឧច

សង្គហិតោ៍ តស្មា តេត ឬបបត្តិកចសង្ខេត ចតុទ្ធ បច្ចរេយេច កហិតន្តិ យុត្តំ៍ ព្ហតទេឆា ឥទ្វេ ផលបច្ចរោកាតិ ចិបិកាចដ្ឋតិ ចុទេត្ត សិទ្ធេយេច

ហោតិ៍ ឧចញ្ចសតិ អចសេសា ចាតិ ឧទ្ធ ទុតិឃផលបច្ចរេយេច អចសិដ្ឋំ ហោតីតិ ឥដ្ឋព្ពំ៍ “អចិជ្ជា តាយ យោទហា, សោ ច អកុសល

មូល”ន្តិអាឌិ អភិឆយ្យេ មូលឃយកេ មូលតាយេត អាគតត្តា ចុត្តំ៍ ទ្ធីសុបតកច ចក្ខេសុ បុរិមចក្ខេ អចិជ្ជា អាឌិ ហោតិ៍ បច្ឆិមចក្ខេ តណ្ហា៍

អាឌិ ច តាយ មូលន្តិ ច សីសន្តិ ច ចត្តុំ ចដ្ដតីតិ បរិឃាយំ ឥស្សេតុំ “អចចា”តិអាឌិ ចុត្តំ៍ “អាគយតសម្ភារេសុ”តិ អតីតកចេតោ ព្ហយំកចំ

អាគយតសម្ភារេសុ៍ តណ្ហា ឧច សីសំ កត្វា ចុត្តាតិ ឃោជតា៍ “តេសំ អត្តទេ”តិ អចិជ្ជាសង្ខារានំ អត្តទេ៍ តណ្ហាយ ឋាការេសា តត្ថិតិ កស្មា

ចុត្តំ៍ តត្ថ អចិជ្ជាយ សតិ, តណ្ហា តាយ ឧកេត្តត សម្ភចតិយេច៍ សា ច សង្ខារានំ ពលចបច្ចយោ ហោតិ៍ តស្មា សា អចិជ្ជា បច្ចយា

តណ្ហា, តណ្ហា បច្ចយា សង្ខារាតិ ចត្តព្ពា សិយាតិ៍ តំ បរិហរិតុំ “អយតីញ្ញ”តិអាឌិចុត្តំ៍ បដិលេមបដិច្ចសមុប្បាទេតា តាយ អចិជ្ជាតិរោធា

សង្ខារតិរោធាតិ ឧចំ បចត្តោ បដិច្ចសមុប្បាទេតា៍ “ជរាមរណាមូឡ្ហាតិអាឌិ តចត្តញ្ញំ សិយា”តិ ជរាមរណាមូឡ្ហាតិអាឌិចចតំ

អតុលេមបដិច្ចសមុប្បាទេ សព្ពត្ថ ចចតន្តិ កត្វា ចុត្តំ៍ “ឬបរិចដ្ដមូល ឆយ្យបដិបិឥកាតំ”តិ ឬបរិ ទុតិឃាតាកតកាចាទីសុ អចិជ្ជាតណ្ហា

សង្ខាតានំ ចដ្ដមូលឆយ្យានំ តិឃោជកានំ៍ “តេ បី”តិ សោកាឥយោ ទុក្ខឆយ្យាបិ៍ “អាសចសមុតា”តិ អាសចេហិ សមុតា សញ្ញាតា៍

“តេសំ”តិ សោកាទីតំ ទុក្ខឆយ្យានំ៍ “ជរាមរណេដ្ឋ គហណំ”តិ ឬាឥសសុ អង្គេសុ ជរាមរណេដ្ឋ សង្គហណំ៍ “បចត្តតី”តិ កុសំ ចត្តតិ៍

“អាសចសមុទយា”តិ អាសចសមុប្បាទា៍ “អចិជ្ជាសមុទយា”តិ អចិជ្ជាសមុប្បាទា៍ “អចិជ្ជាបច្ចយាសង្ខារាតី”តិ ឧទ្ធ ព្ហតិសន្ធា

អាឌិអត្ថោ៍ “តាតាញ្ញសត ឋិដ្ឋស្សា”តិ ឥាតតិញ្ញសតាទីហិ តាតាញ្ញសតេតហិ ឋិដ្ឋស្ស, ចិហិំសិតស្ស៍ “ឃតោ”តិ ឃំ ការណា, អចិជ្ជាតណ្ហាតំ

ចដ្ដតការណា៍ “ចដ្ដំ”តិ សង្ខារាទិកំ កចចក្កំ៍ សំមុឃ្យតំ សមុទ្ទេហា៍ បរិយេសតំ បរិយេដ្ឋិ៍ ចិបច្ចតីតិ ចិបិកោ៍ ចិបិកោ ឧច ចេបក្កំ៍

សមុទ្ទេហា ចេបក្កំ អស្សាតិ សមុទ្ទហចេបក្កំ៍ តឆា បរិយេដ្ឋិចេ បក្កច្ចាតិ ព្ហមយតុំ ឥស្សេតិ “តកុកយំ”តិអាឌិតា៍ តកុកយំ ចិបិកំ

ឯតស្សាតិ កត្វា វុត្តំ សមោហវេបក្កត្តិ ច បរិយេដ្ឋិវេបក្កត្តិ ច វុច្ចតីតិ យោជនា។ អបិ ច, សមោហំ ចិបិវេតិ សន្ទានគតីតិ សមោហវេបក្កំ។ ឯវំ បរិយេដ្ឋិវេបក្កត្តិបិ យុជ្ជតិ។ “កិច្ចំ”តិ កសិណំ វុត្តំ អាបេត្វា។ “មិយ្យតី”តិ មរតិ។ “ច ចវតី”តិ សង្កមតិ។ “ឧបបជ្ជតី”តិ គវត្តនំ ឧបេតិ។ “អញ ច បនា”តិ ឯវំ ភូតស្ស សតោ។ “ជរាមរណស្សា”តិ ជរាមរណសង្ខាតស្ស ទុក្ខស្ស វុត្តស្សាតិ សម្ពន្ធោ។ “និស្សរណំ”តិ និក្ខមនំ។ “នប្បជានាតី”តិ អយំ លោកោ នប្បជានាតិ។ “អាគតិយា”តិ ទុក្ខស្ស គវេ បដិសន្ធិវិញ្ញាណុប្បត្តិវសេន អាគមនេន។ “គតិយា ចា”តិ អនាគតភវេ ជាតិបិតុញ្ញាវវសេន គមនេន ច។ អាទិសទ្ទេន បុព្ពបរិយន្តោ យស្ស អត្ថីតិអាទិមន្តំ។ ន អាទិមន្តំ អនាទិមន្តំ។ “វដ្ដប្បវត្តស្សា”តិ តិវិធវដ្ដសង្ខាតស្ស បវត្តប្បវត្តស្ស។ ជាតិយា វុត្តាយ សព្ពានិ តស្សា និទានានិ វុត្តានិ ឯវ ហោន្តីតិ កត្វា “ជាតិយា ឯវ ចា”តិ វុត្តំ។ “ព្ពវច្ចំ”តិ ព្ពតិ ឯវំ។ តត្ថ អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារាតិអាទិនា នយេន បវត្តបរិ យថាភូតំតិ សម្ពន្ធោ។ អាចរិយ ធាវេឃបត “ព្ពវច្ចំ”តិ ជរាមរណ មុច្ឆាយាតិអាទិនានយេន។ អាគន្ត្វា អនាទិកត្តិ សម្ពន្ធោ។ ព្ពវបិ នវេច សម្ពន្ធំ គហេត្វា យោជេតិ “ព្ពវច្ចំ អាគន្ត្វាតិ។ ល។ បុនប្បុនំ អាគន្ត្វា”តិ។ អវិជ្ជា អាទិមិទ្ធត្តា។ តស្មា សា សយំ អហេតុ អបច្ចយា ហុត្វា វដ្ដស្ស អាទិបច្ចយភូតា ហោតីតិ ធោទនា។ តំ បរិហរតិ “វដ្ដស្សា”តិអាទិនា។ “វដ្ដកថាយ សីសភូតត្តា”តិ វដ្ដស្ស អាទិនាយ នត្ថិ។ តស្ស បន បវត្តិ និវត្តិយោ អត្ថិ។ ជាននត្តុហិ តាសំ បកាសនត្ថាយ បដិច្ចសមុប្បាទកថានាយ វដ្ដកថា ឯកន្តេន គវេថត្តព្វា ហោតិ។ គវេថន្តុហិ ច វដ្ដឆម្ពានំ មន្ទប្បកាមយស្ស ឆម្ពស្ស កិច្ចំ វដ្ដប្បវត្តត្ថាយ បឆានតាទិ ហោតីតិ ជានិតព្ពំ ហោតិ។ តថា កិច្ចវសេន បឆានតាទិ ឯកំ ឆម្ពំ មូលំ សីសំ កត្វា វដ្ដកថា គវេថតព្ពាតិ។ ព្ពនំ វដ្ដកថាយ សីសំ នាម។ តត្ថ អវិជ្ជា នាម មោហោ។ សោ ច មុយ្ហនកិរិយា។ អត្តកាចការណភាវស្ស កិច្ចំ។ ន ច បញ្ញា ចក្ខុស្ស អត្តកាចការណ សមិនំ អញ្ញំ វដ្ដស្ស បវត្តត្ថាយ បឆានកិច្ចំ នាម អត្ថិ។ តស្មា អវិជ្ជា ឯវេត្ថ សព្ពប្បឆាន កិច្ចត្តា វដ្ដកថាយ សីសភូតា ហោតិ។ ឯវំ វដ្ដកថាយ សីសភូតត្តា សា អាទិមិទ្ធត្តាតិ។ “អនាទិកការវា ឯវ ឥស្សិតា”តិ អនាទិកការវា ឥស្សិតា ឯវ។ នោ ន ឥស្សិតាតិ អធិប្បាយោ។ ព្ពតិ ឯតំ អត្ថជាតំ បច្ចក្ខតោ សិទ្ធំ។ “ព្ពឆា”តិ ព្ពយសិ្មំកវេ។ “តស្សា”តិ អតីត កវេបរិយាបន្នាយ អវិជ្ជាយ។ “អញ្ញាយ អវិជ្ជាយ ឯវា”តិ អតីតកវតោបិ បុរិមកវេ សិទ្ធាយ អញ្ញាយ អវិជ្ជាយ ឯវ។ “តស្សាបី”តិ បុរិមតរកវេ អវិជ្ជាយបិ។ “អត្តការវា”តិ បុរិមតរោ អត្តការវា។ “បឆាន បច្ចយភូតត្តា”តិ បុព្ពេ វុត្តនយេន អត្តកាចការណ កិច្ចត្តា វដ្ដប្បវត្តិយា បឆាន បច្ចយភូតា ហោតិ។ ឯវំ បឆានបច្ចយភូតត្តា។ “តស្ស តស្សាតិ និទ្ទិដ្ឋានេប ន បញ្ញាយេយ្យា”តិ តស្ស បច្ចយស្ស បច្ចយោ វត្តព្វោ។ តស្សបិ បច្ចយស្ស បច្ចយោ វត្តព្វោតិ ឯវំ ធស្សនតយំ ធស្សនហស្សំបិ និទ្ទិដ្ឋានេប ន បញ្ញាយេយ្យ។ “វុត្តព្វយេវា”តិ អវិជ្ជាយ បច្ចយោ វុត្តព្វយេវ។ “បច្ចាតីចរណាតិស្សវវតីយំ”តិ បច្ចាតីចរណ ធម្មា អវិជ្ជាយ អាហារោតិ វវតីយំ កវេយ្យ។ តត្ថ “អាហារោ”តិ ពលវបច្ចយោ វុច្ចតីតិ។

បដិច្ចសមុប្បាទនយានុទីបនា និដ្ឋិតា។

១៩លិ។ បដ្ឋាននយេ “ហេតុ ច សោ បច្ចយោ ចា”តិ ឯត្ថ លោកេ ហេតុជាតិកត្តា ហេតុ ច ហោតិ។ អាវេណិកត្តា អញ្ញធម្មស្ស បច្ចយោ ច ហោតីតិ អត្ថស្ស សម្ភវតោ “ហេតុ ហុត្វា បច្ចយោ”តិ ធណ្ណេតិ។ ឯវំ ធណ្ណិតេបិ “ហេតុ ហុត្វា បច្ចយោ”តិ ហេតុ ហោន្តោ បច្ចយោតិ អត្ថោ សតិ, សោ យេវត្ថោ សម្ភវតីតិ “បុន ហេតុការវេន បច្ចយោ”តិ ធណ្ណេតិ។ ឯត្ថ សិយា, ហេតុ ច សោ បច្ចយោ ចាតិ ឯត្ថ បន ឥទំ ឯកមេវាធិការណត្តា តុល្យាធិការណំ ហោតិ។ ហេតុការវេន បច្ចយោតិ ឯត្ថ បន បនឥទំ តុល្យាធិការណំ ន

ហោតិ។ បុរិម បឥរិយាធម្ម កាយប្បសាទំ, បច្ឆិមំ ធម្មប្បសាទន្តិ។ ឯវំ សន្តេ ពុល្យាធិការណំ វាក្យំ កិត្តាធិការណំ កត្វា វណ្ណេតីតិ ន យុត្តេយន្តិ។ សោ ន យុត្តំ។ យុល្យាបធារយេត្តន នានត្តត្តា។ បច្ឆិមវាក្យេហិ យុល្យវធំ។ បុរិមវាក្យំ ក្លុបធារ វធំ។ ក្លុបធារវធេន ច ក្លុបធារេត្វា យុជ្ជតិ។ យុល្យវធេន យុល្យេត្វាតិ។ “ហេដ្ឋាវុត្តនយេន”តិ បកិណ្ណកសង្គហេ វុត្តនយេន។ ហិនោតីតិ ឯត្ថាតិ ហេតុ។ ហិនោតិ ឯតេនាតិ ហេតុ។ តត្ថ “ហិនោតី”តិ សុដ្ឋុ បតិដ្ឋហន្តិ។ កេ បតិដ្ឋហន្តីតិ អាហ “សហជាត ធម្មា”តិ។ កស្មា សុដ្ឋុ បតិដ្ឋហន្តីតិ អាហ “វុឌ្ឍិ វិរូឡ្ហិ វេបុល្លប្បត្តិយោ”តិ។ កស្មា តេ សុដ្ឋុ បតិដ្ឋហន្តីតិ។ បតិដ្ឋិតដ្ឋានស្ស បតិដ្ឋិតការណស្ស វា ឆាយធាលសម្បន្នត្តាតិ ទស្សេតុំ “អារម្មណេ ធញ្ញហតិបាតិតា ឆាយធាលសម្បន្នា”តិ វុត្តំ។ ហេតុវិសេសនតព្វាតំ។ អារម្មណេ ធញ្ញហតិបាតិមិ ឆាយធាលសម្បន្ន ឯត្ថ ធម្មេតិបិ យោជេតព្ពំ។ ក្លុបការកោតិ ច ក្លុបលទ្ធិយេវាតិ សព្ពត្ថ។ “យាទិសេនសការេនា”តិ ហេតុការណាទិសការេន។ “ក្លុបលទ្ធិយេវា”តិ កស្មា វុត្តំ។ តត្ថ ក្លុបការកេ សន្ធ កត្តាទិ វា ការេតាទិ វា វទតីតិ។ វោហារវសេន វទតិ។ ធម្មតោ បន កត្តា វា ការេតា វា នត្ថីតិ ទស្សេតុំ “ន ហិ សកាយ ធម្មស្ស”តិអាទិមាហ។ យទិ ធម្មតោ កត្តាវា ការេតាវា នត្ថិ។ កស្មា ក្លុបការកោតិ វុច្ចតីតិ អាហ “តថា ក្លុបលទ្ធិយំ បនា”តិអាទិ។

អារម្មណបច្ចយេ “អាលម្ពីយតា”តិ អារម្មណ ករណវសេន អភិលម្ពីយតា។ “អារម្មណការេនា”តិ គោចរវិសយការេន។

អធិបតិបច្ចយេ “គរុកតា”តិ អស្សាទនាភិនន្ទនាទិវសេន វា សទ្ធាបសាទាទិវសេន វា គរុកតា។ “សាមិភោ វិយ ទាសេ”តិ សាមិភោ អត្តនោទាសេ អត្តនោវសេ វត្តាបេន្តោ វិយ។ សហជាតាធិបតិ បន ហេដ្ឋា សម្បយុត្ត សង្គហេ វុត្តោតិ តំ ន វុត្តំ។

អនន្តរបច្ចយាទីសុ “អន្តរំ”តិ ឆិទ្ទំ វិវរំ។ “សណ្ឋានំ”តិ ចិត្តសណ្ឋានំ។ “សណ្ឋានានុរូបវសេនា”តិ ចិត្តសណ្ឋានំ បុនប្បុនំ បវត្តនវសេន ក្លុប្បាទនត្តំ សព្ពត្ថ។ “ធម្មន្តរស្សា”តិ នានប្បការ ធម្មន្តរស្ស។ “អនន្តរ បច្ចយតា”តិ អនន្តរបច្ចយ ភាវន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ យំ កិញ្ចិ ធម្មន្តរំ “បុរិមបច្ឆិមភាវប្បវត្តានំ”តិ និរោធស្ស អសញ្ញីភវស្ស ច បុរិមភាគេ ច បច្ឆិមភាគេ ច បវត្តានំ “ចិត្តុប្បាទានំ បី”តិ និរោធស្ស បុព្ពភាគេ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតន កុសល ក្រិយ ចិត្តុប្បាទានំ បច្ឆាភាគេ អនាគាមិផល អរហត្តផលចិត្តុប្បាទានំ។ អសញ្ញីភវស្ស បុព្ពភាគេ កាមភវេ ចុតិ ចិត្តុប្បាទានំ បច្ឆាភាគេ កាមភវេ ឯវ បដិសន្ធិ ចិត្តុប្បាទានំ។ ទោសោ បន កោចិ អនន្តរំ នាម នត្ថិ។ ខណិកំ ខណិកំ បុរិមភាគ បច្ឆិម ភាគានំ មជ្ឈេអចិត្តកស្ស កាលស្ស អចិត្តកស្ស រូបសន្តានស្ស ច អន្តរិកត្តាតិ ចោទនា។ តំ បរិហរិតុំ “ន ហិ អភាវភូតោ”តិអាទិ វុត្តំ។ “តេវំ”តិ ខណិកំ ខណិកំ ចិត្តុប្បាទានំ។ រូបធម្មោ អន្តរំ ន ច ករោតិ នាម។ អរូបធម្មានំ អនន្តរតា នាមាតិអាទិនា យោជនា ហោតិ។ “តថាបវត្តន សមត្ថតា”តិ ឧក្កឹណ្ណតាទិ វិយ អត្តនោ អនន្តរេ ធម្មន្តរំ ក្លុប្បាទេន សមត្ថតា។

សហជាតបច្ចយេ “យេ បន ធម្មា”តិ បច្ចយុប្បន្ន ធម្មា។ “អត្តនី”តិ បច្ចយ ធម្មេ វុច្ចតិ។

“អញ្ញមញ្ញំ ក្លុបត្ថម្ភន្តិ ពិធម្ល ឋិយា”តិ រូបិយំ អញ្ញមញ្ញំ និស្សាយ ក្លុស្សិតា តយោទណ្ឌា អញ្ញមញ្ញំ ក្លុបត្ថម្ភនា វិយ។ “បុរិមេយនា”តិ បុរិមេន សហជាត បច្ចយេន។ “ខ្ពតវិតនោ បត្ថម្ភំ”តិ អញ្ញមញ្ញោ បត្ថម្ភំ។

“ស្ងេកា”តិ កត្តាការកោ “ខ្លោលិ”តិ កត្តាបចតក្យុម្ភិ “ចុដ្ឋិឆារា”តិ ខេយឈចុដ្ឋិឆារា “ខ្លុបតិស្សយោ”តិ កត្តុប្បត្តិយា ខ្លុបតិស្សយោ “តាវុ អសតី”តិ សាលិក្លេត្ត ចុដ្ឋិឆារាវុ អសតិ “ឥាលចតរេដ្ឋកា”តិ ឥាលចតរតិស្សយដ្ឋេក “បកាត្បតិស្សយោ”តិ ឲត្ត “បកតោ”តិ ក្យរំ កតោ តេតភាហ “ស្វាកតោ”តិ កវលាច្ឆា អត្តតោ សត្តាតេ ស្វាខ្លប្បាគតច្ឆា ស្វាខ្លបសេចតច្ឆា ដដ្ឋាត្តិ សម្ពន្ធោ “ចុត្តប្បការេតា”តិ ‘ឃឆា កតោ សតី’តិអាឌិតា ចុត្តប្បការេត

“តិស្សយារម្មណ ឆម្មា ឲចា”តិ តិស្សយ បច្ចយ ឆម្ម អារម្មណ បច្ចយ ឆម្មា ឲច “បុរេជាតតាយត្តចិសិដ្ឋា”តិ ឲត្ត យត្តសេន្តត តិស្សយារម្មណសត្តិតោ ចិសុំ បុរេជាតសត្តិ តាយ តត្ថិតិ ឥស្សេតិ ចិសុំ បុរេជាតសត្តិ តាយ អត្ថិតិបិ ចឥត្តិ ចំ ចាឥំ ឥស្សេតុំ “អាចរិយាតត្តេត្តេតា”តិអាឌិយាហ ឲត្ត បច្ចាចត្តិ ច បច្ចារម្មណាតិ ច បុរេជាតត្តា ឲច ស្វាឥាលចតាយ បច្ចាចិញ្ញាណាតំ ចត្តុ កិច្ច អារម្មណ កិច្ចាតិ សាឆេត្តិ តឆា ហឥយចត្ថុ ច យតោឆាតុ យតោចិញ្ញាណឆាតុ តត្តិ អយំ ចិសុំ បុរេជាតសត្តិ ចិសេសោតិ ចឥេឃ្យ សច្ចិ ស្វាន្លយតោ ក្វារេបត ឮ្លឆ ឆត្វា តិរេឃេវុ ឲចទ្វបិតិ តិរយក្កិទ្វបិតិ អត្ថិ ឮ្លកាតិ ឥេចវុ ច ឲចទ្វបិតិ ឌិឌ្ឋាទ្វបិតិ អត្ថិតិ ចិត្តយត្តាតយ្យិ, តេវុ បុរេ ឲចទ្វបិតិ ខ្លប្បដ្ឋិស្វតិ ចា, តេវុ អតាកតោ ឲចទ្វបិតិ ខ្លប្បដ្ឋិស្សត្តិតិ ចា ចិត្តយត្តាតំបិតាតិ ទ្វបិតិ តិឌ្ឋិសេសាតិ ហុត្វា យតោចិញ្ញាណាតំ អារម្មណ បច្ចយត្តំ កច្ឆត្តិ តត្ត បុរេ ជាតាតិ ហុត្វា តឥា ចិដ្ឋយាតាតិ បច្ចុប្បត្តទ្វបិតិ អារម្មណ បុរេជាតបច្ចយោ ឮ្លតរាតិ អារម្មណ បច្ចយោ ឲច ត ចេត្ត បុរេជាតាតំ បច្ចុប្បត្តទ្វបិតំ បុរេជាតត្តេត ចិសេសោ អត្ថិ ត ច តាតិ បុរេជាតបច្ចយោ ត ហោត្តិ យឌិ ចិសុំ បុរេជាតសត្តិចិសេសោ បុរេជាតបច្ចយោតិ ចឥេឃ្យ តាតិ បុរេជាតបច្ចយោ តាយ ត កចេឃ្យុំ កស្មា, តាឌិសស្ស ចិសេសស្ស តត្ថិតាយ ត ច តកចត្តិ កស្មា, បុរេជាតយត្តចិសេសស្ស អត្ថិតាយ ឲត្ត ចឥេឃ្យុំ, បច្ចាក្វារេវុ បត បុរេត្ត ចុត្តតេយត ចិសុំ បុរេជាតសត្តិចិសេសោ ឌិស្សតីតិ កិញ្ចាបិឌិស្សតិ សោ បត ឥាហុចិឆាតំ តិស្សយ បច្ចយ អារម្មណបច្ចយាតំ យត្ថេតិស្សយ សត្តិចិសេសោ ឲច, អារម្មណ សត្តិចិសេសោ ឲច ឆាតិ អបិ ច ចិសុំ បុរេជាត សត្តិចិសេសោ តាយ តត្ថិតិ ឮ្លឥំ ឃឆាចុត្ត ស្វាន្លយតោក្វារេ តត្ថិសេសាកាចំ សត្លាយ ចុត្តំ ចិសុំ បុរេជាត សត្តិចិសេសោ តាយ អត្ថិតិ ឮ្លឥំ បច្ចាក្វារេវុ តត្ថិសេសស្ស អត្ថិកាចំ សត្លាយ ចុត្តត្តិ ឃំ ទ្វច្ចតិ, ចំ កហោតត្ពំ

បច្ឆាជាតបច្ចយេ “ទ្វក្លេបិតកាតំ ចិយា”តិ បច្ឆា អាសិត្តិាយយាតំ ខ្លកំ ទ្វក្លេបិតកាតំ ចុន្លចិទ្វឡហកាចំ បិរេបត្វា ខ្លបត្វម្ពគចសេត ខ្លបការកោ ចិយាតិ ឃោជតា អាហារំ អាសិ សតីតិ អាហារាសា ឌិឈច្ឆា, បិបាសា, តណ្ហា តាយ សម្បយុត្តា ចេតតាតិ ចិក្កហោ សា បត អាហារាសា ចេតតា ខ្លបត្វម្ពតិ ឃេចាតិ សម្ពន្ធោ “អឃយត្វា”តិ ‘ស្វបិកតេតា’តិអាឌិតា ចុត្តា អឃយត្វា សត្តាចេសាចិចារណា កិឡ្លោបយាឃ ខ្លបយាយត្តកាចំ តឹចារេតា ហោតីតិ

អាសេចត្តិ ចំ បច្ចយ ឆម្មំ បច្ចយុប្បត្តា ឆម្មាតិ អាសេចតំ ឲតេត កុសោ បច្ចយុប្បត្ត ឆម្មេហិ អាសេចិតត្ថត្តា អាសេចតត្តិ ចុច្ចតីតិ ឥស្សេតីតិ “ចំ”តិ ចំ បុរិមំ បុរិមំ បច្ចយ ឆម្មំ “កឌត្តី”តិ ខ្លេបត្តិ កោ កឌត្តីតិ អាហ “អបរាបរំ ខ្លប្បដ្ឋយាតា ឆម្មា”តិ “ឆម្មា”តិ ច អតត្តរុប្បត្តា ចិត្តចេតសិកា ឆម្មា កចច្ឆា ចំ តោកឌត្តីតិ អាហ “ស្វាសេចយាតា ចិយ កឌយាតា ចិយ បចត្តត្តី”តិ ចិយ សេន្តត លេកោ

កិច្ចាឌត់ រោចិឌតា រោតចិ អតេ្ថត ស្ដុរេសចត្ថា ចិយាតិ ឥរេស្សតិ៑ ពធំ ស្ដុរេសចិយយាតា ចិយ រេហាត្តិតិ អាហ “តស្ស បុរិយស្សា”តិអាទិ៑ បុរិយស្ស អតត្តរស្ស ចិត្តប្បាឥស្សាតិ អតេ្ថា៑ “សត្ថាបរិបុទ្ធ អាកាទ់”តិ ឌចរេចារសហិរេតហិ ចិឌាតត ថុសតាឌិហិ សាចន្ថាត ចន្ថាឌិហិ ច សរេត្ថាហិ ឌចតក្សរេលហិ បរិបុទ្ធ អាកាទ៑ “អារេសរេចតី”តិ យំ ស្ដុ រេសចឆាតិ តិរេយារេឌត្ត ចិយ រេហាតិ៑ រេតតាហ “អត្តរេតា ចាសំ”តិអាទិ៑ តត្ថ “ចាសំ”តិ ចាសត់៑ “ស្ដុ កាហារេបតី”តិ បរិបុណ្ណ រេឥតីតិ ចុត្ត រេហាតិ៑ ឲរេតត យឆា រេលារេក ឲរេកា បរេរសំ យឆិន្ថិតំ រេឥតិ៑ ឲចំ រេឥត្ត បត បរេរ កឌត្តិរេយច៑ យំ កឌឆាតិ តិរេយាឌតកិច្ចំ តត្ថិ៑ ឲចរេយច ថ្កងបិ ស្ដុចាសឥាតរេយច កឌាបត់ តាយាតិ ឥរេស្សតិ៑ “ចរេន្ធតិចា”តិ ឲរេតត អារេសចតា កាចតា ចន្ធតាតិ ថ្កយំបរិយាយត្ថំ ចឥតិ៑ បុរិយាកិរេយារេកា តាយ អាកិរេតា បដ្ឋាយ សន្ថាយតាឌិករេយ្ខស្ស យឆាសត្តិ យឆាពលំ ចា យាយកាន់៑ តឆា ពរេទាត្តស្ស តំ ស្កាហហ ពយ្ខំ ស្កបទ្ធបរិ បក្សលកាចំ កន្ធតីតិ៑ “អារេសចតរេដ្ឋតា”តិ ចន្ធាបតរេដ្ឋត, ស្កបពារេពាតិ សត្ថរេន្ធា៑ “សឌាតិយាត់”តិ ក្សសលិឌិការេចត សយាតឌាតិកាត់៑

កាយក្ខាកិសត្ថរលំ តាយ កាយសរេទ្ធាតតាកិច្ចំ៑ ចាចក្ខាកិសត្ថរលំ ចឌីសរេទ្ធាតតាកិច្ចំ៑ ចិត្តក្ខាកិសត្ថរលំ យរេតាសរេទ្ធាតតាកិច្ចំ៑ “កិរិយាការេចតា”តិ ឥស្សតសចតាឌិកិរេច្ចស្ស ពយតឌាត តិសន្ថាឌិកិរេច្ចស្ស សំចិឆាតកិរិយាការេចត៑ “ចត្តយី”តិ ពទ្ធចត្តយិ យឆាចុត្តាកិសត្ថរលកិច្ចំ តាយ កាយក្ខចាចក្ខ ចិត្តក្ខាកិសត្ថរលា កិច្ចំ៑ “តឥកិសត្ថរលរេចពឌតិតំ”តិ តស្ស កាយក្ខាឌិកស្ស អកិសត្ថរលរេចរេពត ឌតិតំ កិរិយាចិរេសស តិឆាតកិច្ចត្តិ សត្ថរេន្ធា៑ “សត្ថារេត”តិ ចិត្តសត្ថារេត៑

ចិបច្ចតការេចា ច តាយ បិតុការេចាតិ សត្ថរេន្ធា៑ តិទុស្សាហ សត្តការេចា តាយ ក្សសលិ ក្សសលិត់ ចិយ កាយក្ខចាចក្ខាកិសត្ថរលា កិរេច្ចស្ស ច អាយតិ ចិបច្ចត កិរេច្ចស្ស ច តិទុស្សាហការេចត សត្តការេចា៑ ត កិរេលស្ស បសត្តការេចត៑ ចិត្តាកិសត្ថរលា កិរេច្ចស្សបត សយ្យយុត្តរេចតាចរេសត យរេឆាបដ្ឋិរេតស្ស អារេយ្ខរេលាស្ស សយ្យយុត្តឆយ្ខាត់ ឲពរេតា សត្តិបិតាកយត្តុស្សាហយត្តំ អត្ថិ៑ តរេតាបទ់ បត ស្សបិត ឥស្សត កិច្ចំបិ តត្ថីតិ៑ “យត្តុយត្តាការេទតា”តិ យត្តុរេតា អតិយត្តាការេទត៑ កិច្ចាឌាតត ចិត្តំ តាយ ពយ្ខាឌិ អារេយ្ខលំ អប្បយត្តកំបិ ឌាតត់ ចិឌិចិត្តា៑ តស្ស បចត្តិយា៑

“អទ្ធុបិរេតា”តិ អទ្ធុបលក្ខលា សយក្កិរេតា៑ តាយលក្ខលា សយក្កិរេតាតិ ចុត្ត រេហាតិ៑ “ឌតយត្តាបិ”តិ សហឌាត ឆរេយ្ខ ឌរេតត្តាបិ៑ “សត្តាតដ្ឋិតិយា”តិ បពាន្ធប្បតិដ្ឋាតស្ស៑

“ពយ្ខាបរេតត្ថា”តិអាឌីស្ស៑ “កាចិត្រ្កិយ ក្ខយំ”តិ ថ្កាត្តិត្រ្កិយ បុរិសិត្រ្កិយ ក្ខយំ៑ “ថ្កាឆា”តិ ថ្កាយស្ថិ ថ្កាត្រ្កិយបច្ចរេយ៑ ពយ្ខា ត ពហិតំ៑ តត្ថ ថ្កាត្តិលិក្ខាឌីត់ បចត្តិការលត្តា ថ្កាឆ ករេហតត្ថារេយចាតិ អធិប្បារេយា៑ ឌតកត្តំ តាយ ឌតក កិច្ចំ៑ ឲចំ រេសរេសស្សបិ៑ “ឲតំតយំបិ តត្ថិ”តិ ឌតកត្តាឌិកិច្ចត្តយំបិ តត្ថិ៑ ឲចំសរេត្តពធំ លិក្ខាឌីត់ បចត្តិការលំ រេហាតីតិអាហ “រោចលំ បតា”តិអាទិ៑ “ក្ខយំ”តិ ថ្កាត្តិកាចបុព្ភាច ក្ខយំ៑ ត ថ្កាត្រ្កិយ បច្ចយរេត្តត ថ្កាត្រ្កិយំ តាយ រេហាតិ៑ យឆាហិ ឲរេកា ទាឌា អត្តរេតា ចិឌិរេត រោហាតិ ពរេទាត្តិ៑ ឲចំ ពរេទាត្តុតិ រោហសណ្ឋាត់ បដ្ឋរេបតិ៑ សរេត្ថាឌតា តរេឆច ពរេទាត្តិ, រេតា អញ្ញឆា៑ តត្ថ ទាឌា រោហុប្បត្តិយា ច រោហដ្ឋិតិយា ច កិច្ចំ កិច្ចំ ត ពរេទាតិ៑ រោហសាយិកាចា រោហចន្ធកិរេតា ចា ពរេទាត្តិ៑ ពរេទាត្តា បត ទញ្ញា បដ្ឋបិតំ សណ្ឋាត់ អតតិក្កមិត្វាច ពរេទាត្តិ៑ ឲចរេយច យិឆំ ឥដ្ឋត្ថាំ៑

ឧបកត្វា ឍាយតវេន្តាតិ សម្ពន្ធោ ឧបសន្ធោ ឧបតិស្សយ បនេចិយ ឧបរិ អវេត្វា “ឧបរី”តិ ច ឆាយឆាលចុទ្ធិចរេសតាតិ អាហ “តស្មិំ ចា”តិអាទិ “តស្មិំ”តិ អាទយុលោ

“សុកាតិ ទុក្កតិ តិន្នាត សយ្យាបកវេន្តា”តិ ចុត្តំ វេសា អវេត្វា អញ្ញាកពយក្កវេក្កសុ តត្ថិ ឲចន្ទាសតិ ពាតិ កធំ យក្កបច្ចយត្តំ កច្ឆតិតិ អាហ “ឲត្ថ ចា”តិអាទិ “សយ្ហាឥស្សតាឥតា”តិ សយ្ហាឥស្សត សក្កប្យតាឥតា “វេតស”តិ សយ្ហាឥដ្ឋិតំ “វេតសំ បី”តិ អញ្ញាកពា ក្វតាតំ សយ្ហាឥដ្ឋិតយ្យិ “វេតវេតចវេន្តា”តិ សយ្ហាឥស្សតាឥតា លក្ខលវេន្តា អឆចា “វេតវេតចវេន្តា”តិ សុកាតិ តិន្នាត សយ្យាបកវេន្តវេត ចាតិ អវេត្វា ឲចន្ទាសតិ សវេហតុកា ចិបាក ក្រិយា ញ្ញាកពឆយ្យាបិ វេតវេតចវេន្តត សន្តុវេសា កុសលសឥសា សិយុត្តិ ត សិឃុំ, បច្ចយ វេចកល្លត្តា ចិបាកាញ្ញាកពាហិ កយ្យវេចវេកត សត្តាវេត បតិពយត្តត្តា តិទុស្សាហសត្តសកាចវេពា ពំ សយ្យយុត្តា វេចពតា តាតក្កហិក កយ្យបច្ចយត្តំ ត កច្ឆតិ កិរិយាញ្ញាកពា ច តិទតុសយសត្តាវេត ឧប្បត្តត្តា ពំ សយ្យយុត្តវេចពតាបិ ពប្បច្ចយត្តំ ត កច្ឆតិវេយច តស្មា វេតសុ ចិបាក ក្រិយាញ្ញាកវេតសុ សយ្ហាឥដ្ឋាឥតិតិបិ សុកាតិ សយ្យាបកដ្ឋំ ត សាវេឆត្តិ កិវេលសប្បហាត កិច្ចស្ស អកាចវេពា តិន្នាត សយ្យាបកដ្ឋយ្យិ តសាវេឆត្តិ សកាច លក្ខលវេចកល្លតាបត វេតសំ សយ្ហាឥដ្ឋាឥតំ តត្ថិវេយច តស្មា ពាតិ យក្កបច្ចវេយ សក្កហិតាតិតិ ពុត្រិយ ឆវេយ្យសុ អទុបិត្រិយាតំ អាឆិប្បច្ច កិច្ចំ អទុបឆវេយ្យ វេស្វច ឋវេតិ ទុបឆយ្យា បត ពំ សយុដ្ឋិតត្តា ឲច ពប្បច្ចយុប្បវេត្តសុ ចុត្តា តឆា វេហតុ កយ្យ យក្ក ឍាវេតសុ វេពត ចុត្តំ “ឲសតវេយា កយ្យិត្រិយឍាតបច្ចវេយសុបី”តិ តត្ថ កយ្យសវេក្កត តាតក្កហិក បច្ចវេយា កវេហតវេន្តា

“សយ្យយុត្តាសក្កា សយ្ហចតី”តិ សហខាតា តាយឆយ្យា ពំ សយុដ្ឋាត ទុវេបហិ, បច្ឆាខាតា ច អត្តវេតា អត្តវេតា បច្ចយុប្បត្តទុវេបហិ, ចត្ថ ឆយ្យា ច ពត្តិស្សិតតាយឆវេយ្យហិ កាលវេពា ច ឍាតវេពា ច ឲក សយ្ហត្តត្តា វេតសុ សយ្យយុត្តាសក្កា សយ្ហចតិ “ចិប្បយុត្តបច្ចយប្បសវេក្កា តត្ថិ”តិ អាទយ្យលាតត្តទាឥបច្ចយាបិ អត្តវេតា បច្ចយុប្បវេត្តហិ សយ្យយុត្តា ត វេហាត្តិ តស្មា វេពបិ ចិប្បយុត្តបច្ចយ កាវេចត ចត្តន្នាតិ ឲចទុវេបា ចិប្បយុត្តបច្ចយប្បសវេក្កា វេតសុ អាទយ្យលា បច្ចយាឥសុ តត្ថិតិ អឆិប្បាវេយា

“វេហដ្ឋាចុត្តប្បកាវេទសុ ឲចា”តិ ឲត្ថ ឲចសវេក្កត បច្ចយត្តទំ ត វេហាតីតិ ឥវេស្សតិ យឥ បច្ចយត្តទំ ត វេហាតិ, ត ចត្តវេន្តាវេយច កស្មា, វេឥសកស្ស បុតទុត្តិតិទត្តកចាឥតា បត្តិវេពាតិ វេតា ត ចត្តវេន្តា កស្មា, វេលាវេក វេយា សយំ តត្ថិ, ចិកវេពា វេហាតិ វេសា កស្ស បច្ចវេយា កចិតំ អទហតីតិ ឲចទុបស្ស យិន្នាកិតិវេចសស្ស បហាតវេពា វេពត ពុយយត្ថ ពាវេបតិ, វេលាវេក វេកចិឆយ្យា សយំ អត្ថិកាវេល ឲច អវេន្ញាសំ បច្ចយា វេហាត្តិ, វេតា តត្ថិកាវេល វេកចិ ឆយ្យា សយំ តត្ថិកាវេល ឲច អវេន្ញាសំ បច្ចយា វេហាត្តិ, វេតា អត្ថិកាវេលតិ អយច្ចាចិកាវេកា អចស្សំ ពុឆ្ឋិតវេន្តា វេយចាតិ “ឍកាសឥាតសន្តាវេពតា”តិ តស្ស អញ្ញាស្ស ចិត្តុប្បាឥស្ស ឧប្បត្តិយា ឍកាសឥាតសន្តាវេពត

សុត្តវេត្ត, អត្ថីតិ អយ វេយវេកា អវេត្តាតិ សត្តាតំ វេសដ្ឋសាទក្វវេពា អត្តាតាយ អតយពវេក្ក សំសាវេទ តិច្ចកាលំ អត្ថិ ឧវេច្ឆវេឥា ចា ចិវេយាវេគ្គា ចា សន្តុវេសា តត្ថិ អយំ សស្សតចាវេឥា តាយ ឲវេកាចិសយវេត្តា ឲកាចិសយាវេកាឥ តត្ថិតិ សវេត្តាតាយ ឲកកចបវេទវេយា វេហាតិ, យវេលាវេពា បទំ តត្ថិ ឲកវេត្តត ឧច្ឆិន្នតិ អយំ ឧវេច្ឆឥចាវេឥា តាយ ទុតីវេយា ចិសយវេត្តា ទុតីយាចិសយវេកាឥ ពុវេយ បដិច្ច សយុប្បាឥំ អខាតត្តាតំ ឧវេកាចិសយត្តា តាយ ខាតត្តាតំ បត ពាឥវេសា អត្តាតាយ តត្ថិ, វេយា អត្ថីតិ ចា តត្ថីតិ ចា ចត្តវេន្តា កវេចយ្យ សុទ្ធឆយ្យប្បាពវេន្តា ឲច អត្ថិ

តស្ស ច យាវ អវិជ្ជា អប្បហីនា ហោតិ, តាវ ឧច្ឆេទោ នាម នត្ថិ។ អវិជ្ជាយ បន បហីនាយ តទាបិ ន បច្ចតិ។ អត្ថិ នាម ន ហោតិ។ អយំ អត្ថវយុត្តោ យញ្ញយោគាយោ នាម។ ពាហុំ នាគត្ថ សម្ពុទ្ធំ វណ្ណិត្តិយេវ។ វណ្ណិត្តាតំបិ តេសំ ពាហុ បយោគំ នត្ថិ យេវាតិ អធិប្បាយោ។

បច្ចយុទ្ទេសានុទីបនា និដ្ឋិតា។

១៩៥. បច្ចយនិទ្ទេសេ “បញ្ចធា”តិ បញ្ចវិធេហិ បច្ចយេហិ។ “ឯកធា”តិ ឯកវិធេន បច្ចយេន។ ឯវំ សេសេសុបិ។ “អវិច្ឆេទតាយា”តិ អវិច្ឆេទត្តាយ។ “បដិបាកតាយា”តិ យោគត្តាយ។ យោ កោចិ ចិត្តុប្បាទោ អវិរុទ្ធស្ស យស្ស កស្សចិ ចិត្តុប្បាទស្ស បច្ចយោ ន ន ហោតីតិ យោជនា។ “បុនុប្បន្នន្តិ”តិ និរុជ្ឈិត្វា បុន ឧប្បន្នំ។ “បុរិមានិ ជវនានី”តិ ឯត្ថ យេក្កា កោដ្ឋតោ អាសេវន បច្ចយំ លភតិ។ ផលស្ស បន សោ និត្តជាតិកត្តា អាសេវន បច្ចយោ ន ហោតិ។ ផលំ បន សព្ពសោ អាសេវន យុត្តំ ហោតិ។ តស្មា តទុភយំ ទ្វិធ បុរិមជវនសង្ខ្យេន គន្ធតីតិ វុត្តំ “យក្ក ផលជវនវជ្ជានី”តិ។ ផលជវនវជ្ជានិ បន្ធិយានិ ជវនានិ។ “សព្ពាការបរិបុណ្ណំ”តិ ឯត្ថ កុសលាទិជាតិបិ សង្គហិតាតិ វុត្តំ “ជាតិបវេត្តនបី”តិ។ អភិន្នា ឯវ និយំ ន បន ភិន្នា ហោន្តិ។ កទាចិ កោចិភិន្នា ឯវ ហោន្តិ។ តស្មា ភិន្នជាតិកា ធម្មា។ ល។ ន សក្កោន្តីតិ យោជនា។ “កាយាវចរកាមាវចរតោ មហគ្គតានុត្តរកាមបត្តិ នាមា”តិ ចិត្តសន្តានស្សាតិ អធិប្បាយោ។ កោដ្ឋ នុចិត្តំ កាមក្ខយំ ធម្មានចិត្តំ មហគ្គតក្ខយំ មគ្គចិត្តំ លោកុត្តរ ក្ខយំ។ កម្មវេគតាយ និរុទ្ធាយបិ តស្សា បវត្តាការេន នតិរុជ្ឈិត្វា ចិត្តសន្តានំ អនុគច្ឆតិ។ សោ ឯវ អាយតិំ វិបាកធម្មានិ ហុត្វា បរិបុណ្ណតិ។ តស្មា សោ វិបាកស្ស ពីជសង្គហតិ។ សោ ច យាវ ន វិបច្ចតិ តាវ សំសារប្បវត្តិយា សតិ, អន្តរា វិនដ្ឋោ នាម ន ហោតិ។ តស្មា កម្មវេគតា ឧប្បជ្ជមានា ចិត្តសន្តានេ តស្ស ពីជស្ស និធានត្តាយ ឧប្បជ្ជតិ, និរុជ្ឈមានា ច និធហិត្វា ឯវ និរុជ្ឈតីតិ វុត្តំ “អត្តនោ បវត្តាការសង្ខាត ពីជនិធានត្តា”តិ។ “វេតនាយ ហោតី”តិ វេតនាយ សាធារណំ ហោតិ។ បុរេជាតា សាលរុក្ខវេបាតកា បច្ចយា ហោន្តីតិ សម្ពន្ធោ។ បុរិមចិត្តក្ខណេសុ ឧប្បន្នា វតុសមុដ្ឋានិករូបធម្មាតិ សម្ពន្ធិតព្ពា។ “អាហារជកាយោ”តិ ឯវំ វុត្តាតិ បវេសេសោ។ “បច្ឆា ជាតេតា”តិ បច្ឆាជាតបច្ចយេន បយោគំ នត្ថិ។ និណ្ណបតរុក្ខស្ស ឧទកាសិញ្ចនំ វិយ ហោតីតិ អធិប្បាយោ។ “យទេក្កា”តិ យេនការេន គោដ្ឋានេន។ “វត្ថុ រូបំ”តិ និទ្ទេសានន្តរំ ហទយវត្ថុ រូបំ។ “ឯវយំ បី”តិ ឯវំ អយំ បច្ឆាជាតបច្ចយោបិ វិវិធេន អាការេន ផរណំ កាលត្តយ ទេសត្តយ គហនំ វិប្បវេសោ មហន្តា វិប្បវេសោ យស្សាតិ សមាសោ។ “វត្ថុមី”តិ ហទយវត្ថុមិ វាបញ្ចហិ ឥន្ទ្រិហិ វេធាភិណ្ណោ សម្ពន្ធស្សាតិ បញ្ចវេធាការេន។ កាយ រូបគវេ។ វិនា ឧប្បជ្ជិតុំ ន សក្កោតិ។ រូបវិរាគភាវនាពលេន រូបស្ស អវិក្ខម្ភិតត្តាតិ អធិប្បាយោ។ “បុរេជាតំ វា”តិ ឯកចិត្តក្ខណាតីតេ បុរេជាតំ វា។ “វឌ្ឍនបក្ខេ ឋិតំ វា”តិ តទា បច្ឆា យាវ អដ្ឋ ចិត្តក្ខណា វឌ្ឍនបក្ខេ ឋិតំ វា។ “ឧប្បន្នំ វត្ថុ”តិ ឧប្បន្នំ វត្ថុរូបំ។ “ឯតា”តិ ឧបត្ថម្ភំ បុរេជាត បច្ចយេ។ កិញ្ចាបិ និស្សតីតិ សម្ពន្ធោ។ “បច្ឆិមេ”តិ បច្ឆិមេ វារេ។ “តំ”តិ អារម្មណបុរេជាតំ។ តស្ស អារម្មណស្ស អបរិញ្ញត្តត្តាវាតិ សម្ពន្ធោ។ ការណំ វទន្តិ បដ្ឋានដីកាចរិយា។ អរូបភវេ បរេហាសន្នការេន កស្សចិ កតិនិមិត្ត បដ្ឋានំ អដ្ឋកថាសុ វុត្តមេវ។ ឯវញ្ចសតិ, តត្ថ អារម្មណ បុរេជាតំ លព្ភតេវ។ បដ្ឋានេបន តស្មិំ ភវេ សព្ពា បុរេជាតបច្ចយំ បដិក្ខិបតិ។ កស្មា ឥតិ ចេ, វត្ថុ បុរេជាតបច្ចយស្ស តត្ថ អលព្ភមានត្តាតិ ឥមិនា អធិប្បាយេន “អារុប្បេ វិយា”តិ វុត្តំ។ ឯត្ថ ច បដ្ឋានេ អរូបភវេ ទ្វេបិ បុរេជាតបច្ចយា បដិក្ខិត្តា, តស្មា សព្ពេបិ អរូប បុគ្គលា សព្ពំបិ រូបធម្មំ អារម្មណំ ន ករោន្តីតិបិ វទន្តិ។

ឧចឡា ពត្វា អារម្មណ សក្កហឌីបតិឃំ ‘អសញ្ញីកចតោ ទុតាត់ ចិឃ អទ្ធបកចតោ ទុតាត់បិ ពតិតិយិត្តក្ខុតំ កាយបដិសន្ធិយា អារម្មណំ កចត្តូចេ ពេតចិន្ទ្វាចេត អក្កហិតំ, ពេចលំ ពម្មុជាលេតច ឌ្គបដ្ឋាបិត’ត្តិ ទុត្តំ “ក្ខុចក្យហបិឌីតី”តិ ក្ខុចឡា យតប្ទុតិសទីទាតិ ច៎ “ឧចំ ទុចេត្តហឹ”តិ បដ្ឋាចេត ទុចេត្តហិ៎ ចេត បត អក្យសលិ ឌម្មា ពចំ ចត្យក្ខុយិក ក្យសលិត់ ឌ្គបតិស្សយ បច្ចយា ហោត្តីតិ អាហ “តត្ត អាតត្តូទិឃ ចន្ទ្ធាតី”តិអាឌិ៎ តត្ត អាតត្តូទិឃ ពម្មុកតាត់ ពិលេសាចេណ ពម្មាចចេណហិ សមត្ថាកតត្វា ឈាតយក្កប្បដិលិកោ តាយ តត្តិតិ ទុត្តំ “អាតត្តូទិឃ ចន្ទ្ធាតី”តិ៎ “តាតី”តិ ទាកាឌីតិ អក្យសលិតិ ចត្យក្ខុយិក ក្យសលិត់ ឌ្គប្បត្តិយា ពលចតិស្សយា ហោត្តីតិ ចេយាឌតា៎

“សមតិក្កមយុចេលតា”តិ បដ្ឋាចេត អក្យសចេលិ ឌម្មោ ក្យសលស្ស ឌម្មស្ស ឌ្គបតិស្សយ បច្ចចេឃត បច្ចចេឃាតិ ឧតស្ស បញ្ហស្ស ចិកទេ្ក បិណំ ហត្ត្វា តស្ស បដិឈា តត្វាឃ ឌាត់ ចេតិ, ឹលំ សមាឌិយតិ, ឌ្គចេបិសថពម្មំ ពចេទាតិ, ឈាត់ ឌ្គប្បាចេតិ, យក្កំ ឌ្គប្បាចេតិ, អភិញ្ញា ឌ្គប្បាចេតីតិ ទុត្តំ៎ តត្ត “តស្ស បដិឈាតត្វាឃា”តិ តស្ស បិណាតិបិតពម្មស្ស បដិហតតត្វាឃ បហាតត្វាឃ សមតិក្កមតត្វាឃាតិ ទុត្តំ ហោតិ៎ ចេសា ចេច បិណាតិបិតី បុក្កលេលិ បុត សំចេចកំ អាបជ្ជិត្វា តស្ស ពម្មស្ស សមតិក្កមតត្វាឃ ឌាត់ ចេតិ, ឹលំ សមាឌិយតិ, ឌ្គចេបិសថ ពម្មំ ពចេទាតិ៎ តឌា តំ បិណាតិ បិតពម្មំ តំ បុក្កលំ ឌាតពម្មតិចេឃាចេឌតិ តាយ៎ តឆា ឹលពម្មឌ្គចេបិសថ ពម្មតិ៎ ឃឆាហិ ទាឌា ឧចំ ចចេឃ្យ ឮយស្ទិ៍ ឌិចចេស ចេយា ឌ្គចេបិសថំ តុបចសតិ, តំ ឈាចេតស្សាយីតិ៎ តឌា សចេត្តបិ តាកទា ឌ្គចេបិសថំ ឌ្គបចចេសឃ្យំ៎ ឧចយិឌំ ឌេដ្ឋត្តំ៎ ទាឌាចិឃ ហិ តស្ស បិណាតិបិតពម្មំ៎ តាកទា ចិឃ ចេសា បិណឈាតចេកា៎ ឌ្គចេបិសថ ពម្ម ក្យសលិតិ ចិឃ តស្ស ឌាតឹល ឌ្គចេបិសថ ពម្ម ក្យសលិតីតិ៎ “ឈាត់ ឌ្គប្បាចេតិ, យក្កំ ឌ្គប្បាចេតិ, អភិញ្ញា ឌ្គប្បាចេតី”តិ បចេឃុបិ ឧចេសចតចេយា៎ ឧចំ សមតិក្កមយុចេលត ឧកំបិ អក្យសលំ សន្តាតិ ចត្យក្ខុយិក ក្យសលិតិ ឌ្គបតិស្សយ សត្តិយា ឌចេតតិ បចចេត្តតីតិ ចេចឌិតន្តំ៎ “តាតិចេឃច សន្តាតី”តិ អាតត្តូទិឃ ពម្មុសហិតាតិសន្តាតិ អក្យសលិតិចេឃច សចេត្តាសំ អក្យសលិតំ អញ្ញាពត ឌម្មាត់ ឌ្គប្បត្តិយា ពលចតិស្សយា ហោត្តីតិ ចេយាឌតា៎ ឌាតឹលិឌចេយា ក្យសលិ ឌម្មា៎ ស្សុដ្ឋ ពលចំ ពម្មំ អឌិចេប្បតំ, ត ទុព្ពលំ៎ ឌ្គបតិស្សយដ្ឋាតត្តា៎ ចេតសំបិ ទ្វបឌម្មាត់ ពលចតិស្សយា តតុហោត្តីតិ សម្ពន្ធោ៎ ពចំ ហោត្តីតិ អាហ

“ពាហិទ្ធាទុក្ខតិណាឌីត់”តិអាឌិ៎ តត្ត បចចិចេស អាចេបិចេសចេស្សាចេកា ពីឌាតិ ទុក្ខតិណាឌីត់ ពលចតិស្សយា ហោត្តិ៎ ម្ទុលចេកសដ្ឋាឌីតិ អញ្ញត់ សត្តាត់ ពលចតិស្សយា ហោត្តីតិ ចេយាឌតា៎ “បកតចេស្សចា”តិ បចយតាទិ ពតស្ស ឌ្គប្បាឌតាឌីពម្មចេស្សច៎ “ត ឧចំ ទ្វបសត្តាចេតតា”តិ ឧចំ ទ្វបសត្តាចេតត ឌ្គប្បាឌិតា ឌ្គបចេសចិតា ឌម្មា តត្តិ៎ “តំ”តិ ឌ្គត្យពីឌាឌីកំ៎ ពម្មាឌីពញ្ញា “បកតំ”តិ បុចេទតាទិ ឌ្គប្បាឌិតញ្ញា ឌ្គបចេសចិតញ្ញា៎ សចេចតតស្សេច ចេចតត់ បកប្បត់ បកទេណត្តិ សម្ពន្ធោ៎ ចេចតត់ បកប្បត់ បកទេណំ តាយាតិ អចេត្វា៎ “បកប្បត់”តិ ច សំចិឌាត់៎ “កិច្ចិ”តិ កិច្ចិពម្មាឌិកំ ឌ្គត្យចេកាឌតាឌិពញ្ញា៎ អត្តចេតា ច ឌ្គប្បត្តា ទាកាឌចេយា បចេស្ស ច សត្តាចេត បចេស្ស ច ឌ្គប្បត្តា ទាកាឌចេយា អត្តចេតា ច សត្តាចេតតិ ចេយាឌតា ៎ “តិចេស្សត់”តិ ឌ្គឌាហចេណំ ហោតិ៎ យចេតាបចេឌាសិពចេចឆា អញ្ញាយញ្ញា ឌិន្នា អត្តចេតា យត់ បច្ចុចេសត្តិ៎ ពាតិឡហំ ឮស្សាឌម្មំ ឌ្គប្បាចេត្តិ៎ តស្ទិចេឃច ពចេណ ចចត្តិ៎ ចេតសំ ចេទ្ធ ឮស្សាឌម្មា អញ្ញាយញ្ញាស្ស ពលចតិស្សយា ហោត្តីតិ៎ ពាយាចចេទ ក្យសលស្ស ពលចតិស្សយា ហោត្តីតិអាឌិតា ចេយាឌេតត្តំ៎ ចិកាចតិបិចេឆ៎ ឈាត យក្ក ឌល ចិបស្សតាឌិកេឌំ អាលម្ពណំ បច្ចុចេចក្ខុត អប្បាឌតាឌិ ឌម្មំ អត្តាឌីចេត ពចេទាតីតិ ចេយាឌតា៎ “អត្តាឌីចេត”តិ អត្តាឃចេត្ត អត្តាពាចេទ្ធ៎ បដ្ឋាចេត បញ្ហចាចេទ ឌាត់ ឌត្វា ឹលំសមាឌិយិត្វា ឌ្គចេបិសថពម្មំ ពត្វា តំ ពទ្ធំ ពត្វា បច្ចុចេចក្ខុតិ៎ បុចេព្ព ស្ទចិណ្ណាតិ ពទ្ធំ ពត្វា បច្ចុចេចក្ខុត្តីតិអាឌិតា អាកតត្តាឌាត ឹល៎ ល៎ តិព្វាតាតិ ចេចចាតិ ទុត្តំ៎ ទាកំ ពទ្ធំពត្វា អស្សាចេឌត្តិ, អភិតត្កតីតិអាឌិតា, ចក្ខុ ពទ្ធំ ពត្វា អស្សាចេឌត្តីតិអាឌិតា ច អាកតត្តា “ទាក ឌិដ្ឋិ ចក្ខុ ចេសាតាឌីតិចា”តិ ទុត្តំ៎ “បចេត្ត បិ”តិ បចេតា តិស្សយ បច្ចយាឌីស្ទុបិ៎ “ចេសា ឧចា”តិ បច្ចុបត្វម្មុចេកា ឧចេ៎ “កិច្ចិ”តិ កិច្ចិមចេត្តបិ៎ យហាក្ខុចេត កិច្ចិ ឌ្គបត្វម្មុចេត្តំ ត សចេក្កាត្តីតិ ចេយាឌតា៎ តតុ អាហាទ ទ្វបំ យហាក្ខុចេត ឌ្គបត្វម្មុចេត្តំ សចេក្កាតិ៎ ឌីចិតទ្វបញ្ចា ពម្មុឌយហាក្ខុចេត អតុបិចេលតត្តិ៎ សច្ចំ៎ ឮឆ បត

សហជាតបច្ចយ កិញ្ចិ អនធិប្បេតំ៍ ទេសេត្វា ឋិត្វា សហជាតបច្ចយ កិញ្ចិ តត្ថ៍ តំ បននេតា អាទិ កថិយ្យតីតិ៍ “ចក្ខុ ចិបាកានំ”តិ ចក្ខុរូបំ ចិបាកានំ៍ បដ្ឋានបាឡិយ៍ អារម្មណញ្ច, និស្សយោ ច, បុរេជាតញ្ច, ចិប្បយុត្តោ ច, អត្ថិ ច, អចិគតោ ចា,តិ ឆន្នំបច្ចយានំ ឈដិតេនំ តីហិ ចិសជ្ជនាហិ លព្ភតីតិ យោជនា៍ តីហិ ចិសជ្ជនាហិ តាយ ចក្ខុ កុសលានំ ខន្ធានំ ឆ ហិ បច្ចយេហិ បច្ចយោ៍ ចក្ខុ អកុសលានំ, ចក្ខុ អព្យាកតានន្តិ៍ ឯត្ថ ច អត្ថតោ អញ្ញត្ថំ ចក្ខុំ អារព្ភ ចក្ខុ ទេ អតិច្ចន្តិអាទិនា សម្មសន្តស្ស ចក្ខុរូបំ កុសលានំ ខន្ធានំ ឆហិ បច្ចយេហិ បច្ចយោ៍ ឯតំ យយ, ឯសោ ហយស្មិ, ឯសោ ទេ អត្តា,តិ ឋបិនិយត្តស្ស ចក្ខុ រូបំ អកុសលានំ៍ ឋកយត្ថបិ អាចជ្ជតក្កលោ អព្យាកតានំ៍ អទហតោ បត តំ អតិច្ចន្តិអាទិនា សម្មសន្តស្ស ក្រិយាព្យាកតានំ ខន្ធានន្តិ៍ តេតាហ “បច្ចុប្បន្នំ ចក្ខុ”តិអាទិ៍ តត្ថ “បច្ចុប្បន្នំ ចក្ខុ”តិ អត្ថតោ បច្ចុប្បន្នំ ចក្ខុំ៍ អធិដ្ឋានចិសាទេត បត អាការេន កាយទេ រូបកាយំ អារព្ភចិត្តំ ចិយ កាយំ លហុកំ អធិដ្ឋហន្តស្ស តប្បរិយាបន្នំ ចក្ខុ អភិញ្ញាចិត្តស្ស ឧប្បជ្ជតីតិ យោជេតព្វំ៍ “អតិដ្ឋេ ឋានេ”តិ ឧចតចិត្តស្ស អាចជ្ជនេត ចិតា ឧប្បជ្ជតំ តាយ កត្ថចិ ព្រហ្មិតព្វំ ទេហាតិ៍ កត្ថចិ អតិព្ហិតព្វំ៍ តត្ថ តិទេនានសយាបត្តិតោ ចុដ្ឋានេ, យក្ខិនីទីសុ កោត្រាកុចោកានដ្ឋានេ, អាកត្តុក កចដ្ឋដ្ឋានេតិ ព្រូធំ ព្រហ្មិតព្វដ្ឋានំ តាយ៍ ព្រូតោ អញ្ញា អតិព្ហិតដ្ឋានំ តាយ៍ ឯចំ អតិព្ហិតព្វេ ឋានេតិ អទេត្វា៍ “បកតិកាលេ”តិ យទោលានត្តកាលតោ អញ្ញស្មិំកាលេ៍ “តាតិចា”តិ អត្ថតោ អត្ថតោ និស្សយចក្ខុតិចា៍ “អញ្ញា ចា”តិ ចក្ខុតោ អញ្ញា រូបាទិកំ ចា៍ “កិត្តារម្មណាតិ តាយា”តិ អញ្ញា អាចជ្ជតស្ស អារម្មណំ, អញ្ញា ឧចតាតន្តិ ឯចំ ឧចតាតិ អាចជ្ជនេត កិត្តារម្មណាតិ ចា៍ ទេតត ចុត្តំ “បច្ឆាឧប្បន្នានី”តិអាទិ៍ “ទេតសំ”តិ ចីធិចិត្តានំ៍ “តទេចា”តិ តំ ឯចចក្ខុ រូបំ៍ “ចក្ខុ ចា”តិ និស្សយោ ច៍ “ទេតសំ”តិ អដ្ឋកធាចចរិយានំ៍ ត ហិ កទេហតំ សរក្កាតីតិ សម្ពន្ធោ៍ សេសេសយេត្វ សុទោនិធំ៍ “កម្មា ចុត្តំ”តិអាទីសុ៍ “តស្ស យក្ខស្សា”តិ ព្រក្ខកាយស្ស តស្សយក្ខស្ស៍ “ព្រតទេសំបី”តិ សំសេតខោបបាតិកាតំបិ៍ “កុចិទេនតា”តិ រូបជតត កិញ្ចិ រូបុបត្ថម្ភក កិច្ចន្តិ ឯចំ កុចិទេនត៍ អថចា “កុចិទេនតា”តិ អជ្ឈត្តាហារស្ស ឧបត្ថម្ភកំ ពាហិទ្ធាហារស្ស ឧបត្ថម្ភកន្តិ ឯចំ កុចិទេនត៍ “តថារូបិតញ្ញា”តិ អប្បតាបត្តកម្មចិសេសេត សិទ្ធាតញ្ញា៍ “អជ្ឈត្តាហារោបី”តិ បិសទ្ទេត យថាចុត្តឌីចិតិត្រ្កិយញ្ញា អរូបិហារេ ច សម្បិណ្ឌេតិ៍ “ចក្ខុចិបាកានំ”តិ ចក្ខុរូបំ ចិបាកានំ៍ “សព្ពថា”តិ អព្យាយបធំ៍ តញ្ញា សព្ពចិកត្តិយុត្តំ៍ ព្រូឆ បត បច្ចត្តចចតន្តិ អាហ “សព្ពថា”តិ សព្ពប្បការន្តិ៍ បការេនា ច ទេចដិតទេព្វាតិ សម្ពន្ធោ៍ កធំ ទេចដិតទេព្វាតិ អាហ “តីចិទេនា”តិអាទិ៍ “សហជាទេត សដ្ឋទេហតព្វំ”តិ បច្ចយការទេចត សដ្ឋទេហតព្វំ៍ សហឧតតំ តាយ អត្ថតា សហ ឧទេតត្តស្ស សហឧតតំ៍ តញ្ញា កម្មចិត្តាឌិតំ ចិយ ចិសុំ ឧតតកិច្ចំ ត ទេហាតិ៍ អត្ថតិ ឧប្បជ្ជទេត្ត ឯច ព្រូតទោតិ រូបាតិ ឧប្បជ្ជន្តិ៍ អនុប្បជ្ជទេត្ត ត ឧប្បជ្ជន្តីតិ ឯចរូបំ ឧតតកិច្ចំ ទេចដិតព្វំ៍ ៍“ចិតាច សហុប្បាឌតកិច្ចេតា”តិ អត្ថតា សហុប្បាឌតកិច្ចេ អាហារស្ស ព្យាបទោ តត្ថីតិ អធិប្បាយោ៍ តេនេតច សហជាតាតិ ឧបត្ថម្ភន្តាបិ សហជាតបច្ចយត្តំ ត កច្ឆន្តីតិ៍ ឯសតយោ រូបឌីចិតិត្រ្កិយេបិ៍ តេនត ចុត្តំ “ឌីចិតំបី”តិអាទិ៍ “តីសុ”តិ អារម្មណញ្ច ឧបតិស្សយោ ច អត្ថិចាតិ ព្រូទេយសុ តីសុ៍ អារម្មណាធិបតិមិប្បុរេជាតា រម្មណាធិបតិបិ អត្ថិ៍ ទេសា បុរេជាតត្ថិ បច្ចយា ឯចាតិ អត្ថិបច្ចយេ សង្គហិតោ៍ “តស្មិំ កទេត បចត្តយាភាតំ”តិ តស្មិំ កម្ម កទេត តស្ស កតត្តា ឯច បចត្តយាភាតំ៍ អារម្មណាការេនា ទោចទេចិសយាការេនា៍ “សត្តានចិសេសំ កត្វា”តិ តីឧតិនាតំ កត្វាតិ អធិប្បាយោ៍ “ទេត”តិ អារម្មណបច្ចយ កម្ម បច្ចយា៍ “អកាលិកោ”តិ យក្កនេចតាចសេត អកាលិកោ៍ សោហិ អត្ថតោ អតត្តទេចលំ ឧទេតតិ៍ តស្មា អាកទេយតព្វស្ស អាយតិកាលស្ស អកាចា អកាលិកោតិ ចុច្ចតិ៍ អចទេសេសោ ភាតក្កលិកបច្ចយោ កាលិកោ៍ “បច្ចយដ្ឋេតា”តិ បច្ចយកិច្ចេតា៍ លោកប្បចត្តិយា កម្មទេហតុកត្វាតិ សម្ពន្ធោ៍ “ផលទេហតុ បចារទេតា”តិ ផលក្ខុតាយ សព្ពលោកប្បចត្តិយា ទេហតុក្ខុតស្ស កម្មស្ស តាយំ ផលម្បិ អារទោបត្វា ទេចាហារទេត សព្ពោបិ តេឌីសតិបច្ចយា កម្មសកាចំ តាតិចត្តន្តិតិ យោជនា៍ កម្មបច្ចយ សព្វត្រកត្ថិតិ ចុត្តំ ទេហាតិ៍ “ចិជ្ជមានា ទេយចា”តិ អត្ថិបច្ចយា ឯចាតិ ចុត្តំ ទេហាតិ៍ “សាសតយុត្តិយា ចិរុទ្ធទេយចា”តិ

ឯត្ថ សាសតយុត្តិ ភាយ ពីលិបិដកាភំ “ចិរុទ្ធេមេចា”តិ អារម្មណ បច្ចយកតា សន្តេ បចឆឹ បន្តេត ភគឹសមុដ្ឋ អជជិកាសាគេយា ច សន្តាបន្នាត្តិយោ ច ភិន្នាភព្វា កម្មសញ្ជ្រាកន្តិំតិ ចគន្តោ ច, សន្តេ អតីតាភាកត ឆម្មា អត្ថិបច្ចយា ឯចាតិ ចគន្តោ ច, ពីហិ បិដកោហិបិ ចិរុន្ធាកេមេច បដ្ឋាភបាឡិព្ពយា បភ វត្តុន្តមេច ភត្ថិ អត្ថិ សន្តោហិ បដ្ឋានេភ បច្ចុប្បន្នការេចភ ចិន្តយាភន្តេ ភ បរមត្ថ ឆម្ម ការេចភ ភាបិរេលិក សម្មតិចនេសភ ភ ហិ បរមត្ថ ឆម្ម ក្វាបិ អតីតាភាកតឆម្មា ព្ពគ អត្ថិ សញ្ជ្រាកន្តិំ ភាបិបន្នាត្តិ ហោតិ

“អញ្ញាមញ្ញាប្បដិពទ្ធាការេស”តិ អញ្ញាមញ្ញាំ ភិស្សយភិស្សិតការេច ភ បដិពទ្ធ កាមរូបកេចាការេស “ឃតោ”តិ ឃម្បាបដិសន្ធិ ចិន្តាណតោ “ឃតោ”តិ ចា ឃម្បាំសតោ, ឃម្បាំឧតោ ភិន្នាត្តិតិ ឃោជភា “ពីជតោ ចិឃ មហារុក្ខស្ស”តិ ពីជបច្ចយា កញ្ញ្រោទ្ធាទិកស្ស មហារុក្ខសន្តាភស្ស ភិន្នាត្តិចិឃ បាឡិព្ពាបទេ “ភ ឧក្កមិស្សឆា”តិ សចេ ភ ឧក្កមេយ្យ “សមុដ្ឋិស្សឆា”តិ អបិតុទោ សមុដ្ឋេយ្យ, ចឌ្ឍេយ្យ “ចោក្កមិស្សឆា”តិ សចេ ចិកមេយ្យ, ចិភាសេយ្យ “អភិភិន្នាត្តិស្សឆា”តិ អបិតុទោ អភិភិន្នាចត្តេយ្យ, បិញ្ញកចេយ្យ “ចោឆ្ឋិឌ្ឍិស្សឆា”តិ សចេឆ្ឋិឌ្ឍេយ្យ “អាបជ្ជិស្សឆា”តិ អបិតុទោ អាបជ្ជេយ្យ “ឃទិទំ”តិ ឃំ ឥទំ “ឥទំ”តិ ភិបាតមត្តំ “ចិន្តាណំ”តិ បដិសន្ធិចិន្តាណំ ឃំ ចិន្តាណំ អត្ថិ ឯសេវ ចិន្តាណ ឆម្មោតិ ឃោជភា “រូបុប្បត្តិឃា”តិ រូបុប្បាទស្ស ចិន្តាណំ បច្ចយោ ឯតស្សាតិ ចិន្តាណ បច្ចយា រូបុប្បត្តិ “រូបប្បវេលិឃា”តិ កម្មជរូបសន្តតិឃា “ក្តុអាហារាបី”តិ អដ្ឋាក្តុអដ្ឋា អាហារាបិ ព្ពគព្វា សមុចយុត្តិ ចសេភ ចុត្តំ អត្ថិតោ បភ បុរិមុប្បន្នាឃ រូបប្បវេលិឃា អសតិ, អដ្ឋា តោ ក្តុអាហារាបិ ភត្ថិមេច ពាហិន្ទ្រា ក្តុបភ អសតិបិ បុរិមុប្បន្នាឃ រូបប្បវេលិឃា រូបំ ភ ជនេតីតិ ភ ចត្តព្វា ជីកាបទេ “អរូបំ បភា”តិ អរូបក្ខមិបភ “ឃស្មិំរូបេ”តិ កម្មជរូបេ “បច្ចយការេចា អត្ថិ”តិ បច្ឆិមរូបុប្បត្តិឃា បច្ចយសត្តិ អត្ថិ កម្មា ចិន្តាឃតីតិ ចេ “បុត្តស្សា”តិអាទិមាហ “ពីជកាចសន្តាតំ”តិ អម្ពពីជាទិភំ ពីជកាចសន្តាតំ “ភិឃាមរូបំ ភាមា”តិ ក្តុចិសេសមាហ “ឃឆា ចា តឆា ចា”តិ អភិឃមតោតិ ចុត្តំ ហោតិ “មោភិកាចសន្តាតំ”តិ តំ តំ កោត្តកុលជាតិភំ ជាតិកាចសន្តាតំ “ភិឃាមរូបំ”តិ ក្តុចិសេស សន្តាតំ ភិឃាមរូបំ សទិសាតិ រូបសណ្ឋាភាទិ មេសន្តិ ចិក្កហោ “បដិសន្ធិរូបមេវ អាកុការេចា”តិ កលលកាលាទីសុ ក្បុត្តស្ស បដិសន្ធិរូបមេវ អាកុការេចា បុភ តមេវត្ថំ ចិសេសេត្វា គស្សេតុំ “អបិចា”តិអាទិមាហ “សមុទាកតំ”តិ ស្នុ ក្តរូបរិអាកតំ ព្ពត្ថិកាចាទិរូបំ ពីជរូបព្វា ភិឃាមេតីតិ សន្តន្ធា “ភិឃាមកំ”តិ ភាភាចណ្ណសណ្ឋាភាទិភំ ភិឃាមកំ “តត្ថ ព្ពមស្មិំ កចេ”តិអាទីសុ ឆភព្វា ឆន្នាព្វា តចោ អចមេសា សន្តោបកោកបរិភោកាចាតិ ចិក្កហោ ចិន្តា ច សិប្បព្វា ភាភាពហុស្សុតព្វា បរិយត្តិ ចាតិ ក្ចន្ទ្រ “អភាកតានំ តានំ”តិ តានំ អភិភចឆភឆន្នាទិសម្បត្តីភំ “ក្តបភិស្សយ បច្ចយតា”តិ បុន្នយោកកម្មស្ស ក្តបភិស្សយ បច្ចយតា តត្ថ ឆភឆន្នាកោកានំ បដិលាភត្ថាយ បុន្នយោកករណំ ភាម កសិកម្ម ចាណិជ្ជកម្មាទិភំ ករណំ តត្ថ កសិកម្មំ តាវ ឆភឆន្នាកោកានំ បដិលាភត្ថាយ កសិកម្មករណោ ឆភឆន្នាកោកា អភាកតុបភិស្សយ បច្ចយោ ព្ពគាតិ កសិកម្មករណំ តស្ស បច្ចុប្បន្នំ ឆភឆន្នា កោកានំ បដិលាភបរិកោកការលសុ កសិកម្មករណំ អតីតុបភិស្សយ បច្ចយោ តេសំ បដិលាកោ ច បរិកោកោ ច តស្ស បច្ចុប្បន្នោ កសិកម្មករណក្ខណេ បភ ខេត្តំ, ចត្ថុ, ពីជំ, មេឃចុដ្ឋិយោ ច ភក្កលាទីភិ កសិកណ្ឌាភិ ច កោយហិសា ច កម្មការកា បុរិសា ច បច្ចុប្បន្នុបភិស្សយោ កសិកម្មករណំ តស្ស បច្ចុប្បន្នំ កម្មសាធិកស្ស មាតាបិតាទយោ បុន្នបុរិសា តស្ស កម្មស្ស អតីតុបភិស្សយ បច្ចយោ តំ កម្មំ តស្ស បច្ចុប្បន្នំ ឯចំ សេសេសុបិ សេសំ សុចិន្នាយ្យំ

“បច្ចាចិឆ”ត្តិអាទីសុ “សណ្ឋាភត្តំ”តិ អណុ, តជ្ជារី, រឆរេណុ, លិក្ខាទីភិ ក្បមាណេ សន្តោសំ រូបសណ្ឋាភាភំ ភាវេចា សណ្ឋាភត្តំ “ភាវេចា”តិ ច

តេន បចត្តិ ចុច្ចតិ “បចត្តិ ទេហ”តិ ច បរេសំ ទុប ឧយ្យា ឲច “អត្តុបាយតតោ”តិ ឲត្វ សកាចទោ អតិស្សុឲុយត្វា អត្តុបាយតំ ចេជិតត្ថាំ អធិចចតសត្តាថំ តាយាកិឆាតត្តិ ចិក្កទោហ “អធិចចតំ”តិ ច អត្តប្បការសកត្វា អធិកំ ចចតំ អធិចចតំ “តាយាកិឆាត”ត្តិ ច តាយបណ្ណាត្តិ ចុច្ចតិ “កទេហតន្តា ការចា”តិ ត្តជំ ចិត្តំ តាយ, អយំ ឋស្សោតាយាតិអាជិតា ពចេត្តាតំ សត្តិកា តាយាកិឆាតំ ឃុត្វា ថតត្ថុបស្ស សកាចត្តស្ស ឌាតតចសេត ថាសេណាត កទេហតន្តការចា តាយ បណ្ណាត្តាតុសាទេត ឌាតិតត្តត្តា តាយត្តិ ចុច្ចតីតិ ចុត្តំ ទោហតិ អារេឃុលោ តយតីតិ តាយំ អារេឃុលិកេ ឧយ្យា ចា ឲត្វ តយត្តីតិ តាយត្តីបិ ឃុឌ្ឍតិ

ត្តុយស្មិ បច្ចយសក្កទេ បច្ចយឧយ្យស្ស បណ្ណាត្តីតំបិ សក្កហិតត្តា បណ្ណាត្តិ សក្កទោហបិ ទេចទេត ត្តុឌ តិក្លិទេត្វា តត្វ “បណ្ណាចិយតី”តិ ឲត្វ បណ្ណាបតំ តាយ ទេចាហាទេដ្ឋបតំ តច្ចាធបតំ ត្តិហិការទោហិ សិន្នាតិ ចជត្តាតំ ទេចាហាទេត ច, ស្សុលត្តាតំ សយ្យជិត្តទេតត ចាតិ ជស្សោតំ “អយំ ប៊ី”តិអាជិយាហ “សយ្យជិត្តិយតី”តិ យចា បុត្តបុរិសេហិ ទេចាហទីយតិ, តចា បត្ថិយ ឌតបរេយ្យាហិ ទេចាហទីយតីតិ ចុត្តំ ទោហតិ បកាទេត ថាប៊ីយតីតិ បណ្ណាត្តីតិបិ ឃុឌ្ឍតិ “ញុឌ្ឍាតទេត្វ”តិ យតុស្ស, ទេច, បចចី, បត្តតាជិកោ សក្ខទេត្វ “បណ្ណា ប៊ីយត្តិ”តិ បកាទេត ធប៊ីយត្តិ សក្ខបណ្ណាត្តិ អាហាតិ អធិកាទោ អធិយត្តកាចប្បការទោ តាយ បចចីបត្តតាជិស្សុ បចចីឆាតុយា អធិយត្ត កាចចិសេសោ តជី សយុទេត្ថាកាជិស្សុ អារេបិឆាតុយា អក្កិក្ខុទេត្តស្សុ តោទេឌាឆាតុយា ចាតក្កុទេត្តស្សុ ចាទេយាឆាតុយាតិ ឲចំ អធិយត្ត កាចចិសេសោ ចិចិទេឆត បកាទេត បរិលយតំ ចិបរិលាទេយាតិ អាហ ពចា ពចា ចិបរិលាយាការត្តិ បចចីបត្តតាជិទេចាហាទោ សល្លិតាការំ តិស្សាយ បចទេត្វា ត ទោហតិ បចចី តាយ ឲចំ សណ្ណាតា, បត្ថូតោ តាយ ឲចំ សណ្ណាទេតាតិ សណ្ណាតតិយទោ តត្វិ បំស្សុសិលិតំ រាសិបុត្តុប្បចត្តិយទេត្តត ទេចាហាទោ សិទេត្តាតិ ចុត្តំ “ត ហិ ត្តុឌ សណ្ណាតំ បឆាតំ”តិ “កដ្ឋាឌយោ ឲច ចុច្ចត្តិ”តិ តេ ឲចសណ្ណាតតាតត្តំ បជិច្ច តាតាទេចាហាទេត ចុច្ចត្តិ បចចី បត្ថូត តជី សយុទ្ធាជិស្សុ ចិយ ក្សុតាតំ បចត្តិចិសេសាការទេតាតិ ចុត្តំ “ត ហិ ត្តុឌ សយុទោហ បឆាតំ”តិ “ដ្ឋបិធាបណ្ណាត្តី”តិ បច្ចាក្កុត្ត ឧយ្យដ្ឋបិធាយ តេហិ អតត្តា ឲកីក្សុតំ កត្វ បណ្ណាត្តិ ត អាកាស បណ្ណាត្តិ ជិសាទេឆសបណ្ណាត្តិយោ ចិយ តេហិ លទេត្តហិ យុត្តិតត្វ បណ្ណាត្តិ “យទោតា”តិ យយ្យាជិសេតា “លទ្ធប្បការសត្វា”តិ លទ្ធប្បការសត្វា “អហស្សោ”តិ ជិចសស្ស ដ្ឋដ្ឋយាតកាជីតិ ‘ដ្ឋដ្ឋយាតកំ បជិក្សុលំ’តិអាជិតា បជិក្សុលចសេត យតសិកទោត្តស្សបិ តិមិត្តំ ដ្ឋបដ្ឋហត្តិ ក្សុតចិការប្បការទេត ដ្ឋបដ្ឋហតីតិ កត្វ ក្សុតតិមិទេត្ត សក្កល្បាតិ “អដ្ឋកចាយំ”តិ បុក្កលបណ្ណាត្តិ អដ្ឋកចាយំ “តាសំ”តិ ក្សុមិបត្តតាជិកាតំ អត្វ បណ្ណាត្តីតំ “ពចា ពចា”តិ អយំ ក្សុមិ, អយំ បត្ថូទោតា, តិអាជិតា ទេតត ទេតត ទេចាហាទេត អត្វាតំ បរេយត្វាតំ លាយាតិ អត្តដ្ឋាយា “លាយា”តិ ច តិមិត្តដ្ឋាយាទេយា ចុច្ចត្តិ អត្តដ្ឋាយាតំ អាកាទោ អត្តដ្ឋាយាកាទោ “អាកាទោ”តិ ច តាតាសស្សុហ តាតាសណ្ណាតាជិកោ អាកាទោ អទេត្វាតិ ចា សក្កាកិទេឆយ្យោ ចចតទេត្វា សេទេយច សយុហាការាជិ តិមិត្ត យត្តត្វា អត្តដ្ឋាយាការោតិ ចុច្ចតីតិ ត្តុយយត្វ ជស្សោតិ “សក្កាកិទេឆយ្យ សត្ថូទោតា”តិអាជិតា “ជត្ថប្បជិពិន្នាកាទេតា”តិ ជត្ថសត្ថូទោតត បជិពិន្នាកាទេត “ឌ្ឍលព្វិយា”តិ អចលព្វិត្វា “កលាក្សុបកំ កត្វា”តិ អយ ទេយទេកា អទេត្វា, ត្តុជទេយកំ ចត្វីតិ ឲចំ កលាក្សុបកំ កត្វា “ត្តុទេយលា”តិ ត្តុទេយ លាសក្ខបណ្ណាត្តិ ទេចាហាទោ តាយ តាយកយ្យាជិ តាយ “អត្តតី”តិ តាយបជ សត្ថូទោតេ អត្តតិ អត្វ ចិសយំ ឲច ហុត្វា បចត្តតិ ការសន្លាតត្តិ អធិប្បាទេយា “តាទេយ សតី”តិ អក្កុរសយុទោហ បជំ, បជសយុទោហ ចាល្យត្តិ ឲចំ ចុទេត្ត តាយបទេជ ចិឌ្ឍយាទេត សតិ “តត្ថុក្កលាត្តាតំ”តិ តំ តំ តាយបជំ ចាត្ថុក្កតាតទេណា ចសេត ដ្ឋក្កលាត្តាតំ ឌតាតំ “តជត្វា”តិ តស្ស តស្ស តាយ បជស្ស អត្វា “អាកច្ឆត្តិ ទេយចា”តិ ការសន្លាតំ ថាលាកិយុតំ អាកច្ឆត្តិទេយចា ឲទេតត អត្តតិ អត្តស្ស តាយតំ តាយ អត្វទេឌាតត កិច្ចទេយចាតិ ជិទេបតិ “ស្សុលត្តាតំ ថាលាំ”តិ ឲត្វ “ថាលាំ”តិ ដ្ឋបលក្កុល ចចតំ, អក្សុសល ចិត្តាលស្សបិ អធិប្បេតត្វា “តំ តំ អត្វាកិយុតំ តាទេយតី”តិ

អារម្មណ ការណចរេនត ភារេយតិ។ “ភាយគ្គហណ ចរេនភា”តិ អយំ អស្សុកោភាយ ហោត្យតិ ឲចំ ភាយគ្គហណចរេនត។ “ឆារឹឃតី”តិ

ឃាចឌ៏ចំបិ អប្បយុស្សយាត៌ ពត្វា ឆារឹឃតិ។ ភឹហរិត្វា ចុដ្ឋតិ អតេត្វា ឲតាឃាតិ ភិរុត្តិ។ “ឲតាឃា”តិ ការណក្ខតាឃ ឲតាឃភាយឌាតិឃា។

“អចិឌិតបតេក្ល”តិ ភាយបឌំ អស្សុតកាលេ អចិញ្ញាតបតេក្ល។ “តតេតា ភឹហរិត្វា”តិ អចិឌិតបក្លតេតា ងារេណភ ភឹហរិត្វា។ “ពឌឹឃតី”តិ តំ

ស្សុតកាលេ ចតតេក្តភ ស្សុណក្តស្ស អាឌិក្លឹឃតិ ឌាភាបឹឃតិ។ “អត្តស្សា”តិ អចិឌិតបតេក្ល ជិតស្ស អត្តស្ស។ “ឲតស្ស ចា”តិ ភាយបឌស្សេច។

ភាយបឌត្តិ ច ក្រិឃ បឌំបិ , ក្លបរគ្គបឌយ្យិ, ភិបិតបឌយ្យិ, បិឌិបឌិពបឌំបិ, ក្លឆ ភាយបឌតេក្តច ចុដ្ឋតិ។ “ចិតេនរតក្ខតាត៌”តិ

អញ្ញាបឌត្តរយារេន រយាមបឌាត៌ អត្តា ចិតេនរតា ភាយ។ ឲចំ ចិតេនរតក្ខតាត៌។ “ប្បុគ្គលស្សា”តិ អញ្ញាបឌត្តក្ខតស្ស អកិញ្ញាលិកឹ ប្បុគ្គលស្ស។

“ចឌត្តឹ”តិ អាតក្ខាចរិឃំ រក្ខាឃ ចុត្តិ។ តេរា ហិ ឆយ្យរក្កហិឃំ បញ្ញាត្តិក្ខាតិតេក្ខរេ ឃ្យលឌឹកាឃំ តឆា ចឌតិ។ “តក្ខាចំ”តិ អក្លុរ

បឌញ្ញ្យាតកាចំ។ “អស្សា”តិ ភាយបញ្ញាត្តិឃា។ អក្លុរបឌញ្ញ្យាត៌ កោចតេរា អារម្មណំ អស្សាតិ ចិក្កហោ។ “អត្បរាតេភា”តិ អត្យយតេត។

“លោកតេក្លត ភិឃ្យិតា”តិ លោកតេក្លតញ្ញារេណភ បចត្តិតា។ “លោកតេក្លតញ្ញាណំ”តិ ច ក្លឌំ ភាយំ ក្លយស្សត្តស្ស ភាយំ, អឃយតេត្វា ក្លយស្ស

ភាយស្ស អតេត្វាតិ ឲចំ ប្បុតេតាទំ លោកតេក្ញាណ ឌាតតពញ្ញាណំ។ “អតីត រដ្ឋយត្តាតេម្មណា”តិ តេរាតចិញ្ញាណ ចឹចឹឃា អារម្មណំ ហុត្វា ភិរុទ្ធិ

អតីត រដ្ឋយត្តំ ពុរុយាភា។ “តេតត ចុត្តចតេត”តិ តេតត និក្លិ បច្ចក្លតេក្តភ កិក្លុភា និក្លិ បច្ចក្លាឃិតិ ចុត្តចតេត។ បច្ចុប្បត្តំ រដ្ឋំ តេរាតចិញ្ញាណ

ចឹចឹឃា, អតីតញ្ចា រដ្ឋំ យតេភាចិញ្ញាណ ចឹចឹឃាតិ តេឃាឌភា។ “តាភិ អក្លុរានឹ”តិ និក្លិ បច្ចក្លាឃិតិ ចារេញ្យ អចឃចក្លុរានិ។ “អឃំ អក្លុរ

រម្មុហោ”តិ ក្លឌំ ភាយបឌត្តិ ចុត្តំ ហោតិ។ ឲតស្ស អត្តស្ស។ “ចិភិឆ្នឃឹចឹ”តិ អក្លុរ បឌរល្លក្លុណចឹចិត្តា។ “ឲពក្លុតេរ រដ្ឋំ”តិ ‘កោ’

ក្លច្ចានិតេព ឲពក្លុតេរ បញ្ញាត្តិ រដ្ឋំ។ “ឃា”តិ ភាយ បញ្ញាត្តិ។ “ចឌត្តស្ស យតរា”តិ រម្ពតេក្ល។ “ប្បញ្ញាភារេព”តិ ឃំ ពិញ្ចិ អត្តំ បតេរេរំ ចត្តុការេឃា

ចតតេក្តា តស្ស តស្ស អត្តស្ស ភាយំ បចយំ យតេភាត្វារចឹចឹឃា ភិឃតេយត្វា ឲច ចឌតិ, តំ ភាយំ ប្បញ្ញាភារេព ចតតេក្តភ យតរា ចចត្តាបិតា

ភាយបញ្ញាត្តីតិ ចុដ្ឋតិ។ បឌិបិឌិពឆត៌ បចត្តិក្លុយពឆត៌។ “ចុត្តំ”តិ អដ្ឋកថាយុ ចុត្តំ។ តឆា អដ្ឋយត្តិពត្តិ ច ចុត្តត្តិ រម្ពតេក្ល។ “ចុត្តំ”តិ ច

រដ្ឋរតេត្វុ ចុត្តំ។

ពឆាឃំ។ “យត្តា”តិ ឲពចិន្តុប្បាឌក្លុណំ ចុដ្ឋតិ។ ឲពា យត្តាឃស្សាតិ ឲពយតេត្វា។ “ឌិឈយុច្ចតេត”តិ ឌិតេឈា ភាយ ចុច្ចតេត។ “ប្លុតេតា”តិ

ភាតប្បាការេត ទុតេតា កាឃិតេតាតិ បទុតេតា ។ តេរា ឲច ទការេស្ស លកាទំ ពត្វា បការេរ ច ររលោបំ ពត្វា ប្លុតេតាតិ ចុដ្ឋតិ។ កឹតត្តិ ចុត្តំ

ហោតិ។ “បរេយត្ត រដ្ឋរញ្ញាជាត៌”តិ បរេយ្យរា បចត្តាត៌ បរេយត្ត រដ្ឋរានឹត៌។ “អតេភាពកោឌិរតរហស្សានិ ចិត្តានី”តិ ឌចតចឹចឹត៌ អត្តូតេក្តរា

កចក្កចិតេត្វាហិ រដ្ឋិ អតេភាពកោឌិរតរហស្សានិ ចិត្តានិ។

បដ្ឋាភភយាត្យឌឹបភា ភិដ្ឋិតា។

បច្ចឃរដ្ឋហាត្យឌឹបភា ភិដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៥៍ កម្មដ្ឋានសង្គហអត្ថទីបនា

១៤០៍ កម្មដ្ឋានសង្គហេ ៍ ចិជិតោ ចិញ្ញាណោ តាយទ្ធប ចិកាណោ ឈេតាតិ ចិក្កហោ៍ ឈោកឹ ឬក្កលោ៍ "កិលេសេ សេយតឹ"តិ កាយឆ្កត្តាជិតេ តឹចទេលកិលេសេ ឪបសេយតិ៍ "តឆា បចត្តោ"តិ កាចតាចសេត បចត្តោ៍ ទ្ធបសយតចសេត ចា បចត្តោ៍ "តាឃា"តិ តាឃកាចតា បញ្ញាឃ, បស្សត្តឹតិ សប្ពត្តោ៍ "បឃ្សិតំ"តិ សយត្ថបឃ្សិតំ៍ កឆំ កសិលកាចតាជិកំ ឈោកកយុំ អត្តាច អត្តតោ ដាតំ ហោតឹតិ ទុត្តំ "អាជិយជ្ញបរិយោសាតាតំហឹ"តិអាជិ៍ ចិកាចតិបំជេ៍ "បដដ្ឋាតតាឃា"តិ ឡតេត តិដ្ឋតិ អតិចត្តយាតំ បចត្តតិ ឡតេតាតិ ដាតត្តិ អតេត្តត បដដ្ឋាតយេច ដាតត្តិ ទុច្ចតឹតិ ជឹបេតិ៍ "ស្យលចិសេសាតំ"តិ ឈាតស្យល យក្កស្យល ឋលស្យលាតំ៍ "ដសកសិលាតឹ"តិអាជឹស្យ ឃុឰតោ ចា ឪបចារតោ ចា ក្ខិឆាបិ អត្តំ ដស្សាតុំ "ដសកសិលាតឹ"តិអាជិ ទុត្តំ៍ "សេសាតិបឹ"តិ អប្បមញ្ញាជីតិ សេសកម្មដ្ឋាតាតិបិ៍ ឃំ ឃំ អត្ថទ្ធបំ ឃឆាត្ថទ្ធបំ៍ "សយុដាចរណំ"តិ ឬតប្បុតំ ក្យស់ បចត្តតំ៍ "សំសក្ក កេដោ"តិ ឡកយេកស្ស ឬក្កលស្ស កស្សចិ ខ្វចរិយា, កស្សចិ តិស្សាតិអាជិតា សម្ពុស្ស ចិកាណោ៍ អដ្ឋកឆាឃំ"តិ ចិសុទ្ធិមក្កេ អដ្ឋកឆាឃំ៍ "សប្ពាឃបិ អប្បតាឃា"តិ ឈាតប្បតាឃ ជ យក្កប្បតាឃ ជ ឋលប្បតាឃ ជ៍ "ឃា អាសេត្ថ បចត្តា ទ្ធទេ បចត្តាតិ អឆិកាទោ៍ "ឡាតទោ បតា"តិ ទ្ធទេ បចត្តាបត៍ "តាសំ បតា"តិ តិស្សត្ថំ កាចតាតំ បត៍ "តេសំ បឹ"តិ ក្ខិត្ថំ តិមិត្តាតំបិ៍ "ចិដត្តិចត្យទក្ខលំ" តាយ ចិត្តារតោ ចត្យទក្ខលិឆិតំ ចិដត្តិប្បយាណំ៍ ចិដត្តិប្បយាណំ ចា ចត្យទក្ខលប្បយាណំ ចាតិបិ ឃុជ្ជតិ៍ តឆាហិ ចិសុទ្ធិមក្កេ ចារឈោកសិល ចិឆារេត ចត្យទក្ខលប្បយាណំ ឃឹសំ ចារតេត បហទិឃយាតំ ជិស្វាតិ ទុត្តំ៍ លលយល្អលំ តាយ កស្សកាតំ កស្សយត្ថតក្ខយិកាកយល្អលំ៍ "កតំ ចា"តិ តឹលិជិចល្អចិសេសទហិតំ អទ្សលចល្អំ យត្តិកល្អល្អំ ឪដេកាត យជ្ជិត្វា ចក្កយល្អលំ ចិឃ បរិយល្អលំ ស្យដ្ឋតលំ បឆចិយល្អលំ កទេទាត្តិ៍ ឡចំ កតំ ចា៍ "អកតំ ចា"តិ កត្តចិ ក្ខយិកាណោ រោតចិ អកតំ សឃំ ដាតំ ចា៍ "កសិណោត ជប្ពឹបស្សា"តិ ឡត្ត៍

ត្យទ្ធោតិ កិត្តឃត្តស្ស, កាណេឃ កចតិ ឃា បឹតិ;

ចទេយេច ហិ សាបឹតិ, កសិណោតបិ ជប្ពឹបស្សាតិ៍

កាឆាសេសោ៍ តត្ត ជប្ពឹបស្ស កសិលតោ សាបឹតិចទោ ឡចាតិ ឈោជតា៍ "កសិលតោ"តិ ជ សកលយល្អលតោ៍ សកលស្ស ជប្ពឹបយល្អលស្ស ឡស្សទិឃាឆិបតិតោ បឹតិ ទុត្តំ ហោតិ៍ "សត្តិចិដ្ឋា"តិ សយំ សណ្ឋិតោ៍ "សណ្ឋាត បញ្ញាត្តឹ"តិ យល្អលសណ្ឋាតេត ឪបដ្ឋិតា តិមិត្តបញ្ញាត្តិ ឡច ទុច្ចតិ៍ "ឋុដ្ឋដ្ឋាតេ"តិ កាណេឃចា ទ្ធក្កក្កាឈឹស្យចា ចារតេត បហតដ្ឋាតេ៍ "ចាឃុ ចដ្ឋី"តិ ចាតបរិយល្អលំ៍ ចត្តុទ្ធទិឃាតំ អក្កិស្ស ជ ឆ្លកាសេត ចិសិដ្ឋាតិ សយាសោ៍ "ចិសិដ្ឋា"តិ ចិសេសិតោ៍

"ឆ្ទយាតំ"តិ ឆ្ទយាឃិតំ៍ ឆ្ទយប្ទរិតបដំ ចិឃាតិ ទុត្តំ ហោតិ៍ តេតាហ "ស្ទតកាចំ កតំ"តិ៍ អតេត្ត កកាទោ តិតុត្តុជោតកោតិ ទុត្តំ "ក្យទ្ធិតត្តា"តិ៍ ជេក្យទ្ធិ តព្ពត្តាតិ អតេត្ថា៍ "លចសទឹរស្សា"តិ លិមកសទឹរស្ស៍ "តដេចា"តិ លចសទឹរយេច៍ ចិប្បត្តាកំ ចិច្ឆិត្តកំ តាយាតិ

សម្ពន្ធោ៉ តត្ថ ចិរេនេវាត គិលត្តិចិគិលំ៉ តរេយច ក្យឹតត្តា ចិគិលកំ៉ “តេនេច ប្ញត បន្ទិត្វា”តិ ចិគិលកសទិរេយច ប្ញត កាលិតិក្កេយ បន្ទិត្វា៉ ប្ញតិលោហិតាត់ បរិបក្កកាចំ បត្វាតិ អត្វោ៉ តតោ តតោ ក្វារថ្ពិក្ខតោ៉ យុត្តិ តេនច សទិរត្តិ សម្ពន្ធោ៉ ចិន្ទិត្កំ តាយ, ចិន្ទិក្ខកត្តិបិ បចត្តិ៉ “អបកឌ្ឍិត្វា”តិ ពឌ្ឍាតិ សទិរតោ យោចត្វោ តំ តំ បនេសំ កឌ្ឍិត្វា៉ “បញ្ញទ្ទិតលោហិត សទិរំ”តិ លិត្កចិក្ខដ្ឋារតស្ស ចណយុពហិ បញ្ញទ្ទិតលោហិតសទិរំ៉

“ញុក្ខាតុស្សតិ”តិ ឲត្ថ ញុក្ខសន្ធោ ក្យព្យបចារ ចចត់ ហោតិ៉ ក្យហិតោ ចន្តស្ស តាយេត ក្យណាត់ កហេតន្តត្តាតិ ចុត្តិ “ញុក្ខក្យណស្ស អតុស្សតិ ញុក្ខាតុស្សតិ”តិ៉ ឲសតយោ ធយ្យាតុស្សតាឌីសុ៉ “អទហតាឌី”តិ អទហតាឌិក្យណោ៉ ចិកតាតិ ក្យស្សិល្យាឌិ យលិតិ ច យច្ឆេទព្វា ឃស្ស តំ ចិកតយលយច្ឆេទំ៉ តស្ស ការចោតិ ចិក្កហោ៉ “អត្តតា អធិកតតិន្តាតព្វា”តិ ឲតោត អទិឃបុក្កលិតំ កិលេសាតំ អច្ចត្តច្វុបសយោ ចុត្តោ៉ “ឃំ អារព្វា”តិ ឃំ បុក្កលំ អារព្វ៉ ហិត្យបសំហារោ តាយ អឃំ បុក្កលោ អចេរោ ហោត្យ, អញ្ញាបន្ទោ ហោត្យតិអាឌិតា អចេរតាឌីតិ ហិតសុខាតិ តស្មិំ បុក្កលេ ធិត្តេត ក្ខបសំហរណំ៉ ករុណា, យុទិតា, ហេក្ខា ចេតសិកសក្កហេ ចុត្តត្វា ឲចំ៉ ហិត្យបសំហារោ ច ហិតយោជតា ច អហិតាបតឃតព្វាតិ ក្វន្ទោ៉ តត្ថ ហិត្យបសំហារោ យត្តាឃ កិច្ចំ៉ ហិតយោជតា យុទិតាឃ៉ អហិតាបតឃត់ ករុណាឃ កិច្ចំ៉ តត្ថ បទំ ហិតសុខសម្បត្តិ ជិវ្វា តេត បរហិតេត អត្តតិ បីតិបិយោឌ្ឍចន្ទត់ ហិតយោជតា តាយ៉ បទំ ក្យព្វិតំ ជិវ្វា អឃំ ត្ថយបក្យព្វា យុច្ចត្យ, យាកិលយត្យតិ ឲចំ ធិត្តេត បទស្មិំ អហិតស្ស ក្យព្វស្ស អបតឃត់ អហិតាបតឃត់ តាយ៉ “តេសំ”តិ បទសត្តាតំ៉ សស្ស អត្តតោ ត្តងត្តិ សកំ៉ “ត្តងំ” ស្សពក្យព្វការណំ៉ អត្តតា កតកយុំ ឲច សកំ តេឃសំ តេ កយុស្សកា៉ បទសត្តា ឲចំ៉ តេសំ ការចោ៉ តស្ស អត្យទ្វាហតត្តិ ចិក្កហោ៉ “សីយសម្ពុធោ”តិ អត្តា ច បិឃបុក្កលោ ច យជ្ឈត្តបុក្កលោ ច ចេទិបុក្កលោ ចាតិ ចតស្សោ សីយា៉ សម្ពិន្ទត់ សម្ពុធោ៉ សម្ពុស្សត់ អតាតត្តករណត្តិ អត្វោ៉ សីយាតំ សម្ពុធោ សីយសម្ពុធោ៉ សន្តា ត្ថត្តិយោ, សន្តុបុទិសាតិអាឌិតា ព្វិធិសោ បរិច្ឆេទតោ ឋរណំ ព្វិធិសោឋរណំ តាយ៉ សន្តសត្តា, សន្តបិណា, សន្តក្សតាតិអាឌិតា អតោធិសោ អបរិច្ឆេទតោ ឋរណំ អតោធិសោឋរណំ តាយ៉ បុទត្តិយាឃធិសាឃ សន្តសត្តា អចេទាហោត្តុតិអាឌិតា ធិសាចិកាកចសេត ឋរណំ ធិសាឋរណំ តាយ៉ “តំ សយក្កិតោ ចា”តិ តាហិ អប្បយន្តាហិ សយក្កិតោ បុក្កលោ៉ “តិច្ចំ សោយុហឥឃការចតោ”តិ សន្តកាលំ សត្តសីតល ហឥឃការចត៉ ព្រហ្មសន្ធោ ចា សេក្ខបរិឃាយោ ‘ព្រហ្មំ បុត្តា បសចតី’តិអាឌីសុ ចិឃ៉ អសិតព្វំ កុក្ខិតព្វត្តិ អសិតំ៉ បព្វាកោឌត់៉ បិតព្វត្តិ បីតំ៉ អក្ខចិធំ បិតំ៉ ចត្តត ពាឃិតព្វំ ពាឌិតព្វត្តិ ពាឃិតំ៉ ប្វចក្លជ្ឈលក្លជ្ឈាឌិកំ តាតាពាឌតិឃំ ៉ អក្ខុលិហិបិ កហេត្វា សាឃិតព្វំ លេហិតព្វត្តិ សាឃិតំ៉ យធុប្បាណិតាឌិកំ សាឃតិឃំ៉ សទសប្បដិក្កូលតា តាយ អត្តតោ សកាចតោ បដិក្កូលតា៉ ចត្យត្តិធោបិ ហិ អាហារោ កាឌតស្ស ចា ហត្ថយុពាឌីសុ ចា ឃត្វ ឃត្វ សយុក្លតិ, លក្កតិ, លិយ្យតិ៉ តំ ក្ខឌកាត ធោចិតព្វំ ហោតិ៉ អធោតំ បត តយ្យិ ឌេក្យច្ឆតិឃំ ហោតិ៉ អាសឃតោ បដិក្កូលតា តាយ តស្ស អន្ទោហទិឃយាតស្ស កណ្ឌាឌីសុ ជិតេហិ បិត្តសេម្បាឌីហិ អាសយេហិ សម្ពិស្សតចសេត បដិក្កូលតា៉ តិធាតតោ បដិក្កូលតា តាយ តិធាតតោ បដិក្កូលតា៉ “តិធាតំ”តិ ច អាយាសយោ ចុច្ចតិ៉ បក្កតោ បដិក្កូលតា តាយ តស្ស តិធាតកតស្ស បរិបក្កការេល ក្វធយុត្តាឌិកាចបត្តិតោ បដិក្កូលតា៉ អបក្កតោ បដិក្កូលតា តាយ តស្មិំ អបរិបក្កេ អឌិណ្ណេ សតិ សទិរេ តាតារោក្យប្បត្តិចសេត បដិក្កូលតា៉ ឋលតោ បដិក្កូលតា តាយ តស្ស បរិបក្កកាលតោ បក្ខាឃ សទិរេ កេសលោយាឌីតំ បដិក្កូលរាសីតំ ចន្ទតចសេត បដិក្កូលតា៉ តិស្សត្តតោ បដិក្កូលតា តាយ តស្ស ត ចហិក្វារេហិ ចា លោយក្វបេហិ ចា អន្តោហិ តាតាចណយុពហិ ចា ក្ខញ្ញទ្រណ បញ្ញទ្រណាឌិចសេត បដិក្កូលតា៉ “តត្វា”តិ តស្មិំ ចត្យត្តិធេ អាហារេ៉ “តិកត្តិប្បហាតសន្តា”តិ កត្តារយក្កេ យាតាបិត្យតំ កត្តារតិត្តរណត្វាឃ

បុត្ត យំឋលាឥនេត ចិយ អតិ យតុនេ្ណាបិ អាហារេទ ទឋតញ្ញា បហាតចនេឋត បចត្តា ឋន្ណាៈ “ឋលក្ខលាឌិចនេឋតា”តិ
ឋលក្ខលាឋឋម្ភាទាឌិចនេឋតៈ “ទារេកាត ចទតី”តិ ឲត្ត “ទារេកាតា”តិ ពទលានេត្ត, ខ្លត្តម្ភតលក្ខលេចា ពទលា ចចតំៈ តត្ត ពទលានេត្តតាច
“ទារេកាត ចទតី”តិ ចត្វុឋ្ម ខ្លទិយាបនេឆឋ្ម នេឃក្ធុនេឃ្យត ទាកចិនេត្តត ចទតិៈ ទាកចិនេត្តត តិឃ្យយានេតា ចិចទតីតិ ចុត្តំ ហោតិៈ ខ្លត្តម្ភត
លក្ខលេ បត “ទារេកាត ចទតី”តិ នេតឋ្ម ទាកនេពត្យ ទាកឆនេឌា ហុត្វា ចិចទតីតិ ចុត្តំ ហោតិៈ “អឋ្សា”តិ តឋ្យបុក្កលឋ្យៈ “ខ្ញុំឋ្យនេត្តា”តិ
ខ្លក្កនេតា បិពេដតនេទាៈ ពាហុតនេទាតិបិ ចគត្តិៈ “បហាតាឃា”តិ ឲត្ត ខ្លតិឋនេគ្គា អាឌិ អនេត្តាៈ នេតត ពទុលា កានេចតត្ថា ចិហិឋាឃ
បហាតាឃៈ យុឌិតា កានេចតត្ថា អទតិឃា បហាតាឃាតិ ខ្លយំ បិឡូខ្លនេឋង ឋក្កញ្ញាតិៈ “តិឋ្យទលាតាចចតនេតា”តិ តិឋ្យទលានេញ្ញាតំ
ឡ្យាបិគឋ្យ ឃឌិធំ នេយត្តានេចនេតា ចិយុត្តិៈ តិឋ្យទលានេញ្ញាតំ ចិនេហឋាឃឃឌិធំ ពទុលា នេចនេតាចិយុត្តិៈ តិឋ្យទលានេញ្ញាតំ អទតិឃា ឃឌិធំ យុឌិតា
នេចនេតា ចិយុត្តីតិ ឲចំ តិឋ្យទលា កាចចចតនេតា ចៈ ចតនេឋ្យា អបុយឡាានេឃាៈ លៈ នេគាឋ ចទិតឋ្យាតិ ចុត្តំៈ “នេគាឋ ចត្តុតាកាចនេតា
ចា”តិ នេគាឋុបុត្តិឃា ចត្ត កាចឋ្យពទលា កាចឋ្យ អកាចនេតា ចៈ តីលិឌីតិ ចត្តាទិ ពឋិលាតិ នេគាឋ ចទិតឋ្យាតិ ចុត្តំៈ ពឋ្ញាបនេតត្ត នេគាឋ
ចទិតឋ្យ ខ្ញុំបក្ខា ឋបុាឃពាទលំ ចិឋុំ ត ចុត្តត្តិៈ អឡ្ឍាពាទលាត្តា ត ចុត្តត្តិ គនេឋ្យនេត្តា “ឲត្ត ចា”តិអាឌិយាហៈ “តិនេឋ្យា”តិ តិនេឋ្យា
អបុយឡាានេឃាៈ “យតាបិឃទុបិតី”តិ យតាបិឃចណ្ណាតិៈ ចិក្ខិត្តចិនេត្តា ច នេហាតីតិ អឌិពានេទាៈ “តឋ្យា”តិ បយាគ ពាហុលឋ្យ ចិក្ខិត្តចិត្តឋ្យ
ច បុក្កលឋ្យៈ ចុត្តំ ឋិឃាៈ ចិឋុឌ្ឌ យកេក្ក បត ឲចំ ចុត្តំ តត្តីតិ អឌិប្បានេឃាៈ ចិកាចតិបិនេជៈ “ឡុឌ្ឌចិឋឃ កានេចតា”តិ ចុត្តំៈ ឃឌិ
ឡុឌ្ឌចិឋឃត្តា នេយាហចទិតឋ្យ ឋបុាឃំៈ ឡុឌ្ឌចិឋឃក្ធតាតិ យទលា ខ្លបឋឃឋន្ណា ចចត្តាតាតិបិ នេយាហចទិតឋ្យ ឋបុាឃាតិ ឋិឃុត្តិ ចុត្តំ
“ឲចញ្ញឋតី”តិអាឌិៈ “ក្ធតពឋិលាតី”តិ បឆឌីពឋិលាឌីតិ យហាក្ធតពឋិលាតិៈ “តត្តាបី”តិ ចា នេតឋ្ម ចត្តាលីឋ ពយ្ណ្ណានេតឋុបិៈ ឲចំឋតិ
ចណ្ណពឋិលាតំ បុធុលលុគ្គពតាបិ ឲត្ត ឋក្កហិតា នេហាតីតិៈ “យហត្តំ”តិ ចិគត្តិ ចត្យុនេក្កុលនេតា យហត្តំៈ ឃឌិ ឲចឋនេគ្គា ឃធាទុតនេយច
ឃុនេឌ្ឍឃ្យៈ ឲចំឋតិ លុគ្គពំ ចិតក្កចទិតនេឋ្យច ឋបុាឃំ, ត ឡុឌ្ឌចទិតាឌីតត្តិ ឲចយនេត្តាបិ ពនេលាឃ្យៈ អឆ ឡុឌ្ឌចទិតឋ្យ បត អឋបុាឃំ តាឃ
តត្តីតិ អគ្គពធាចចនេតត ចិទុនេឡ្សឃ្យាតិ ខ្លយិតា អឌិប្បានេឃត “លុគ្គពត្តិ បនេគយុឌ្ឍតី”តិ ចុត្តំៈ អឆចា, បុធុលំ នេយាហចទិតឋ្យ, លុគ្គពំ
ចិតក្កចទិតនេឋ្យច, តនេយាហចទិតឋ្យាតិ អនេត្ត ឋតិ, ឡុឌ្ឌចទិតាឌីតំ បត បុធុលំបិ លុគ្គពំបិ អតុឡ្ណាតំ នេហាតីតិ គគ្គតំៈ “ឋត្ថានេត្ថាតំ”តិ
ឋត្ថាត្ថា ឲតំចទិតចិកាពចចតំៈ ខ្លតុចិបត្ថតីពចនេឋត តីឋ្ម អពុឋល ចទិនេតឋ្ម បុក្កនេលឋ្មៈ ចិតក្ក ចទិនេត ច អតិឋបុាឃតាឃ ឋគ្គាឡុឌ្ឌ
ចទិនេតឋ្មតិ អឌិប្បានេឃាៈ នេតតាហ “ទាកាឌីតំ បត អចិក្ខម្ភិកា”តិអាឌិៈ

“ឡុគ្គឆម្ពៈ លៈ ក្យលាតំ”តិ ឲត្ត ក្យលឋនេគ្គា បុត្ថបនេគឋ្ម នេឃានេដតនេត្ថា ឡុគ្គក្យលាតត្ថា ឆម្ពក្យលាតត្ថាតិអាឌិតាៈ “តត្វា”តិ តឋ្ម៌ ក្យលបនេគៈ
ត តនេបុតីតិ អតបុតីនេឃាៈ តបុតំ ឋត្តុ៍ ត ដនេតតីតិ អនេត្តាៈ ឋំនេចដតំ ឋំនេចពំ ដនេតតីតិ ឋំនេចដតិនេឃាៈ “ឆនេម្ពា”តិ ឋកានេចាៈ
ឋំនេចដតិនេឃា ឆនេម្ពា ឃឋ្យាតិ ឋំនេចដតិឃ ឆម្ពំៈ យទលំៈ “បត្ថាយឡ្សាតឋយាឌិឋ្យា”តិ ទុបិចចទ បត្ថាយឡ្សាត ឋយាឌិឋ្យៈ “ខ្ញុំគឃយត្តាតី”តិ
ចឌ្ឌិតយត្តាតិៈ “តត្វា”តិ បឌិក្យលិទម្ពនេលាឋ្មៈ “បុត្ថាត្ថ្ញពឋ្យា”តិ បុទាលាត្ថ្ញពឋ្យៈ ក្យឆយុត្តចិឋ្យឌ្ឍត ពឋ្យាតិ ចុត្តំ ហោតិៈ នេតតាហ
“ក្យឆទាឋិ គឋ្យនេត ចិឃា”តិៈ ត នេត ពគាចិ នេឋាយតនេឋ្យត ចិតា អបុតំ បិបុលត្តិៈ ឡ្យាបិគចិហិឋា អទតីតំ ក្ធទិកានេចត
នេឋាយតឋ្យបុត្តិឃា អតិឋុពទត្តា បត្ថាយឡ្សានេត ចិឃ ឋុលនេឋាយតឋ្យាតត្ថា អចិក្ខម្ភតនេតាៈ “ខ្ញុំគាឋិតបនេក្ខ”តិ អឌ្ឍុបក្ខតបនេក្ខៈ “គឡុហំ”តិ
ក្យឋំៈ “ចិក្ធតំ”តិ បិពេដំៈ តិយិត្តំ គឡុហចិក្ធតំ ពត្វា កហលំ គឡុហ ចិក្ធតក្កហលំៈ “ពឋ្យចិ អាទម្ពលាឋ្យា”តិ ឡុគ្គក្យលាឌិ អាទម្ពលាឋ្យៈ
“បឌិកាកតិយិត្តំ”តិ ឲត្ត បឌិកាកឋនេគ្គា តឋ្យ ឌិនេឋ បចនេត្តាតិ អាហ “តាឌិនេឋ”តិអាឌិៈ “តំឋណ្ណានេត”តិ ឲនេតត បឆចិយណ្ឌលីឌីឋ្ម ចិឃ

បណ្ណាតាពារេនត ចិះពេហ្វ បកាច ឆខ្ញ បុរេញ្ញោហ្វ ឲច ពហ្សុឌិន បដិកាកតិខិត្ត តាយ បិញ្ញាំតិ ឌេហ្សុតិ៌ “ឲច”ត្តិ បយឆបក្ខេហ ពាច

ឌបពបិលាតិ, ឌបអហ្វកាតិអាឌិតា ចុរេត្តត ចឆតក្កេយត៌ “ វ្កកហពោរបល្លិ”តិ កាចតាពខ្ញំ អារកិត្យារេយត កិក្ខតា អាចទិឃហ្សុ បត្តិរេព

បត្តាហ្សុ ពយុដ្ឋាត ចិឆាតហ្សុ វ្កកហលំ វ្កកេហា៌ ពហ្វិ ពោរបល្លិ វ្កកហពោរបល្លិ៍ អបិរេចត្វ៌ បត្ថំ វ្កកហិត្យំ អបរេក្ការេត្តត ឃំ អត្តតា

អារកិហ្សុតិ៌ ពហ្សុ ឲពហ្សុ ចិឆាត់ បទិបុណ្ណំ វ្កកេហពត្ថា៌ “ វ្កកលត្តហ្សុា”តិ ឲត្ត វ្កពេរា វ្កបទិ អរេត្វ៌ “ពហលំ”តិ ច ឃឆា ចិរេត្ត

អចិតហ្សុយាត់ ហុត្វា លត្ថតិ, ពឆា ពត្វា ចិរេត្តត ពហលត្តិ ឌេហ្សុត្យំ “ វ្កបទ្វបទិ៍”តិអាឌិ ចុត្តំ៌ “បយតុបហ្សុត្តហ្សុា”តិ បខ្ញា បុតប្យុត់ ចក្ខតា

ឌហ្សុតបឌិន ពរេទាត្តហ្សុ៌ បទិរេពា បយត្តរេពា ពរលំ បទិពខ្ញំ៌ ពហ្វិ តិខិត្តក្កហលពេខ្ញ ឃំ ឃំ ពត្តត្ថចិឆាត់ អត្តិ, ពំ ពំ បទិបុណ្ណំ ពត្វា

ពហលត្តិ ចុត្តំ រេហាតិ៌ កាចតាតិ ចឆ្ពាតិ ត្ថយយត្តំ ឌេហ្សុរេត្តា “បុតប្យុត”ត្តិអាឌិយាហ៌ “តិរេត្តទំ បឌហត្តហ្សុា”តិ ទត្តិឌិចំ តិរេត្តទំ អារកត្តហ្សុ៌

វ្កកហ តិខិរេត្ត បណ្ណាត់ ពលុត្តាបិ ចណ្ណទ្វបិឌិតា បកាច ឆរេខ្ញត បរេហច ពលុាតិ៌ បដិកាកតិខិរេត្ត បត បកាចឆខ្ញំ ខ្ញុត្វិត្វា ពហ្សុ ឌិន

តិខិត្ត បញ្ញត្តិ បត្ថាពំ ហ្វុឌ្ឍបណ្ណាតរេយច ពលុាតិ៌ ឲត្ត បិឃា, បដិកាកតិខិរេត្តបិ ចណ្ណា តាយ បត្តិហ្សុតិ រេឃចាតិ៌ បត្ថំ៌ រេបា បត

បដិកាកយត្តំ រេហាតិ៌ ត ឲពត្តចណ្ណា៌ រេពតាហ “ពប្យដិកាកំ ចត្ត ឆខ្ញចិខ្ញុត្វិពំ”តិ៌ “បត្តិបិត្តំ”តិ អចលំ៌ “បរេចបិពំ”តិ កាចតាចិត្តហ្សុ

អត្ថត្តរេទ បក្ខិត្តំ ចិឃ រេហាតិតិ អឌិប្បារេយា៌ ខ្ពុការបតិតិ ខ្ពុការេបា៌ ខ្ពុការេបា ហុត្វា ឌាពត្តិ ខ្ពុការបឌាពំ៌ ខ្ពុការបត់ ចា ខ្ពុការេបា៌

ឌារេពា ខ្ពុការេបា អហ្សុាតិ ខ្ពុការបឌាពំ៌ “បិរេពត្តិ៍”តិ បដិបិរេពត្តិ៌ បុត វ្កប្យខ្ពូតចរេយត វ្កដ្ឋាត្យំ ត ឆេត្តិ៌ “ឲពាឃា”តិ ពត្យ អរេត្វ

ពរេលចចត់៌ “តិខិត្តរក្ខលចិឆាត់”តិ បយុប្យត្តហ្សុ តិខិត្តហ្សុ អតហ្សុតត្វាឃ បត្តចិរេឆហិ បលិរេពាឆ ឆខ្ញហិ រក្ខលត្វំ៌ ពពេយ បត

រេពបត្តចិឆា បលិរេពាឆឆខ្ញា តាយាតិ៌ ត្ថឆ អរេយត្យា ចត្តត្ថា តត្វិ៌ ចិហុត្វិ យរេក្ក ឲច រេព ចុត្តាតិ ឌេហ្សុត្យំ ពាចយាហ៌ “អាចារេបា”តិ

អបប្យាឃាចារេបា៌ “រេពាចរេទា”តិ អបប្យាឃរេពាចរពារេយា៌ “កហ្សុំ”តិ អបប្យាឃចចត់៌ ឲចំ បុក្កលិឌិហ្វ៌ “រេបរេចឆា”តិ រេបរេចឃ្យ៌

“ឲចតិប្យបដិបត្ថរេពា”តិ ឲចំហិចត្ថិតរេត្តា ចត្ថតចរេយត រេបចិតរេត្តា រេបចតចរេយត បដិបត្ថត្តហ្សុ៌ “ពាយពលុាឃ ចិបឃកាចំ អតិក្កខិត្វា”តិ

ឲរេពត ពាយក្វិខិ ពាយកចបយតិក្កេយា, ទ្វបក្វិខិទ្វបកច ខ្ពុក្កេយា ច ចុរេត្វា៌ ចបត់ ចបិ៍ បត្តិ៌ បាយត្តិឃត្តិ អរេត្វា៌ ចបិ ក្វពំ បត្តត្តិ ចបិក្វពំ៌

ចបិ ឲច ចបិពា៌ ឃឆា បិរេយិពាតិ៌ “ពរេពា ចិចារេត្តិ” ឲត្ត ត្ថតិបរេខ្ព អាឌិអរេត្វ៌ រេពត ពរេពា បិពិតិអាឌិ បក្កលុាតិ៌ ត្ថត្ថត្តាត់ រេពបំ

បត្ថាញ្ញាត្យាត់៌ “ឃត្វា”តិ រេឃហ្វត្ថិហ្វកចរេក្ខហ្វ៌ “កចក្កចាររេទ”តិ កចក្កប្យចត្តិឃំ៌ “ឌត្ថាឃិពត្ត”តិ ឌត្ថិ ហុត្វា អឃតិ បចត្តតិតិ ឌត្ថាឃិពំ៌

ពហ្សុ ការេចា ឌត្ថាឃិពត្ត៌ “ឌរេបត្យ”តិ អឌិដ្ឋាត់ ពត្វា ឌរេបត្យ៌ ពរេពា អតតិក្កខិត្យ៌ “ឃត្ថិត្តំ”តិអាឌិតិ ព្រឹឃាចិរេបបតបឌាតិ៌

“ឃត្ថិត្តំ”តិ ឃត្ត ឃត្ត ចារេត ត្ថត្ថាត្យ ទ្វប៌ ឃឌិត្តពត្តិឃហ្វិ ឃហ្វិ លរេលា ត្ថត្ថាត្យ ទ្វប៌ “ឃាចតិត្តំ”តិ ឃត្តរេពត បយារេលាត ត្ថត្ថាត្យ ទ្វប៌

“ចិពក្កាឌិពំ ខ្ពុត្យអាទិពក្កុំ បហាតាឃា”តិ ឲត្ត ពហ្សុ ពរេលត បហាត់ រេហាតិ៌ ពំ ពំ ចិរាព កាចតា ពរេលត បហាត់ រេហាតិ៌ ពាច ពំ ពំ

ចិរាពកាចតា តាយ រេហាតិ៌ អញ្ញាបឃ ចិរេបប បទិក្កហិពា វ្កបចារកាចតា ឲចាតិ ត្ថយយត្តំ ឌេហ្សុត្យំ “បចយញ្ញាត់ ពាចា”តិអាឌិ ចុត្តំ៌

“អាពាបចិទិឃំ”តិ រេឃតចិទិរេឃត រេឃាពិរេតា អត្តាត់ ចា កិរេលប ឆខ្ញ ចា អាពារេបត្តិ បទិពារេបត្តិ៌ ពំ អាពាបចិទិឃំ តាយ៌

វ្កណ្ណុចិ ឃយាតយ្យិ អាពាបរេយច រេហាតិ៌ ពំ អារេក្ខ វ្កបទិលាតត្តទ្វប្យត្តិឃា កាចត់ ពរេទាត្តហ្សុបិ បុតប្យុត់ ពរេយច បត្ថាយញ្ញាត់ វ្កប្យខ្ពូតិ៌

អារខ្ញលា ច អតតិក្កត្ត លាត់បិ អតតិក្កត្តរេយច រេហាតិតិ៌ “ពត្វា”តិ ពហ្វិ អាពាបពបិលា៌ “ពឌតិក្កយតបខ្ពូចា”តិ ពបិល

តិខិត្តាតិក្កយតបខ្ពូចា “ឃចាឌិដ្ឋេ”តិ លាតចក្ខុតា ឌិដ្ឋប្យពារេទ៌ “បខ្ពូចត្វា”តិ រេចារេយត្វា៌ បខ្ញា អតុហ្សុរលំ បយតុហ្សុរលំ៌

“ត្ថពរេទងបិ ចា”តិ បុឆុខ្ពូត បល្លិពាត់បិ ចា៌ យរេលា បត្ថា ចចត្វារេតហ្វ បទិពយុត្វ បយាឆិឃតិ, វ្កបចារេទា ច បយុខ្ពូតិតិ រេឃាឌតា

តិក្ខបត្ថាត់ បត បុឆុខ្ពូតាត់បិ បតំ ត្យុឌ្ឍក្យលាឌិហ្វបិ វ្កបចារ បយុខ្ពូចា អដ្ឋពឆាឃំ ចុរេត្វារេឃច៌ “បយចគ្គារេតហ្វ”តិ ត្ថឆំ អឌិពារចរេយត

ចុត្តំ ចិបស្សិតា ពយ៉ុំបិ កហេតព្ទាយេចាតិ ឥដ្ឋព្ទំ បុព្ទេកាតំ ឥត្វា ព្លយិភា បុព្ទេត្ថ អាឃតិ ឈោភាគិន្នាយោ ចា យក្កុចលិតិ ចា បជិលកិស្សាមីតិ បត្វត្តំ ពត្វា អាការេតាបិ កតាធិការោ ឲចាតិបិ ចឥត្តិំ កតយោ បត កតាធិការោ ភាយាតិ អាហ “អាសត្តកចេ”តិអាឌិ៎ អដ្ឋចិឆេស្ស ចត្បក្កុតយចសេត, តចចិឆេស្ស បញ្ចាកតយចសេត ចុត្តោតិ តេសំ ចាតឹតំ សាធកចចតំ ចិចារេត្វា បត កហេតព្ទំ អាកាស កសិណេត ចិតា អទ្វបញ្ញាតាតិ លកិត្វា បុត អកិន្នាត្វាយ បរិកម្មេកតេ អាកាសកសិណេបិ កត្តព្ទត្តា តស្ស អកិន្នាបាឥកតា សម្ពុចា ចុត្តោតិ អត្វស្ស សម្ពុចតោ បុព្ទេ អកាចិត កាចតោតិ ច អកតាធិការោតិ ច អត្វតោ ឲក៌ “អាឌិកម្មិកោ”តិ អកិន្នាកម្មេ អាឌិកម្មិកោ “តាឌិសានំ”តិ បុព្ទេ អកតាធិការានំ អកាចិតកាចតានំ ព្លឥានិ ព្លដ្ឋិចិក្បត្តំ ករិស្សាមីតិ អារកត្តានំ អកិន្នាកម្មេ អាឌិកម្មិកក្បលបុត្តានត្តិ សម្ពន្ធោ “ព្លដ្ឋិចិក្បត្តំ”តិ ច ឋូបលក្ខណចចតំ ឌិន្នាយ សោតធាត្បយា សទ្ទំ សចតំ ករិស្សាមីតិអាឌិកំបិ កហេតព្ទំ ព្លឥញ្ចា អាឌិកម្មិកចិធាតាធិការេត្វា ចុត្តំ អកិន្នាសុ ចសិបត្តាតយ្យិ តំ បញ្ចាយញ្ញាតំ លស្សអារម្មណេស្ស ឃធារហំ អបេ្បតិឃេច “អធិដ្ឋាតព្ពំ”តិ ឃធិដ្ឋិត តិប្បត្តត្វាយ សតំ ហោត្ប សហស្សំ ហោត្បតិអាឌិតា ចិត្តេត អកិចិធាតព្ពំ អកិតីហរិតព្ពត្តិ ចុត្តំ ហោតិ “សតំ ហោមិ, សហស្សំ ហោមីតិ ចា”តិ អត្តានំ សតំ ចា សហស្សំ ចា តិម្មិតតចសេត ចុត្តំ សេសំ បត អញ្ញាធាតិម្មិតតចសេត សោតុំ ចា សទ្ទំ, បស្សិតុំ ចា រូបំ, ឌាតិតុំ ចា បរចិត្តំ អត្តស្សរិតុំ ចា បុព្ទេតិចុត្វំ អដ្ឋកថាបាឡេឆ “អធិដ្ឋាតី”តិ អកិន្នាយ អធិដ្ឋាតិ អកិចិធាតិ តិន្នាត្តេតីតិ ចុត្តំ ហោតិ ត្តុចិធំហិ អធិដ្ឋានំ បរិកម្មេត អធិដ្ឋានំ អកិន្នាយ អធិដ្ឋានត្តិ ព្លឥ បត អកិន្នាយ អធិដ្ឋានំ ចុត្តំ “អធិដ្ឋាន ចិត្តេតា”តិ អកិន្នាចិត្តេតាតិ ចុត្តំ ហោតិ “បរិកម្មចិត្តស្សា”តិ បុព្ទាការេក អាចជ្ជត បរិកម្ម អធិដ្ឋានបរិកម្មចិត្តស្ស បឋមំ បត បាឥកញ្ញាត សយាបជ្ជតំ បរិកម្មចិត្តស្ស សយាធាតត្វាយាតិ ចុត្តំ បរិកម្មចិត្តេ សយាហិតេ ក៌ បឃោឌតត្តិ អាហ “តធាហី”តិអាឌិ “សេសាកិន្នាស្វបិ ឃធារហំ ចត្តព្ទោ”តិ ឌិន្នសោតបរិកម្មេ តេតេចបរិកម្ម សយាធិន្នាណសោតេត អាសត្តេ ឌិន្នចិសយំបិ សទ្ទំ ស្សុណាតីតិអាឌិតា ចត្តព្ទោ “ព្លតិ កត្វា”តិ ព្លតិ យតសិកត្វា “តំ”តិ បឋមំ បាឥកញ្ញាត សយាបជ្ជតំ “ព្លឥ តកហិតត្តិ ឥដ្ឋព្ទំ”តិ ឆេស្ស យតេត ឥដ្ឋព្ទត្តិ អធិប្បាយោ ព្លឥ បត អាឌិកម្មិកចិធាតប្បធាតត្វា បឋមំបិ បាឥកញ្ញាត សយាបជ្ជតំ ចត្តព្ទាយេចាតិ “កាយកតិកំ អធិដ្ឋហិត្វា”តិ អយំ ការោយ ចិយ ព្លឥំ ចិត្តំបិ ឥត្តកយតំ ហោត្បតិ ឲចំ ចិត្តំ កាយកតិកំ ករេណេត អធិដ្ឋហិត្វា “ឌិស្សមាតេត ការេយតា”តិ ឥត្តកយតេត កត្តត្វា ពហុជតានយ្យិ ឌិស្សមាតេត រូបការោយត តត្តំ បរឹតេត សីឈកយតំ ចេឌិតព្ពំ “អារម្មណយត្តំ ហោតី”តិ អតិប្បត្តរូបំ សន្ធាយ ចុត្តំ “អារម្មណ បុរេឌាតំ”តិ តិប្បត្តរូបំ ព្លតរំ បត ហឥយ ចត្ទរូបំ សន្ធាយ ចុត្តត្តិ ឥដ្ឋព្ទំ បរចិត្ត ចិឌាតតដ្ឋានេត អដ្ឋកថាឌីកាចរិយានំ ចិចារណា អត្ថីតិ តំ ឥស្សេ្សតុំ “ឲត្វ ច អដ្ឋកថាយំ តាចា”តិអាឌិ ចុត្តំ “អដ្ឋកថាយំ”តិ ឆម្មសង្គហិ អដ្ឋកថាយំបិ ចិសុទ្ធិមគ្គ អដ្ឋកថាយំបិ “លហិកចសេតា”តិ លហិកបច្ចុប្បត្តចសេត អាចជ្ជេត តិរុទ្ធេតិ សម្ពន្ធោ “ឲកំ ចិត្តំ”តិ បរស្ស ចិត្តំ តេឌេច អតីតំ ចិត្តំ កណ្ហត្តិំ “តាតី”តិ ឌចតានិ “តេសំ”តិ ឌចតានំ “តេតា”តិ អាចជ្ជេតេត “ព្លតរចា”តិ អញ្ញាធា សត្តតិ អទ្ធាចសេត ចុត្តត្តិ កហិតេ សតិ ចុត្តោ សិយា កម្មា, សត្តតិ អទ្ធាចសេត បច្ចុប្បត្តេ កហិតេ សតិ, សន្ធាយ ឲកឌចតចីធិយា ឲកបច្ចុប្បត្តត្តា “សន្ធាតិ ចិត្តាតី”តិ ឌចតចិត្តាតិ “សហុប្បត្តាតី”តិ ព្លឥំ សហុប្បត្តានំបិ អត្វតាយ ចុត្តំ អាចជ្ជតាឌីតិ បត លហេកឥំ តកហណ្ហត្តិំ សន្ធំ បរស្ស ចិត្តំ ឲកចិត្តយ្យិច កណ្ហត្តិំ តស្មា កាលេកេឌោបិ តត្ថីតិ ឥដ្ឋព្ទំ “តិន្នាតត្យា”តិ ចុត្តំ, កចំ តិន្នានំ បុព្ទេតិចុត្វំ ភាយ សិយាតិ អតីតេ បរិតិន្នុតានំ យក្កុចលិតិ អត្តស្សរណការេល តេសំ អារម្មណក្បតំ តិន្នានំបិ អត្តស្សរតិឃេច តត្វ តេសំ យក្កុចលិតំ អតីតត្តា តិន្នានំបិ បុព្ទេតិចុត្វំ ភាយ ហោតីតិ

“យំ យំ អធិដ្ឋាតី”តិ យំ យំ សនាទិកំ និមិថាតិ។ “យថា យថា អធិដ្ឋាតី”តិ យេន យេន អាវិការាទិកេន បការេន និមិថាតិ។
“បកតិវណ្ណ”ន្តិ បកតិសណ្ឋានំ។ “តស្សេវា”តិ បកតិវណ្ណស្សេវ។ ទេវានំ បសាទេសាមត្ថិ សម្ពន្ធោ។ “អារម្មណ សម្បជ្ជិន្តេ សមត្ថ”ន្តិ អារម្មណស្ស រូបដ្ឋានំ សម្បជ្ជិន្តេ សមត្ថំ។ តទេវ ទេវតាបរិយោកាសត្ថិបិ វុត្តន្តិ សម្ពន្ធោ។ “ទេវតា”តិ ទិព្ពំ។ “បរិច្ឆិន្នា”តិ ឧតុំ សរាគចិត្តំ, ឧតុំ វិរាគចិត្តន្តិអាទិនា បរិច្ឆិន្នត្វា។ “កោធេន និថាមថេមតា”តិ កោធេន កត្វា និថមនថេមន។ សន្តានានុត្តានាកតិកំ សន្តានានុទ្ធានំ អនាគតំ ញាណន្តិ អធិប្បាយោ។ អនាគតេ សត្តទិវសេនា ឧទ្ទិយា ចិត្តចេតសិក ធម្មា ចេតោបរិយញាណស្ស វិសយោតិ កត្វា អនាគតេ សត្តទិវសេនាតិ វុត្តំ។ បដ្ឋាយ បចត្តយានាតិ បិណ្ឌេសសោ។ ឧមម្ហិ ទិវសេ ច អនាគតបក្ខេ សត្តាបិ អារម្មណំ បកតិទានាណស្ស វិសយោតិ កត្វា “វុតីយទិវសតោ បដ្ឋាយា”តិ វុត្តំ។ “ឱតំ”តិ ឱតំ អនាគតំ ញាណំ។ “យថា ចេតំ”តិ យថា ច ឱតំ ឧមម្ហិ កទេច អនាគត ធម្មេ ខាតាតិ។ “អសាធារណកាលថេមតា”តិ អទេញ្ញកទានាណេន អសាធារណ កាលថេមន។ បច្ចុប្បន្នកេថាហិ អញ្ញាញ្ញាណសាធារណោតិ។

សមថកម្មដ្ឋានានុទីបនា និដ្ឋិតា។

១៥១។ វិបស្សនាកម្មដ្ឋានេ “យថាទិដ្ឋំ”តិ សក្កាយទិដ្ឋិយា យថាទិដ្ឋំ។ និច្ចនិមិត្តំ នាម សត្តបុគ្គលាទិនិមិត្តមេវ។ សត្តនិមិត្តញ្ហិ បញ្ញត្តិ ធម្មត្តា ឥណេឥណេ ឥមេវមេសាការេនា សោ ឱវកន្តិ សោ ឱវ តិដ្ឋតីតិអាទិនា និច្ចាការសណ្ឋិតំ ហោតីតិ។ “ធុវនិមិត្ត”ន្តិ ថិរនិមិត្តំ។ ឧភយម្បិ សោ កន្ធេត្វាបិ នស្សតិ, តិដ្ឋេត្វាបិ នស្សតីតិអាទិនា ថិរាការសណ្ឋិតំ សត្តនិមិត្តមេវ។ “សុខនិមិត្ត”ន្តិ ឥណេឥណេ ឥមេវមេសុ វុត្តំ អនាវេនា សុខេនា និត្តេញ្ញា និព្ពុយោតិអាទិនា សុខាការសណ្ឋិតំ សត្តនិមិត្តមេវ។ “អត្តនិមិត្ត”ន្តិ កត្តុំ ឧភន្ធេត្វា កន្ធតិ, ធាតុំ ឧភន្ធេត្វា តិដ្ឋតីតិអាទិនា វសវត្តនាការ សណ្ឋិតំ សត្តនិមិត្តមេវ។ “កិរិយា”តិ កាវនាកិរិយា។

វិមុត្តីតិ វិមុត្តិ។ វិមោចនន្តិ វា វិមុត្តិ។ សីលមេវ វិមុត្តិ សីលវិមុត្តីតិ ឧភយត្ថ ទស្សនេត្វា “និច្ចសីលមេវា”តិអាទិមាហ។ តត្ថ និច្ចសីលមេវ រូបវិសោធនាទិវិសេសនំ អធិដ្ឋាន កិច្ចសាទកត្តា ឧភយ អធិប្បេតន្តិ វុត្តំ “និច្ចសីលមេវា”តិ។ សមាធិ អធិប្បេតោ។ វក្ខតីហិ “វុវិសោបិ សមាធិ ចិត្តវិមុត្តិ នាមា”តិ។ ឱវេនន វិមុត្តិ ឱវនាមាតិ វិមុត្តិ។ ចិត្តស្ស វិមុត្តិ ចិត្តវិមុត្តិ។ សមាធិ ឱវនាតិបិ ទីបេតិ។ វិមុត្តិ វា វិមុត្តិ។ ចិត្តស្ស វិមុត្តិ ចិត្តវិមុត្តិ។ អត្ថនោបន វិមុត្តចិត្តមេវ វុត្តន្តិបិ យុជ្ជតិ។ វិមុត្តិសទ្ទ សម្បត្តេ ហិ សតិ, ចិត្តវិមុត្តិ ឧភន្ធេវ វុត្តតិ។ ន សមាធិវិមុត្តីតិ។ “សោឡស អនវិមំ កត្វា”តិ អទោហិ នុ ទេរា អហ មតីមទក្ខន្តិអាទិនា សុត្តន្តេ អាគតំ សោឡសអនវិមំ វិវិកិច្ឆំ។ “អដ្ឋវិមំ វា កត្វា”តិ សត្ថរិកង្ខតីតិអាទិនា អភិធម្មេ អាគតំ អដ្ឋវិមំ វិវិកិច្ឆំ។ វិសមេហោទុទិដ្ឋិ នាម សត្តានំ រូបត្តិយា អការណេមេវ ការណំ កត្វា កហណទិដ្ឋិ។ “មនសិការវិមនី”តិ អនិច្ចលក្ខណាទីសុ មនសិការវិមនី។ អត្ថុបិលក្ខណា មនសិការោ នាម និច្ចាទិវសេន មនសិការោ។ អធិមាតចិត្តំ នាម ឧក្កាមនាទីនិ។ “មក្កតោ”តិ មក្កការេន។ “អមក្កតោ”តិ អមក្កការេន។ “ទស្សនញ្ញា”តិ ចេតោអធិមាតចិត្តន្តិ អនិច្ចតាទិទស្សនញ្ញា។ តស្សេវ វិមុត្តិនាមាតិ សម្ពន្ធោ។ “សវេមហមលទេតា”តិ ចត្តុសច្ចប្បដិវិជ្ឈកេ សវេមហមលទេតា។ តតុ ទស្សនន្តិ ញាណមេវ។ ឱវិសតិ, ញាណន្តិ វុត្តុ សិទ្ធេ កត្វា ទស្សនសទ្ទេន សហ ញាណទស្សនន្តិ វុត្តន្តិ អាហ “ឱវត្តុថា”តិអាទិ។ “សុខមយាទិវសេនា”តិ សុខមម ទិក្ខមយវសេន។ តត្ថ យថាសុខស្ស បញ្ញត្តិនមម្មស្ស អត្តមត្តទានេន សុខមយញ្ញាណំ នាម។ អត្ថំ ញាណា

អត្ថាត្ថុបស្ស សកាចលក្ខណស្ស ចិត្តតាចសេត ក្ខប្បត្តិ ញាណំ ចិត្តាយឃញ្ញាណំ តាយ៑ “អត្យាតាឌិញាណំបិ”តិ តាយរូប ឆរេខ្ចុ សកាចាត្យាតញ្ញាណ សកាចឌាតតញ្ញាណំបិ៑ “អត្ថបច្ចក្ខញ្ញាណរេចា”តិ អត្ថតា បច្ចក្ខករណញ្ញាណរេច៑ “សព្ពត្ថា”តិ យក្កាយក្កញ្ញាណឝស្សតាឌីសុ សទ្ទោសុ ឲរេតសុ៑ ៦ត្ថ ច ឝសសុ ចិបស្សតាញារេណសុបិ ចិបស្សតា ចចេតត បច្ចក្ខឝស្សតរេច អឆិរេប្បតត្តិ ពត្វា សព្ពត្ថក្កហណំ ពតត្តិ ឌដ្ឋព្ពំ៑ សខ្ខសតញ្ញាណរេតា បដ្ឋាយ ហិ ឝស្សតរេច អឆិរេប្បតំ៑ ត សកាចឌាតតយត្តំ៑ ឃរេតា ចក្ខុតា បស្សត្តរេស្សច សុដ្ឋ បច្ចក្ខរេតា ឝស្សតត្វាយ បុតប្បុត្តិ កាចតា ពខ្ញុំ តាយ ៣ត្ថ ព្ពច្ឆិតព្ពំ រេហាតិ៑

“ឆខ្ញា”តិ សព្ពត ឆខ្ញា៑ អតិច្ចតា ៦ច លក្ខណត្តិ អតិច្ចលក្ខណំ៑ អតិច្ចាតិ ចា សព្ពត ឆខ្ញាតិ លក្ខណត្តិ អតិច្ចលក្ខណត្តិបិ ឃុជ្ជតិ៑ “អកិណ្យាសយ្យបដិប្បីឡាអតាការរេរា”តិ ឃឆា ឝីឈរេសាតាឃំ តឌិឃំ តាចាយ ក្ខន្ធិ ពន្ធត្តិ សាតាចា អកិសព្ពរណត្យក្ខុត អកិណ្យាស្សដ្ឋ បដិប្បីឡាឲតិ៑ ពស្មា, អសតិ អកិសព្ពារេះ តព្ពរេណ ៦ច អរេឆាច្យឃ្យតរេតា៑ អរេឆាច្យឃ្យតត្យាតាចាយ បពតិ កិច្ចំ៑ ក្ខន្ធិ អាទ្ធហតិ អកិសព្ពារ សិទ្ធិ៑ ៦ចរេបចំ ឝីឈរេសារេត សំសាររេះ អត្ថការេចត ក្ខន្ធិ ពលរេតា ពលំ ឌិចសរេតា ឌិចសំ ពន្ធត្តិ បុក្កលំ អឃំ អត្ថការេចា អកិសព្ពរណ ត្យក្ខុត អកិណ្យាស្សដ្ឋ បដិប្បីឡាឲតិ៑ ពស្មា, អសតិ អកិសព្ពារេះ, បច្ចឃរេចករេល្ល ច សតិ, តព្ពរេណ ៦ច ចិបរិណាមតរេតា៑ ចិបរិណាមតត្យាអត្ថកាចស្ស បពតិ កិច្ចំ៑ ក្ខន្ធិពយតិ អកិសព្ពារ សិទ្ធិ៑ ៦ចំ អកិណ្យាសយ្យបដិប្បីឡាអតិ រេចឌិតព្ពំ៑ ៦ត្ថ ច សំសារស្ស ឝីឈរេសាតតា តាយ អត្ថកាចបរិឃាបត្តាតិ តាយ រូបឆខ្ញាតិ បចត្តិតិចត្តិ ឝីឈតា ចុច្ចតិ៑ ៦ត្ថ ច យរណំ ត្យចិធំ សម្មុតិ យរណច្ចា បរេយត្ថ យរណច្ចា៑ ៣ត្ថ សម្មុតិ យរណំ តាយ សម្មុតិ សច្ចក្ខតស្ស សត្តស្ស យរណំ៑ តំ ៦ពកចបរិឃរេត្ត សត្តិស្សតិ៑ បរេយត្ថ យរណំ តាយ បរេយត្ថ សច្ចក្ខតាតិ តាយរូប ឆខ្ញាតិ យរណំ៑ ព្ពឝរេយច ៦ពក្ខុយរណំ, សច្ចយរណំ, សកាចយរណំ រេហាតិ៑ ព្ពយស្មិ ចិបស្សតា ពរេខ្ញ ព្ពឝំ បរេយត្ថ យរណំ ៦ច អតិច្ចតាតិ ច ចុច្ចតិ៑ ឆខ្ញាតិ សុសាតរេក្ខតត្តិ ច សុសាតក្ខុីតិ ច ចុច្ចតីតិ៑ សា ច សុសាតក្ខុយិតាយ សត្តាតិ បដិសន្ធិរេតា បដ្ឋាយ សត្តាតិ អត្យពត្ថតិរេឃច៑ អត្យពត្ថត្តា ច សត្តាតិ បដិសន្ធិរេតា បដ្ឋាយ រេសា តាយ សយរេឃា តត្តិ, ឃត្ថ សត្តា ត យរត្តីតិ៑ ព្ពឝច្ចា អត្យពត្ថតិ សត្តាតិ អកិណ្យាសយ្យបដិប្បីឡាអតរេច រេហាតិ៑ រេតសំ សព្ពីរិឃាបរេឆសុ ឌីចិតស្ស ច អក្កបច្ចក្កាតច្ចា កាឃចឌីយរេតា ពខ្ញាតច្ចា សព្ពាឆបត្តិរេតា៑ អចសចត្តតាការេរា បត អកិសព្ពារ ត្យក្ខុ អកិណ្យាបច្ចត្យកចត្តាតិ បិករេដិរេឃច៑ ចសចត្តរេតហិ សតិ, អកិសព្ពរណ កិច្ចស្ស ព្ពការេសា តត្តិ៑ ចសចត្តរេតរេតច ឃចិន្តិ តស្ស កិច្ចស្ស សយ្យជ្ជតរេតា៑ រេលាកស្មិត្យាសព្ពំបិ អកិសព្ពារ កិច្ចំ តាយ អត្តយរេសា អស្សាសតបស្សាសត កិច្ចំ ក្ខបិឌាឃ ឆខ្ញាតិ ចសចត្តតាកាចរេតា ពរេរាត្តីតិ៑

អតិច្ចស្ស ឆខ្ញស្ស អត្យអត្យបស្សតាតិ សព្ពុរេត្ត៑ “អត្យអត្យបស្សតា”តិ ច ញាណចក្ខុតា បុតប្បុតំ តិន្ញាឃតា ព្ពរេលាកតា៑ “ឆខ្ញាតិ”តិ បច្ចាក្ខុត្ត ឆខ្ញាតិ៑ “ឃត្ថ ឃត្ថា”តិ ឃស្មិំ ឃស្មិំ សរីររេក្ក៑ “បុរាណ ឆខ្ញាតិ”តិ បុរាណាតិ បិត្យត្យាតាតិ, ចឌ្ឍិតាតច្ចា ឆខ្ញរេកាដ្ឋាសាតិ អត្តរឆាតិ ចរេឃា ចុច្ចតិ៑ ចិបស្សតា ពខ្ញុំ បត្វា ពលិកចរេសត ៦ពរេកឆខ្ញចិកាកចរេសត ច អត្យបស្សតា កិច្ចំ តត្តិតិ អាហ “សម្មុហ សត្តតិចរេសត បតា”តិ៑ ៦ពរេកឆខ្ញចិកាកចរេសត អត្យបស្សតាបិ បត បពតិឃា សុបិករេដសុ ចិត្តរេចឝតាឌីសុ ព្ពច្ឆិតព្ពារេឃច៑ “អតិច្ចតាឃ បរេយារេកាឌី”តិ តរេតា ក្ខត្តុរិ អតិច្ចតា តាយ តត្តិតិ អឆិប្បារេឃា៑ ឆខ្ញាតិ តឆា តឆា កាឃិតព្ពប្បការេរា តាយ បច្ចាក្ខុត្ត ‘អតិច្ចរេតា, ត្យក្ខុរេតា, ររេាករេតា, ពណ្ឌរេតា, សល្លរេតា, អឈរេតា, អាពាឆរេតា, តិអាឌិតា ចុរេត្តា កាឃិតព្ពប្បការេរា៑ តស្ស សយត្យបស្សតាញាណំ កឃញាណំ៑ ៦រេតត អបិឃត្យក្ខុ សំសារ ត្យក្ខុកឹរុរេកហិ ឌរេតហិ កាឃិតព្ពាត្តិ កឃំ៑ រេត ចា កាឃត្តិ ៦តស្មាតិ កឃំ៑ កឃស្ស សយត្យ បស្សតាញាណំ កឃញាណត្តិ

ឋ្លយមត្ថំ ធនស្សតិ។ "កិញ្ចិកម្មវត្ថុំ"តិ និហញ្ញញ្ញានីកំ កម្មវត្ថុំ។ "បដិស្សរណោ"តិ ក្ហាលោណានីពេ បដិស្សរណោ។ "តេសំ"តិ កិច្ចភសកាវាតំ ធម្មានំ។ "តេហី"តិ កិច្ចភសការេវហិ។ ឧក្កណ្ឋិតា ភាយ ចិត្តស្ស ចិវឌ្ឍតា ភិក្ខុយាភិយុលតា។ "ចត្តាលីសាយ អាការេហី"តិ បញ្ចក្ខន្ធេ 'អនិច្ចតោ, ទុក្ខតោ, រោគតោ, គណ្ឌតោ, សល្លតោ, អឃតោ, អាពាធតោ, បរតោ, បលោកតោ, ឦតិតោ, ឧបទ្ទវតោ, ភយតោ, ឧបសគ្គតោ, ចលតោ, បភង្គុតោ, អទ្ធុវតោ, អតាណតោ, អលេណតោ, អសរណតោ, រិត្តតោ, តុច្ឆតោ, សុញ្ញតោ, អនត្តតោ, អាទីនវតោ, វិបរិណាម ធម្មតោ, អសារកតោ, អឃមូលតោ, វធកតោ, វិភវតោ, សាសវតោ, សង្ខតតោ, មារាមិសតោ, ជាតិធម្មតោ, ជរាធម្មតោ, ព្យាធិធម្មតោ, មរណធម្មតោ, សោកបរិទេវធម្មតោ, ទុក្ខទោមនស្ស ធម្មតោ, ឧបាយាស ធម្មតោ, សំកិលេសិក ធម្មតោ, បស្សន្តោ សុញ្ញតោ លោកំ អវេក្ខតីតិ ឯវំ យថានិទ្ទេសេ យោឈបញ្ញត្តិទ្ទេសេ អាការេហិ ចត្តាលីសាយ អាការេហិ។ តត្ថ បញ្ចក្ខន្ធេ អនិច្ចតោ បស្សន្តោតិអាទីនា យោជេតព្ពំ។ "អនិច្ចតោ"តិ ច អនិច្ចាការតោតិ អត្ថោ។ សព្ពេបិ បញ្ចក្ខន្ធា អនិច្ចា ឯវាតិ បស្សន្តោតិ វុត្តំ ហោតិ។ ឯសំ បន អនិច្ចតោ បស្សន្តោ សុញ្ញតោ លោកំ អវេក្ខតីតិ។ និច្ចរូល សុញ្ញតាយ សុញ្ញតោ បញ្ចក្ខន្ធក្វំ លោកំ អវេក្ខតិ។ សេសបទេសុបិ ឯសេវ នយោ។ តត្ថ "អនិច្ចា ឯវា"តិ បដិសន្ធិក្ខណតោ បដ្ឋាយ ឃគាកតានិ យនោ ធម្មត្តា អនិច្ចា ឯវ។ "ទុក្ខា ឯវា"តិ អនិច្ច ធម្មត្តាឃេវ ទុក្ខា ឯវ។ ឃគនិច្ចំ, តំ ទុក្ខំតិហិ វុត្តំ។ ទុក្ខ សច្ចធម្មត្តា វា។ "រោគា ឯវា"តិ រោគជាតិកត្តា រោគា ឯវ។ ឃេហិ កោចិ លោកេ វក្កុ រោគានីកា អនេកសហស្សា រោគា ភាយ សន្ធិស្សន្តិ។ សព្ពេតេ ឋ្លយបញ្ចក្ខន្ធា ឯវ។ ឋ្លតោ អញ្ញាកោចិ រោគោ ភាយ នត្ថិ។ តស្មា តេ ឯកន្តេន រោគជាតិកា ឯវាតិ។ អបិ ច, ទុក្ខសច្ច ធម្មត្តាតីហិ ទុក្ខតាហិ ចតូហិ ទុក្ខធម្មេហិ ច អភិណ្ហបដិបីឡិតត្តា វុឌ្ឍិតធម្មេន រោគា ឯវ។ តត្ថ "តីហិ ទុក្ខតាហី"តិ ទុក្ខទុក្ខតា សង្ខារ ទុក្ខតា វិបរិណាម ទុក្ខតាតិ ឋ្លយាហិ តីហិទុក្ខតាហិ។ "ចតូហិ ទុក្ខធម្មេហី"តិ ទុក្ខស្ស បីឡនដ្ឋោ, សង្ខតដ្ឋោ, សន្តាបដ្ឋោ, វិបរិណាមដ្ឋោ,តិ ឋ្លយេហិ ចតូហិ ទុក្ខធម្មេហិ។ ទុក្ខ កិច្ចេហីតិ អត្ថោ។ ឯវតយោ គណ្ឌានីសុ។ តត្ថ គណ្ឌាភាយ បីឡនកាពាធោ។ សល្លំ ភាយ វិជ្ឈនដ្ឋេន កិលេស សល្លាទំ ទុក្ខសល្លាទំ អឃត្តិ អនិទព្ពកំ។ ឋ្លយេ ច ឃត្វា វិបត្តិបរិយោសានត្តា អនិទព្ពកា ឯវ ហោន្តិ។ សព្ពាសម្បត្តិយោ វិបត្តិបរិយោសានាតិ ហិ វុត្តំ។ អវិស្សាសិកដ្ឋេន បរោ ឯវ។ ន ហិ តេ ឯវំ មម, ឯសោ ហមស្មិ, ឯសោ មេ អត្តាតិ ឯវំ វិស្សាសំ អរហន្តិ។ តថា វិស្សាសំ ករោន្តស្ស នានាទុក្ខេហិ និច្ចំ វិហិំសនតោ។ បដិសន្ធិតោ បដ្ឋាយ ឃគាកតានិ បលុជ្ជនធម្មត្តា បលោកធម្មា ឯវ។ "ឦតី"តិ អនត្ថាវហោ វុច្ចតិ។ ឧត្តា អនត្ថាវហ ជាតិកា ឯវាតិ វុត្តំ ហោតិ។ អញ្ញាកាចំ ឧបកត្វា ទុតត្តា វិពាធកត្តា ឧបទ្ទវា ឯវ។ ភាយិតព្ពត្តា ភយា ឯវ។ អនត្ថា ឯវ សយាភា អញ្ញាកាចំ ឧបកត្វា សន្ធតោ លគ្គតោ ទុទ្ធា ចយតោ ឧបសគ្គា ឯវ។ និច្ចកាលំ លោកធម្មេហិ ចលតត្តា វិបក្ខិតត្តា ចលិឯវ។ ភាតព្យាការេន ភញ្ជនធម្មត្តា បភង្គុនោ ឯវ។ ឧណយត្តមិ អធិវត្តា អទ្ធុវា ឯវ។ ជរាមរណាទិតោ អបិឃចិតិបតភាទិតោ ភយតោ តាយតិ រក្ខតីតិ តាណំ។ តេ ច ឧត្តា កស្សចិតាណា ន ហោន្តិ។ តេសញ្ច កិញ្ចិតាណំ ភាយ នត្ថិ។ តស្មា អតាណា ឯវ។ ភយតោ និវុកា ជនា លីយន្តិ និលីយន្តិ ឯត្ថាតិ លេណំ។ តេ ច កស្សចិលេណា ន ហោន្តិ។ តេសញ្ច កិញ្ចិលេណំ ភាយ នត្ថិ។ តស្មា អលេណា ឯវ។ ភយំ សរតិហិំសតីតិ សរណំ។ តេ ច កស្សចិសរណំ ន ហោន្តិ។ តេសញ្ច កិញ្ចិសរណំ ភាយ នត្ថិ។ តស្មា អសរណា ឯវ។ និច្ចតាទីហិ សន្តេហិ សោភណាទ្យហិ សន្តេសោ រហិតត្តា តុច្ឆត្តា សុញ្ញតាទិត្តា ឯវ។ តុច្ឆា ឯវ។ សុញ្ញា ឯវ។ អត្តា វុច្ចតិ ឃស្សកស្សចិ កោចិ សារត្ថតោ បដិស្សរណោ។ តេ សយញ្ច កស្សចិ អត្តាន ហោន្តិ។ អត្តនោ ច កោចិ អត្តាភាយ នត្ថិ។ តស្មា អនត្តា ឯវ។ អនិច្ចតាទីហិ អាទីនវេហិ ទោសេហិ សម្បយុត្តត្តា អាទីនវា ឯវ។ វិបរិណាម សភាវត្តា វិបរិណាមា ឯវ។ សារក្ខតស្ស កស្សចិ អភិជ្ឈាតស្ស អភាវា អសារា ឯវ។ អឃស្ស សន្តតិទុក្ខកស្ស បតិដ្ឋានត្តា អឃមូលា ឯវ។ តេ សំ យទោ ធម្មសមុដ្ឋិតោ ហុត្វា តេភ យទោសទ្ធេភ យទោវុធេភ សំសារេ

សត្តានំ និច្ចំ ឃាតកត្តា ជីវិតិន្ទ្រិយុបច្ឆេទកត្តា វធកា វុចៈ និច្ចំ លោហិត ចុណ្ណិចិកតត្តា វិកចា វុចៈ អាយចេហិ បរិគ្គហិតត្តា សាយចា វុចៈ និច្ចកាលំ បច្ចយាយត្តវុត្តិកត្តា សន្តតា វុចៈ កិលេសយានវច្ឆយានានំ អាយិសាហារត្តា យានាយិសា វុចៈ អតិច្ឆត្តសេវ្វច សតោ ចក្ខុនោកាទិកាចេត អបិយកចាទិកាចេត ជាតសកាចត្តា ជាតិសម្ពា វុចៈ អតិច្ឆត្តសេវ្វច សតោ ហាយតយនណសកាចត្តា ជនាយនណ សម្ពា វុចៈ សោកាទីនំ ចត្ថុការចេត ឆានណត្តា សោកាទិ សម្ពា វុចៈ តណ្ហា សំកិលេស ជិជ្ជិ សំកិលេស ទុច្ចរិត សំកិលេសេហិ និយុត្តត្តា សំកិលេសិក សម្ពា វុចាតិៈ ឯតេ វុត្តំ “ចត្តារីសាយ អាការេហី”តិៈ “បដិសន្តានចសេតា”តិ បរិចិយំសតចសេត ៈ“និកត្តិយា”តិ និកត្តិតណ្ហាយៈ “បរិយាជិន្នាយា”តិ សុក្កកាចបត្តាយៈ “កយញ្ចា”តិ កយនោកាណចសេត ជ្ជបក្ខំ ឆត្តុបក្ខញ្ចាៈ

លេនេក អត្តជីចា នាម សត្តានំ អញ្ញត្ត សម្ពុសុ សារសម្ពា ហោន្តិៈ តេសុ វិកតេសុ សេសសម្ពា និស្សត្ត និជ្ជីចកានំ បត្វា ខេបក្កតា កចចនក្កតាតិ លេកស្ស អភិយានោៈ តេ ច អត្តជីចា នាម សន្តសោ នត្ថីតិ ជិនេជ្ជ លនេន្តសុ កចចនកាចសស្សនំ អត្តជីច សុញ្ញតា សស្សនំ នាមៈ “វិបុច្ចុយានោ”តិ វុតេត វិបុច្ចីតិតិ វិនយានក្កតិ អត្ថំ សស្សតិៈ វិបុច្ចត្តិ វុតេនាតិ វិនយានក្កតិបិ ឃុជ្ជតិៈ “និមិត្តានី”តិ

វិបល្លាសសម្ពុហិ និម្ពិតានិ និច្ចនិមិត្ត សុខនិមិត្ត អត្តនិមិត្ត ជីវនិមិត្តានិៈ សត្ត បុគ្គល ឥត្ថិ បុរិស ហត្ថ បាទ សីស កិចាទីនិ និមិត្តានិ ចៈ តត្ថ សន្តានានំ ពលិក សម្ពត្តា អនិច្ចានំយេច សតំ សត្តតិ ឈនេត បដិច្ឆន្នត្តា ហិយ្យោបិ សោ វុច, អជ្ជបិ សោ វុចាតិអាទិនា និច្ចាការេន

ឧបដ្ឋានំ និច្ចនិមិត្តំ នាមៈ កិលេសបរលេហិ បរិគ្គហិតត្តា អសុខានំយេច សតំ អវិជ្ជាយ បដិច្ឆន្នត្តា ឋានំ ឋាដ្ឋំ, គត្តំ, យតាបំ, បិឃនុប,

ត្តិអាទិនា សុខាការេន ឧបដ្ឋានំ សុខនិមិត្តំ នាមៈ កឃនេដ្ឋន អនេលយនេដ្ឋន ទុក្ខានំបិ សតំ តានេយច បដិច្ឆន្នត្តា ឋានំ សុពំ, និច្ចុឃំ, នេលយំ,

សាតនុប, ត្តិអាទិនា សុតាការេន ឧបដ្ឋានំ សុតនិមិត្តំ នាមៈ បច្ចយា យត្តវុត្តិកត្តា បច្ចយេត វិតា នេចលំ អត្តនោ ចសាយត្តវុត្តិតា

កាចនោ អនត្តានំយេច សតំ អត្តនោ ឋានាចសេត ករោតិ, គនេឆតិ, និនេត្តតិ, គត្តំ ឋានេត្តា គន្ថតិ, ផាត្វំ ឋានេត្តា តិដ្ឋតី, តិអាទិនា

ចសចត្តតាការេន ឧបដ្ឋានំ អត្តនិមិត្តំ នាមៈ តថា សនេត្តានាម សត្តានំបិ ជីចតិ, យានំបិ ជីចតិ, សំចច្ឆនំបិ ជីចតីតិអាទិនា ជីចាការេន

ឧបដ្ឋានំ ជីចនិមិត្តំ នាមៈ តត្រ ចេតន អត្តនោ ឋានាចសេត ករោតីតិអាទីសុ ឋានានាម តណ្ហាចាលនេន្តា ចាៈ តន្រកឃបិ និត្តសបញ្ញត្តិៈ

ករណញ្ចា នាម កាយិកក្រិយាក្កតានំ និត្តជនុបកលិបិនំ បចត្តិនិសេសោៈ វុចញ្ញសតិ តេសំ និត្តចសេត បចត្តត្តា អត្តនោ ឋានាចសេត

ករោតីតិ ឋានំ អភិសម្ពុចិន្នជ្ជំ ន ហោតីតិៈ ន ន ហោតិៈ អត្តនោតិ ច ករោតីតិ ច វុត្តត្តាៈ ន ហិ អត្តានាម អត្ថិ, យោ អត្តនោតិ

វុច្ចេយ្យៈ ន ច កត្តានាម អត្ថិ, យោ ករោតីតិ វុច្ចេយ្យៈ ឋានញ្ច បន តស្មិំ សមយេ បចត្តំ លន្ធបញ្ញកេយេច អត្តាតិ ច កត្តាតិ ច គហេត្វា

អត្តនោតិ ច ករោតីតិ ច វុត្តំៈ “អចស្សយោ ហោតី”តិ បតិដ្ឋា ហោតិៈ “និសម្ពិត្វា”តិ ញាណេន អត្ថនិសានបត្វាៈ សកាចនោ

និជ្ជយានានិ ន ហោន្តីតិ ទស្សនញាណេន និតិច្ឆយំ បរិបត្វាតិ វុត្តំ ហោតិៈ កាចទស្សនំ នាម សោកទុក្ខាទីនំ អកាចទស្សនំៈ

“តំ តំ ឈនវិនិច្ឆជ្ជនចសេតា”តិ សម្ពុហសត្តតិ ឈនានីនំ និក្ខន លិក្ខនចសេតៈ តត្ថ សម្ពុហឈននិក្ខនំ អាទិនោតា សម្ពុចចត្តានញាណកិច្ចំៈ

តទា អត្តទិដ្ឋិ និក្កម្ពិតា ហោតិៈ ជីចទិដ្ឋិ ច នាម សុញ្ញយតនា អត្តទិដ្ឋិ វុច ចុច្ចតិៈ យគ្គល្លំ បត្វា វុច តន្រកឃំបិ សន្តសោ សម្ពុច្ឆិន្នតីតិ

ឧដ្ឋត្វាៈ “បលិហិតពុលស្សា”តិ បតិ្តពុលស្សៈ

“បាតិបោក្ខ”ន្តិ ឯត្ថ “បតី”តិ បេដ្ឋកោ វុច្ចតិៈ “មុខ”តិ មូលការណំៈ បតិ ច សោ មុខញ្ចាតិ បតិមុខំៈ បតិមុខមេច បាតិមោក្ខន្តិ ឋាយបត្វំ

ជនេស្សេន្តោ "តំ ហិ"តិអាឌិយាហ។ សព្ពលោកិយសីលានិ តាយ ចតុបារិសុទ្ធិសីលានិ។ តេសំ យទេត្ថ "ទេវ៉ាកត្វា"តិ ទេវ៉ាកសីលត្វា។ "តទេបចា"តិ ចិតយបញ្ញត្តិសីលទេបច +។ "ទេយសំ ឆយ្ហាតំ"តិ ក្ខន្ធ ឃដ្ឋស្សច្ចានិ ឆយ្ហាតំ។ "ចិបត្តិតានិ តាយា"តិ ចិបក្កិណ្ណានិ តាយាតិ អធិប្បាយោ។ តេតាហ "លោលោតិ តាយា"តិ។ "តឥត្ថុតន្ត្វា"តិ តានិចិបត្តិតានិ ព្ពត្ថ្រៃយានិ អត្ថុកតា។ "ត្យុទ្ធប្បដិក្ខុទេដ្ឋហិ"តិ ត្យុទ្ធេតកកចតា

បដិទេក្កានិតេហិ គីចារិតេហិ។ "មិច្ឆាបទោយាទោហី"តិ អដ្ឋក្ខុលទ្ធសតកទេមហិ ទេចច ឲកចិំសតិអទេតសតកទេមហិ ច។ "តិចិឆក្ខហតចត្វូហី"តិ បច្ចយប្បដិទេសចតច្ចា, សាមត្ថប្បតច្ចា, ព្ពុទិយា បឆ សត្ថិស្សិតច្ចាតិ ព្ពុទេមហិ តិចិទេឆហិ ក្ខហតចត្វូហិ។ តិចិទេឆហិ អច្ឆុទិយ កមុចិឆាទេតហីតិ

ត្យុត្តំ ទេហាតិ។ បរិសុទ្ធញ្ញីតិ បរិសុទ្ធិ។ បរិសុទ្ធិ ឲច បារិសុទ្ធិ។ "សទេមាហស្សា"តិ ឆាតុមតសិការាឌីសុ សមុយ្ហតស្ស។ "ទោកឆស្សា"តិ

សទេមាហត្តាទេមច បច្ចទេមសុ កត្តគិក្កិត្តកា កស្សចិយ ទោកឆស្ស, អភិកច្ចស្ស។ "មឥស្សា"តិ លិកសក្ការា ជិម្ហលកស្ស មាតមឥស្ស។

"បមាឥស្សា"តិ ក្ខសទេលសុ ឆទេមុសុ បមាឥស្ស ឃដ្ឋស្សច្ចស្ស។ តំ តំ បទោយាឌត មរិយាទោ តាយ ចិចរបច្ចទេយ តាច សិតប្បដិឈាតាឌិទេកា បទោយាឌតមរិយាទោ។ "មរិយាទោ"តិ ច យាចទេចចាតិ បទេឥត ឥស្សិទេតា សិតប្បដិឈាតាឌិទេកា ចិចរប្បទោយាឌត បរិទេច្ឆទោ។ ទេសា ច

ចិចរបច្ចទេយ សទេមាហាឌិទេក សាចជ្ជបទេក្ក អបតតត្វាយ ឆបិទេតា។ ទេតត ត្យុត្តំ "សទេមាហស្ស ទោកឆស្ស មឥស្ស បមាឥស្ស បហាតត្វំ"តិ។ ឲសតទោយា បិណ្ឌបាតបច្ចយាឌីសុបិ។ ឲទេតត បច្ចទេចក្កតាបាទេឆសុ អយមទេត្វា ឥស្សិទេតា។ ព្ពុឆ ភិក្ខុ ចិចរំ បដិទេសចតិ យាចទេឥច សិតស្ស

បដិឈាតាយ ក្ខញ្ហស្ស បដិឈាតាយាតិអាឌីសុ យាចទេឥច សិតស្ស បដិឈាតាយ បដិទេសចតិ។ ត តទេតា ក្ខត្តទិ សទេមាហត្វាយ ទោកឆត្វាយ

មឥត្វាយ បមាឥត្វាយ បដិទេសចតីតិអាឌិ។ ឲចច្ចាសតិ, ឃំ ចិចរំ បដិទេសចត្តស្ស សទេមាហទោកឆមឥប្បមាឥា ក្ខប្បជ្ជត្តិ។ តំ ត ទេសចិតព្ពំ។

ព្ពុតរំ ទេសចិតព្ពត្តិ ឥស្សិតំ ទេហាតីតិ។

"បច្ចត្តសការេចា"តិ បទេច្ចកសការេចា។ "ការិយសង្ហាតំ"តិ កាតព្ពំ អភិតិប្បាទេឥតព្ពត្តិ ការិយំ។ អាសត្តប្បលំ ទេតតាហ "អក្កិស្សឆ្នូទេយាចិយា"តិ។ អាសត្តការេណំ បឥដ្ឋាតំ តាយ អក្កិការទេកា ចិយ។ បឌ្ឍតិ កច្ឆតិ បចត្តតិ ផលំ ឲទេតតាតិ បឥំ។ តិដ្ឋតិ ផលំ ឲត្វាតិ

ឆាតំ។ ក្ខភយំបិ ការេណា បរិយាទោយា ឲច។ ទេតត អតិស្សមទេត្វាបិ សិជ្ឈតីតិ អាហ "អាសត្តការេណំ"តិ។ "សទ្ធិ សញ្ញា ចិត្ត ចិបល្លាទេសហី"តិ

ឌិដ្ឋិសប្បយុទេត្តហីតិ អធិប្បាយោ។ ឌិដ្ឋិចិប្បយុត្តា បត សញ្ញា ចិត្ត ចិបល្លាសា ចិក្កមគ្គិតុំ សទេក្កាតីតិ ត ចត្តព្ពា។ "សាសត ឆទេមុ"តិ

អតត្តលក្កណា សុត្តត្តាឌិទេក សុញ្ញាត ឆមុប្បដិសំយុទេត្ត ទេឥសតាឆទេមុ។ "ឌិដ្ឋិចិបល្លាទេសា ចិក្កមគ្គិទេតា"តិ តាឌិសំ ឆមុទេឥសតំ សុត្វា ទេឥសទេក សត្វទិ

ច ទេឥសិទេត ឆទេមុ ច សទ្ធិ បដិលភិត្វា សច្ចទេមច កកចា អាហ, អហំ បត ឲតំ មម, ឲទេសាហមស្មិ, ឲទេសា ទេម អត្តា,តិ កញ្ហាមិ, មិច្ឆាចតាយំ

មមការេហាតិ ឲចំ ចិក្កមគ្គិទេតា ទេហាតិ។ តទេតា បដ្ឋាយ ឲទេសា ទេម អត្តាតិ ចឥទេត្តាបិ ឌិដ្ឋិសប្បយុត្តចិទេត្តត ត ចឥតិ។ ឌិដ្ឋិចិប្បយុត្តចិទេត្តត

ឲច ចឥតីតិ អធិប្បាយោ។ ព្ពុឥមត ឥព្វហក្កាហ ចិក្កមគ្គតមត្តំ ឲច ។ ត អត្តឥស្សត ចិក្កមគ្គតំ។ តំ បត ឆមុចចត្វាតញ្ញាណេលា សិទេទ្ធ ឲច

សិជ្ឈតីតិបិ ចឥត្តិ។ ចតុត្ថ អាហារាតំ ចទេសត ចតុឆា តាមទ្នុបំ បរិក្កទេហតព្ពទេមច។ កម្ពា, ចត្តាទេរា អាហាទេរ បរិក្កទេហត្វា ទេតទេក្វច

លក្កណត្តយំ សមតុបស្សត្តស្ស អទេត្ត លោក្ខុត្តទេញ្ញាណឥស្សតប្បដិលភកិច្ចស្ស សិទ្ធត្តាតិ អធិប្បាយោ។ បច្ចាឆាតិអាឌីសុ ឲសតទោយា។

អាឌិកមុំកាតំ អចិសទេយា, ចិសុំ ចិសុំ លក្កណ ទេសាឌីហិ បរិក្កទេហតុំ អសក្កុទេណ្យត្តា។ បរិក្កហទេណ សទេក្កាត្តស្សបិ ចិបស្សតា កទេមុ ចិសុំ ចិសុំ

បស្សិតុំ អសក្កុទេណ្យត្តា ច។ តឆាហិ ចក្កតិ "កលាបចទេសត សំលិបិត្វា"តិ។ "អញ្ញាស្ស កស្សចី"តិ អត្តឌីចាឌិកស្ស។ ទេសា កទេរាតិ

ក្ខសលាក្ខសលំ កមុំ។ ទេសា បដិសំទេចទេឥតិ កចត្តុំ បត្វា តព្ពិបាកំ។ សំសទេតិ កចទេតា កចំ។ សន្ធាចតិ កមុទេចទោក លិទេត្វា។ សុទេទ្ធ តាទេម ឲច

ចា ទ្នូទេប ឲច ចា ព្រហាត្យាបិរាតំ អភាចឥស្សតទេតាតិ ទេយាឌតា។ បុក្កលសត្តាតំ ក្រិយាទេយាតិ សគ្គីតាតិ ចិក្កទេហា។ "អត្តាតិ បចត្តា

ឋិតី”តិ ការក ឋិតិ។ “ថនត្តា កិតិចេមចេនតា”តិ សទ្ធា, បុគ្គលោ, តិអាទិ វោហារស្ស សង្ខាតេតា តស្ស អត្តភាវតា សត្តបុគ្គលាទិកោបិ សភាវតោ អត្ថិភាវោ។ សោ នត្ថីតិ ឯវំ ទស្សំ ហទយេ សន្និដ្ឋានកេន វសេន “អតិសាវតនញ្ញា”តិ វោហារ បញ្ញត្តិមត្ត អដ្ឋត្វា តំ អតិក្កមិត្វា បញ្ញត្តិំ សត្តាទិភាវេន គហណញ្ញាតិ អធិប្បាយោ។

“កម្មចិត្តោតុកាហារវសេនា”តិ ឯត្ថ គការោ សន្ធិវសេន អាគមោ។ កម្មវសេន ចិត្តវសេន ឧតុវសេន អាហារវសេនាតិ អត្ថោ។ អនុរូបានំ បច្ចយានំ សាមគ្គីតិ វិគ្គហោ។ “អញ្ញថា បវត្តិយា”តិ អញ្ញេន បការេន បវត្តនស្ស។ “ហេតុសម្ភារបច្ចយេហី”តិ ហេតុបច្ចយ សម្ភារបច្ចយេហិ។ ជនក បច្ចយា ហេតុបច្ចយា នាម។ បរិវារបច្ចយា សម្ភារបច្ចយា នាម។ “កម្មុប្បវត្តិយា”តិ កម្មុប្បវត្តិតោ។ “វិបាកប្បវត្តិយា”តិ វិបាកប្បវត្តិតោ។ ឯកស្ស សត្តស្ស អនមតគ្គេ សំសារេ សំសរន្តស្ស រូបកាយោបិ អត្ថិ នាមកាយោបិ អត្ថិ។ តថា អញ្ញោ កោចិ ការកោ នាម នត្ថិ។ ឯត្ថ ច កាយា បញ្ចវោការេ សំសរន្តស្ស ឯកតោ បវត្តន្តិ។ អសញ្ញសត្តេ សំសរន្តស្ស រូបកាយោ ឯវ បវត្តតិ។ សោ ឯវ តត្ថ ឯកោ សត្តោតិ សង្គយ្ហន្តិ។ អរូបេ សំសរន្តស្ស នាម កាយោ ឯវ បវត្តតិ។ សោ ឯវ តត្ថ ឯកោ សត្តោតិ សង្គយ្ហន្តិ។ “សង្គយ្ហន្តី”តិ ច បញ្ញត្តិមត្តំ គណ្ហន្តីតិ អធិប្បាយោ។ តេសុ ច កាយេសុ រូបកាយេ ចុតិ បដិសន្ធីនំ អញ្ញមញ្ញំ អនន្តរ បច្ចយតា នាម នត្ថិ។ ឯកមេកស្មិំ ភវេ ឯកមេកោ ហុត្វា ចុតិកាលេ ភិជ្ជតិ។ រូបសន្តតិ ឆិជ្ជតិ។ បដិសន្ធិរូបេន សហ បច្ចយ បច្ចយុប្បន្នតា បនេត្ថ នប្បវត្តតិ។ នាម កាយេ បន ចុតិ បដិសន្ធីនំ អញ្ញមញ្ញំ អនន្តរបច្ចយតា អត្ថិ។ ចុតិកាលេបិ នាមសន្តតិ ន ឆិជ្ជតិ។ បដិសន្ធិ នាមេន សហ បច្ចយ បច្ចយុប្បន្នតា បនេត្ថ បវត្តតិយេវ។ តត្ថ បដិច្ចសមុប្បាទ កុសលោ កិច្ច បដិច្ចសមុប្បាទញាណេន ញត្វា ឯកស្មិំ ខណេ ឯកស្ស សត្តស្ស បវត្តិំ បស្សន្តោ សត្តំ នាម ន បស្សតិ។ បុគ្គលំ នាម ន បស្សតិ។ អហន្តិបិ ន បស្សតិ។ បរោតិបិ ន បស្សតិ។ អហំ អតីតេសុ ខណេសុ អហោសិន្តិបិ ន បស្សតិ។ ឥមស្មិំ ខណេ អស្មីតិបិ ន បស្សតិ។ អនាគតេសុ ភវិស្សាមីតិបិ ន បស្សតិ។ អថ ខោ អវិជ្ជា បច្ចយា សង្ខារា បវត្តន្តិ។ សង្ខារ បច្ចយា វិញ្ញាណំ បវត្តតីតិអាទិនា នយេន នាមរូប ធម្មានំ ហេតុផល បរម្បរវសេន អវិច្ឆេទប្បវត្តិមេវ បស្សតិ។ ឯកស្មិំ ខណេ បវត្តិំ បស្សន្តោ សតិ, អនមតគ្គេសំសារេ អនន្តេសុ ខណេសុ តស្ស សត្តស្ស បវត្តិ ឦទិសា ឯវ ហោតិ តត្ថាបិ ឯវមេវ, តត្ថាបិ ឯវមេវាតិ។ ឯវំ តស្ស សោឡសវិធា កង្ខា បហីយតីតិ ទស្សេតុំ “បស្សន្តោ អនមតគ្គេ សំសារេ”តិអាទិមាហ។ តត្ថ កតមា សោឡសវិធា កង្ខាតិ។ អហោសិំ នុ ខោ អហំ អតីតមទ្ធានំ។ ន នុ ខោ អហោសិំ។ កិំ នុ ខោ អហោសិំ។ កថំ នុ ខោ អហោសិំ។ កិំ ហុត្វា កិំ អហោសិំ នុ ខោ អហំ អតីតមទ្ធានន្តិ ឯវំ បុព្ពន្តេ បញ្ចវិធា កង្ខា វុត្តា។ ភវិស្សាមិ នុ ខោ អហំ អនាគតមទ្ធានំ។ ន នុ ខោ ភវិស្សាមិ។ កិំ នុ ខោ ភវិស្សាមិ។ កថំ នុ ខោ ភវិស្សាមិ។ កិំ ហុត្វា កិំ ភវិស្សាមិ នុ ខោ អហំ អនាគតមទ្ធានន្តិ ឯវំ អបរន្តេ បញ្ចវិធា កង្ខា វុត្តា។ អហំ នុ ខោ ស្មិ។ នោ នុ ខោ ស្មិ។ កិន្នុ ខោ ស្មិ។ កថំ នុ ខោ ស្មិ។ អហំ នុ ខោ សត្តោ កុតោ អាគតោ។ សោ កុហិំ គាមី ភវិស្សតីតិ ឯវំ បច្ចុប្បន្នេ ឆព្ពិធា កង្ខា វុត្តា។ ឥមា សោឡសវិធា កង្ខាតិ។ តត្ថ អហោសិំ នុ ខោ, ន នុ ខោ អហោសិន្តិ ទុវិធា បវត្តិយា អតីតកាលេ អត្តនោ អត្ថិ នត្ថិភាវំ កង្ខតិ។ សចេ អត្ថិ, កិំ នុ ខោ អហោសិន្តិ កង្ខតិ។ កេនចិ ហេតុនា បច្ចយេន វា អហោសិំ។ កេនចិ ឥដ្ឋិមត្តេន វា និម្មិតោ អហោសិំ។ អហេតុ អបច្ចយា វា អនិម្មិតោ វា សយំជាតោ អហោសិន្តិ អត្ថោ។ យទិ តេសុបការេសុ អញ្ញតរេន អហោសិំ។ កថំ នុ ខោ អហោសិំ។ អបទកោ វា អហោសិំ។ ទ្វិបទកោ វា។ ចតុប្បទកោ វា។ ពហុប្បទកោ វា។ រូបី វា។ អរូបី វា។ សញ្ញី វា។ អសញ្ញី វា។ ឥច្ចាទិ។ អថ តេសុ អបទកាទីសុ អញ្ញតរោ អហំ អហោសិំ។ កិំ ហុត្វា កិំ អហោសិំ។ បឋមភវេ កិំ ហុត្វា ទុតិយ ភវាទីសុ កិំ អហោសិន្តិ ឥតិ ភវបរម្បរវសេន វុត្តំ។ ឯវមេវ អបរន្តេបិ។ បច្ចុប្បន្នេ “អហំ នុ ខោ ស្មិ, នោ នុ ខោ ស្មី”តិ យថា

ល្ហុកចត្ត ចិកេក្ក អដ្ឋសតតល្យាទិចទិរតេសុ។ សតស្មីតិ ហោតិ។ ឥតស្មីតិ ហោតីតិ ចុត្តំ។ តត្ថ “សតស្មី”តិ អហំ សស្សតោ ចា ភចាមិ។ “ឥតស្មី”តិ អហំ ឧច្ឆិន្នោចា ភចាមីតិ អត្ថោ។ យថា ច។ អត្ថីតិ ខោ ឯកោ អត្តា។ តត្ថីតិ ខោ ទុតិយោ អត្តាតិ ចុត្តំ។ តត្ថ “អត្ថី”តិ អត្តាភាយ ភចាភចេសុ តិច្ចកាលេ អត្ថិ។ “តត្ថី”តិ តឆា តត្ថិ, ឧច្ឆិជ្ជតិ។ ត ហោតិ បរមុរណាតិ អត្ថោ។ តឆា ឡសាបិ អហំ ត្យ ខោ ស្មិ។ តោ ត្យ ខោ ស្មីតិ កង្ខតិ។ តត្ថ “អហំ ត្យ ខោស្មី”តិ អយំ អហំ ភាយ ភចាភចេសុ តិច្ចកាលេ អស្មិ ត្យ ខោ, យយ អត្តាភាយ សស្សតោ ហុត្វា សព្ពកាលេ អត្ថិ ត្យ ខោតិ ចុត្តំ ហោតិ។ “តោ ត្យ ខោ ស្មី”តិ តឆា តោ អស្មិ ត្យ ខោ។ យយ អត្តា តឆា តត្ថិ ត្យ ខោតិ អត្ថោ។ ឲត្ត ច “ភចាភចេសុ”តិ បចត្តាបិ បច្ចុប្បន្នេ ចត្តយាតំ អត្តាតំ គហេត្វា បចត្តា បច្ចុប្បន្នេ សង្កហិតត្តិ ជេដ្ឋំ។ “កិំ ត្យ ខោ ស្មី”តិ អហំ ភាយ សន្តោ ជាតោ កិំ ត្យ ខោ អស្មិ។ កេនចិ ហេតុនា បច្ចយេន ចា អស្មិ ត្យ ខោ។ កេនចិ ឡិស្សរេន ចា និម្មិតោ ភចាមិ ត្យ ខោ។ ជ្ជាហុ អហេតុ អបច្ចយា ចា កេនចិ អនិម្មិតោ ចា សយំ ត្យ ខោ ភចាមិ ត្យ ខោតិ អត្ថោ។ “កថំ ត្យ ខោ ស្មី”តិ ឲត្ថ បន អបធាដីហិ អយោជេត្វា អហំ ត្យ ខោ កិំ កោត្តោ ភចាមិ។ កោតយកោត្តោ ចា ចារសេដ្ឋ កោត្តោ ចា តិអាជិតា ឈោរជេតព្ពា។ អាជិ កប្បកាលេ តាតិ កោត្តាតិ ឲតរហិ សម្ពុធំ កន្ថន្តិ។ តស្មា តេសុ កង្ខន្តោ កង្ខតិយេច។ “អហំ កុតោ អាគតោ”តិ អហំ អតីតេ កុតោភចតោ អាគតោ អស្មិ។ “សោ កុហិកាមី ភចិស្សាមី”តិ សោ អហំ អាយតិ ភចេ កុហិំ កាយិកោ ភចិស្សាមីតិ កង្ខតិ។ “កង្ខាយ អតិក្កមោ”តិ សោ កិត្តំ បដិច្ចសមុប្បាទេ អចិន្តាទិកំ អតីតហេតុ បញ្ចកំ បស្សន្តោ តស្មិកចេ សន្តាបិ បដិច្ចសមុប្បាទំ បស្សតិយេច។ ឯចំ បស្សន្តោ ត តត្ថ អហំ តាយ កោចិ អត្ថិ, យំ បដិច្ច អតីត ចិសយា បញ្ចចិធា កង្ខា ឧប្បជ្ជតិ។ ធម្ម យត្តយេច តត្ថ អត្ថីតិ ឯចំ អតីតេ កង្ខា ចត្ថុស្ស អភាចទស្សនេន បញ្ចចិធាយ កង្ខាយ អតិក្កមោ ហោតិ។ តត្ថ តថា បស្សន្តស្សាបិ កថំ ត្យ ខោ ស្មិ, កិំ ហុត្វា កិំ អហោសិំ ត្យ ខោតិ អយំ កង្ខា អត្ថិយេច។ តថា បស្សន្តោបិ ហិ ចិតា បុព្ពេតិចាសញ្ញាណេន អតីតេ ភចេ អហំ ខ្ចិបិឌកោ អហោសិំត្តិចា ចតុប្បាទេកោ អហោសិំត្តិ ចា តតោ ចុតោ អសុកភចេ ឧប្បន្នោតិ ចា ត ជាតាតិ ត បស្សតីតិ។ ចុច្ចតេ។ សា បត កង្ខា ធម្ម យត្តប្បចត្តិ ទស្សនេន បដ្ឋាយ អត្តទាយិក កង្ខា ត ហោតិ។ ចិចិកិច្ឆា បដិរូបិកា ឯច។ សា ហិ អរិយានំបិ លព្ភតិ យេចាតិ។ តថា អនាគតេ ផលបញ្ចកំ បស្សន្តោ អបរន្តេ បញ្ចចិធំ កង្ខំ អតិក្កមតិ។ បច្ចុប្បន្នេ ផលបញ្ចកញ្ច ហេតុបញ្ចកញ្ច បស្សន្តោ បច្ចុប្បន្នេ កង្ខា លក្ខំ អតិក្កមតិ។ សេសំ សព្ពំ បុព្ពន្តេ ចុត្តនយេយេចាតិ។ អដ្ឋចិធាយ កង្ខាយ អតិក្កមនេ បន បដិច្ចសមុប្បាទំ អនុលោមប្បដិលោមំ បស្សន្តោ ទេសនា ធម្មេ ច លោកុត្តរ ធម្មេសុ ច កង្ខំ អតិក្កមតិ។ ធម្ម កង្ខាតិក្កមនេន សទេច ទេសន្តេ សត្ថរិ ច, យថានុសិដ្ឋំ បដិបន្នេ សង្ឃេ ច, តីសុ សិក្ខាសុ ច, យថាចុត្តេ បុព្ពន្តេ ច, អបរន្តេ ច, បុព្ពន្តាបរន្តេសុ ច, បដិច្ចសមុប្បាទេន សហ បដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ ច សព្ពំ កង្ខំ អតិក្កមតិយេច។ តេនាហ “សភាច ធម្មប្បចត្តិយា”តិអាទិ។ តត្ថ “សភាចធម្មប្បចត្តិយា ចា”តិ បច្ចយបរម្បរាចសេន សភាចធម្មានំ បរម្បរប្បចត្តិយា ច។ ធម្មេសុ ធម្មតា តាយ ទេសនា ធម្មស្ស ស្វាក្ខាតតាទិភាវេន សុត្តេ ធម្មតា។ អនចជ្ជធម្មតា។ ញាណ្ឌស្សញាណ្ឌតា តាយ តំ ធម្មំ ទេសេន្តស្ស ញាណ្ឌស្ស សព្ពញ្ញុញាណ្ឌតា។

បរិយដ្ឋិតានំ ឌិឌ្ឋិចិចិកិច្ឆានំ ចិក្ខម្ភនំ តាយ ហេដ្ឋា ធម្មចចត្ថាន ចសេន បច្ចយបរិគ្គហចសេន ច សិជ្ឈតិ។ ចិបស្សតា ការ៉ូ បត អនុសយភូតានំ ឌិឌ្ឋិចិចិកិច្ឆានំ សព្ពលតត្ថាយ ករីយតីតិ ចុត្តំ “អនុសយ សមុហតតត្ថា”តិអាទិ។ “តត្ថ បតា”តិ តស្មិំ បដិសម្ភិទា មគ្គេ បត។ ចិករត្តស្វាតិ បាឡិសេសោ។ “យស្សា”តិ យោគី បុគ្គលស្ស។ “យំ ទ្វេ សត្តិកោចា”តិ យំ ទ្វេ បចត្តិំ រូបំ ចា, សត្តិកោ បចត្តិំ រូបំចាតិ បាឡិសេសោ។ “តងត្តស្ស បតា”តិ សម្មិតធម្មទ្វារត្តស្ស។ “ញាណេន ពញ្ញំ កហេត្វា”តិ ធម្មចចត្ថានញ្ញាណេន សុដ្ឋុ ចិភូតំ កត្វាតិ អធិប្បាយោ។ ព្ហជាតិ យំ យំ ពញ្ញំ កហេតព្ពំ។ តំ តំ សរូបតោ ពស្សេតុំ “តត្វា”តិអាទិមាហ។ បុន ពញ្ញំ កហិតស្ស រូបស្ស អតិច្ចលក្ខណំ

ងស្សេតុំ “សា ច ក្រិយា”តិអាទិ ចុត្តំ “តស្សត្តិ”តិ កិដ្ឋត្តិ៍ អតិច្ចតំ ហដ្ឋត្តិ៍ “ចិត្តុប្បត្ត ក្រិយា”តិ ឲត្តំ ចិចិនេឆត ឆប្បត្តិ ចិត្តុប្បត្តិ៍

តាតាឌិសាកិយុលចសេត ឆប្បត្តិ ចហតត្តិ អតេត្វា៍ “ពួយាសច្ចា”តិ ចត្យត្ត យហាក្សតាតច្ចា៍ ចិសុំ ចិសុត្តិ ចុត្តត្តា តាសំ អញ្ញាយញ្ញាញ្ញា

សហខាតេតាសុ ហហលំ សប្បត្តចតីតិ ចុត្តំ “អាបាឌិតំ”តិ៍ អាបាឌិតំ សេសយហាក្សតាតច្ចាតិ អតេត្វា៍ សត្តតិយា សទិរាតិ សត្តតិ សទិរាតិ៍ “តឆា

តឆា ហសេប្បត្វា”តិ ទ្សបឆយ្យាតំ សត្តតិ បរិចត្តិ តាយ អកិក្កយត្តស្ស ឲចំ កចេឃ្យ, បដិក្កយត្តស្ស ឲចំ កចេឃ្យ, តឆា សយិឌ្ឍត្តស្ស

បសាទេត្តស្សាតិអាឌិតា បរិហសេប្បត្វា៍ “សេសលត្តេស្សបិ តំ តំ សត្តតិ តាតត្តំ”តិ ចេចតាក្លូតេត្ត តាច ហាសេយ ហាឃិហសុលសត្តតិ ទ្យក្លូសត្តតីតំ

តាតត្តំ៍ ចិតេត្ត សោយតស្ស ទោយតស្ស សត្តតីតំ៍ ក្ខបេក្លូ សត្តតិ បត អចិក្សតា ហោតិ៍ ហសេប្បត្វា ហេហតឌ្ឍា៍ ឃឆា ចិតេត្ត សោយតស្ស

ទោយតស្សាតិ ត សត្តិស្សត្តិ, តឆា ពួឆាតិ ក្ខបេក្លូ េយ ចេចតា បចត្តតីតិ ចា, ឃឆា តាតិ សត្តិស្សត្តិ , តឆា សា តិទ្សដ្ឋាតិតិ ចា ឲចំ តេក្កត្វា

សយ្យិតឌ្ឍាតិ ចុត្តំ ហោតិ៍ សញ្ញាក្លូតេត្ត ទ្សបសញ្ញាសត្តសញ្ញាឌិតំ ចសេត៍ សក្លូរក្លូតេត្ត ទ្សបសទ្យោតតា សត្តសទ្យោតតាឌិតំ ចសេត,

តាតាចិតក្ក ចិឆារាឌិតំ ចសេត, េលិកាេលិក ទោសាទោស េយាហាេយាហាឌិតំ ចសេត ច៍ ចិញ្ញាលក្លូតេត្ត ចក្ខុចិញ្ញាលាឌិតំ, ក្យុសលិ

ក្យុសលចិញ្ញាលាឌិតច្ចា ចសេត សត្តតិ តាតត្តំ ចេឌិតឌ្ឍា៍ ចិស្សាសំ ហេរាតីតិ ចត្វា តឆត្តំ ចិចទតិ “ឲតំ េយ”តិអាឌិតា៍ តត្ត

តេឃាចិស្សាសា តល្យាចិស្សាេសា, យាតចិស្សាេសា, ឌិដ្ឋិចិស្សាេសា៍ តត្ត ឲតំ យយាតិ តល្យាចិស្សាេសា៍ ឲេសាហយស្ថិតិ យាតចិស្សាេសា៍

ឲេសា េយ អត្តាតិ ឌិដ្ឋិចិស្សាេសា៍ “បរិហទតី”តិ កចាកេចសុ បរិក្កហេត្វា ហទតិ ចហតិ៍ “បទេយឌ្ឍាការេចតា”តិ បឆាតអឌ្ឍាការេចត៍

អឌ្ឍាសារការេចតាតិ ចុត្តំ ហោតិ៍ “បរិក្កហិតេតា”តិ ឲេសា េយ អត្តាតិ ឌិដ្ឋិបរិក្កហេត បរិក្កហិតេតា៍ តេឃា ហិ បរិក្កហា តល្យា

បរិក្កហេហា, យាតបរិក្កហេហា, ឌិដ្ឋិបរិក្កហេហាតិ៍ ចេស សឌ្ឍេសា ចត្តេត្តា តាយ េហចលំ ចសាឃត្តចុត្តិេកា ឲច សិឃា, ត

បច្ចឃាឃត្តចុត្តិេកាតិ ឥស្សេត្តា “ឃឆាចុេត្តហិ”តិអាឌិយាហ៍ តត្ត “ឃឆាចុេត្តហិ”តិ សឌ្ឍសក្កេហ ចុត្តប្បការេហិ ហយ្យាកិសក្លូលាឌិហិ៍

“តឆាបរិក្កហេហតឌ្ឍា”តិ ឲេសា េយ អត្តាតិ ឲចំ បទេយឌ្ឍាការេចត បរិក្កហេហតឌ្ឍា៍ តឆា ហិ េឃា អត្តេតា ចសេត ចត្តតិ, តស្មិំ អត្តេតា

សាយិការេចា តត្តិ៍ ឃស្មិច្ចា សាយិការេចា តត្តិ, តស្មិំ ទ្សបិឌិេហ ឆេយ្យ អត្តាតំ សាយិកំ ហត្វា ឲេសា យយ អត្តាតិ បរិក្កហេហា តាយ យិដ្ឋា ឲច៍

តឆា េឃា ច លលិហ ឆេយ្យ ហោតិ, លេល លេល កិដ្ឋតិ, តំ ទ្សបិឌិកំ លត្តបច្ចាកំ អត្តេតា សាទំ ហត្វា តឆា បរិក្កហេហាបិ យិដ្ឋា ឲច៍ ឲត្ត

ច “យិដ្ឋា ឲចា”តិ បទេយត្ត សត្ថិ បត្វា យិដ្ឋា ឲច៍ ចិបល្លាេសា ឲចាតិ ចុត្តំ ហោតិ៍ “សុលំ ចិត្តិេសតី”តិ ហាឃិហសុលច្ចា េចតសិហ សុលច្ចា

ចិត្តិេសតិ៍ ចិតាេសតិ៍ “តាតាទ្យក្លូ ជេតតី”តិ ហាឃិហទ្យក្លូច្ចា េចតសិហ ទ្យក្លូច្ចា ជេតតិ ក្ខប្បាេចតិ៍ “ពួឆច្ចា ទ្សបំ ឲឌិសេយច ហោតី”តិ ហចំ

ហោតិ៍ យត្យស្សត្តការេច ឌិតាតំ សត្តាតំ ឃឆាបចត្តំ យត្យស្ស សុលំ ចិត្តិេសតិ, ឌិល្លកិត្តកាចំ បិេបតិ, តាតាទ្យក្លូ ជេតតិ៍ សឃំ អបិឃត្តកាចំ

ហេហត្វា េតសំ តាតាអបិឃ ទ្យក្លូ ជេតតិ៍ តឆា េឆចត្តការេច សក្កត្តការេច ព្រហ្មត្តការេច ឌិតាតត្តិអាឌិតា ចត្តត្តំ៍ តឆា យត្យស្សត្តការេច

ឌិតាតំ តាតាចិបរិលាយ ហិេច្ចហិ ឃឆាបចត្តំ សុលំ ចិត្តិេសតិ, តាតាបច្ចឃាកិសក្លូលហិេច្ចហិ តាតាទ្យក្លូ ជេតតិ៍ េតត ចុត្តំ “ពួឆច្ចា ទ្សបំ

ឲឌិសេយចា”តិ៍ “សារេរាតាយ ឆាយឆាលចិេសេសា ចុច្ចតី”តិ ឲេតត ឆាយឆាលចិេសេសត សយ្យត្តំ ចត្តំបិ សក្កល្យាតិ៍ “អសារហេដ្ឋតា”តិ

ឲត្ត សារេរា ឲច សារកំ, ត សារកំ អសារហត្តិ ពួយយត្តំ សត្ថាឃ “ទ្សបំ បត សឃំបិ ឲចទ្សេបិ សារេរា ត ហោតី”តិ ចុត្តំ៍ សត្តាតំ អត្តសារេរា

ឌិចសារេរា ត ហោតីតិ អតេត្វា៍ តត្តិ សារេរា ឲតស្សាតិ អសារហត្តិ ពួយយត្តំ សត្ថាឃ “ត ច ឲចទ្សេបត សារេរត ឃុត្តំ”តិ ចុត្តំ៍ អត្តសារេរត

ឌិចសារេរត សំឃុត្តំ ហោតីតិ អតេត្វា៍ តត្ត បុរិេយា អតេត្វា ទ្សបំ អត្តេតា សយត្យបស្សតីតិ ពួឆំ សត្ថាឃ ចុេត្តា៍ បច្ចិេយា ទ្សបចត្តំ ចា អត្តាតំ,

អត្តតិ ចា ទ្សបំ, ទ្សបស្មិំ ចា អត្តាតំតិ ពួយាតិ សត្ថាឃ ចុេត្តា៍ ឲេតត អសារហេដ្ឋតាតិ អសារការេចត, អសារឃុត្តការេចត ចាតិ ច៍

អតត្តាតិ ឲត្តំបិ ត អត្តា អតត្តា, តត្តិ អត្តា ឲតស្សាតិ ចា អតត្តាតិ ច ក្តិឆា អតេត្វា សិដ្ឋាតិ៍ “ឃច្ចា”តិ ឃច្ចា ទ្សបំ៍ “បីឡឲតី”តិ តំ សយក្កី

បុក្កលំ ពិញ្ញុឲតិ៍ ឲពេត អតត្តការេច និដ្ឋេ ទុក្ខការេចាបិ និដ្ឋោតិ ឥឃ្យេតិ៍ “តិល្លុំ ចឃាត់ ចរេត អដ្ឋារកេឌា ឃោរេឌតទ្ធោ”តិ បឆយចយេ បចត្តិ ទ្វុបំ ទុតឹឃចឃំ ត បិបុណាតិ, បឆយចយេ ឲច តិរ្ទុញ្ញុឹតិអាឌិតា អដ្ឋាបច្ចុប្បត្កេ អត្តោកឆកេឌោ ឃោរេឌតទ្ធោ៍ “សការកោសត្តាតចរេតា”តិ សកាកាត់ ឆយ៉ាត់ សកាកដ្ឋេត ឲកឹក្មុតា សត្តតិ សការកោសត្តតិ៍ “សកាកាត់ ឆយ៉ាត់”តិ ឥ ចិត្តឌេឃុតាច តិរត្តរប្បចត្តេត លេិកសប្បយុត្តចិត្តេត សហឌាតា ទ្វុបឆយ៉ា សកាកទ្វុបឆយ៉ា តាយ៍ ពឆា តាយ ឆយ៉ា ច៍ ឲចំ គោសប្បយុត្តាឌឹឃុបិ៍ ថ្កុឌេឃុ តិរត្តរប្បចត្តេត ឃឹទ៏តាពុតា សយដ្ឋិតា ទ្វុបឆយ៉ា សកាកទ្វុប ឆយ៉ា តាយ៍ ពឆា ថ្កុទ៏ល្យាពុតា សយដ្ឋិតា៍ ឲសតឃោ អាហារឌេឃុបឹតិ ឲចំ សការកោសត្តតិចរេត៍ “សប្បាបុលិតុំ”តិ ឆោរណេត សប្បាបុលិតុំ៍ “អដ្ឋាសត្តតិចរេតា”តិ ឲត្ថ សត្តតិចរេត សយ៉ុសត់ ចិរេសរេតា អឆិប្បេតុំ៍ ឲចត្ថា កត្ថា ហេដ្ឋា អតិត្ថិ ឈយដ្ឋេតាតិ បឆេ ចពុត្ថិ យហាក្មុតាត់ សត្តតិ ចិកាកតឃោ ឃុដ្ឋ ឥឃ្យុំតោតិ៍ “អតិច្ចលក្ខណ ឥឃ្យុតយេច បឆាត់”តិ ត្ថុយឃ៉ុំ ឆោរណេបិ ថ្កុឌយត្ថយត្ថោរណេបិ កដ្ឋត្ថោរណេបិ អតិច្ចលក្ខណ ឥឃ្យុតយេច បឆាត់៍ កឃត្ថោរណេ ច អាឌឹតចត្ថោរណេ ច តិត្ថិឌាឆោរណេ ច ទុក្ខលក្ខណ ឥឃ្យុត់ បឆាត់៍ ថ្កុបទិ ចពុឃុ ឆោរណេឃុ អតត្តលក្ខណ ឥឃ្យុត់ បឆាតត្តិ៍ “សយុឌិតេឃ្វុ”តិ អត្ថាយត្ថា អចិតាកាចសហាឃការេចត សយុប្បត្កេឃុ៍ ត្ថុឥត្ថា អចិដ្ឋាសយុឌឃា ទ្វុបសយុឌឃោ៍ ពល្យាសយុឌឃា ថ្កុបិឌោត សយុឌឃោ៍ អាហារ សយុឌឃា ទ្វុបសយុឌឃោតិ បិញ្ញត្ថចរេត ចុត្តុំ៍ អប្បហឹត ចរេតាតិ បិញ្ញត្ថបឆេ បត អចិដ្ឋា ពល្យា ឌិដ្ឋាតុសឃាត់ អប្បហឹតដ្ឋេត សត្តារេត ចិដ្ឋយាតតា ឲច បយាលត្តិ ឥដ្ឋត្ថា៍ “សយុឌត្តិ”តិ បដិសត្ថិតោ បដ្ឋាឃ ឲកតោ ថ្កុឌត្តិ៍ ថ្កុបទ្វុបទិ ឲត្តិ៍ អាកឆ្នឹតិ អត្ថោ៍ ឲកកចការេចត បិពុត្ថុចត្តិតិ អឆិប្បារឃោ៍ តេតាហ “ឃាចយរលាកាលិ”តិអាឌិ៍ “បសចត្តិ”តិ បចត្ថយាតា សចត្តិ, បចត្តត្តិ, សត្ថត្តិ៍ “តេឃុ បតា”តិ អចិដ្ឋា ពល្យុបិឌោត កយ៉េឃុ៍ “តិរ្ទុញ្ញឹ”តិ ពឃ៉ុំកចេ ឲច តិរ្ទុញ្ញឹ៍ ពឃ៉ុំ កចេ តិទោឆោ តាយ កចត្តទោ បុត អតុប្បាឌោ ឃេចាតិ ចុត្តុំ “កចត្តទោ”តិអាឌិ៍ “ពំ សត្តតិឃំ”តិ ពឃ៉ុំ បច្ចុប្បត្ក កចេតិ ចុត្តុំ ហោតិ៍ “បុត អតុប្បាឌសត្ថាពំ តិទោឆំ”តិ សត្តតិ តិទោឆោ តាយ ចុត្តោ៍ ត តិត្ថាត តិទោឆោ៍ ឲតាហិ បច្ចយ សតិ, កចត្តទោ ថ្កុប្បឌ្ជឹឃ្យុត្តិ ឃេចាតិ៍ ត្ថុឥាតិ ឃឆាបចត្ត សត្តតឹឃុ បទិឃាបត្កាត់ សត្ថបត្ថិយាត់ តាយទ្វុបិត់ លលិកតិទោឆចរេត អត្ថ ចដ្ឋត្តោ “ឃឆាបចត្ត សត្តតិឃោ ចា លិដ្ឋត្តិ កិដ្ឋត្តិ”តិ ចុត្តុំ៍ “ថ្កុឌយត្ថឃំ សយតុបឃ្យុត្តឃ្យុ ចា”តិ ឲត្ថ កពយោ ថ្កុឌឃោ តាយ, កពយោ ចឃោ តាយ, កឆត្ថា ពកុកឃំ សយតុបឃ្យុតិតិ អាហ “ថ្កុឌយត្ថឃំ បឃ្យុត្តឃ្យុាតិ ឲត្ថ ឃឆា តាយា”តិអាឌិ៍ ពត្ថ “ពយោ លដ្ឋោ”តិ ពយោទោឃិ៍ “ចេតី”តិ ចិកឆ្នតិ៍ អត្តទ ឆាឃតិ ៍“ថ្កុឌឃោ”តិ ថ្កុប្បាឌោ ចេច ចដ្ឋិ ច៍ “ចឃោ”តិ ចិកយត់, អត្តទឆាត់៍ “តាតាបឃោកចរេតចា”តិ សបិដ្ឋាតប្បសារលាឌិ តាតាបឃោកចរេត ចា៍ ថ្កុឌយបក្ខាត់ តាតាសត្តតឹត់ ថ្កុឌយត្ថា ថ្កុឌយតោ៍ ចយបក្ខាត់ តាតាសត្តតឹត់ ចយត្ថា ចយតោតិ ឃោឌតា៍

ពៅត្ថត្ថា ឆយ៉ុហិ សប្បត្កត្តា អាទាឆេតិ អត្តតោ ចិត្តុំតិ អារដ្ឋោ៍ ពដ្ឋចិត្តោតិ អត្ថោ៍ ចិបឃ្យុតិតិ ចិបឃ្យុកោ៍ អារដ្ឋោ ហុត្វា ចិបឃ្យុកោ អារដ្ឋចិបឃ្យុកោ៍ ទុចិឆោហិ ចិបឃ្យុកោ ពទុល ចិបឃ្យុកោ ច អារដ្ឋ ចិបឃ្យុកោ ច៍ ពត្ថ លត្ថាត់ ថ្កុឌយត្ថឃំ ឃុដ្ឋ អបឃ្យុត្តោ ទុត្ថលចិបឃ្យុកោ ពទុល ចិបឃ្យុកោ តាយ៍ លត្ថាត់ ថ្កុឌយត្ថឃំ ឃុដ្ឋ បឃ្យុត្តោ ចិបឃ្យុតា កយ៉ុ អារាឆិត ចិត្តោ ពាលចចិបឃ្យុកោ អារដ្ឋចិបឃ្យុកោ តាយ៍ ឃំ សត្ថាឃ ចុត្តុំ៍

‘សុញ្ញាគារេ បចិដ្ឋស្ស, សន្តចិត្តស្ស ភិក្ខុនោ;

អយាតុសី ទតី ហោតិ, សម្ម ធម្មំ ចិបស្សតោ,តិ ចˋ

[៧]

‘ឃោ ច ចស្សសតំ ឌីវេ, អបស្សំ ឧទយព្ពយំ;

ឯកាហំ ឌីចិតំ សេយ្យោ, បស្សតោ ឧទយព្ពយំ,តិ ចˋ

អឃមិឆ អធិប្បាយោˋ ចិបស្សតំ ឧបេច្ច កិលេសេត្តិ, មលិតកាចំ ករេត្តីតិ ចិបស្សតុបក្កិលេសាˋ បរិតាត្តិ តិចារេត្តីតិ បរិតាត្តកាតិ ហេដ្ឋា ចុត្តមេច អត្ថាវាឃិក ឆម្មាត់ តាមំˋ “សរីរោភាសោ”តិ សកលសរីរតោ តិក្ខន្តោ ឱភាសោˋ “បញ្ចចិធា បីតី”តិ ចុទ្ទិកា បីតិ, ខណិកា បីតិ, ឱក្កត្តិកា បីតិ, ឧព្វេគា បីតិ, ផរណា បីតីតិˋ “ទុចិធា បស្សទ្ធី”តិ អតិតាលចត្តិ កាឃបស្សទ្ធិចេច ចិត្តបស្សទ្ធិ ចˋ ចិបស្សតា ករម្មុ ឱកប្បតាការប្បចត្តា សទ្ធាឯច អធិមុច្ចតដ្ឋេត អធិមោក្ខោ សទ្ធាធិមោក្ខោˋ “ចីរិយំ”តិ តស្មិំ ករម្មុ អតិក្កិត្តត្តុទំ បក្កហិតបីរំ ចីរិយំˋ “សុខំ”តិ ចិត្តសុខំˋ តេតាហ “សោមតស្សំ”តិˋ “ចិបស្សតាញាណំ”តិ ខ្លុត្ថចិស្សជ្ជចដិសេជិសំ តាលចចិបស្សតាញាណំˋ “សតី”តិ តស្មិំ ករម្មុ អប្បម្ដ្ឋា សតីˋ “តេព្យញ្ញត្តុបេក្ខា”តិ ចិត្តស្ស លីតុទ្ធច្ចាជីហិ ចិសមេត្តេហិ ចិមុត្តា តេព្យញ្ញត្តាតាសង្ខាតា ឧបេក្ខាˋ “អាចជ្ជតុបេក្ខា”តិ ចសីភាចបត្តា អាចជ្ជតសង្ខាតា ឧបេក្ខាˋ “អាលយំ”តិ តណ្ហាលយំˋ “កុទុមាតា”តិ ករោត្តីˋ “សុខុមា តណ្ហា”តិ កុសលេហិ មិស្សកត្តា ខ្លុធំ អកុសលត្តិបិ ឌាតិតុំ អសក្កុណេយ្យា សុខុមតណ្ហាˋ “ត ចតមេ”តិ មម ត ឧប្បត្តបុព្វោចតាតិ ឃោជតាˋ “អស្សាទសហិតា”តិ ឱភាសាជីសុ អស្សាទតណ្ហា សហិតាˋ “អធិមាត ចមេតា”តិ អធិកតទំ មញ្ញតាចមេតˋ “តាចទេចា”តិ តិកត្តិឃា ឧប្បត្តិក្ខណេឃេចˋ “តិកាមត្តាការោ”តិ ខ្លុច្ឆតាការោˋ អស្សាទតាការោˋ “តិកាមតស្សចត្វ”តិ តិកត្តិឃា ចត្វˋ “អដ្ឋា”តិ ឯកត្តេតˋ “ហត្ថា”តិ ចិត្តចិស្សជ្ជករេណ តិបាតបជំˋ ខ្លុជាតេច តំ ចិសោធេមិ, ត ចិទំ បចត្តិតុំ ឌស្សាមីតិ ខ្លុមមត្តុំ ឌីបេតិˋ “តេទេច្ចា”តិ តេសុឱភាសាជីសុ ឯចˋ អដ្ឋកធាឃ ត សមេតិˋ អដ្ឋកធាឃំ តិកត្តិ ចិក្ខមុគស្ស ចិសុំ ចុត្តត្តាតិ អធិប្បាយោˋ ចិបស្សតាបរិបរោកោ តាម ចិសេសត្តុប្បចត្តេត បិកេដិតិ ឌស្សេតុំ “សត្តាទុបេក្ខាកាចំ បត្តា”តិអាជិមាហˋ ចុដ្ឋាតកាមិតិ ចិបស្សតាភាចបត្តេតាតិ ចុត្តំ ហោតិˋ “តេច ចិបស្សតា ចិត្តាតី”តិ ឧបចារាតុលោមចិត្តាតិˋ សោ ហិ ចុដ្ឋាតត្តិ ចុច្ចតីតិ សម្ពទ្ធោˋ សត្តារ តិមិត្តតោ ចា ចុដ្ឋាតិˋ តិដ្ឋាតំ អាទព្ភ បចត្តិតោˋ ឃជិ ឯចំ កោត្រកុបិ ចុដ្ឋាតំ តាម សិឃាតិˋ ត សិឃាˋ មក្កស្ស អាចជ្ជតមេត្ត ជិតត្តាˋ បជិចេឆកិច្ចស្សច សម្មោហ សមុច្ឆេទកិច្ចស្ស អភាចតោˋ “សមំ”តិ មក្គសត្តាតតោ សមំˋ “តំ សមដ្ឋីបុក្កលំ ចា”តិ តេត មក្កេត សមដ្ឋីបុក្កលំ ចាˋ “ចជប្បចត្តតោ ចា”តិ អាឃតិំ ភចេសុ អបិឃចជប្បចត្តតោ ចា, អដ្ឋម ភចតោ បដ្ឋាឃ កាមសុកតិ ចជប្បចត្តតោ ចាˋ អចស្សំ ចុដ្ឋាតំ ករេតិ សម្មាបេតីតិ ចុដ្ឋាតកាមិតីតិ ចចតត្វោˋ “អចស្សំ ចុដ្ឋាតំ កច្ឆតី”តិ ខ្លុឆ ជិតាតំ ចុដ្ឋាតតោ តិចត្តិ តាម តត្វីតិ អធិប្បាយោˋ ខ្លុឌញ្ច បច្ចេកព្ទុទ្ធាតំ ព្ទុទ្ធសាចកាតញ្ច ចមេត ឌដ្ឋព្វំˋ សព្វញ្ញុ តោបិធិសត្តា បត បុព្វព្ទុទ្ធាតំ សាមតេ បព្វជិត្វា ចិបស្សតា ករម្មុ អាទភត្វា អតុលោមញ្ញាណំ អាហច្ច ឋបេត្តីតិ អដ្ឋក

ធាតុ វុត្តំ។ តត្ថ “អាហច្ចា”តិ ឋានំ សង្ខារុបេក្ខាញាណស្ស មត្ថកប្បត្តិទស្សនត្ថំ វុត្តន្តិ ទដ្ឋព្វំ។ “អាវជ្ជនដ្ឋានិយំ”តិ តទេតា បុព្វាការេន រោគធិ ចិរេត្តន អគ្គហិតេន និព្វានារម្មណោ អាវជ្ជនដ្ឋានិយំ។ “តំ”តិ គោត្រភុញ្ញាណំ។ គោត្តំ ភវតិ អភិភវតិ ឆិន្ទតីតិ គោត្រភុ។ គោត្តំ វា អភិសម្ភុណាតិ បិបុណាតីតិ គោត្រភូតិ វចនត្ថោ។ កថំ បន គោត្រភុ ចិត្តំ គោត្រភុញ្ញាណំ បុថុជ្ជនគោត្តំ ឆិន្ទតិ, អរិយគោត្តំ បិបុណាតីតិ យុជ្ជេយ្យ, សោ ហិ បុគ្គលោ តស្មិំ ខណេ បុថុជ្ជនគោត្តបរិយាបន្នោ ឯវាតិ។ សច្ចំ។ អត្ថិ បន ឆិន្ទិត្វា សយំ ឆិន្ទតិ នាម។ និព្វានស្ស ច អរិយគោត្តទត្តា តំ អារម្មណំ ករណវសេន អរិយគោត្តំ បិបុណាតិ នាមាតិ ទដ្ឋព្វំ។ បច្ចយសត្តិវិសេសេន អត្តនោ អនន្តរេ អរិយគោត្តំ ករោតិ, បិតុ ការេតីតិ គោត្រភូតិបិ យុជ្ជតិ។ “បរិច្ឆិជ្ជា”តិ បរិច្ឆិន្ទិត្វា។ ឌិដ្ឋិវិចិកិច្ឆាទីហិ សព្វាវិប្បយុត្តេហិ មុច្ចិត្វាតិ វុត្តំ ហោតិ។ សម្មោហស្ស បហានវសេន ទដ្ឋព្វំ។ ន តេ ឯកខណេ អារម្មណករណវសេន ញាតានិ។ កថំ តេ ឯកខណេ អារម្មណំ អករោន្តោ មគ្គោ តេ ឯកខណេ បរិញ្ញាតាតិ នាមាតិ។ កិច្ចសិទ្ធិវសេន។ សោ ហិ សម្មោហំ បជហន្តោ អារម្មណំ ករោន្តោតិបិ ហិ បុព្វភាគញ្ញាណានិ តប្បហានកិច្ចស្ស អសាធកត្តា ទុក្ខសច្ចំ បរិញ្ញាតត្តាតីតិ ន វុច្ចន្តិ។ មគ្គោ បន អារម្មណំ អករោន្តោបិ តប្បហានកិច្ចស្ស សាធកត្តា តំ សច្ចំ បរិញ្ញាតាតីតិ វុច្ចតិ។ កស្មា។ តទេតា បញ្ញាយ តស្ស បុគ្គលស្ស សព្វកាលំ តស្មិំ សច្ចេ បរិញ្ញាតកិច្ចស្ស និដ្ឋិតត្តា។ យថាហិ ឯកោ បុរិសោ ចក្ខុម្បិ បិត្តសេម្ហាទិទោសេហិ បលិពុទ្ធត្តា អន្ធោ ហោតិ។ ន កិញ្ចិ បស្សតិ។ យទា បន សោ ឯកំ តេជចត្តំ អញ្ជនំ លភិត្វា ចក្ខុំ អញ្ជាយន្តោ សព្វទត្តិ និក្ខាយតិ។ តស្ស និក្ខាយត្តសេយ្យេ ចក្ខុម្បិ សព្វទោសា នស្សន្តិ។ ចក្ខុ វិប្បសន្នំ ហោតិ។ តក្ខណេនេវ បញ្ញាយ សោ និក្ខាយន្តោបិ រូបានិ បស្សតីតិ វុច្ចតិ។ កស្មា, អន្ធការវិធមនេន ទស្សនកិច្ចស្ស និដ្ឋិតត្តា។ ឯវមេវ ឥធំ ទដ្ឋព្វន្តិ។ ឯកទេសេន វា ហេដ្ឋិមមគ្គេសុ, អនវសេសេន វា អរហត្តមគ្គេ។ “អបច្ឆាវត្តិកំ”តិ ឯត្ថ បច្ឆតោ អាវត្តនំ បច្ឆាវត្តំ។ នត្ថិ បច្ឆាវត្តំ អស្សាតិ អបច្ឆាវត្តិកន្តិ វិគ្គហោ។ “បុន អនុប្បាទធម្មតាបត្តិវសេន និរោធសង្ខាតំ”តិ មគ្គេន ឯវ នាតិវត្តតិ បុន អនុប្បាទសភាវំ អាបជ្ជតិ, និរុជ្ឈតិ។ តថា និរោធសង្ខាតំ “ឧប្បាទនសង្ខាតាយ ភាវនាយា”តិ ឯតេន មគ្គស្ស ឯកចិត្តក្ខណិកត្តា វឌ្ឍនសង្ខាតាយ ភាវនាយ ឱកាសោ នត្ថីតិ កត្វា វុត្តំ។ អរិយមគ្គំ បដិលាភត្ថាយ បន បវត្តិតា បុព្វភាគភាវនាបិ មគ្គភាវនា ឯវ។ សា ច អរិយមគ្គំ បត្វា មត្ថកប្បត្តា ហោតិ។ តស្មា អរិយមគ្គោ ឯវ មត្ថកប្បត្តោ ភាវនាភូតោ ហោតីតិ ឋបិតាបរិយាយេន វឌ្ឍនសង្ខាតាយ ភាវនាយាតិបិ យុជ្ជតិមេវ។ អត្តនោ អនន្តរេ បវត្តំ អានន្តរិកំ។ អានន្តរិកំ ផលំ ឯតស្សាតិ វិគ្គហោ។ តស្ស ច តទោបរំ ទ្វេ វា តីណិ វា ផលចិត្តានិ បវត្តន្តីតិ ឋបិតា សម្ពន្ធោ។ អបនីតោ អគ្គិ ឯតស្មាតិ អបនីតគ្គិកោ។ “និព្វាបេន្តោ វិយា”តិ ឯតេន បដិប្បស្សទ្ធិប្បហានកិច្ចេន មគ្គានុកូលប្បវត្តិំ ទស្សេតិ។ “ទេវសិ”តិ ទេវសិ វក្ខតិ។ តំ រូបំ តស្ស បាកដំ ន តាវ ហោតីតិ សម្ពន្ធោ។ “តស្សា”តិ តស្ស បុគ្គលស្ស។ “បច្ចវេក្ខណវារេ”តិ ឯត្ថ បសាទវក្ខនា ឌិដ្ឋេ បវត្តា អនុពាន្ធក វិធិរេយាបិ សង្គយ្ហន្តិ។

ឧបរិមគ្គេហិ វធិតព្វា ឃាតេតព្វាតិ ឧបរិមគ្គវជ្ឈា។ “កិលេសវិភាគោ”តិ អសុកមគ្គេន អសុកា កិលេសា បហីយន្តីតិ ឯវំ កិលេសវិភាគោ។ “វិញ្ញត្តិយំ”តិ បដិសម្ភិទាមគ្គវិញ្ញត្តិយំ។ វុច្ចមានេ បន ចត្តារិ សម្ពន្ធោ។ មគ្គសោធិញ្ញាណាទីនំ បច្ចវេក្ខណំ នាម មគ្គបច្ចវេក្ខណាទិវសេន។ តថា បច្ឆា វា បវត្តតីតិ សម្ពន្ធោ។ “អវិទូរា ហោតី”តិ វិសុទ្ធិមគ្គេន អសមេត្វាបិ បច្ចវេក្ខណត្តាតំ ឋានានុរូបសម្ពន្ធនោតាតិ អធិប្បាយោ។ “អធិមាននិទ្ទេស អដ្ឋកថាសុ”តិ វិនយេ ចតុត្ថបារាជិកេ អធិមានបទនិទ្ទេស អដ្ឋកថាសុ។ “សោ”តិ អរិយសាវកោ។ កិញ្ចិ “នោ លទ្ធំ ន វដ្ដតី”តិ អលទ្ធំ ន វដ្ដតីតិ អត្ថោ។ លទ្ធំ នោ ន វដ្ដតីតិ វា យោជនា។ ចតុព្វិធំ មគ្គញ្ញាណំ កថិតំ។ ញាណទស្សនវិសុទ្ធិ នាមាតិ វុត្តត្តា។

“អភិនិចិសតិ”តិ អញ្ញត្តំ ភព្យហតទ៌ បតិដ្ឋាតិ៍ “តិលាតសិនេត្របិ ភស្សចិយា”តិ តស្ស បចត្តតិ ចិយ៍ “ពោចលំ បច្ចយាឃត្ត ចុត្តិតាឃ

អចិដ្ឋត្តា”តិ ឲតេត ឲសោ យេ អត្តា, ត បស្សេ អត្តាតិ ឲចំ អត្តាតិ អត្តស្ស សាយិកំ ពត្វា ពហណាការលំ ចឥតិ៍ តត្ត ពោចលសដ្ឋេត

បយេត្ត សច្ចំ បត្វា អត្តស្សេច អភាចតោ លក្ខបច្ចាកស្ស អត្តតោចសាឃត្ត ចុត្តិតំ តិចត្តេតិ៍ សយុតិ សច្ចំ បត បត្វា អត្តស្ស ចិដ្ឋយាតត្តា

យហាឌតោ អត្តតោ លក្ខបច្ចាកំ អត្តតោ ចសាឃត្ត ចុត្តិ យញ្ញាយាតោ ឲសោ យេ អត្តាតិ ពល្យាតិ៍ “លលកក្ខស្ស ច អចិដ្ឋត្តា”តិ ឲតេត

ឲសោ យេ សារដ្ឋេត អត្តា៍ ឲសោ យយ សារោ៍ ឲតំ យយ សទិទ៌ ឃាច ចស្សសតំបិ ចស្សសហស្សម្បិ ឲតំ លក្ខបច្ចាកំ ត កិដ្ឋតិ, ត ចិតស្សតិ៍

តាច អហំ ត យរាមិ៍ ឃតា ឲតំ កិដ្ឋតិ, ចិតស្សតិ៍ តតា អហំ យរាមិ៍ អហច្ចា យយ លក្ខបច្ចាកច្ចា អច្ចឃំ អតាតត្តត្តិ ឲចំ ពហណាការលំ

ចឥតិ៍ តត្ត “លលកក្ខស្សា”តិ តាយទ្វបឥយុាតិ លលេ លលេ កដ្ឋាតស្ស កិដ្ឋតស្ស យលេស្ស៍ ព្ទឥយ្យតយលេំ សយុតិ សច្ចេ តត្តិ៍ បយេត្ត សច្ចេ

ឲច អត្តិ៍ តស្មា តំ អបស្សត្តោ យហាឌតោ អត្តតោ លក្ខបច្ចាកំ អត្តតោសាទ៌ យញ្ញាយាតោ ឲសោ យេ អត្តាតិ ពល្យាតីតិ៍ “តំ ច្ចឃំ ស្វិដ្ឋំ

ពត្វា”តិ លក្ខបច្ចាកស្ស ពោចលំ បច្ចយាឃត្ត ចុត្តិតច្ចា លលកក្ខច្ចា ពោលល ចក្ខុតា ស្វដ្ឋិដ្ឋំ ពត្វា៍ តត្ត បច្ចាត្តំ លក្ខាតិ បដិច្ចសយុប្បាភិ

ស្វដ្ឋបស្សត្តោ ពោចលំ បច្ចយាឃត្ត ចុត្តិតច្ចា អចសាឃត្ត ចុត្តិតច្ចា ស្វដ្ឋ បស្សតិ៍ ឃោ ច អត្តតោ ចសាឃត្តចុត្តិ ត ហោតិ៍ សោ

បយេត្តសច្ចំ បត្វា ឲសោ យយ សត្តកត្តិបិ ចត្តុ តាហេតិ៍ ក្យតោ យយ អត្តាតិ៍ អបិ ច, សត្តោ តាយ សភាចតោ តត្តិ៍ បញ្ញាត្តិយត្តំ ហោតិ៍

ឃោ ‘អហត្តិ ចា, យេតិ ចា, យយាតិ ចា, ពឃេ្យឃ្យ៍ អសត្តេ ច អត្តម្ពិ កោ យយ អត្តា តាយ ភចេឃ្យាតិ៍ លលកក្ខេ ហោតិ៍ លលេ លលេ

កិដ្ឋតិ៍ សត្តោ ច តាយ ឲកម្ពិភចេ អាឌិយិប្បសកំ ឲច ឌាឃតិ៍ អត្តេ សកំ ឲច យេតិ៍ អត្តរោ ចស្សសតំបិ ចស្សសហស្សំបិ យលេំ តាយ តត្តិ៍

អញ្ញាហិ លលិកឥយុាតិ ពតិ៍ អញ្ញា សត្តស្ស៍ ឲចំសត្តេ ពឆំ លលិកឥយុា សត្តស្ស សារដ្ឋេត អត្តាតាយ ភចេឃ្យត្តិ៍ តស្មា តេ

អចសចត្តតដ្ឋេត អសារពដ្ឋេត ច អតត្តា ឲច៍ អបិច “អចសចត្តតដ្ឋេតា”តិ ឲត្តុ ចសោ តាយ សត្តសត្តាតេ ឲកោ បឥាតឥយុោ៍ សចេ

អត្តាតាយ អត្តិ៍ សោ ឲច បឥាតក្នុតស្ស ចសស្សបិ អត្តា ភចេឃ្យ៍ ឲចំសតិ, ឃោ ចសោ, សោ អត្តា៍ ឃោ អត្តា, សោ ចសោតិ

ភចេឃ្យ៍ តគា ច សតិ, ទ្វបំ អត្តាតិ ពល្យត្តា ទ្វបច្ចា ចសច្ចា អត្តាតច្ចា ឲកត្តំ ពត្វា ពល្យាតិ តាយ៍ តគា ចេឥតិ អត្តាតិ៍ សញ្ញា, សដ្ឋារេ,

ចិញ្ញាណំ អត្តាតិ ពល្យត្តបិ៍ ឲចច្ចាសតិ, សត្តោ ច លក្ខបច្ចាកច្ចា ចសោ ច អត្តា ច សព្វយេតំ ឲកត្តំ ពច្ឆតិ, ឲកោ សត្តោតិ សញ្ច្យពច្ឆតិ៍

ត ហិ ព្ទយម្ពិ ចសចត្តតដ្ឋេ ឲកស្សសត្តស្ស ច្ចេ អត្តា តឃោ អត្តា ពាហុអត្តាតិ សក្កា ភចិត្តុំ៍ អឌ ឃគា ឃគា សត្តស្ស ចសោ ចត្តតិ, ព្ទច្ឆា

បចត្តតិ៍ តគា តគា លក្ខបច្ចាកម្បិ តិច្ចកាលំ សត្តស្សចសំ អត្យពច្ឆេឃ្យ៍ ពស្មា, សត្តស្ស ច លក្ខបច្ចាកស្ស ច ចសស្ស ច តាតត្តាភាចតោ៍

ឲចំ អត្យពច្ឆត្តេ សតិ៍ ទ្វបំ យេ អត្តា, ចេឥតា យេ អត្តាតិអាឌិក្កហណំ ចដ្ឋេឃ្យ៍ សភាចតោ អចិទ្វុទ្ធិ ភចេឃ្យ៍ ត បត តគា អត្យពច្ឆតិ៍ ត

ហិ ទ្ទញ្ញាណ្ណោ ទ្ទុទ្វបេិ ប្វុទិសោ អត្តតោ ទ្វបកាឃំ អត្តតោ ចសេតេច ស្វចណ្ណំ ស្វទ្វបំ ពាតុំ សក្កោតិ៍ តគា ទ្ទស្សដ្ឋោចា ស្វសដ្ឋិ, ទ្ទក្កត្ថោចា

ស្វកត្ថិ៍ ត ច អត្ថោចា អតត្ថិ៍ ពាឈិរោចា អពាឈិទ៌ រោពីចា អរោពិ៍ ពុដ្ឋីចា អពុដ្ឋិ៍ ពលិ្ហចា អពល្ហិ៍ ខិណ្ណោចា តទ្វលំ អឌទ៌ ចា

អយលេំ ចា ពាតុំ សក្កោតិ៍ តាបិ អបិឃេស្វ ច អបតត្ថិ៍ បតិត្វា ចា តតោ ចិយុត្តំ ពាតុំ សក្កោតិ៍ តគា ឥចេោ ចា ឥចេត្តា

អចាចេតុំ៍ សក្កោចា សក្កត្តា, យារោ ចា យារត្តា, ព្រាហ្មា ចា ព្រាហ្មត្តាតិ៍ ឲសតឃោ សសេលត្ថេស្វបិ៍ តគា បត អចសាត្យយតតោ

បយេត្ត សច្ចំ បត្វា លក្ខបច្ចាកេ អត្តតោ សាយិកិច្ចំ ព្ទស្សកេិច្ចំ តាយ តត្តិ៍ អសាយិកយេច តំ ហោតិ, អតិស្សទ៌ តគា ច សតិ, អត្តាតិ តស្ស

សាយិ ព្ទស្សទ៌ ពត្វា ទ្វបំ យេ អត្តាតិ ពហណំ មិច្ឆាពហណំ តាយ ហោតីតិ៍ លេិកេ បត យហាឌតោ ឥយុាតិ បដិច្ចសយុប្បាភិ ត ឌាតត្តិ, ត

បស្សត្តិ, ត បដិចិជ្ឈត្តិ៍ តេសំ បយេ្យ បច្ចយចសេត បចត្តយាតេ លក្ខសត្តាតេ សយុតិ សច្ចចសេត តាតាចសចត្តតាភារោ តាយ សត្តិ៍

នានាសាមិ ព្ភស្សរាធិបតិចោទារា ច លោកេ សត្តិស្សត្តិ៍ តេ សម្ពតិ សច្ចចសេត ក្ខប្បតេស្ស តេស្ស សាមិព្ភស្សរាធិបតិ ចោទារេស្ស

ចោទារេយតេ្ត អធត្វា សកាចសច្ចំ យញ្ញាត្វា មិន្ធាកហលំ កលត្តិ៍ ឲត្ត សិឃា៍ ត ត្យ ចសោនាយ ព្ភន្ធា៍ សតេ្តា ច កត្តិ ព្ភន្ធតេ្តា កន្ធតិ៍ ធាត្យំ

ព្ភន្ធតេ្តា តិដ្ឋតិ៍ ឲចំសតិ៍ តស្ស លត្ថបញ្ចាក់ តស្ស ចសាឃត្ត ត្យត្តិ ឲច ហោតីតិ៍ ត ហោតិ៍ កម្ពា, បច្ចយាឃត្ត ត្យត្តិត្តា ឲច៍ តធាហិ កត្តិ

ព្ភន្ធានាយ ពាហិទ្ធា ឆតហេត្យចា ក្ខប្បឌ្ឍេយ្យ៍ នានាកោកហេត្យ ចា៍ អញ្ញោត ចា នានាកាលោត៍ តត្ត យេសំ ឆតេ អសតិ, ឃំ ឃំ ត្យក្លូ

អាកន្ធេយ្យ កាឃិកំ ចា ចេតសិកំ ចា៍ តេសំ តំ តំ ត្យក្លូបច្ចយា ឆតិន្ធា នាយ ក្ខប្បឌ្ឍតិ៍ ឆតិន្ធា បច្ចយា កត្តិន្ធាឆយា ក្ខប្បឌ្ឍត្តិ៍ តធា

នានាកោកិន្ធា នានាកម្ពិន្ធាស្ស ចាតិ៍ នានាត្យក្លូកឃុបទ្ទចម្ពុលិកាស្ស ព្ភន្ធាស្ស ចត្តន្ត យេច តត្តិ៍ តធា នានារម្ពុលាតំ បលោកត

ត្យក្លូម្ពុលិកាស្ស ច នានាចិតក្កាតំ ចិបល្លត្ថម្ពុលិកាស្ស ច ព្ភន្ធាស្ស៍ ឲចំ ចសោបិ បច្ចយាឃត្ត ត្យត្តិកោ ឲច ហោតិ៍ “កយតំ”តិ កយនាកាលេត

បចត្តំ លត្ថបញ្ចាក់៍ យេតយេតឆនាឌិហេត្យនា សោ សោ ចសោ ក្ខប្បឌ្ឍតិ៍ កយតម្បិ តេត តេតេច ក្ខប្បឌ្ឍតិ អាហារូបត្តម្ភនាឌិបច្ចយេត

ធ៍ ចសោ បត កយតស្ស បច្ចយេក ធេសយត្តំ ហោតិ៍ សោ ហិ តធញ្ញាបច្ចយេហិ ចិតា សឃំ ក្ខប្បឌ្ឍិត្យំ ត សក្កោតិ៍ ក្យតា កយតំ ក្ខប្បាធេត្យំ៍

ឲចំ ធានាឌិស្ស៍ ឲចញ្ចា សតិ, ព្ភធំ លត្ថបញ្ចាក់ បច្ចយាឃត្ត ត្យត្តិកត្តិច្ចេច ចត្យំ អរហតិ៍ តោ ចសាឃត្ត ត្យត្តិកត្តិ៍ អបិ ច កត្តិ ព្ភន្ធតេ្តា

កន្ធតីតិ បញ្ញាត្តិ យត្តក្ខតោ សតេ្តា កន្ធតិ៍ លត្ថបញ្ចាក់ បត លហិក ឆម្ពត្តា ត កន្ធតិ៍ ក្ខប្បត្តុប្បត្តិ តត្ត តតេ្តច កិឌ្ឍតិ៍ សត្តតិ ចសេត

កយនាកាល គិមិត្តំ បញ្ញាឃតិ៍ ឲចំ អចសចត្តតំ ហោតីតិ៍ ហោត្យ តត្ត តតេ្តច កិឌ្ឍតំ អចិច្ឆេធប្បចត្តិយា សតិ, កយតំ សម្បឌ្ឍតិយេច៍

កយតេ ច សម្បឌ្ឍយាតេ លហិកកិឌ្ឍតេត ធោរសោ តត្តិតិ ចេ៍ អត្តិ៍ លហិកយរលាពីវ្យាសត្តស្ស ស្យសាតក្ខមិ នាយ ហោតិ៍ អត្តូរាយេចា

អាកតេ បក្លូលតេ្ត ចា សតិ, កន្ធតេ្តា សតេ្តា ឃធា កធាឌិ យរលំ ចា គិកន្ធតិ យរលា យត្តំ ចា ត្យក្លូត្តិ៍ កិលេសេ គិមិនាតិ បចតេ្តាតីតិ

គិមិត្តត្តិ ចចតតេ្តា៍ “ចិបល្លាសគិមិត្តំ”តិ ច ចិបល្លាស ឆម្ពាតំ ចសេត ក្ខបដ្ឋិតំ កិច្ច គិមិត្តំ៍ តល្យា ឲច បលិឌីតិ សម្ពតេ្ថា៍ យហត្តាតំ

អាឌីតចាតំ រាសិ យហាអាឌីតចរាសិំ លតេ្ថស្ស ស្យញ្ញាតលក្ខលំ នាយ អតិ កម្ពីរ៉ំ ហោតិ៍ ឌាកាលេស្សច ចិសឃក្ខតំ៍ ស្យញ្ញាត ធស្សតញ្ចា ឌិដ្ឋិឃា

ក្ខត្យប្បឌិបក្ខត្តិ អាហ “សង្ខារេស្ស ស្យញ្ញាតធស្សតចសេតា”តិអាឌិ៍ តត្ត “អត្ត សិទ្ធិ នាយា”តិ យក្កចលប្បឌិលិកសង្ខាតស្ស អត្តស្ស សិទ្ធិ នាយ៍

អត្តាតិ អភិគិចេសោ អត្តាភិគិចេសោ៍ កល្យាតីតិ ការហោ៍ ក្ខបិឌីឃតីតិ អតេ្តា៍ ឌិដ្ឋិសង្ខារតោ ការហោ ឌិដ្ឋិក្កាហោ៍ អត្តាភិគិចេសោ ច

សោ ឌិដ្ឋិក្កាហោ ចាតិ ចិក្កហោ៍ តស្ស បឌិបក្ខ អតត្តាត្យបស្សតាឌាកលំ៍ អត្យ អត្យ កចតំ អាត្យការចា៍ បរម្យរតោ ចឆ្ឋតត្តិ អតេ្តា៍

“តធា សយត្យបស្សិត្វា”តិ ស្យញ្ញាតា ការេត សយត្យបស្សិត្វា៍ ចិម្ពញ្ចាត្តស្ស អរិឃបុក្កលស្ស៍ “អតិច្ចលក្ខលំ នាយ នាតិ កម្ពីរ៉ំ ហោតិ៍ សង្ខាឃមិ

ចិសឃក្ខតំ៍ ក្ខត្តតិលក្ខលោ ច អហំ យាតោ លតេ្ថស្ស តិច្ចស្យចចិបល្លាសម្ពុលកោ សង្ខាឃ ច បឌិបក្ខាតិ អាហ

“អតិច្ចធស្សតចសេតា”តិអាឌិ៍ “គិមិត្តាភិគិចេសក្ខតស្ស្យា”តិ តិច្ចស្យចគិមិត្តាភិគិចេសក្ខតស្ស៍ “យាតក្កាហស្ស្យា”តិ យាតសង្ខាតស្ស កាហស្ស៍

“សង្ខាឃ ប៊ី”តិបិសធ្ទេត ឌាកាលំ សម្បិណ្ឌតិ៍ ត្យក្លូលក្ខលំ នាយ កឃសំចេក ឌតកំ ហោតិ៍ អារម្ពលោស្ស តល្យាលោលស្ស តល្យាចិបល្លត្ថស្ស

បឌិបក្ខ៍ ចិសេសតោ សយាធិស្ស អត្យត្ថបត្តិ អាហ “ត្យក្លូធស្សត ចសេតា”តិអាឌិ៍ “តិល្ហិ ឆម្ពាតំ”តិ បញ្ញាត្រិឃ សទ្ធិត្រិឃ សយាធិត្រិឃ

សង្ខាតាតំ តិល្ហិ ព្ភត្រិឃ ឆម្ពាតំ៍ “ចិបស្សតា កយតចសេតេ ចា”តិ ត្យដ្ឋាតកាមិគិ ចិបស្សតា សង្ខាតស្ស អាកយត ការលស្ស ចសេតេច៍

ព្ភធាតិ ស្យតេ្ញា ឃំ ត្យត្តំ ‘សត្តអរិឃ បុក្កលចិកាកស្ស បច្ចយកាចបត្តិយា ចា’តិ៍ តត្ត សត្ត អរិឃបុក្កលចិកាក់ ធស្សេត្យំ “តត្វា”តិអាឌិ ត្យត្តំ៍

ឆម្ពាត្យសារី នាយាតិ ឲត្ត “ឆម្ពា”តិ បញ្ញា ត្យច្ចតិ ‘សច្ចំ, ឆម្ពា, ឌីតិ, ចារកា,តិ ឲត្ត ចិឃ៍ តិក្ខតរំ ឆម្ពុំ អត្យស្សរតីតិ ឆម្ពាត្យសារី៍

បញ្ញាពាលិត្យសារេត អាឌិមិក្កក្កិ លកតីតិ ត្យត្តំ ហោតិ៍ អថចា៍ “ឆម្ពា”តិ គិស្សត្តគិឌ្ឍិចធេ្ដត សង្ខារ ឆម្ពា ត្យច្ចតិ៍ ស្យញ្ញាតធស្សតញ្ចា នាយ

ᩅᩥᩈᩮᩈᨲᩮᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨵᨾ᩠ᨾ ᨴᩔᨶᩴ ᨶᩣᨾ᪨ ᩍᨲᩥ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨶᩩᩔᩁᨲᩥ, ᨣᩣᩉᨠᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩩᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩦ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨶᩣᨾ ᨴᩔᨶᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵ ᨴᩔᨶᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨻᩃᩮᨶᩮᩅ ᩈᩩᨡᩮᨶ ᨲᩴ ᨲᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᨹᩃᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨴᩔᨶ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨻᩃᩮᨶ ᨠᩥᩃᩮᩈᨻᨶ᩠ᨵᨶᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨻᩃᩥᨠ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᩣᩁᩮᨶ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᩈᨴ᩠ᨴᩉᨲᩥ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ “ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩮᩣ”ᨲᩥ ᨣᩣᩉᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩮᩣ᪨ “ᨣᩣᩉᩴ”ᨲᩥ ᨧ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨻᩃᩥᨠᨠᩣᩁᨱᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨴᩔᨶᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ᪨ ᨲᩣᨴᩥᩈᩮ ᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮ ᩈᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨩᩣᨿᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᨶᩩᩔᩁᨲᩦᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩦ᪨ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨻᩃᩮᨶᩮᩅ ᩋᩣᨴᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨻᩃᩮᨶ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ “ᨠᩣᨿᩈᨠ᩠ᨡᩥ ᨶᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᨠ᩠ᨡᩥᨲᩥ ᩈᨠ᩠ᨡᩥᩴ᪨ ᨿᩴ ᩈᩣᨠ᩠ᨡᩥᨠᨲ᩠ᨲᩥᨸᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩅᩥᨿ ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᩈᨠ᩠ᨡᩥ ᨿᩔᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩈᨠ᩠ᨡᩦ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨶᩩ ᨸᩔᩦ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩉᩥ ᩈᩴᩅᩮᨣ ᨻᩉᩩᩃᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩴᩅᩮᨣᩮᩣ ᨧ ᨸᨵᩣᨶ ᩅᩦᩁᩥᨿᩔ ᨸᨴᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᩈᩴᩅᩥᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣ ᨸᨴᩉᨲᩦᨲᩥ ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩮᩣ ᩈᩴᩅᩮᨣᩅᩈᩮᨶ ᨽᩣᩅᨶᩴ ᩋᨶᩩᨿᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᩴ ᨿᩴ ᨸᩩᩁᩥᩈᨳᩣᨾᩮᨶ ᨸᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᨲᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩥ᪨ ᨸᩣᨸᩩᨱᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩅᩥᨿ ᩈᨠ᩠ᨡᩥ ᩃᨽᨲᩥ᪨ ᩈᨠ᩠ᨡᩥᩴ᪨ ᨫᩣᨶᩈᩩᨡᩴ ᩅᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᨹᩃᩈᩩᨡᩴ ᩅᩣ ᩃᨽᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ “ᩏᨽᨲᩮᩣᨽᩣᨣ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩋᩁᩪᨸᨩ᩠ᨫᩣᨶᩮᩉᩥ ᩁᩪᨸᨠᩣᨿᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᨹᩃᩮᩉᩥ ᨶᩣᨾᨠᩣᨿᨲᩮᩣᨲᩥ ᩏᨽᩮᩣᩉᩥ ᨽᩣᨣᩮᩉᩥ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨲᨿᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨵᩥᨠᩮᩣ ᨧ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨵᩥᨠᩮᩣ ᨧ ᩅᩦᩁᩥᨿᩣᨵᩥᨠᩮᩣ ᨧ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩦ ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨵᩥᨠᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩦ ᨧ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨵᩥᨠᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᨠᩣᨿᩈᨠ᩠ᨡᩦ ᨧ ᩏᨽᨲᩮᩣᨽᩣᨣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᩅᩦᩁᩥᨿᩣᨵᩥᨠᩮᩣ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩋᨿᨾ᩠ᨸ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩅᩥᨽᩣᨣᨠᨳᩣ ᨸᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᨾᨣ᩠ᨣᨶᨿᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨽᩥᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨸᨶ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᨠᩣᨿᩈᨠ᩠ᨡᩦ ᨧ ᨴ᩠ᩅᩮᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᩈᩮᨠ᩠ᨡᩮᩈᩩ ᩑᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨶ ᩑᨲᩮ ᨴ᩠ᩅᩮᨸᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩥᨿᩣ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨻᩃᩥᨠ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᩣᩁᩮᨶ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᩈᨴ᩠ᨴᩉᨲᩥ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨠᩥᩴ ᨸᨶ ᨲᩣᨴᩥᩈᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨿᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᨾᩉᩣᩅᨣ᩠ᨣᩮ ᩒᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲ ᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩦ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣᨽᩣᩅᩦ, ᨿᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩉᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩋᨵᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩦ᪨ ᩒᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᨽᩪᨾᩥᩴ᪨ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᨽᩪᨾᩥᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩋᨸᩣᨿᩴ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩴ ᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨶ ᨲᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣᨲᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩦ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣᨽᩣᩅᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨨᩊᩣᨿᨲᨶᩣᨶᩥ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ “ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩮᩣ ᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩦ᪨ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩮᩣᨲᩥ ᨧ ᨡᨱᩮ ᨡᨱᩮ ᨩᩦᩁᨱᨲᩣ ᨽᩥᨩ᩠ᨩᨶᨲᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ “ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣᨽᩣᩅᩦ”ᨲᩥ ᨲᩔᩮᩅ ᩅᩮᩅᨧᨶᩴ᪨ “ᩑᩅᩴ ᩋᨵᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨣᩣᩉᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩏᨸᩮᨲᩥ᪨ ᩈᩣ ᩑᩅ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᨦ᩠ᨣᩮᩈᩩ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮ, ᩈᩴᨥᩮ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨣᩣᩉᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᨶᩣᨾ ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲ ᨴᩔᨶᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨬᩣᨱᨸ᩠ᨸᨲᩈᨴ᩠ᨵᩣ᪨ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩣᨾ ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨡᨿᨭ᩠ᨮᩮᨶᩣᨲᩥᨸᩮᩉ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨴᩦᨶᩴ ᨾᩉᩣᨽᩪᨲᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᩣᨠᩣᩁᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨲᨬ᩠ᨬᩣᨸᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨠᩣᩁᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨴᩉᨲᩥ, ᩋᨵᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨲᩣᨶᩥᨸᩥ ᨡᨱᩮ ᨡᨱᩮ ᩏᨠᩣᩁᨠᩮᨶ ᨽᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨿᩮᩅᩣᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨵᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᩅᩥᨲ᩠ᨳᨾ᩠ᨽᩴ ᨸᨭᩥᩃᨽᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ “ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ ᩋᩁᩉᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨲᩣᨴᩦᨶᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨣᩩᨱᩣᨴᩦᨶᩥ ᨴᩔᨶᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩈᩣᨴᩮᩣ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᩋᩁᩥᨿᨽᩪᨾᩥ ᨶᩣᨾ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩩᩈᨿ ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣᨶᩩᩈᨿᩮᩉᩥ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᨧᩃᩣᨽᩪᨾᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩉᩥ ᩈᩉᩥᨲᩣ ᩋᨧᩃᩣᨽᩪᨾᩥ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᨽᩪᨾᩥ ᨶᩣᨾ᪨ ᨠᨳᩴ ᨸᨶ ᨲᩔ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᨽᩪᨾᩥ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨲᩣ ᩋᩁᩥᨿᨽᩪᨾᩥ ᩒᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨲᩣ ᨧ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩈᩮᩣ ᨿᩮᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨿᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᩉᩮᨲᩩᨸᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨸᨳᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸᩣᨿᨣᩣᨾᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᨽᩪᨾᩥ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩋᩁᩥᨿᨽᩪᨾᩥ ᩒᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩦᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨸᩁᩴᨸᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩦ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣᨽᩣᩅᩦ᪨ ᨿᩔ ᩑᩅᩴ ᨾᨲ᩠ᨲᩈᩮᩣ ᨶᩥᨩ᩠ᨫᩣᨶᩴ ᨡᨾᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩦ ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ “ᨾᨲ᩠ᨲᩈᩮᩣ ᨶᩥᨩ᩠ᨫᩣᨶᩴ ᨡᨾᨲᩦ”ᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩦᩅᩥᨿ ᩈᨴ᩠ᨴᩉᨶᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨴᩦᨶᩴ ᨲᩣᨴᩥᩈᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩴ

សយត្បស្សន្តោ ទោគ៌ ទោគ៌ ឥស្សត៌ លកតិយេច៉ ឲចំសតិ, ចក្លាឌិតិ តស្ស បុគ្គលស្ស តិដ្ឋាត៌ ខ្ជលើកត៌ យត្តសោ លយត្តិ តាយ៉ ព្ទាឌំ ឆយ្ហាត្យសារិយុត្តំ៉ អបរំបិ ចុត្តំ ចក្ខុ កិក្ខុចេ អតិដ្ឋំ ចិបរិណាយី អញ្ញាទាកាចិ៉ យោ ឲចំ បឌាតាតិ បស្សតិ៉ អយំ ចុច្ចតិ សោតាបន្តោ តិអាឌិ៉ តត្ថ "បឌាតាតិ បស្សតី"តិ ឆយ្ហាត្យសារិចិយ យត្តសោ តិដ្ឋាតក្ខយយត្ត អដ្ឋត្វា បញ្ញាយ បឌាតាតិ, ពាលចក្ខុតា បច្ចក្ខុតា បស្សតីតិ អត្ថោ៉ ព្ទាឌំ ឌិដ្ឋិបត្តាឌិត៌ យុត្តំ៉

"យថា សក៌ ផល៌"តិ ឲត្ថ សស្ស អត្តនោ ព្ទាឌំ សក៌ យំ យំ សក៌ យថាសកត្តិ អត្ថំ ឥស្សតិ សោតាបត្តស្សាតិអាឌិតា៉ ផលសយាបត្តិ ឌិឆិយំ បត អត្សលិយេចតាតិ ឲច ផលិត៌ អាសត្តការណាតិ, ត យក្កចេតាតីតិ អាហ "ត យក្កាយតចសេតា"តិ៉ "សោ"តិ យក្កោ៉ សន្តោ សំចិឌ្ឍយានោ សក្ការចា៉ "អស្សា"តិ យក្កស្ស៉

អតិដ្ឋាត្យបស្សតា កិច្ចុតា អតិយិត្តា ហោតិ៉ សកាចេតា សតិយិត្តាឲច៉ តិដ្ឋតិយិត្តសហិតាឲច៉ យតោ សា ឲសោហយស្វីតិក្កហល៌ លកតិ៉ ព្ទាឌំបិ ចិបស្សតាពាល៌ អតិដ្ឋំ លយដ្ឋេតាតិ សយត្បស្សិតន្តា ច ហោតីតិ៉ តត្ថ ច អកិឆយុំ បត្វា សកាចប្បឆាត៌ ហោតិ, ត កិច្ចប្បឆាត៌ តស្វា អកិឆយុ តយេត ចិបស្សតា អត្តនោ តិយិត្ត តាយំ យក្កស្ស ឥាតុំ ត សក្កោតិ៉ អយំ អដ្ឋកថាយ អឆិប្បាយោ៉ កិលេស ឆយុា តាយ យស្ស ដ្ឋប្បជ្ជន្តិ, តំ បុគ្គលំ បលិតុត្តន្តិ៉ សម្មាឆំ ពទោត្តិ៉ តស្វា បលិពោធកោតាយ៉ តំ បុគ្គលំ តិដ្ឋតិយិត្ត សុកតិយិត្ត សុលតិយិត្ត អត្តតិយិត្តាតិ ការហត្តិ៉ តស្វា តិយិត្តកោតាយ៉ តំ បុគ្គលំ អាសយុលោសុ តុសំ តិហិតំ តិចិដ្ឋំ ពទោត្តិ៉ តស្វា បលិឆិកោតាយ៉ ទេ ច យក្កផលិតិ អាសយុលំ ត ពទោត្តិ៉ យក្កផលេហិ ច សយុយោគំ ត កច្ឆត្តិ៉ ឲចំ អាសយុលកាលា ឌិចសេត យក្កផលេសុ ទេសំ អកាលចា៉ អកាចត្តាឲច ច តាតិ យក្កផលិតិ អត្តនោ ឆយុតាយ តីលិតាយាតិ លកត្តីតិ ឥស្សត៌ "អាសយុលា ការលចសេតចា"តិអាឌិ ចុត្តំ៉ "អត្តនោ សកាចេតា"តិ អត្តនោ ឆយុតាយ៉

"អត្តឌិដ្ឋិយា ដ្ឋប្បត្តាយ ដ្ឋប្បជ្ជន្តី"តិ ព្ទាឌំ តាសំ ឌិដ្ឋិចិចិកិច្ឆាត៌ អត្តឌិដ្ឋិយា អចិតាកាចំ ឌឹសេតិ៉ ត បត អត្តឌិដ្ឋិយា តាហិ អចិតាកាចត្តិ ឥដ្ឋត្វា ចិបន្តីតិ អបិសេយុ ចិបន្តិ៉ អបិយបដិសត្តិ ឌតេត្តិ៉ ឌិដ្ឋសច្ចាតត្វា អរិយបុគ្គលិត៌ ឌិដ្ឋិចិចិកិច្ឆាសយ្យុត្តា អក្យុសលឆយុា ឌិដ្ឋិចិចិកិច្ឆាក្កហលោត កហិតាតិ អាហ "ឌិដ្ឋិចិចិកិច្ឆា ចិប្បយុត្តា"តិ៉ "អក្យុសលឆយុាចេ ចា"តិ បច្ចប្បត្តក្កតា ឥសាក្យុសលកាយុបច ឆយុា ចេច៉ "សត្តហិ កចេហី"តិ ក្រិយាបចក្កេ ការលចចត៌ យថា សត្តហិ យាសេហិ ចិហារំ តិដ្ឋាសេបតីតិ៉ ក្រិយាបចក្កោតិច ក្រិយាយឹឈតារំ តិដ្ឋាបត៌ ចុច្ចតិ៉ "សត្តក្ខត្តុំ"តិ សត្តចារា៉ តីហិ សំយោឌតាតិតាយ 'សក្កាយឌិដ្ឋិ, ចិចិកិច្ឆា, សីលព្វតបរាមាសសំយោឌតាតិ,៉ "អចិតិបិត ឆយុា"តិ ចិន្ទុំ ហុត្វា បតត៌ ចិតិបិតោតា៉ អបិយតិបិតោតាតិ ចុត្តំ ហោតិ៉ "ឆយុា"តិ សកាចេា តត្ថ ចិតិបិតោតា ឆយុា យស្សាតិ ចិក្កហោ៉ "តិយតោតា"តិ សុកាតិកចេសុ តិយត កតិកោ៉ សយុា ឥាត្សាតីតិ សន្តោឆិ៉ យក្កញ្ញាណ៌៉ "បរាយត៌"តិ បរកាកោ កត្តព្វដ្ឋាត៌ ចុច្ចតិ៉ សន្តោឆិសន្តាត៌ បរាយត៌ អស្សាតិ សន្តោឆិបរាយតោ៉ "អតិយយត្តោ"តិ ចាសត្តតោ្ឋតិ ចុត្តំ ហោតិ៉ ចា សត្តតោ្ឋសុ ច អតិយយត្តោ៉ ត ចិកប្បត្តោ៉ ចិកប្បត្តោហិ សតិ ឆេ្ឋ ឲច សត្តក្ខត្តុបរយា លព្ភន្តិ៉ យិស្សកោកចោត លព្ភតិ៉ អតិយយត្ត តយោបិ លព្ភន្តិ៉ អដ្ឋកថាយំ បត សយុច្ចយត្តស្ស កហិតត្តា ឲកោ យិស្សកោកចា ឲច លព្ភតិ៉ តត្ថ ច សន្តោ តាយ សយុច្ចយត្តោ បិកាចេ, ត អតិយយត្តោ៉ តស្វា សយុច្ចយត្តោច ព្ទាឆ យុតោ្តាតិ ចេ៉ ត យុតោ្តា៉ កស្វា៉ ឌ្ឋិត្តិ អសក្កហិតត្តា៉ អដ្ឋកថាយំ បត សយុច្ចយត្តំ កហេត្វា ទេ ឆេ្ឋ បុគ្គលិ ព្ទាយុស្វិ បិតេឆ អសក្កហិតាតិ

ចុត្តិ ឃតិ ទោ ព្ពាយស្មិំ បរិទេ អសង្កហិតា ពក្ខុទោ សង្កហិតា កទេចឃ្យំ ត ហិ ពោធិ សត្តក្កត្តុ បរទេយា តាយ ព្ពាឆ អសង្កហិទោតាតិ ឃុទ្ធោតិ

"អស្សា"តិ តស្សបញ្ចព្ពាបរិទេស្ស "ឲុត្តុ ច ឃត្វា លៈ បរទេយា តាយ ចុទ្ធោ"តិ ព្ពាធិ ស្ថបរិ 'ទេឃ កាយកទេច ទេឃចា'តិអាធិតា 'ទេឃធិដ្ឋ ឆទេយុ ចា'តិអាធិតា ច ទេឃារទេដតព្ពោ ទេសា ច ឞុក្កួចិបស្សទោកា ចា បរិហិតគ្គ្បាទេតា ចា ជង្គទេព្ពាតិ សព្ពទេក្ខា "បញ្ចព្ពាយំ"តិ បុក្កលបញ្ញាត្តិ

បញ្ចព្ពាយំ "ព្ពាឆ តិដ្ឋា"តិ ព្ពាយស្មិំ កាយទេលិទេក អាសចក្កួយំ បត្តា លក្ខបរិតិព្ពាតបត្តិ ចទេសត តិដ្ឋា តិដ្ឋាតិ បរិទេឃាសាតត្តិ អទេត្ថា

ក្យលទោតា ក្យលំ កន្ធតីតិ ទោកាលំទោការទេលិ កចទោតា កចំ កន្ធតីតិ អទេត្ថា ឲុកទេយច បដិសត្តិសក្កាតំ កចតីដំ អស្ស អតីតិ ឲុកតីឌី ទេឃា ច

ធិទេដ្ឋច ឆទេយុ អទេហា តស្ស ច ព្ពាឆ តិដ្ឋាតិ ទេឃាដតា ទោកត បត តិល្លុំ ទេសាតាបត្តាតំ ចិទេសទេសា កទេតាតិ សត្តក្កត្តុ បរទេយា តាច ទោកចលំ

បឆយយក្កុ សយ្យឃុទ្ធោហិ ព្ពាក្រ្តិទេឃហិ កទេតា ព្ពាតទេទ ទេក្ខ ស្ថបរិយក្កុត្ថាឃ បចត្តិទេតហិ ចិបស្សតិក្រ្តិទេឃហិ កទេតាតិ តត្ថ សត្តក្កត្តុ បរទេយា

សព្ពាយុក្ខទោកា ទេហាតិ តទេតា ទោកាលំទោការទេលិ តិទេក្ខា ទេសា បត ៧ កចិទោកា, បញ្ចកចិទោកា, ចត្យកចិទោកា, តិកចិទោកា, ទ្វិកចិទោកាតិ

បញ្ចចិទេឆា តត្ថ បញ្ចកចិទោកា តិទេក្ខា ទេសសា អត្យក្កទេយត តិក្ខតទាតិ ជង្គព្ពា ឲុកតីឌី បត ឲុកកចិទោកា សព្ពាតិទេក្ខា តត្ថ សត្តក្កត្តុ

បរទេយា ទោកចទេលត បឆយយក្កាត្យការទេចត សិទ្ធត្ថា សព្ពាយុក្ខទោកា ទេហាតិ ព្ពាតទេទ ទេក្ខបកតិឃា សត្តក្កត្តុ បរយការទេច ធត្វា ស្ថបរិយក្កុត្ថាឃ

ចិបស្សតា កយុំ បដ្ឋទេបត្តិ តកា ទោតសំ ព្ពាក្រ្តិឃាតិ បុត ចិទេសស បត្តាតិ ទេហាត្តិ, តិក្ខាតិ តឃ្វា ទោ សត្តក្កត្តុ បរយទោតា តិក្ខាតាយ ទេហាត្តីតិ

"សត្តចារទេតា ព្ពុទិ ចា"តិ ព្ពាធិ ទោកាលំទោកាល ឲុកតីឌីទេតា សក្ខាឃ ចុត្តិ "ស្ថបរិ តិល្លុំ យក្កាតំ ចិបស្សតា តិឃារទេយតី"តិ ព្ពាធិ ស្ថបរិទេយ

ទេក្ខទេសាតាបទេក្ខ សក្ខាឃ ចុត្តិ សត្តក្កត្តុ បរទេយាបត បឆយយទេក្កុទេតច តិឃយិទេតាតិ ជង្គព្ពាំ តធាហិ ទេសារទេឃច សង្កហបរិទេ សទ្ធបទោតា

អាកទោតា ទេសាតាបត្តិ យក្កុ ការទេចត្វា ធិដ្ឋិចិចិកិច្ឆាបហារទេតត បហីតាបាឃកយទេតា សត្តក្កត្តុ បរទេយា ទេសាតាបទេក្ខា តាយ ទេហាតីតិ ព្ពាតទេទ

បត ទេក្ខ បញ្ចព្ពាយំ ទេសាតាបត្ត បុក្កលចិកាកដ្ឋាទេតទេស្វច អាកតាតិ "ទេឃ បតា"តិ ទេឃ ទេសាតាបត្ត បុក្កលិបតៈ កាធាយំ

"ព្ពាទោតាសត្តា"តិ ព្ពាយស្មិំ យត្យស្សទេលិទេក សត្ត សំសទាតិ "តទោតាសត្តា"តិ តស្មិំ ទេធចទេលិទេក សត្តាតិ អទេត្ថា អក្កុត្តទបរិទេ

"ទោតតចិត្តប្បសារទេធតា"តិ យហាសហឃ្សិំទេលិកឆាតុំ សទេទត ចិព្ពារបតុំ សយត្ថស្ស សត្ថុក្យទេហ ចិត្តប្បសារទេធា ឌាឃតិ ទោតត ចិត្តប្បសារទេធតា

"ទោតត បរិឃារទេឃតា"តិ សទេធ ទេសា ទេធទេចយុ ឲុច សំសទតិ សត្តក្កត្តុំ ឌួបបាតិក បដិសត្តិទេឃា កល្យព្ពា តទេត្ថច បរិតិព្ពាឃិស្សតិ ឃតិ

យត្យស្សយុ ឲុច សំសទតិ សត្តកព្ពុសឃ្យក បដិសត្តិទេឃា កល្យព្ពា ឲុទេត្ថច បរិតិព្ពាឃិស្សតិ ឲុចំ ទេធសតា ចារទេត ចុទ្ធស កត្វា ទេធសិទោតត

បរិឃារទេឃតាតិ អទេត្ថា "តំ ចិយំសិតព្ពាំ"តិ ចទេធទេត្ថត ខិកាចទិទេឃត សយំ ចុទ្ធសបដិសត្តិទេឃាច ព្ពាច្ឆតីតិ ធិទេបតិ ព្ពាធាតិ តំ

ចុទ្ធសបដិសត្តិចាធិ បដិក្ខបទេក្ខា "ចិកទេក្ក បតា"តិអាធិយាហៈ "ចិកទេក្ក"តិ អភិឆទេយុ ធាកាលចិកទេក្កៈ តត្ថិ ធាតយស្សាតិ អដ្ឋាតិៈ "ធាតិ"តិ

ឃុលការទេលាៈ តត្ថិ អចការទេសា អស្សាតិ អតចការទេសាៈ "អចការទេសា"តិ បច្ចឃការទេលាៈ "ឃំ"តិ ក្រិឃាបទាយសតិៈ ឃំ តិព្ពាទេត្តឃ្យ, តំ តិព្ពាតត្តតិ

អដ្ឋាតិៈ ទេសា តិព្ពាតត្តត ឆទេយា អតចការទេសាតិ ទេឃាដតាៈ "អភិសក្ខារ ចិព្ពាលាស្សា"តិ សត្តកចទោតា ស្ថទ្ធិ កាយកទេច បដិសត្តិដតកាស្ស ក្យសលិ

ក្យសលកយុ ចិព្ពាលាស្សៈ "តិទេទារទេឆតា"តិ ទេសាតាបត្តិ យក្កក្ខទេលា ឲុច តិទេទារឆទេតតៈ តិទ្ធត្តីតិ សព្ពទេក្ខា "តាយប្ចា ទ្ធបប្ចា"តិ ទេឃ តាយ

ទ្ធបឆយា ស្ថប្បទេដ្ឋឃ្យំ ឲុទេត តាយ ទ្ធបឆយា ឲុត្ថ ឲុតស្មិំ អភិសក្ខារ ចិព្ពាលា តិទេទារឆក្ខទេលា តិទ្ធត្តីតិ ទេឃាដតាៈ "ឃធាចុត្តតទេឃទេតចា"តិ

ទោតត បរិឃារទេឃតាតិ ចុត្តប្បការតទេឃទេតចៈ "តទេធកដ្ឋទេយាហស្សា"តិ ទោតត ទាទោកត ទោតត ទេធាទេសត ឲុកស្មិំ ចិទេត្ត ឲុកទោតា ធិតស្ស

ទេយាហស្សៈ ត ធិដ្ឋិចិចិកិច្ឆា សយ្យឃុត្តស្ស ទេយាហស្សៈ តស្ស បឆយយទេក្កុ ឲុច បហីតត្តាៈ តាបិ ស្ថឆ្ចចិត្តសយ្យឃុត្តស្ស ទេយាហស្សៈ តស្ស

ចត្យត្ថយទេក្កុ ឲុច បហាតព្ពាត្តាៈ ស្ថប្បដ្ឋត្តា ទាកទេធាសទេយាហាៈ "ឆយ្យិទោកម្ម"តិ ឆទេយុត សទេយត ស្ថប្បទេត្តម្មៈ "ឃទោតា"តិ ឃំការទេលាៈ

ធាលចត្តការទេលាតិ អទេត្ថា "ទោតសំ"តិ ទេសាតាបត្តាតិៈ "សល្លិលត ចទេសតា"តិ ធាហលបក្ខុ ធ្វលកាកំ ឞុដ្ឋលិលតចទេសតៈ អឆិច្ចប្បត្តិ តាយ

បុព្វេ យថាបច្ចត្តំ កាលំ អធិច្ច អតិក្កមុ ឧប្បត្តិ។ ឧប្បជ្ជន្តាតិបិ វាទេនេវ វោហារោ។ “ខេមំ ឋី”តិ សកទាគាមីតិបិ។ “វេមុត្តចិត្ត
សមាវេយាវេកា ឋត្វិតោ”តិ ខាយបតីតិ វេមុត្តកមុសមាវេយាវេកា តាយ សកទាគាមីតិ អត្ថីតិ ឋត្វិតោ។ ទេវទាហិ អធិច្ចុប្បត្តិបត្តិ ឋត្វតិ។
បរិយុដ្ឋានយត្តំ ត ឋត្វតិ។ សកទាគាមីតិ បុត្តធីតរោបិ សត្តិស្សត្តិតិ ចតតិ។ “មហាអដ្ឋកថាយំ បដិក្ខិត្តា”តិ ទេវស្ស មតោរទមត្តិតិ ចត្តា
បដិក្ខិត្តា។ ឋតំ សត្តំ អដ្ឋសាលិតិយំ វុត្តំ។ “លក្ខតិបិតោ”តិ អក្កុត្តទេ លក្ខតិបិតោ។ “មិកាសាត្យអចត្តមិ”តិ មិកាសាត្យអតាមិកាយ
ឧបរិមិកាយ ចត្តមិប្បតេធិ ឋមំ ចត្តំ ធិស្វា មហាអដ្ឋកថាចាតំ ត ទេវាទេត្តិ។ មហានិចទេត្តទេចាតំ ទេវាទេត្តិ។ “អព្យាហតចារិទេតា”តិ វេមុត ធម្មា
អប្បដិចិទេតស្ស។ “សកទាគាមិត្តំ ញាកតំ”តិ តស្មិំ កាលង្គតេ ទេសា ព្រាហ្មណោ ឋាឆ សកទាគាមិកាចំ បត្វា តុសិតាកាយំ ឧបបន្នោតិ ឯចំ
តស្ស យំ សកទាគាមិត្តំ ភកចតា ញាកតំ។ “អធិកមចទេសតា”តិ សកទាគាមិកាចំ បដិលាភចទេសត។ ត បត អព្យាហតចារិទេតា សទេតា
អធិកមចទេសតាតិ អធិប្បាទេយា។ មទណាសត្ថុកាទេលបិ ហិ និក្ខាបតាធិដ្ឋាទេតត សហ ឧបរិមក្កផលាធិកមតំ តាយ តិក្ខបញ្ញាស្ស
អរិយសាចកស្ស ត ទុក្ករត្តិ។ ឯទេតត ទេកសត្យំ ទេវចាតទេវាចតំ បដិក្ខិត្តំ ហោតិ។ “សកិំទេច ឋមំទេលាកំ អាកន្ត្វា”តិ ឯទេតត ឋទេតា
បរទេលាកំ កមតស្ស ច តទេតា បុត ឋាឆាកមតស្ស ច សិទ្ធត្វា អយំ បុគ្គលោ ស្វទ្ធេត មគ្គតិយាទេមត កាមភទេច ទ្វិក្ខត្តុំ បរទេយាតាយ ហោតីតិ
សិទ្ធោ។ កថំ។ ឋាឆ បត្វា តត្ថ តិដ្ឋត្តិត្វា ឋាឆ បរិតិដ្ឋាយី, តត្ថ បត្វា ឋាឆ តិដ្ឋត្តិត្វា តត្ថ បរិតិដ្ឋាយីតិ។ ទេសសាបត ចត្តាទេរា
ចិបស្សតាតិយាទេមត សិទ្ធា ហោត្តីតិ ចិញ្ញាយតិ។ កតទេម ចត្តាទេរា។ ឋាឆ បត្វា ឋាឆ បរិតិដ្ឋាយី។ តត្ថ បត្វា តត្ថ បរិតិដ្ឋាយី។ ឋាឆ បត្វា
តត្ថ បរិតិដ្ឋាយី។ តត្ថ បត្វា ឋាឆ បរិតិដ្ឋាយីតិ។ ឯត្ថ ច តីសុ ទេសាតាបទេន្នសុ ឯទេកាសត្តក្ខត្តុ បរទេមា ឯច មគ្គតិយាទេមត សិទ្ធោ។ ទេសសា
បត ទ្វេ ទេសាតាបន្នា ចិបស្សតាតិយាទេមត សិទ្ធា។ ល សកទាគាមីសុ ទ្វេ ឯច មគ្គតិយាទេមត សិទ្ធា។ ទេសសា បត ចត្តាទេរា
ចិបស្សតាតិយាទេមត សិទ្ធា។ តត្ថ មគ្គសិទ្ធេសុ ទេសាតាបន្នសកទាគាមីសុ សង្គទេរា តត្ថិ។ ចិបស្សតាសិទ្ធេសុ បត សង្គទេរា អត្ថិ។ អត្ថទេតា
អចិវុទ្ធេ សតិ, ទេចាហារមត្តេត សង្គទេទ ទេភាទេសា តត្ថីតិ ឥដ្ឋត្តំ។ អាកន្ត្វាតិ បដិសទេសត អាកមតទេតាតិ វុត្តំ។ អាកន្ត្វាតិ បត បដិទេធា
យុត្តំ។ អាកមតសីទេលា អាកមត ធម្មោ ហុត្វា សកទាគាមី តាមាតិ អទេត្វា។ អតាកន្ត្វា ឋាត្តត្តិ ឯត្តបិ ឯទេសចតទេយា។ អរហទេតា ភាទេចា
អរហត្តំ។ អរហត្ត មគ្គំ។ ភក្ខិលាយ ចិបត្តិកទាតាយ អប្បប្បល អប្បាតិសំសកទា។ សម្បត្តិកទា តាយ មហប្បល មហាតិសំសកទា។
សីលក្ខន្ធាទិក្ខលា តាយ សីលក្ខន្ធ សមាធិក្ខន្ធ បញ្ញាក្ខន្ធ ចិមុត្តិក្ខន្ធ ចិមុត្តិញ្ញាណ ទស្សតក្ខន្ធក្ខលា។ “ភក្ខិទេលាទេយ្យន្នុ”តិ ភក្ខិលាទេហ បុគ្គលេស្សុ។
“ធុរំ”តិ បធានសិទ្ធាតិយំ វុច្ចតិ។ សទ្ធា ឯច ធុរំ អស្សាតិ សទ្ធាធុរោ។ ឯចំ បញ្ញាធុរោ។ កស្មា បទេត្ត ចិរិយធុរោ ត កហិទេតាតិ។
បិញ្ញាយំ សទ្ធាចាហី មគ្គំ ភាទេចតិ, បញ្ញាចាហី មគ្គំ ភាទេចតីតិ វុត្តំ។ ត បត វុត្តំ ចិរិយចាហី មគ្គំ ភាទេចតីតិ។ តស្មា ត កហិទេតាតិ។ កស្មា
បត ចិរិយចាហី មគ្គំ ភាទេចតីតិ ត វុត្តត្តិ។ វុច្ចទេត។ មគ្គំ ភាទេចត្តស្ស តាយ អាទិម្ហិ ធិដ្ឋិចិចិកិច្ឆាតំ បហាតាយ កម្មំ មហត្តំ ហោតិ។ កស្មា,
អបិយម្ហលកត្តា។ តត្ថ សទ្ធា ច ចិចិកិច្ឆា ច ទ្វេ ឧជុប្បដិបក្ខា ហោត្តិ។ យស្មិំ អាទេមុទេលា សទ្ធា តិចិសតិ, តស្មិំ ចិចិកិច្ឆា តត្ថិ។ យស្មិំ ចិចិកិច្ឆា
តិចិសតិ, តស្មិំ សទ្ធា តត្ថិ។ តថា បញ្ញាធិដ្ឋិទេយា ច ឧជុប្បដិបក្ខា។ យត្ថ បញ្ញា, ត តត្ថ ធិដ្ឋិ។ យត្ថ ធិដ្ឋិ, ត តត្ថ បញ្ញាតិ។ អបិ ច សទ្ធា
អត្តទេតា ចិសទេយ ធិដ្ឋិ ចិធមតិទេយច។ បញ្ញាយ ចិចិកិច្ឆាចិធមទេត ចត្តញ្ញមេច តត្ថិ។ តស្មា អាទេទ្ធ ចិបស្សទេកា អតិច្ចាធីសុ
អទេចច្ចុប្បសាទមត្តេតបិ ធិដ្ឋិចិចិកិច្ឆាទេយា បដហិត្វា សទ្ធានុសារិភាចញ្ច ឧដ្ឋតវំ បសីធិត្វា សទ្ធាចិមុត្តភាចញ្ច បាបុណាតិ។ បញ្ញាយ
អតិច្ចាធីតិ តិក្ខាតក្ខមំ កត្វា ធម្មានុសារិភាចញ្ច ឧដ្ឋតវំ បស្សិត្វា ធិដ្ឋិបត្តបញ្ញា ចិមុត្តភាចញ្ច បាបុណាតិ។ ចិរិយំ បត ធិដ្ឋិចិចិកិច្ឆាតំ
បដិបក្ខមត្តម្បិ ត ហោតិ។ អថ ទេវា តាសំ សហាទេយាបិ ហោតិ, ធុរត្ថតញ្ញ បក្កហលក្ខណញ្ហិ ចិរិយំ។ តំ សទ្ធំបិ បក្កណ្ហាតិ, បញ្ញំបិ
បក្កណ្ហាតិ, ធិដ្ឋិំបិ បក្កណ្ហាតិ, ចិចិកិច្ឆម្បិ បក្កណ្ហាតិទេយច។ ក្យទេតាបត អត្តទេតា សភាទេចត ធិដ្ឋិចិចិកិច្ឆាទេយា បដហិតុំ សក្កុស្សតិ។ តស្មា

ញាយម្បិ ធារេត ជីវិយចាហីតិ ច ជីវិយវុទោតិ ច ត ចុទេត្តាតិ។ កាយសក្លិមិប្បត សទ្ធា ច បញ្ញា ច សមពាលិ ហោន្តិ។ ជីវិយញ្ចា សមំ

សមុប្បជ្ជាតដ្ឋានេ ឌត្វា តទ្រុកមំ រូបគ្រូហេតិ។ សោ ច បុគ្គលោ តទ្រុកយពលេត ឌិដ្ឋិចិឌិកិច្ឆាឌយោ បជហិត្វា កាយសក្លិកាចំ បិបុណាតិ។

អដ្ឋចិមោក្ខេ ចា រូប្បារេឌត្វា រូកតោកាក ចិមុត្តកាចំ បិបុណាតិ។ ញ្ញាមេសុ បត ឌ្វីសុ បុគ្គលេសុ ជីវិយស្ស ធាមោ សុដ្ឋុ បិកតេដិ។ តស្មា

ញ្ញាម ទេ្វ ជីវិយាឌិការេត្វច ចត្តត្តា។ ត ជីវិយឆុទោតិ។ ចត្យុបដិបទា តាយ ទុក្ខាបដិបទា ឌន្ធាភិញ្ញា។ ទុក្ខាបដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា។

សុខាបដិបទា ឌន្ធាភិញ្ញា។ សុខាបដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា។ តិចិឆចិមោក្ខា តាយ សុញ្ញតោ ចិមោក្ខោ។ អតិមិត្តោ ចិមោក្ខោ។

អប្បណិហិតោ ចិមោក្ខោ។ “តយោ អត្តទា បរិតិទ្ធាមិតោ”តិ ឲត្ត អាយុកប្បស្ស បរិមត្តិ អបត្វា អត្តទា ឲច កិលេសបរិតិទ្ធាតបត្តា

អត្តទាបរិតិទ្ធាមី តាយ។ សោ តិចិឆោ។ អាយុកប្បស្ស បចមកាលេ បរិតិទ្ធាមី, ទុតិយកាលេ, តតិយកាលេតិ។ ញ្ញាម តយោ អត្តទា

បរិតិទ្ធាមិតោ តាយ។ រូបហច្ចបរិតិទ្ធាមី តាយ អាយុកប្ប បរិមត្តេ បរិតិទ្ធាមី។ រូទ្ធំ មុទោ ចដ្ឋសោតោ ឲតស្សាតិ រូទ្ធំសោតោ។

អកតិដ្ឋំ អចស្សំ កមិស្សតីតិ អកតិដ្ឋកាមី។ ចិបស្សតា កម្មំ សសង្ខារំ សប្បយោគំ កត្វា បរិតិទ្ធាមី សសង្ខារ បរិតិទ្ធាមី។ សង្ខាររហិតេត

សុខេត ចិបស្សតា កមេ្មត បរិតិទ្ធាមី អសង្ខារ បរិតិទ្ធាមី។ “ទ្វាឌស សោតាបត្តា”តិ ឲកពីជិកា តយោ។ តេ ឲច ចត្យហិ បដិបទាហិ

គុណិតា ទ្វាឌស។ ទ្វាឌស សកទាកាមិតោ បុទេ្ធ ទុត្តតយា ឲច។

ឲកច្ចាតំ ឲច អតាកាមិ អរហត្តាតំ ឲច។ “អញ្ញោសិតស្សា”តិ អធិប្បេតស្ស។ មមេមិចត្តិ តិដ្ឋាតំ កត្វា ឌបិតស្ស។ កិលិត្វា ឌបិតស្សាតិ ចុត្តំ

ហោតិ។ ពាហលេត ទុលេត កាមរាកេត ចិមុត្តា ពាហលរាកចិមុត្តា។ អារុប្បេសុ ច តស្សា អទុ្ធបសមាបត្តិយោ ឲច អត្ថិ។ ត ចតស្សា

ទុ្ធបសមាបត្តិយោ។ តស្មា តត្ថ អតុបុព្ពតិរោធោ ត លព្ភតិ។ “អាឌិតោ បដ្ឋាយា”តិ អដ្ឋសុ សមាបត្តីសុ បចមជ្ឈាត សមាបត្តិអាឌិ។ តតោ

បដ្ឋាយ។ អតុបុព្ពតិរោធោ តាយ បចមជ្ឈាតេ បដិឃសញ្ញាតាតត្តសញ្ញាតំ តិរោធោ។ បដិឃសញ្ញា តាយ បញ្ចចិញ្ញាណសញ្ញា។

តាតត្តសញ្ញា តាយ កសិណ តិមិត្តតោ អញ្ញាសុ តាតារម្មណេសុ បចត្តមតោចិញ្ញាណ សញ្ញា។ ទុតិយជ្ឈាតេ ចិតក្ក ចិចារាតំ

តិរោធោតិអាឌិតា អតុបុព្ព តិរោធោ។ “តតោ បច្ចាមជ្ឈាតំ”តិ បច្ចាកតមេត ចុត្តំ។ អដ្ឋសមាបត្តិ ចចតំ បត ចត្យក្កតមេត ចុត្តំ។

តទ្រុកមំបិ បុគ្គលិត្រូបំ លព្ភតិមេច។ ឃុកតទ្ធំ តាយ ទូត្ថពាទ្ធំ, សមឆចិបស្សតាតំ ឃុកតទ្ធំ ចិក្កហោ។ “សមាបជ្ជត ចុដ្ឋាត

ចិបស្សតាចសេតា”តិ ឲត្ត ចសិកាចបត្តំ សមាបជ្ជតញ្ចា ចុដ្ឋាតញ្ចា កហេតព្ពំ។ អត្តតោ សរីរា ពទេ្ធសុ បរិក្ខារេសុ សមាបត្តិពលេតេច

អត្តរាយាភាចតោ ចិសុំ អធិដ្ឋាតព្ពំ កិញ្ចិ តត្ថីតិ ចុត្តំ “អត្តតោ សរីរាពទេ្ធ បរិក្ខារេ ឌបេត្វា”តិ។ “តាតាពទ្ធាតី”តិ តាតាឌារេតហិ

អាពទ្ធាតិ។ តាតាឌារេតសុ ឌបិតាតីតិ ចុត្តំ ហោតិ។ “បរិស្សមេតា”តិ អត្តរាមេត។ មាចិតស្សត្តូតិ ចា តាតាពទ្ធ អចិកោបតំ អធិដ្ឋាតព្ពំ

តតា ចុដ្ឋហាមីតិចា សញ្ញប្បតិមាតតំ អធិដ្ឋាតព្ពំ។ ឲចំ សត្ថុបក្កោសតំបិ។ “អទ្ធាតបរិច្ឆេទោ”តិ អត្តតោ ជីចិតកាលស្ស រូបបរិក្ខេបា។

មហាព្រហ្មាតាយ សមាបត្តិពលេតបិ បដិពាហិតុំ ត សក្កោតិ។ អទេ្ធា សមាបត្តិមញ្ញា មហោ សតិ សព្រហ្មចារីសុ កត្តព្ពាចត្តំ ត កតេម្យ។

ឲតពាកាចត្តំ មំ អរិយសាចកាតំ មហាសទេ្ធ សព្រហ្មចារីតំ ចា រូបដ្ឋាកាតំ ចា អប្បមាឌកតាត្យ សាសតិកម្មំ។ សមាបត្តិមំ ចា

អញ្ញាតិតិ្តមាតំ កហោ ចិចជ្ជតត្តំ។ ឲចពាកេត កហេម្យ។ កោតមសាចកាតំ តិរោធសមាបត្តិ តាយ ឲកំ មហាមុលំ។ មំ សមាបជ្ជេត្វា

អសុកោ ភិក្ខុ មហាំ កច្ឆតិ។ អតរិយ កម្មំ ហោតត្តិ។

“មតត្តំ”តិ បដិបត្តិ រសស្សាតត្តំ។ “តតតេ្ត”តិ តស្មិំ អតេ្ត។ តិរាមិស សុខំ តាយ អាមិសរហិត សុខំ។ ទុចិឆពាកាសុខំ សាមិសសុខញ្ចា

និរាមិសសុខញ្ច។ តត្ថ យេ លោកេ ឋាង្គ ពន្ត យតាបិយា បញ្ចកាមគុណា តាយ អត្ថិ។ តេ កិលេសេហិ អារកត្តាត្តា អារិយា តាយ។ យញ្ចាសុខំ តេ អារិយេ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ, តំ នារិយសុខំ តាយ។ ឃំ លោកេ ជិត្វា សុខំ យាតុសកំ សុខន្តិ យយាឃត្តិ។ យញ្ចា អត្ថុកចត្តំ យហាឌតំ សន្តានំ អបរាយកយ ចដុកឃាតិ សយ្យទិចាទេត្តិ។ ឈាតសុខ យក្កសុខ ឋលសុខ តិព្វាតសុខំ បត និរាមិសសុខំ តាយ។ ឃំ តេតាប្បសុខន្តិ ច បចិចេកសុខន្តិ ច ឧបសមសុខន្តិ ច សម្ពោធិសុខន្តិ ច ចិមុត្តិសុខន្តិ ច អរិយសុខន្តិ ច អតចជ្ជសុខន្តិ ច ចុច្ចតិ។ យញ្ចា អត្ថុកចត្តំ អរិយឌតំ សន្តានំ អបរាយកយ ចដុកឃាតិ សយ្យទិចជ្ជត្តិ។ "អប្បាតិកត្ថាទេ្ងតា"តិ កិលេសបលិពោធេហិ ចិមុត្តត្តា ចិបុល កម្មិំ សត្ត បលិតទេសត្តា ច អទេហាសុខំ អទេហាសុខន្តិ ឧតាហទេត្តតបិ អប្បាតិកត្ថាទេ្ងតាតិ។

កម្ពុាតសក្កហាតុឌឹបតា តិដ្ឋិតា។

តិកយកាចាសុ។

១៩១។ ចរិតព្វត្តិ ចារិត្តំ។ ឥសក្សលកម្ពុបឆឆម្ពុឌាតំ។ "ក្សលិចាទេតា"តិ ក្សលបទេយ្យទេតា អាកេតត អាចាទេត។ "ខាតិ មិត្ត ឆត ភោកសយ្យត្តិយា"តិ ហេត្យអត្វេ កទេលចចតំ។ "ចិសាទេល"តិ ចិបុលេ។ "តេតា"តិ តស្សបឥស្ស ចិកឲ្យត្ត ឥស្សតំ។ "សន្ធាយា"តិ ទេតត្តទេយ អចេច្ចប្បសាឥសន្ធាចសេត។ "អភិចុន្ធាតំ"តិ ហាតកាកិយ ជិតិកាកិយកាចំ អតិក្ខម្ពុចិសេសកាកិយ តិព្វេឆកាកិយ កាចបត្តិចសេត អតិស្សយ ចុន្ធាតំ។ "បរិសុន្ធាតច្ចា"តិ អត្យក្កិសត បទេចម្ភកាតិ ភោសេហិ បរិសុន្ធាតច្ចា។ តំ តំ ឌតំ បិតិទេក្ខតីតិ តយេ្យា។ ជិ៍ដ្ឋជិ៍ដ្ឋសុ យេត្តាចិហារីតិ ចុត្តំ ហោតិ។ អាច្យាតព្វេាតិ អច្បយា។ តាយំ។ តយេ្យា ព្វតិ អច្បយា អប្បាតិ តយ្យច្បយាតិ ចចតទេ្វា។ "បឈិឆាយា"តិ បទេ្តុតាតិ អត្វំ តិចទេត្តតិ "ក្សំ តិឆាយា"តិអាតិតា។ "ឧបិកាយ បដិច្ចា"តិ តស្ស បឥស្ស បរិយាយឥស្សតយេតំ។ "អត្តទេតា យត្តុត្យន្ធិតំ"តិ បច្ចទេក្ខ ឆទេយាតាតត្តិ អឆិប្បាទេយា។ តេតាហ "បន្ថិយ ឌតាតំ ចា"តិ។ អត្ថុកយ្យតំ អត្ថុកទេយ្យា។ កឆំ ត្យ ទេតា ព្វេយ ឌតា អភិឆម្ពុទេ្តសុ សុទេលត អាឌាទេតយ្យត្តិ ឲចំ បចទេត្តា ចិត្តញ្យាបិទេរា។ អត្វទេតា អត្ថុឥយសត្ថាតា កទ្យលាទេយច។ តេតាហ "អត្ថុឥយំ កាទ្យត្ថា"តិ។ "បត្តិ្វតំ"តិ ចា សាត្សចតស្ស ឃំ ទេឆទេរា ឲចទ្សបំ បកទេលំ កទេទេយ្យាតិ ឲចំ ចិទេកាលំ បត្តិ្វតំ អាសិសិតត្តិ អទេ្វា។ "ល្យក្ខសិក្ខាជិកាឃំ"តិ ទេបិរាលជិកំ សន្ធាយ ចុត្តំ។ ទេសាយចិហារេរាទេ្វច បព្វាឃិត្វ តស្មិំ ជិទេបតិ អឆិប្បាទេយា។ កាឆាឃំ "អឆា"តិ តស្មិំកាទេល។ "ឲត្វា"តិ ឲតស្មិំ តកទេទ។ "សទេ្ក"តិ កម្ពុា រាឌា ឲចទ្សបំ យក្កលហត្តិ៍ ទ្រាហ្វលាតំ អឥាសិ។ តេតំ បតិទ្សបំ ឃំ ទេព្វា កតត្តិ ឲចំ បចទេត្តា អយតាបសទេ្ក "ទេភទេចា"តិ ភិទ្យតាឌតទេកា កឃាតទេកា។ "សិចិតំ"តិ សិចិទេ្ងចាសិតំ "ទេ្ងចន្ធទេត"តិ ទេ្ងំ ចទេន្ធតីតិ ទេ្ងចន្ធទេតា។ ហត្តិ៍តាទេកា។ ទេសា ហិ លក្ខណសយ្យទេត្តា អាឌាតិទេយា ហោតិ។ ឃស្មិំ ទេ្ង តំ អភិយក្កលំ កទេទាត្តិ, តស្មិំ ទេ្ង ទេឥទេចា សម្ពា ចស្សតិ, តាតាកយ្យបក្ខចា តស្មិំ ត្យប្បជ្ជត្តីតិ ទេលិកសម្ពុទេតា យក្កលហត្តី ហោតិ។ តេត ចុត្តំ "សិចិតំ ទេ្ងចន្ធទេត"តិ។ "ចិត្តិ៍ទេណ្ណា"តិ ចិត្វារិទេតា។ អតិចិត្វាទេរាតិ ចុត្តំ ហោតិ។ ឆតីយត្តិ យហាឌទេតហិ ឥដ្ឋំ បត្តីយត្តីតិ ឆព្វា។ យហិន្ធិកា។ អឆិចសត្តិ ឲត្វាតិ អឆិចាទេសា។ ឆព្វាតំ អឆិចាទេសាតិ សយាទេសា។ អព្វាចសិស្យ ឲត្វាតិ អព្វាចុត្តំ។ កិត្តិក្យលចសេត ឧទេឥត្តិ ឧក្កច្ឆត្តីតិ ឧជិតា។ ឧជិតាតំបិ ឧជិទេតាតិ ចិក្កទេហា។ តេតាហ "តកយទេ្ឈ"តិអាតិ។ សាទេជ្ជតំ សាទេឥា។ ចិកទេតា សាទេឥា ឃស្សាតិ ចិសាទេឥា។ ចិសាទេឥស្ស ភាទេចា ទេចសាទេជ្ជំ។ បរិយត្តិឃំ ទេចសាទេជ្ជំ បរិយត្តិទេចសាទេជ្ជំ។ តេបិដកបរិយត្តិឃំ ទេចយ្យត្តិយព្វាណំ។ តំ អាតិ ឲតិស្សា បព្វាឃាតិ បរិយត្តិទេចសាទេជ្ជាតិ បព្វា។ បិបទេតា លជ្ជតសីលីតិ លជ្ជិទេតាតិ អាហ

“បិបករហិនោ”តិ។ បិបំ ឆយុំ គរហត្ថិអាទីនចំ កឆយត្តិ សីលេនាតិ បិបករហិនោ។ “អនុស្សរត្វា”តិ បុនប្បុនំ សរត្វា។ វិសេសេន កវត្តិ វេបុល្លំ គច្ឆន្តីតិ វិកចា។ បុញ្ញានិ ច តានិ វិកចាចាតិ បុញ្ញវិកចា។ វិបុលបុញ្ញានីតិ ទស្សេតុំ “វិបុលានំ”តិអាទិមាហ។ អនុត្តរិយ ឆយ្យា នាម ទស្សនានុត្តរិយ សវនានុត្តរិយាទយោ។ លោកេ ពហូសុ ទស្សនេសុ ឥតោ ឧត្តរំ អញ្ញំ ទស្សនំ នាម នត្ថីតិ ទស្សនានុត្តរិយំ។ រតនត្តយទស្សនំ។ ចតុសច្ចទស្សនញ្ច។ រតនត្តយគុណកថាសវនំ, ខន្ធាយតន ធាតុ សច្ចបដិច្ចសមុប្បាទកថាសវនញ្ច សវនានុត្តរិយំ នាម។ តេសុ រតនត្តយាទីសុ សទ្ធា បដិលាភោ លាភានុត្តរិយំ នាម។ តេសមេវ បុនប្បុនំ សរណំ អនុស្សតានុត្តរិយំ នាម។ រតនត្តយេ ចតូហិ បច្ចយេហិ វា វត្តប្បដិវត្តករណេន វា បរិចរណំ បារិចរិយានុត្តរិយំ នាម។ ពុទ្ធបញ្ញត្តាសុ តីសុ សិក្ខាសុ សមាទាយ សិក្ខនំ សិក្ខានុត្តរិយំ នាម។ តាទិសេ បញ្ញាវនាតគុណសោភាទិកេ គុណេ អវស្សំ ករោន្តិ វិបុលន្តីតិ តាទិសគុណកាមោ។ “កវិស្សាមា”តិ កវិត្វំ ឧស្សាហំ ករិស្សាមាតិ វុត្តំ ហោតិ។

ទីបនិយា និគមកថាសុ។

“ពាស្សុញ្ញាធេយ្យកម្បី”តិ ឧត្ត “ពាស្ស”តិ អដ្ឋសង្ខ្យាយ សង្កេតវចនំ។ “ធេយ្យ”តិ ទ្វិសង្ខ្យាយ។ ឯកដ្ឋ ទុកដ្ឋ សុញ្ញដ្ឋ អដ្ឋធាតិ គណនក្កមោ។ សហស្ស ទ្វិសត អដ្ឋសត្តតេ សាគេតិ អត្ថោ។ ឧសយោ បរតោ “នវបញ្ច ធេយ្យកម្បី”តិ បទេហិ គាថាវណ្ណនាសុ។ នគរតិ ន វចតីតិ នគរំ។ ថាវរិយន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ “រមេតី”តិ រមេតិ។ ខេមសុភិក្ខតាទិគុណេហិ អនាគតេ ជនេ គមាបេតិ, អាគតេ អញ្ញត្ថ គន្តុំ ន ទេតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ ទេរាហិតមិកា នាម សុវណ្ណវណ្ណមិកា។ “សាគេ”តិ សាគតាមេន រញ្ញា បុន សង្កលិត្វា ឋបិតំ កលិយុគំ សាគត្តិ វុច្ចតិ។ យំ ឯតរហិ សាក្ករាជត្តិបិ វោហរន្តិ។ សាគរាជា ច នាម ឧត្តរាបថេសុ ឯកោ គន្ធាររាជា។ យំ ជេដ្ឋកំ កត្វា កិត្តលទ្ធិកា វជ្ជីកត្វា ឥមំ ឆយុ ចិតមំ មហាសក្ករាជំ នាម សក្កហំ អារោបេន្តិ។ សោ ច ឆយុចិតមសក្កហោ ឧត្តរាបថេសុ វត្តតិ។ វេសាលិយំ មសទ្ទោរ សក្កហោ បន ទក្ខិណាបថេសុតិ។ ចត្តារិ យុគានិ នាម លោកេ បញ្ញាបេន្តិ សច្ចយុគំ, ទ្វាបរយុគំ, តេត្រាយុគំ, កលិយុគន្តិ។ យុគន្តិ ច អាយុបរិយាយោ វុច្ចតិ។ ឥទានិបន កលិយុគំ វត្តតិ។ តេន វុត្តំ “សាគេតិ កលិយុគេ”តិ។ បិបយុគេតិ អត្ថោ។ “ល ទី”តិ សាលិគ្គតានំ មោឆតដ្ឋានត្តា ឧចំ ម្រម្មទេសវោហារេន លទ្ធនាមំ អរញ្ញំ។ តំ បន មុំវ៉ានគរស្ស ឧសេត្ត បញ្ចធនុសតិកេ បទេសេ ជាតំ។ “វិស្សុតា”តិ វិសេសេន កិត្តិតោ។ សារដ្ឋា អសារដ្ឋា វិវេចេន្តិ វិចារេត្វា ជានន្តិសីលេនាតិ សារាសារ វិវេចិនោតិ វចនត្ថោតិ។

ឥតិ បរមត្ថទីបនិយា អនុទីបនា និដ្ឋិតា។

១។ បរមត្ថទីបនី នាម, យេន ថេរេន សា កតា។

តេនេវ សា កតា ហោតិ, អយំ តស្សានុទីបនី។

២។ អដ្ឋសត្តទ្វេយ្យកម្បីស្សាគេ សា ជេដ្ឋមាសកេ។

កាញុ ភចយិឃ ខិចា, យដ្ឋភ្យិក ភិង្ខ ពពា៍

អត្រុឌិបភិ ភិង្ខិពា៍